

ACTA

**van de generale synode van
De Gereformeerde Kerken
in Nederland
Emmen 2009-2010**

BIDSTOND

VAN DE GEREFORMEERDE KERK TE EMMEN E.O. OP VRIJDAG 13 NOVEMBER 2009

De kerkenraad van de Gereformeerde Kerk te Emmen e.o. heeft op vrijdag 13 november 2009, om 20:00 uur, de gemeente samengeroepen in de Zuiderkerk te Zwolle om de zegen van de Heere te vragen voor het werk van de Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, te beginnen op zaterdag 14 november 2009 te Emmen.

De bidstond werd bijgewoond door de afgevaardigden naar de Generale Synode en broeders en zusters uit het hele land.

In de dienst ging voor ds. S. de Marie, predikant van De Gereformeerde Kerk te Zwolle e.o.

Ds. De Marie bediende het Woord van God uit Zacharia 2 : 4 en 5

Het thema van de preek was:

De HERE zal Zijn kerk nog verkiezen.

1. Hij zelf bepaalt de omvang van Zijn kerk;
2. Hij zelf zal haar beschermen;
3. Hij zelf woont te midden van haar.

Aan het einde van de bidstond droeg ds. De Marie in gebed en smeking het werk van de Generale Synode op aan de HEERE.

ACTA VAN DE GENERALE SYNODE VAN DE GEREFORMEERDE KERKEN IN NEDERLAND, SAMENGEKOMEN TE EMMEN OP ZATERDAG 14 NOVEMBER 2009

PRO-ACTA

Artikel 1 Opening

14.11.2009

Namens de Raad van De Gereformeerde Kerk te Emmen e.o., die door de Generale Synode van Zwolle 2007 was aangewezen als samenroepende kerk voor de volgende generale synode, opent broeder. H.C. Ravensbergen om 10.00 uur de vergadering. Hij leest uit Gods Woord Efeziërs 1, laat zingen Psalm 22 : 12 en 13 en gaat voor in gebed.

Daarna spreekt hij het volgende openingswoord uit:

Weleerwaarde en eerwaarde broeders, broeders en zuster,
Voor de derde maal wordt D.V. een generale synode van onze kerken bij elkaar geroepen. Deze keer is De Gereformeerde Kerk te Emmen e.o. aangewezen, om als gastheer op te treden, om deze synode vergaderingen mogelijk te maken.
Wat betreft de locatie, mogen we gebruik maken van deze ruimte van de Christelijke Gereformeerde kerk van Nieuw-Amsterdam, waar we hun erg dankbaar voor zijn, want voor de verzorging van de synode ligt Nieuw-Amsterdam binnen de grenzen van onze kerkelijke gemeente.

De meest noordelijke gemeenteleden wonen in Winschoten, de meest westelijke in Nieuwlande, de meest zuidelijke in Laar en Schoonebeek.
Om u een beeld te geven, waar vroeger en nu de gereformeerden wonen, neem ik u een klein stukje mee in de geschiedenis van de landstreek waar de gemeente van Emmen gelegen is.
De streek van Nieuw Amsterdam. is nu vooral een landbouwstreek, doorsneden met lange rechte kanalen.

Vroeger lag hier het enorme uitgestrekte Bourtanger moeras, waarvan Nieuw-Amsterdam en Klazienaveen het zuidelijke deel was en strekte zich ten oosten van Emmen uit tot Winschoten.

Een enorm ontoegankelijk grensgebied van uitgestrekte moerassen. Er woonde vrijwel niemand.

Bewoning van deze streek is er gekomen door de turfwinning.

Zakenlieden uit Amsterdam zagen er wel brood in en zij kochten het Amsterdamseveld, waar Nieuw-Amsterdam naar vernoemd is en verlengde de Hoogeveense vaart.

Vanuit het noorden liet de stad Groningen het Stadskanaal graven richting Ter Apel. De kanalen waren vroeger, wat nu de snelwegen zijn en zorgden niet alleen voor afvoer van water, maar ook voor transport van turf en later landbouwproducten. Daarom zijn er in deze streek enorme langgerekte dorpen ontstaan, wat ook hier in Nieuw-Amsterdam langs de vaart nog wel te zien is.

Later heeft men toch geprobeerd de dorpskommen wat uit te breiden. Het leven van de mensen, die bij het turf winnen en kanalen graven betrokken waren, was erg zwaar. Meestal werkte het hele gezin van mannen vrouwen en kinderen mee, wat scholing en kerkgang natuurlijk niet ten goede kwam. Een groot deel van onze gemeenteleden woont in deze streek, waardoor de afstanden ook tussen de gemeenteleden zelf vaak behoorlijk groot is. Een ander deel van de gemeente woont in Gees en omstreken, wat van oudsher een zandstreek is, zonder veen. De dorpen zijn daar rond brinken gebouwd en niet zo uitgestrekt als in de veengebieden. De kerkelijke gemeenten daar zijn dan ook ouder en meer vanuit de historie gegroeid.

Met de nieuwe vrijmaking van 2003 ontstond in deze streek toch behoefte om als Gereformeerde Kerk bij elkaar te komen. We hebben eerst als wijkgemeente van Bergentheim/Bruchterveld en later als geïnstitueerde kerk van Emmen en omstreken mogen vergaderen. De locatie aan de Schanswal in Emmen is gekozen, omdat deze centraal in de gemeente is. Ik heb begrepen, dat u straks wanneer er nog wat tijd over is, het Van Gogh huis gaat bezoeken, waar u wat van de historie van deze streek kunt zien.

Mijn bedoeling van dit korte overzicht is om u de leefsituatie van de gemeente in Emmen e.o te laten zien. Dit is wat afstanden betreft ook vaak de situatie bij u. De Here vraagt van ons, ook in deze situatie om Hem te dienen naar zijn Woord. In ons kerkblad De Bazuin hebben diverse artikelen gestaan, over de gemeente in de woestijn. In de woestijn is het dor en doods, er is aan alles gebrek en het volk Israel moest er doorheen. Als gemeenten van de Here leven we nu ook in een soort woestijn. Alleen is er nu geen gebrek aan eten en drinken, maar aan geestelijk voedsel.

U als ambtdragers in de gemeenten, weten daar alles van. Wat de burgerlijke en kerkelijke samenleving betreft, kunnen we wel zeggen, het Woord van de Here is schaars geworden. Schaars, maar niet onmogelijk.

We zijn hier bij elkaar gekomen, om onze kerkelijke synode te houden, waarbij we de schriften mogen openen. De Here begint in het gelezen schriftgedeelte met "genade zij u en vrede van God, onze Vader, en van de Here Jezus Christus. Zo mogen iedere week al de kerkdiensten beginnen en dat geeft ons toch de mogelijkheid om de rijkdom die de Here geeft aan ons en onze kinderen door te geven.

Dan volgt vers 3-14 over de rijkdom van de uitverkorenen. vers 15: De apostel Paulus heeft van de liefde tot alle heiligen van Efeze gehoord en houdt niet op de Here daarvoor te danken. En met reden; vrs.17: Opdat de God van onze Here Jezus Christus, de vader der heerlijkheid, u geve de Geest van wijsheid en openbaring om Hem recht te kennen:

Op ons rust daarom de verantwoordelijkheid om ook de rechte prediking en sacramenten te bedienen en de Christelijke tucht te handhaven.

vrs.18: Verlichte ogen uws harten, om te zien hoe rijk de erfenis is en hoe overweldigend groot zijn kracht.

Dit geeft ons bemoediging om te volharden, omdat de kracht van de Here onmetelijk groot is.
vrs 20: Waar mogen wij aan denken wat de grootheid van de Here betreft, vers 20 -23 is het antwoord

Die Hij heeft gewrocht in Christus, door hem uit de doden op te wekken en hem te zetten aan zijn rechterhand in de hemelse gewesten,

vrs 21: Boven alle overheid en macht en kracht en heerschappij en alle naam, nu en in de toekomst

vrs 22: En Hij heeft alles onder zijn voeten gesteld en Hem als hoofd boven al wat is gegeven aan de gemeente.

vrs 23: Die zijn lichaam is, vervuld met Hem, die alles in allen volmaakt.

Zo geeft de Here ons een bemoediging voor dat we het synodewerk aanvangen.

Het gaat er niet om of de kerk groot of klein is en de omstandigheden waarin wij leven wel of niet optimaal zijn, maar dat wij de Here zullen dienen naar Zijn Woord.

Want het is God, die uitkomst geeft en Zijn Kerk bewaard tot de jongste dag.

In de tijd tot de jongste dag ,mogen wij ook als synode van De Gereformeerde Kerken hersteld in Nederland ons werk doen.

Laat het ons een voorrecht zijn om, onder de zegen van de Here, dit werk te beginnen.

Hiermee verklaar ik deze synode te Emmen voor geopend.

Artikel 2 Onderzoek geloofsbrieven en presentatie

14.11.2009

De samenroepende kerk onderzoekt de geloofsbrieven en stelt vast dat de geloofsbrieven in orde zijn.

De afvaardiging is als volgt samengesteld:

Van Classis Noord-Oost

Primi	Oud. T.L. Bruinius	Hooghalen	DGK Assen e.o.
	Oud. H. Folkers	Mussel	DGK Emmen e.o.
	Oud. R.H.v.d. Laan	Groningen	DGK Olterterp e.o.
	Oud. W. Snippe	Assen	DGK Assen e.o.
	Oud. C.A. Teunis	Hardenberg	DGK Bergentheim/Bruchterveld e.o.
	Oud. W.Wildeboer	Ten Boer	DGK Groningen
Secundi	Oud. J.Bouwuis	Bergentheim	DGK Bergentheim/Bruchterveld e.o.
	Oud. J.L. Bijsterveld	Ten Boer	DGK Groningen
	Oud. J.D. Plaggenmars	Mariëberg	DGK Mariëberg
	Oud. W.Sikkens	Groningen	DGK Groningen
	Oud. L.G. Spoelman	Schoonebeek	DGK Emmen e.o.
	Oud. K. Varwijk	Siegerswoude	DGK Olterterp e.o.
Terti	Oud. R. ten Have	Drachten	DGK Olterterp e.o.
	Oud. H. Oosterhuis	Noordwolde	DGK Groningen

Van Classis Zuid-West

Primi	Oud. A. Admiraal	Hasselt	DGK Hasselt
	Oud. C. Baan	Zwolle	DGK Zwolle e.o.
	Oud. J.A.Bazuin	H.I.Ambacht	DGK Berkel&Rodenrijs/Bergschenhoek

	Oud. C. Houweling	Bergschenhoek	DGK Berkel&Rodenrijs/Bergschenhoek
	Ds. S. de Marie	Zwolle	DGK Zwolle e.o.
	Oud. A. van der Net	Hasselt	DGK Hasselt
Secundi	Oud. W. Brinkman	Dalfsen	DGK Zwolle e.o.
	Oud. A. van Egmond	Bleiswijk	DGK Berkel&Rodenrijs/Bergschenhoek
	Oud. H.J. Heres	Zwolle	DGK Zwolle e.o.
	Joh. Houweling	Bleiswijk	DGK Berkel&Rodenrijs/Bergschenhoek
	Oud. R. Kreeft	Wezep	DGK Zwolle e.o.
	Oud. M.A. Snee	Berkel&Rodenrijs	DGK Berkel&Rodenrijs/Bergschenhoek
Tertii	Oud. E. Borst	Hattum	DGK Zwolle e.o.
	Diak. J.D. Groenendijk	Bleiswijk	DGK Berkel&Rodenrijs/Bergschenhoek

Artikel 3 Verkiezing moderamen

14.11.2009

Ds. S. de Marie geeft vooraf aan dat naar zijn mening het niet verstandig is hem weer als preses te verkiezen. Hij heeft deze functie op de twee vorige synodes reeds vervuld en dit zou zowel binnen als buiten het kerkverband aanleiding kunnen zijn tot een negatief commentaar. Hij wil niet worden aangezien als 'het gezicht' van de synode. Omdat ds. De Marie bij aanvang van de synode van Zwolle ook deze vraag had neergelegd en de synode hem toch verkoos als preses, verzoekt hij de afgevaardigden met klem hier rekening mee te houden.

De preses van de samenroepende kerk geeft in een voorstelronde elke afgevaardigde de gelegenheid zich voor te stellen. Na schriftelijke stemming in een aantal rondes wordt het moderamen van de Generale Synode als volgt verkozen:

Preses	oud. A. Admiraal
1 ^e Scriba	oud. J.A. Bazuin
Assessor	oud. C.A. Teunis
2 ^e Scriba	oud. C. Baan

Artikel 4 Constituering

14.11.2009

De preses van de roepende kerk, broeder Ravensbergen, verklaart de Generale Synode van De Gereformeerde Kerken voor geconstitueerd. Hij nodigt de leden van het zojuist verkozen moderamen uit zitting te nemen en geeft de leiding over aan de nieuw verkozen preses van de synode, broeder A. Admiraal.

Hoofdstuk 1 ALGEMEEN

Artikel 5: Beloften

14-11-2009

De preses leest de belofte voor, waarbij instemming wordt betuigd met de aangenomen belijdenis van de kerken en beloofd wordt om het werk ter synode te doen in onderworpenheid aan de Schrift en in gebondenheid aan de belijdenis van de Kerk. De preses verzoekt de afgevaardigden om te verklaren dat ze aldus beloven door hoofd voor hoofd te antwoorden met "ja" en daarbij te gaan staan.

Alle afgevaardigden (allen primi) leggen de belofte af.

19-12-2009

De adviseur dr. P. v. Gurp wordt hartelijk welkom geheten. Desgevraagd betuigt hij zijn instemming met de aangenomen belijdenis van de kerken en belooft hij het werk ter synode te doen in onderworpenheid aan de Schrift en in gebondenheid aan de belijdenis van de kerk.

19-03-2010

De preses verzoekt de secundi afgevaardigden, de broeders J.L. Bijsterveld en A.v. Egmond om staande te verklaren dat zij instemming betuigen met de aangenomen belijdenis van de kerken en beloven het werk op de synode te doen in onderworpenheid aan de Schrift en in gebondenheid aan de belijdenis.

De broeders verklaren met een volmondig 'ja' dat zij dat zullen doen.

20-03-2010

De preses verzoekt de secundi-afgevaardigden, de broeders R. Kreeft en M.A. Sneep om staande te verklaren dat zij instemming betuigen met de aangenomen belijdenis van de kerken en beloven het werk op de synode te doen in onderworpenheid aan de Schrift en in gebondenheid aan de belijdenis.

De broeders verklaren met een volmondig 'ja' dat zij dat zullen doen.

10-04-2010

De preses verzoekt de secundus-afgevaardigde, broeder H.J. Heres om staande te verklaren dat hij instemming betuigt met de aangenomen belijdenis van de kerken en dat hij belooft het werk op de synode te doen in onderworpenheid aan de Schrift en in gebondenheid aan de belijdenis van de kerk.

De broeder verklaart met een volmondig 'ja' dat hij dat zal doen.

12-06-2010

De preses verzoekt de secundus afgevaardigde, broeder J. Bouwhuis om staande te verklaren dat hij instemming betuigt met de aangenomen belijdenis van de kerken en belooft het werk op de synode te doen in onderworpenheid aan de Schrift en in gebondenheid aan de belijdenis.

Broeder Bouwhuis verklaart met een volmondig 'ja' dat hij dat zal doen.

Artikel 6: Benoeming Adviseur en Quaestor Synode

14-11-2009

Na schorsing van de vergadering voor moderamenoverleg en hervatting meldt de preses dat De Gereformeerde Kerk van Emmen e.o. het voorstel heeft gedaan om voor te dragen als adviseur dr. P. van Gurp, die bereid is gevonden om dat op zich te nemen en als quaestor broeder H.J. Mooibroek, die tevens heeft ingestemd met zijn voordracht.

De voorstellen worden met algemene stemmen aangenomen. De tweede scriba broeder C. Baan zal dr. P. van Gurp en broeder H.J. Mooibroek hiervan schriftelijk op de hoogte brengen.

Besluit: Op voorstel van het moderamen worden de volgende zaken vastgesteld en besloten:

Dr. P. van Gurp wordt benoemd tot adviseur van de synode. Hij zal daartoe een benoemingsbrief krijgen en zal D.V. op een volgende vergadering de belofte afleggen.

Br. H.J. Mooibroek wordt benoemd tot quaestor. Deze broeder zal ook een benoemingsbrief krijgen.

Artikel 7. Bespreking vergaderdata en huishoudelijke zaken

14-11-2009

Het voorstel van het moderamen t.a.v. de vergaderdata c.q. de werkvolgorde van de te bespreken stukken van de synode wordt besproken en met enkele noodzakelijke wijzigingen van data overgenomen.

De vergaderdata zijn:

1 ^e zitting	14 november 2009
2 ^e zitting	19 december 2009
3 ^e zitting	23 januari 2010
4 ^e zitting	13 februari 2010
5 ^e zitting	20 februari 2010
6 ^e zitting	19 maart 2010
7 ^e zitting	20 maart 2010
8 ^e zitting	10 april 2010
9 ^e zitting	8 mei 2010
10 ^e zitting	19 juni 2010
11 ^e zitting	11 september 2010
12 ^e zitting	2 oktober 2010
13 ^e zitting	8 oktober 2010
14 ^e zitting	16 oktober 2010

Voor de komende drie vergaderingen heeft het moderamen een aantal stukken aan de afgevaardigden voorgelegd in welke volgorde die besproken kunnen worden.

Artikel 8. Opening en sluiting van de vergaderingen

14-11-2009

De vergaderingen van de synode zullen door de preses met gebed worden geopend, waarna deze een gedeelte uit Gods Woord zal lezen. Daarna worden er één of meerdere verzen van een psalm of gezang gezongen. De preses houdt daarna zijn openingswoord.

De vergaderingen worden door de assessor beëindigd met het laten zingen van één of meerdere verzen van een psalm of gezang, waarna deze voorgaat in dankgebed. Daarna sluit de preses de vergaderingen.

Artikel 9. Schorsing tijdens de vergaderingen

14-11-2009

De preses verzoekt één van de afgevaardigden aan het eind van de morgenvergadering te danken voor de morgen en een zegen te vragen voor de lunch, waarna de preses de vergadering schorst.

Na de lunch wordt de vergadering door één van de afgevaardigden geopend met gebed.

Hoofdstuk 2 KERKREGERING

Artikel 10 : Rapport Deputaten Voorbereiding Volgende Synode (VVS)

14-11-2009

Het rapport van Deputaten VVS wordt in bespreking gegeven. Door de preses wordt broeder G.H. Plaggenmars uitgenodigd om als deputaat aan de bespreking deel te nemen. Broeder P. Drijfhout is wegens ziekte verhinderd en daarom zal ds. De Marie ook als deputaat optreden.

Het rapport wordt in bespreking gegeven waarbij de volgende voorstellen in de Huishoudelijke Regeling voor de generale synoden aan de orde komen:

Hoofdstuk II.1

De assessor: *“Hij stelt tijdens de duur van de synode het Kort Verslag op, zodat dit aan het eind van elke zittingsdag van de synode kan worden vastgesteld.”* Aangegeven wordt dat de assessor de zorg voor het Kort Verslag niet meer heeft omdat er door de redactie van De Bazuin ook een verslag in De Bazuin wordt geplaatst. Het Kort Verslag voegt dan weinig toe. Wel zullen dan in De Bazuin alle besproken punten in meer of mindere mate aan de orde moeten komen. De aanwezige hoofdredacteur, br. T.L.Bruinius, zegt toe dit met de redactie en de schrijvers die de zittingen gaan verslaan, te zullen bespreken. Voordat een artikel geplaatst gaat worden zal de redactie dit eerst overleggen met het moderamen, zodat deze zich met de inhoud kan conformeren. Dit conform de regels voor de pers zoals opgenomen in de Huishoudelijke Regeling (VI.3). Indien voor de berichtgeving in de dagbladen een Kort Verslag wenselijk blijkt, zal dit door de assessor gemaakt worden.

Hoofdstuk I.5

In het concept is gesteld dat aan de classis verzocht zal worden *“twee maanden vóór de datum van de synode de classes te verzoeken afgevaardigden naar de synode te benoemen;”*

Aangegeven wordt dat deze termijn niet korter kan zijn dan de drie maanden, zoals die ook eerder in de regeling was vermeld. Deputaten geven aan dat dit inderdaad drie maanden moet zijn.

Hoofdstuk Va.3

Het door deputaten ingebrachte voorstel om door de synode uitgenodigde adviseurs deel te laten nemen aan de discussieronden wordt uitgebreid besproken. *“Niet dan bij uitzondering en met goedvinden van de vergadering geeft de preses meer dan twee spreekronden over dezelfde zaak.* Deputaten stellen voor om daaraan toe te voegen: *“Ook adviseurs die uitgenodigd zijn door de synode, hebben het recht deel te nemen aan de discussieronden.”* Besloten wordt om het voorstel enigszins gewijzigd en als volgt over te nemen: Adviseurs die uitgenodigd zijn door de synode, kunnen uitgenodigd worden deel te nemen aan de discussieronden.

Hoofdstuk Va.5 *“Wie een voorstel of amendement heeft ingediend heeft het recht, voordat de discussie gesloten wordt, te repliceren. Deputaten stellen voor om daaraan toe te voegen: “Dit geldt ook voor adviseurs en deputaten, die door de synode uitgenodigd zijn.”* Dit voorstel wordt na bespreking gewijzigd in *“Wanneer adviseurs of deputaten, die door de synode uitgenodigd zijn, een voorstel indienen geldt voor hen hetzelfde.”*

Hoofdstuk Vb.1

Deputaten stellen hier het volgende voor:

“Elk deputaatschap, dat een rapport indient, doet dit in een vooraf door Deputaten Voorbereiding Volgende Synode vastgestelde stijl in MS Word en dient zowel in MS Word als in PDF-format te worden aangeleverd.

Het PDF format wordt aan de afgevaardigden gestuurd voor bestudering. De andere versie gaat naar de scribe voor opname in de Acta.

Het volgende dient als voorbeeld van een dergelijk format:

Rapporttitels en nummering bijlagen en aanvullingen.

Alle rapporten en aanvullingen worden genummerd, te beginnen bij 1.

Hoofdrapport=Rapport 1. Aanvullende rapporten: rapport 2, rapport 3, enz. In de ondertitel wordt aangegeven welke status dit rapport heeft en korte inhoudomschrijving, bijv. Titel Rapport 2 Deputaten Liturgische Voorzieningen, ondertitel: beschikbaarheid van catechismuspreken. Dit bevordert uniformiteit, duidelijkheid en opzoekbaarheid.

De bijlagen volgen de nummering van de rapporten. Bijv. Rapport 1 met bijlagen 1.1 en 1.2.

De titel van de bijlagen moet weergeven de status en korte inhoudomschrijving.

Hoofdstuk Vc: het opstellen en publiceren van de Acta.

Het opstellen van de Acta voor publicatie na de synode dient snel en efficiënt te gebeuren. Daarmee zal reeds tijdens de zittingen een begin worden gemaakt. De scribe zal met assistentie van kerkleden, aangewezen door de samenroepende kerk, vastgestelde Acta-tekst van de zittingen direct samen met te publiceren bijlagen (zoals rapporten), in een cumulatief Acta-document ordenen en onderbrengen, de indeling onder I.4.a. volgend. Tegen het einde van de synode zijn de Acta dan voor een groot deel in te publiceren vorm, gereed (voor het verdere traject van de Acta zie VIII.2).

Gevraagd wordt of onderlinge correspondentie ook in een ander format mag worden aangeboden dan alleen in MS Word. Aangegeven wordt dat MS Word het meest gebruikte programma is en daarom als standaard is genomen.

Hoofdstuk VII.h

In aanvulling op het gedeelte van Deputaten van de generale synode zal aan de classis Zuid-West gevraagd moeten worden om een volgende roepende kerk aan te wijzen voor de synode van 2011.

Door de preses worden de voorstellen ten aanzien de Huishoudelijke Regeling zoals deze in het Rapport van Deputaten VVS staan, in stemming gegeven.

Geen van de broeders maakt bezwaar tegen de oorspronkelijk voorstellen, met dien verstande dat de amendementen zoals deze tijdens de bespreking zijn geformuleerd overgenomen worden.

Besluit:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen te Emmen op 14 november 2009, besluit m.b.t. het concept Huishoudelijke Regeling voor de generale synoden in het Rapport van de Deputaten Voorbereiding Volgende Synode:

- a. Dat onder II.1 bij de werkzaamheden van de assessor de volgende opdracht *“Hij stelt tijdens de duur van de synode het Kort Verslag op, zodat dit aan het eind van elke zittingsdag van de synode kan worden vastgesteld.”*, voor deze synode vervalt. In plaats daarvan zal na elke synodevergadering in De Bazuin een artikel worden geplaatst, waarin alle besproken zaken een plaats krijgen. De regeling zal echter niet aangepast worden om dat dit per synode zal worden beslist.
- b. Dat onder I.5 de termijn *“twee maanden vóór de datum van de synode de classes te verzoeken afgevaardigden naar de synode te benoemen;”* weer terug gebracht wordt op drie maanden, zoals al eerder in de regeling vermeld stond.

- c. Dat onder Va.3 de zin *“Ook adviseurs die uitgenodigd zijn door de synode, hebben het recht deel te nemen aan de discussieronden.”* gewijzigd zal worden in *“Adviseurs die uitgenodigd zijn door de synode, kunnen uitgenodigd worden deel te nemen aan de discussieronden.”*
- d. Dat onder Vb.5 de zin *“Dit geldt ook voor adviseurs en deputaten, die door de synode uitgenodigd zijn.”* vervangen wordt door: *“Wanneer adviseurs of deputaten die door de synode uitgenodigd zijn een voorstel indienen geldt voor hen hetzelfde.”*
- e. Dat onder Vb.1 het voorstel om rapporten van deputaten in zowel het format van MS Word als in PDF aan te leveren, overgenomen wordt. Tevens wordt onder hetzelfde nummer aangenomen om de rapporttitels, de nummering en de aanvullingen in het format als voorgesteld door deputaten, uit te voeren.
- f. Dat onder Vc het voorstel om de Acta reeds tijdens de synode zover mogelijk op te stellen, zodat de publicatie na de synode ook zo snel als mogelijk kan plaatsvinden, over te nemen.
- g. Dat als aanvulling op de voorstellen onder VII.h aan de classis Zuid-West gevraagd zal worden een roepende kerk aan te wijzen voor de volgende synode van 2011.

De assessor zal de wijzigingen in de Huishoudelijke Regeling doorvoeren.

Artikel 11. Sluitingsdatum indienen stukken

14-11-2009

Door de kerken van Zwolle e.o. en Groningen en door br. A. Velthuis te Wezep zijn verzoeken binnengekomen om de sluitingstermijn voor het indienen van stukken te verruimen. De sluitingstermijn, zoals die in de Huishoudelijke Regeling voor de generale synoden (Acta GS Zwolle, p. 195, I.2d) te vinden is, was gesteld op drie weken voor aanvang van de generale synode. Elk kerklid en elke kerkenraad was daarvan op de hoogte. Br. Velthuis en de kerkenraad van DGK Groningen hebben ondertussen een stuk ingediend. De brief van DGK Groningen is nog niet onder de afgevaardigden verspreid omdat deze kort voor aanvang van de eerste vergadering is binnen gekomen. Deze brief zal worden toegevoegd aan de te bespreken stukken.

De kerkenraad van DGK Zwolle e.o. geeft in zijn schrijven aan dat hij de Acta nog niet helemaal heeft geratificeerd en verzoekt daarom de mogelijkheid te krijgen om nog stukken in te dienen.

Besluit: De vergadering besluit dat de brieven van br. Velthuis en DGK Groningen aan de te bespreken stukken worden toegevoegd en dat DGK Zwolle e.o. tot en met 20 november a.s. de tijd krijgt om eventueel nog met een brief ter synode te komen. Wel zal duidelijk worden aangegeven dat dit een uitzondering betreft. De kerken zijn ruim in de gelegenheid geweest om de Acta te bestuderen en deze te bespreken.

Artikel 12: Behandeling Rapport Deputaten Ad Art. 49 KO.

23-01-2010

Materiaal:

Rapport Deputaten Ad Art. 49 KO.

De preses verzoekt de broeders A. van Egmond, W.J. Sikkens en G. Willems aan de tafel plaats te nemen en heet hen vervolgens hartelijk welkom in de vergadering. De overige deputaten, Ds. S. de Marie en br. C.A. Teunis zijn aanwezig en lid van de synode.

Deputaten geven aan dat in de afgelopen twee jaar er één verzoek is geweest van de classis Zuid-West. Dat verzoek is, met zorgvuldigheid t.a.v. bepaalde vooroordelen, behandeld en van advies voorzien, waarna dankbaar gemeld mocht worden dat de kerkenraad van Zwolle e.o. het gegeven advies unaniem heeft aanvaard.

T.a.v. de K.O. zijn er geen zaken te melden.

De synode spreekt haar dankbaarheid uit aan de deputaten voor hun constatering en het verrichte werk en verleent, bij monde van de preses, de deputaten decharge.

Artikel 13: Rapport DOS naamgeving deputaatschap

11-09-2010

Voorstel: De tekst van de instructie 3 aanpassen aan de huidige situatie en de naamgeving van het Deputaatschap vastleggen.

Materiaal: Instructie 4:

Zij zullen in het rapport van het onderzoek, naast de materialen ook opnemen de bij het onderzoek genomen overwegingen, en een concept besluittekst voor de eerstvolgende synode, die aangeeft of herziening dan wel afschaffing nodig is, voorzien van de daarbij horende gronden.

Overweging:

1. In de huidige situatie en bij het overwegen van de reeds lang geleden genomen besluiten komt het voor en kan het voorkomen dat de tekst van instructie 4, zoals nu omschreven, de gegeven situatie niet kan bevatten omdat er niet wordt gesproken over opschorten.
2. De naam van het Deputaatschap moet vastliggen, zodat het duidelijk is voor alle kerkleden en daar geen vergissingen mee zullen worden gemaakt.

Besluit 1:

De Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen op 14 november 2009 te Emmen, spreekt uit dat de instructie 4 voor Deputaten Onderzoek Synodebesluiten gewijzigd wordt in:

Zij zullen in het rapport van het onderzoek, naast de materialen ook opnemen de bij het onderzoek genomen overwegingen, en een concept besluittekst voor de eerstvolgende synode, die aangeeft of herziening dan wel afschaffing nodig is, voorzien van de daarbij horende gronden; bij die besluiten waarvoor geen gronden zijn om ze af te schaffen op grond van Schrift en/of kerkorde, maar die vanwege praktische redenen in de huidige situatie van de kerken niet toepasbaar zijn het volgende voorstel te doen: deze besluiten dienen voor onbepaalde tijd te worden opgeschort; ze dienen na opschorting bij eventuele toepasbaarheid in de toekomst herbeoordeeld te worden in het licht van de dan ontstane situatie.”

Besluit 2:

De Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen op 14 november 2009 te Emmen, spreekt uit dat de afkorting voor het Deputaatschap Onderzoek Synodebesluiten vastgesteld zal worden als DOS.

Gronden:

1. Een instructie moet duidelijk zijn en ten principale elke voorkomende situatie omvatten.
2. Het kan niet zo zijn dat deputaten buiten hun instructies gaan werken omdat bepaalde zaken niet omschreven zijn.
3. Een deputaatschap moet een vaste afkorting hebben, die dan door de kerken, etc. algemeen gebruikt zal worden.

Deze besluiten worden met algemene stemmen genomen. Deputaat ds. De Marie blijft buiten stemming.

Artikel 14: KO art 22. Diaconale zaken

11-09-2010

B.1 . KERKREGERING: KO art. 22

B.1.1. Materiaal

Generale Synode Ommen 1993, artikel 31, 32, 33 m.b.t. diaconale zaken

B.1.2. Overwegingen

B.1.2.1. M.b.t. GS Ommen 1993 art. 31.

- a. Besluit 1 en besluit 2 omvatten de dank en de dechargeverlening van deputaten voor het geleverde werk en het uitgebrachte rapport.
- b. In de besluiten 3 en 4 worden nieuwe deputaten benoemd met een herziene instructie. Met nadruk wordt daarbij gewezen op het functioneren van de criteria in het geven van adviezen (grond bij besluit 4). Het gaat met name over de beoordeling van (destijds) gereformeerde instanties en zorginstellingen. Echter, De Gereformeerde Kerken bijeen in de GS van 14 november 2009, kennen geen aan haar verbonden zorginstellingen.

B.1.2.2. M.b.t. GS Ommen 1993 art. 32.

Het besluit betreft een antwoord aan de Gereformeerde Kerk te Rozenburg destijds en is zodanig voor De Gereformeerde Kerken van nu niet relevant. Toch blijft daarbij het belang overeind van de vraag om geordende informatie voor diakenen ter beschikking te stellen aan de kerken. Dit is verwoord in de Acta van de GS Leeuwarden 1990 art. 63.

B.1.2.3. M.b.t. GS Ommen 1993 art. 33

Ook in het besluit van art. 33 wordt gesproken over zaken die in de huidige Gereformeerde Kerken niet relevant zijn. O.a. wordt genoemd het uitbreiden van de taken van het Generaal Diaconaal Deputaatschap. Deze kennen de huidige Gereformeerde Kerken niet. Voor de taak van de diakenen verwijzen we korthedshalve o.a. naar het rapport van deputaten genoemd onder B.1.1.1.

B.1.3. Besluiten

B.1.3.1. De Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen op 14 november 2009 te Emmen, spreekt uit dat de besluiten 1 en 2 van art. 31 van de GS van Ommen 1993 m.b.t. het werk van deputaten gehandhaafd blijven en dat de kerken daaraan gebonden zijn.

B.1.3.2. De Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen op 14 november 2009 te Emmen, spreekt uit dat de besluiten 3 en 4 van artikel 31, alsmede de besluiten van de artikelen 32 en 33 van de GS van Ommen 1993 m.b.t. diaconale zaken, voor onbepaalde tijd worden opgeschort.

B.1.3.3. De in besluit B.1.3.2. genoemde synodebesluiten dienen na opschorting bij eventuele toepasbaarheid in de toekomst, herbeoordeeld te worden in het licht van de dan ontstane situatie.

B.1.4. Gronden

B.1.4.1. M.b.t. besluit 1.3.1.

Deputaten hebben het hun opgedragen werk gedaan en de verschuldigde dank, genoemd in de besluiten 1 en 2 van Ommen is gerechtvaardigd. Deze besluiten strijden niet met de Schrift of de KO.

B.1.4.2. M.b.t. besluit 1.3.2.

- a. Door gewijzigde omstandigheden binnen de kerk na de vrijmaking van 2003 vervalt de actualiteit van de besluiten van de GS Ommen 1993, genoemd onder B.1.3.2. Er zijn geen deputaten voor diaconale zaken en er is ook geen Generaal Diaconaal Deputaatschap.
- b. Er zijn op dit moment geen zorginstellingen of soortgelijke hulpverlenende instanties gebonden of gerelateerd aan De Gereformeerde Kerken A.D. 2009.

B. 1.4.3. M.b.t. besluit 1.3.3.

Onder de zegen van de Here zou er in de toekomst een situatie kunnen ontstaan waarin de onder B.1.3.2. genoemde synodebesluiten op onderdelen van toepassing zouden kunnen zijn.

Deze besluiten worden met algemene stemmen genomen. Deputaat ds. De Marie blijft buiten stemming.

Artikel 15: Roeping tot de Dienst des Woords

11-09-2010

B.2. KERKREGERING: Roeping tot de dienst des Woords

B.2.1. Materiaal

Generale Synode Zuidhorn 2002/2003 artikel 26 en 27
Generale Synode Mariënborg 2005 artikel 25 K

B.2.2. Overwegingen

- B.2.2.1. In art. 25 van de GS Mariënborg 2005/2006 worden de besluiten zoals die genomen zijn door GS Leusden 1999 in art. 28 en door GS Zuidhorn 2002/2003 in art. 25 vervallen verklaard. Daarin wordt vastgehouden aan de besluiten van GS Rotterdam-Delfshaven 1964/65 inzake de kerkelijke examens, die een goede Schriftuurlijke basis geven.
- B.2.2.2. De besluiten in art. 26 en 27 van GS Zuidhorn hangen samen met het vervallen verklaren van de regeling van GS Rotterdam-Delfshaven 1964/1965 door GS Leusden 1999.
- B.2.2.3. Deze besluiten tonen niet aan dat de oude regeling niet Schriftuurlijk of tegen de kerkorde is of dat hij in de huidige situatie door de kerken niet uitvoerbaar is.

B.2.3. Besluit

- B.2.3.1. De Generale Synode van de Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen op 14 november 2009 te Emmen, spreekt uit dat de besluiten genoemd in de artikelen 26 en 27 van de GS Zuidhorn 2002/2003 zijn vervallen en dat De Gereformeerde Kerken daar derhalve niet meer aan gebonden zijn.

B.2.4. Gronden

- B.2.4.1. Art. 26 en 27 van GS Zuidhorn stoelen op de besluiten van GS Leusden 1999 (art. 28) en GS Zuidhorn (art. 25), welke door GS Mariënborg 2005/2006 zijn vervallen verklaard.
- B.2.4.2. De oude regeling van GS Rotterdam/Delfshaven 1964/1965 biedt een goede basis voor de behandeling van de in art. 26 en 27 van GS Zuidhorn 2002/2003 betrokken zaken.

Dit besluit wordt met algemene stemmen genomen. Deputaat ds. De Marie blijft buiten stemming.

Artikel 16: Financiële verzorging predikanten uit ander kerkverband

11-09-2010

B.3. KERKREGERING: Financiële verzorging predikanten uit ander kerkverband

B.3.1. Materiaal

Generale Synode Leusden 1999, artikel 29
Generale Synode Zuidhorn 2002/2003, artikel 30

B.3.2. Overweging

Financiële verzorging van predikanten die overkomen uit een ander kerkverband is in de eerste plaats een zaak van de gemeente waaraan de predikant wordt verbonden (art. 11 KO).

Echter bij financiële nood zijn er mogelijkheden om een beroep te doen op het kerkverband. In die zin zijn er door meerdere synodes besluiten genomen die dat regelen.

De uitspraken van GS Kampen 1951, art. 90 en GS Groningen-Zuid 1978, art. 97 geven ruimte aan een kerk om binnen het kerkverband hulp te vragen.

B.3.3. Besluit

De Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen op 14 november 2009 te Emmen, spreekt uit dat de besluiten van de GS Leusden 1999, art. 29 en Zuidhorn 2002/2003, art. 30, inzake de financiële hulp aan kerken m.b.t. predikanten van buiten het kerkverband, gehandhaafd blijven, en dat de kerken derhalve daaraan gebonden zijn.

B.3.4. Gronden

B.3.4.1. Een plaatselijke gemeente, waaraan een predikant verbonden is, regelt de financiële zaken m.b.t. haar predikant. Is de gemeente daar niet of gedeeltelijk niet toe in staat, dan kan en mag er hulp gevraagd worden binnen het kerkverband. Dit kan zowel bij een andere gemeente als ook bij een meerdere vergadering.

B.3.4.2. Is een predikant door verschillende omstandigheden tijdelijk niet aan een gemeente verbonden, in dit geval doordat hij overkomt uit een ander kerkverband en o.a. in een periode van beroepbaarheid verkeert, zal hij onderhouden moeten worden door het kerkverband.

B.3.4.3. De besluiten in de genoemde artikelen van de synodes van Kampen 1951 en Groningen-Zuid 1978 geven daar een goede regeling voor.

Dit besluit wordt met algemene stemmen genomen. Deputaat ds. De Marie blijft buiten stemming.

Artikel 17: Losmaking predikant naar artikel 14 KO

11-09-2010

B.4. KERKREGERING: Losmaking predikant naar artikel 14 KO

B.4.1. Materiaal:

Generale Synode van Leusden 1999, artikel 30.
Generale Synode van Zuidhorn 2002, artikel 29 en 31.

B.4.2. Overwegingen

- B.4.2.1. GS Leusden heeft op basis van vragen van de PS Gelderland en Friesland besloten in artikel 30, besluit 1 dat nadere regelgeving ten aanzien van de toepassing van artikel 14 KO noodzakelijk is. Als grond voerde zij aan dat hetgeen vorige synodes daarover besloten niet voldoende helderheid geeft en bovendien ruimte geeft voor rechtsongelijkheid in verschillende situaties.
- B.4.2.2. GS Leusden heeft vervolgens besloten (artikel 30, besluit 2) dat alle eerdere generaal synodaal vastgestelde regelingen ten aanzien van losmaking vervallen zijn en tevens wordt een regeling van 14 punten vastgesteld inzake hoe te handelen ingeval artikel 14 KO. Daarbij heeft zij zich geconfronteerd met eerdere besluiten van synodes en ook duidelijk aangegeven waarom er nu wel overgegaan dient te worden tot een nadere regeling. Uit dit besluit en uit het rapport blijkt tevens, dat artikel 14 niet lichtvaardig mag worden toegepast.
- B.4.2.3. Het benoemen van deputaten ad artikel 14 KO is enerzijds om kerkenraden, classes en predikanten te kunnen adviseren inzake artikel 14 KO. Anderzijds dient het ook om rechtsongelijkheid in het kerkverband te voorkomen.
- B.4.2.4. GS Leusden werkt vervolgens de instructie uit voor deputaten ad artikel 14 KO (artikel 30, besluit 3). Tevens wordt in besluit 4 het commissierapport als bijlage toegevoegd aan de regeling (besluit 2), omdat het rapport een zinvolle toelichting geeft op de besluitvorming en de achtergronden.
- B.4.2.5. GS Zuidhorn (2002, artikel 29) kreeg verschillende reacties te verwerken n.a.v. de besluiten van de GS Leusden. Deze reacties richten zich voornamelijk op twee aspecten. Het eerste is het verzoek om uitbreiding van de bevoegdheid van deputaten ad artikel 14 KO in de richting van predikanten in algemene dienst, segmentering van het ambtswerk, tijdelijke detachering in een andere gemeente, mogelijkheid parttime werk predikanten, er zou in de kerken onvoldoende personeelsbeleid zijn en het kerkrecht zou onvoldoende handvatten bieden om crises te voorkomen. Het tweede is het verzoek om meer aandacht te geven om crisissituaties te voorkomen.
- B.4.2.6. GS Zuidhorn 2002 besluit de taakvelden van twee deputaatschappen te bundelen en in plaats daarvan een nieuw deputaatschap "Dienst en Recht" te benoemen. Daarin moeten dan verschillende deskundigheden ingeschakeld kunnen worden.

B.4.3. Besluit

- B.4.3.1. De Generale Synode van de Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen op 14 november 2009 te Emmen, spreekt uit dat de besluiten van GS Leusden 1999, artikel 30 t.a.v. de losmaking van predikanten (artikel 14 KO) gehandhaafd blijven en dat de kerken daaraan gebonden zijn.
- B.4.3.2. De Generale Synode van de Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen op 14 november 2009 te Emmen, spreekt uit dat de besluiten van GS Zuidhorn 2002, artikel 29 en 30 t.a.v. de losmaking van predikanten (artikel 14 KO) vervallen zijn en dat de kerken daaraan niet meer gebonden zijn.

B.4.4. Gronden

- B.4.4.1. De besluiten van GS Leusden 1999, zoals genoemd onder besluit B.4.3.1, zijn niet in strijd met Gods Woord of de kerkorde. Tevens wordt duidelijk de noodzakelijkheid van nadere regelgeving aangetoond en blijft expliciet gehandhaafd het belang van de artikelen 3, 4, 13, 15 en 79 KO. Uit dit besluit en uit het rapport blijkt tevens, dat artikel 14 niet lichtvaardig mag worden toegepast. Tevens blijkt hieruit hoe belangrijk in dit verband de artikelen 3 en 4 KO worden geacht! (de gemeente roept tot het ambt en voor de blijvende vervulling van het ambt is de concrete verbinding aan een gemeente noodzakelijk).
- B.4.4.2. De besluiten van GS Leusden 1999, zoals genoemd onder besluit B.4.3.1, zijn ook voor onze kerken van belang en uitvoerbaar.

- B.4.4.3. De besluiten van GS Zuidhorn 2002 (artikel 29) gaan veel verder dan het besluit van Leusden en raken het overeind houden of wijzigen van de artikelen 3, 4 en 15 KO. Een predikant bindt zich volgens artikel 15 KO voor het leven aan de kerkelijke dienst. De KO spreekt niet over parttime of een gesegmenteerde dienst.
- B.4.4.4. Het benoemen van een deputaatschap "Dienst en Recht", zoals GS Zuidhorn 2002 besloot, is voor ons kleine kerkverband op dit moment niet mogelijk en ook niet noodzakelijk. Enerzijds zullen we moeten waken tegen "een beheersingsdenken", anderzijds zullen we de wettelijke regels voor arbeidsverhoudingen zoveel mogelijk in acht moeten nemen.

Deze besluiten worden met algemene stemmen genomen. Deputaat ds. De Marie blijft buiten stemming.

Artikel 18: Toepassing van artikel 30 KO

11-09-2010

B.5. KERKREGERING: Toepassing van artikel 30 KO

B.5.1. Materiaal

Generale Synode Ommen 1993, artikel 34

Bezwaar tegen de handelwijze van de Particuliere Synode van Zuid-Holland 1993 inzake de toepassing van artikel 30 KO

Materiaal :

verzoek van ds. D. Grutter te Rijnsburg dd. 22 maart 1993 om uit te spreken dat de Particuliere Synode van Zuid-Holland 1993 in strijd met artikel 30 KO handelde, door een onderdeel van een door de classis 's-Gravenhage ingediend voorstel anders te redigeren en van een andere vraagstelling te voorzien.

Besluit:

aan dit verzoek niet te voldoen.

Grond:

de gewraakte handelwijze betreft niet een nieuwe, maar een door een classis voorgelegde zaak.

B.5.2. Overweging

Het betreft hier een besluit met betrekking tot een bezwaar van dominee D. Grutter inzake de toepassing van artikel 30 KO in de handelwijze van de particuliere synode van Zuid-Holland 1993. Over deze zaak ontbreken nadere gegevens.

B.5.3. Besluit

De Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen op 14 november 2009 te Emmen, spreekt uit dat zij het besluit van GS Ommen 1993 in artikel 34, t.a.v. de toepassing van artikel 30 KO handhaaft en dat de kerken daaraan gebonden zijn.

B.5.4. Grond

De thans zittende synode is niet geroepen om deze kwestie nader te beoordelen omdat het hier om een toepassing gaat van artikel 30 KO in een concrete situatie, die echter niet nader beschreven is in de Acta.

Dit besluit wordt met algemene stemmen genomen. Deputaat ds. De Marie blijft buiten stemming.

Artikel 19: Appelregeling artikel 31 KO

11-09-2010

B.6a. KERKREGERING: Appelregeling artikel 31 KO

B.6a.2. Overwegingen

- B.6a.2.1. Door GS Leusden 1999 is op verzoek van twee particuliere synoden een appèlregeling opgesteld ten behoeve van het adequaat afhandelen van bezwaarschriften naar artikel 31 KO.
- B.6a.2.2. Door GS Mariëenberg 2005 zijn vanwege de behandeling van bezwaarschriften instructies opgesteld die in grote lijnen overeenkomen met de appèlregeling van GS Leusden 1999. Deze instructies waren nodig vanwege het opschorten van de besluiten van de generale synoden vanaf 1993. Inmiddels worden aan de hand van deze instructies, die bijgesteld zijn door GS Zwolle 2007, de bezwaarschriften behandeld.

B.6a.3. Besluiten:

- B.6a.3.1. De Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen op 14 november 2009 te Emmen, spreekt uit dat besluit 1 van GS Leusden 1999 in artikel 33 t.a.v. een opgestelde appèlregeling vervallen is en de kerken daaraan niet gebonden zijn.
- B.6a.3.2. Besluit 2 behoeft als zodanig verder geen beoordeling en wordt gehandhaafd en voor kennisgeving aangenomen.

B.6a.4. Gronden:

- B.6a.4.1. Door GS Mariëenberg 2005 zijn instructies, die bijgesteld zijn door GS Zwolle 2007, ten behoeve van de behandeling van bezwaarschriften en voor deputaten behandeling bezwaarschriften opgesteld die inmiddels algemeen geaccepteerd zijn binnen het kerkverband.
- B.6a.4.2. Besluit 2 betreft slechts de vergoeding van kosten die deputaten maken.

Deze besluiten worden met algemene stemmen genomen. Deputaat ds. De Marie blijft buiten stemming.

B.6b. KERKREGERING: Appèlzaken en appèlregeling naar artikel 31 KO

B.6b.2. Overwegingen

- B.6b.2.1. De eerste twee besluiten betreffen een verzoek tot revisie van artikel 33 Acta GS Leusden 1999. Dit verzoek betrof de behandeling van een op deze synode ingediend voorstel om over te gaan tot de instelling van een deputaatschap appèlzaken. De indieners waren van mening dat het genoemde voorstel niet via de kerkelijke weg bij de GS ter tafel was gekomen.
- B.6b.2.2. De besluiten 3, 4, 5 en 6 betreffen het definitieve rapport van deputaten voor appèlzaken ..

B.6b.3. Besluiten:

- B.6b.3.1. De Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen op 14 november 2009 te Emmen, spreekt uit dat zij de besluiten 1 en 2 van GS Zuidhorn 2002 in artikel 50, t.a.v. het verzoek om revisie van het besluit van GS Leusden 1999 betreffende de appèlregeling handhaaft en dat de kerken daaraan gebonden zijn.
- B.6b.3.2. De besluiten 3-6 worden gehandhaafd en voor kennisgeving aangenomen.

B.6b.4. Gronden:

- B.6b.4.1. De door de GS Leusden 1999 opgestelde appèlregeling was via de zgn. kerkelijke weg op de agenda van de generale synode gekomen.
- B.6b.4.2. De besluiten 3-6 betreffen een appèlregeling die als zodanig niet meer functioneert binnen ons kerkverband.

Deze besluiten worden met algemene stemmen genomen. Deputaat ds. De Marie blijft buiten stemming.

B.6c. KERKREGERING: Toepassing artikel 31 KO

B.6c.2. Overweging

Het betreft hier een besluit met betrekking tot een bezwaar van een broeder uit Spijkenisse tegen de uitspraak van de particuliere synode van Holland-Zuid 2001 inzake het geschil tussen hem en de classis Hoogvliet. Tot beoordeling van dit besluit is de thans zittende generale synode niet geroepen omdat het om een zaak gaat die slechts één persoon betreft, een zgn. particuliere zaak, zie hiervoor het besluit van GS Heemse 1984/5, artikel 124.

B.6c.3. Besluit:

De Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen op 14 november 2009 te Emmen, spreekt uit dat zij het besluit van GS Zuidhorn 2002 in artikel 59, t.a.v. de toepassing van artikel 31 KO handhaaft en de kerken daaraan gebonden zijn.

B.6c.4. Grond:

De thans zittende synode is niet geroepen om deze kwestie nader te beoordelen omdat het hier om een toepassing gaat van artikel 31 KO in een particuliere zaak.

Dit besluit wordt met algemene stemmen genomen. Deputaat ds. De Marie blijft buiten stemming.

Artikel 20: Archief en documentatie, artikel 50 KO

11-09-2010

B.7. KERKREGERING: Archief en documentatie, artikel 50 KO

B.7.1. Materiaal

Generale Synode Ommen 1999, artikel 35

Materiaal :

1. rapport van de deputaten voor de kerkelijke archieven en de documentatie van de geschiedenis van De Gereformeerde Kerken in Nederland;
2. brief van deputaten dd. 15 april 1993, vergezeld van de jaarrekening over 1991, de concept-jaarrekening over 1992 en de begroting voor de jaren 1993 tot en met 1995;
3. aanvullend rapport dd. 16 april 1993, waarin verslag wordt gedaan van de werkzaamheden rond werving en aanstelling van een archivaris-documentalist en melding wordt gemaakt van de oplevering van het Archief- en Documentatiecentrum (ADC).

Besluit 1:

1. de arbeid en het beleid van deputaten in de verslagperiode 1990 - 1993 onder dankzegging goed te keuren, met dien verstande dat de concept-jaarrekening over 1992 wordt aanvaard onder voorbehoud van goedkeuring door de accountant;
2. de aangeboden begroting voor de jaren 1993 tot en met 1995 goed te keuren.

Besluit 2:

- aan de nieuw te benoemen deputaten voor archief en documentatie de volgende opdrachten te verstrekken:
1. archief- en documentatiemateriaal te verzamelen en te beheren, dat van belang is voor de geschiedenis van De Gereformeerde Kerken in Nederland met name sinds de Vrijmaking van 1944 en volgende jaren;

2. kennis en onderzoek op het gebied van de geschiedenis van De Gereformeerde Kerken in Nederland te bevorderen, met name door het toegankelijk maken van de aanwezige collecties;
3. speciale aandacht te besteden aan de herdenking van de Vrijmaking in 1994 en de kerken te attenderen op de diensten die het ADC met het oog daarop kan verlenen;
4. alle maatregelen te nemen die voor de instandhouding van het ADC nodig zijn, alsmede die werkzaamheden uit te voeren, die voortvloeien uit de aanstelling van de door deputaten benoemde archivaris-documentalist;
5. de kerkeraden, de meerdere vergaderingen en haar deputaatschappen, alsmede waar nodig en van belang ook personen en instanties te dienen met advies en voorlichting inzake de zorg voor archief- en documentatiemateriaal;
6. de kerkelijke vergaderingen speciaal te dienen met richtlijnen en instructies voor een goed archiefbeheer;
7. voor het geval dat de stichtingsvorm gehandhaafd blijft, het bestuur te blijven vormen van de 'Stichting Exploitatie Archief- en Documentatiecentrum Broederweg 16', opgericht op 27 november 1989 en gevestigd te Kampen, en zich in die kwaliteit te houden aan de besluiten van de generale synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland door welke zij zijn benoemd; dit laatste dient als clausule in de statuten van de stichting te worden vastgelegd;
8. de reeds verworven maar nu nog verspreide collecties te doen bijeenbrengen en de archieven van de generale synoden en haar deputaatschappen, thans nog bewaard en beheerd door de Gereformeerde Kerk te Groningen-West, naar het ADC te doen overbrengen tegen een nader te bepalen datum;
9. overleg te voeren met elk generaal-synodaal deputaatschap over het overbrengen van het oudere gedeelte van zijn archief naar het ADC;
10. de kerken te vertegenwoordigen in de Commissie tot registratie van de Protestantse kerkelijke en semi-kerkelijke Archieven (CPA);
11. contacten te onderhouden en activiteiten te ontplooien, die voor het onder 1-10 genoemde noodzakelijk en nuttig zijn;
12. toezicht te houden op de werkzaamheden van de functionaris die met de dagelijkse uitvoering van het onder 1, 2, 3, 5, 6, 8 t/m 11 genoemde is belast;
13. van de kerken per 1 januari 1994 een quotum te vragen van € 1,75 per lid per jaar en de financiële administraties van de onder 7 genoemde stichting en van het deputaatschap te laten controleren door een accountant;
14. de generale synode te dienen met een voorstel hoe de controle van de archieven en met name van het generaal-synodaal archief het meest geëigend kan plaatsvinden;
15. aan de eerstvolgende synode over hun arbeid te rapporteren.

7.2. Overwegingen

- 7.2.1. Wij kennen geen Archief- en Documentatiecentrum meer in de opzet zoals die er in 1993 was. In plaats daarvan hebben wij nu een archivaris wiens opdracht is om o.a. zorg te dragen voor het synode-archief van De Gereformeerde Kerken in Nederland.
- 7.2.2. Besluit 2 van GS Ommen 1993, artikel 35, bevat o.a. de opdracht om archief- en documentatiemateriaal te verzamelen en te beheren dat van belang is voor de geschiedenis van De Gereformeerde Kerken in Nederland met name sinds de Vrijmaking van 1944. Iets dergelijks lijkt, gezien de beperkte mogelijkheden die wij in de huidige situatie hebben, niet goed uitvoerbaar.
- 7.2.3. Wel is het wenselijk en het overwegen waard om, in het kader van het levend houden van de geschiedenis van De Gereformeerde Kerken in Nederland, dat er een begin wordt gemaakt met het verzamelen en beheren van archief- en documentatiemateriaal rondom de Vrijmaking van 2003/4.

7.3. Besluit

De Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen op 14 november 2009 te Emmen, spreekt uit dat zij de besluiten van GS Ommen 1993 in artikel 35, besluit 1 t.a.v. de rapportage van deputaten en 2.1 t.a.v., het verzamelen en beheren van archief- en documentatiemateriaal handhaaft en de kerken daaraan gebonden zijn. De besluiten 2.2 t/m 2.15 worden opgeschort.

7.4. Gronden

- 7.4.1. Het gaat in artikel 35 van de Acta van GS Ommen 1993 over besluiten inzake het werk van de deputaten voor kerkelijke archieven en de documentatie van de geschiedenis van De Gereformeerde Kerken in Nederland die als zodanig correct zijn.
- 7.4.2. Het gaat hier om de geschiedenis van de HERE met Zijn Kerk die levend gehouden dient te worden voor het nageslacht opdat ook dit nageslacht zal blijven roemen in de roemrijke daden van de HERE, zie Psalm 78.

Bespreking:

In de bespreking wordt door de adviseur ds. Van Gulp uiteengezet dat het archiveren van de geschiedenis van de Kerk en dus ook van de vrijmaking van 2003 van uiterst groot belang is. Dit zou in de instructie moeten komen van de archivaris, waarbij de eerste taak zal moeten zijn, om de stukken verzameld te krijgen. In een vervolginstructie zou de archivaris dan de opdracht kunnen krijgen met een voorstel te komen voor een ordelijke archivering ervan. In een later stadium zou het werk van de archivaris kunnen worden uitgebreid om bepaalde stukken beschikbaar te stellen ter bevordering van de kennis van de geschiedenis van de Kerk.

Dit besluit wordt met algemene stemmen genomen. Deputaat ds. De Marie blijft buiten stemming.

Artikel 21: Interpretatie artikel 66 KO

11-09-2010

B.8. KERKREGERING: Interpretatie artikel 66 KO

B.8.1. Materiaal

Generale Synode Leusden 1999, artikel 42

B.8.2. Overwegingen

- B.8.2.1. Het betreft hier een verzoek om een uitspraak van GS Berkel 1996 ten aanzien van de catechismusprediking te herzien en wel in deze zin dat de leerstellige prediking in de kerken op overeenkomstige wijze als de Heidelbergse Catechismus ook de Nederlandse Geloofsbelijdenis en de Dordtse Leerregels als uitgangspunt mag hebben.
- B.8.2.2. Terecht houdt GS Leusden 1999 vast aan het principe dat de Heidelbergse Catechismus qua vorm, opzet en karakter het meest geschikt is om in de prediking de leer van Gods Woord samenvattend te verklaren. Daarnaast is er voldoende ruimte aanwezig om de andere belijdenisgeschriften mede te gebruiken bij het leerstellige onderwijs in de prediking.

B.8.3. Besluit:

De Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen op 14 november 2009 te Emmen, spreekt uit dat zij het besluit van GS Leusden 1999 in artikel 42 t.a.v. de catechismusprediking handhaaft en de kerken daaraan gebonden zijn.

B.8.4. Grond:

Terecht stelt GS Leusden 1999, in navolging van GS Berkel en Rodenrijs 1996, dat de H.C. qua vorm, opzet en karakter het meest geschikt is om in de prediking de leer van Gods Woord samenvattend te verklaren.

Dit besluit wordt met algemene stemmen genomen. Deputaat ds. De Marie blijft buiten stemming.

Artikel 22: Pastoraat en Diaconaat. Gastlidmaatschap

11-09-2010

B.10. KERKREGERING: Pastoraat en Diaconaat. Gastlidmaatschap

B.10.1. Materiaal

Generale Synode Leusden 1999, artikel 67

Generale Synode Zuidhorn 2002/2003, artikel 37

B.10.1.1 GS Leusden, artikel 67

Materiaal :

1. besluit van de GS Leeuwarden 1990 met betrekking tot de pastorale zorg aan en de toepassing van artikel 63 KO inzake studerenden en anderen met een kerkelijk domicilie dat steeds wisselt tussen hun 'thuiskerk' en de kerk van hun studie of werk (Acta art. 65).
De synode sprak uit:
 - a. niet te voldoen aan verzoeken om voor deze situatie een speciale regel te maken;
 - b. er bij de kerken op aan te dringen
 1. zich te houden aan de regel van de GS Amsterdam 1936, Acta art. 62, dat het burgerlijk domicilie bepalend is voor de plaats van kerklidmaatschap;
 2. bijzondere aandacht te besteden aan gemeenteleden in bovengenoemde situatie uit eigen gemeente of binnen eigen kerkelijk ressort;
 3. als 'thuiskerk' en 'woonkerk' afspraken te maken over de ambtelijke bearbeitung van dergelijke gemeenteleden, met als gronden:
 - a. dat de 'regel van Amsterdam 1936' nog altijd een goed uitgangspunt is voor een zo breed mogelijke ambtelijke bearbeitung;
 - b. dat het goed is dat de kerken op de aanzienlijke veranderingen in mobiliteit sinds 1936 adequaat reageren;
2. verzoeken van de particuliere synoden van Groningen 1998, Drenthe 1999, Overijssel 1998 en Utrecht 1998 om dit besluit van de GS Leeuwarden 1990 te herzien, met als grond dat de hierin vervatte regel voor de bedoelde gemeenteleden en hun kerken in allerlei situaties en om allerlei redenen in de praktijk niet goed werkt;
 - a. zij concluderen:
 1. dat het voor de bedoelde jongeren 'verreweg het beste' zou zijn, geen keuze inzake de kerk van lidmaatschap te behoeven maken, maar op beide plaatsen kerkelijk 'thuis' te kunnen zijn;
 2. dat de kerken 'een betere basis' moeten hebben om samen te werken in de pastorale zorg voor deze gemeenteleden dan de aanbevelingen van de GS Leeuwarden 1990;
 - b. zij verzoeken de generale synode uit te spreken:
 1. dat 'de regel van Leeuwarden 1990' 'weliswaar een goed uitgangspunt bevat, maar in de praktijk toch niet toereikend is voor optimale pastorale bearbeitung' van deze gemeenteleden;
 2. 'dat studerenden en anderen die regelmatig in een zusterkerk verblijven, naast hun lidmaatschap in de ene kerk een gastlidmaatschap in de zusterkerk zullen ontvangen op grond van een verblijfsattestatie';
 - c. zij presenteren met het oog daarop een uitgewerkte regeling voor dit dubbele lidmaatschap;
 - d. de particuliere synode van Utrecht verzoekt bovendien uit te spreken 'dat het kerkverband hulp zal bieden in de pastorale bearbeitung van deze jongeren, wanneer zij voor een zusterkerk te groot in aantal zijn';
3. brief van de kerk te Brunssum-Treebeek dd. 6 februari 1999 met het advies om aan de onder 2 genoemde verzoeken niet te voldoen, omdat grote en kleine stadskerken meer gebaat zijn bij maatregelen die echt antwoord geven op de plaatselijke situatie; zij ziet graag de jongeren integreren in de nieuwe gemeente en beveelt grote stadskerken aan te zoeken naar oplossingen binnen hun eigen bereik, zoals het benoemen van een studentenpastor;
4. adhesiebetuigingen aan het onder 3 genoemde advies van de kerken te Amsterdam-Zuid/West dd. 12 februari 1999, Eindhoven dd. 16 maart 1999, 's-Hertogenbosch dd. 9 maart 1999, Tilburg dd. 12 maart 1999 en Wageningen dd. 3 maart 1999;

5. brief van de kerk te Leiden dd. 8 april 1999, waarin zij meldt dat zij geen behoefte heeft aan formele wijziging van de bestaande regeling;
6. brief van br. M.C. Bijl te Houtigehage dd. 11 februari 1999, met de aanbeveling goed na te denken over dit onderwerp.

Besluit 1:

- a. uit te spreken dat de regel van de GS Leeuwarden 1990 (Acta art. 65) met betrekking tot de pastorale zorg aan jongeren met een steeds wisselend verblijf in hun 'thuiskerk' en hun 'woonkerk' nadere aanvulling behoeft;
- b. uit te spreken dat beide gemeenten, de 'thuiskerk' en de 'woonkerk', verantwoordelijkheid dragen voor de pastorale zorg aan deze jongeren en dat er daarom duidelijke afspraken nodig zijn met betrekking tot (gast)lidmaatschap en het afgeven van attestaties.

Gronden:

1. de toegenomen mobiliteit vereist adequate maatregelen om optimale pastorale bearbeitung te garanderen;
2. de particuliere synoden is toe te stemmen dat de bedoelde regel wel een goed uitgangspunt heeft, maar ontoereikend is gebleken voor een optimale pastorale zorg aan deze jongeren en tevens voor het maken van afspraken daarover tussen de beide bedoelde kerken;
3. wanneer er geen duidelijke afspraken zijn voor de pastorale bearbeitung, dreigen bedoelde jongeren vervreemd te raken van beide gemeenten;
4. kerken met een grote toeloop van deze jongeren dreigen zich aan de ambtelijke zorg aan hen te vertillen.

Besluit 2:

voor afspraken tussen de kerken de volgende regeling vast te stellen:

Regeling voor het gastlidmaatschap van jongeren

1. Wanneer een jongere verhuist naar een zusterkerk, terwijl hij (zij) van plan is vaak in de thuiskerk te verblijven, zal de kerkenraad met hem (haar) spreken over de vraag, of een attestatie dan wel een verblijfsattestatie wordt aangevraagd, al naar gelang het zwaartepunt van kerkelijk meeleven.
2. In de kerk waarvan de jongere lid is, heeft hij alle rechten en plichten die verbonden zijn aan het doop- of belijdend lidmaatschap. Deze kerk zal hem een afschrift geven van deze regeling.
3. De onder 2 genoemde kerk heeft de ambtelijke eindverantwoordelijkheid over de jongere. Daar vindt tenminste het jaarlijkse huisbezoek plaats. Zij ziet ook toe op geregelde viering van het heilig avondmaal; eventuele censuur wordt zo spoedig mogelijk gemeld aan de gastkerk.
4. De verblijfsattestatie voor deze jongere houdt in, dat hij in de gastkerk mag delen in alles wat het gemeentelieven te bieden heeft, zoals o.m.:
 - a. hij wordt welkom geheten in het kerkblad en krijgt als gastlid een plaats in het handboekje; hij krijgt het kerkblad en wordt uitgenodigd voor activiteiten van de kerk waarvan hij gastlid is;
 - b. hij mag catechisatie volgen of, als hij openbare belijdenis van het geloof heeft afgelegd, deelnemen aan het heilig avondmaal;
 - c. een ouderling zal met hem kennismaken en contact met hem onderhouden, al naar gelang de situatie dit vraagt.
5. Wordt er een attestatie uitgeschreven, dan noteert de thuiskerk deze jongere voor zichzelf meteen als gastlid. Op de attestatie wordt dit aangetekend, zodat de ontvangende kerk hiermee rekenen kan.
6. Wordt er een verblijfsattestatie uitgeschreven, dan wordt de jongere hiermee aan de ontvangende kerk gepresenteerd om hem gastvrij te ontvangen en op de afgesproken wijze naar hem om te zien.
7. Een belijdend lid krijgt naar analogie van artikel 63 KO zijn verblijfsattestatie mee, terwijl door zijn kerkenraad bericht wordt gegeven aan de gastkerk. Voor een dooplid zal de verblijfsattestatie worden opgestuurd naar de gastkerk. Hierop zal aangegeven worden, waar hij catechisatie wil ontvangen.
8. Het is van belang dat de attestatie of verblijfsattestatie tijdig de zusterkerk bereikt, maar met name geldt dit met het oog op de catechisaties aan de doopleden, aan het begin van het nieuwe seizoen.
9. Wanneer in de loop van de tijd het zwaartepunt van kerkelijk meeleven verschuift van de thuiskerk naar de gastkerk, is het mogelijk alsnog een attestatie aan te vragen in plaats van een verblijfsattestatie.
10. De verblijfsattestatie zal telkens voor één jaar geldig zijn.
11. Op de attestatie of verblijfsattestatie zal het ambtelijk contactadres worden vermeld, zodat de ambtsdragers van de twee kerken zo nodig met elkaar kunnen overleggen en hun werk op elkaar kunnen afstemmen. Wisselingen in deze contactadressen zullen aan de scriba van de betreffende kerk worden doorgegeven.
12. Indien twee verantwoordelijke ouderlingen van de gastkerk van oordeel zijn dat vermaan en/of tucht nodig zijn, zullen zij dit aan de thuiskerk berichten.
13. Wanneer de onder 1 genoemde situatie niet meer aanwezig is, dient het desbetreffende kerklid dit te berichten aan de kerk waarvan hij lid is, en zal deze kerk de maatregelen nemen die nodig zijn

ter beëindiging hiervan.

Besluit 3:

- a. wanneer een kerk onvoldoende draagkracht heeft voor een adequate kerkelijke bearbeiding van de zelfstandig wonende jongeren in haar midden, zal zij in de gewone weg de steun van de zusterkerken mogen vragen;
- b. de kerk waarvan de jongere lid in volle rechten is, zal de landelijke en regionale quota voor hem afdragen.

Grond:

voor het opvangen van tekorten aan mankracht en/of financiële middelen zijn de gebruikelijke procedures en kanalen voldoende.

Definitie van gebruikte begrippen:

Met 'thuiskerk' wordt in deze regeling bedoeld de kerk waarin de jongere zijn ouderlijk huis heeft, of waaruit hij afkomstig is. De 'gastkerk' is de kerk waarvan de jongere gastlid is.

B.10.1.2. GS Zuidhorn, artikel 37

Materiaal:

1. besluit GS Leusden 1999 (Acta art. 67);
2. vragen van de Gereformeerde Kerk te Barendrecht d.d. 6 maart 2002 of naar analogie dit besluit ook van toepassing zou kunnen zijn op een tijdelijk op het grondgebied van een zusterkerk verblijvend gemeentelid. En om het gastlidmaatschap 'algemeen' toepasbaar te maken;
3. schrijven van de Gereformeerde kerk te Den Ham d.d. 28 maart 2001 waarin waardering wordt uitgesproken voor de regeling en een 8-tal wijzigingsvoorstellen wordt gedaan met als bedoeling de regeling terug te brengen tot enkele hoofdzaken. Voorstellen zijn:
 - a. ad 1. de beperking tot 'jongeren' te laten vervallen;
 - b. ad 2. het verstrekken van een afschrift niet dwingend op te leggen;
 - c. ad 3. toezicht op geregelde Avondmaalsviering is een eenzijdige beperking van het toezicht;
 - d. ad 4. welkom in kerkblad etc. is iets dat kerken zelf kunnen bepalen;
 - e. ad 7. er is geen noodzaak van bericht aan gastkerk;
 - f. ad 7. catechese is veelal zaak van onderling overleg. Dus hoeft niet zo in regeling;
 - g. ad 11. contactadresregeling geeft veel onnodige administratie. Als het nodig is vindt men elkaar wel;
 - h. ad 13. gezien de geldigheid van 1 jaar (regel 10) is regel 13 overbodig;
4. schrijven van de Gereformeerde kerk te Harderwijk d.d. 8 mei 2001 waarin wordt verzocht
 - a. het desbetreffende besluit aan te vullen met de uitspraak dat de regel van de Generale Synode Amsterdam 1936, acta art. 62, dat het burgerlijk domicilie bepalend is voor de plaats van het kerklidmaatschap, niet van toepassing is als het jongeren betreft, waarvoor de mogelijkheid van het gastlidmaatschap is geopend;
 - b. de tekst van de regeling in taalkundige zin te herzien en op onderdelen te verduidelijken. Een en ander voorzien van materiaal en gronden;
5. schrijven van de Gereformeerde kerk te Berkel en Rodenrijs d.d. 8 december 2001 waarin ze als conclusie meedeelt dat de huidige regeling niet werkt en dus moet worden afgeschaft. Een bijlage noemt samenvattend de volgende argumenten:
 - a. de regeling blijkt te fungeren als een soort legitimatie voor een niet gewenste situatie;
 - b. de doelstelling om de betrokken (gast)leden te laten integreren in de gemeente en te laten meeleven wordt met deze regeling niet bereikt;
 - c. de administratieve afhandeling staat niet in verhouding tot het bereikte effect.

Besluit 1:

aan het verzoek van de Gereformeerde Kerk te Berkel en Rodenrijs niet te voldoen.

Grond:

de ervaringen in één gemeente geven onvoldoende redenen om een regeling af te schaffen die door de kerken op de Generale Synode van Leusden 1999 breed werd gedragen en intussen algemeen ingang heeft gevonden.

Besluit 2:

niet te voldoen aan de vragen om de beperking van deze regeling tot jongeren op te heffen.

Gronden:

1. zowel in het besluit van de Generale Synode Leusden 1999 (Acta art. 67) als in de bespreking daarvan komt duidelijk naar voren dat het om een maatregel gaat die gericht is op jongeren in een bepaalde fase van hun leven;
2. de Generale Synode Leusden 1999 heeft besluit 2.3 van de Generale Synode Leeuwarden 1990 (Acta art. 65) ongewijzigd laten staan. Daarin wordt er bij kerken op aangedrongen afspraken te maken over de ambtelijke bearbeiding, als een lid vanwege regelmatig verblijf elders buiten geregelde ambtelijke zorg geraakt.

Besluit 3:

de regeling inhoudelijk en taalkundig op enkele punten bij te stellen. Zodat die er als volgt komt uit te zien: (voor de tekst, zie Bijlage III 6):

Regeling voor het gastlidmaatschap van jongeren

Vastgesteld door de Generale Synode Leusden 1999 op 3 juni 1999 (Acta art. 67) en gewijzigd door de Generale Synode Zuidhorn 2002-2003 op 1 juni 2002 (Acta art. 37).

Definitie van gebruikte begrippen:

- a. *jongere*:
een niet-gehuwd dooplid of belijdend lid in de leeftijd tussen ongeveer 16 en 25 jaar;
- b. *thuiskerk*:
de kerk, waar de jongere zijn (haar) ouderlijk huis heeft en/of waaruit hij (zij) afkomstig is;
- c. *gastkerk*:
de kerk waarvan de jongere gastlid is, d.w.z. naar keus de thuiskerk of de kerk van de plaats waar de jongere studeert of werkt;
- d. *attestatie*:
kerkelijke attestatie waarbij de betrokkene lid wordt van de geadresseerde kerk;
- e. *verblijfsattestatie*:
kerkelijke attestatie waarbij de betrokkene een positie als gast krijgt in de geadresseerde kerk.

Artikel 1

Wanneer een jongere verhuist naar een adres dat valt binnen het ressort van een zusterkerk in Nederland, terwijl hij (zij) tegelijk toch ook regelmatig in de plaats van herkomst zal verblijven, dan zal de kerkenraad hem (haar) de 'Regeling voor het gastlidmaatschap van jongeren' ter hand stellen. Aan de hand daarvan zal erover gesproken worden welke attestatie van toepassing is op die jongere. Wanneer het zwaartepunt van kerkelijk meeleven elders komt te liggen, zal een attestatie worden aangevraagd; wanneer het zwaartepunt van kerkelijk meeleven in de thuiskerk blijft zal een verblijfsattestatie worden afgegeven.

Artikel 2

In de kerk waarvan de jongere lid is, heeft hij (zij) alle rechten en plichten die verbonden zijn aan het doop- of belijdend lidmaatschap.

Artikel 3

De kerkenraad van de kerk waar de jongere lid is, heeft de ambtelijke eindverantwoordelijkheid in het toezicht. Daar vindt ten minste het jaarlijkse huisbezoek plaats. Eventuele censuur wordt zo spoedig mogelijk gemeld aan de gastkerk. Indien twee verantwoordelijke ouderlingen van de gastkerk van oordeel zijn dat vermaan en/of tucht nodig zijn, zullen zij dit aan de andere betrokken kerk berichten.

Artikel 4

De verblijfsattestatie voor deze jongere houdt in, dat hij (zij) in de gastkerk mag delen in alles wat het gemeenteleven te bieden heeft, zoals o.m.:

- a. hij (zij) wordt welkom geheten in het kerkblad en krijgt als gastlid een plaats in het handboekje; hij (zij) krijgt het kerkblad en wordt uitgenodigd voor activiteiten van de kerk waarvan hij (zij) gastlid is;
- b. als dooplid kan worden deelgenomen aan het catechetisch onderwijs, als belijdend lid kan worden deelgenomen aan het heilig avondmaal;
- c. een ouderling zal met hem (haar) kennismaken en contact met hem (haar) onderhouden, al naar gelang de situatie dit vraagt.

Artikel 5

Wordt er een attestatie uitgeschreven, dan noteert de kerk die de attestatie afgeeft deze jongere voor zichzelf meteen als gastlid. Op de attestatie wordt dit aangetekend, zodat de ontvangende kerk hiermee rekenen kan.

Artikel 6

Wordt er een verblijfsattestatie uitgeschreven, dan wordt de jongere hiermee aan de ontvangende kerk gepresenteerd om hem (haar) gastvrij te ontvangen en op de afgesproken wijze naar hem (haar) om te zien.

Artikel 7

Een belijdend lid krijgt zelf naar artikel 63 KO zijn (haar) verblijfsattestatie mee, terwijl zijn (haar) kerkenraad daarvan bericht geeft aan de gastkerk.

Artikel 8

Voor een dooplid zal de verblijfsattestatie worden opgestuurd naar de gastkerk. De thuiskerk zal, zoveel als mogelijk is, er zorg voor dragen dat de verblijfsattestatie van een dooplid of een doopattest de desbetreffende zusterkerk vóór het begin van het nieuwe catechisatie seizoen bereikt.

Artikel 9

Wanneer in de loop van de tijd het zwaartepunt van kerkelijk meeleven verschuift van de thuiskerk naar de gastkerk, is het mogelijk alsnog een attestatie aan te vragen en dus in de thuiskerk gastlid te worden.

Artikel 10

De verblijfsattestatie zal telkens voor één jaar geldig zijn. Een keer per jaar zal de kerkenraad met betrekking tot jongeren die gebruik maken van de regeling van het gastlidmaatschap nagaan of de (verblijfs)attestaties en de gegevens daarvan nog actueel zijn.

Grond:

op basis van gebruik in de praktijk blijken enige taalkundige veranderingen gewenst en zijn sommige details minder noodzakelijk of niet zo goed werkbaar.

Besluit 4:

uit te spreken dat de 'Regeling voor het gastlidmaatschap van jongeren' niet de algemene regel opheft, dat het burgerlijk domicilie bepalend is voor de plaats waar iemand kerklid is (vgl. Acta GS Amsterdam 1936 art. 62).

Grond:

de bijzondere regeling voor jongeren met een wisselend verblijf moet niet beschouwd kunnen worden als een opheffing of onzekerstelling van het verband dat de kerken steeds hebben gelegd tussen burgerlijk en kerkelijk domicilie.

Besluit 5:

de kerken mee te delen dat 1 augustus 2002 geldt als datum van ingang voor de herziene regeling.

Grond:

veel jongeren verhuizen de komende maanden in verband met het nieuwe studiejaar.

B.10.2. Overwegingen

B.10.2.1. De regeling ten aanzien van het zgn. gastlidmaatschap van jongeren betreft een zaak die door vier particuliere synoden in 1999 aan de orde werd gesteld omdat hun inziens de regel die GS Leeuwarden 1990 in artikel 65 van de Acta van deze synode hiervoor stelde niet afdoende was gebleken.

B.10.2.2. Door GS Leusden 1999 werd een regeling opgesteld die het mogelijk maakte dat jongeren die bv. nog thuis wonen maar ook elders regelmatig verkeren i.v.m. studie of werk, lid konden worden van twee kerken. Daarbij gold de ene kerk als *thuis*kerk en de andere kerk als *gast*kerk. Het lidmaatschap van de *thuis*kerk gold dan als het 'gewone' lidmaatschap, het lidmaatschap van de *gast*kerk gold als gastlidmaatschap. Onderscheid werd gemaakt tussen de 'gewone' attestatie die gold voor de *thuis*kerk en de verblijfsattestatie die gold voor de *gast*kerk. Het doel hiervan was om de ambtelijke bearbeiding van deze jongeren zo goed mogelijk te laten plaatsvinden.

B.10.2.3. Door GS Zuidhorn 2002/2003 werd deze regeling iets aangepast.

B.10.3. Besluit

De Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen op 14 november 2009 te Emmen, spreekt uit dat zij de besluiten van GS Leusden 1999, in artikel 67, en van GS Zuidhorn 2002, in artikel 37, t.a.v. het zgn. gastlidmaatschap handhaaft en de kerken daaraan gebonden zijn.

B.10.4. Gronden

B.10.4.1. De besluiten ten aanzien van het zgn. gastlidmaatschap zijn in de kerkelijke weg aan de orde gekomen en bevatten afspraken met het oog op een zo goed mogelijke ambtelijke bearbeiding van jongeren die thuis wonen en regelmatig elders verkeren.

B.10.4.2. Ook voor de huidige generatie jongeren die thuis wonen en regelmatig, bv. in verband met studie of werk, elders verkeren is het goed dat de ambtelijke

bearbeiding door verschillende kerkenraden wordt uitgevoerd aan de hand van een daarvoor vastgestelde regeling.

Bespreking:

Gevraagd wordt of het niet wenselijk is dat het besluit B.10.3 niet alleen maar in de acta opgenomen wordt, maar ook in een schrijven aan de kerkenraden moet worden meegedeeld, omdat het een besluit is dat bij uitwonende studenten, geraadpleegd moet kunnen worden. Dit vindt algemene instemming.

Dit besluit wordt met algemene stemmen genomen. Deputaat ds. De Marie blijft buiten stemming.

Hoofdstuk 3 EREDIENST

Artikel 23: Leespreken

19-12-2009

Materiaal:

Rapport van het Deputaatschap Liturgische Voorzieningen

Voorstel: Deputaten achten het lezen van preken geoorloofd welke uitgegeven zijn door een kerk of uitgever vóór 1 januari 1990 en die geschreven zijn door predikanten die vóór 1 januari 1990 de 50-jarige leeftijd hadden bereikt maar die zich tijdens hun leven vóór 1 januari 2005 niet hebben vrijgemaakt; ten aanzien van de preken van de professoren is het advies om alléén de preken van de professoren D. Deddens en K. Deddens te lezen en van de overige professoren niet.

Overwegingen:

1. In principe zou het niet aan de orde moeten zijn hoe oud de predikanten zijn, maar of de preken de toets der kritiek kunnen doorstaan. Daarbij wordt verwezen naar een interview in Rechte Sporen met ds. D. v. Dijk.
2. De prekensite van Amersfoort zou opgeschoond moeten worden zodat de preken, die volgens het synode besluit van de Synode Mariënborg 2005/2006, niet gelezen mogen worden, er niet meer te vinden zullen zijn.
3. Om de door Deputaten gestelde datum van 1 januari 2005 bij te stellen naar de datum van de vrijmaking, t.w. 20 september 2003.
4. Dat de hoeveelheid beschikbare digitale preken voor bijzondere dagen en feestdagen snel opraakt. Op papier zijn er nog wel voldoende, maar die moeten ingescand worden.
5. Dat kerkenraden de preken niet beoordelen, maar dat dit door de preeklezer zelf gebeurt, waarbij noodzakelijke aanpassingen eventueel in overleg met een preses of scriba van de kerkenraad gebeuren.
6. Dat bij een tekort aan preken voor bijzondere dagen en feestdagen de preken van ds. S. de Marie door elke gemeente, m.u.v. Zwolle, met één jaar vertraging, gelezen zouden kunnen worden.
7. Dat ds. S. de Marie deze preken, bij voldoende vraag, af zal staan aan Deputaten.
8. De catechismusserie onder redactie van ds. Joh. Francke is gedigitaliseerd en kan ook gebruikt worden in de erediensten.

Besluit 1:

De synode besluit om aan het advies van de Synode Mariënborg 2005/2006 inzake te lezen preken in erediensten het volgende toe te voegen: De synode acht tevens het lezen van

preken geoorloofd welke uitgegeven zijn door een kerk of uitgever vóór 1 januari 1990 en geschreven zijn door predikanten die vóór 1 januari 1990 de 50-jarige leeftijd hadden bereikt en die tijdens hun leven zich vóór 1 januari 2005 niet hebben vrijgemaakt waarbij een belangrijke voorwaarde is, dat iedere preek vooraf inhoudelijk getoetst zal moeten worden onder verantwoordelijkheid van de plaatselijke kerkenraad. Ten aanzien van de preken van de professoren is het advies om alléén de preken van de professoren D. Deddens en K. Deddens te lezen en van de overige professoren niet.

Gronden:

1. De datum van 1 januari 1990 is gebruikt om een aanvaardbare aanloop te hebben naar de synode van Ommen-1993, waarvan de besluiten door onze kerken opnieuw beoordeeld worden of deze de toets van de Schrift kunnen doorstaan.
2. De datum van 1 januari 2005 is gebruikt omdat in 2004 nog vrijmakingen hebben plaatsgevonden.
3. Het lezen van preken van de professoren die in hun leven een verkeerde kerkelijke keuze gemaakt hebben kan op gevoelsmatige gronden weerstand oproepen, met uitzondering van de professoren D. Deddens en K. Deddens omdat de beschikbare preken van deze professoren door de kerken stilzwijgend als Schriftuurlijk zijn aanvaard en vóór 1 januari 1990 uitgegeven zijn.
4. In de ter beschikking staande bestanden van de broeders C.A. Teunis en A. Admiraal levert dit ruim 500 extra preken op.

Bespreking:

Voor de aanvang van de bespreking van dit rapport heet de preses de deputaten de broeders E. Korevaar, en W. Snippe hartelijk welkom en wenst hen een goede bespreking toe van dit Rapport. Br. C.A. Teunis zal ook als deputaat fungeren tijdens de bespreking.

Broeder C.A. Teunis spreekt vooraf de afgevaardigden toe en benadrukt de moeite die kunnen ontstaan wanneer de kaders van de gelimiteerde preken niet opgeschoven zullen worden. De voorraad gedigitaliseerde preken wordt snel kleiner. Een aantal zusters zet zich momenteel al in om preken te scannen, maar dat zijn tijdrovende werkzaamheden.

Omdat kerkenraden geen mogelijkheid hebben om alle preken te toetsen en deputaten ook aangegeven hebben daar geen mogelijkheid voor te zien, wordt gevraagd of er misschien een commissie in het leven geroepen zou moeten worden die t.a.v. de preken een zogenaamde voorscreening zou kunnen doen onder verantwoordelijkheid van Deputaten. Omdat de kerkenraden verantwoordelijk zijn voor de inhoud van de te lezen preken wordt het besluit genomen dat deputaten pas dan een preek van bovenbedoelde predikanten mogen vrijgeven voor het lezen in de erediensten als een positief advies daartoe gegeven is door één van de kerkenraden. Deputaten zullen de volgende vergadering dienen met ter zake doende voorstellen voor besluitvorming. Deputaten zullen, in samenspraak met br. T. L. Bruinius en Ds. S. De Marie, tevens een handleiding voor het toetsen van een preek indienen bij de synode. Deputaten geven aan dat het terugstellen van de datum van 1 januari 2005 naar 20 september 2003 uiteraard van de zaak wel kan, maar dat het materieel gezien geen meerwaarde geeft.

De preses geeft aan dat nu de besprekingen in de vergadering van vandaag meer tijd hebben gevraagd dan hiervoor gepland was, het vervolg van dit rapport nu niet verder behandeld kan worden en zal worden doorgeschoven naar de volgende vergadering van de GS, waarbij dan ook een aanvullend schrijven van de deputaten ter tafel zal liggen waarin zij een voorstel doen hoe een kerkenraad een preek moet beoordelen en aan welke criteria de preek moet voldoen.

Artikel 24: Procedure inzake bezwaren van kerken tegen te lezen preken

23-01-2010

Ds. S. de Marie vraagt deputaten of zij zich geconfronteerd hebben met de besluitvorming van GS Zwolle 2007 m.b.t. het omgaan met bezwaren van kerkenraden tegen preken die beschikbaar zijn gesteld om te lezen. Hij verzoekt deputaten met grote zorgvuldigheid om te gaan met eventuele bezwaren van kerkenraden tegen de preken, die nu i.v.m. wijziging van de criteria beschikbaar komen. Ook geeft hij nog aan dat er al een route vastgelegd is voor communicatie binnen het kerkverband m.b.t. vastgestelde bezwaren.

Ds. S. de Marie stelt voor om het volgende als hoofd boven de reeks besluiten m.b.t. de te lezen preken, te plaatsen: 'Besluiten in verband met het beheer en de uitbreiding van preken om te lezen in de erediensten'

Dit wordt door de vergadering met algemene stemmen aanvaard

Artikel 25: Beoordeling preken

23-01-2010

Materiaal: Het door deputaten geleverde voorstel 1A:

Voorstel 1A: Verantwoordelijkheid voor de beoordeling van preken

Besluit: De kerken zijn verantwoordelijk voor de beoordeling van preken of deze zijn 'geoorloofd om te lezen in een eredienst'.

Gronden:

1. De gemeenten komen bij elkaar in erediensten, 1 Corinthe 11:17, Hebreeën 10:25.
2. De kerk onderhoudt de zuivere prediking van het evangelie, NGB artikel 29.
3. De regeerders van de kerk moeten de ware godsdienst onderhouden en zorgen dat de ware leer voortgang heeft, NGB artikel 30.
4. Ambtsdragers moeten weren valse leer en dwaling, Kerkorde artikel 55.

Overwegingen:

1. Het besluit dat door deputaten is opgesteld is dusdanig vanzelfsprekend dat het in principe niet als besluit zou moeten worden weergegeven omdat het in die situatie niet dienstig kan zijn.
2. Door de vanzelfsprekendheid van het door deputaten opgestelde besluit is het wenselijker dit als aanvullend of zelfs als eerste grond toe te voegen aan de gronden van andere besluiten.
3. De gronden van het besluit kunnen van waarde zijn bij de gronden van het voorstel 1E van deputaten.
4. Een besluit moet niet feitelijk alleen een reeks onderbouwingen zijn, waarvan de argumenten algemeen bekend zijn, want daarmee is dat besluit dan overbodig.
5. Er kan eventueel een ander besluit geformuleerd worden waarin de verantwoordelijkheid en de verhouding tussen de deputaten Liturgische Voorzieningen en de kerkenraad wordt omschreven.
6. In de gronden van het voorgestelde besluit staan steeds andere aanduidingen, t.w. de kerk, de regeerders en de ambtsdragers. Dit geeft verwarring omtrent de verantwoordelijkheidsstelling.

Besluit:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen te Emmen op 14 november 2009, besluit dat het door deputaten voorgestelde besluit en gronden als beschreven in voorstel 1A niet als besluit zal worden gekenmerkt maar dat het voorgestelde besluit en de gronden als gronden kunnen dienen bij andere besluiten.

Gronden:

1. Het besluit zoals omschreven in het voorstel 1A is te vanzelfsprekend om als besluit te kunnen dienen.
2. Het voorgestelde besluit komt in de huidige vorm beter tot zijn recht als grond bij een ander besluit.
3. De gronden en het voorgestelde besluit zijn belangrijke uitgangspunten en zullen daarom niet ongebruikt mogen blijven.

Bespreking:

Voorafgaande aan de bespreking wordt broeder E. Korevaar als deputaat welkom geheten. Het voorstel 1A van deputaten wordt in algemene zin om de grote waarheden die er in staan gezien als een aanvulling in een ander besluit om zo te kunnen meewegen als grond voor die besluitvorming. Aangegeven wordt dat besluiten alleen dan moeten worden genomen als zij dienstig kunnen zijn. Ds. S.de Marie brengt als amendement in om het door deputaten voorgestelde besluit met gronden, te laten vervallen als apart besluit, maar de inhoud ervan te gebruiken als aanvullende grond(en) bij enkele andere besluiten die over deze zaak volgen.

Dit besluit wordt met 7 stemmen vóór genomen. Van de afgevaardigden onthouden 2 zich van stemming, terwijl de drie deputaten, de broeders A. Admiraal, W. Snippe en C.A. Teunis, buiten stemming blijven.

Artikel 26: Behandeling voorstel 1B uit aanvullend rapport DLV

23-01-2010

Voorstel 1B: De kerken mogen preken gebruiken van (lijst 1) de predikanten die tijdens hun leven geen verkeerde keus hebben gemaakt overeenkomstig het advies van de Generale Synode van Mariëberg, acta artikel 23, besluit 7.3. en van (lijst 2a) predikanten die vóór de vrijmaking waren van 1944, maar dat niet hebben mogen beleven en van (lijst 2b) predikanten die vóór 1 januari 1990 de 50-jarige leeftijd hadden bereikt maar zich tot nu toe niet hebben gevoegd bij De Gereformeerde Kerken en van prof. D. Deddens en prof. K. Deddens.

Materiaal:

- Rapport van Deputaatschap Liturgische Voorzieningen (DLV)
- Aanvullend Rapport van Deputaatschap Liturgische Voorzieningen

Overwegingen:

1. Het belangrijkste criterium voor het lezen van een preek is niet de naam van de predikant, maar de Schriftuurlijkheid van de preek. Tot de Schriftuurlijkheid hoort ook het punt of de Schrift ten volle open is gegaan en er geen selectie is toegepast.
2. Er dient m.b.t. de ingang van de Woordverkondiging oog te zijn voor de beoordeling door de gemeente van de naam van een predikant die zich publiekelijk heeft uitgelaten tegen de (zaak van de) vrijmaking van 2003.

3. De tekst van het besluit in het voorstel 1A zou als grond 1 onder het besluit van voorstel 1B geplaatst moeten worden.

Besluit 1:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen te Emmen op 14 november 2009, besluit dat de kerken twee lijsten met namen van predikanten onderhouden.

Lijst 1:

Predikanten die tijdens hun leven geen verkeerde kerkelijke keus hebben gemaakt, overeenkomstig het advies van de Generale Synode van Mariënborg, acta artikel 23, besluit 7.3.

Lijst 2:

- a. Predikanten die tijdens hun leven de zaak van de vrijmaking-1944 een warm hart toegedaan waren en die vóór augustus 1944 zijn overleden, van deze predikanten worden thans op de lijst opgenomen de predikanten Ds. J.W. Tunderman en Ds. M.B. van 't Veer, en
- b. Predikanten die tijdens hun leven zich niet gevoegd hebben bij De Gereformeerde Kerken en vóór 1 januari 1990 de 50-jarige leeftijd hadden bereikt en van de professoren: D. Deddens en K. Deddens.

Gronden:

1. De kerken zijn verantwoordelijk voor de beoordeling van preken of deze 'geoorloofd worden geacht om te lezen in een eredienst'.
2. De predikanten van lijst 1 vallen onder het advies van de Generale Synode van Mariënborg.
3. De predikanten van lijst 2 hebben mogelijk preken geschreven welke, bij nader onderzoek, 'geoorloofd geacht zijn om te lezen in een eredienst'.
4. Volgens mondelinge informatie zijn preken van Ds. J.W. Tunderman, D. Deddens en K. Deddens zonder bezwaar reeds gelezen in onze kerken.
5. Het beschikbaar hebben van namenlijsten geeft duidelijkheid en helpt om vergissingen tegen te gaan.

Besluit 2:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen te Emmen op 14 november 2009, besluit aan het deputaatschap Liturgische Voorzieningen de opdracht te geven om lijst 1 en lijst 2 aan te leggen en te beheren.

Grond:

Opbouw en beheer van lijst 1 en lijst 2 behoort door de kerken duidelijk geregeld te zijn.

Bespreking:

De moeite die kunnen ontstaan bij het lezen van preken van predikanten, die de vrijmaking van 2003 en/of het blad Reformanda tegenstaan of tot hun overlijden hebben tegengestaan, worden zichtbaar gemaakt. Er worden voorbeelden gegeven van enkele predikanten die duidelijk stelling hebben genomen in negatieve zin en daardoor hebben een aantal afgevaardigden moeite met het laten lezen van preken van die predikanten. Aangegeven wordt dat we ons moeten afvragen of het allemaal is tot de eer van God. Er wordt gesproken over de emotionaliteit en over de Schriftuurlijkheid van de preken. Het is bij het criterium Schriftuurlijkheid ook belangrijk te beoordelen wat niet maar wel behoort te worden genoemd. Als voorbeeld wordt gewezen op de toorn van de HERE. In het rapport wordt de formulering 'is geoorloofd' gebruikt omdat het over een subjectieve beoordeling kan gaan, het is beter dit aan te geven met 'wordt geoorloofd geacht'

De besluiten worden na elkaar besproken en elk met 8 stemmen voor en 1 onthouding genomen. De drie deputaten, de broeders A. Admiraal, W. Snippe en C.A. Teunis blijven buiten stemming.

Artikel 27: Verklaring van preekbeoordeling

23-01-2010

Voorstel 1C: 'Verklaring van preek-beoordeling' voor preken welke wel of niet 'geoorloofd worden geacht om te lezen in een eredienst'

Materiaal:

- Rapport van Deputaatschap Liturgische Voorzieningen
- Aanvullend Rapport van Deputaatschap Liturgische Voorzieningen

Overwegingen:

1. De kerkenraden zijn verantwoordelijk voor de toetsing van de preken. Ook voor het feit dat zij ten dienste van de zusterkerken de gronden zullen vermelden waarom na de toetsing een preek geoorloofd of ongeoorloofd wordt geacht om te lezen.
2. Kerkenraden kunnen toetsingscriteria met elkaar uitwisselen om daarmee op termijn een zorgvuldiger toetsingsmethode te krijgen.
3. verplaatst naar 1B omdat daar de zaak al betrekking op heeft .

Besluit:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen te Emmen op 14 november 2009, besluit een formulier 'Verklaring van preek-beoordeling', zie pagina 6 van dit rapport, voor gebruik door de kerken vrij te geven voor het beoordelen of een preek van een predikant uit lijst 2 wel of niet 'geoorloofd wordt geacht om te lezen in een eredienst'.

Gronden:

1. Alleen preken die in overeenstemming zijn met de Schrift zijn geoorloofd om te lezen in een eredienst.
2. De handhaving van eenheid van onderwijs binnen de kerken is gediend met een uniforme werkwijze bij de weergave van de beoordeling van een preek.
3. Het werken met een formulier en het beheren van de ingevulde formulieren door deputaten maakt het mogelijk dat de kerken op een ordelijke manier kunnen samenwerken bij het beoordelen van preken en kennis kunnen nemen van de beoordelingswerkzaamheden van elkaar.

Bespreking:

Het melden van het resultaat van de toetsing van een preek door een kerkenraad zal niet met een instemmen of afwijzen mogen volstaan. De kerkenraden worden voor elke preek verzocht middels het formulier een drietal gronden te omschrijven voor het toetsingsresultaat. Gesteld wordt dat dit de druk op het ambtelijk werk steeds hoger kan doen worden, met het risico van incomplete invulling of afzien van inzenden.

Overigens wordt verwacht dat kerkenraden zolang als mogelijk gebruik zullen maken van de tot nu toe beschikbare preken die op de site van Amersfoort staan.

Deputaten verwachten dat de kerkenraden de toetsing van preken wel zullen oppakken. Wanneer een formulier een negatief advies aangeeft, zal de betreffende preek door de deputaten vervolgens direct uit het prekenbestand worden gehaald.

Het besluit wordt met algemene stemmen genomen. De drie deputaten, de broeders A. Admiraal, W. Snippe en C.A. Teunis, blijven buiten stemming.

Artikel 28: Aanleg van digitaal preekbestand

23-01-2010

Voorstel 1D: Digitale bestanden aanleggen van preken welke 'geoorloofd worden geacht om te lezen in een eredienst'

Materiaal:

- Rapport van Deputaatschap Liturgische Voorzieningen
- Aanvullend Rapport van Deputaatschap Liturgische Voorzieningen

Overwegingen:

1. De Gereformeerde Kerken van het kerkverband zullen dankbaar gebruik maken van prekenbestanden die ter beschikking worden gesteld.
2. De Gereformeerde Kerk van Amersfoort e.o. heeft te kennen geven de prekenbestanden op de site te willen overdragen aan De Gereformeerde Kerken met daarbij hun kennis en kunde.

Besluit 1:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen te Emmen op 14 november 2009, besluit dat de kerken een gegevensbank gaan onderhouden met preken welke 'geoorloofd worden geacht om te lezen in een eredienst'.

In deze gegevensbank worden opgenomen:

1. Preken van predikanten uit lijst 1.
2. Preken van predikanten uit lijst 2, indien één van de kerken hierover het oordeel 'geoorloofd om te lezen in een eredienst' heeft uitgesproken en plaatsing bij deputaten Liturgische Voorzieningen heeft aangevraagd onder toezending van de volledig ingevulde 'Verklaring van preek-beoordeling'.

Besluit 2:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen te Emmen op 14 november 2009, besluit onder dank het aanbod van De Gereformeerde Kerk te Amersfoort e.o. te aanvaarden, dat de bestanden van de preken, alsmede de daar aanwezige kennis en kunde, ter beschikking worden gesteld aan de kerken.

Besluit 3:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen te Emmen op 14 november 2009, besluit de prekenbestanden op de website van de kerken te plaatsen onder beheer van deputaten Liturgische Voorzieningen in overleg met deputaten-curatoren Landelijk Kerkblad en Websites.

Gronden:

1. Het onderhouden van prekenbestanden ten behoeve van de kerken is een verantwoordelijkheid voor de kerken gezamenlijk.
2. Het deputaatschap Liturgische Voorzieningen heeft mede tot taak om te voorzien in een voldoende aanbod van te lezen preken.
3. De kerk van Amersfoort heeft inmiddels aan deputaten Liturgische Voorzieningen aangeboden de bestanden, met daarbij behorende kennis en kunde, te willen overdragen aan de kerken.

Bespreking:

Een afgevaardigde geeft aan dat het 'dankbaar' gebruik maken door de kerken van de aangeboden bestanden niet met het woord 'graag' kan worden weergegeven en zou dat in de tekst van besluit 2 graag gewijzigd willen zien.

De drie besluiten worden elk met algemene stemmen genomen. De drie deputaten, de broeders A. Admiraal, W. Snippe en C.A. Teunis, blijven buiten stemming.

Artikel 29: Behandeling voorstel 1E uit aanvullend rapport van DLV

23-01-2010

Voorstel 1E: Toevoegen van een preek aan het bestand van preken welke 'geoorloofd worden geacht om te lezen in een eredienst'

Materiaal:

- Rapport van Deputaatschap Liturgische Voorzieningen
- Aanvullend Rapport van Deputaatschap Liturgische Voorzieningen

Overwegingen:

1. Het Deputaatschap Liturgische Voorzieningen is verantwoordelijk voor het opnemen in het prekenbestand van preken van predikanten uit lijst-2.
2. Het is de taak van de kerkenraad om de formulieren 'Verklaring van preekbeoordeling' in te vullen en te verzenden naar deputaten LV als hij een door hem goedgekeurde preek in het prekenbestand wil laten opnemen.
3. De in het voorstel opgenomen verplichting om het formulier 'Verklaring van preekbeoordeling' volledig in te vullen, vormt mogelijk een drempel bij het indienen ervan. Voorgesteld wordt om het woord 'volledig' uit de tekst van het besluit te halen.

Besluit:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen te Emmen op 14 november 2009, besluit dat een preek van een predikant uit lijst 2 wordt opgenomen in het bestand van preken welke 'geoorloofd worden geacht om te lezen in een eredienst' indien een kerkenraad daartoe een verzoek indient bij deputaten Liturgische Voorzieningen onder toezending van een zo volledig mogelijk ingevulde 'Verklaring van preek-beoordeling'.

De betreffende verklaring wordt door deputaten Liturgische Voorzieningen gepubliceerd.

Gronden:

1. Een kerkenraad is de bevoegde instantie om uit te spreken dat een preek is 'geoorloofd om te lezen in een eredienst'.
2. De reden waarom een preek 'geoorloofd wordt geacht om te lezen in een eredienst' behoort toetsbaar te zijn.
3. Binnen een kerkverband is samenwerking mogelijk inzake het toetsen van preken.
4. De kerk onderhoudt de zuivere prediking van het evangelie, NGB artikel 29.
5. De regeerders van de kerk moeten de ware godsdienst onderhouden en zorgen dat de ware leer voortgang heeft, NGB artikel 30.
6. Ambtsdragers moeten weren valse leer en dwaling, KO art 55

Het besluit wordt met algemene stemmen genomen. De drie deputaten, de broeders A. Admiraal, W. Snippe en C.A. Teunis, blijven buiten stemming.

Artikel 30: Behandeling voorstel 1F, 1G, 1H en 1I uit aanv. rapport van DLV

13-02-2010

Voorstel 1F, 1G, 1H en 1I : de voorstellen 1F en 1H worden gedurende de bespreking van de vergadering via een ingediend amendement samengevoegd. Tijdens de bespreking worden de voorstellen 1G en 1I, gezien de overeenkomsten in de voorgestelde besluiten, ook meegenomen.

Materiaal: De door deputaten geleverde voorstellen 1F, 1G, 1H en 1I in zijn geheel:

Voorstel 1F: Verwijdering van een preek uit de lijst van preken welke zijn 'geoorloofd om te lezen in een eredienst'

Besluit: Een preek van een predikant uit lijst-2 wordt verwijderd uit de lijst van preken welke worden geacht te zijn 'geoorloofd om te lezen in een eredienst' indien één van de kerken daartoe een volledig ingevulde 'Verklaring van preek-beoordeling' indient bij Deputaten Liturgische Voorzieningen.

Het betreffende verzoek wordt door Deputaten Liturgische Voorzieningen gepubliceerd.

Gronden:

1. Een kerkenraad is de bevoegde instantie om uit te spreken dat een preek niet is 'geoorloofd om te lezen in een eredienst'.
2. De reden waarom een preek niet is 'geoorloofd om te lezen in een eredienst' behoort toetsbaar te zijn.
3. Binnen een kerkverband is samenwerking mogelijk inzake het toetsen van preken.

Voorstel 1G: Digitaal bestand van preken waarvan nog niet het oordeel 'geoorloofd om te lezen in een eredienst' is uitgesproken door één van de kerken

Besluit: De kerken onderhouden van predikanten uit lijst-2 een digitaal bestand van preken welke uitgegeven zijn door een kerkenraad of uitgever vóór 1 januari 1990, waarvan één van de kerken aan deputaten Liturgische Voorzieningen nog niet het oordeel heeft gegeven van 'geoorloofd om te lezen in een eredienst'.

Gronden:

1. Het aanleggen van prekenbestanden is een verantwoordelijkheid van de kerken.
2. Het onderhouden van een prekenbestand van preken welke mogelijk zijn 'geoorloofd om te lezen in een eredienst' is een gemeenschappelijk belang van de kerken.

Voorstel 1H: Bestand van preken welke niet zijn 'geoorloofd om te lezen in een eredienst'

Besluit: De kerken onderhouden een bestand van preken waarvan door één der kerken uitgesproken is dat deze niet is 'geoorloofd om te lezen in een eredienst'.

Grond: Duidelijk behoort te zijn welke preken niet zijn 'geoorloofd om te lezen in een eredienst'.

Voorstel 1I: Bezwaren tegen preken van predikanten uit lijst-1

Besluit

Een kerkenraad die bezwaar heeft tegen een preek of een gedeelte daarvan, van een predikant uit lijst-1 meldt dat, met redenen omkleed, aan deputaten Liturgische Voorzieningen. Deputaten geven dit oordeel met de motivering door aan de kerken en verbinden dit bezwaar met motivering aan de desbetreffende preek in het bestand waarin deze is gepubliceerd.

Gronden:

1. Kennisname van een bezwaar tegen een preek van een predikant uit lijst-1 kan dienstbaar zijn aan het Schriftuurlijk verantwoord houden van de preken welke in erediensten worden gelezen.
2. De kerken behoren hun inzichten met elkaar te delen omtrent de te lezen preken als er zorgen zijn of de preek of een deel daarvan de toets van de Schrift niet kan doorstaan.

Overwegingen:

1. Het is de taak van Deputaten Liturgische Voorzieningen middels een gecoördineerd systeem om ervoor te zorgen dat de kerken behoed worden voor het feit dat er preken gelezen zullen worden die Gods Woord tekort doen of t.a.v. bepaalde passages discutabel zijn.
2. Het is de taak van de kerkenraden om bij bezwaren t.a.v. preken van predikanten uit lijst 2 de daartoe bestemde formulieren met daarop vermeld de gronden van het bezwaar te sturen naar Deputaten Liturgische Voorzieningen.
3. De bestanden met preken zullen in de komende jaren uitgebreid worden met preken die wel geoorloofd geacht zijn om te lezen, maar, die nog niet gedigitaliseerd zijn. Verder zullen toegevoegd worden preken van nog in leven zijnde predikanten die onder de nieuwe criteria vallen maar nog niet getoetst zijn.

Besluit 1F:

De kerkenraad die een gegrond bezwaar heeft tegen een preek van een predikant uit lijst-2 meldt dit aan alle kerkenraden en tevens middels het formulier 'Verklaring van preekbeoordeling' aan deputaten Liturgische Voorzieningen, die deze preek vervolgens verwijdert uit de lijst van preken welke geoorloofd worden geacht om te lezen in een eredienst. Deputaten plaatsen de bewuste preek in de lijst van preken welke niet geoorloofd worden geacht om te lezen in een eredienst.

Besluit 1G:

De kerkenraad die een gegrond bezwaar heeft tegen een preek van een predikant uit lijst-1 meldt dit aan alle kerkenraden en tevens aan deputaten Liturgische Voorzieningen, die het gegronde bezwaar vervolgens toevoegt aan de desbetreffende preek in het bestand waarin deze preek is gepubliceerd.

Gronden:

1. GS Zwolle 2007 heeft besloten in art. 42, dat een kerkenraad die gegronde bezwaren heeft tegen een gepubliceerde leesprek alle kerkenraden in het kerkverband vertrouwelijk informeert over de aard van deze bezwaren.
2. De deputaten Liturgische Voorzieningen zijn verantwoordelijk voor het beheren van de lijst van 'preken welke geoorloofd worden geacht om te lezen in de eredienst' en voor het beheren van de daarbij behorende bestanden.
3. Duidelijk behoort te zijn welke preken niet 'geoorloofd worden geacht om te lezen in de eredienst.'

Bespreking:

Voorafgaand aan de bespreking heet de preses broeder E. Korevaar welkom die als deputaat samen met de broeder W. Snippe het voorgestelde zal verduidelijken waar dat nodig is. In de bespreking, waarbij bijna vanaf het beginmoment over het ingebrachte

amendement wordt gesproken, wordt de samenvoeging van de eerdere voorstellen van deputaten 1F met 1H en 1G met 1I uiteengezet. Omdat bij de besluiten 1G en 1I het begin van de tekst praktisch congruent is en alleen aan het einde een verschil vertoont kunnen deze besluiten met een kleine wijziging samengevoegd worden tot één besluit. Ook 1F en 1H hebben zoveel met elkaar gemeen dat deze besluiten, zoals verwoord in het amendement, ook samen één besluit kunnen vormen. Ook wordt duidelijk dat, t.a.v. bezwaren aangaande preken, er voor de gronden die door een kerkenraad aangegeven kunnen worden er geen andere uniforme regel is dan dat een preek niet tegen Schrift en Belijdenis mag ingaan.

De besluiten worden met algemene stemmen genomen. De deputaten A. Admiraal, W. Snippe en C.A. Teunis blijven buiten stemming.

Artikel 31: Prekenverzameling

13-02-2010

Voorstel 2: De prekenverzameling

Materiaal:

- Rapport van Deputaatschap Liturgische Voorzieningen

Overwegingen:

1. Deputaten Liturgische Voorzieningen (DLV) zijn verantwoordelijk voor het aanleggen en beheren van bestanden van preken die in de erediensten geoorloofd worden geacht om te lezen.
2. Het is de taak van de kerken om het aantal preken en de beschikbaarheid daarvan op peil te houden zodat er geen tekort zal ontstaan.

Besluit :

De synode geeft aan het deputaatschap Liturgische Voorzieningen de opdracht om één of meer bestanden aan te leggen en te beheren van preken welke gelezen kunnen worden in de erediensten. Zij zullen de preken ter beschikking te stellen aan de kerken; met dien verstande dat de preken in deze prekenbestanden alleen preken bevatten die voldoen aan de door de synodes gegeven adviezen ter zake van het lezen van preken in de erediensten.

Gronden:

1. Het beschikbaar hebben van te lezen preken is een verantwoordelijkheid van de kerken.
2. De door de kerken ten behoeve van de erediensten verzamelde preken, behoren beschikbaar te zijn voor de kerken.
3. Opbouw en beheer van de bestanden behoort door de kerken duidelijk geregeld te zijn.

Bespreking:

Omdat in de eerdere besluiten 1F en 1G van het aanvullend rapport van deputaten én het amendement al aangegeven wordt dat het benodigde aantal bestanden uit zal komen op drie wordt t.a.v. de zinsneden 'één of meerdere bestanden' en 'preken welke gelezen kunnen worden' verder doorgesproken of deze op de huidige wijze in het besluit kunnen staan. Tevens wordt opgemerkt de noodzakelijkheid van een bestand van de preken die door deputaten uit de lijst zijn verwijderd omdat daarmee ook op termijn, gezien het feit dat daarbij ook de gronden van de bezwaren tegen die preek zijn aangegeven, steeds duidelijk zal zijn waarom de desbetreffende preek niet geoorloofd wordt geacht om te lezen.

Het besluit wordt met algemene stemmen genomen. De deputaten A. Admiraal, W. Snippe en C.A. Teunis blijven buiten stemming.

Artikel 32: Uitbreiding aantal gedigitaliseerde preken

13-02-2010

Voorstel 4: Het uitbreiden van het aantal gedigitaliseerde preken.

Materiaal:

- Rapport van Deputaatschap Liturgische Voorzieningen

Overweging:

1. Het is de taak van de kerken om het aantal gedigitaliseerde preken en de beschikbaarheid daarvan op peil te houden c.q. te brengen zodat er geen tekort zal ontstaan.

Besluit:

De kerken zullen naar vermogen mee werken onder leiding van deputaten aan het digitaliseren van preken in overeenstemming met de richtlijnen welke door de GS zijn vastgesteld.

Gronden:

1. De Woordbediening is een verplichting voor en verantwoordelijkheid van de kerken.
2. Het beschikbaar hebben van voldoende leespreken is een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid.
3. De kerken behoren naar vermogen actief te speuren naar preken die vallen onder de door de synode vastgestelde kaders.
4. Het onderhouden en het ter beschikking stellen van het digitale prekenbestand is een verantwoordelijkheid van het deputaatschap Liturgische Voorzieningen.

Bespreking:

Omdat het oorspronkelijke besluit van deputaten enigszins verwarring bracht t.a.v. de bedoeling van het besluit als ook de verantwoordelijkheden voor het werk dat verricht zal worden om de preken te digitaliseren is deze in zoverre gewijzigd dat het nu duidelijk is dat de kerken naar vermogen zullen meewerken met de deputaten.

Het besluit wordt met algemene stemmen genomen. De deputaten A. Admiraal, W. Snippe en C.A. Teunis blijven buiten stemming.

De deputaten worden door de preses bedankt voor hun werk en vervolgens wordt hen decharge verleend. Daarna stelt de preses aan de vergadering voor de broeders opnieuw te benoemen wat met algemene stemmen aangenomen wordt.

Artikel 33: Rapport Deputaten Onderzoek Herziene Statenvertaling

12-06-2010

Materiaal:

1. Rapport Deputaten Onderzoek Herziene Statenvertaling
2. Aanvullend Rapport Deputaten Onderzoek Herziene Statenvertaling

Overwegingen:

De Herziene Staten Vertaling, is vertaald vanuit de grondtekst en niet vanuit de Statenvertaling zelf. Er zijn een aantal vragen gerezen voor wat betreft de vertaling van sommige teksten. Deze vragen zijn door omstandigheden niet naar de Stichting Herziening Staten Vertaling gestuurd.

Besluit 1:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen te Emmen op 14 november 2009 besluit om schriftelijk te informeren bij de Stichting Herziening Statenvertaling of er nog een mogelijkheid is om wijzigingen voor te stellen en of die mogelijkheden nog zinvol zijn i.v.m. de vorderingen van het drukproces.

Grond:

1. In de Herziene Staten Vertaling zijn een aantal teksten zodanig vertaald dat er vragen zijn gerezen over de gebruikte vertaling en de juistheid er van. Omdat het Gods Woord betreft zal er gestreefd moeten worden om zo dicht mogelijk bij de grondtekst te blijven. In een enkel geval is dit discutabel.
2. Het is onzeker of de aangegeven datum voor een uiterlijke inzending van amendementen strikt aangehouden wordt.

Bespreking:

De preses heet de deputaten Dr. W.J. Heeringa en Dr. P. van Gorp hartelijk welkom aan de vergadertafel, waarna Dr. Heeringa in zijn inleiding aangeeft dat de vertaling van de NBG51 indertijd door zowel gereformeerde als niet christelijke vertalers tot stand gekomen is, waarbij één van de vertalers, prof. A. van Veldhuizen, poneerde dat hij niet geloofde dat de Bijbel in zijn geheel Gods Woord is. Daarentegen, zo geeft Dr. Heeringa aan, tonen de vertalers van de HSV (Herziene Staten Vertaling) diepe eerbied voor het door God gegeven Woord. In de NBG51 komt de godheid van Jezus Christus niet steeds duidelijk naar voren, terwijl de HSV daar meer recht aan doet. De Stichting Herziening Staten Vertaling heeft in een nieuwsbrief gemeld dat op 4 december van dit jaar de eerste complete HSV in de grote kerk van Dordrecht zal worden uitgereikt. De Stichting heeft de datum van 1 juni 2010 vastgesteld voor een uiterste inzendtermijn voor amendementen, maar het is niet duidelijk of die datum ook definitief aangehouden wordt. Mocht die mogelijkheid er toch nog zijn, dan zouden deputaten nog de concrete aanbevelingen van het rapport met eventuele amendementen aan de Stichting kunnen sturen. Aangegeven wordt, dat als de termijn van 1 juni 2010 aangehouden is, de nieuw benoemde deputaten nieuwe instructies zullen moeten krijgen, waarin ingesloten de opdracht, om met gebruikmaking van de kerkleden, te komen tot een weloverwogen advies aan de volgende synode t.a.v. de keuze voor het invoeren van de HSV of het blijven bij de NBG51. Aan het eind van deze bespreking dankt de preses de deputaten voor het vele werk dat door hen gedaan is.

Dit besluit wordt met 11 stemmen voor en 1 stem tegen genomen.

Artikel 34: Benoemen Deputaten Onderzoek HSV

16-10-2010

Materiaal:

- Voorstel benoeming zuster E. Godschalk-Wielenga en broeder P. van Ewijk tot deputaat Onderzoek HSV

Overwegingen:

1. Voor het deputaatschap is het een goede zaak als de nieuwe deputaten kennis hebben van de Griekse en Latijnse taal.
2. Iemand die niet gestudeerd heeft kan door grote interesse en motivatie voor het onderzoekswerk van de HSV ook mee werken binnen het deputaatschap.

Besluit:

De Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen op 14 november 2009 te Emmen besluit de benoeming van zuster E. Godschalk-Wielenga en broeder P. van Ewijk tot deputaat Onderzoek HSV, na hun instemming daarmee, te accorderen.

Gronden:

1. Zuster E. Godschalk-Wielenga heeft een academische opleiding en i.v.m. haar studierichting ook enige kennis van de Griekse en Latijnse taal.
2. Broeder P. van Ewijk, die geen academische opleiding heeft gedaan, heeft in de afgelopen periode al veel werk verricht voor het deputaatschap en wil daar graag mee doorgaan.

Het besluit wordt met algemene stemmen genomen.

Artikel 35: Aangepaste kerkdiensten voor gehandicapten

11-09-2010

C.2. EREDIENST. Aangepaste kerkdiensten voor gehandicapten.**C.2.1. Materiaal:**

Generale Synode Ommen 1993, artikel 41.
Generale Synode Berkel en Rodenrijs 1996, artikel 52-54.
Generale Synode Leusden 1999, artikel 63, 64.
Generale Synode Zuidhorn 2002/2003, artikel 91, 93.

C.2.2. Overwegingen

- C.2.2.1. GS Ommen 1993 besluit dat aangepaste erediensten voor verstandelijk gehandicapte broeders en zusters naar de Schrift is. Tevens besluit zij dat dit als het mogelijk is in een reguliere eredienst met heel de gemeente moet plaatsvinden. Indien dat niet mogelijk is omdat er aanpassingen op vrijwel alle onderdelen van de liturgie nodig zijn, dan een extra dienst te beleggen voor deze broeders en zusters en de overige leden van de gemeente vrij te laten deze extra dienst te bezoeken. Ook besluit zij dat voor deze diensten afgeweken mag worden van de artikelen 65 en 67 KO. Deze synode besloot verder om deputaten te benoemen om te inventariseren wat zich inhoudelijk en organisatorisch heeft ontwikkeld in de kerken. Uit dit laatste blijkt duidelijk, dat er in de kerken al geëxperimenteerd wordt met deze kwestie. Het lijkt er op dat Ommen hierbij wil aansluiten en de zaken wil gaan coördineren in plaats van terug brengen tot wat afgesproken is in de kerkorde.
- C.2.2.2. De gronden door GS Ommen 1993 genoemd bij het besluit dat aangepaste diensten naar de Schrift zijn, zijn aanvechtbaar. Dat is dan ook gebeurd door een aantal kerken op GS Berkel en Rodenrijs 1996. Het beroep op 1 Cor. 12:24b voor het geven van speciale zorg aan verstandelijk gehandicapte gemeenteleden, houdt niet automatisch in dat er dus aangepaste diensten voor deze doelgroep moeten worden belegd. Extra pastorale zorg geven aan, is nog iets anders dan aangepaste erediensten. Vallen kerkdiensten ook onder die zorg? We lezen nergens in Gods Woord dat er, wanneer de gemeente samenkomt, er aanpassingen voor bepaalde groepen in de eredienst worden aangebracht. Wel lezen we steeds dat heel Gods volk dan voor Gods aangezicht kwam, van klein tot groot!
- De bezwaren tegen het besluit en de gronden van Ommen worden door Berkel afgewezen, zonder de bezwaren met deugdelijke argumenten te weerleggen.
- C.2.2.3. Voorts wordt door GS Ommen 1993 bij het besluit dat aangepaste diensten naar de Schrift zijn in de gronden verwezen naar GS Leeuwarden 1920, artikel 25 en GS Utrecht 1943, artikel 261. Ook hiertegen wordt door een aantal kerken bezwaar aangetekend. Er wordt op gewezen dat genoemde besluiten niet handelen over een speciale groep binnen de gemeente, maar over gemeenteleden / christenen die gebonden zijn aan een bepaalde plaats. Maar ook dit bezwaar wordt door GS Berkel 1996 afgewezen, met als argument dat niet verwezen is naar GS Leeuwarden 1920 en GS Utrecht 1943 om aan te geven dat het geoorloofd is om

een kerkdienst te beleggen met een deel van de gemeente, maar om aan te geven hoe ver aanpassing wel kan gaan.

Echter in de acta van GS Leeuwarden 1920, artikel 25, wordt wel een besluit genomen over het bedienen van het Heilig Avondmaal in stichtingen, maar er worden geen gronden aangevoerd waarom dit kan. Ook in het commissierapport worden geen gronden uit de Schrift genoemd. Hooguit wordt gewezen op de historie.

C.2.2.4. Het besluit 4 van GS Ommen 1993 in artikel 41, om studiedeputaten eredienst te benoemen, is door GS Mariëenberg 2005 reeds afgewezen en buiten werking gesteld.

C.2.2.5. Het besluit van GS Ommen 1993 in artikel 41 om vergaand af te mogen wijken van artikel 65 lid b en 67 KO is in strijd met de duidelijke bedoeling van deze artikelen (zie ook art. 84 KO), waardoor deze artikelen dusdanig worden opgerekt zonder dat deze artikelen gewijzigd werden. Reeds door GS Mariëenberg 2005 is het genoemde besluit van GS Ommen 1993, artikel 41, afgewezen (GS Mariëenberg, artikel 25F); zie ook de daar genoemde overwegingen en gronden.

Bovendien besloot Ommen dat het toegestaan was af te wijken van betreffende kerkorde artikelen, terwijl ze studiedeputaten benoemde om uit te zoeken of dit wel kon. Op deze manier wordt vooruitgegrepen op een zaak die nog in studie is. Hiermee rijdt men benoemde deputaten in de wielen.

C.2.2.6. De aangepaste erediensten moeten zoveel mogelijk aansluiten bij het bevattingsvermogen en de belevingswereld van de doelgroep. Dit besluit van GS Berkel 1996, acta artikel 54, besluit 2 vloeit voort uit het principe besluit van GS Ommen 1993, artikel 41, besluit 1.

C.2.2.7. Door GS Leusden 1999, artikel 63 en 64 worden teksten en formulieren vastgesteld voor gebruik in aangepaste diensten. Ook hier zaken die voortvloeien uit het principebesluit van GS Ommen 1993, artikel 41, besluit 1.

C.2.2.8. Op GS Zuidhorn 2002, artikel 91 en 92 komt een verzoek van een kerk aan de orde om deputaten alsnog een studieopdracht te geven met betrekking tot diensten met een ander karakter, zoals gastendiensten, vespers, evangelisatie- en 'open deur'-diensten, diensten via de media etc.

Besloten wordt om dit verzoek af te wijzen, met als grond dat op basis van de door GS Zuidhorn 2002 aangenomen koersbepaling inzake art. 65 en art. 67 KO kerkenraden aan erediensten met aanpassingen voor gasten op zorgvuldige en doelmatige wijze invulling kunnen geven, met inachtneming van de kerkelijke afspraken als in bovengenoemde artikelen. In feite wordt hier de aangepaste dienst voor geestelijk gehandicapten gebruikt als breekijzer om ook in andere situaties vrijheid van handelen te hebben en de synode stemt hierin toe.

Het besluit van GS Leeuwarden 1920, artikel 25 werd door GS Zwolle 2007 afgewezen (art. 25)

C.2.3. Besluit

De Generale Synode van de Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen op 14 november 2009 te Emmen, spreekt uit dat de besluiten van GS Ommen 1993, artikel 41 en GS Berkel 1996, artikel 52-54 en GS Leusden 1999, artikel 63 en 64 en GS Zuidhorn 2002, artikel 91 en 93, vervallen zijn en dat de kerken daaraan niet meer gebonden zijn.

C.2.4. Gronden

C.2.4.1. Gods Woord leert nergens dat het geoorloofd en nuttig zou zijn, dat er speciale kerkdiensten of aangepaste kerkdiensten voor gemeenteleden met een verstandelijke handicap moeten of mogen worden belegd. Ook niet dat in de samenkomsten van God met zijn volk de priesters zich zouden moeten richten op het niveau van verstandelijk gehandicapten. Daarentegen lezen we wel dat de vaders hun kinderen en mannen hun vrouw moeten uitleggen hetgeen niet werd

begrepen in de eredienst (Ex. 12:26 en 27; 1 Cor. 14:34 en 35).

- C.2.4.2. In 1 Cor. 12:24b en 25 wordt niet gesproken over het aanpassen van kerkdiensten. De apostel Paulus spreekt in de hoofdstukken 12 t/m 14 over de verschillende gaven van de ene Geest en over het ene lichaam van de gemeente. Al die afzonderlijke leden, ieder met hun eigen door de Geest geschonken gaven, vormen samen het lichaam van Christus en hebben elkaar nodig, ja kunnen elkaar niet missen. Paulus heeft het daar ook niet over verstandelijk gehandicapten. Hij heeft het daar zelfs niet over zwakkeren en minder bedeeden in de gemeente, maar hij heeft het in de beeldspraak over leden van het lichaam, die het zwakst *schijnen*. De apostel sluit hier aan bij de leden van het ene lichaam, uitgewerkt in vers 13: Joden, Grieken, slaven en vrijen. Joden werden belangrijk geacht, maar slaven waren niet in tel. Vervolgens komt hij tot de beeldspraak over de verschillende leden van het lichaam. Het oog en het oor lijken belangrijker dan de voet. Zonder hart kan geen mens leven, maar zonder voet wel. Toch is een lichaam niet compleet, wanneer er een lid ontbreekt en kan het niet optimaal functioneren.
- C.2.4.3. Het besluit van GS Leeuwarden 1920, artikel 25 en van GS Utrecht 1943, artikel 261 handelt niet over een speciale doelgroep binnen de gemeente, maar over broeders en zusters die gebonden zijn aan een bepaalde plaats wegens ziekte.
- C.2.4.4. Om aan te geven hoe ver een aanpassing voor een bepaalde groep mag gaan wordt verwezen naar GS Leeuwarden 1920 en GS Utrecht 1943. De besluiten van genoemde synodes berustten niet op deugdelijke gronden uit Schrift, belijdenis of kerkorde. Verwijzing naar zo'n besluit dat zelfs niet Schriftuurlijk onderbouwd is, toont hooguit aan dat een bepaald besluit genomen werd, maar toont niet aan de juistheid van het besluit.
Het besluit van GS Leeuwarden 1920, artikel 25 werd door GS Zwolle 2007 (art. 25) afgewezen.
- C.2.4.5. De artikelen 65 en 67 KO zijn in gemeenschappelijk overleg en in eensgezindheid aanvaard door alle kerken. Ook hebben de kerken het volgende beloofd: "zij zullen zich erop toeleggen de bepalingen van deze kerkorde na te leven", (art. 84 KO).
De kerken hebben daar tevens afgesproken, dat wanneer dit in het belang van de kerken is, de kerkordeartikelen behoren te worden gewijzigd. Dat moet dan gebeuren door een generale synode en dient in de kerkelijke weg aan de orde te worden gesteld. Geen enkele synode mag *zomaar* een afspraak uit de KO verruimen of buiten werking stellen.
- C.2.4.6. Het is niet juist dat er enerzijds studiedeputaten worden benoemd inzake de strekking van artikel 65 KO en anderzijds dezelfde synode al uitspreekt dat er afgeweken mag worden van de artikelen 65 en 67 KO.
- C.2.4.7. De besluiten van GS Berkel 1996, artikel 52-54 en GS Leusden 1999, artikel 63 en 64 en GS Zuidhorn 2002, artikel 91 en 93 vloeien voort uit het principebesluit van GS Ommen 1993. Het besluit van GS Ommen werd door de genoemde synoden bevestigd en verder uitgewerkt.
- C.2.4.8. Het besluit 4 van de GS Ommen 1993, artikel 41, om studiedeputaten eredienst te benoemen, is door GS Mariëenberg 2005 (art. 25 F) reeds afgewezen en buiten werking gesteld.

Dit besluit wordt met algemene stemmen genomen. Deputaat ds. De Marie blijft buiten stemming.

Artikel 36: Orden van dienst

11-09-2010

C.3. EREDIENST: Orden van dienst

C.3.1. Materiaal

Generale Synode Ommen 1993, artikel 46
Generale Synode Berkel en Rodenrijs 1996, artikelen 59-62
Generale Synode Leusden 1999, artikel 49
Generale Synode Zuidhorn 2002/2003, artikelen 70-72

C.3.2. Overwegingen

- C.3.2.1. Artikel 46 van de GS van Ommen 1993 is een van de grondslagen van de nadien opeenvolgende besluiten voor wat betreft vernieuwing en verandering in liturgie en eredienst. In die besluitvorming wordt steeds verder van Gods Woord en de belijdenis van de kerk afgeweken.
- C.3.2.2. Op de Generale Synode van Mariëenberg 2005 is artikel 46 van de GS van Ommen 1993 aan de orde geweest. Besluiten uit het genoemde artikel t.a.v. gezangen en kerkmuziek zijn daarbij vervallen verklaard (GS Mariëenberg 2005, art 25 besluit Ec3). Een van de overwegingen daarbij was dat er reeds op de GS Ommen 1993 door de rapporteur van het meerderheidsrapport is gewezen op het gevaar, dat een deputaatschap dat gaat inventariseren en onderzoeken, van alles loshaalt waar de kerken niet om hebben gevraagd (GS Mariëenberg, art. 25 overweging Ec2.1.). Ook t.a.v. de opdracht van het deputaatschap om liturgische bezinning te inventariseren en te verwerken geldt dezelfde overweging.
- C.3.2.3. Van de Generale Synode van Leusden 1999 is artikel 49.4 besproken door de GS Mariëenberg 2005 (art. 25 Ea) Dit artikel 49.4 gaat over het ordinarium. Samen met alle andere besluiten die ruimte geven voor een ordinarium als liturgie, of iets soortgelijks, zijn deze besluiten vervallen verklaard. In de eredienst behoort Gods Woord de centrale plaats te hebben.
- C.3.2.4. Het is treffend en tegelijk treurig dat de besluiten genoemd in art. 46 van de GS van Ommen genomen zijn op voorstel van de minderheid van de commissie, terwijl er binnen de commissie zeer terecht tegen is gewaarschuwd:
- a. Zie onder grond 2 bij besluit 2 art. 46 GS Ommen 1999.
 - b. De GS moet besluiten op grond van concrete resultaten. Nu kan er van alles losgehaald worden waar de kerken niet om hebben gevraagd.
 - c. Is een studiedeputaatschap echt nodig? Is de voorgestelde taakstelling niet te onbegrensd? Waar begint en eindigt het inventariseren?
 - d. Bij de vraag naar een eventueel nieuw doopformulier wordt verwezen naar art. 33 KO dat betekent: als het over het Kerkboek gaat, moeten de besluiten van voorgaande synoden over het Kerkboek erbij worden betrokken en als men van oordeel is dat wijziging daarvan noodzakelijk is, moet dat bewezen worden.
 - e. Er wordt gewezen op het verzoek van de PS Zuid-Holland (GS Ommen 1999, materiaal 1, art. 46). Hier wordt niets concreet naar voren gebracht. Bovendien bewijst zij niet dat haar verzoek niet door haarzelf behandeld kan worden.
- Voor de punten b t/m e is gebruik gemaakt van de bespreking bij artikel 46 van GS Ommen 1999 zoals die in de Acta is opgenomen.
- C.3.2.5. Ook wordt door GS Ommen 1999 de deur geopend naar zelfstandig opererende deputaat-schappen. Waardoor de eenheid van het kerkverband ernstig in gevaar komt. Het is op te merken in de opdrachten die het door Ommen ingestelde deputaatschap krijgt:
- a. Inventariseren liturgische bezinning.
 - b. Onderzoek naar variatie en uitbreiding orden van dienst.
 - c. Het aantal liturgische formulieren.
 - d. Onderzoek naar wenselijkheid en mogelijkheid van uitbreiding gezangen.
 - e. Bezinning op uitgangspunten.
- Door de opdrachten niet concreet gericht te formuleren, ontstaat een deputaatschap die zichzelf grenzen, of juist niet!, stelt. Het is dan ook de synode en niet het deputaatschap, die verantwoordelijk is voor de grote vrijheid en verzelfstandiging van een deputaatschap. Als een deputaatschap komt met allerlei

- nieuwe zaken en voorstellen, dan wordt afgeweken van de kerkelijke weg zoals omschreven in art. 30 KO. Nieuwe zaken kunnen alleen aan de orde worden gesteld in de weg van voorbereiding door de mindere vergadering.
- C.3.2.6. In grond 1.1. onder besluit 1 van art. 46 (GS Ommen) wordt gesproken over een brede liturgische bezinning die op gang is gekomen. Echter, er wordt op geen enkele manier gesproken over de noodzaak, de wenselijkheid en de Schriftuurlijkheid van een dergelijke bezinning.
 - C.3.2.7. In grond 1.4. onder besluit 1 van art. 46 (GS Ommen) wordt de bestaande criteria nog meer geweld aan gedaan, door te spreken van “het verlangen naar meer afwisseling”. Niet meer het: zo zegt de HEERE, maar het verlangen van de mens gaat voorop.
 - C.3.2.8. Op de Generale Synodes van Middelburg (1933) en Kampen (1975) zijn twee orden van dienst aangenomen, die heel duidelijk als uitgangspunt hadden dat de eredienst een Verbondsontmoeting was tussen God en Zijn volk met de Woordverkondiging in het middelpunt. Daarmee werd aangegeven dat wij in de eerste plaats God ontmoeten en luisteren naar Hem. In die heilige samenkomsten hebben we slechts eerbiedig te luisteren naar Hem en ook alleen maar te vragen: HEERE, hoe wilt U dat wij zullen doen? De liturgische bezinning van de jaren '90 (en misschien al wel eerder) vragen inspraak van de mens. Met daarbij aandacht voor gevoel en beleving, hoe willen *wij* de HERE dienen. Voorbeelden daarvan zijn dat de term ‘Verbondsgesprek’ voor de eredienst verdwijnt. Er komt dus ruimte voor een orde van dienst, zoals het ‘ordinarium’ dat de viering van het avondmaal (oorspronkelijk mis!) centraal stelt. Het is noodzakelijk om alle besluiten die ruimte geven aan deze ontwikkelingen af te wijzen.
 - C.3.2.9. Er valt onder “materiaal” onder C.3.1.8. te lezen dat een van de belangrijkste nieuwe elementen voor de orde van dienst C is dat er een afzonderlijke schuldbelijdenis en genadeverkondiging is. Terwijl in de liturgieën van Middelburg en Kampen die beide elementen heel bewust aan de wet van de HEERE zijn gekoppeld.
 - C.3.2.10. Onder grond 1 bij besluit 3 (C.1.3.8. GS Leusden, art. 49.3) wordt gezegd dat de orde van dienst C steunt op twee polen. Namelijk de Schrift en de maaltijd van de HEERE. Alsof er sprake zou zijn van twee gelijkwaardige zaken. Zie verder C. 3.2.8.

C.3.3. Besluit

De Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen op 14 november 2009 te Emmen, spreekt uit dat alle besluiten, genoemd in de artikelen 46 van de GS Ommen, 59-62 van de GS Berkel en Rodenrijs, 49 van de GS Leusden en 70-72 van de GS Zuidhorn, waar ze gaan over of in verband staan met de orden van dienst en de bijbehorende liturgie, vervallen zijn verklaard en dat de kerken daaraan niet meer gebonden zijn.

C.3.4. Gronden

- C.3.4.1. De orden van dienst van Middelburg (1933) en Kampen (1975) zijn gebaseerd op de Schriftuurlijke visie dat de eredienst een Verbondsontmoeting is tussen God en Zijn volk, waarbij de Woordverkondiging een centrale plaats heeft. In de nieuwe orden van dienst (zowel orde van dienst C als het ordinarium dat nog niet werd vrijgegeven) wordt daar afbreuk aan gedaan.
- C.3.4.2. Van bestaande besluiten van vóór 1993 wordt nergens bewezen en aangetoond dat ze niet (meer) toereikend zouden zijn. Of dat ze strijden met de Schrift of de KO. Er worden onder de nieuwe besluiten vanaf de GS van Ommen geen argumenten aangevoerd die bewijzen dat wijziging van bestaande besluiten noodzakelijk is, art 33 KO.
- C.3.4.3. Het besluit van Ommen in art. 46, met de daaruit voortvloeiende besluiten van Berkel en Rodenrijs, Leusden en Zuidhorn, zijn in zekere mate gestoeld op de in de

kerken ontstane liturgiecommissies. Deze worden ook in de gronden bij besluit 1 uit art. 46 genoemd. In het algemeen gesproken zijn de liturgiecommissies ontstaan uit een gevoel van onvrede met de bestaande situatie. In vele gevallen was er een vernieuwings- en veranderingsdrang aanwezig, zonder enige Schriftuurlijke basis. Door de besluitvorming van Ommen, en de daarop gebaseerde en volgende synodebesluiten wordt die geest omarmd, in plaats van veroordeeld.

- C.3.4.4. Door de GS van Ommen wordt nergens de noodzaak, de wenselijkheid en de Schriftuurlijkheid aangetoond van de weg die zij is opgegaan, om een deputaatschap te benoemen die vergaande vrijheid kreeg om allerlei zaken aangaande liturgie en eredienst te onderzoeken. Een vrijheid die ze vervolgens ook nam.

Dit besluit wordt met algemene stemmen genomen. Deputaat ds. De Marie blijft buiten stemming.

Artikel 37: Spreekconsent.

11-09-2010

C.7. EREDIENST: Spreekconsent.

C.7.1. Materiaal:

Generale Synode Ommen 1993, artikel 45.
Generale Synode Berkel en Rodenrijs 1996, artikel 58.

C.7.2. Overwegingen

- C.7.2.1. GS Amsterdam 1908 (Acta art. 60) sprak uit, niet meer toe te staan, dat studenten in de theologie, die nog geen preparatoir examen hebben afgelegd, optreden voor de gemeente.
- C.7.2.2. GS Den Haag 1914 (Acta art. 77, sub a) handhaafde de uitspraak van GS Amsterdam 1908 en verscherpte de regels (Acta art. 77, sub c), omdat verschillende kerken zich niets aantrokken van de uitspraak van Amsterdam. Den Haag eiste van kandidaten bij het preparatoir examen een schriftelijke verklaring, dat zij het betreffende besluit van Amsterdam niet hadden overtreden.
- C.7.2.3. GS Groningen 1946 *stelde het besluit betreffende besluit van GS Amsterdam 1908* (Acta art. 60) en *GS Den Haag 1914* (Acta art. 77, sub a en c) *buiten werking* tot aan de volgende synode. Tevens werd een regeling vastgesteld, waaraan moest worden voldaan om spreekconsent te verkrijgen. Bij het lezen van de verzoeken, ontstaat de indruk, dat er behoefte was aan een uniforme regeling m.b.t. het verlenen van spreekconsent door classes.
- C.7.2.4. GS Kampen 1951 (Acta art. 70) *handhaaft het besluit van GS Amsterdam 1908*, maar in art. 173 wordt besloten om de aanscherping van GS Den Haag 1914 (Acta art. 77, lid c) niet te handhaven.
- C.7.2.5. GS Berkel en Rodenrijs 1952 besluit om de uitspraken van GS Amsterdam 1908, GS Den Haag 1914 en GS Kampen 1951 tot de volgende generale synode buiten werking stellen (Acta art. 99). Ook werd besloten tot een regeling (vergelijkbaar met die van GS Groningen 1946) waaraan het aanvragen van spreekconsent moest voldoen. Argumenten voor het buiten werking stellen van de besluiten van GS Amsterdam 1908, GS Den Haag 1914 en GS Kampen 1951 zijn steeds het grote tekort aan predikanten. Vaak is de situatie zo, dat er maar ruim de helft aan predikanten is op het totale aantal gemeenten. Vaak gaat het ook om veel kleine gemeenten, die zelf geen predikant kunnen beroepen.
- C.7.2.6. Op GS Groningen-Zuid 1978 lag het verzoek van de kerken van Goes en Zutphen om de betreffende besluiten van GS Amsterdam 1908, GS Den Haag 1914 en GS

Kampen 1951, definitief buiten werking te stellen en dat met inachtneming van het door GS Kampen 1975 (Acta art. 62) beslotene, en dat voortaan is toegestaan aan studenten van de Theologische Hogeschool te Kampen voor te gaan in de samenkomsten van de gemeente voor het spreken van een stichtelijk woord. De synode wees het verzoek van beide kerken af en handhaafde de tot dan toe gevolgde lijn sinds de Vrijmaking 1946. Zij stelde dus opnieuw genoemde besluiten buiten werking tot de volgende synode.

Tevens nam zij een besluit inzake kandidaten in de theologie, die zich voorbereiden op het doctoraal examen, om opnieuw in aanmerking te komen voor twaalf maanden spreekconsent. De synode besluit aan dit verzoek niet te voldoen. De termijn voor spreekconsent blijft gehandhaafd op 12 maanden. Ook wordt er op gewezen, dat het accent niet moet verschuiven van de nood in de kerken naar nuttigheid voor de studenten.

Ook door de volgende synodes tot aan GS Leeuwarden 1990 werden steeds, vanwege het grote tekort aan predikanten en de nood die dat met zich meebracht voor vacante gemeenten, de besluiten van GS Amsterdam 1908, GS Den Haag 1914 en GS Kampen 1951 tot de volgende generale synode buiten werking gesteld en werd steeds gewezen op de regels zoals vastgesteld door GS Berkel en Rodenrijs 1952.

C.7.2.7. Op GS Leeuwarden 1990 werd opnieuw een verzoek tot het buiten werking stellen gedaan door een gemeente (Acta art. 75). Ter vergadering werd opgemerkt, dat de kerken met spreekconsent niet gediend zijn. Wettig genomen besluiten worden op die manier permanent buiten werking gesteld. Ook wordt er ter synode op gewezen, of het spreekconsent niet een goede mogelijkheid zou zijn voor praktische vorming van studenten. De synode besluit om opnieuw de betreffende besluiten van GS Amsterdam 1908, GS Den Haag 1914 en GS Kampen 1951 tot de volgende generale synode buiten werking te stellen. Tevens wijst zij er op, dat wanneer men het spreekconsent wil ingebouwd zien in de praktische vorming als student, er een revisieverzoek zal moeten worden ingediend.

C. 7.2.8. Concluderend kunnen we zeggen, dat voorgaande synodes steeds het spreekconsent hebben verleend tot aan de volgende generale synode. Hierdoor werd steeds benadrukt dat het een noodmaatregel betrof en dat de regel was naar hetgeen GS Amsterdam 1908 had besloten. Spreekconsent werd steeds verleend met als grond de grote predikanten nood in de kerken. Er werd slechts één keer van deze gang van zaken afgeweken door GS Kampen 1951. Soms werd geprobeerd om een andere grond aan te voeren, namelijk het nut voor de student, maar dit werd steeds afgewezen als zijnde geen grond voor spreekconsent. Pas op GS Leeuwarden werd voor het eerst gesproken over het spreekconsent als praktische vorming voor de student.

C.7.2.9. Op GS Ommen 1993 (Acta art. 45) lag reeds een verzoek van de PS Friesland, om een blijvende regeling aan te nemen, omdat men het niet gewenst achtte dat besluiten steeds maar buiten werking werden gesteld. Ook lag er een verzoek van de kerk te Goes om studenten opnieuw in de gelegenheid te stellen om een stichtelijk woord te spreken in de erediensten.

De synode wees het verzoek van de PS Friesland af. Als grond werd genoemd, dat de nood der kerken kan leiden tot een noodmaatregel. Maar dat het onjuist zou zijn de nood der kerken tot grond te maken voor een blijvende regeling. Tevens dat het spreekconsent in de huidige vorm niet staat in het kader van de opleiding, zoals de voorgestelde stage-elementen.

Ook wordt besloten dat men aan het curatorium van de TU de vraag wil voorleggen of het spreekconsent een andere vorm kan krijgen, in die zin dat de mogelijkheid hiertoe wordt geboden aan studenten die met goed gevolg hun stage elementen hebben afgerond, met toestemming van de kerken en onder voldoende toezicht vanuit de opleiding.

Het verzoek van de kerk te Goes werd gehonoreerd, zoals sinds 1946 steeds

gehandeld was. Op de volgende synode zal dan het advies van deputaten curatoren worden besproken en tevens wanneer deputaten curatoren geen mogelijkheid zien om het spreekconsent te regelen met toezicht vanuit de opleiding, het aan de volgende synode is om het spreekconsent te regelen.

- C.7.2.10. GS Berkel en Rodenrijs 1996 (Acta art. 58) handelt over een brief van de PS Overijssel over een interpretatie van een besluit van GS Groningen-Zuid 1978 (Acta art. 109) betreffende de duur van het spreekconsent. Zij besluit dat de betreffende interpretatie door deze GS gegeven volgens haar juist is en dat het spreekconsent maximaal 12 maanden is.

Ook komt aan de orde het rapport van deputaten curatoren paragraaf 6.6 over de vraag of het spreekconsent een andere vorm kan krijgen. Deputaten rapporteren, dat het hele nieuwe studieprogramma huns inziens geen ruimte biedt om studenten de mogelijkheid van een spreekconsent aan te bieden. De begeleiding in de praktijk vindt gericht plaats, in een bepaalde gemeente en is daarom niet geschikt voor een algemeen spreekconsent.

De synode besluit dan ook dat het betreffende besluit van GS Amsterdam 1908 (Acta art. 60) gehandhaafd door GS Den Haag 1914 (Acta art. 77) in de kerken rechtskracht heeft.

- C.7.2.11. Concluderend kunnen we zeggen dat tot en met GS Ommen 1993 de besluiten van GS Amsterdam 1908, GS Den Haag 1914 en GS Kampen 1951 buiten werking werden gesteld. Tevens dat er een andere denklijn wordt ingebracht om de grond voor en het karakter van het spreekconsent te veranderen. Tenslotte dat die andere denklijn op GS Berkel en Rodenrijs 1996 niet wordt voortgezet; tevens dat het besluit van GS Amsterdam 1908, gehandhaafd door GS Den Haag 1914, niet opnieuw buiten werking wordt gesteld.

C.7.3. Besluit.

De Generale Synode van de Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen op 14 november 2009 te Emmen, spreekt uit dat de besluiten van GS Ommen 1993, in artikel 45, en GS Berkel en Rodenrijs 1996, in artikel 58, t.a.v. het spreekconsent gehandhaafd blijven en dat de kerken daaraan gebonden zijn.

C.7.4. Gronden.

- C.7.4.1. GS Ommen 1993 (Acta artikel 45) wijkt niet af van de lijn die al vanaf 1946 werd gevolgd, namelijk dat vanwege het grote aantal predikantsvacatures en de nood dienaangaande in de vacante kerken, de besluiten van GS Amsterdam 1908, GS Den Haag 1914 en GS Kampen 1951 buiten werking moesten worden gesteld.
- C.7.4.2. Het onderzoek naar het wijzigen van de grond en het karakter van het spreekconsent werden door GS Berkel en Rodenrijs 1996 afgewezen.
- C.7.4.3. Slechts een verzoek om buiten werking stelling van bepaalde besluiten aan een generale synode kan reden zijn om op het besluit terug te komen.
- C.7.4.4. Een verzoek tot revisie of een verzoek tot het buiten werking stellen van de besluiten van GS Amsterdam 1908, GS Den Haag 1914 en GS Kampen 1951 ligt er niet, zodat de kerken aan het betreffende besluit van GS Berkel en Rodenrijs 1996 gebonden zijn.

Bespreking:

Opgemerkt wordt dat het besluit over het spreekconsent ook terug zal komen bij de bespreking van het rapport Opleiding tot de Dienst des Woords, maar dat in dat rapport wordt uitgegaan van aanneming van het besluit C.7.3 zoals ingebracht door Deputaten Onderzoek Synodebesluiten.

Dit besluit wordt met algemene stemmen genomen. Deputaat ds. De Marie blijft buiten stemming.

Hoofdstuk 4 OPLEIDING

Artikel 38: Wijze van behandeling rapport deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords

19-12-2009

Voordat dit rapport in bespreking wordt gegeven brengt ds. S. de Marie het gegeven in dat hij bij het opstellen van het rapport niet als deputaat heeft gefungeerd, maar wel adviseur van deputaten is geweest en verzoekt de vergadering om voor aanvang van de bespreking te bezien of hij zich onbezwaard kan mengen in de discussieronden en t.a.v. de besluitvorming mee kan stemmen. Tevens wordt daarbij gevraagd hoe andere synodes daarmee zijn omgegaan.

Overwegingen:

1. Openheid van de besprekingen is van groot belang, voor zover als dat mogelijk is.-

Besluit 1:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen te Emmen op 14 november 2009, besluit dat tijdens de bespreking van het Rapport Opleiding tot de Dienst des Woords ds. S. de Marie mee mag discussiëren en meestemmen m.u.v. zaken bij de besluitvorming waarbij hij zelf mede onderwerp van besluitvorming is.

Dit besluit wordt met algemene stemmen genomen, waarbij broeder C.A. Teunis (als deputaat) en ds. S. de Marie buiten stemming blijven.

Gronden:

1. Ds. S. de Marie is geen deputaat geweest van het Deputaatschap Opleiding tot de Dienst des Woords (DOtdDdW), maar heeft als adviseur het deputaatschap gediend.
2. Er is in de loop der jaren met de komst van adviseurs op de synodes een nieuwe situatie ontstaan.
3. Bij de synodes, waarbij een afgevaardigde was die tevens adviseur van de synode was en deze diende met adviezen, was het gebruikelijk dat deze afgevaardigde wel in de besprekingsronden mee mocht discussiëren en ook aan de stemrondes mee mocht doen, maar dat hij zich onthield van stemmen bij besluiten waarbij hij zelf onderwerp was van de bespreking.

Bespreking:

De adviseur dr. Van Gulp geeft desgevraagd aan dat deputaten bij vorige synodes steeds buiten stemming bleven, maar dat met de komst van de adviseur van een deputaatschap een nieuwe situatie is ontstaan. Hij stelt, gezien de ervaring met dergelijke zaken, dat ds. S. de Marie dan wel zou mogen mee discussiëren en tevens mee kunnen stemmen m.u.v. van besprekingen over diens eigen persoon.

Materiaal:

Rapport deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords (OtdDdW).

Bespreking:

De preses heet de deputaten de broeders M.S. Godschalk en R. ten Have hartelijk welkom. Br. C. A. Teunis zal als deputaat deelnemen aan de bespreking. De preses brengt de dank van de synode over voor het vele werk dat zij hebben gedaan.

Besluit 2:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen te Emmen op 14 november 2009, besluit dat bij de gehele bespreking van het rapport van de deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords toeschouwers aanwezig mogen zijn, behalve bij de bespreking van het voorstel 5.11 waar namen van broeders, die aan deze opleiding zouden willen beginnen, in voorkomen. Dit voorstel 5.11 zal in comité worden besproken.

Dit besluit wordt met algemene stemmen genomen, waarbij broeder C.A. Teunis als deputaat buiten stemming blijft.

Gronden:

1. Transparantie van de besprekingen is van groot belang voor zover als dat mogelijk is.
2. Besprekingsrondes, waarbij namen genoemd worden van broeders die eventueel aan de opleiding zouden willen beginnen, zijn vertrouwelijk.

Bespreking:

Broeder Teunis geeft de afgevaardigden een korte toelichting op het rapport en met het oog op de toeschouwers benadrukt hij de vertrouwelijkheid van het rapport, gelet op de inhoud daarvan. Daarom zou hij de toeschouwers willen vragen om terughoudend te willen zijn met het verstrekken van informatie omtrent de bespreking van dit rapport, mede omdat daar namen in voorkomen van broeders die nog aan de opleiding zouden willen beginnen. Tevens geeft hij aan dat het belangrijk is voor de kerken dat de Opleiding tot de Dienst des Woords meer in eigen hand zal worden gehouden en hij hoopt dat deze synode zal besluiten daar een begin mee te maken, want een eigen opleiding is een geloofszaak. Opgemerkt wordt dat met de bespreking van enkele voorstellen de toeschouwers dan vrij vaak de zaal moeten verlaten omdat een aantal punten toch in comité behandeld zal worden. Besloten wordt om voorstel 5.11 (in comité) als laatste te bespreken zodat het aanwezige publiek zoveel mogelijk aanwezig kan zijn..

Artikel 39: Behandeling rapport OtdDdW m.u.v. de voorstellen 5.1, 5.2, 5.8, 5.10, 5.11, 5.12

19-12-2009

Materiaal:

- Rapport deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords.

Bespreking:

Een afbakening van het eventuele aantal studenten met het oog op de beschrijving in het voorstel 5.14 bij punt 9: *Zij zullen de kerken over de mogelijkheden van de opleiding informeren. Zij zullen broeders stimuleren de studie theologie te volgen en broeders die zulks van zins zijn, nader adviseren.* en 2 punt 7: *“Zij zullen de kerken over de mogelijkheden van de opleiding informeren. Op deze wijze zullen zij broeders stimuleren de studie theologie te volgen en broeders die zulks van zins zijn, nader adviseren.”* zullen we niet mogen doen. Rantsoeneren op het aantal studenten is niet juist, vooral met de verwachting dat er waarschijnlijk geen groot aantal zal komen. In de GKv was er steeds een tekort aan studenten en een eventueel overschot aan studenten kan ingezet worden bij de Zending en Evangelisatie.

Er wordt een traject nagestreefd van ‘begeleiden’ van studenten naar ‘opleiden’ van studenten. Ten aanzien daarvan, maar ook in de periode tussen de verschillende synodes, is een voldoende kwaliteitscontrole nodig en is dus een borging daarvan noodzakelijk. Dat gebeurt nu al doordat Deputaten contact onderhouden met de studenten en ook regelmatig bij sessies aanwezig zijn van de Commissie van Begeleiding en de studenten. Er is t.a.v. de

opleiding ook contact geweest met o.a. Zuid-Afrika en Canada ten tijde van de GS Marienberg 2005, maar het daar laten studeren is nu geen optie.

Omdat studenten aan de TUA alleen dan een officieel diploma kunnen krijgen als zij de volledige studie daar hebben gevolgd maakt het voor deze instelling niet uit of studenten gedeelten van hun studie elders voltooien. Een erkend diploma krijgen zij dan niet.

De opleiding in eigen hand zou langer kunnen gaan duren dan de studie aan een Theologische Universiteit, maar dat is geen uitgemaakte zaak. De Bachelor-fase zou geheel aan de TUA gedaan kunnen worden en betreft een intensief programma, terwijl de Master-fase dan gedeeltelijk aan de TUA gevolgd zou kunnen worden en het overige door het College van Opleiding. Dat impliceert dat niet alle studiepunten gehaald zullen worden en er dus geen titel verkregen zal worden. Het eerste gedeelte zal dus in de pas lopen met de TUA en het Master gedeelte zou langer kunnen gaan duren.

De kosten van de opleiding zullen wellicht hoger uitvallen, maar zullen door alle kerken worden gedragen. Het feit dat er geen titel verkregen wordt achten Deputaten verantwoord t.o.v. de roeping die er moet zijn om predikant te willen worden.

De adviseur dr. P. van Gurp deelt desgevraagd mee dat studenten dan alleen predikant kunnen worden als zij de opleiding volgen onder toezicht van de Commissie van Begeleiding. Als een student geen Master-titel krijgt is dat van minder belang dan dat hij een gereformeerde opleiding krijgt, ofwel “mannen zonder titel is beter dan een titel zonder mannen.” Wel is het van belang dat de opleiding synchroon loopt met de TUA, zodat de studenten dan hun presentaties ook op de juiste momenten kunnen geven. Ook is hij van oordeel dat het beter is dat broeders niet volgens art. 8 KO, maar volgens art. 19 KO de weg naar het predikantschap bewandelen. Het stimuleren daartoe zal dan niet door Deputaten maar door de kerken moeten gebeuren.

De adviseur van de deputaten OtdDdW, ds. De Marie, geeft nog aan dat in de voorstellen van Deputaten een traject wordt aangegeven.

Er is al iets gestart, maar er moet ook ergens naar toe gewerkt worden. De Commissie van Begeleiding is in de loop van de tijd met een noodzakelijke intensievere begeleiding begonnen. Zodra de opdracht aan Deputaten ODDW er ligt zullen de studenten begeleid en opgeleid gaan worden volgens de geschetste groeistructuur in het rapport met inachtneming van de komende besluitvorming van de synode hieromtrent.

Artikel 40: Behandeling voorstel 5.1 van het rapport OtdDdW

19-12-2009

Materiaal:

Rapport deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords.

Voorstel 5.1:

De Generale Synode besluit om te starten met een eigen opleiding welke verplicht is voor studenten in de vooropleiding en de theologie om toegelaten te kunnen worden tot de kerkelijke examens om te komen tot het ambt van dienaar des Woords in De Gereformeerde Kerken. Deze opleiding heeft de aanpak en de structuur zoals omschreven in hoofdstuk 4.5. van het rapport van deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords.

Overwegingen:

1. Vastgesteld wordt dat in het voorgestelde besluit 5.1 van Deputaten OtdDdW de woorden “De Generale Synode besluit” in principe het verzoek aan deputaten OtdDdW is om alle hiernavolgende besluiten uit te voeren.
2. Dr. P. van Gurp geeft in de discussie aan dat de besluiten niet vastgelegd moeten worden zoals in de rapporten verwoord, maar zoals de synode die nemen zal na de bespreking, m.a.w. de synode is niet gehouden om de tekst van Deputaten als zodanig

zoveel mogelijk over te nemen, maar kan zelf de besluittekst zo verwoorden zoals zij dat goed acht.

3. Op de vraag of het gezien Grond 4 van dit voorgestelde besluit: *“Bij een eigen opleiding naast de opleiding aan de TUA blijft de mogelijkheid open om een officieel erkend diploma te behalen.”* dan toch nog mogelijk zou zijn om een officieel erkend diploma te verkrijgen geven deputaten als antwoord dat het mede i.v.m. de voorgaande bespreking beter zou zijn de Gronden 4 en 6, die ook betrekking hebben op een officieel erkend diploma, te schrappen uit de gronden.
4. Dr. P. van Gurp duidt de vergadering erop dat de voornaamste grond om een eigen opleiding tot de Dienst des Woords te beginnen er in is gelegen dat het “voor de kerken en door de kerken” is. Deputaten OtdDdW, Commissie van Begeleiding én studenten komen allen voort uit De Gereformeerde Kerken en de studenten worden predikanten voor de kerken.
5. Gevraagd wordt om art. 18 KO: *“De kerken onderhouden een theologische hogeschool voor de opleiding tot de dienst des Woords. Tot de taak van de hoogleraren in de theologie behoort het uitleggen van de Heilige Schrift en het verdedigen van de zuivere leer tegen ketterijen en dwalingen. Predikanten die afgezonderd zijn voor de opleiding tot de dienst des Woords, blijven op de wijze van emeritipredikanten verbonden aan de kerk die zij gediend hebben en houden de rechten van een dienaar des Woords. De gezamenlijke kerken nemen de verplichting op zich, naar behoren in hun onderhoud te voorzien, evenals in dat van hun weduwen en wezen.”* en artikel 19 KO: *“De kerken zullen ernaar streven, dat er studenten in de theologie zijn. Zij zullen, als dit nodig is, financiële steun verlenen.”* toe te voegen als Grond bij dit besluit.

Aangegeven wordt dat de laatste zin van het voorgestelde besluit een overbodige is omdat die informatie al duidelijk is uit het voorgaande gedeelte. Voorgesteld wordt om die zin uit het besluit te verwijderen.

Besluit 1:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen te Emmen op 14 november 2009, besluit om te starten met een eigen opleiding welke verplicht is voor studenten in de vooropleiding en de theologie om toegelaten te kunnen worden tot de kerkelijke examens om te komen tot het ambt van dienaar des Woords in De Gereformeerde Kerken.

Besluit 2:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen te Emmen op 14 november 2009, besluit dat de gronden 4 en 6 uit het voorstel 5.1, welke betrekking hebben op het verkrijgen van een erkend diploma uit de gronden geschrapt worden.

Besluit 3:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen te Emmen op 14 november 2009, besluit dat aan de gronden van het besluit omtrent het voorstel 5.1 de art. 18 en 19 KO zullen worden toegevoegd

Deze besluiten worden met 11 stemmen voor genomen, waarbij broeder C.A. Teunis, als Deputaat ODDW, buiten stemming blijft.

Gronden:

1. De kerken blijven bij het beginsel m.b.t. de opleiding tot de dienst des Woords bij het: “Voor de kerk, door de kerk”, zoals verwoord wordt in de artikelen 18 en 19 KO.
2. De beïnvloeding aan de huidige opleidingsinstituten gaat vanaf het begin en met het voortschrijden van de tijd in toenemende mate in een Schriftkritische richting.
3. Onze studenten werken aan de vooropleiding, de bachelorfase of aan de afronding daarvan en één student begint aan het eerste deel van de masterfase.

4. Een eigen opleiding naast de opleiding van de TUK en de TUA heeft tot gevolg dat de studenten in voldoende mate geïnstrueerd worden in het onderkennen en weerleggen van dwalingen, welke in toenemende mate bezit nemen van onze omgeving.
5. Een geleidelijke opbouw heeft tot voordeel dat wat meer de tijd genomen kan worden om dit pionierswerk verantwoord te verrichten.

Bespreking:

Het voorstel 5.1 wordt door Deputaten gezien als de startmotor voor het omzetten van de opleiding van één die gevolgd moet worden aan een Theologische Universiteit naar één die in eigen beheer wordt gehouden. Belangrijk aspect daaromtrent is dat er dan geen vakken meer gevolgd zullen worden die tegen de Gereformeerde leer ingaan. Het 'voor de kerken door de kerken' krijgt daarmee zijn grote waarde. Wanneer studenten, die de eigen opleiding met goed gevolg hebben afgerond, daarna nog een aanvullende studie willen volgen is dat mogelijk en kunnen zij daardoor een erkend diploma halen.

Artikel 41: Behandeling voorstel 5.2 van het rapport OtdDdW

19-12-2009

Voorstel 5.2:

De Generale Synode geeft tijdens haar zittingen aan deputaten en haar adviseurs de opdracht om de Generale Synode tijdens haar zitting te dienen met een beargumenteerd advies omtrent de navolgende aspecten inzake een nadere kwantificering van de gevolgen van een eigen opleiding en gaat daarna over tot behandeling van de voorstellen 5.2. tot en met 5.7.

1. Het kader voor een eigen opleidingsplan.
2. Een raamwerk voor eigen examens tijdens de opleiding en een afsluitend examen.
3. De verplichting tot het volgen van de eigen opleiding voor onze studenten.
4. Het vrijmaken van Ds. S. de Marie gedurende één werkdag per week ten behoeve van de Opleiding tot de Dienst des Woords en hiervoor overleg te voeren met zijn kerkenraad.
5. De gevolgen voor de kerk van Zwolle en het kerkverband indien Ds. S. de Marie tot taak krijgt om de Begeleiding van onze studenten om te bouwen tot een Opleiding voor onze studenten.
6. De financiële consequenties voor de kerk van Zwolle en het kerkverband ten aanzien van honorarium en overige kosten indien ds. S. de Marie één dag per week vrijgesteld wordt om de Opleidingstaak te vervullen.
7. De mogelijke spanning tussen de eigen opleiding met het huidige studierooster en het studierooster en de tijdsbesteding van de studie aan de TUA.
8. De financiële kosten in verband met het aanleggen, beheren en huisvesten van een bibliotheek ten dienste van de opleiding tot de dienst des Woords.

Overwegingen:

1. Aangegeven wordt in de bespreking dat het voorgestelde besluit 5.2. vrij ingewikkeld is en moeilijk te begrijpen. Voorgesteld wordt om het punt 3 : *“De verplichting tot het volgen van de eigen opleiding voor onze studenten.”* uit het besluit te halen omdat het een overbodige stelling betreft.
2. Gezien punt 4 : *“Het vrijmaken van Ds. S. de Marie gedurende één werkdag per week ten behoeve van de Opleiding tot de Dienst des Woords en hiervoor overleg te voeren met zijn kerkenraad.”* zou het voor ds. S. de Marie lastig kunnen worden als hij overleg moet voeren met zijn kerkenraad om tijd vrij te maken om deeltijd-opleider te zijn en wanneer zijn kerkenraad daar dan problemen mee heeft.
3. Gelet op punt 7 : *“De mogelijke spanning tussen de eigen opleiding met het huidige studierooster en het studierooster en de tijdsbesteding van de studie aan de TUA.”* wordt aangegeven om er voor te waken dat de studenten niet overbelast zullen worden.

4. De adviseur ds. S. de Marie geeft aan dat wanneer de synode aan Deputaten OtdDdW de opdracht geeft om de besluiten uit te voeren, dezen de synode dan wel hebben gediend met hun werk, maar zij mogen dan niet buiten het vastgestelde kader gaan werken. T.a.v. dat gegeven is het voor de synode van belang om te verifiëren of de opdrachten compleet zijn en voldoende vorm geven aan de nieuw op te starten opleiding.
5. Met betrekking tot de tekst van het voorgestelde besluit 5.2. : *“De Generale Synode geeft tijdens haar zittingen aan deputaten en haar adviseurs de opdracht om de Generale Synode tijdens haar zitting te dienen met een beargumenteerd advies omtrent de navolgende aspecten inzake een nadere kwantificering van de gevolgen van een eigen opleiding en gaat daarna over tot behandeling van de voorstellen 5.2. tot en met 5.7.”* worden diverse voorstellen gedaan om de tekst te wijzigen. Het in de eerste regel *“geeft tijdens haar zittingen”* zal worden vervangen door *“besluit”*. Na het woord *“opdracht”* in de eerste regel zal worden ingevoerd *“te geven”* en achter de woorden *“omtrent de”* zal geplaatst worden *“onderstaande punten.”* De regels die daar achter staan zullen in zijn geheel vervallen.
6. Aangegeven wordt dat bij de gronden van dit voorstel 5.2. het punt 4 : *“De roeping om tot een eigen gereformeerde opleiding te komen.”* er beter uit gelaten kan worden.

Besluit 1:

De Generale Synode besluit aan Deputaten OtdDdW en haar adviseurs de opdracht te geven om de Generale Synode tijdens haar zitting te dienen met een beargumenteerd advies omtrent de onderstaande punten.

1. Het kader voor een eigen opleidingsplan.
2. Een raamwerk voor eigen examens tijdens de opleiding en een afsluitend examen.
3. De gevolgen voor de kerk van Zwolle en het kerkverband indien Ds. S. de Marie tot taak krijgt om de begeleiding van onze studenten om te bouwen tot een opleiding voor onze studenten.
4. De financiële consequenties voor de kerk van Zwolle en het kerkverband ten aanzien van honorarium en overige kosten indien ds. S. de Marie één dag per week vrijgesteld wordt om de Opleidingstaak te vervullen.
5. De mogelijke spanning tussen de eigen opleiding met het huidige studierooster en het studierooster en de tijdsbesteding van de studie aan de TUA.
6. De financiële kosten in verband met het aanleggen, beheren en huisvesten van een bibliotheek ten dienste van de opleiding tot de dienst des Woords.

Gronden:

1. De zorgelijke situatie van de huidige theologische opleiding.
2. De noodzaak van intensieve begeleiding en opleiding om tot gereformeerde kennis en vorming te komen van de studenten.
3. De huidige beperkte mogelijkheden van tijdsbesteding van de Commissie van Begeleiding.
4. Gereformeerde vorming is belangrijker dan een master-titel.
5. Ds. S. de Marie heeft de kennis en kunde om structuur en inhoud te kunnen geven aan de opleiding van studenten.
6. De opleiding tot dienaar des Woords is een gemeenschappelijke zaak van alle kerken, de daarmee gepaard gaande financiële lasten behoren door het gehele kerkverband te worden gedragen.
7. Wie een toren wil bouwen, zet zich eerst neer om de kosten te berekenen, of hij het werk zal kunnen volbrengen (Lucas 14:28)

Bespreking:

Aangegeven wordt dat het vrijmaken van ds. S. de Marie gedurende één werkdag per week een zaak is waarover de kerkenraad van Zwolle een besluit zal moeten nemen, maar dat de

financiële consequenties van die vrijgestelde dag door het kerkverband gedragen zullen worden. T.a.v. de studenten wordt gesteld dat deze in alle gevallen de eigen opleiding zullen volgen, omdat het anders geen studenten van ons kunnen zijn. Wel zal de spanning die er kan zijn tussen het rooster van de TUA en de eigen opleiding zoveel als mogelijk moeten worden weggenomen om overbelasting van de studenten te voorkomen.

Dit besluit wordt met 11 stemmen voor genomen. Broeder C.A. Teunis blijft als deputaat buiten stemming.

Artikel 42: Behandeling voorstel 5.8 van rapport Deputaten OtdDdW

19-12-2009

Voorstel 5.8:

De synode verzoekt de Commissie van Begeleiding ter synode-vergadering een mondelinge toelichting te geven met betrekking tot het aanvullende studieprogramma, de studievoortgang van de studenten en de toekomstvisie.

Overwegingen:

1. Op de vraag hoe het kan dat er nu in het voorstel 5.8 gesproken wordt over een toelichting door de Commissie van Begeleiding, terwijl in het voorstel 5.3 gesproken wordt over een vervanging van de Commissie van Begeleiding door een College van Opleiding, wordt aangegeven dat dit kan omdat het betrekking heeft op de huidige situatie waarin de Commissie nog niet vervangen is.
2. Ds. De Marie heeft met medewerking van enkele afgevaardigden het voorstel om van Grond 3 : *“Een mondelinge toelichting kan veelal meer helderheid verschaffen dan een schriftelijke toelichting.”* te vervangen door *“Een mondelinge toelichting kan een belangrijke aanvulling geven op een schriftelijke rapportage.”*

Besluit 1:

De synode draagt de Commissie van Begeleiding op ter synodevergadering een mondelinge toelichting te geven met betrekking tot het aanvullende studieprogramma, de studievoortgang van de studenten en de toekomstvisie.

Dit besluit wordt met 9 stemmen voor genomen. Ds. S. de Marie en broeder T.L.Bruinius onthouden zich als lid van de Commissie van Begeleiding(CvB) van stemming terwijl deputaat broeder C.A. Teunis buiten stemming blijft.

Gronden:

1. Een mondelinge toelichting door de CvB met de mogelijkheid van gesprek met de synodeleden vergroot de betrokkenheid van synodeleden en begeleiders.
2. Wijzigingen in het studieprogramma van de universiteiten treedt jaarlijks op, de CvB kan dat het beste toelichten.
3. Een mondelinge toelichting kan een belangrijke aanvulling geven op een schriftelijke rapportage.

Bespreking:

Omdat in dit voorstel 5.8 nog gesproken wordt over de Commissie van Begeleiding, terwijl in het voorstel 5.3 al staat dat de Commissie van Begeleiding vervangen zal worden door de College van Opleiding wordt aangegeven dat het hier om de nu bestaande situatie gaat.

Artikel 43: Behandeling voorstel 5.10 van rapport deputaten OtdDdW

19-12-2009

Voorstel 5.10:

De toelating tot het volgen van de opleiding wordt door deputaten verleend aan een kandidaat-student mits hij een positief attest heeft van zijn kerkenraad inzake zijn leer, leven en motivatie, en mits hij daarna met positief resultaat een toelatingsgesprek heeft gehad met deputaten.

Overwegingen:

1. Aangegeven wordt dat het woord "Opleiding" gewijzigd zou moeten worden in "Opleiding tot de Dienst des Woords", omdat het gewone woord "Opleiding" niet direct een duidelijke aanduiding is voor een Opleiding tot de Dienst des Woords.
2. Enkele broeders afgevaardigden vragen of in Grond 2 : *"Bij de toelating moet vaststaan dat de kandidaat-student onbesproken is in leer en leven en een positieve motivatie heeft om het ambt van dienaar des Woords te gaan vervullen in onze kerken."* de woorden *"positieve motivatie"* niet gewijzigd moet worden omdat dat een andere betekenis heeft dan roeping. Hierop wordt aangegeven dat het vooral in de beginfase van de studenten veelal wel een bepaalde motivatie is om deze studie te gaan volgen en dat de roeping over het algemeen dan later komt.
3. In grond 3: *"Deputaten vertegenwoordigen de kerken gezamenlijk."* wordt een overbodige stelling geponeerd en gevraagd wordt of die grond kan vervallen.

Besluit 1:

De toelating tot het volgen van de Opleiding tot de Dienst des Woords wordt door Deputaten OtdDdW verleend aan een kandidaat-student mits hij een positief attest heeft van zijn kerkenraad inzake zijn leer, leven en motivatie, en mits hij daarna met positief resultaat een toelatingsgesprek heeft gehad met deputaten.

Dit besluit wordt met 11 stemmen voor genomen. Broeder C.A. Teunis blijft als deputaat buiten stemming.

Gronden:

1. Het toelaten tot de Opleiding tot de Dienst des Woords is een zaak die alle kerken aan gaat.
2. Bij de toelating moet vaststaan dat de kandidaat-student onbesproken is in leer en leven en een positieve motivatie heeft om het ambt van dienaar des Woords te gaan vervullen in onze kerken.

Bespreking:

Over de roeping van een student om predikant te worden en een positieve motivatie anderzijds wordt doorgesproken. De roeping van de student of broeder komt uit het hart vanuit geestelijke motieven, terwijl een positieve motivatie een verstandelijke keuze is om predikant te worden. Aangegeven wordt dat de roeping bij studenten meestal dan komt als de student al aan de studie begonnen is.

Artikel 44: Behandeling voorstel 5.11 van rapport deputaten OtdDdW

19-12-2009

Voorstel:

Besluitvorming omtrent de toelating van studenten

Bespreking: Zie vertrouwelijke acta.

Besluit 1:

De Generale Synode neemt het besluit opdracht te geven aan de deputaten om t.a.v. de studenten die momenteel de vooropleiding volgen, maar nog niet zijn toegelaten door Deputaten tot de opleiding tot de dienst des Woords, uitvoering te laten geven aan het hieraan voorgaande besluit 5.10: "De toelating tot het volgen van de Opleiding tot de Dienst des Woords wordt door Deputaten OtdDdW verleend aan een kandidaat-student mits hij een positief attest heeft van zijn kerkenraad inzake zijn leer, leven en motivatie, en mits hij daarna met positief resultaat een toelatingsgesprek heeft gehad met deputaten".

Grond:

Deputaten hadden volgens de instructie van de Generale Synode 2007 geen mandaat om een besluit omtrent de toelating te nemen.

Artikel 45: Behandeling voorstel 5.12 van rapport van deputaten OtdDdW

19-12-2009

Voorstel 5.12:

De synode nodigt de studenten welke definitief zijn toegelaten tot de Opleiding tot de Dienst des Woords uit voor een gesprek. Tijdens dit gesprek geeft de student mondeling een presentatie over een onderwerp dat van tevoren door de deputaten is aangegeven en dat door de student vooraf schriftelijk bij de Generale Synode en de deputaten wordt ingeleverd.

Overwegingen:

1. In verband met de presentatie die de studenten mondeling zullen houden, geven deputaten van tevoren een onderwerp op aan de studenten, omdat anders de koppeling die er is tussen College van Opleiding en studenten te groot zou worden.
2. In dit besluit gaat het om alle studenten. Dus zowel die van de vooropleiding, de Bachelor-fase als in de Master-fase, worden bedoeld.
3. Aangegeven wordt dat het woord "definitief" in het besluit zou moeten vervallen omdat dat een vanzelfsprekende zaak is.
4. Gevraagd wordt om uit grond 3: *"Het houden van een presentatie geeft de student de gelegenheid zijn visie en kennis uit te dragen, en geeft aan de Generale Synode en de deputaten inzicht in de vorderingen van de student op zijn weg naar het ambt van dienaar des Woords."* de woorden "en de deputaten" te laten vervallen omdat die toch al voldoende contact hebben met de studenten.
5. In het besluit staat dat "De synode" de studenten uitnodigt, maar dat zou "Elke Generale Synode" moeten zijn, om niet in de laatste plaats op die manier aan de studenten het gevoel te geven dat de kerken graag op de hoogte willen blijven van hun vorderingen en tevens hen de zegen van de Here toe willen wensen bij hun zware studie.

Besluit 1:

Elke Generale Synode nodigt de studenten welke zijn toegelaten tot de Opleiding tot de Dienst des Woords uit voor een gesprek. Tijdens dit gesprek geeft de student mondeling een presentatie over een onderwerp dat van tevoren door de deputaten is aangegeven en dat door de student vooraf schriftelijk bij de Generale Synode en de deputaten wordt ingeleverd.

Dit besluit wordt met 11 stemmen voor genomen. Broeder C.A. Teunis blijft als deputaat buiten stemming.

Gronden:

1. Nadere kennismaking van synodeleden met de studenten verdiept de onderlinge band.
2. Vast moet blijven staan dat redelijkerwijs verwacht kan worden dat de student inderdaad op een verantwoorde manier toewerkt naar het ambt van dienaar des Woords in onze kerken.

3. Het houden van een presentatie geeft de student de gelegenheid zijn visie en kennis uit te dragen, en geeft aan de Generale Synode inzicht in de vorderingen van de student op zijn weg naar het ambt van dienaar des Woords.
4. Een gesprek met de Generale Synode toont de betrokkenheid van de kerken met de studenten.
5. Het ervaren van een positieve betrokkenheid van de Generale Synode door de studenten is van invloed op het verkrijgen van betrouwbare dienaren des Woords.

Bespreking:

Omdat er in de huidige situatie één maal in de twee jaar een Generale Synode wordt gehouden, is het enerzijds voor de studenten, die dan hun studie volgen, een belangrijk gegeven dat er vanuit de synode aandacht geschonken wordt aan hun opleiding en vorderingen en anderzijds voor de afgevaardigden die daarmee inzicht krijgen met de stand van zaken bij de studenten.

Artikel 46: Verzoek ten aanzien van behoefte aan predikanten

20-03-2010

Voorstel classis Noord-Oost:

De kerken zullen opgeroepen worden om uit te zien naar bekwame broeders die geschikt worden geacht om te staan naar het ambt van predikant in de weg van art. 8 KO alsook om broeders te stimuleren om naar het ambt van predikant te staan, waarbij het omzien naar geschikte broeders in een termijn van drie maanden voltooid zou moeten zijn.

Materiaal:

1. Constatering van de classis Noord-Oost i.v.m. de behoefte aan predikanten
 1. Ons kerkverband bestaat uit een beperkt aantal gemeenten: 9 gemeenten en 2 wijk-of deelgemeenten.
 2. Ons kerkverband beschikt over één predikant in vaste dienst en één emerituspredikant (geboren 21 september 1921).
 3. Twee studenten uit ons kerkverband volgen een theologische opleiding aan de Theologische Universiteit van de Christelijke Gereformeerde Kerken te Apeldoorn (TUA).
 4. Het zal nog enkele jaren duren voordat de studenten hun opleiding afgerond zullen kunnen hebben.
 5. De bedoelde twee studenten worden begeleid door onze Commissie van Begeleiding.
 6. De Commissie van Begeleiding bestaat uit: Br. T.L. Bruinius, Dr. P. van. Gulp en Dr. S. de Marie. (blz. 460 Acta Zwolle 2007)
 7. De instructie voor de Commissie van Begeleiding voor Opleiding tot de Dienst des Woords, luidt als volgt:

“De commissie heeft tot taak de broeders die zich voorbereiden op het predikambt te begeleiden en te onderwijzen ten dienste van hun vorming tot gereformeerde predikanten en de handhaving van de gereformeerde leer in de kerken.

Zij stellen zich daartoe steeds op de hoogte van:

 1. de situatie van de betreffende broeders,
 2. de voortgang van hun studie en
 3. de problemen die de broeders in hun studie en/of in hun persoonlijke voorbereiding op het predikantschap ervaren.

De commissie rapporteert tweemaal per jaar aan de Deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords.” (Acta van de Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, Zwolle 2007, pagina 213).
 8. De instructie van Deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords vermeldt omtrent het contact met de Commissie van Begeleiding het volgende:

“Artikel 5: Zij zullen de commissie van begeleiding zoveel als in hun vermogen ligt ondersteunen en bijstaan in hun werkzaamheden.

Artikel 6: Zij zullen twee maal per jaar middels een rapportage op de hoogte worden gehouden van de vorderingen van de studenten door de commissie van begeleiding. Zij zullen hierbij aan iedere synode, betreffende deze tweejaarlijkse rapportage, vertrouwelijk rapport uitbrengen over dit onderdeel van hun arbeid.

Artikel 8: Zij zullen de broeders die de studie theologie of de z.g. vooropleiding in de klassieke talen volgen, met raad en daad ter zijde staan.

Zij zullen de broeders hierin zoveel als mogelijk is, bijstaan en indien nodig daarover contact hebben met de begeleiders en kerkenra(a)d(en) van de broeders.

Zij zullen erop toezien dat er structureel begeleiding plaatsvindt door de commissie van begeleiding." (Acta van de Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, Zwolle 2007, pagina 213/214).

9. Tijdens de looptijd van de studie kan niet met volstrekte zekerheid de uitspraak gedaan worden of de studenten

1. de opleiding zullen afronden;
2. daarna geschikt zijn voor het ambt van predikant in onze kerken;
3. daarna de wil hebben om predikant te worden in onze kerken.

10. We weten thans niet of er aanmeldingen zullen komen van jonge mannen die de opleiding willen gaan volgen.

11. Wel weten we dat de opleiding tot predikant al gauw zes jaren duurt.

12. In De Bazuin nummer 15 van 22 april 2009 schreef Dr. P. van Gurp in het artikel "Calvijn en de prediking" onder meer het volgende:

1. pagina 189: "Wij zullen nooit het antwoord vinden op de vraag 'wat was het grote belang van het optreden van Calvijn?' wanneer wij geen aandacht schenken aan zijn arbeid met betrekking tot de prediking van het Woord van God."

2. pagina 190: "In de geloofsbelijdenis van de Franse Gereformeerde Kerken (de zogenaamde Confessio Gallicana), in 1559 door de synode van Parijs opgesteld overeenkomstig een ontwerp van Calvijn, staat in artikel 25: *De kerk kan niet bestaan als er geen predikanten zijn die het ambt hebben om te prediken en die geëerd moeten worden en aangehoord met eerbied wanneer zij wettig geroepen zijn en hun ambt trouw bedienen (Matt. 10:40; Joh. 13:20). Niet alsof God afhankelijk zou zijn van zulke helpers of ondergeschikte instrumenten, maar omdat het Hem behaagt ons op deze wijze in toom te houden (Rom.10). Daarom haten wij alle dwaalleraars die graag zoveel als zij konden het ambt van de prediking van het Woord en van de sacramenten zouden willen vernietigen.*

Daarom vond Calvijn de prediking de belangrijkste roeping van de kerk."

13. Onze kerken hebben nu, heden ten dage, dringend behoefte aan predikanten.

14. We weten niet wanneer ons kerkverband één of meer predikanten tegemoet kan zien.

15. We zien dat er in onze kerken momenteel geen gebruik gemaakt wordt van de mogelijkheden welke artikel 8 van de kerkorde biedt om de weg te openen voor het ambt van predikant voor broeders die daarvoor geschikt zijn.

16. Artikel 8 van de kerkorde bepaalt het volgende inzake de toelating zonder theologische opleiding: "Wie geen theologische opleiding hebben ontvangen, kunnen niet toegelaten worden tot het predikambt, tenzij overtuigend blijkt dat zij bijzondere gaven hebben van godsvrucht, ootmoed, ingetogenheid, verstand, onderscheidingsvermogen en welsprekendheid.

Wanneer zulke personen toelating vragen tot de dienst des Woords, zal de classis hen examineren na toestemming van de particuliere synode. Indien het examen naar het oordeel van de classis gunstig verloopt, zal deze een periode vaststellen waarin zij als proponent mogen voorgaan in de kerken van het classicaal ressort.

Daarna zal de classis verder met hen handelen zoals naar haar oordeel verantwoord is, volgens de generale regeling die daarvoor door de kerken is vastgesteld."

2. Bij het overdenken van bovenstaande feiten zijn de volgende overwegingen bij ons naar voren gekomen:

1. We weten niet wanneer we bekwame predikanten kunnen ontvangen die de kerken kunnen gaan dienen en die een verlichting kunnen betekenen voor het vele werk dat thans rust op de schouders van Ds. De Marie en onze emeritus-predikant Ds. Van Gurp.
2. De kerken behoren zich in te spannen om in de behoefte aan predikanten te voorzien.
3. In de behoefte aan predikanten kan ook voorzien worden door om te zien naar broeders in onze kerken die:

1. reeds de volwassen leeftijd hebben bereikt, en
 2. door zelfstudie zich een goede theologische kennis hebben verworven, en
 3. in de praktijk van ons kerkelijk leven hebben getoond over gaven te beschikken welke aannemelijk maken dat deze broeders geschikt kunnen zijn om het ambt van predikant te kunnen vervullen.
 4. Bij dit omzien naar geschikte broeders kunnen de kerkenraden:
 1. de gemeenteleden inschakelen, en
 2. elkaar bijstaan door elkaar opmerkzaam te maken op geschikt geachte broeders; omdat bij bedoelde broeders:
 - a. de gaven overtuigend aanwezig moeten zijn, en
 - b. we een klein en overzichtelijk kerkverband vormen.
 5. Het kan zijn dat deze broeders een aangepaste begeleiding behoeven om op een verantwoorde wijze te staan naar het ambt van predikant in de weg van artikel 8 van de kerkorde.
 6. De Theologische Universiteit (TUA) te Apeldoorn en het Hersteld Hervormd Seminarie (HHS) komen, gezien hun theologische ligging, niet in aanmerking voor een aangepaste begeleiding omdat deze instituten geen betrouwbare gereformeerde instellingen zijn.
 7. Onze Commissie van Begeleiding heeft de kennis en kunde in huis om broeders te begeleiden naar het ambt van predikant in onze kerken, zodat aangenomen mag worden dat onze Commissie ook de begeleiding kan geven aan de bedoelde broeders om ze op een verantwoorde wijze hun aanvraag te laten doen om in de weg van artikel 8 van de kerkorde te staan naar het ambt van predikant.
 8. Als de kerken erin slagen om geschikte broeders aan te wijzen en bereid te vinden om de weg van artikel 8 van de kerkorde te volgen, kunnen onze kerken op een termijn die enigszins redelijk te overzien is een voorziening verwachten voor de zeer dringende behoefte aan predikanten.
 9. Het heeft de voorkeur dat een onderzoek naar geschikt geachte broeders een breed draagvlak heeft binnen onze kerken en daarom gedragen wordt door een besluit van de Generale Synode.
 10. Gelet op de dringende behoefte aan predikanten behoort gestreefd te worden naar een zo kort mogelijke termijn van omzien naar bekwaam geachte broeders.
3. Naar aanleiding van onze constatering en overwegingen zijn we het onderstaande van oordeel.
1. De kerken behoren om te zien naar mannen broeders die in de weg van artikel 8 van de kerkorde kunnen staan naar het ambt van predikant.
 2. De kerken behoren de gemeenteleden in te schakelen en elkaar bij te staan in het omzien naar geschikt geachte broeders.
 3. De kerken behoren geschikt geachte broeders te stimuleren om de weg van artikel 8 van de kerkorde te gaan.
 4. De kerken behoren dit op korte termijn te doen, omstreeks binnen drie maanden nadat de Generale Synode daartoe een besluit genomen heeft.
 5. De Commissie van Begeleiding is het aangewezen instituut om te voorzien in een eventueel wenselijk geachte begeleiding.

Tijdens de behandeling zijn de volgende materialen ingebracht:

2. Artikel 8 KO:

Wie geen theologische opleiding hebben ontvangen, kunnen niet toegelaten worden tot het predikambt, tenzij overtuigend blijkt dat zij bijzondere gaven hebben van godsvrucht, ootmoed, ingetogenheid, verstand, onderscheidingsvermogen en welsprekendheid. Wanneer zulke personen toelating vragen tot de dienst des Woords, zal de classis hen examineren na toestemming van de particuliere synode. Indien het examen naar het oordeel van de classis gunstig verloopt, zal deze een periode vaststellen waarin zij als proponent mogen voorgaan in de kerken van het classicaal ressort. Daarna zal de classis verder met hen handelen zoals naar haar oordeel verantwoord is, volgens de generale regeling die daarvoor door de kerken is vastgesteld.

3. BIJLAGE 7 van H. Bouma (bij art. 8 K.O.) Rapporten over „de bijzondere gaven tot het predikambt”

- a. *Rapport over het gebruik maken van het in artikel 8 K. O. bepaalde, uitgebracht aan het „Synodaal Convent van Nederduitsche Gereformeerde Kerken (Doleerende) in Nederland” te Rotterdam 1887 (acta blz. 39-40).*

Naar aanleiding van de vraag of het raadzaam is „om thans op eenigszins uitgebreide schaal gebruik te maken van het bij Art. 8 der Kerkenorde erkende recht der Kerken, om ook ongestudeerde personen van *singuliere gaven* te roepen, en op welke wijze alsdan deze zaak behoort geregeld?”, is het volgende rapport uitgebracht en het daarin vermelde besluit genomen:

De bepaling van art. 8 der Kerkenordering is geen uitvlucht, om in een tijdelijk gemis van leeraren te voorzien, maar een eerbiedigen van Gods vrijmachtige genade, om ook zonder studie aan enkele personen zóó bijzondere gaven van kennis des Woords, van kennis van geestelijke nooden, van toepassing des Woords en van wel-sprekendheid te verleen, dat Hij, buiten alle menschelijke berekening om, dezulken blijkbaar aan Zijne Kerk schonk als getuigen en vertroosters der zielen, van wier aanzij in de Kerken deze alsdan profijt mogen en behooren te trekken. En overmits de Heere in de schenking dezer gaven vrijmachtig is, zoo kan het zijn, dat Hij juist in tijden van gebrek aan lang voorbereide leeraars, Zijne Kerken met zulke personen wil te hulp komen. Zij vallen eigenlijk niet onder de categorie der leeraars, maar meer onder die der profeten des N. Verbonds.

Ook thans hebben onze Kerken alzoo, bij die gebleken behoefte aan Bedienaren des Woords, om te zien, of het den Heere ook liefd heeft ons op deze wijze te hulp te komen. Opdat echter de verlegenheid niet voor singuliere gaven Gods doe aanzien, wat welbezien dien naam niet verdienen zou, zoo spreekt het Convent uit:

1. dat in den regel niemand zich als zoodanig zelf zal kunnen aanmelden;
2. dat alleen zij in aanmerking zullen komen, die eene verkiezing van eenige Kerk hebben;
3. dat, zoo eene Kerk zulk een broeder, als bezittende haars oordeels singuliere gaven, aan de Classis voordraagt, de Classis hem onderzoeken zal:

in de kennis der Heilige Schrift;
in de leerstellige godgeleerdheid;
in de vaderlandsche kerkgeschiedenis;
en in het gereformeerde kerkrecht;

en voorts onderzoekinge zal doen naar zijne gave, om niet slechts eene stichtelijke toespraak te houden, maar om het Woord te bedienen en toe te passen; alsmede naar zijne welsprekendheid. Eindelijk zal de Classis hem een tijd lang in het privé laten proponeeren, en voorts met hem handelen zooals zij bevinden zal stichtelijk te wezen. Dit alles evenwel onder medewerking van twee Synodale Deputaten.

- b. *Rapport, uitspraak en besluit van de „Voorloopige Synode van Nederduitsche Gereformeerde Kerken” te Utrecht 1888 over de vraag, „wat men te verstaan heeft onder „Singuliere gaven”, bedoeld in Art. VIII van de Kerkenordering van Dordrecht” (eerste gedeelte, acta art. 70, blz. 46-48). [Algemeene regel bij verschil tusschen de Classe en Deputaten voor het examen. Regel, bij Art. VIII in acht te nemen door de Kerken en Classen.]*

Bij de behandeling van dit punt in verband met het Praeadvies der Commissie en voorts met hetgeen dienaangaande in het rapport der Deputaten voor het examen opgemerkt is, *spreekt de Synode omtrent de examina in het algemeen* uit,

dat, indien Deputati Synodi bij examina, meenen tot afwijzing te moeten adviseeren, en het oordeel der Classe hiervan verschilt, deze zaak door de Classe voor eene Synodale Vergadering behoort gebracht te worden, daar toch anders alle de examina, door zoodanige Classe afgenomen, voor de andere Classen *allen waarborg en waarde verliezen*;

in het bijzonder, wat het examen naar Art. VIII aangaat, wordt het overeenkomstig de beteekenis der uitdrukking in Art. VIII („*indien het de Synode goedvindt*”) noodig geacht, dat de Kerken geene examinatie naar Art. VIII vragen, - veel minder, dat de Classen tot zoodanige examinatie overgaan, - alvorens over deze zaak het oordeel der Deputati Synodi te hebben gezocht, met opgaaf van de gronden, waarop examineering naar Art. VIII voor eenigen persoon gewenscht wordt. Bij verschil tusschen de Deputaten en de Kerken behooren de Kerken het oordeel eener Synodale Vergadering te vragen.

Datum van examen minstens zes weken tevoren mede te deelen.

Ook wordt er op gewezen, dat, wanneer tot examineering door de Classe besloten is, Deputaten *minstens zes weken* tevoren met den dag, waarop eenig examen zal plaats hebben, in kennis behooren gesteld te worden.

Verder besluit der Synode in dezen.

Verder *besluit* de Synode met eene geringe wijziging conform het Praeadvies aldus:

Van actueel belang moet vooral geacht worden het gevraagde in punt 3 der gecombineerde Classen Haarlem en Alkmaar.

Het betreft het geven van eene verklaring van hetgeen de Kerkenorde in Art. VIII verstaat onder „Singuliere gaven”.

Verkeerde toepassing van Art. VIII.

Uit het rapport der Deputaten van het Synodaal Convent voor de Synodale medewerking bij de Classicale toelating tot de bediening des Woords zal U blijken, dat niet zelden voor Singuliere gaven wordt aangezien, wat dit gansch niet is. Steeds dringender wordt de behoefte aan de prediking des Woords gevoeld, en nu tracht men daarin door middel eener verkeerde en betreurenswaardige toepassing van Art. VIII zoo spoedig mogelijk te voorzien. Men acht dan de gave om een stichtelijke toespraak te houden voor de „Singuliere gaven” te moeten houden, in Art. VIII bedoeld.

Heeft schadelijke gevolgen

Het gevolg van zulk een averechtsche toepassing van dit Art. zal ook zijn, dat men in de bediening des Woords vele goede en uitnemende krachten en gaven aan de Gemeente onttrekt, en haar alzoo armer maakt, zoodat eene kleine oogenblikkelijke winst op onberekenbare schade zou komen te staan.

Verwijzing naar Acta Syn. Conv.

Met nadruk wijst daarom Uwe Commissie op het rapport, in deze zaak uitgebracht op en aangenomen door het Synodaal Convent van Rotterdam, en te vinden in de Acta van het Convent, pag. 39 en 40. De bedoeling van Art. VIII wordt daar duidelijk aangegeven, en tevens de juiste weg aangewezen, welke tot onderzoeking naar die „Singuliere gaven” moet worden gevolgd.

Nader toe te lichten in het officieel orgaan

Het zal echter goed zijn, dat Uwe vergadering een deputaat aanwijst, met opdracht, om van het daareven genoemde rapport een duidelijke en eenvoudige en toch niet uitvoerige uiteenzetting te bezorgen, en deze te plaatsen in „De Heraut”, met verzoek aan de andere bladen, welke ons Kerkelijk publiek voorlichten, om dat stuk over te nemen.

Oefenaars aan te stellen door de Classen.

Om dan tegelijk voor het oogenblik eenigermate te voorzien in de behoefte aan prediking des Woords, zou het aan te bevelen zijn, dat de Classen *Oefenaars*, niet voor ééne, maar voor hare gezamenlijke vacante kerken, na behoorlijke onderzoeking aanstelden.

Vereischen om als Oefenaar toegelaten te worden.

Uit dat onderzoek zou dan moeten blijken, dat hij, die als *Oefenaar* begeert te arbeiden, bezit eene

- voldoende kennis van de *Heilige Schrift*;
- van de *leerstellige godgeleerdheid*;
- van de *hedendaagsche ketterijen*;
- van de *beginselen van Kerkrecht*;
- en van de hoofdmomenten uit de *geschiedenis van de Vaderlandsche Kerk*.

Bij het examen naar Art. VIII moet de aanwezigheid van „singuliere gaven" blijken. Wat „singuliere gaven" zijn.

Ten slotte moet er ook bij de Classen ten zeerste op aangedrongen worden, om toch geen personen volgens Art. VIII tot de bediening des Woords toe te laten, van welke bij de onderzoeking niet deugdelijk *gebleken* is, dat de Heere God in Zijn souverein bestel hen op *buitengewone* wijze gaven der geschiktheid tot dit heilig en gewichtig ambt verleend heeft, terwijl Hij die aan anderen *in den gewonen en middellijken* wegschenkt.

(Tweede gedeelte, acta art. 169, blz. 108-114)

Bij de beraadslagingen over de conclusiën van het Rapport over art. VIII K. O. worden verschillende amendementen voorgesteld en aangenomen. Tenslotte wordt het aldus vastgesteld: Rapport aan de Voorloopige Synode van Gereformeerde Kerken in Nederland, zittende te Utrecht.

Aan den ondergeteekende werd, bij besluit van 26 Juni 1888, door Uwe vergadering opgelegd, eene verklaring in schrift te brengen omtrent den zin en de beteekenis van Art. VIII onzer Kerkenordering; eene verklaring, die gewenscht scheen, om, met mijding van het uiteenlopend oordeel, dat thans almeer insloep, een handelen op voet van eenparigheid in de onderscheidene Classen te bevorderen.

Zich naar vermogen van dezen last kwijtende, veroorlooft hij zich U de hiervolgende uiteenzetting aan te bieden.

Het tegenwoordig artikel VIII van onze Kerkenordering dankt zijn oorsprong aan een besluit der Provinciale Synode, die in 1574 te Dordrecht gehouden is. Op deze Synode was uit de Classis van Delft of Dordrecht (uit welke is onzeker, daar van deze twee Classen de Instructiën teloor gingen) een vraag ter tafel gebracht, die op het *proponeeren* betrekking had.

Blijkens den nauwkeurig overgedruken tekst namelijk der Acta van deze Synode, die Prof. Dr. Rutgers voor de Marnix vereeniging ter perse heeft, en waarvan welwillende inzage gegund werd, luidt de vraag en desaaangaande genomen besluit (zie p. 140, Ed. Rutgers) van woorde tot woorde aldus:

Aengaende de propositie, Ofmen die gheene die niet ghestudeert en hebben, ende nochtans goet verstandt hebbende begheerich sijn hun tot eenighen Kerckendienst te begheuen, toelaten sal te proponeeren, Is besloten datmen die alleen toelaten sal, inden welcken alle dese dinghen (niet) beuonden en worden, Ten eersten, godtsalicheijt ende ootmoedicheijt, Ten tweeden, gaue van welspreckenheijt, Ten derden, goet verstande ende discretie.

In dezen tekst is blijkbaar een fout. Voor „alleene" moet gelezen worden „gheensins", of wel het volgende „niet" met de hulpnegatie „en" moet uitgelicht. De zin is kennelijk, „dat men slechts dieghene toelaten sal, inden welcken alle dese dinghen bevonden worden".

Van 1574 tot 1619 heeft dit vraagstuk in engeren zin gerust¹, en eerst in de 158e zitting van de Nationale Synode, gehouden te Dordrecht, zijn op 14 Mei 1619 eenige gravamina ter sprake gebracht, waaronder als No. 4 vermeld staat: Gravamina de Idiotarum ad Ministerium verbi promotione². Den daaraanvolgenden dag, in de voormiddagzitting van 15 Mei, hebben toen de onderscheidene Deputatiën haar advies over dit vraagstuk uitgebracht, en is met meerderheid van stemmen door de Synode een besluit genomen, waardoor de inhoud geleverd is voor ons thans nog vigeerend Art. VIII.

Men leest toch in de Postacta (Ed. lat.) het volgende:

„Proposita fuerunt quaedam gravamina. . .

4. De Idiotarum ad Ministerium verbi promonone".

En (de Lat. Postacten zijn niet gepagineerd) voorts iets verder:

„Singula Collegia sententias suas de propositis gravaminibus exposuerunt: fuitque de ijs potioribus suffragijs in hunc modum statutum . . .

IV. Nulli Ludimagistri, opifices, alijque qui linguis, artibus et Theologiae operam in Scholis non dederuni, ad Ministerium verbi sunt promovendi, nisi de ipsorum singularibus donis, pietate, humilitate, modestia, excellenti ingenio, prudentiâ, atque etiam eloquentia certam habeamus cognitionem. Quandocunque igitur tales personae promotionem ad Ministerium expetunt, prius à

¹ Zie over wat in dien tusschentijd verhandeld werd over de studiën, die studten en de dus genaamde Propositionen, Art. 48 en 49 der Kerkenordering van 1578, Art. 14 van die van 1581, Art. 17 en 18 van die van 1586; alsook Art. 37 van de Synodale ordening van 1571 en Art. 19 en 20 van die van 1619.

² Ingezonden vragen over de bevordering van ongeletterde personen tot den Dienst des woords". Idiotae noemde men destijds: niet gestudeerde personen.

*Classe (si Synodo placeat) examinabuntur, et si in examine satisfaciant, justum aliquod tempus in formandis atque habendis sacris concionibus privatim se exercebunt, ac deinceps cum illis agetur, prout aedificationi maximè conducere videbitur. (Art. 8)*³

Van den Latijnschen oorspronkelijken tekst wijkt op meer dan één punt de Hollandsche, niet zeer nauwkeurige, vertaling af. De woorden in Art. VIII, Nederl.: „die niet gestudeerd hebben,” luiden letterlijk: „die op de Scholen niet gestudeerd hebben in de talen, de kunsten en de Godgeleerdheid”; wat wij zeggen zouden: „die geen gymnasiaal onderwijs ontvingen, geen propaedeutisch examen deden en geen kandidaten zijn in de Theologie”.

Ten tweede staat voor „men verzekerd zij” in het latijn: „totdat wij zekere kennisse hebben”; waaruit blijkt dat de Synode bedoeld heeft: „de Synode zelve, d.z. de gezamenlijke, aldaar vergaderde Kerken”. Iets, wat tevens den tusschen twee haakjes geplaatsten volzin „indien het de Synode goedvinden mocht” toelicht. Nu toch blijkt, dat de zin hiervan is: Het recht om over de toelating van zulke personen te beslissen staat *aan de Synode*, en slechts voorzoover de Synode oordeelt dit met goed vertrouwen en zonder vreeze voor misbruik aan eenige Classis te kunnen overdragen, zijn de Classen tot toelating van zulke personen bevoegd.

Ten derde is het woordje *prius* uit het oorspronkelijke weggelaten; is de uitdrukking: „si in examine satisfaciant” verzwakt in: „naardat zij hem in 't examen bevindt”; schreef men „een tijd lang”, voor „justum aliquod tempus”; liet men „het prediciën opstellen” (in formandis concionibus) weg; en is „aedificationi maxime conducetur” saamgetrokken in de zwakkere formule: „stichtelijk sal wesen”.

Uit deze korte historische toelichting blijkt, voor wat de oorspronkelijke bedoeling onzer aloude Kerkelijke ordening⁴ betreft het volgende:

1. dat er niet gehandeld wordt van personen, die reeds door een Kerk tot Dienaar des Woords beroepen waren, en als zoodanig aan het onderzoek der Classe zouden onderworpen worden; maar integendeel van personen, die zelven, persoonlijk, bij de kerken aanzoek doen om *beroepbaar gesteld te worden*. Dit volgt uit de woorden: „Aengaende de *Propositiën*” waarmede het vraagstuk in 1574 is ingeleid⁵. Evenzoo uit de uitdrukking, „die begheerich zijn hun tot eenigh en Kerckendienst te begheuen” in 1574, en „qui promotionem ad Ministerium expetunt” in 1619. Als eindelijk ook uit den gestelden regel, dat ze, na in het examen voldaan te hebben, toegelaten zullen worden, niet aanstonds tot het *ambt*, maar nog slechts tot de *propositie*, iets waaronder men verstond het recht om eenige Kerkdienst als krankbezoeker te doen, of ook voor een Kerk op te treden onder toezicht, opdat die Kerk c.q. hen *alsdan eerst* zou kunnen roepen.

Hierin sprak voorzichtigheid. Het ging toch niet aan, de Kerken eerst te goeder trouw iemand te laten roepen, op gevaar af, dat hij later bij onderzoek zou blijken, niet eens voor het ambt in

³ „Voorgesteld zijn eenige vragen ... 4. Over de bevordering van ongestudeerde personen tot het Predikambt”.

„De afzonderlijke Deputatiën hebben haar gevoelen over de ingekomen vragen uiteengezet; en is daarna met meerderheid van stemmen besloten als volgt:

IV. Schoolmeesters, lieden van ambacht, of anderen die niet op scholen in de talen, de vrije kunsten en de Godgeleerdheid gestudeerd hebben, zullen niet tot den Dienst des Woords worden bevorderd, tenzij wij zekere kennisse bezitten omtrent hun singuliere gaven: t.w. hun godzaligheid, ootmoedigheid, goed bevattingsvermogen, onderscheidend oordeel en ook omtrent hunne welbespraaktheid. Zoo dikwijls derhalve zulke personen verzoeken mochten, om tot het Predikambt te worden toegelaten, zullen ze voor alle dingen (indien de Synode dit goedvinde) in eene Classis onderzocht worden; en zoo zij bij dit onderzoek voldaan mochten hebben, zullen zij zich een aan te wijzen tijd lang in het opstellen van prediciën en het voordragen daarvan oefenen; en daarna zal over hen besloten worden, naar dit voor de stichtinge (der kerken) het meest bevorderlijk blijkt.

⁴ In de tekst staat: „vergadering”; maar stellig is bedoeld: „kerkenordening”.

⁵ *Propositiën* komt van *proponeeren*, waar later het woord *proponent* van is afgeleid. Men verstond hieronder het optreden van een niet geordend persoon, onverschillig of hij gestudeerd had of niet, om eene prediciatie voor te dragen.

Al naar gelang iemand bij dit „*proponeeren*”, dat in den regel onder toezicht van één of meer geordende Dienaren geschiedde, (hetzij voor de gemeente, hetzij voor de Classis of voor den Kerkeraad) gunstig uitviel, verleende men zoo iemand dan de bevoegdheid, om als krankbezoeker werkzaam te wezen, hulpdienst in de Classis te doen, of zoo het in alle opzichten gunstig met hem afliep, te staan naar den Dienst des Woords.

aanmerking te kunnen komen. Dit wierp een blaam op zulk een Kerk en zou hard geweest zijn voor de betrokken persoon.

2. blijkt uit deze juistere historische gegevens, dat de gezamenlijke Kerken, en zeer terecht, de bevoegdheid om te beslissen volstrekt niet aan de Classis als zoodanig toekenden, doch dit aan zich hielden, en slechts, voorzoover het onderzoek vertrouwd bleek, het aan eene Classis *opdroegen*.

Ook dit was met beleid geoordeeld. Het liet zich toch denken, dat, om slechts de Generaliteitslanden te noemen, een Classis met zeer weinige Dienaren, en daaronder slechts enkele gestudeerde personen, voorzien was. Kende men nu ook aan zulk een Classis de bevoegdheid toe, om te dezen te handelen, dan stond het gevaar te duchten, dat vooral in zulk een Classis allerlei ongeschikte personen zouden worden toegelaten, en ten slotte schier enkel zulke personen in het predikabt zouden staan. Wie toch zelf op zulk een wijs inkwam, is licht geneigd, de deur voor anderen van zijn soort breed open te zetten.

3. blijkt dat de kerken destijds nimmer duldden, dat zulk een *niet* gestudeerd persoon *met een enkel examen* in het ambt schoof. Men ging voorzichtiger te werk, en stelde *drie* termijnen voor één. *Ten eerste* toch moest zulk een persoon een examen ondergaan. *Ten tweede*, moest hij, zoo dit examen gunstig afliep, een behoorlijken tijd predicatiën in schrift brengen en voordragen onder toezicht. En *ten derde*, zou eerst daarna besloten worden, op welke wijze voor den Dienst der kerken van zijne gaven partij ware te trekken.

4. blijkt dat het examen strekte om te onderzoeken, of er in zulk een persoon waren „singuliere” gaven. Wat van Oldenbarneveldt in de notulen der Staten werd aangeteekend: „in alles singulier”, toont genoegzaam, hoe men in 1619 dit woord opvatte. Er is een practische geschiktheid, die de meesten slechts verwerven door harde studie en lange oefening, maar die aan anderen eenigermate instinctief geschonken wordt. De Heere onze God is vrij in het verleen van Zijn gaven. Om een vreemde taal te kunnen spreken, blokt de één jaren lang en brengt het dan nog vaak niet verder dan tot radbraken, terwijl een ander zekere *gave der talen* ontving, en met bijna geen moeite ze vlot spreekt. Zelfs in het spreken van onze moedertaal merkt men dit. Van der Palm miste den moed om een dronk in te stellen, ook al had studie hem tot een onzer welsprekendste redenaars gevormd. Zoo speelt de één op het orgel, nadat lange studie hem bekwaamde, en de ander, met muzikaal gehoor en gevoel toegerust, speelt dezelfde melodie, minder fijn, het is zoo, maar vaak met nog warmer bezieling, *zonder* deze voorstudie. Wat bij de dieren gezien wordt, dat de honingbij zonder studie de hoek en lijn van de raat volkomen zuiver trekt, en de spin haar webbe onberispelijk in de stralen en lijnen weeft, zonder dat van *aanleeren* sprake is, geldt ten deele ook onder menschen. De mensch staat hooger dan het dier, inzooverre hij het vermogen ontving om *kiemen*, die in hem gelegd zijn, door oefening en inspanning te *ontwikkelen*. Maar toch zijn er ook in ieder mensch geschiktheden voor de practijk des levens, die bijna spontaan opkomen; en bij zeer enkelen nu geldt dit ook ten opzichte van *hoogere* geschiktheden. Dit kan in tweeërlei zin voorkomen. Ten eerste doordien er in den persoon *het geniale* zij, waardoor zijn ontwikkeling en kracht *de gewone maat* tebovengaat. Dan is het „singulier” als bij Oldenbarneveldt of Prins Willem of Hugo de Groot. Ofwel, er kan *zonder* het geniale, in hem een spontane ontwikkeling van *bepaalde* gaven binnen de *gewone* maat zijn, en dan heeft men te doen met „singuliere gaven” in den zin van ons artikel.

Nader toegepast: de geschiktheid voor het predikambt wordt in den regel slechts *ontwikkeld* door de langdurige *studie* „der talen, der kunsten en der godgeleerdheid”; en waar ze op die wijs verkregen wordt, is ze juist, fijner en edeler. Maar nu komt het voor, dat *soortgelijke* geschiktheid ook *spontaan* in een mensch uitkomt, *zonder* deze voorafgaande studie, en al is ze dan ook grover, minder harmonisch en van min gekuischten aard, dan mag ze daarom toch niet geheel verworpen. Hieruit volgt dat het onderzoek of examen, waarvan hier sprake is, niet strekt om na te gaan, of iemand ook wellicht een halfslachtiggeleerde vorming bezit, maar om, wetende dat hij *niet* gestudeerd heeft, te onderzoeken, of desniettemin een treflijke *geschiktheid* voor het ambt in hem uitkomt; en dat wel *zulk* een geschiktheid, die niet naar de onberispelijkheid der lijnen en vormen, maar naar de *uitwerking* te beoordeelen zij. Er is dus geen sprake van, om eenige personen half en half op te leiden. Op dat standpunt zou heel het beginsel van ons artikel vervalscht worden. Opleiding komt hier *ganschelijk* niet in aanmerking; eer integendeel moet juist uit het *gemis* aan opleiding bij het *desniettemin* aanwezig zijn van *geschiktheid*, blijken, dat men met een *gave Gods*, op ongewone, d.i. singuliere wijze verleend, te doen heeft.

Zekere opleiding en oefening wordt wel vermeld, edoch *na*, niet voor het examen

5. blijkt, dat het onderzoek lopen moest over drie deelen.

Ten eerste diende onderzocht naar iemands Godzaligheid en ootmoedigheid. Een onderzoek dat natuurlijk plaats greep door het hooren of zoeken van getuigenis. Godzaligheid is hoofdvereischte. Men moest voor zich hebben een „man vol des Heiligen Geestes”. Dit nu moest hier voornamelijk uitkomen in de „ootmoedigheid”, een vrucht des Heiligen Geestes, die hier op den voorgrond *moet* treden, overmits „singuliere gaven” zoo licht een satanische verzoeking tot hoogmoed en zelfinbeelding met zich brengen en alsdan in zichzelf verdorven worden.

Ten tweede moest onderzocht, of er in zulk een persoon een spontane gave van „goet verstandt en discretie” was. Wij zouden zeggen: „een gezond vermogen om de diepere dingen in zich op te nemen, en een helder oordeel, om *waar* van *vals*ch te onderscheiden”. Dit richtte zich in casu op de *uitlegging* en de *toepassing* van het Woord; beide gaven, die voor den Dienst des Woords volstrekt onmisbaar zijn. Bleek nu, dat zulk een persoon, ook zonder talen te kennen of diepere studie te hebben gemaakt, toch gezonden tact en rechtzinnig gevoel bezat, om den zin des Woords te grijpen, en genoegzame menschenkennis en kennis van de gangen der ziel, om het recht gesneden Woord aan de ziel, in haar onderscheiden nooden, toe te dienen, dan mocht geoordeeld, dat hij „goet verstandt” had om het Woord *te vatten*, en „discretie” om het *toe te passen*. Dit nu kwam men alleen te weten door een examen in engeren zin.

En ten derde moest onderzoek gedaan naar zijn singuliere gave van *welsprekendheid*, en zulks niet om te onderzoeken, of het een buitengewoon welsprekend man was; dat toch zijn ook lang niet alle gestudeerde personen; maar wel om te onderzoeken, of hij zijn gedachten in goede orde, helder en juist kon uitdrukken, en zonder hinderlijk dialect of onbeholpenheid met ernst en warmte zóó kon voordragen, dat hij boeide.

6. blijkt, dat, na gunstigen afloop van dit drievoudig onderzoek, alsnu zekere *oefening* aanving, die tevens tot nader onderzoek leiden moest. Deze oefening bestond hierin, dat zulk een persoon allereerst eenigen tijdlang prediciën ging opstellen; deze aan desbevoegden voorlegde; ze na goedkeuring onder toezicht voordroeg; en dat dan eerst zou blijken, of hij werkelijk vatbaar was voor *ontwikkeling* van de in hemonderstelde gave.

De tijd hiervoor te besteden moest *iustum* zijn, d.w.z. langer bij den één, korter bij den ander; doch bij allen lang genoeg, om tot een rijp oordeel over ieders gaven te geraken. En

7. blijkt, dat eerst daarna een eindoordeel werd opgemaakt, wat in verband met art. VII⁶ in zich sluit, dat met zulk een persoon dan drieërlei kon gebeuren. 1. dat hij generaal voor alle Kerken beroepbaar werd gesteld; 2. dat hij terug werd gewezen; of 3. dat hij zonder beroepbaar te worden gesteld nochtans door de Classis gebezigd wierd, als krankbezoeker; om Kerken te vergaderen; of anderszins.

Het standpunt hiermeé door onze Kerken ingenomen, is ongetwijfeld juist gekozen. Hoe weinig men erin 1619 aan dacht, om met de Bediening des Woords de hand te lichten, blijkt wel het best uit den eisch, dien Voetius, medelid der Synode, voor het proponentsexamen stelde, en die hij in zijn *Politica Ecclesiastica*. Vol. IV, p. 77 v. ongeveer aldus omschrijft: Het theologisch examen moet zijn:

1. *praeparatoir*, 2. *peremptoir*.

- I. Aan het *praeparatoir* examen hebben zich allen te onderwerpen, die naar het Predikambt staan, eer hun vergund kan worden in den publieken dienst op te treden. Het is een examen, waardoor ze eerst *beroepbaar verklaard worden* (*eligibiles ad alicuius ecclesiae ministerium declarantur*).

Dit *praeparatoir* examen loopt aldus:

Eerst leggen ze over getuigschriften van de Kerken, waar ze woonden of studeerden, en van de theologische faculteiten. Dan wordt hun opgegeven een predicatie op te stellen over een opgegeven tekst, en binnen een bepaalden tijd in enkele dagen. En eerst, nadat ze aan dit stuk voldaan hebben, worden ze toegelaten tot het eigenlijke examen, dat *tweeledig* is: 1. een onderzoek over het Oude en Nieuwe Testament, waarbij ze een hoofdstuk in het Hebreeuwsch en in het Grieksch lezen, vertalen en voor de moeilijke plaatsen uitleggen; en 2. een onderzoek in de Dogmatiek, waarbij ze te leveren hebben, a. een juiste definitie van het gevraagde leerstuk; b. de bewijspplaatsen en de bedenkingen met haar weerlegging; c. te antwoorden hebben op door de

⁶ Bedoeld is, uiteraard, art. 7 K.O. in de oude redactie.

Classis ingebrachte bezwaren; en *d.* op de tegenwerpingen tegen de aangevoerde Schriftuurplaatsen.

- II. Tot het *peremptoir* examen worden alleen zij toegelaten, die in het *praeparatoir* slaagden, en alreeds eenigen tijd bezig zijn geweest in het *proponeeren* en *catechiseeren*, en daarna eene roeping naar eene particuliere kerk ontvangen hebben.

Dit verloopt aldus:

1. Houden zij voor de Classis eene predicatie over een vooraf opgegeven tekst, en worden ze door de Classis over deze predicatie nader ondervraagd.
2. Worden ze onderzocht in eenige vraagstukken betreffende de *logica*, de *metaphysica*, de *physica* (over den hemel, de aarde en de ziel) en de *politiek*. De ethiek komt bij het theologisch deel.
3. Worden ze onderzocht in de Dogmatiek, de Ethiek en het Kerkrecht.
4. Wordt de candidaat geëxamineerd in de controversen met de ketterijen.
5. Wordt hij onderzocht in zijn kennis van de Schrift: *a.* wat aangaat bestredene en schijnbaar strijdige Schriftuurplaatsen; *b.* wat aangaat de deelen der Schriftuur waarop de Gereformeerden zich beroepen en die betwist worden; *c.* wat aangaat den inhoud en den samenhang der Bijbelboeken. En
6. Wordt onderzocht of ze de voornaamste *loci classici* in de oorspronkelijke taal kunnen opzeggen, op den *locus* waarbij ze hooren toepassen, en verdedigen tegen de bedenkingen der tegenpartij.

Tot dusver Voetius.

Bovendien was er destijds geen predikanten nood, die tot veel inschikkelijkheid maande. Dit was wel vroeger het geval; toen niet meer. Maar ook al was men voorzien van goede hoogeschole, en ook al waren er genoeg gestudeerde personen beschikbaar, Gods *vrijmacht* mocht niet te na gekomen, en *wezenlijk* singuliere gaven door Hem aan zijn Kerken geschonken, mochten door die Kerken niet gesmoord, begraven of verwaarloosd worden. Verre was van onze vaders de gedachte, om *tweeërlei* soort leeraren in te voeren, heele en kwart geleerden, of personen die *goed gestudeerd* en anderen die zoo wat *gebeunhaasd* hadden. Hun opvatting was een *geestelijke*. Zij zagen op het werk Gods. En hoe hoog ze de studie ook stelden, als het God behaagde *zonder studie* zijn Kerk te verrijken, (ook opdat de mannen der studie niet aan hun studie, in te de van aan Hem de eere zouden geven) dan gingen ze hiervoor uit den weg, en namen dankbaar aan wat de Heere schonk.

Mannen die aldus optraden, beschouwen ze dan ook niet als Oefenaars, d.w.z. *als leden der gemeente, die een stichtelijk woord voor broederen spreken konden*, maar als in het ambt op voet van volkomen *gelijkheid* staande met de gestudeerden.

Vroeger was wél veel misbruik ingeslopen, en in de eerste decennien der Reformatie hadden vele Kerken en Classes vaak zonder veel ernst met deze zaak de hand gelicht, en waren zodoende vele eierzuchtige personen ingedrongen. Dit was misbruik, en in 1574 nam de Prov. Synode van Holland en Zeeland dan ook het besluit, vele van dergelijke personen alsnog te onderzoeken en desnoods te *verwijderen*.

Voor zulk misbruik bestaat altoos gevaar, zoo dikwijls de Kerken tot Reformatie komen. Er is dan aan leeraars gebrek. De Dienst kan niet volledig worden waargenomen. En de kerken, die zelve haar leeraars bezoldigen moeten, neigen tot zuinigheid of zijn vaak geldelijk onmachtig.

Dit brengt dan met zich, dat vooral in zulke tijden art. VIII te hulp wordt geroepen; en dat te recht. Mits van den anderen kant de Kerken zelf bewustheid genoeg blijven bezitten, om het uit te voeren in den geest, waarin het werd opgesteld, en tegen misbruik waken.

In hoeverre nu ook thans soortgelijk misbruik hier of daar reeds een enkel maal in onze Kerken mocht zijn ingeslopen, valt buiten de grenzen van de taak aan den ondergeteekende opgelegd, en zoo bepaalt hij er zich toe, aan uwe vergadering voor te stellen, dat, ten einde de richtige uitvoering van art. VIII (die op het Synodaal Convent, in 1887 binnen Rotterdam gehouden, bij de toenmalig ongeregelde verhoudingen der Kerken onderling, eenige stoornis moest ondergaan) te verzekeren, door U besloten moge worden:

1. dat de Kerken, hoezeer zich in den regel houdende aan den gewonen van God verordenden weg, dat de toegang tot het predikambt alleen opensta na gewone en godgeleerde studiën, niettemin in bijzondere gevallen, waar God de Heere blijkt, langs anderen weg personen voor het predikambt bekwaamd te hebben, zijn vrijmacht hierin wenschen te eeren en Hem te danken voor zijn gaven;

2. dat de beoordeeling, of zulk een geval al dan niet aanwezig zij, aan de *gezamenlijke* Kerken staat, en de particuliere Kerken zulke personen slechts dan kunnen beroepen, zoo ze vooraf door de gezamenlijke Kerken beroepbaar verkaard zijn;
3. dat hiertoe een *praeparatoir* onderzoek of examen geëischt wordt, dat in deze eerste tijden, om eenparigheid te bevorderen, aan twee Classen zal worden opgedragen; zij stellen dit in, in tegenwoordigheid van twee deputati Synodi die des vereischt het recht hebben de zaak te stuiten en voor de eerstvolgende Synode te brengen;
4. dat bij dit onderzoek ook zal moeten blijken, dat een geloovige die zich hiervoor aandient, bevonden is godzalig van leven en ootmoedig van zin; onder de getuigenissen hiervoor over te leggen, zal in geen geval mogen ontbreken het getuigenis van zijn kerkeraad en eventueel van eene Classis, waaronder hij mocht hebben gearbeid. Ten tweede, dat hij „goed verstant” bezitte om recht den zin van Gods Woord te *vatten*, en „discretie” om het *toe te passen*. En ten derde, dat hij zekere gave van welsprekendheid hebbe, die hem bekwaamt om zijn gedachten ordelijk, helder, in goede taal, en op boeiende wijze voor te dragen;
5. dat geloovige broederen, die alzo bevonden worden, aanwijzing zullen ontvangen van een bepaalden tijd, waarin zij eenige predicatiën hebben op te stellen; die door deputaten der Classis te laten beoordeelen; en nu en dan eene dier predicatiën in hun bijzijn voor te dragen;
6. dat, zoo zij blijken hierin met vrucht geslaagd te zijn, na afloop van den gestelden termijn, door de Classis zal worden beslist, of zij al dan niet beroepbaar zullen gesteld worden, en zoo niet, of zij dan toch misschien aan de Kerken voor eenigen hulpdienst kunnen worden aanbevolen;
7. dat, bijaldien zulke beroepbaar gestelde broeders daarna de roeping van eenige kerk mochten ontvangen, de Classis, waaronder deze kerk hoort, hen *peremptoir* onderzoeken zal aangaande hunne rechtzinnigheid en hun wandel, en voorts met name aangaande hunne kennis van: a. de Heilige Schrift; b. de leerstellige Godgeleerdheid; c. de uitlegging en het gebruik van de Wet des Heeren; d. de vaderlandsche kerkgeschiedenis; e. het gereformeerde kerkrecht; terwijl eindelijk eene predicatie over een vooraf opgegeven tekst door hem zal gehouden worden, over welke de Classis hem nader ondervragen zal; En
8. dat dit rapport in zijn geheel ten spoedigste zal worden gepubliceerd in het officieel orgaan der kerken; dat, als de twee Classen bedoeld sub 3. worden aangewezen de Classen van Amsterdam en van Rotterdam; - en eindelijk dat deze beslissing onmiddellijk in werking zal treden.

Met deze voorstellen meent ondergeteekende geheel binnen de grenzen van Art. VIII te zijn gebleven, en slechts eenige nadere aanwijzing te hebben gedaan van den zin, waarin de woorden „singuliere gaven”, „indien het de Synode goedvindt”, en „voorts met hem handelen, zooals zij oordeelen zal, stichtelijk te wezen”, behooren te worden opgevat.

Hierbij behoeft wel nauwelijks herinnerd, dat bij gestudeerde personen althans geen mindere eischen mogen gesteld worden, en dat godzaligheid, ootmoedigheid, goed verstand, discretie en welsprekendheid, ook bij de Candidaten der Godgeleerdheid strengelijk moeten geëischt.

Nooit mag de Dienst des Woords een loopbaan worden, om een levenspositie te verkrijgen. *Gods eere* moet in Christus' Kerken door het ambt gediend worden, en wijl ernstige en langdurige studie hiervoor de geordende weg is (mits die studie ook over eigen leven en welsprekendheid ga), zijn de Kerken slechts dan vrij van dezen geordenden weg af te wijken, zoo werkelijk blijkt, dat God de Heere op singuliere wijze een singulier man aan zijn Kerken schenkt. En hiermede dit diepingrijpend onderwerp aan Uwe overweging aanbevelende, zij U daarbij toegebeden de leiding van den Heiligen Geest.

KUYPER, rapporteur⁷,

c. Rapport inzake de toepassing van artikel 8 K. O., uitgebracht aan de generale synode van Groningen 1946 (acta blz. 285-288, bijlage 41)

Aan de synode waren twee voorstellen aangeboden:

- a. „In verband met het verschil van opvatting inzake de singulierheid van de gaven in art. 8 K.O. genoemd, spreekt de generale synode uit, dat men zich bij examinatie naar art. 8 K.O.

⁷ Bij de samenstelling van dit rapport heeft prof. dr. F. L. Rutgers hulp verleend aan de rapporteur.

Dr. A. Kuyper heeft nog geen gebruik kunnen maken van de naderhand in druk verschenen uitgave van de oude synodale acten door dr. F.L. Rutgers, evenmin als van de door dr. H.H. Kuyper naderhand gepubliceerde Postacta van de synode van Dordrecht. De hierboven weergegeven citaten zijn uit die gedrukte uitgaven overgenomen.

dient te richten op het onderzoek, of de aldaar genoemde gaven of kwaliteiten inderdaad zo bijzonder aanwezig zijn, dat de gaven of geschiktheden tot het predikambt *zonder* wetenschappelijke studie voorhanden zijn”, en:

- b. „Naar aanleiding van het voorstel onder a. aangaande art. 8 K.O. benoemt de generale synode een commissie, om de zaak en betekenis van dit artikel eens grondig te onderzoeken, daar de meningen over deze materie zeer verdeeld zijn, met tijdige toezending van de rapporten aan de kerken”.

Naar aanleiding hiervan werd het volgende rapport uitgebracht: Allereerst wil uw commissie herinneren aan het feit, dat de moeilijkheden bij de toepassing van art. 8 K.O. reeds verschillende keren aanleiding hebben gegeven, dat deze zaak op het agendum van een generale synode werd gebracht. Er werd over gehandeld op de voorlopige synode van de Ned. Geref. Kerken, gehouden te Utrecht 1888 (acta 1890; 2e deel pag. 110), op de generale synoden van Dordrecht 1893 (acta art. 175), Utrecht 1905 (acta art. 96), 's-Gravenhage 1914 (acta art. 108) en Utrecht 1923 (acta art. 39).

De besluiten van 1893 gaven de regels aan, waarnaar het onderzoek geschieden zal. Voorop werd gezet: „De gereformeerde kerken erkennen geen andere weg tot de bediening van het Woord dan die van de theologische studies, behoudens alleen de zeer zeldzame gevallen, waarin, bij hoge uitzondering, de Here, naar zijn vrijmachtig welbehagen, langs andere weg de nodige gaven verleent”.

Volgens deze uitspraak is er dus geen sprake van, dat art. 8 bedoeld is als een middel, om de hand te lichten met de vereisten, waaraan iemand beantwoorden moet, die tot het predikambt zal worden toegelaten. Ook wie naar genoemd artikel van de K.O. tot het ambt van dienaar van het Woord komt, moet aan de gestelde eisen voldoen, moet, zonder dat hij een theologische opleiding gevolgd heeft, b.v. even goed een goede preek kunnen maken als een ander, die wel zijn studies voor het kandidaatsexamen theologie volbracht. De regel is, dat langs de weg van wetenschappelijke studie aan een inrichting voor theologisch hoger onderwijs de gevraagde bekwaamheden voor het predikambt worden verkregen. Maar er zijn uitzonderingen, zoals Hij wil en aan wie het Hem behaagt.

Dat wordt ook op het Convent van 1887 en op de generale synode van 1888 uitgesproken, waarnaar de generale synode van 1914 verwijst. Immers uit de acta van 1887 en 1888 blijkt, dat de kerken toen van oordeel waren, dat „de bepaling van art. 8 K.O. geen uitvlucht is, om in een tijdelijk gemis van leraren te voorzien, maar een eerbiediging van Gods vrijmachtige genade, om ook zonder studie aan enkele personen zó bijzondere gaven van kennis van het Woord en van welsprekendheid te verlenen, dat Hij buiten alle menselijke berekening om, dezulken blijkbaar aan zijn kerk schonk als getuigen en vertroosters van de zielen van wier aanwezigheid in de kerken deze alsdan profijt mogen en behoren te trekken. En overmits de Here in de schenking van deze gaven vrijmachtig is, zo kan het zijn, dat Hij juist in tijden van gebrek aan lang voorbereide leraars zijn kerken met zulke personen wil te hulp komen”.

Wel werd er toen door de Ned. Geref. Kerken ook gewaarschuwd tegen een lichtvaardig openen van genoemde weg. Want tenslotte wordt de eis gesteld: „Opdat echter de verlegenheid niet voor singuliere gaven Gods doe aanzien, wat welbezien die naam niet verdienen zou”, moet een ernstig onderzoek ingesteld worden volgens de bekende bepalingen. En de generale synode van 1923 bepaalt ook, dat wie zonder gestudeerd te hebben tot het predikambt wenst toegelaten te worden, de in art. 8 K.O. genoemde gaven in bijzondere mate bezitten moet.

Trouwens de bepalingen van 1893 laten ook duidelijk uitkomen, dat met de grootste ernst moet worden gewaakt tegen een al te gemakkelijk openen van de deur naar het ambt door middel van art 8 K.O. Want aangaande de vraag, of werkelijk de nodige gaven aanwezig zijn bij degenen, die langs deze weg binnen willen, wordt gezegd:

„Om dit te weten, zal de particuliere synode van hen, die zich hiertoe aanbieden, allereerst de nodige attesten van kerkeraad en classis onderzoeken ten aanzien van de in art 8 K.O. geëiste eigenschappen.

Vervolgens zal zij zelf te dien aanzien nader onderzoeken. Alleen indien de aanwezigheid daarvan boven alle billijke twijfel verheven blijkt, zal zij hen toelaten tot het preparatoir examen”.

Hieruit blijkt, dat er goed onderscheid moet worden gemaakt tussen het onderzoek, of iemand werkelijk singuliere gaven bezit en het examen, dat later volgt na oefening en studie voor hem, aangaande wie de particuliere synode verklaard heeft, dat de gaven, in art. 8 K.O. genoemd, in bijzondere mate bij hem aanwezig zijn.

De bedoeling van eerstgenoemd onderzoek is niet, om te zien, of iemand grote kennis bezit, of iemand heel of half wetenschappelijk ontwikkeld is, maar wel, of hij krachtens een bijzondere gave bezit, wat God gewoonlijk slechts in de weg van langdurige en wetenschappelijke voorbereiding geeft. Prof. dr. H. Bouwman zegt in zijn „Gereformeerd Kerkrecht, 1, blz. 438 e.v.: „Een persoon, die voldoen

kan aan de eisen van art. 8, moet een natuurlijke visie hebben, een diep inzicht in het leven, in het wezen van de dingen, zodat hij intuïtief de grote levensgedachte van de Heilige Schrift kan grijpen. Om die reden is het ook gewenst bij dat onderzoek naar art. 8 K.O. de kandidaat na een korte voorbereiding van b.v. één uur, alleen met behulp van een bijbel met kanttekening, te laten spreken over een tekst als Gen. 21: 14, 1 Sam. 3: 18b, 2 Kron. 12: 12, Jer. 37: 21 en dergelijke. De personen, die een kandidaat naar art. 8 K.O. onderzoeken, moeten dus zelf wel goede mensenkenners zijn, zullen zij het examen naar eis afnemen, en zal het aan de kerkelijke vergaderingen duidelijk worden, dat de kandidaat de gaven, vereist voor een dienaar van het Woord, op bijzondere wijze bezit”.

Uw commissie verstaat volkomen, dat er ten opzichte van de toepassing in de praktijk tal van moeilijkheden zijn. Dat ook die toepassing in het ene ressort even anders wezen kan dan in het andere, is niet te voorkomen. Trouwens in hetzelfde ressort kan de toepassing in het ene en het andere jaar ook wel verschillen. Het is niet mogelijk een zodanige regeling te treffen, dat alle praktische moeilijkheden daardoor worden opgelost.

Prof. dr. H. Bouwman zegt ook (a.w., blz. 439): „Het maken van een brede reeks van bepalingen, om misbruiken op dit punt te voorkomen zal niet tot het rechte doel leiden. Op de generale synode van Utrecht (1905) werd gevraagd, of een particuliere synode gehouden is, zo menigmaal een onderzoek naar art. 8 K.O. en art. 179 van de acta van 1893 gevraagd wordt, dit in te stellen, ook in die gevallen, waarin de broeder, die begeert onderzocht te worden, door haar of door een andere particuliere synode eenmaal of meerdere malen na onderzoek is afgewezen”. De synode antwoordde: „dat elke particuliere synode geheel vrij is en blijft in de beoordeling van de toelating van iemand, die naar art. 8 K.O. wenst onderzocht te worden, en er dus geen reden is, hieromtrent nadere bepalingen te maken”. Hieraan dient nog te worden toegevoegd: dat de bepalingen, die er *zijn*, getrouw moeten worden nageleefd. Het spreekt wel vanzelf, dat de zekerheid van de aanwezigheid van de singuliere gaven van *godsvrucht*, *oetmoed* en *ingetogenheid* meest zal moeten berusten op het getuigenis van de kring, waaruit degene, die zich aanmeldde, voortkomt. Maar de gaven van *welsprekendheid* (wat iets anders is dan welbespraaktheid), van *goed verstand* (bevattingsvermogen) en niet het minst van het vermogen om goed te onderscheiden zullen door het onderzoek van de particuliere synode duidelijk moeten uitkomen. Bij het onderzoek doen naar de gave van het onderscheidingsvermogen zal er bijzondere aandacht aan moeten worden gewijd, dat deze gave dusdanig aanwezig is, dat blijkt, dat de broeder die onderzocht wordt een diep inzicht heeft in de Heilige Schrift, waardoor hij de juiste zin ziet en waarheid van dwaling nauwkeurig kan onderscheiden. Van *al* de in art. 8 K.O. genoemde gaven geldt het, dat de aanwezigheid ervan boven alle billijke twijfel verheven moet blijken.

Uw commissie komt op grond van al het vorenstaande tot de conclusie, dat het niet nodig is, nog eens weer door middel van een commissie te doen overwegen, of er nadere uitspraken betreffende de toepassing van art. 8 K.O. moeten worden gedaan.

Uit de reeks bestaande bepalingen blijkt, dat men zich bij de examinatie naar art. 8 K.O. dient te richten op het onderzoek, of de aldaar genoemde gaven of geschiktheden tot het predikambt *zonder* wetenschappelijke studie voorhanden zijn.

Overweging:

1. In het verzoek van classis N.O. wordt vrij stellig aangenomen dat er op dit moment, nadat ds. De Marie in 2005 in de weg van art. 8 KO predikant is geworden, geen gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid die art. 8 KO geeft. De mogelijkheid van art. 8 is wel bij de kerken onder de aandacht gebracht maar dit lijkt niet verdisconteerd te zijn in het schrijven van DGK Groningen.
2. Uit het door de classis gedane verzoek zou een bepaalde mate van berekening af te leiden kunnen zijn. Hoe hoger de nood, des te meer er op aangedrongen zou moeten worden om de weg van art. 8 KO te gaan. Een berekening die het gevaar loopt om andere criteria te hanteren voor kandidaten naar art. 8, dan dit artikel zelf aangeeft.
3. In het verzoek wordt een termijn gesteld binnen welke tijd de kerkenraden moeten hebben omgezien naar broeders die eventueel naar het ambt van predikant zouden willen staan. Hierdoor dreigt onvoldoende erkend te worden dat art. 8 uitgaat van gaven die door de Here Zelf verleend worden en die Hij op Zijn tijd en wijze uitdeelt en tot uiting doet komen.

Besluit:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen in Emmen op 14 november 2009, besluit om artikel 8 van de Kerkorde onder de aandacht te brengen van de kerken, met een verwijzing naar het gestelde in de rapporten van 1887, 1888 en 1946 die in de zogenaamde map van Bouma als bijlage bij art. 8 zijn gevoegd. .

Gronden:

1. De bepaling van art. 8 der Kerkenordening mag geen uitvlucht worden, om in een tijdelijk gemis van herders en leraars te voorzien. Het gebruik van deze bepaling zal moeten blijven dienen om Gods vrijmachtige genade te eerbiedigen, dat Hij ook zonder studie aan enkele personen zulke bijzondere gaven van de kennis van Zijn Woord, de kennis van de geestelijke noden, en van de toepassing van Gods Woord en van de welsprekendheid heeft verleend, dat Hij, buiten alle menselijke berekening om, deze personen blijkbaar aan Zijn Kerk schonk als getuigen en vertroosters van de zielen. Hun aanwezigheid in de kerken zal ten behoeve van de kerken tot voordeel mogen en behoren te strekken. (naar rapport 1887)
2. Uit het verleden is gebleken dat niet zelden voor singuliere gaven wordt aangezien, wat dit helemaal niet is. Wanneer steeds dringender de behoefte aan de prediking des Woords wordt gevoeld, heeft men wel door middel van een verkeerde en betreuenswaardige toepassing van art. 8, zo spoedig mogelijk daarin willen voorzien (naar rapport 1888).
3. Het gevolg van zo'n verkeerde toepassing van dit artikel zal kunnen zijn, dat men in de bediening des Woords vele goede en uitnemende krachten en gaven aan de Gemeente onttrekt, en haar zo armer maakt, zodat een kleine directe winst op onberekenbare schade zou komen te staan (naar rapport 1888).

Bespreking:

Door één van de afgevaardigden wordt er op gewezen dat in de map "Kerkorde van de Gereformeerde Kerken in Nederland van H. Bouma v.d.m. in de bijlage bij art. 8 op meerdere plaatsen gewaarschuwd wordt tegen het verkeerd toepassen van art. 8. Daarbij wordt aangegeven dat het niet vanaf de kerken moet komen, maar dat de Here aan broeders de gaven geeft waarmee zij, zij het niet via de normale weg van een studie, predikant kunnen worden. Die gaven zijn dan singuliere gaven die, vooral nu er nood is binnen de kerken door een gebrek aan predikanten, opgemerkt zouden moeten worden door andere broeders of kerkenraden. Anderzijds is het gezien de nood, wel belangrijk om art. 8 van de K.O. op de juiste wijze onder de aandacht van de kerkenraden te brengen.

Dit besluit wordt met algemene stemmen genomen.

Artikel 47: Presentatie studenten

10-04-2010

De preses verzoekt de deputaten OtdDdW plaats te nemen aan de synodetafel en geeft aan dat er nu twee presentaties zullen volgen van de studenten C. Koster en M. Dijkstra. Daarmee zullen deze de afgevaardigden dienen, zodat zij een beeld krijgen van de voortgang van de beide studenten.

Student C. Koster houdt zijn inleiding over Openbaring 2:1-7, waarna de preses aan de afgevaardigden de gelegenheid geeft tot het stellen van vragen aan broeder Koster. In de eerste plaats wordt aangegeven dat men het een gedegen stuk vind, waarbij de tekst goed gevolgd wordt en ook goed wordt uitgelegd.

Er worden aan broeder Koster een aantal inhoudelijke vragen gesteld, welke hij allemaal op een correcte wijze weet te beantwoorden. Ds. S. de Marie vraagt als lid van de commissie van begeleiding aan broeder Koster of deze in het kort de rode lijn door het betreffende Schriftgedeelte kan aanwijzen. In zijn antwoord geeft broeder Koster aan dat de Here Zijn

gemeente kent, haar kracht geeft en wanneer Hij haar ziet afdwalen ook weer waarschuwt en haar uiteindelijk wijst op het paradijs.

Student M. Dijkstra houdt zijn inleiding over Efeze 4:1-6, waarna de preses aansluitend ook aan de afgevaardigden de mogelijkheid geeft om vragen te stellen aan broeder M. Dijkstra. Ook bij deze student wordt door de afgevaardigden aangegeven dat het duidelijk is en tevens diep is uitgewerkt. Er wordt gevraagd waarom er een eigen vertaling is gegeven. Broeder Dijkstra antwoordt dat zijn vertaling vanuit de grondtekst is opgesteld, die soms verschillende vertalingen toelaat. Ook de verdere vragen worden beantwoord. Ds. S. de Marie wijst op de goede exegese die broeder Dijkstra in een boeiend betoog heeft laten horen.

Na afloop van de vergadering in comité dankt de preses de broeders Dijkstra en Koster voor hun aandeel in de vergadering en bedankt ook de deputaten voor hun aandeel en aanwezigheid.

Artikel 48: Instelling College van Opleiding

Materiaal:

1. Rapport Deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords
2. Aanvullend Rapport Deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords
3. De concept-studiegids d.d. 24 maart 2010
4. Beoordeling van de presentaties van de studenten door ds. Van Gurp
5. Art. 26 van Acta GS Emmen 2009 : *'De synode draagt de Commissie van Begeleiding op ter synodevergadering een mondelinge toelichting te geven met betrekking tot het aanvullende studieprogramma, de studievoortgang van de studenten en de toekomstvisie.'*

Besluit 1:

De synode besluit om een College van Opleiding in te stellen, ter vervanging van de Commissie van Begeleiding.

Gronden:

1. Er is in Nederland op dit moment geen externe opleiding theologie die geschikt is voor de opleiding tot dienaar des Woords in De Gereformeerde Kerken.
2. Binnen de externe opleidingen worden afwijkingen en dwalingen geconstateerd die uitgebreid en fundamenteel zijn en niet alleen maar incidenteel of minimaal.
3. Deze situatie vereist van de kerken een vorm van onderwijs dat in veel gevallen het karakter moet hebben van structurele aanvullende en vervangende opleiding, dat is meer dan van begeleiding met incidentele correctie.
4. Het is van belang de naamgeving van de commissie af te stemmen op haar feitelijke taak

Dit besluit wordt met algemene stemmen genomen. Bij het stemmen blijven ds. De Marie als opleider en broeder C.A. Teunis als deputaat buiten stemming.

Bespreking:

De preses verzoekt de deputaten, de broeders M.S. Godschalk en R. ten Have plaats te nemen aan de vergadertafel en heet hen hartelijk welkom. Broeder C.A. Teunis was als afgevaardigde al aanwezig en voegt zich als deputaat bij de twee hiervoor genoemde broeders. In de bespreking wordt aangegeven dat tegen de doelstellingen, zoals die geformuleerd zijn door deputaten en adviseurs, en waar de synode zich over zal moeten uitspreken, in principe geen bezwaren zijn. Benadrukt wordt dat een student aan het eind

van zijn opleiding aan al de punten van de doelstelling zal moeten voldoen en dat hij voor de daarbij behorende tentamina minimaal het cijfer van een 6,0 zal moeten hebben gehaald. De opleiding zal met name een grote bijdrage dienen te hebben in de masterfase (laatste drie jaar), waarbij de praktische onderdelen die in één van de De Gereformeerde Kerken gevolgd zullen worden, worden ondergebracht in de tweede helft van de masterfase.

Desgevraagd geeft broeder M.S. Godschalk aan dat er met de financiële constructie, bewust voor gekozen is dat ds. S. de Marie volledig verbonden blijft aan De Gereformeerde Kerk te Zwolle e.o. De voorziening voor de emeritering blijft zo geheel bij deze kerk. Wanneer ds. De Marie beroepen zou worden door een andere gemeente en dat beroep zou aannemen zal dit in een nieuwe overeenkomst moeten worden opgesteld. M.b.t. de kosten voor de bibliotheek wordt aangegeven dat het karakter van de bibliotheek zal liggen in het aanvullen van wat in de eigen huisbibliotheken van de opleiders/docenten ontbreekt en toch nodig is voor de verdere studie. Het zal daarbij dan meestal gaan om kostbare en/of zeldzame boeken als ook om abonnementen op theologische tijdschriften. De aanschaf van deze boeken en/of tijdschriften zal gecoördineerd worden door de opleider.

Artikel 49: Oprichting bibliotheek ten behoeve van de opleiding

08-05-2010

Materiaal:

Rapport Deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords

Besluit 1:

De Generale Synode besluit tot het oprichten en in stand houden van een eigen bibliotheek ten behoeve van de opleiding tot de Dienst des Woords.

Besluit 2:

Deze bibliotheek zal noodzakelijke werken en tijdschriften bevatten, waarvoor - naar het oordeel van de opleider - directe toegankelijkheid nuttig is, en die niet gemakkelijk in een persoonlijke bibliotheek voorhanden zijn.

Besluit 3:

De locatie van deze bibliotheek zal afgestemd moeten worden op de toegankelijkheid voor de opleider, de docenten en de studenten.

Besluit 4:

De Generale Synode stelt het budget voor de bibliotheek op € 2500,-- per kalenderjaar.

Gronden:

1. De directe toegankelijkheid van veel theologische werken en tijdschriften is bevorderlijk voor de kwaliteit van het te bieden onderwijs.
2. Het is minder nuttig om werken op te nemen die gemakkelijk voor de persoonlijke bibliotheek van studenten zijn aan te schaffen,
3. Het is minder nuttig om minder relevante werken aan te schaffen die gemakkelijk via universitaire of andere bibliotheken zijn te raadplegen.
4. De opleider is de aangewezen persoon om de selectie van de verzameling vast te stellen.
5. Aanschaf, beheer en huisvesting van documentatie brengen kosten met zich mee.

Bespreking:

Omdat door de synode ook onderzocht wordt of de Stichting het Theologische Boek op termijn kerkelijk ingekaderd kan worden, vraagt een afgevaardigde of de bibliotheek voor de opleiding niet te combineren is met de van de Stichting over te nemen bibliotheek. Door deputaten wordt daarop geantwoord dat de benodigde boeken ter plaatse van de opleider beschikbaar zullen moeten zijn, wat eisen stelt aan de locatie. De huidige locatie van de Stichting in de Krim voldoet in dit opzicht niet. Ook is het zo dat het vooral om abonnementen van theologische tijdschriften zal gaan en om meer zeldzame en specifieke boeken die in principe alleen door studenten en docenten gebruikt zullen worden. Wel zal er naar toe gewerkt worden om de bibliotheken, indien de kerken besluiten om de bibliotheek van de Stichting over te nemen, zo veel als mogelijk te integreren, zodat bijv. de dubbele aanschaf van duurdere boeken voorkomen kan worden.

De besluiten 1, 2, 3 en 4 worden elk afzonderlijk met algemene stemmen genomen. Bij het stemmen blijven ds. De Marie als opleider en broeder C.A. Teunis als deputaat buiten stemming.

Artikel 50: Planning College van Opleiding

08-05-2010

Materiaal:

Rapport Deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords

Besluit:

Het College van Opleiding geeft tenminste halfjaarlijks een planning van de onderwijsmomenten, de leerstof en het jaarlijks af te nemen examen aan de deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords.

Grond:

Een goede planning bevordert duidelijkheid en zorgvuldigheid van de opleidingsactiviteiten en bevordert een goede afstemming op de totale studiebelasting van de studenten, de opleider en de docenten.

Dit besluit wordt zonder verdere bespreking met algemene stemmen genomen. Bij het stemmen blijven ds. De Marie als opleider en broeder C.A. Teunis als deputaat buiten stemming.

Artikel 51: Verplichte eigen opleiding

08-05-2010

Voorstel: De studenten behoren aan de eigen opleiding te voldoen

Materiaal:

Rapport Deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords

Besluit 1:

De studenten zijn verplicht zich te houden aan het begeleidings- en opleidingsplan van het College van Opleiding.

Besluit 2:

Zij dienen alle examens van het College met een voldoende te hebben afgelegd alvorens te kunnen worden toegelaten tot het preparatoir examen van de kerken (art. 5 KO).

Een voldoende cijfer is het cijfer 6.0 of hoger.

Grond:

Alleen een voldoende resultaat van de examens van de eigen opleiding biedt voor de kerken een garantie dat de examinandus met goed gevolg een gereformeerde opleiding heeft voltooid.

De besluiten 1 en 2 worden elk afzonderlijk met algemene stemmen genomen. Bij het stemmen blijven ds. De Marie als opleider en broeder C.A. Teunis als deputaat buiten stemming.

Artikel 52: Rapport deputaten OtdDdW voorstel: voortgangsgesprek met studenten

08-05-2010

Materiaal:

Rapport Deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords

Besluit:

In het jaar waarin de Generale Synode niet bijeenkomt geeft de student mondeling een presentatie aan deputaten over een onderwerp dat van tevoren door de deputaten is aangegeven en dat door de student vooraf schriftelijk bij deputaten wordt ingeleverd.

Elk jaar in de periode van maart tot en met mei voeren Deputaten een voortgangsgesprek met elke student afzonderlijk. Na dit gesprek geven deputaten een schriftelijk advies met betrekking tot de voortgang van de studie aan het College van Opleiding en de student.

Gronden:

1. De opleiding tot dienaar des Woords is van belang voor alle kerken gezamenlijk.
2. Vast moet blijven staan dat redelijkerwijs verwacht kan worden dat de student inderdaad op een gereformeerde en verantwoorde manier toewerkt naar het ambt van dienaar des Woords in onze kerken.
3. Het houden van een presentatie geeft de student de gelegenheid zijn visie en kennis uit te dragen, en geeft aan deputaten inzicht in de vorderingen van de student op zijn weg naar het ambt van dienaar des Woords.
4. Uit het voeren van een voortgangsgesprek blijkt de positieve betrokkenheid van de kerken.
5. Een positief voortgangsgesprek is motiverend voor de student.
6. Een voortgangsgesprek dat uitmondt in een advies om de studie te staken voorkomt teleurstellingen in de toekomst.

Na een door een afgevaardigde ingebrachte verduidelijking in de besluittekst wordt het besluit met algemene stemmen genomen. Bij het stemmen blijven ds. De Marie als opleider en broeder C.A. Teunis als deputaat buiten stemming.

Artikel 53: Aanpassing regeling studiefinanciëring

08-05-2010

Materiaal:

Rapport Deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords

Besluit:

De synode besluit om met ingang van het studieseizoen 2009/2010 de Regeling studiefinanciering theologische studenten-2009, zoals vastgelegd in bijlage C, te gebruiken.

Gronden:

1. De door de synode gegeven instructies aan deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords en het College van Opleiding voor de Opleiding tot de Dienst des Woords dienen op correcte wijze in de regeling te zijn verwoord.
2. De verwijzing naar Artikel 3 lid 2 gaat uit van het principe dat de student geen ongewenste studieschuld opbouwt bij derden en is conform de wens van de kerken dat de student geen ongewenste schuld opbouwt bij derden, en dient daarom opgenomen te worden in de regeling.
3. De regeling dient aan te sluiten bij de hedendaagse gebruikte terminologie van de overheid, om geen misverstanden te kunnen laten ontstaan.
4. Het aangeven van maximum bedragen schept helderheid richting studenten.
5. Taalkundige en andere incorrecte formuleringen dienen vermeden te worden.

Bespreking:

Door deputaten wordt aangegeven dat i.v.m. de gewijzigde situatie ten tijde van het aanvullend rapport t.a.v. het rapport in grond 1 de Commissie van Begeleiding moet worden gewijzigd in College van Opleiding.

Dit besluit wordt met algemene stemmen genomen. Bij het stemmen blijven ds. De Marie als opleider en broeder C.A. Teunis als deputaat buiten stemming.

Artikel 54: Instructie voor het College van Opleiding

08-05-2010

Het voorstel voor een instructie voor het College van Opleiding is gebaseerd op de overgang van Begeleiding naar Opleiding zoals bedoeld in hoofdstuk 4 Toekomstvisie.

Materiaal:

Rapport Deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords

Besluit 1:

Het College van Opleiding heeft tot taak broeders die zich voorbereiden op het ambt van dienaar des Woords te begeleiden en op te leiden tot gereformeerde dienaren des Woords; via deze weg dienen zij ook de handhaving van de gereformeerde leer in de kerken, welke in alle delen overeenstemt met De Schrift, de zes belijdenisgeschriften van onze kerken en de door de Generale Synode aangenomen kerkorde.

Besluit 2:

Het College richt het onderwijs in zoals de synode heeft besloten. Daarbij geeft zij – afhankelijk van de fase in het opleidingscurriculum - acht op de aard van het eigen onderwijs in verhouding tot de externe opleidingsinstituten, zijnde begeleiding, aanvullende opleiding, dan wel vervangende opleiding.

Besluit 3:

Zij stelt daartoe elk halfjaar een specifiek jaarplan op voor de volgende fasen:

1. de vooropleiding oude talen, met een normtijd van 1 jaar;
2. de bachelorfase, met een normtijd van 3 jaren;
3. de masterfase-I, met een normtijd van 1,5 jaren;
4. de masterfase-II, met een normtijd van 1 tot 2 jaren.

Besluit 4:

In elk specifiek jaarplan worden aangegeven:

1. de leerdoelen;
2. de frequentie van de contacturen;
3. de leerstof en de studielast;
4. de datum c.q. data van de examens met de daarbij behorende examenstof.

Besluit 5:

De opleider is belast met het coördineren van het onderwijs.

Besluit 6:

Het College van Opleiding doet desgewenst een voordracht tot benoeming van een opleider aan Deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords.

Besluit 7:

Het College van Opleiding bepaalt welke aanschaffingen voor de eigen bibliotheek wenselijk zijn. De opleider stuurt daarbij de bibliothecaris aan.

Besluit 8:

Het College van Opleiding stelt zich steeds op de hoogte van de persoonlijke situatie van de betreffende studenten, de voortgang van hun studie en de eventuele problemen die de broeders in hun studie en/of in hun persoonlijke voorbereiding op het ambt van dienaar des Woords ervaren.

Besluit 9:

Het College van Opleiding rapporteert tweemaal per jaar aan de Deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords.

De besluiten 1 t/m 9 worden, omdat al de in de besluiten genoemde zaken al in een eerder stadium aan de orde zijn geweest, zonder verdere bespreking elk afzonderlijk met algemene stemmen genomen. Bij het stemmen blijven ds. De Marie als opleider en broeder C.A. Teunis als deputaat buiten stemming.

Artikel 55: Instructie medewerkers aan de Opleiding

08-05-2010

Materiaal:

Aanvullend Rapport Deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords

Besluit:

De Generale Synode stelt de onderstaande instructie vast voor de medewerkers aan de Opleiding:

1. Alle medewerkers aan de Opleiding

Alle medewerkers zijn lid van één van De Gereformeerde Kerken in volle rechten en houden zich in leer en leven aan de Heilige Schrift, de Apostolische Geloofsbelijdenis, de Geloofsbelijdenis van Nicea, de Geloofsbelijdenis van Athanasius, de Nederlandse Geloofsbelijdenis, de Heidelbergse Catechismus en de Dordtse Leerregels en eveneens aan de kerkorde van De Gereformeerde Kerken.

2. De opleider

- 2.1. De opleider verplicht zich om de navolgende werkzaamheden te verrichten ten behoeve van de Opleiding:
 1. Het inrichten van de opleiding en de daarbij behorende studiegids.
 2. Het aansturen van de docenten, opleidingsmedewerker en overige medewerkers.
 3. Het aansturen van de bibliothecaris voor de bibliotheek van de Opleiding
 4. Het geven van onderwijs aan en begeleiding van de studenten waarbij de opleider bevoegd is om in alle vakken te doceren.
 5. Alle werkzaamheden die redelijkerwijs nodig zijn voor het goed functioneren van de Opleiding met uitzondering van de taken die bij de kerken of deputaten liggen.
- 2.2. Het minimaal tweemaal per jaar voeren van een evaluatiegesprek met Deputaten.
- 2.3. Het minimaal eenmaal per jaar voeren van een evaluatiegesprek met elke docent en opleidingsmedewerker.
- 2.4. Het toestaan dat Deputaten het onderwijs kunnen bijwonen en er volledig aan meewerken om inzicht te geven aan de werkzaamheden en voorbereidingen die door de onderwijsgevende worden uitgevoerd in het kader van de opleiding.
- 2.5. Klachten behoren met redenen omkleed kenbaar gemaakt te worden aan Deputaten.

3. De docent

- 3.1. De docent verplicht zich om onder leiding van de opleider de navolgende werkzaamheden te verrichten ten behoeve van de Opleiding:
 1. Het mede inrichten van de opleiding en de daarbij behorende studiegids in samenwerking met de opleider.
 2. Alle werkzaamheden die redelijkerwijs nodig zijn voor het goed functioneren van de Opleiding met uitzondering van de taken die bij de kerken of deputaten liggen
- 3.2. Het minimaal eenmaal per jaar voeren van een evaluatiegesprek met de opleider.
- 3.3. Het minimaal eenmaal per jaar voeren van een evaluatiegesprek met de opleider en deputaten tezamen.
- 3.4. Het toestaan dat Deputaten het onderwijs kunnen bijwonen en er volledig aan meewerken om inzicht te geven aan de werkzaamheden en voorbereidingen die door de onderwijsgevende worden uitgevoerd in het kader van de opleiding.
- 3.5. Klachten dienen met redenen omkleed kenbaar gemaakt te worden aan de opleider.

4. Docent br. T.L. Bruinius

Het geven van onderwijs aan en begeleiding van de studenten in de navolgende vakken:

- 4.1. Kerkgeschiedenis.
- 4.2. Vakken die door de opleider worden aangegeven.

5. Docent br. A. van Egmond

Het geven van onderwijs aan en begeleiding van de studenten in de navolgende vakken:

- 5.1. Kerkrecht.
- 5.2. Catechetiek.
- 5.3. Vakken die door de opleider worden aangegeven.

6. Docent Ds. P. van Gurp

Het geven van onderwijs aan en begeleiding van de studenten in de navolgende vakken:

- 6.1. Historia revelationis Oude Testament.
- 6.2. Historia revelationis Nieuwe Testament.
- 6.3. Exegese Oude Testament.
- 6.4. Exegese Nieuwe Testament.
- 6.5. Homiletiek.
- 6.6. Evangelistiek en Missiologie.
- 6.7. Vakken die door de opleider worden aangegeven.

7. De opleidingsmedewerker Drs. A.J. Koekkoek

De opleidingsmedewerker zal onder leiding van de opleider de navolgende werkzaamheden verrichten ten behoeve van de Opleiding:

- 7.1. Het opstellen van een syllabus over de Vrijmaking van 2003/2004.
- 7.2. Het opstellen van ander studiemateriaal in overleg met de opleider.
- 7.3. Alle werkzaamheden die redelijkerwijs nodig zijn voor het goed functioneren van de Opleiding met uitzondering van de taken die bij de kerken of deputaten liggen.

8. Overige medewerker

De overige medewerker verplicht zich om onder leiding van de opleider de werkzaamheden te verrichten die passen bij de functie welke is overeengekomen om te verrichten.

Grond:

Een vastlegging van de verdeling van de werkzaamheden komt ten dienste van een goede samenwerking.

Bespreking:

Omdat in het besluit in punt 1 niet gesproken wordt over het lid zijn van één van De Gereformeerde Kerken wordt dit alsnog door deputaten aangegeven.

Het besluit wordt met algemene stemmen genomen. Bij het stemmen blijven ds. De Marie als opleider en broeder C.A. Teunis als deputaat buiten stemming.

Artikel 56: Aanwijzing van een Classis i.v.m. controle van de boeken deputaten

08-05-2010

Materiaal:

Rapport Deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords

Besluit:

De Generale Synode wijst voor het controleren van de boeken van de penningmeester de Classis Noord-Oost aan, die uit haar midden een kerk aanwijst die de boeken zal controleren voor de boekjaren 2009 en 2010.

Gronden:

1. De opleiding en de bibliotheek zijn van de kerken.
2. In de controle van de financiën komt de betrokkenheid van de kerken mede tot uiting.
3. Afwisseling in de controle werkt mee aan versteviging van het draagvlak binnen de kerken en objectiviteit van de controle
4. In de periode 2007-2008 zijn de boeken gecontroleerd door een kerk uit de Classis Zuid-West.

Dit besluit wordt met algemene stemmen genomen. Bij het stemmen blijven ds. De Marie als opleider en broeder C.A. Teunis als deputaat buiten stemming.

Artikel 57: Decharge voor de Commissie van Begeleiding

08-05-2010

Materiaal:

Rapport Deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords

Besluit:

De Generale Synode geeft onder grote dank decharge aan de leden van de Commissie van Begeleiding omtrent het gegeven onderwijs.

Grond:

Het door de Commissie van Begeleiding gegeven onderwijs stemt overeen met de instructie.

Dit besluit wordt met algemene stemmen genomen. Bij het stemmen blijven ds. De Marie als opleider, broeder T.L. Bruinius, die lid was van de betreffende commissie en broeder C.A. Teunis als deputaat buiten stemming.

Artikel 58: Spreekconsent

08-05-2010

Materiaal:

Aanvullend Rapport Deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords

Besluit:

De Generale Synode geeft aan Deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords en de adviseurs van deputaten de opdracht om deze Generale Synode te dienen met een voorstel in verband met het verlenen van spreekconsent aan een student in de Masterfase II.

Grond:

Na bespreking ter synode kan een voorstel gemaakt worden dat overeenstemt met de behoefte van de kerken en het gevoel van de synode.

Bespreking:

Door een afgevaardigde wordt gevraagd om het voorstel m.b.t. het afgeven van een spreekconsent aan een student door een classis of synode aan te laten sluiten op het nog te behandelen verslag van deputaten onderzoek synodebesluiten vanaf GS Ommen 1993, waarin ook besluiten betreffende het spreekconsent aan de orde komen.

Dit besluit wordt met algemene stemmen genomen. Bij het stemmen blijven ds. De Marie als opleider en broeder C.A. Teunis als deputaat buiten stemming.

Artikel 59: Tweede Aanv. Rapport Deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords, Spreekconsent

11-09-2010

Voorstel 5.25 : Aanvullend besluit Spreekconsent

Materiaal:

De Generale Synode van Emmen heeft in haar zitting van 8 mei 2010 het volgende besloten:

Besluit:

De Generale Synode geeft aan Deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords en de adviseurs van deputaten de opdracht om deze Generale Synode te dienen met een voorstel in verband met het verlenen van spreekconsent aan een student in de Masterfase II.

Grond:

Na bespreking ter synode kan een voorstel gemaakt worden dat overeenstemt met de behoefte van de kerken en het gevoel van de synode.

Overwegingen:

1. In het verleden hebben diverse synodes besluiten genomen ten aanzien van het spreekconsent. Bij een voorstel hieromtrent behoort er ook samenhang te zijn met het verslag van de deputaten Onderzoek Synodebesluiten Ommen 1993- Zuidhorn 2002, m.b.t. tot de synodebesluiten over het verlenen van spreekconsent.
2. In de Kerken bestaan besluiten m.b.t. het toegestane spreekconsent. Deze gaan terug op de GS Amsterdam 1908 en GS Den Haag 1914. Deze zijn laatstelijk gehandhaafd op GS Ommen 1993 (art. 45) en GS Berkel en Rodenrijs 1996 (art. 58)
3. De besluiten rond het spreekconsent en de eventuele buitenwerkingstelling ervan, waren gericht op de nood van de kerken, niet op het nut voor de student (GS Berkel en Rodenrijs 1996, art. 58, besluit 2, grond 2.)
4. Om het spreekconsent een andere basis te geven, nl. het nut voor de studenten in het kader ook van de huidige kerkelijke situatie, kan dit alleen in de weg van revisie van het besluit van GS Amsterdam 1908, en GS Den Haag 1914, tot stand komen (GS Berkel en Rodenrijs 1996, art. 58, besluit 2, grond 3.)
5. In de huidige kerkelijke situatie sinds de Vrijmaking van 2003 bestaat er met slechts één predikant in actieve dienst een tekort aan predikanten.
6. De kerken beschikken sinds de Vrijmaking van 2003 niet over een eigen Theologische Universiteit, maar sinds 2010 wel over een eigen Opleiding tot de dienst des Woords,
7. De inrichting van deze opleiding heeft als onderdeel een uitgebreide gemeentestage van drie maanden in één van de kerken onder leiding van een predikant-mentor. Verbonden aan deze stage is ook het maken en houden van drie preekvoorstellen vereist, die als stichtelijk woord in erediensten dienen te worden gehouden in de voor de stage aangewezen gemeente.
8. Er zal daarbij zoveel mogelijk moeten worden gewaarborgd dat tijdens de eredienst naar de kerkelijke orde van dienst gehandeld en naar Gods Woord gesproken wordt. Daartoe dienen een aantal toelatingseisen te worden gesteld, voordat de student deze gemeentestage in de laatste maanden van de masterfase kan volgen.
9. Daarnaast zal moeten worden vereist dat begeleiding bij de voorbereiding van en nader toezicht op de leiding van de erediensten en het daarbij te spreken stichtelijk woord in handen is van de aangewezen predikant-mentor.
10. Indien dit in verband met bestaande nood door de kerken gewenst wordt, kan een student na een met goed gevolg doorlopen gemeentestage, nog voor maximaal één jaar beschikbaar zijn om, buiten het directe kader van zijn opleiding, spreekconsent te verkrijgen. Zulks met inachtneming van de bij overweging 2 genoemde synodebesluiten.

Besluit 1:

De Generale Synode te Emmen van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen op 14 november 2009, spreekt uit dat alleen in het kader van de opleiding tot de dienst des Woords en de daaraan verbonden voorwaarden, de besluiten van de GS Amsterdam 1908 (art. 60) en GS Den Haag 1914 (art. 77 sub c.) m.b.t. het spreekconsent vervallen zijn verklaard; voor omstandigheden buiten het kader van de opleiding, blijven zij echter geldig.

Besluit 2:

De Generale Synode te Emmen van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen op 14 november 2009, spreekt uit dat door de kerkenraad alleen spreekconsent in het kader van de opleiding tot de dienst des Woords kan worden verleend aan een theologisch student, indien hij voldoet aan de in de studiegids van de opleiding gestelde voorwaarden.

Gronden:

1. Voor het leiden van een eredienst en het spreken van een stichtelijk woord erin, moet vaststaan dat de betrokken student beschikt over de daartoe vereiste kennis en kunde.

2. Ook zal hierbij een zorgvuldige supervisie van de student gewaarborgd moeten zijn
3. De kerkenraad, waar de gemeentestage wordt gevolgd, dient te beslissen over het verlenen van het daartoe benodigde spreekconsent.

Deze besluiten worden met algemene stemmen genomen. Deputaat broeder C.A. Teunis blijft buiten stemming.

Artikel 60: Klachtenregeling

08-05-2010

Materiaal:

Aanvullend Rapport Deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords

Besluit:

De Generale Synode geeft aan Deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords en de adviseurs van deputaten de opdracht om deze Generale Synode te dienen met een voorstel voor een klachtenregeling welke gebruikt zal worden in verband met de Opleiding tot de Dienst des Woords.

In deze regeling behoort ook te zijn opgenomen de mogelijkheid van schorsing van één van de medewerkers aan de Opleiding tot de Dienst des Woords.

Grond:

Na bespreking ter synode kan een voorstel gemaakt worden dat overeenstemt met de behoefte van de kerken en het gevoel van de synode.

Bespreking:

Deputaten willen graag aanwijzingen vernemen die zij kunnen verwerken in een zo volledig mogelijk voorstel voor klachtenprocedures. Daarop wordt de vraag gesteld wie tot schorsen van een docent zal moeten overgaan, in het geval dat deze zich in leer of leven misgaat door in de lessen ongereformeerde theorieën of inzichten uit te dragen; met name dient deze vraagstelling te worden uitgewerkt voor de situatie tussen twee synodes in. Gesproken wordt over verschillende mogelijke opties hiervoor. Deputaten nemen het mee in hun voorstel.

Dit besluit wordt met algemene stemmen genomen. Bij het stemmen blijven ds. De Marie als opleider en broeder C.A. Teunis als deputaat buiten stemming.

Artikel 61: Bijzondere of Vervroegde Generale Synode

08-05-2010

Materiaal:

Aanvullend Rapport Deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords

Besluit:

Deputaten zijn gerechtigd tot het doen van een verzoek aan alle kerken van het kerkverband om een bijzondere of vervroegde Generale synode bijeen te roepen indien de voortgang van de Opleiding dat noodzakelijk maakt of indien een opleider benoemd moet worden in de tijd gelegen tussen twee generale synodes.

Grond:

Deputaten zijn verantwoordelijk voor een zo goed mogelijke voortgang van de werkzaamheden ten dienste van de opleiding, dat kan tot gevolg hebben dat tussentijds een generale synode een uitspraak moet doen in verband met de voortgang van de opleiding.

Dit besluit wordt met algemene stemmen genomen. Bij het stemmen blijven ds. De Marie als opleider en broeder C.A. Teunis als deputaat buiten stemming.

Artikel 62: Aanvulling van de instructie van deputaten OtdDdW

08-05-2010

Voorstel:

Materiaal:

Aanvullend Rapport Deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords

5.24: Voorstel: Aanvulling van de instructie van deputaten

Besluit:

De Generale Synode geeft aan Deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords en de adviseurs van deputaten de opdracht om deze Generale Synode te dienen met een voorstel tot aanpassing van de instructie van deputaten en/of College van opleiding en/of medewerkers waarin de besluiten verwerkt zijn die niet in de huidige voorstellen zijn opgenomen.

Grond:

Alle uit te voeren activiteiten behoren in een instructie een geëigende plaats te hebben.

Besluit:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen te Emmen op 14 november 2009 besluit om dit betreffende voorstel 5.24 te laten vervallen en het moderamen de opdracht te geven om een voorstel te doen voor de instructies aan deputaten zoals verwoord is in voorstel 5.14 van het oorspronkelijke rapport.

Dit besluit wordt met algemene stemmen genomen. Bij het stemmen blijven ds. De Marie als opleider en broeder C.A. Teunis als deputaat buiten stemming.

Artikel 63: Begroting 2010 en Exploitatieoverzicht deputaten OtdDdW

08-05-2010

Materiaal:

Aanvullend Rapport Deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords

Bespreking:

Deputaten geven aan dat het zeer verheugend was dat de redactie van De Bazuin hen de mogelijkheid heeft gegeven om advertenties te mogen plaatsen met daarin de oproep om het deputaatschap Opleiding tot de Dienst des Woords te ondersteunen. Daaraan is vaak gehoor gegeven en deputaten hopen dat zij die mogelijkheid mogen behouden. Ze hopen dat zo de financiële ondersteuning nog zal kunnen groeien of in ieder geval stabiliseren, omdat de uitgaven van de opleiding naar verwachting zullen oplopen als gevolg van de nieuwe inrichting. De hogere uitgaven hangen samen met het feit dat een deel van het traktement van ds. De Marie als ook de vergoedingen aan de docenten voor rekening van het deputaatschap zullen komen. Tevens zullen de kosten van de eigen bibliotheek daarin verdisconteerd worden. De besproken begroting met het exploitatieoverzicht zullen naar de kerkenraden verzonden worden. Na deze bespreking spreekt de preses namens de

afgevaardigden zijn grote dank uit aan Deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords voor het vele en goede werk dat zij hebben mogen verrichten.

Artikel 64: Kerkelijke examens

11-09-2010

F.1. OPLEIDING: Kerkelijke examens

F.1.1. Materiaal

Generale Synode Ommen 1993, artikel 25
Generale Synode Berkel & Rodenrijs 1996, artikel 31
Generale Synode Leusden 1999, artikel 27
Generale Synode Mariënborg 2005, artikel 25 (K)

F.1.2. Overweging

F.1.2.1. M.b.t. GS Ommen 1993, art 25.

Er is geen aanleiding om te twijfelen aan de juistheid van het oordeel van GS Ommen 1993 dat het ingediende verzoek tot revisie van de regels voor kerkelijke examens onvoldoende onderbouwd was.

F.1.2.2. M.b.t. GS Berkel en Rodenrijs 1996, art. 31.

- a. Door GS Mariënborg 2005 (art. 25, K) is besloten dat het besluit art. 28 van GS Leusden is vervallen. Daardoor is de regeling voor kerkelijke examens zoals vastgelegd door de GS Rotterdam-Delfshaven 1964-1965 van kracht gebleven.
- b. De huidige kerkelijke situatie in De Gereformeerde Kerken is zodanig veranderd dat nu voor het preparatoir examen geen classis momenteel extra belast wordt vanwege de woonplaats van de examinandus.
- c. Het is wenselijk dat in de regeling nadere definities en criteria worden aangebracht m.b.t. de te examineren onderdelen (grond 3 van besluit 1)
- d. Gezien de veranderde kerkelijke situatie m.b.t. de theologische opleiding en vorming, waarbij de kerken geen eigen opleiding hebben, is het wenselijk de regeling dienovereenkomstig aan te passen.

F.1.2.3. M.b.t. GS Leusden 1999, art. 27.

Een verzoek aan de synode dient in de kerkelijke weg aan de orde gesteld te worden.

F.1.3. Besluiten

F.1.3.1. De Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen op 14 november 2009 te Emmen, spreekt uit dat de besluiten van de GS Ommen 1993 (art. 25) en GS Leusden 1999 (art. 27) betreffende kerkelijke examens, gehandhaafd dienen te blijven en dat de kerken daaraan gebonden zijn.

F.1.3.2. De Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen op 14 november 2009 te Emmen, spreekt uit dat het besluit van de GS Berkel & Rodenrijs 1996 (art. 31) betreffende de aanpassing van de regeling voor kerkelijke examens, vervallen is en dat dus de kerken daaraan niet meer gebonden zijn.

F.1.4. Gronden

F.1.4.1. M.b.t. besluit F.1.3.1: Beide synoden hebben terecht gewezen op de correcte kerkelijke weg

F.1.4.2. M.b.t. besluit F.1.3.2.

- a. De regeling zoals vastgelegd door GS Rotterdam-Delfshaven 1964-1965 biedt een goede basis voor een zorgvuldige toetsing van de kandidaat, hoewel nadere

- specificering van onderdelen ten goede kan komen aan de kwaliteit van de examens.
- b. GS Mariënborg 2005/2006 heeft de aanpassingen van deze regeling voorgesteld door de benoemde deputaten en vastgelegd door GS Leusden 1999, om principiële gronden afgewezen.

Deze besluiten worden met algemene stemmen genomen. Deputaat ds. De Marie blijft buiten stemming.

Artikel 65: Studiefinanciering

11-09-2010

F.2. OPLEIDING: Studiefinanciering

F.2.1. Materiaal

Generale Synode Ommen 1993, artikel 26, 27, 28
Generale Synode Berkel & Rodenrijs 1996, artikel 32
Generale Synode Leusden 1999, artikel 31
Generale Synode Zuidhorn 2002/2003, artikel 111
Generale Synode Mariënborg 2005, artikel 29
Generale Synode Zwolle 2007, artikel 56

F.2.2. Overweging

- F.2.2.1. De kerken zijn conform art. 19 KO verantwoordelijk voor een adequate studiefinanciering van de student.
- F.2.2.2. De regeling studiefinanciering dient telkens te worden aangepast aan veranderingen in de wetgeving en aan de huidige kerkelijke situatie m.b.t. het toezicht op en de begeleiding van de studenten.
- F.2.2.3. GS Berkel en Rodenrijs 1966 besloot (art. 32, besluit 2) het besluit van de Generale Synode van Arnhem 1981, Acta art. 70 (besluit 1-3 en 5), vervallen te verklaren. Als reden daarvoor werd aangevoerd dat de eer en de verantwoordelijkheid van de kerk m.b.t. het onderhoud van de studenten, niet hoeft te betekenen dat de financiële mogelijkheden die de overheid biedt, terzijde worden geschoven. Bovendien had wijziging in de wet op de studiefinanciering tot gevolg gehad, dat er geen eis meer was dat aanvaarding van een beurs van overheidswege het aangaan van een rentedragende lening vereiste. Zodoende gold niet langer het bezwaar dat het aanvaarden van studiefinanciering zou leiden tot een ongewenste schuldverhouding tussen predikant en overheid.

F.2.3. Besluit:

- F.2.3.1. De Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen op 14 november 2009 te Emmen, spreekt uit dat besluit 2 van art. 32 van GS Berkel & Rodenrijs 1996 m.b.t. de studiefinanciering gehandhaafd blijft en dat de kerken daaraan gebonden zijn.
- F.2.3.2. De Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen op 14 november 2009 te Emmen, spreekt uit dat van de andere genoemde besluiten van de GS Ommen 1993 (art. 26,27,28), GS Berkel & Rodenrijs 1996 (art. 32, besluit 1 en 3), GS Leusden 1999 (art. 31) en GS Zuidhorn 2002/2003 (art. 111) die betrekking hebben op de uitvoering van de studiefinanciering, om praktische redenen vervallen zijn en dat de kerken daaraan niet meer gebonden zijn.

F.2.4. Gronden:

- F.2.4.1. (M.b.t. besluit F.2.3.1.) Er is geen goede reden om af te zien van het aanvaarden

van studiefinanciering van overheidswege, zolang dit niet leidt tot overheidsinmenging m.b.t. de opleiding en/of tot een ongewenste schuldverhouding tussen predikant en overheid.

F.2.4.2. (M.b.t. besluit F.2.3.2.)

- a. De kerken hebben sinds GS Mariënborg 2005 en GS Zwolle 2007 een nieuwe studiefinancieringsregeling conform art. 19 K.O., die is aangepast aan de gewijzigde omstandigheden van de kerken na de vrijmaking van 2003/2004 en de wijzigingen m.b.t. de wettelijke regeling van studiefinanciering van overheidswege.
- b. De besluiten die op de diverse synoden tussen 1993 en 2002 zijn genomen, zijn m.b.t. hun praktische uitvoerbaarheid niet meer relevant vanwege de nieuwe ontwikkelingen.
- c. Deze besluiten bevatten wel elementen die van nut kunnen zijn bij het vaststellen van de huidige regelingen.

Deze besluiten worden met algemene stemmen genomen. Deputaat ds. De Marie blijft buiten stemming.

Artikel 66: Tweede Aanv. Rapport Deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords, Toezicht op de Opleiding

11-09-2010

Voorstel 5.26: Aanvullend besluit voor het toezicht houden op de Opleiding door het deputaatschap

Materiaal:

De Generale Synode van Emmen heeft in haar zitting van 8 mei 2010 het volgende besloten:

Besluit:

De Generale Synode geeft aan Deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords en de adviseurs van deputaten de opdracht om deze Generale Synode te dienen met een voorstel voor een klachtenregeling welke gebruikt zal worden in verband met de Opleiding.

In deze regeling behoort ook te zijn opgenomen de mogelijkheid van schorsing van één van de medewerkers aan de Opleiding.

Grond:

Na bespreking ter synode kan een voorstel gemaakt worden dat overeenstemt met de behoefte van de kerken en het gevoel van de synode.

Overwegingen:

1. Duidelijkheid bij het houden van toezicht op de Opleiding bevordert de samenwerking en het realiseren van de doelstelling.
2. Het toezicht op de Opleiding en de medewerkers heeft tot doel dat de Opleiding getrouw is aan Schrift, belijdenis en kerkenorde en dat afdwaling hiervan voorkomen wordt.
3. Alle toezichthoudende werkzaamheden bij de Opleiding in één hand bewerkt een zo snel en efficiënt mogelijk werken.
4. Een ondertekeningformulier voor deputaten is wenselijk in verband met het afleggen van verantwoording van hun activiteiten aan de Generale Synode.
5. Een ondertekeningformulier voor de leden van het college van Opleiding is van belang in verband met het handhaven van het Schriftuurlijk zijn en houden van de Opleiding en is overeenkomstig artikel 53 van de K.O.

Besluit 1:

De Generale Synode hanteert de 'Voorlopige regeling voor het toezicht houden door het deputaatschap'.

Besluit 2:

De Generale Synode geeft aan het deputaatschap de opdracht om volgende Generale Synode te dienen met een concept voor een definitieve regeling voor het toezicht houden door het deputaatschap.

Besluit 3:

De Generale Synode besluit het 'Ondertekeningformulier voor deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords' te gebruiken.

Besluit 4:

De Generale Synode besluit het 'Ondertekeningformulier voor medewerkers van het College van Opleiding' te gebruiken.

Gronden:

1. De deputaten hebben al diverse toezichthoudende taken, zoals het bijwonen van colleges, gesprekken voeren met opleider, docenten en opleidingsmedewerkers, alsmede met studenten.
2. De deputaten hadden in het verleden deze taak ook.
3. De procedure, op de voorgestelde wijze, is eenvoudig en transparant en de taken en bevoegdheden worden bij elkaar gehouden.
4. De deputaten en/of de generale synode kunnen handelend optreden, wanneer opleider en/of docenten en/of opleidingsmedewerkers zich in enigerlei opzicht misgaan.
5. De deputaten, opleider, docenten en opleidingsmedewerkers zijn gebonden aan de Schrift en de belijdenis op grond van hun handtekening onder het ondertekeningformulier en dienen hieraan gehouden te worden, conform artikel 53 KO.
6. Het ontwerpen van een definitieve regeling voor het deputaatschap vergt de nodige tijd en zorgvuldigheid.

Bespreking:

De 'voorlopige regeling voor het toezicht houden door het deputaatschap' zal in een later verband opgenomen worden in het statuut. Dit statuut moet echter nog geschreven worden en dienaangaande wordt er gesproken van een voorlopige regeling. Het ligt in de bedoeling dat het t.z.t. één geheel gaat vormen, dat als concept aan de volgende synode zal worden aangeboden.

Deze besluiten worden met algemene stemmen genomen. Deputaat broeder C.A. Teunis blijft buiten stemming.

Artikel 67: Aanv. Rapport Deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords, Bijzondere of vervroegde Generale Synode

11-09-2010

Voorstel 5.27: Laten vervallen van Besluit 5.22 van de GS Emmen**Materiaal:**

1. De Generale Synode van Emmen heeft in haar zitting van 8 mei 2010 het volgende besloten:
Besluit:
Deputaten zijn gerechtigd tot het doen van een verzoek aan alle kerken om een bijzondere of vervroegde Generale Synode bijeen te roepen indien de voortgang van de Opleiding dat noodzakelijk maakt of indien een opleider benoemd moet worden in de tijd gelegen tussen twee generale synodes.
Grond:
Deputaten zijn verantwoordelijk voor een zo goed mogelijke voortgang van de werkzaamheden ten dienste van de opleiding, dat kan tot gevolg hebben dat tussentijds een generale synode een uitspraak moet doen in verband met de voortgang van de opleiding.
2. Het besluit van de Generale Synode van Arnhem 1981

Het laatste genomen besluit met betrekking tot de tussentijdse benoeming van een docent is genomen door de Generale Synode van Arnhem 1981 en luidt als volgt:

Benoemingsprocedure voor docenten aan de Theologische Universiteit

1. Wanneer voorzien kan worden dat een vacature zich zal voordoen binnen anderhalf jaar na de openingsdatum van een generale synode, zal deze synode de benoeming verrichten.
In dit geval zal de zaak van de benoeming op de ontwerpagenda van de generale synode worden geplaatst.
2. Wanneer een vacature zich voordoet op een later tijdstip dan onder 1 genoemd, of wanneer een onverwachte vacature ontstaat op een tijdstip dat er geen generale synode vergadert, zal een tussentijdse synode worden samengeroepen, indien de deputaten-curatoren van de Theologische Universiteit, na advies van de senaat, die noodzakelijk achten.
3. De deputaten-curatoren zijn in zulk een situatie gemachtigd de kerk die met de samenroeping van de generale synode is belast te verzoeken zo spoedig als mogelijk is en in ieder geval binnen vier maanden een tussentijdse synode bijeen te doen komen om over de vervulling van de vacature te beslissen.
De samenroepende kerk voor de eerstkomende generale synode zal in zulk een geval aan het verzoek van de deputaten-curatoren aanstonds - zonder advies van de particuliere synode overeenkomstig artikel 46 K.O. - voldoen en hiervan mededeling doen aan de kerken.
(Arnhem 1981, artikel 116).

Overwegingen:

1. Artikel 33 KO bepaalt onder meer dat een eenmaal afgehandelde zaak niet opnieuw aan de orde moet worden gesteld, tenzij men van mening is dat wijziging noodzakelijk is.
2. De regeling van de GS Arnhem 1981 maakt de kerken slagvaardig als dit nodig is in verband met de voortgang van de Opleiding.
3. Een ten onrechte genomen besluit behoort te worden terug genomen.

Besluit:

De Generale Synode neemt het besluit, dat het op 8 mei 2010 genomen besluit inzake het bijeenkomen van een vervroegde of bijzondere Generale Synode vervallen is.

Gronden:

1. Deputaten zijn verantwoordelijk voor een zo goed mogelijke voortgang van de werkzaamheden ten dienste van de opleiding, dat kan tot gevolg hebben dat tussentijds een Generale Synode een uitspraak moet doen in verband met de voortgang van de opleiding.
2. De Generale Synode van Arnhem 1981 heeft inzake het samenroepen van een tussentijdse synode een regeling getroffen en gezien de huidige situatie is er geen noodzaak om dit besluit te herzien.
3. Het besluit van de GS Emmen, genomen op 8 mei 2010, is ten onrechte genomen (art. 33 KO).
4. Met het vervallen verklaren van het besluit van 8 mei 2010 is het onomstreden dat het besluit van de Generale Synode van Arnhem 1981 rechtsgeldig is.

Deze besluiten worden met algemene stemmen genomen. Deputaat broeder C.A. Teunis blijft buiten stemming.

Artikel 68: Aanv. Rapport Deputaten Opleiding tot de Dienst de Woords, Concept Statuut Opleiding

11-09-2010

Voorstel 5.28: Concept Statuut Opleiding

Materiaal:

Statuut van de Theologische Universiteit. (opgenomen in de bijlagen)

Overwegingen:

1. Het bevordert de duidelijkheid als beleid geformuleerd wordt.
2. Het vastleggen van de inhoud van de taken en functies, de bemanning, de handelwijze richting medewerkers en studenten geeft een positieve bijdrage aan het functioneren van de Opleiding.
3. Het vastleggen van de grondlijnen van de Opleiding bevordert een consistente uitvoering van het beleid ten aanzien van de Opleiding zoals daarover door de diverse Generale Synodes is besloten.

Besluit:

De Generale Synode besluit aan deputaten tot de Opleiding tot de Dienst des Woords op te dragen om de volgende Generale Synode te dienen met een voorstel voor een Statuut voor de Opleiding.

Gronden:

1. Een statuut verschaft duidelijkheid over de rechten en plichten van opleider, docenten, opleidingmedewerker en overige medewerkers, alsmede van deputaten.
2. Een eigen opleiding behoort een eigen statuut te hebben

Deputaten worden onder dank decharge verleend voor het vele werk dat zij hebben verricht, vooral ook i.v.m. de nieuw op te zetten Opleiding in eigen beheer.

Deze besluiten worden met algemene stemmen genomen. Deputaat broeder C.A. Teunis blijft buiten stemming.

Hoofdstuk 5 BINNENLANDSE BETREKKINGEN

Artikel 69: Voorstel antwoordbrief aan GKv

27-02-2010

Materiaal:

Rapport Deputaten Adresvoering/Contacten Overheid/Binnenlandse Betrekkingen

Art. 3 van de instructie n.a.v. artikel 27 KO:

Zij zullen stukken die van de overheid en overige kerkgenootschappen bij hen binnenkomen en bestemd zijn voor de kerken of anderszins van belang zijn voor de kerken onder de aandacht van de kerken brengen.

Overwegingen:

1. De Generale Synode van de GKV Zwolle-Zuid 2008 heeft in haar brief geen enkele inhoudelijke toenadering gezocht met DGK maar heeft wel een appèl gedaan op DGK om tot haar terug te komen.
2. In de GKv zijn, vooral nu besluiten van de laatste synode geratificeerd zijn, veel verontruste broeders en zusters op wie door DGK juist nu een appèl gedaan kan worden om zich vrij te maken en zich bij haar te voegen.

Besluit:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen in Emmen op 14 november 2009, besluit een uitgebreid antwoord te geven op het appèl van 14 oktober 2008 van de Gereformeerde Kerken Vrijgemaakt.

Gronden:

1. Een hernieuwd appèl van De Gereformeerde Kerken op de GKv met oproep tot bekering is aangewezen gezien de voortgaande ontwikkelingen van verval binnen deze kerken.
2. Er zal speciaal naar verontruste broeders en zusters een appèlerende werking uitgaan van de brief wanneer deze openbaar gemaakt zal worden.
3. Een uitgebreider appèl kan dienstig zijn voor buitenlandse kerken om te kunnen onderscheiden tussen de kenmerken van De Gereformeerde Kerken en die van de GKv.

Bespreking:

In het punt 3.1 van het rapport adviseren deputaten de synode om een reactie te zenden aan de GKv i.v.m. de teleurstellende brief die deputaten hebben ontvangen. Deputaten hebben echter geen advies gegeven betreffende de inhoud van dit antwoord. Door de afgevaardigden wordt erop gewezen dat in de brief van de GKv een appèl wordt gedaan op DGK, wat beantwoording vraagt met argumenten ontleend aan Schrift en belijdenis. Daarbij moet oog zijn voor de nog in de GKv achtergebleven verontruste broeders en zusters. Ook zal daarin alsnog duidelijkheid richting buitenlandse kerken gegeven kunnen worden.

Het moderamen zal zich beraden op welke wijze deze antwoordbrief aan de GS van de GKv ook ter beschikking kan komen aan kerkleden. Het moderamen stelt een conceptbrief op t.b.v. de synode.

Dit besluit wordt met 11 stemmen voor en 1 stem tegen genomen.

Artikel 70: Voorstel antwoordbrief aan HHK

27-02-2010

Materiaal:

- Rapport Deputaten Adresvoering/Contacten Overheid/Binnenlandse Betrekkingen
- Art. 3 van de instructie n.a.v. artikel 27 KO:
Zij zullen stukken die van de overheid en overige kerkgenootschappen bij hen binnenkomen en bestemd zijn voor de kerken of anderszins van belang zijn voor de kerken onder de aandacht van de kerken brengen.

Overwegingen:

1. De Hersteld Hervormde Kerk geeft aan te streven naar een KO die de toets van Schrift en belijdenis kan doorstaan.
2. Ook al is de vereniging 'Het gekrookte riet' die het gedachtegoed van de bevindelijkheid propageerde opgeheven, toch wordt in vele Hersteld Hervormde Kerken deze bevindelijkheid gevonden.

Besluit:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen in Emmen op 14 november 2009, besluit een antwoord te geven op de brief van 9 oktober 2008 van de Hersteld Hervormde Kerken, waarin gewezen zal worden op het belang van de Dordtse Kerkorde, de gereformeerde leer van de kerk, en de gevaren van de bevindelijkheid.

Gronden:

1. De HHK gaat in de door haar verstuurdte brief van 9 oktober 2008 inhoudelijk niet in op de door De Gereformeerde Kerken aangegeven argumenten om tot verdere reformatie te komen.
2. In de eerste brief van DGK werd niet ingegaan op de bevindelijke "ligging" binnen de HHK

Bespreking:

De antwoordbrief die van de Hersteld Hervormde Kerk is ontvangen, is vriendelijk gesteld, maar geeft inhoudelijk geen reactie op de aan haar gezonden brief.

Het voorstel wordt met algemene stemmen genomen.
Het moderamen zal de synode dienen met een voorstel.

Artikel 71: Rapportage inzake gerichte vragen aan bestuur Stichting HSV

02-10-2010

Materiaal:

- Rapportage van deputaten HSV t.a.v. gerichte vragen aan het bestuur van de Stichting HSV.
- Uitnodiging Stichting HSV om presentatie van de HSV bij te wonen.

Overweging:

De Herziene Statenvertaling kan zodanig belangrijk worden voor DGK, dat het als een goede zaak beschouwd mag worden dat de presentatie van die nieuwe vertaling van de Statenbijbel bijgewoond gaat worden

Besluit:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen in Emmen op 14 november 2009, besluit om de uitnodiging om de presentatie van de Herziene Statenvertaling aan te nemen en wijst t.a.v. de afvaardiging daarvoor deputaten Herziening Statenvertaling met daarbij de preses van de synode aan.

Grond:

1. Deputaten HSV hebben in opdracht van de GS het werk van de Stichting HSV nauwlettend gevolgd.
2. De Stichting HSV staat open voor kritieken en heeft reeds aangegeven de door deputaten voorgestelde wijzigingen bij een volgende druk mee te zullen nemen.

Bespreking:

In de bespreking over de rapportage en de uitnodiging geeft deputaat dr. P. van Gurp aan dat broeder Heeringa, welke niet aanwezig kon zijn, zich uitermate ingespannen heeft voor het deputaatschap en daarvoor heel veel werk heeft verzet. Hij spreekt daarvoor zijn erkentelijkheid uit. De preses benadrukt deze woorden en geeft nog aan dat broeder Heeringa door zich te verdiepen in de grondteksten gesterkt werd om dat werk verder te verrichten.

Het besluit wordt met algemene stemmen genomen.

Artikel 72: Bespreking van Instructie ACOBB:

27-02-2010

Materiaal:

- Rapport Deputaten Adresvoering/Contacten Overheid/Binnenlandse Betrekkingen
- Art. 1 van de instructie n.a.v. artikel 27 KO:
Zij zullen zich bij de daarvoor in aanmerking komende overheidsorganen en de nodige van de overheid uitgaande instellingen bekend maken en de plaatselijke kerken op hun verzoek daarbij assisteren.

Bespreking:

De broeders deputaten worden van harte welkom geheten, waarna de preses het eerste rapport in bespreking geeft. In art. 1.3.2. wordt aangegeven dat de kerken t.a.v. de ANBI bij de Belastingdienst met verschillende namen staan geregistreerd. Sommige kerken staan geregistreerd als: "De Gereformeerde Kerk (Hersteld)", andere kerken als: "De Gereformeerde Kerk" en weer andere kerken als: "Gereformeerde Kerk (Hersteld)". Omdat de GS van Mariëenberg 2005 al de naam van de kerken vast had gelegd als "De Gereformeerde Kerken in Nederland" wordt gevraagd of deputaten enig signaal af zouden kunnen geven naar de kerken, zodat ook naar buiten toe een eenduidige benaming voor onze kerken gebruikt zal worden en buitenstaanders niet in verwarring worden gebracht. Deputaten geven daarop aan dat de plaatselijke kerken zelf verantwoordelijk zijn voor hun inschrijving als ANBI. Deputaten hebben er bij de scriba's van de kerken op aangedrongen de juiste benaming van de kerk te gebruiken.

Er wordt naar voren gebracht dat een overheid door zaken als WMO, de ANBI, de burgerlijke gemeenten en de Belastingdienst wel heel veel van de kerken en haar leden komt te weten. Gesteld wordt dat wellicht op termijn ook de financiën zouden moeten worden overlegd. Deputaten wijzen er op dat het nu wettelijk vastligt dat de registratie van de kerken niet terug te leiden mag zijn tot personen.

Materiaal:

- Rapport Deputaten Adresvoering/Contacten Overheid/Binnenlandse Betrekkingen
- Art. 8 van de instructie n.a.v. artikel 27 KO:
Zij zullen gelukwensen of betuigingen van deelneming bij vreugde of rouw, overbrengen en de vertegenwoordiging van de kerken op Koninklijke recepties voorbereiden en uitvoeren behalve wanneer de generale synode bijeen is.

Bespreking:

Hoewel niet vermeld wordt in het rapport, bij punt 8.1, zijn ook in 2009 door de deputaten gelukwensen overgebracht aan H.M. de Koningin en andere leden van het koninklijk huis. Het betreft een jaarlijkse actie van de deputaten ter gelegenheid van de verjaardag van de koningin.

Bespreking art. 13 van Instructie:

Materiaal:

- Rapport Deputaten Adresvoering/Contacten Overheid/Binnenlandse Betrekkingen
- Art. 13 van de instructie n.a.v. artikel 27 KO:
Deputaten zullen ontwikkelingen in andere kerkverbanden nauwlettend volgen; deputaten zullen, wanneer zich tekenen voordoen, waaruit blijkt dat er sprake is van trouw aan Schrift en belijdenis (drie formulieren van enigheid) en samenleven volgens de Gereformeerde Kerkorde, daartoe oriënterende gesprekken houden met betreffende kerk(en) om zich over deze tekenen nader te laten informeren.

Bespreking:

Omdat een aantal afgevaardigden de indruk hebben dat deputaten meer gedaan hebben dan de instructie voorschrijft ontspint zich een intensieve gedachtewisseling tussen de afgevaardigden en de deputaten. hoe zij art. 13 van de instructie hebben geïnterpreteerd. Deputaten geven desgevraagd aan dat zij door gesprekken te voeren met individuele kerkleden in plaats van met kerken, niet letterlijk hebben gewerkt naar art. 13, maar 'in de geest' van art. 13. Ook verwijzen zij naar de ontwikkelingen in de GKv die vooral in dit laatste kwartaal tot uiting zijn gekomen en dat zij, gezien deze ontwikkelingen, hun tijd niet voorbij hebben willen laten gaan om gesprekken aan te kunnen gaan.

Daartegenover wordt gesteld dat GS Mariëenberg 2005 en GS Zwolle 2007 specifiek de instructie heeft beperkt tot gesprekken met kerken. Daar is destijds uitgebreid over gesproken.

Besluit:

Op voorstel van één van de afgevaardigden wordt daarom het besluit genomen met 7 stemmen voor, 4 tegen en 1 onthouding dat de vergadering vaststelt dat deputaten buiten hun opdracht zijn getreden.

Het was beter geweest om voor de individuele gesprekken de plaatselijke kerken in te schakelen, of zo nodig daarvoor een extra synode bijeen te laten roepen.

Artikel 73: Bevoegdheid Deputaten ACOBB

27-02-2010

Bespreking Aanvullend rapport zonder bijlage:

Ds. S.de Marie verklaart blij te zijn met het feit dat deputaten een gesprek hebben gevoerd met ds. E. Hoogendoorn van de gemeente te Kampen. Hij mist in het rapport een principiële weging m.b.t. status en handelen van een aantal in het rapport genoemde gemeenten en predikanten buiten het kerkverband van DGK.

Sommige afgevaardigden vragen zich af of een gesprek met een predikant zonder kerkenraad wel binnen de instructie valt.

Verder komt er kritiek op de wijze waarop over de Matrix gemeente is geschreven.

Deputaten antwoorden dat ze hun rapport zakelijk hebben opgesteld en het oordeel van de synode over de gesprekken wilden afwachten.

Artikel 74: Behandeling Aanvullend Rapport (10 februari 2010) van Deputaten ACOBB

27-02-2009

Materiaal:

- Rapport Deputaten Adresvoering/Contacten Overheid/Binnenlandse Betrekkingen
- Aanvullend Rapport Deputaten Adresvoering/Contacten Overheid/Binnenlandse Betrekkingen
- Brief gedateerd 10 februari 2010 van Deputaten Adresvoering/Contacten Overheid Binnenlandse Betrekkingen

Bespreking:

Omdat deputaten in deze brief in hun verzoek nr. 1 spreken over de kerkelijke eenheid vanuit Joh. 17 wijst ds. S. de Marie deputaten erop dat het in het Hoge priesterlijk gebed van onze Here Christus daar in Joh. 17 niet gaat om de eenheid die gezocht moet worden, maar dat daar door Christus bedoeld wordt dat er eerst voldaan moet worden aan het fundament van de waarheid, waarop dan vervolgens de eenheid vorm krijgt.

Deputaten hebben in hun rapport een opsomming gegeven van kritiek op DGK van de kant van de predikanten Hoogendoorn en van der Wolf, zoals die geuit is in publicaties op het internet. Die kritiek hield o.a. in, dat men de vrijmaking van 2003 te vroeg en te smal vond en dat DGK te radicaal is. Ze hebben dit alleen inventariserend opgenomen, zonder beoordeling of nadere toelichting.

Er wordt nader doorgesproken over het voorstel van deputaten om een landelijke vergadering te beleggen met genodigden van verschillende kerken, die niet behoren tot het kerkverband van DGK. Gewezen wordt op de te grote diversiteit van de in het voorstel voorgestelde deelnemers om tot een vruchtbare oproep te kunnen komen.

Ook de vertegenwoordiging van een ander kerkverband als alternatief voor DGK, lijkt verwarrend en onvruchtbaar.

Gesprekken met broeders en zusters die het kerkverband hebben verlaten zoals Zwijndrecht, Matrix zullen door de plaatselijke gemeenten moeten worden opgepakt. Die gesprekken zullen toch een ander karakter hebben dan het beoogde landelijke overleg: meer vermanend dan opwekkend.

Tijdens de bespreking wordt het voorstel gedaan om een synodecommissie in te stellen die, anders dan de deputaten, zich ook kan richten op voorlichting aan verontruste broeders en zusters m.b.t. de kerk. Deze commissie kan ook gesprekken voeren tijdens de lopende synode met gemeenten buiten het kerkverband van DGK. Wel zal daarbij goed gekeken moeten worden wat kerkrechtelijk juist is.

Dit voorstel vindt bijval. Het moderamen zal dit verder uitwerken

Artikel 75: Antwoordbrief aan GKv i.v.m. brief dd. 14-10-2008

19-03-2010

Materiaal:

Antwoordbrief aan de GKv

Bespreking:

N.a.v. het synodebesluit van 27 februari, waarin de GS besloot nogmaals een appèl te doen op de GKv heeft het moderamen een antwoordbrief opgesteld als reactie op de brief van de GKv van 14 november 2008. In de bespreking t.a.v. de conceptbrief wijst een afgevaardigde op het feit dat in de conceptbrief de nadruk gelegd zou moeten worden op de voortgaande ontwikkelingen in de GKv, na 2003/2004. Tevens zal middels die brief een appèl gedaan moeten kunnen worden op de achtergebleven broeders en zusters in de GKv.

Het moderamen zal, met inachtneming van de aangegeven punten, met een nieuw voortstel komen.

Artikel 76: Antwoordbrief aan HHK i.v.m. brief dd. 9-10-2008

19-03-2010

Materiaal:

- Antwoordbrief aan de HHK

Bespreking:

N.a.v. het synodebesluit van 27 februari waarin de GS besloot een antwoordbrief te sturen naar de HHK heeft het moderamen een antwoordbrief opgesteld op de brief van de HHK van 9 november 2008. Door een aantal afgevaardigden wordt gewezen op het in de conceptbrief ontbreken van kerkscheidende zaken, zoals de bevindelijkheid en de 'leer van de kerk'. Omdat de HHK in hun brief aangaven dat DGK het o.a. over noodzakelijke wijzigingen in de KO hadden verzoekt een afgevaardigde om t.a.v. dat gegeven de eerdere correspondentie daarvoor te bestuderen ten einde al eerder geschreven argumenten mee te nemen in de antwoordbrief.

Het moderamen zal, met inachtneming van de aangegeven punten, met een aangepaste conceptbrief komen.

Artikel 77: Rapport Deputaten ACOBB: Commissie Kerkelijke Eenheid (CKE)

19-03-2010

Bespreking voorstel van het moderamen:

Materiaal:

- Voorstel van het moderamen.

Overwegingen:

1. De Generale Synode ziet de noodzaak in om een Commissie Kerkelijke Eenheid in te stellen, waarin broeders uit het deputaatschap ACOBB, het moderamen en de beide classes zitting zullen nemen.
2. Door de brede samenstelling kan een zo groot mogelijke deskundigheid gewaarborgd worden t.a.v. eventuele kerkelijke- en adviesgesprekken.
3. Het gesprek dat de Commissie Kerkelijke Eenheid zal voeren met de Ichthus gemeente is een vervolg op het gesprek dat de deputaten in een eerder stadium gehad hebben met ds. E. Hoogendoorn. Wel zal de Ichthus gemeente bevraagd worden over de vorming van het voorlopig kerkverband, maar er zal niet met de andere gemeenten uit het voorlopige kerkverband gesproken worden. Dat is een taak voor de plaatselijke kerken.

Besluit 1:

De Generale Synode besluit een Commissie Kerkelijke Eenheid in te stellen met de opdracht om:

door middel van één of meer gesprekken de mogelijkheid te onderzoeken om te komen tot kerkelijke eenheid met:

- 1.1 de gemeente te Kampen, waarvan Ds. E. Hoogendoorn de preses van de kerkenraad is.
- 1.2 de gemeente te Dalfsen, waarvan Ds. E. Heres de preses van de kerkenraad is, waarbij in ieder geval met beide kerkenraden afzonderlijk gesproken zal worden.
- 2.1 op aanvraag van een plaatselijke DGK gemeente te adviseren en te helpen bij activiteiten in verband met het bereiken van kerkelijke eenheid met ware gelovigen die onze Here Jezus Christus in waarheid liefhebben en willen dienen en die duidelijk te kennen geven de Heilige Schrift, de drie formulieren van eenheid en de gereformeerde kerkorde in leer en leven volledig te onderschrijven.
- 2.2 op aanvraag van één of meer DGK gemeenten deze te adviseren en te helpen in verband met het beleggen van een bijeenkomst, waarvoor door deze plaatselijke gemeente(n) worden uitgenodigd verontruste broeders en zusters uit de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) die serieus overwegen om zich vrij te maken en zich plaatselijk te voegen bij De Gereformeerde Kerk, met het doel om in deze bijeenkomst voorlichting te geven omtrent hetgeen de Here Jezus Christus van ons vraagt en ons leert omtrent Zijn kerk en haar eenheid.
3. bij al hun werkzaamheden te staan en te blijven staan op het fundament van de kerken: Het Woord van God, zoals we daarvan belijdenis doen in onze belijdenisgeschriften, te weten de Apostolische Geloofsbelijdenis, de Geloofsbelijdenis van Nicea, de Geloofsbelijdenis van Athanasius, de Nederlandse Geloofsbelijdenis, de Heidelbergse Catechismus en de Dordtse Leerregels, en zoals we daarnaar samenleven volgens de kerkenorde zoals deze laatstelijk is vastgesteld door de Generale Synode van Mariënberg 2005.
4. de mogelijkheid en wenselijkheid te onderzoeken om van de onder punt 1. genoemde gemeenten een afvaardiging uit te nodigen om in een vergadering van de Generale Synode nader door te spreken over kerkelijke eenheid, nadat met hen de gesprekken zijn gevoerd en vastgesteld kan worden dat die gesprekken om een dergelijk vervolg vragen.
5. tijdens de zittingen van de Generale Synode, maar uiterlijk aan het eind daarvan, rapport uit te brengen van hun werkzaamheden, waarna de commissie zal ophouden te bestaan en eventuele vervolgwerkzaamheden zullen worden overgedragen aan deputaten ACOBB of een nieuw in te stellen deputaatschap.

Gronden:

1. Het zoeken van kerkelijke eenheid met allen die Christus zoeken in een waar geloof is een opdracht gekregen van Jezus Christus, de Heer van Zijn Kerk (NGB artikel 27-29) en geldt alle kerken.

2. Momenteel heeft zich, ten gevolge van de voortschrijdende afval binnen de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt (GKv), een gemeente opnieuw vrijgemaakt en is een andere gemeente losgemaakt van de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt. Deze gemeenten hebben zich nog niet gevoegd bij het kerkverband van De Gereformeerde Kerken.
3. De instructie van de deputaten Adresvoering/Contacten Overheid/Binnenlandse Betrekkingen beperkt zich in dit verband tot oriënterende gesprekken met kerkelijke vergaderingen; daadwerkelijk werken aan eenheid en/of contacten leggen met individuele gelovigen of groepen individuele gelovigen behoort daar niet toe.
4. Tijdens de zittingen van de Generale Synode die momenteel bijeen is, bestaat de mogelijkheid dat de kerken gezamenlijk tot besluitvorming komen met betrekking tot de zaak van kerkelijke eenheid die hen allen aangaat.
5. Momenteel overwegen meerdere leden van de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) zich vrij te maken, waarbij onduidelijkheid blijkt te bestaan m.b.t. het zich voegen bij de ware kerk.
6. Het werken aan kerkelijke eenheid, anders dan ten aanzien van een gemeente, is een verantwoordelijkheid van de plaatselijke kerken.
7. Een plaatselijke kerk kan een gemis ervaren in deskundigheid bij het leggen en onderhouden van contacten die gericht zijn op het bereiken van kerkelijke eenheid.

Besluit 2:

De Generale Synode draagt aan de Commissie Kerkelijke Eenheid een aantal gesprekspunten op om die in ieder geval aan de orde te stellen in de genoemde gesprekken waarbij zij uitspreekt dat deze opgave niet limitatief is.

De gesprekspunten zullen in de vertrouwelijke acta opgenomen worden.

Besluit 3:

Vaststelling leden van de Commissie Kerkelijke Eenheid.

In de samenstelling van de Commissie wordt gestreefd naar:

- vertegenwoordiging van de beide classes.
- deskundigheid en ervaring in het voeren van kerkelijke gesprekken
- ervaring in het voeren van adviesgesprekken.
- spreiding van ervaring en deskundigheid.
- een omvang met de mogelijkheid om op elk gewenst moment gespreksvoerders te hebben.

De GS gaat akkoord met het voorstel om de volgende broeders te benoemen in de Commissie Kerkelijke Eenheid:

Predikant	Ds. S. de Marie
Deputaatschap	A. Admiraal, G.H. Plaggenmars
Moderamen GS	J.A. Bazuin, C.A. Teunis
Classis Zuid-West	A. van Egmond
Classis Noord-Oost	W. Wildeboer

Bespreking:

De deputaten de broeders G.H. Plaggenmars, K.J. Trip en W. Westert worden hartelijk welkom geheten aan de synodetafel. Door een afgevaardigde wordt gewezen op het feit dat een kerk of groep kerkleden die zich heeft vrijgemaakt van de GKv, de weg zal moeten gaan die naar de plaatselijke DGK gemeenten leidt. Het vervolg daarop zal dan via de classis en/of deputaten art. 49 moeten lopen. De wens wordt uitgesproken dat het goed zou zijn om na het gesprek dat de twee kerkenraden mogelijkerwijs zullen hebben met de Commissie Kerkelijke Eenheid de kerkenraden/predikanten uit te nodigen voor een gesprek over kerkelijke eenheid tijdens een vergadering van de GS.

Deze besluiten worden met algemene stemmen genomen.

Artikel 78: Aanv. rapport Deputaten ACOBB: appel gemeente Zwijndrecht

19-03-2010

Materiaal:

- Aanvullend Rapport Deputaten Adresvoering/Contacten Overheid/Binnenlandse Betrekkingen

Overweging:

1. Naar de gemeenten toe, die eens onderdeel zijn geweest van het kerkverband en zich daarvan hebben losgemaakt, hebben DGK een bepaalde verantwoordelijkheid t.a.v. het doen van een appèl op hen om weer terug te komen .
2. De gemeente in Zwijndrecht heeft zich op 26 november 2009 gevoegd bij het voorlopig kerkverband waar ook deel van uitmaken de zogenaamde Matrix-gemeente en de Ichthus-gemeente.

Besluit:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen in Emmen op 14 november 2009, besluit in navolging van de Generale Synode van 2007 te Zwolle een appèl te doen op de gemeente te Zwijndrecht.

Gronden:

1. De gemeente te Zwijndrecht heeft zich in 2005 vanuit een independentistisch handelen losgemaakt van het kerkverband.
2. Door het ontbreken van een reactie van de zijde van de gemeente te Zwijndrecht is het van belang hen nogmaals te attenderen op door hen ingeslagen verkeerde weg.
3. De opdracht van Christus om te komen tot kerkelijke eenheid zal tot het einde toe nagestreefd moeten worden.

Bespreking:

Door een afgevaardigde wordt gewezen op het feit dat voorafgaande aan deze bespreking de Commissie Kerkelijke Eenheid is ingesteld en een groot deel van het aanvullende rapport nu al is achterhaald omdat de GS besluiten heeft genomen ten aanzien van de genoemde voorstellen in het rapport. Wel wordt voorgesteld t.a.v. het zo genoemde “ tweede spoor” (contacten met hen die DGK hebben verlaten) in het aanvullende rapport, dat het goed zou zijn om op de gemeente te Zwijndrecht, middels een brief een appèl te doen. Van deze gemeente moet helaas geconstateerd worden dat zij niet heeft gereageerd op het appèl van de Generale Synode van 2007 te Zwolle, Het moderamen zal hiervoor een concept opstellen.

Dit besluit wordt met algemene stemmen genomen.

Artikel 79: Voorstel d.d. 10 februari 2010 van Deputaten ACOBB

19-03-2010

Materiaal:

- Voorstel d.d. 10 feb. 2010 van Deputaten Adresvoering/Contacten Overheid/Binnenlandse Betrekkingen, waarin deputaten in het verzoek 1 onder de punten 5 t/m 7 de GS verzoeken:
 - een document op te stellen waarin de situatie geschetst wordt t.a.v. kerkelijke eenheid en het werk van deputaten tot nu toe; in dit document zal ook moeten staan het voorstel om een landelijke vergadering te houden met allen die de gereformeerde belijdenis van harte onderschrijven;

- genoemd document naar alle kerkenraden te zenden en hen te verzoeken deze informatie aan de aan hen toevertrouwde gemeenteleden te verstrekken;
de in het document genoemde informatie tevens in het landelijke kerkblad De Bazuin te plaatsen;
- Voorstel van het moderamen voor het instellen van een Commissie Kerkelijke Eenheid.

Overweging:

1. Het is voor de kerkenraden alsook voor de leden van de kerk een goede zaak om kennis te kunnen nemen van het verrichte werk van de Commissie Kerkelijke Eenheid.

Besluit:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen in Emmen op 14 november 2009, besluit dat de Commissie Kerkelijke Eenheid een document opstelt zoals verwoord in de punten 5 t/m 7 in Verzoek 1 van het Voorstel d.d. 10 feb 2010 van deputaten ACOBB.

Gronden:

1. Omdat de Commissie Kerkelijke Eenheid door de Generale Synode is ingesteld zal zij ook verantwoording afleggen aan die synode.
2. Om de transparantie te bevorderen zal de Commissie Kerkelijke Eenheid zowel richting kerkenraden als naar het landelijke kerkblad De Bazuin melding doen van haar werkzaamheden.
3. Het is van belang dat het werk van het bevorderen van kerkelijke eenheid wordt ondersteund door het persoonlijk gebed en tevens door het publieke gebed in zondagse erediensten.

Bespreking:

Omdat verzoek 1 van deputaten ACOBB overbodig is geworden omdat de Commissie Kerkelijke Eenheid ingesteld is wordt door een afgevaardigde aangegeven dat het document, wat omschreven wordt in de punten 5 t/m 7 van dat verzoek, vermeld zou moeten worden bij de instructies van de commissie.

Het besluit wordt met algemene stemmen genomen. Deputaat, br. A. Admiraal, blijft buiten stemming.

Artikel 80: Voorstel d.d. 10 februari 2010 van Deputaten ACOBB

19-03-2010

Materiaal:

- Voorstel d.d. 10 feb. 2010 van Deputaten Adresvoering/Contacten Overheid/ Binnenlandse Betrekkingen.

Overweging:

1. In de huidige situatie mag niet worden aangenomen dat alle kerkenraden op de hoogte zijn van het bestaan van bezwaarde groeperingen in de GKv waarmee eventueel gesprekken zouden kunnen worden gevoerd om te komen tot kerkelijke eenheid

Besluit:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen in Emmen op 14 november 2009, besluit de kerkenraden van De Gereformeerde Kerken te wijzen op de verschillende groeperingen waarmee door deputaten gesprekken zijn gevoerd en/of waarmee de plaatselijke kerken zelf contact kunnen zoeken. Deze kerkenraden kunnen daarbij ten allen

tijde, maar uiterlijk tot het einde van deze synode, advies en/of hulp vragen aan de Commissie Kerkelijke Eenheid.

Grond

1. Het zoeken naar de kerkelijke eenheid met gemeenten en/of groepen is in de allereerste plaats een taak voor de plaatselijke kerken.

Bespreking:

Door deputaten ACOBB is in het Verzoek 2 een lijst opgenomen met gemeenten en groeperingen waarmee gesprekken zouden kunnen worden gevoerd. In de bespreking komt tot uiting dat niet elke kerkenraad helemaal op de hoogte is van al die gemeenten c.q. groeperingen. Toch zijn de afgevaardigden van mening dat elke kerkenraad zou moeten weten welke gemeenten c.q. groeperingen er nu zijn, waarmee eventueel de eenheid gezocht kan worden.

Artikel 81: Overweging bij besluit tot instelling van Commissie Kerkelijke Eenheid

10-04-2010

Materiaal: Overweging bij de besluiten tot instelling van de Commissie Kerkelijke Eenheid

Voorstel van het moderamen:

Op de vergadering van 19 maart kreeg het moderamen de opdracht om aan de instructie voor de Commissie Kerkelijke Eenheid overwegingen toe te voegen waarom zij niet de opdracht krijgt om contact op te nemen met de gemeente te Zwijndrecht en de gemeente welke in De Matrix bijeenkomt.

De Generale Synode overweegt:

1. Dat de gemeente welke te Zwijndrecht vergadert zich niet wilde voegen naar de besluiten van de meerdere vergaderingen en zich daardoor buiten het verband van de kerken heeft geplaatst, hetgeen door de classis Zuid-West met verdriet is geconstateerd.
2. Dat de gemeente welke in De Matrix bijeenkomt zich losgemaakt heeft van de plaatselijke Gereformeerde Kerk.
3. Dat het een verantwoordelijkheid is van de betreffende plaatselijke kerkenraad om een gesprek aan te gaan met een gemeente die zich losgemaakt heeft van de plaatselijke kerk.
4. Dat de betreffende plaatselijke kerkenraden een beroep kunnen doen op de Commissie Kerkelijke Eenheid.

Bespreking:

Er blijken nog onduidelijkheden t.a.v. overwegingen 3 en 4. Omdat op 19 maart jl. in deze al een besluit is genomen zal aanpassing nodig zijn van het reeds op 19 maart jl. genomen besluit (Acta art. 94). Het moderamen zal met een nieuw voorstel komen.

Artikel 82: Brief aan Gereformeerde Kerk vrijgemaakt (GKv)

08-05-2010

Voorstel: Als antwoord op de brief van de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt van 14 oktober 2008 aan de GS Zwolle 2007 een brief te sturen met een oproep tot terugkeer naar de Schrift.

Materiaal:

De brief aan de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt d.d. 8 mei 2010 met als onderwerp: 'Een oproep en een wens.'

Overweging:

De Gereformeerde Kerken vrijgemaakt, waaruit het merendeel van de leden van De Gereformeerde Kerken zich hebben vrijgemaakt, worden, mede door het feit dat er nog vele bezwaarden als ook familieleden, etc. zijn achtergebleven, door De Gereformeerde Kerken met bewogenheid gezien en daarom opgeroepen om zich te bekeren.

Besluit:

De Generale Synode van De Gereformeerde Kerken van Emmen 2010 bijeen op 14 november 2009 besluit een brief te zenden aan de Generale Synode van de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt met een oproep tot terugkeer naar de Schrift en de wens om in die weg te komen tot eenheid in het ware geloof.

Gronden:

1. Tot 2003 is er, ook al werden in de laatste jaren de bezwaren steeds groter, wel eenheid in het geloof geweest.
2. De Gereformeerde Kerken vrijgemaakt zijn ook na 2003 verder gegaan op de door hen ingeslagen weg die leidt tot volledige afdwaling van Gods Woord. Een aantal toen al bestaande en later gekomen verkeerde synodebesluiten zijn o.a. :
 - De Nieuwe Bijbel Vertaling is ingevoerd
 - Het vierde gebod wordt niet alleen meer als een goddelijk gebod gezien, maar mag ook als een menselijk gebod beschouwd worden.
 - Het zevende gebod wordt veel ruimer geïnterpreteerd
 - Het avondmaal wordt vrijgegeven zonder toezicht op leer en leven
3. Ware kerkelijke eenheid is alleen dan mogelijk als de Heilige Schrift op geen enkele manier bij het komen tot kerkelijke eenheid in het geding komt.

Bespreking:

Het voorstel, zoals door het moderamen is opgesteld, wordt besproken en in de bespreking komt tot uiting dat het op deze wijze een duidelijke brief en een goed signaal is aan de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt om terug te keren van de dwaalweg die zij nu gaan.

Het besluit wordt met algemene stemmen genomen.

Artikel 83: Brief aan Gereformeerde kerken vrijgemaakt (vervolg)

12-06-2010

Materiaal:

Conceptbrief aan de Gereformeerde kerken vrijgemaakt, conform art.77 van GS Emmen 2009.

Besluit:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen te Emmen op 14 november 2009 besluit om de brief aan de Gereformeerde kerken vrijgemaakt, zoals voorgesteld door het moderamen, te verzenden én deze ook te plaatsen in het kerkblad De Bazuin.

Grond:

1. In de brief komen niet alleen de bezwaren aan de orde tegen de ontwikkelingen en synodebesluiten rond 2003, maar ook wordt ingegaan op latere ontwikkelingen binnen de GKv waardoor duidelijk is geworden hoezeer deze kerken steeds verder afwijken van Schrift en Belijdenis.
2. In de brief wordt op indringende en liefdevolle wijze opgeroepen tot bekering.

Het besluit wordt met algemene stemmen genomen.

Artikel 84: Rapportage Commissie Kerkelijke Eenheid

12-06-2010

Materiaal:

- Rapportage Commissie Kerkelijke Eenheid (CKE) d.d. 8 juni 2010
- Brief van de Ichthusgemeente dd 24 mei 2010 aan de CKE
- Brief van de kerkenraad van De Gereformeerde Kerk te Zwolle e.o. aan de CKE m.b.t. het contact met Dalfsen
- Concept antwoordbrief te adresseren aan de Ichthus gemeente te Kampen.

Besluit 1:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen te Emmen op 14 november 2009 besluit om de brief aan de Ichthus gemeente te Kampen dd 24 mei 2010 te beantwoorden zoals in concept opgesteld door de commissie kerkelijke eenheid en de briefwisseling te plaatsen in het kerkblad De Bazuin.

Besluit 2:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen te Emmen op 14 november 2009 besluit om aan de commissie kerkelijke eenheid de instructie te geven om bij een goede afloop van het gesprek met de kerkenraad van de Gereformeerde Kerk (dolerend) te Dalfsen de kerkenraad van Zwolle aan te wijzen als het toekomstige aanspreekadres voor nadere stappen tot vereniging.

Gronden:

1. De brief van de Ichthus-gemeente, waarin nader rechtstreeks overleg wordt afgewezen, vraagt om een antwoord m.b.t. de aanwijzing om contact te zoeken met het voorlopig kerkverband.
2. Op dit moment is er een gesprek met het voorlopig verband niet mogelijk in een actieve fase van kerkscheuringen (Matrix, De Vijverhoeve) en andere afwijzingen (Zwijndrecht, Matrix).
3. Een gemeente die aangeeft zich te willen verenigen met het kerkverband dient via de kerkelijke weg dit kerkverband te benaderen, dat is via de plaatselijk kerk, die dit verzoek dan op de classis kan brengen.

Bespreking:

1. In de brief van de Ichthusgemeente (Kampen) wordt het verzoek tot een gesprek met de CKE afgewezen en gevraagd om dit gesprek aan te gaan met het voorlopig kerkverband waar zij deel van zijn gaan uitmaken. Omdat beantwoording van deze vraag buiten de instructie van de CKE valt, legt de commissie deze nu voor aan de synode.
Er wordt opgemerkt dat deze afwijzing is gekomen na een nog steeds onbeantwoorde brief van deputaten (DACOBB). Hierover spreekt de synode haar teleurstelling uit.

De synode is van mening dat op dit moment er geen gesprek met het voorlopig verband mogelijk is in een actieve fase van kerkscheuringen (Matrix, De Vijverhoeve) en andere afwijzingen (Zwijndrecht. Matrix). Het gesprek met Ichthus was nu juist bedoeld om haar dit duidelijk te kunnen maken.

Om de kerkleden over deze zaken te informeren wordt voorgesteld de betreffende briefwisseling met een toelichtend artikel op te nemen in het kerkblad De Bazuin.

Ook zullen deze materialen kunnen dienen in het antwoord op de vragen van de FRCA,

2. De CKE rapporteert dat de kerkenraad van de Gereformeerde Kerk (dolerend) te Dalfsen op het verzoek van CKE is ingegaan en op korte termijn tot een gesprek wil komen. Omdat deze gemeente op het grondgebied van de kerk van Zwolle ligt, heeft de kerkenraad van Zwolle haar eigen verantwoordelijkheid en roeping inzake het leggen van contact met deze gemeente aan de CKE voorgelegd ten behoeve van een goede afstemming.

De vergadering besluit unaniem om de CKE te instrueren bij een goede afloop van het gesprek de gemeente te Dalfsen op dit contact voor nadere toenadering te wijzen.

Artikel 85: Rapportage Commissie Kerkelijke Eenheid (CKE), Dalfsen

11-09-2010

Materiaal:

Tussentijdse rapportage van de besprekingen van de CKE met de kerkenraad van de dolerende gemeente te Dalfsen op 219 juni 2010 en 3 september 2010, door beide partijen vastgesteld.

Bespreking

De leden van de CKE worden uitgenodigd aan de tafel plaats te nemen. Behalve hen die reeds als synodeleden aanwezig zijn, zijn dat de broeders A. van Egmond en G.H. Plaggenmars.

Een lid van de CKE geeft aan dat de besprekingen met de dolerende gemeente van Dalfsen niet onder een bepaalde tijdsdruk worden gehouden.

De kerkenraad van Dalfsen wijst erop dat naast gronden voor hun vrijmaking die gelegen zijn in onschriftuurlijke synodebesluiten juist ook het afzetten van ds. E. Hoogendoorn een belangrijke grond is, en zelfs door ds. E. Heres hèt beslissende breekpunt genoemd.

Omdat een dergelijke afzetting niet aan de orde was rond 2003-2004 waarderen zij de vrijmaking uit die tijd anders. Belangrijk punt voor hen is hoeveel ruimte wij willen toekennen aan het verschil in waardering van de Vrijmaking van 2003

Dalfsen respecteert dat broeders en zusters elders zich geroepen voelden zich in 2003/2004 vrij te maken maar vraagt wel de ruimte om de wettigheid van de Vrijmaking van toen anders te waarderen. Anders zouden we hen overvragen. Een belangrijke vraag m.b.t. 2003-2004 is echter wel of dit het werk van de Here is geweest, of niet. Daarover zal nog verder moeten worden doorgesproken.

De CKE heeft al wel duidelijk gemaakt dat haar visie is, dat wat de Here begonnen is aan reformatie binnen Zijn Kerk, Hij via 2003 en 2010 heeft voortgezet. Een punt daarbij is dat, in tegenstelling tot wat wel eens geopperd wordt, er van niemand die zich na 2003/2004 heeft vrijgemaakt, schuldbelijdenis is gevraagd. De vrijmaking mag gezien worden als een proces dat bij de één meer tijd vraagt dan bij de ander. Het is een stap die in geloof en met volle overtuiging gezet moet worden. Dat kost tijd en strijd. DGK heeft daarom met vreugde vastgesteld dat er in Dalfsen in 2010 een vrijmaking tot stand is gekomen.

Ook wordt gewezen op de samensprekingen met de Christelijke Gereformeerden, waarbij men toen niet wilde spreken over de waardering van de Vereniging van 1892. Men vond dat dat achter hen lag en daar hoefde men het niet samen eens te zijn of dat het werk van de Here was, maar men moest vooruit blikken. In Reformanda en later in De Bazuin zijn enkele artikelen geschreven over de dubbele boekhouding van de Vrijmaking. Door 1892 te laten rusten in de samensprekingen werd tekort gedaan aan het werk van de Here aan Zijn Kerk.

Artikel 86: Rapportage Commissie Kerkelijke Eenheid, Kampen Ichthus

11-09-2010

Bespreking brieven van en naar de Gereformeerde Kerk Kampen (Ichthus) en ds. Hoogendoorn

Materiaal:

- Brief van de GK 'Ichthus' d.d. 23 juli 2010
- Brief van Deputaten ACOBB aan ds. E. Hoogendoorn d.d. 9 januari 2010
- Brief van Deputaten ACOBB aan Kerkenraad Kampen-Ichthus d.d. 9 januari 2010

Overweging:

In de brief van de Gereformeerde Kerk Kampen (Ichthus) van 23 juli 2010 gericht aan de GS te Emmen worden een aantal beschuldigingen geuit, die vragen oproepen. Er lijkt geen recht gedaan te worden aan de inhoud van gesprekken en de gevoerde correspondentie.

Besluit:

De Generale Synode te Emmen van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen op 14 november 2009, spreekt uit dat de Commissie Kerkelijke Eenheid op de volgende vergadering van 2 oktober 2010 zal komen met een voorstel voor een antwoord aan de Kampen 'Ichthus'.

Grond:

1. Het verwijt dat door de Ichthus-gemeente maandenlang gewacht is op een reactie van deputaten ACOBB moet worden beantwoord met de aanwezige gegevens.
2. Op de ontkenning van ds. Hoogendoorn van zijn reactie op vragen over het voorlopige kerkverband, moet worden ingegaan.

Bespreking:

De deputaten ACOBB, de broeders A. Admiraal, W. Dijkstra, G.H. Plaggenmars, J. Trip en W. Westert worden uitgenodigd om deel te nemen aan de bespreking. Br. Admiraal blijft als preses van de vergadering fungeren.

Maandenlang wachten:

De brief van de Gereformeerde Kerk Kampen (Ichthus) bevat een aantal verwijten aan het adres van deputaten. Zij worden ervan beschuldigd geen enkele uitnodiging te hebben gestuurd naar de kerkenraad van Kampen Ichthus waarin zij vragen om enkele data te noemen voor een vervolgesprek. Deputaten hebben echter op 9 januari 2010 aan zowel ds. Hoogendoorn als aan zijn kerkenraad een brief geschreven. De brief gericht aan de kerkenraad bevat een uitnodiging om tot een vervolgesprek te komen, waarvoor wordt verzocht enkele data op te geven.

De brief die de 'Ichthus' op 23 juli 2010 aan de GS Emmen heeft verzonden doet geen melding van het schrijven aan de kerkenraad, maar bevat wel diverse citaten uit de brief van de deputaten aan ds. E. Hoogendoorn. De preses zal daarom de kerkenraad van Kampen Ichthus verzoeken om duidelijk aan te geven of zij de brief gericht aan de kerkenraad, gedateerd 9 januari 2010, wel of niet hebben ontvangen.

Kerkverband:

Deputaten hebben tijdens het gesprek dat zij hebben gehad met ds. E Hoogendoorn, d.d. 23 november 2009, waarbij ook ds. R. van der Wolf aanwezig was, gevraagd of de Ichthus-gemeente bezig was met de vorming van een kerkverband. Ds. E. Hoogendoorn heeft dat toen ten stelligste ontkend. Echter drie dagen later werd het tot stand komen van een voorlopig kerkverband van hen met de 'Matrix' en 'Zwijndrecht' publiek bekend gemaakt. In de brief van 23 juli wordt de ontkenning van ds. Hoogendoorn bestreden. In het tweede gedeelte van de brief beticht Kampen 'Ichthus' de deputaten ACOBB van een kwalijke suggestieve beeldvorming t.a.v. ds. E. Hoogendoorn en ds. R. van der Wolf.

Alle deputaten die aanwezig waren bij dit gesprek geven desgevraagd aan dat ds., Hoogendoorn op de vraag naar de vorming van een nieuw kerkverband ontkennend heeft gereageerd. Zij wijzen de beschuldiging van ds. Hoogendoorn, dat dit niet zo zou zijn, dan ook beslist af.

Artikel 87: Plaatsing van een artikel van Deputaten ACOBB in De Bazuin

11-09-2010

Materiaal:

- Brief van Deputaten ACOBB aan de redactie van De Bazuin d.d. 7 december 2009
- Brief van redactie De Bazuin aan Deputaten ACOBB d.d. 27 januari 2010
- Brief van Deputaten ACOBB aan de GS Emmen 2009 d.d. 1 februari 2010
- Conceptartikel t.b.v. De Bazuin van Deputaten ACOBB inzake kerkelijke eenheid

Overwegingen:

1. T.a.v. de vraag om plaatsing van het artikel zijn de intenties van Deputaten op geen enkel moment in twijfel getrokken. Wel werd inhoudelijk de suggestie gewekt dat door De Bazuin een andere koers gevaren moest worden, dan in recente artikelen was aangegeven.
2. Het indertijd aangeboden artikel is inmiddels niet meer relevant.
3. Wellicht is aan deputaten niet duidelijk geweest, welke weg te gaan als zij bezwaar hebben tegen de inhoud van één of meerdere artikelen. Het is nodig om dat voor alle deputaatschappen vast te leggen.
4. Het is voor deputaten en De Bazuin goed als er regels zijn m.b.t. het plaatsen van (informatieve) mededelingen van deputaten in De Bazuin
5. Het Deputaatschap ACOBB geeft aan dat zij m.b.t. hun brief van 7 december 2009, in het licht van de kerkelijke ontwikkelingen, nu andere bewoordingen zou gebruiken.

Besluit:

De Generale Synode te Emmen van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen op 14 november 2009, spreekt uit dat het moderamen voor de volgende synodevergadering van 2 oktober 2010 met een voorstel zal komen t.a.v. de instructies van zowel de redactie van De Bazuin als van Deputaten ACOBB omtrent het plaatsen van een door deputaten aangeboden artikel.

Gronden:

1. In de regels moet worden aangegeven welke verantwoordelijkheid de redactie van De Bazuin heeft m.b.t. de plaatsing van door de diverse deputaatschappen aangeboden artikelen.
2. In de regels moet voor de deputaatschappen duidelijkheid komen welke bevoegdheid zij hebben m.b.t. het plaatsen van een artikel in De Bazuin.
3. In de regels moet ook duidelijk worden welke bevoegdheden deputaatschappen hebben m.b.t. het geven van advies over de inhoud van door anderen geschreven artikelen in De Bazuin, die gaan over onderwerpen die hun deputaatschap betreffen.

Bespreking:

Deputaten geven aan dat zij een afwijzing van de redactie hebben ontvangen op het aanbieden van een artikel met informatie over de lopende ontwikkelingen m.b.t. door hen gelegde contacten. Daarvóór hadden zij de redactie een brief gestuurd waarin gevraagd werd om in artikelen van De Bazuin geen drempels op te werpen richting andere predikanten en om eventuele artikelen over kerkelijke eenheid eerst aan deputaten voor te leggen. Daarvan ging de suggestie uit dat reeds geplaatste artikelen wel drempels opwierpen en dat het gevoerde beleid niet juist was. De redactie kon op het verzoek niet ingaan en omdat het betreffende artikel met de vraag van deputaten verband hield werd dat ook niet geplaatst. Het ging de redactie dus om de, zo begreep de redactie het verzoek, gevraagde beleidswijziging.

De redactie verwees de deputaten daarvoor naar de GS, die in december 2009 reeds in vergadering bijeen was.

Deputaten waren van mening dat het niet in de weg van de redactie lag om hen te verwijzen naar de GS.

De redactie van De Bazuin is en blijft echter verantwoordelijk voor de inhoud van het blad en kan in gevallen van twijfel of wanneer zij het niet eens is met plaatsing van een artikel dit voorleggen aan de GS.

Door beide zijden wordt overigens niet getwijfeld aan elkaars goede intenties.

Om in de toekomst soortgelijke situaties te voorkomen zal het moderamen op de volgende vergadering met een voorstel komen hoe te handelen door een deputaatschap en door de redactie van De Bazuin bij het aanbieden van artikelen door de deputaten.

Artikel 88: Verslag en advies Commissie Kerkelijke Eenheid

08-10-2010

Materiaal:

Rapportage van de Commissie Kerkelijke Eenheid over de gevoerde gesprekken (drie) met de kerkenraad van de Gereformeerde Kerk (dolerend) te Dalfsen.

De commissie deelt mee dat vanwege tijdgebrek de volgende agendapunten nog niet zijn doorgesproken met de kerkenraad van Dalfsen:

- Hoe zien De Gereformeerde Kerken de Gereformeerde Kerk (dolerend) te Dalfsen?
- Hoe ziet de kerkenraad de inhoud van de toevoeging 'dolerend'?
- Het functioneren van het kerkverband.
- Hoe te komen tot eventuele hereniging?

In de rapportage van de commissie is opgenomen de volgende vraag van de kerkenraad van Dalfsen aan de generale synode m.b.t. de Vrijmaking van 2003:

"Wij respecteren de keus die toen door broeders en zusters gemaakt is. Maar als u van ons vraagt dat wij over 2003/2004 dezelfde overtuiging moeten hebben als u, dan vraagt u van ons teveel.

Wij zijn van oordeel dat er ruimte moet zijn voor broeders en zusters die van mening zijn dat de Vrijmaking van 2003/2004 te vroeg was en die zich afvragen of zij wel het werk van Christus was.

Is deze ruimte aanwezig voor ons?"

Naar aanleiding van deze concrete vraag besluit de generale synode om niet met een eenvoudig 'ja' of 'nee' te antwoorden maar haar geloofsovertuiging uit te spreken over de Vrijmaking van 2003 en over de Vrijmaking van 2010 van de broeders en zusters te Dalfsen.

Overwegingen:

1. De synode heeft met dankbaarheid geconstateerd dat er in 2010 in Dalfsen een Vrijmaking van de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) heeft plaatsgevonden.
2. Gezien de gronden voor deze Vrijmaking constateert de synode eveneens met dankbaarheid dat de Gereformeerde Kerk (dolerend) te Dalfsen op hetzelfde fundament staat van Schrift en Belijdenis.
3. De synode spreekt de vurige wens uit dat er een eenheid in waarheid met deze gemeente mag komen overeenkomstig Joh. 17: 11b, 21, 22 en zoals de kerk nasprekt in art. 28 NGB.
4. In de gesprekken die de Commissie Kerkelijke Eenheid heeft gevoerd met de kerkenraad van de Gereformeerde Kerk (dolerend) te Dalfsen is gebleken dat er in de gemeente te Dalfsen moeite is om de Vrijmaking van 2003 te zien als het werk van de Here.
5. De kerk heeft ook in het verleden de noodzaak gehad zich uit te spreken over dit geloofsstuk van Christus' kerkvergaderend werk, zoals dat concreet in Nederland aanwijsbaar was. (GS Amersfoort 1966 en GS Hoogeveen 1969)

Besluit 1:

De synode besluit om uit te spreken:

- Dat zij gelooft dat overeenkomstig art. 28 NGB en Zondag 21 HC de Vrijmaking van 2003 het werk van de Here Christus was en dat het Schriftuurlijk en confessioneel bestaansrecht van De Gereformeerde Kerken vaststaat (in aansluiting aan GS Hoogeveen 1969, art. 249 IIC, oordeel a.3);
- Dat zij met ootmoed tot en in dankbaarheid aan de Here gelooft dat de bedding van het dynamische kerkvergaderend werk van de Here in Nederland sinds 1944 liep via de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) en sinds 2003 ook nu nog mag lopen via De Gereformeerde Kerken (hersteld), waarbij zij erkent dat de Here ook nu nog elders nieuw kerkelijk leven kan wekken en een nieuwe bedding kan leggen.
- Dat deze besluiten onze geloofsovertuiging verwoorden inzake onze Vrijmaking in 2003;
- Dat wij bij de kerkenraad van de Gereformeerde Kerk (dolerend) te Dalfsen zien de geloofsovertuiging dat het in 2003 nog niet verantwoord werd geacht om tot Vrijmaking te komen;
- Dat wij samen de Here dankbaar zijn dat Hij door de Vrijmaking te Dalfsen van 2010 ook nu nog verder werkt aan de vergadering van Zijn kerk;
- Dat wij de Here bidden dat Hij ons wil geven dat wij in die dankbaarheid onze eenheid vinden en beleven.

Gronden:

1. Voor de wettigheid van de Vrijmaking in 2003 geldt dat zowel is voldaan aan de wettige basis naar de Heilige Schrift en de belijdenis van de kerk als aan een wettige gang naar art. 31 van de Gereformeerde Kerkorde. Daarom geloven en belijden wij dat deze Vrijmaking een door de Here in Zijn Woord bevolen reformatie en wederkeer was die nog steeds eis is van de Here (vergelijk GS Amersfoort-West 1966/1967, Acta art. 162, pag. 165 ad 3).

2. De **grond** voor de Vrijmaking van 2003 is gelegen in de *noodzaak* tot terugkeer tot de eerbiedige gehoorzaamheid aan Gods Woord en trouw aan de belijdenis van de kerk, door de verwerping van de deformatie van de kerk zoals die zichtbaar werd in:
 - a. de handhaving van synodebesluiten en daarmee het definitief wettigen en toelaten van valse leer met betrekking tot:
 - het vierde gebod van de Wet van de Here;
 - dwaling en Schriftkritiek in het blijven zoeken van eenheid met andere kerkgenootschappen;
 - vele onschriftuurlijke liederen in de eredienst die dwaalleer bevatten;
 - de tucht met betrekking tot de viering van het Heilig Avondmaal. (Acta GS Mariënborg 2005, art. 25 Ec, G, H, J, N ; Acta GS Zwolle 2007, art. 48, 63, 65).
 - b. het verlaten van Gods Woord op ander gebied dan onder a. genoemd, zoals:
 - het ontkrachten van de radicaliteit van het zevende gebod;
 - het tolereren van Schriftkritiek in de kerken en met name in de opleiding tot de dienst des Woords en de evangelisatie;
 - het onthouden aan de gemeenten van een Schriftuurlijke visie op de verhoudingen van man en vrouw binnen het huwelijk, zoals uitkwam in de formulering van een nieuw huwelijksformulier;
 - het loslaten van de belijdenis, onder meer op het punt van de kerk, ten gunste van een onschriftuurlijke eenheidsdrang;
 - wildgroei van liturgische vernieuwingen, waarbij de nadruk ging liggen op het religieuze gevoel en de creativiteit van de mens;
 - verschraling en vervlakking van de prediking, waarbij vooral de hoorder in beeld moest komen;
 - onjuiste visie op de bediening van de verzoening door het opleggen van de zegen door een niet-predikant;
 - het aanvaarden van en meewerken aan onbetrouwbare Bijbelvertalingen;
 - het verwaarlozen van de kerkelijke tucht;
 - het loslaten van de strikte binding aan de aangenomen kerkorde; (Acta GS Mariënborg 2005, art. 25 B, C, D, E, F, I, M; Acta GS Zwolle 2007 art. 24, 25, 62, 64)
3. In de **gang** van de reformatie was gedurende vele jaren openlijk en ernstig gewaarschuwd tegen de afval, met name tegen de onder 2.a. en 2.b. genoemde afdwalingen. Ook waren vele bezwaarschriften op de onderscheiden zaken ingediend bij meerdere synoden. T.a.v. de onder 2.a. genoemde zaken geldt zelfs dat alle revisieverzoeken door GS Zuidhorn 2002 waren afgewezen, waardoor de kerkelijke weg daarvoor toen volledig ten einde was (art. 31 en 33 KO).
4. De Schriftuurlijke **roeping** tot bekering is na het einde van GS Zuidhorn 2002 beargumenteerd en openlijk voor het voetlicht gebracht toen de 'Oproep tot reformatie' in februari 2003 tot alle kerkenraden werd gericht. Daarin werd niet alleen gewezen op de onschriftuurlijke synodebesluiten maar ook op het algemene verval in de kerken in leer en leven, met de oproep om "de onschriftuurlijke besluiten van de GS Zuidhorn 2002 te verwerpen en te komen tot een terugkeer naar de eerbiedige gehoorzaamheid aan Gods Woord op alle terreinen van leer en leven", en om daarmee weer de kenmerken van de ware kerk volgens art. 29 NGB te vertonen: "Kortom, dat men zich richt naar het zuivere Woord van God, alles wat daarmee in strijd is verwerpt en Jezus Christus erkent als het enige Hoofd" .
5. Deze 'Oproep tot reformatie' is in 2003 door geen enkele kerkenraad aanvaard en kerkbreed verworpen waardoor het duidelijk werd dat de kerken weigerden zich te bekeren. Pas toen was het **moment** aangebroken om met het ontrouwe kerkverband te breken naar art.28 NGB en art. 31 KO.

Onder de genadige leiding van de Here is deze Vrijmaking vanaf September 2003 tot stand gekomen, waarop de via deze Vrijmaking voortgezette Gereformeerde Kerken zich officieel mochten herenigen in het kerkverband van De Gereformeerde Kerken in Nederland.

Besluit 2

Tenslotte spreekt de synode nog uit:

Dat zij de kerkenraad van de Gereformeerde Kerk (dolerend) te Dalfsen per brief zal informeren over de overwegingen, de genomen besluiten en gronden en daaraan toe te voegen een broederlijke uitnodiging hoe we tot kerkelijke eenheid zouden kunnen komen. Tevens besluit zij om deze brief, met uitzondering van de boven vermelde overwegingen, besluiten en gronden, op te nemen in de Acta van de generale synode.

Zie bijlage 16: Brief aan de kerkenraad van de Gereformeerde Kerk (dolerend) te Dalfsen

Bespreking:

De voorzitter, br. A. van Egmond geeft in een heldere toelichting uitsluitel aan de afgevaardigden, wat er is voorafgegaan aan het voorliggende voorstel en wat de achtergrond ervan is. In het laatste gesprek van 23 september 2010 is het punt van de waardering van de Vrijmaking van 2003 door de kerkenraad van de Gereformeerde Kerk (dolerend) te Dalfsen, het belangrijkste gespreksonderwerp geweest. Genoemde kerkenraad vraagt daarbij ruimte om de Vrijmaking van 2003 niet te hoeven zien als het werk van de Here. Daarentegen hebben de broeders van de CKE aan de kerkenraad van de Gereformeerde Kerk (dolerend) te Dalfsen aangegeven dat zij in diepe dankbaarheid de vrijmaking van 2010 wèl zien als het werk van de Here, Die daarna heeft laten zien door te gaan met Zijn reformerende werk. Om nu te verduidelijken waarom een Reformatie als deze als het werk van de Here moet worden beschouwd, heeft de CKE in de gesprekken, de beoordeling van de Afscheiding 1834 en Vrijmaking 1944 uitvoerig besproken alsook synodebesluiten die daarop betrokken zijn. Deze laatste zijn ook opgenomen in het conceptvoorstel

Br. Van Egmond citeert uit het boek "Terug uit de woestijn" een deel van de Inleiding van ds. Lok, waar deze over de waardering van de Vrijmaking van 1944 schrijft:

"Wil de zaak van Jezus Christus nog een toekomst hebben in ons land, dan zullen degenen die bij deze zaak betrokken zijn elkander voor alles hebben te vinden in de benoeming en waardering van dat, wat in 1944 in Nederland is geschied binnen de Gereformeerde Kerken". De ondertitel van het boek luidt: "De Vrijmaking herdacht en opnieuw beleden als het werk des Heren". Dit citaat is bestreden in de Open Brief van 1966.

Prof. J. Kamphuis heeft t.a.v. dit boek zijn waardering uitgesproken omtrent het duidelijk verwoorden van de Vrijmaking als werk van de Here. Hij schreef daarover in de Reformatie: "Voor alles doet het ondergetekende goed dat ds. Lok precies afbakent waarop het aankomt. En was het ons een zaak van diepe vreugde deze Vrijmaking opnieuw te mogen erkennen en belijden als het werk van de Here".

De besluiten worden met algemene stemmen genomen.

Artikel 89: Rapportage Deputaten ACOBB inzake Kampen (Ichthus)

02-10-2010

Materiaal:

- Brief d.d. 9 januari 2010 van deputaten ACOBB aan ds. Hoogendoorn
- Brief d.d. 9 januari 2010 van deputaten ACOBB aan de kerkenraad van de Gereformeerde Kerk Kampen (Ichthus)

- E-mail d.d. 28 september 2010 van J.A. de Wit, sciba van de Gereformeerde Kerk Kampen (Ichthus)
- Conceptbrief d.d. 2 oktober 2010 aan de Gereformeerde kerk Kampen (Ichthus)

Overweging:

De brief gericht aan de kerkenraad van de Gereformeerde Kerk Kampen (Ichthus) zal, hoewel deze inhoudelijk aanwijzend moet zijn t.a.v. de over DGK geschreven beschuldigingen, ook de mogelijkheid bieden om hun standpunt ten aanzien van DGK te herzien.

Besluit:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen in Emmen op 14 november 2009, besluit het antwoord van DGK aan de Gereformeerde Kerk Kampen (Ichthus) op hun brief d.d. 23 juli 2010 zowel aanwijzend als zachtmoedig te laten klinken.

Grond:

Vanuit de brief, gericht aan de Gereformeerde Kerk Kampen (Ichthus), moeten zowel een weerlegging van beschuldigingen alsook een handreiking gegeven kunnen worden.

Het besluit wordt met algemene stemmen genomen.

Artikel 90: Aangepaste conceptbrief aan Kampen (Ichthus)

08-10-2010

Materiaal:

- Conceptbrief aan Kampen (Ichthus)
- Amendement van broeder T.L. Bruinius
- Amendement van ds. S. de Marie (op versie br. Bruinius)
- Amendement van broeder C.A. Teunis

Overweging:

Een geïntegreerde versie van de 3 genoemde amendementen doet recht aan de mutaties die de drie afgevaardigden voorstellen.

Besluit:

De Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen op 14 november 2009 te Emmen, spreekt uit dat de brief aan Gereformeerde Kerk Kampen (Ichthus) volgens het besproken concept, met daarin verwerkt de drie amendementen, verzonden zal worden.

Grond:

Het geamendeerde voorstel beantwoordt aan de doelstelling genoemd in de grond van art 81 Het besluit wordt met algemene stemmen genomen. Een broeder, A. Admiraal, blijft buiten stemming.

Artikel 91: Bespreken en vaststellen brief aan de Gereformeerde Kerk Dalfsen (dolerend)

16-10-2010

Materiaal:

Definitief concept van de brief aan de Gereformeerde Kerk Dalfsen (dolerend)

Overwegingen:

Het concept zoals het er nu ligt is erg volledig wat betreft de overwegingen, de besluiten en gronden.

Besluit:

De Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen op 14 november 2009 te Emmen besluit het definitieve concept van de brief aan de Gereformeerde Kerk Dalfsen (dolerend) vast te stellen en in deze te verzenden.

Gronden:

De brief is, gelet op de vele amendementen die erin zijn verwerkt, t.a.v. de inhoud zo volledig mogelijk opgesteld.

Het besluit wordt met algemene stemmen genomen.

Artikel 92: Tweede Rapportage CKE met besluit m.b.t. advies en de brief aan "Dalfsen"

Besluit van de Generale Synode van De Gereformeerde Kerken naar aanleiding van de vraag van de Gereformeerde Kerk (dolerend) te Dalfsen

Materiaal:

Rapportage van de Commissie Kerkelijke Eenheid over de drie gevoerde gesprekken met de kerkenraad van de Gereformeerde Kerk (dolerend) te Dalfsen:

1. Schriftelijke tussentijdse rapportage dd. 9 september 2010 betreffende de op 19 juni en 3 september gevoerde gesprekken van de Commissie Kerkelijke Eenheid met de kerkenraad van de Gereformeerde Kerk (dolerend) te Dalfsen; dit verslag heeft de goedkeuring van de beide gesprekspartners.
2. E-mails van 1 oktober 2010 tussen broeder A. van Egmond en Ds. E. Heres met betrekking tot de juiste formulering van de vraag van de kerkenraad te Dalfsen aan de Commissie Kerkelijke Eenheid.
3. Mondelinge rapportage van de Commissie Kerkelijke Eenheid met betrekking tot het op 23 september 2010 gevoerde gesprek met de kerkenraad te Dalfsen, omdat een schriftelijk verslag niet gereed was; in deze rapportage deelt de commissie onder meer mee dat vanwege tijdgebrek de volgende agendapunten nog niet zijn doorgesproken met de kerkenraad van Dalfsen:
 - Hoe zien De Gereformeerde Kerken de Gereformeerde Kerk (dolerend) te Dalfsen?
 - Hoe ziet de kerkenraad de inhoud van de toevoeging 'dolerend'?
 - Het functioneren van het kerkverband.
 - Hoe te komen tot eventuele hereniging?

In de rapportage van de commissie is opgenomen de volgende vraag van de kerkenraad van Dalfsen aan de generale synode m.b.t. de Vrijmaking van 2003:

“Wij respecteren de keus die toen door broeders en zusters gemaakt is. Maar als u van ons vraagt dat wij over 2003/2004 dezelfde overtuiging moeten hebben als u, dan vraagt u van ons teveel.

Wij zijn van oordeel dat er ruimte moet zijn voor broeders en zusters die van mening zijn dat de Vrijmaking van 2003/2004 te vroeg was en die zich afvragen of zij wel het werk van Christus was.

Is deze ruimte aanwezig voor ons?”

Naar aanleiding van deze concrete vraag besluit de generale synode om niet met een eenvoudig ‘ja’ of ‘nee’ te antwoorden maar haar geloofsovertuiging uit te spreken over de Vrijmaking van 2003 en over de Vrijmaking van 2010 van de broeders en zusters te Dalfsen; de door de kerkenraad te Dalfsen gestelde vraag betreft de rechtmatigheid en de waardering van de vrijmaking van 2003/2004 en had een belangrijke plaats in het geheel van de gesprekken.

Overwegingen:

1. De synode heeft met dankbaarheid geconstateerd dat er in 2010 in Dalfsen een Vrijmaking van de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) heeft plaatsgevonden.
2. Gezien de gronden voor deze Vrijmaking constateert de synode eveneens met dankbaarheid dat de Gereformeerde Kerk (dolerend) te Dalfsen op hetzelfde fundament staat van Schrift en Belijdenis.
3. De synode spreekt de vurige wens uit dat er een eenheid in waarheid met deze gemeente mag komen overeenkomstig Joh. 17: 11b, 21, 22 en zoals de kerk nasprekt in art. 28 NGB.
4. In de gesprekken die de Commissie Kerkelijke Eenheid heeft gevoerd met de kerkenraad van de Gereformeerde Kerk (dolerend) te Dalfsen is gebleken dat er in de gemeente te Dalfsen moeite is om de Vrijmaking van 2003 te zien als het werk van de Here.
5. De kerk heeft ook in het verleden de noodzaak gehad zich uit te spreken over dit geloofstuk van Christus' kerkvergaderend werk, zoals dat concreet in Nederland aanwijsbaar was (GS Amersfoort 1966 en GS Hoogeveen 1969).

Besluit 1:

De synode besluit om uit te spreken:

1. Dat zij gelooft dat overeenkomstig art. 28 NGB en Zondag 21 HC de Vrijmaking van 2003 het werk van de Here Christus was en dat het Schriftuurlijk en confessioneel bestaansrecht van De Gereformeerde Kerken vaststaat (in aansluiting aan GS Hoogeveen 1969, art. 249 IIC, oordeel a.3);
2. Dat zij met ootmoed tot en in dankbaarheid aan de Here gelooft dat de bedding van het dynamische kerkvergaderend werk van de Here in Nederland sinds 1944 liep via de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) en sinds 2003 ook nu nog mag lopen via De Gereformeerde Kerken (hersteld), waarbij zij erkent dat de Here ook nu nog elders nieuw kerkelijk leven kan wekken en een nieuwe bedding kan leggen.

3. Dat deze besluiten onze geloofsovertuiging verwoorden inzake onze Vrijmaking in 2003;
4. Dat wij bij de kerkenraad van de Gereformeerde Kerk (dolerend) te Dalfsen zien de geloofsovertuiging dat het in 2003 nog niet verantwoord werd geacht om tot Vrijmaking te komen;
5. Dat wij samen de Here dankbaar zijn dat Hij door de Vrijmaking te Dalfsen van 2010 ook nu nog verder werkt aan de vergadering van Zijn kerk;
6. Dat wij de Here bidden dat Hij ons wil geven dat wij in die dankbaarheid onze eenheid vinden en beleven.

Gronden:

1. Voor de wettigheid van de Vrijmaking in 2003 geldt dat zowel is voldaan aan de wettige basis naar de Heilige Schrift en de belijdenis van de kerk als aan een wettige gang naar art. 31 van de Gereformeerde Kerkorde. Daarom geloven en belijden wij dat deze Vrijmaking een door de Here in Zijn Woord bevolen reformatie en wederkeer was die nog steeds eis is van de Here (vergelijk GS Amersfoort-West 1966/1967, Acta art. 162, pag. 165 ad 3).
2. De **grond** voor de Vrijmaking van 2003 is gelegen in de *noodzaak* tot terugkeer tot de eerbiedige gehoorzaamheid aan Gods Woord en trouw aan de belijdenis van de kerk, door de verwerping van de deformatie van de kerk zoals die zichtbaar werd in:
 - a. de handhaving van synodebesluiten en daarmee het definitief wettigen en toelaten van valse leer met betrekking tot:
 - het vierde gebod van de Wet van de Here;
 - dwaling en Schriftkritiek in het blijven zoeken van eenheid met andere kerkgenootschappen;
 - vele onschriftuurlijke liederen in de eredienst die dwaalleer bevatten;
 - de tucht met betrekking tot de viering van het Heilig Avondmaal.
(Acta GS Mariënberg 2005, art. 25 Ec, G, H, J, N ;
Acta GS Zwolle 2007, art. 48, 63, 65).
 - b. het verlaten van Gods Woord op ander gebied dan onder a. genoemd, zoals:
 - het ontkrachten van de radicaliteit van het zevende gebod;
 - het tolereren van Schriftkritiek in de kerken en met name in de opleiding tot de dienst des Woords en de evangelisatie;
 - het onthouden aan de gemeenten van een Schriftuurlijke visie op de verhoudingen van man en vrouw binnen het huwelijk, zoals uitkwam in de formulering van een nieuw huwelijksformulier;
 - het loslaten van de belijdenis, onder meer op het punt van de kerk, ten gunste van een onschriftuurlijke eenheidsdrang;
 - wildgroei van liturgische vernieuwingen, waarbij de nadruk ging liggen op het religieuze gevoel en de creativiteit van de mens;
 - verschraling en vervlakking van de prediking, waarbij vooral de hoorder in beeld moest komen;
 - onjuiste visie op de bediening van de verzoening door het opleggen van de zegen door een niet-predikant;
 - het aanvaarden van en meewerken aan onbetrouwbare Bijbelvertalingen;

- het verwaarlozen van de kerkelijke tucht;
 - het loslaten van de strikte binding aan de aangenomen kerkorde;
(Acta GS Mariëenberg 2005, art. 25 B, C, D, E, F, I, M;
Acta GS Zwolle 2007 art. 24, 25, 62, 64)
3. In de **gang** van de reformatie was gedurende vele jaren openlijk en ernstig gewaarschuwd tegen de afval, met name tegen de onder 2.a. en 2.b. genoemde afdwalingen. Ook waren vele bezwaarschriften op de onderscheiden zaken ingediend bij meerdere synoden. T.a.v. de onder 2.a. genoemde zaken geldt zelfs dat alle revisieverzoeken door GS Zuidhorn 2002 waren afgewezen, waardoor de kerkelijke weg daarvoor toen volledig ten einde was (art. 31 en 33 KO).
 4. De Schriftuurlijke **roeping** tot bekering is na het einde van GS Zuidhorn 2002 beargumenteerd en openlijk voor het voetlicht gebracht toen de 'Oproep tot reformatie' in februari 2003 tot alle kerkenraden werd gericht.
Daarin werd niet alleen gewezen op de onschriftuurlijke synodebesluiten maar ook op het algemene verval in de kerken in leer en leven, met de oproep om
"de onschriftuurlijke besluiten van de GS Zuidhorn 2002 te verwerpen en te komen tot een terugkeer naar de eerbiedige gehoorzaamheid aan Gods Woord op alle terreinen van leer en leven",
en om daarmee weer de kenmerken van de ware kerk volgens art. 29 NGB te vertonen:
"Kortom, dat men zich richt naar het zuivere Woord van God, alles wat daarmee in strijd is verwerpt en Jezus Christus erkent als het enige Hoofd" .
 5. Deze 'Oproep tot reformatie' is in 2003 door geen enkele kerkenraad aanvaard en kerkbreed verworpen waardoor het duidelijk werd dat de kerken weigerden zich te bekeren. Pas toen was het **moment** aangebroken om met het ontrouwe kerkverband te breken naar art.28 NGB en art. 31 KO.
Onder de genadige leiding van de Here is deze Vrijmaking vanaf september 2003 tot stand gekomen, waarop de via deze Vrijmaking voortgezette Gereformeerde Kerken zich officieel mochten herenigen in het kerkverband van De Gereformeerde Kerken in Nederland.

Besluit 2

Tenslotte spreekt de synode nog uit:

1. Dat zij de kerkenraad van de Gereformeerde Kerk (dolerend) te Dalfsen per brief zal informeren over het genomen besluit naar aanleiding van de gestelde vraag; hierin zijn opgenomen: het materiaal, de overwegingen, de besluiten met de uitspraken en de gronden;
2. Dat in de brief wordt toegevoegd een broederlijke uitnodiging hoe we tot kerkelijke eenheid zouden kunnen komen;
3. Dat deze brief opgenomen wordt in de Acta van de generale synode.

Besluit van de Generale Synode met betrekking tot de aan de Gereformeerde kerk (dolerend) te Dalfsen toe te zenden brief behorend bij de toezending van het besluit naar aanleiding van de gestelde vraag.

Aan:

De kerkenraad van de Gereformeerde Kerk (dolerend) te Dalfsen
p/a de heer T. Tel, scriba
Van Ommenhof 9
7721 XX Dalfsen

Emmen, 16 oktober 2010

Weleerwaarde en eerwaarde broeders,

Uw vraag

Wij hebben n.a.v. de gesprekken die de Commissie Kerkelijke Eenheid met u heeft gevoerd ons beraden over de concrete vraag die u aan ons heeft voorgelegd. Daarbij hebben wij tevens zoveel mogelijk in rekening gebracht het geheel van de gesprekken die met u zijn gevoerd. De concrete vraag die u ons heeft gesteld luidt als volgt:

“Wij respecteren de keus die toen door broeders en zusters gemaakt is. Maar als u van ons vraagt dat wij over 2003/2004 dezelfde overtuiging moeten hebben als u, dan vraagt u van ons teveel.

Wij zijn van oordeel dat er ruimte moet zijn voor broeders en zusters die van mening zijn dat de Vrijmaking van 2003/2004 te vroeg was en die zich afvragen of zij wel het werk van Christus was.

Is deze ruimte aanwezig voor ons?”

Wij zijn van oordeel geweest dat we deze vraag niet met een eenvoudig ‘ja’ of ‘nee’ konden en mochten beantwoorden. Deze vraag stelt de rechtmatigheid en de waardering van de vrijmaking van 2003/2004 aan de orde en kwam uit het geheel van onze gesprekken als een resultante naar voren. We voelden ons geroepen onze geloofsovertuiging aangaande de rechtmatigheid van onze vrijmaking schriftelijk aan te geven. Vandaar dat wij u doen toekomen ons gehele besluit naar aanleiding van de rapportage van de Commissie Kerkelijke Eenheid en uw concrete vraag aan ons. In dit besluit zijn opgenomen: het materiaal, de overwegingen, de besluiten met de uitspraken en de gronden. Wij spreken daarbij de hartelijke wens uit dat deze u mogen dienen bij al uw overwegingen.

Aan onze overwegingen, besluiten en gronden voegen wij in deze brief een broederlijke uitnodiging toe omtrent de manier waarop wij tot kerkelijke eenheid zouden kunnen komen.

Onze geloofsovertuiging en verplichting

De in ons besluit vermelde overwegingen, besluiten en gronden bevatten onze geloofsovertuiging dat de Vrijmaking die in 2003/2004 zijn beslag kreeg het werk van de Here is. Door de dienst van in zichzelf door en door zondige mensen heeft Hij in Zijn grote genade aan Nederland een trouwe kerk gegeven en ons bewaard bij Zijn Woord en Kerk. Deze door de Here gewerkte Reformatie is het bestaansrecht van De Gereformeerde Kerken. Dat houdt in dat wij verplichtingen hebben jegens de Here. Psalm 103 : 2 leert ons immers: *“loof de HERE, mijn ziel, en vergeet niet een van zijn weldaden”*.

En Psalm 78:4 roept ons op om aan het volgend geslacht te vertellen van de roemrijke daden des HEREN. Tevens laat deze Psalm ons zien dat het vergeten van de werken en de wonderen van de Here Zijn toorn opwekt.

Concreet betekent dit dat wij geroepen zijn om de Here dankbaar te zijn en te blijven voor Zijn jongste werk van Reformatie en onze kinderen daarvan te vertellen, thuis en via het catechetisch onderwijs. Opdat ook zij hun vertrouwen blijven stellen op de Here hun God en Zijn werken niet vergeten. Aan deze Schriftuurlijke roeping dienen wij in heel ons kerkelijk leven trouw te zijn en te blijven omdat de eer van onze God ermee gemoeid is.

Onze uitnodiging aan u

Tegelijkertijd zien wij in uw Vrijmaking het dynamische kerkvergaderend werk van de Here doorgang vinden. En wij zijn met u de Here daarvoor diep dankbaar. Het is deze dankbaarheid die voor u en voor ons nieuwe verplichtingen met zich meebrengt. En wel allereerst de verplichting om de eenheid in de waarheid met elkaar ook vorm te geven door samen op te gaan trekken in de waarachtige dienst aan de Here. Voor deze waarachtige eenheid heeft Jezus Christus hartstochtelijk zijn Vader gebeden, Johannes 17:11b, 20, 21.

Wij zijn dan ook stellig van mening dat deze eenheid in de waarheid mogelijk is. Want als we er echt van overtuigd zijn, van weerszijden, dat de Here een goed werk bij u en bij ons is begonnen, dan zullen we elkaar ook weten te vinden in de dankbare vreugde voor Zijn werk bij u en bij ons.

Dan pinnen we elkaar niet vast op de datum waarop de een en de ander zich heeft vrijgemaakt, of beter, werd vrijgemaakt, maar dan vinden we elkaar in de diepe verwondering dat de Here ons samen heeft bewaard bij Zijn Woord en Kerk. En gaan we samen verder, als broeders en zusters in de Here, wetende dat daar, waar broeders ook tezamen wonen, de Here Zijn zegen gebiedt, leven tot in eeuwigheid, Psalm 133.

Voortzetting van contact met de kerken

Tot slot nog het volgende: De generale synode wordt op 16 oktober a.s. gesloten.

We hopen van ganser harte dat u het contact met onze kerken voortzet.

Wij weten nu niet of u dat wilt doen en waarover u wilt spreken als u nader contact wenst.

Als u wenst te spreken over vereniging met De Gereformeerde Kerken kunt u zich wenden tot de meest naburige kerk; dat is de gemeente te Zwolle, broeder E. Korevaar, Verlengde Kerkweg 19, 8091 EW te Wezep is de scriba.

Als u deze beslissing nog niet wenst te nemen kunt u voor nader overleg contact opnemen met onze deputaten Adresvoering/Contacten Overheid/Binnenlandse Betrekkingen, u kunt dan benaderen broeder G.H. Plaggenmars, Hesselinkkamp 11, 7692 AS te Mariënborg.

Gode bevolen en met hartelijke broedergroeten,

Namens de generale synode van De Gereformeerde Kerken

A.Admiraal, preses

C. Baan, scriba-II

Artikel 93: Aanvullend rapport Deputaten ACOBB verzoek 13.4.1 en 13.4.2

02-10-2010

Materiaal:

- Aanvullend rapport Deputaten ACOBB van 9 januari 2010 verzoek 13.4.1 en 13.4.2.
Deputaten hebben hiermee een aanvullend rapport uitgebracht aan de kerken. Zij verzoeken nu de kerken, die in generale synode bijeen zijn, het volgende:
Verzoek 13.4.1

1. Nieuw te benoemen deputaten te mandateren om namens de kerken inhoudelijk te spreken met verontruste predikanten en eventuele gemeenten die zich vrijmaken uit de Gkv. De inhoud van die gesprekken zal dan liggen in de lijn van de hierboven gegeven overwegingen, tenzij door de synode anders bepaald.

Verzoek 13.4.2

2. Om met de predikanten E. Hoogendoorn en R. van de Wolf te spreken over de praktische toepassing van art. 28 NGB en Christus kerkvergaderend werk. Tevens willen deputaten graag met deze predikanten doorspreken over de vraag van ds. R. van de Wolf om terug te gaan naar zelfstandige gemeenten en een soort van los kerkverband te vormen. Geen synode meer maar in eerste instantie voorlopig een vergadering waar alle kerken bij elkaar komen. Zie ook het verslag van het gesprek.

Verzoek 13.4.1

Overweging:

Deputaten verzoeken hiermee om een ruimer beleid te gaan hanteren t.a.v. de mogelijke gesprekspartners, om daardoor de barrières, die er mogelijk zijn, weg te nemen.

Besluit:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen in Emmen op 14 november 2009, besluit de uitwerking van dit verzoek mee te laten nemen bij het vaststellen van de instructies Deputaten ACOBB.

Grond:

Een eventuele verruiming van het mandaat van de deputaten ACOBB t.a.v. de te voeren gesprekken zal in de instructies weergegeven dienen te worden.

Dit besluit wordt met algemene stemmen genomen.

Verzoek 13.4.2.

Dit verzoek wordt afgewezen.

Door de preses van de synode wordt aan deputaten ACOBB onder dank decharge verleend.

Artikel 94: Vaststellen instructie Deputaten ACOBB

16-10-2010

Materiaal:

- Instructie DACOBB

Overwegingen:

Deputaten ACOBB hadden tot op heden geen mandaat om naast kerken ook in contact te treden(op oriënterende wijze) , met afzonderlijke gemeenten, terwijl juist die situaties nu met regelmaat aan de orde zijn en komen. Tevens wordt de doorverwijzing naar de kerkenraden van DGK in de instructie vastgelegd.

Besluit:

De Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen op 14 november 2009 te Emmen besluit de instructie d.d. 16 oktober 2010 met amendementen vast te stellen.

Grond:

De nieuwe instructie geeft een ruimer mandaat, met een daarbij duidelijke afbakening van de terreinen waarop deputaten kunnen functioneren.

Het besluit wordt met algemene stemmen genomen.

Artikel 95: Uitnodiging Nationale Synode

02-10-2010

Materiaal:

- Uitnodiging nationale Synode
- Nationale Synode voorgeschiedenis en doel
- Nationale Synode oogst van het grondvlak
- Nationale Synode de Drieëenheid

Overweging:

1. De Nationale Synode is een interkerkelijke synode, die de kerkgrenzen ruimschoots passeert en daar, waar samensprekingen niet mogelijk zijn, wel veel verschillende kerkgenootschappen eendrachtig in een synode plaats laat nemen.
2. Vanuit De Gereformeerde Kerken is het goed om te wijzen op de Kerk van Jezus Christus, welke door de menigte van kerken uit het zicht verdwijnt.

Besluit:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen in Emmen op 14 november 2009, besluit om een getuigende brief te zenden aan de Nationale Synode, waarin gewezen wordt op de Kerk van Jezus Christus.

Grond:

De Gereformeerde Kerk in Nederland zullen naar buiten toe steeds blijven wijzen op de eenheid in de waarheid die gevonden wordt in de Kerk van Christus. (art.29 KO)

Dit besluit wordt met algemene stemmen genomen.

Artikel 96: Antwoordbrief aan stuurgroep Nationale Synode

16-10-2010

Materiaal:

- Antwoordbrief aan stuurgroep Nationale Synode
- Uitnodiging nationale Synode
- Nationale Synode voorgeschiedenis en doel
- Nationale Synode oogst van het grondvlak
- Nationale Synode de Drieëenheid

Overweging:

In het concept van de antwoordbrief, wordt voldoende ingegaan op de onschriftuurlijke leer welke in de verschillende kerken die deelnemen aan de Nationale Synode wordt geleerd. Het getuigenis van DGK komt duidelijk tot uiting in het opgestelde concept..

Besluit:

De Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen op 14 november 2009 te Emmen besluit de antwoordbrief aan de stuurgroep Nationale Synode vast te stellen en deze te verzenden.

Grond:

De brief is, gelet op de vele amendementen die erin zijn verwerkt, t.a.v. de inhoud zo volledig mogelijk opgesteld.

Het besluit wordt met algemene stemmen genomen.

Hoofdstuk 6 BUITENLANDSE BETREKKINGEN

Artikel 97: Behandeling Rapport van Deputaten BBK: Abbotsford

13-02-2010

Materiaal:

- Rapport Deputaten Buitenlandse Kerken
Hoofdstuk 4.2 Abbotsford

Besluit:

De deputaten Betrekkingen Buitenlandse Kerken rapporteren aan de Synode van Emmen,
dat de wettigheid van de Vrijmaking van de Liberated Reformed Church te Abbotsford in 2006 nog niet is aangetoond.

Gronden:

1. Er is meer studie nodig, om te kunnen beoordelen hoe de belijdenis over de meer- en minder zuivere kerken in de Presbyteriaanse Kerken (m.n. in de OPC) functioneert.
2. Er is meer studie van de Westminster Confessie nodig.
3. Er is nog geen duidelijkheid over de invloed van het interkerkelijk denken en handelen in de OPC op de geesten in de Canadese kerken.
4. Er is nog geen duidelijkheid in hoeverre de gereformeerde leer in de Canadese kerken gerelativeerd wordt.
5. Er is nog geen duidelijkheid in hoeverre de Canadese kerken werkelijk verbasterd zijn.

Overwegingen:

1. Deputaten BBK hebben tot taak om t.a.v. de vrijmaking te Abbotsford door de LRC voldoende en ter zake zijnde informatie in te winnen zodat de GS een verantwoord besluit kan nemen over het verzoek om een zusterkerkrelatie aan te mogen gaan. De beoordeling van de wettigheid van deze vrijmaking ter plaatse is daarbij van doorslaggevend belang.
2. De CanRC hebben zich in de laatste synodes steeds negatief uitgelaten t.o.v. DGK en die als schismatiek bestempeld.
3. Het is particuliere gemeenteleden sinds 2004 niet meer gegeven zelfstandig een bezwaar aan te tekenen bij de synode van de CanRC. Dat recht is sinds 2004 alleen voor behouden aan kerkelijke vergaderingen. Het ambt aller gelovigen wordt zo beperkt, hetgeen niet is naar de Schriften.

Besluit 1:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen te Emmen op 14 november 2009, besluit dat deputaten BBK met de adviseur ds. S. de Marie specifieke vragen zullen opstellen m.b.t. de gronden waarop de LRC zich heeft vrijgemaakt van de CanRC. Zij zullen de opgestelde vragenlijst zenden aan de LRC zodat de deputaten nog tijdens deze synode de antwoorden in ontvangst kunnen nemen. Verder zullen deputaten zich door middel van het bijwonen van erediensten en het spreken van gemeenteleden zich op de hoogte stellen van het Gereformeerde karakter van de vrijgemaakte gemeente in Abbotsford.

Gronden:

1. Op dit moment is er te weinig duidelijkheid omtrent de LRC of deze voldoende gronden had voor een vrijmaking of dat er sprake is van een schisma.
2. Het is van belang dat deputaten een betere beeldvorming krijgen van de situatie zoals geschetst in Abbotsford.
3. Met een 'voorlopige' erkenning kan er al vrij snel een kerkelijke relatie aangegaan worden en hoeft niet nog eens twee jaar gewacht te worden op een volgende synode
4. De LRC heeft helder aangegeven zich te willen richten naar de drie formulieren van Eenheid en de belijdenis.

Bespreking:

Deputaten geven in hun rapportage aan dat er meer studie nodig is van de Westminster Confessie omdat het tot nu toe zo is geweest dat kerken die de Westminster Confessie als belijdenisgeschrift aanvaarden als zusterkerken beschouwd mogen worden. Deputaten geven desgevraagd aan dat het bij de behandelde zaak om een open avondmaalstafel gaat en de vraag of men zich om dat feit alleen mag vrijmaken van bestaande kerkelijke instituten. Daarbij moet worden aangetekend dat de open avondmaalstafel vanuit de OPC ingevoerd was bij de CanRC. De Westminster Confessie verschilt op een aantal punten van de NGB. Door deputaten wordt tevens aangevoerd dat de gemeente van Abbotsford in eerste instantie de vraag aan de eigen kerkenraad voorgelegd heeft om een revisie-verzoek met daarbij de genoemde bezwaren in te dienen bij de synode van de CanRC. Dit is ook gebeurd maar afgewezen. Door een veranderde samenstelling van de kerkenraad is de mening van de kerkenraad gewijzigd en staat hij niet meer achter de genoemde bezwaren van een aantal gemeenteleden. De kerkenraad heeft zelf de zaak op scherp gezet door in een rondschrijven de synodebesluiten van 2001 en 2004 nog eens nadrukkelijk te verdedigen. Voor de gemeente van Abbotsford was daarmee, de kerkelijke weg afgesloten omdat zij als kerkleden zich niet meer mochten beroepen op een meerdere vergadering. Uiteindelijk was er in 2007 geen andere mogelijkheid meer dan zich vrij te maken van die on-Schriftuurlijke synodebesluiten.

Deputaten delen nog mee dat zij door de laatste synode van de CanRC te Smithers niet waren uitgenodigd, maar dat het verzoek om een zusterkerkrelatie aan te gaan met één stem verschil werd afgewezen. Toch heeft de synode van de CanRC DGK bestempeld als een schismatieke kerk en geeft daarmee duidelijk aan hoe zij tegen DGK aankijken. In die situatie, met het gegeven dat de CanRC DGK zien als een scheurkerk en ook de gronden voor de vrijmaking in 2003 verwerpen wordt het voor DGK moeilijk om de CanRC te blijven erkennen als een ware kerk. Daarmee komt de relatie met de vrijgemaakte gemeente te. Abbotsford in een ander licht te staan en zal die situatie dus grondig beoordeeld moeten worden. Deputaten geven daarop aan dat de oproep tot vrijmaking van de gemeente van Abbotsford gegrond werd op de zusterkerkrelatie die de CanRC had met de OPC en zich toespitste op de open avondmaalstafel die in de OPC gewoonte was. Het ging niet alleen om de open avondmaalstafel in de CanRC, waar dat ook al aan de orde was. De leer van de kerk is in het geding al komt dat nog niet duidelijk in besluiten tot uiting. Voorgesteld wordt, of er een mogelijkheid is om één van de broeders uit te nodigen om tijdens de synode de gerezen vragen te beantwoorden en duidelijkheid te geven. Daarmee zal een positief signaal worden afgegeven aan deze broeders en hoeft het ook niet nog eens twee jaar te duren voordat er de nodige besluiten kunnen worden genomen. Een andere mogelijkheid is om de LRC 'voorlopig' te erkennen als ware kerk. In de bespreking wordt duidelijk dat dit niet de aangewezen weg is. Als kerken van Christus erken je elkaar wel of niet. Dat zal duidelijk moeten worden.

Het voorgestelde besluit wordt met algemene stemmen genomen. Broeder A. van der Net blijft als deputaat buiten stemming.

Artikel 98: Aanvullend Rapport Deputaten BBK inzake de LRC (Abbotsford)

12-06-2010

Voorstel: Deputaten adviseren de Generale Synode op grond van hun onderzoek om met de Liberated Reformed Church van Abbotsford een zusterkerk-relatie aan te gaan.

Materiaal:

1. Aanvullend Rapport Deputaten Betrekkingen Buitenlandse Kerken inzake de Liberated Reformed Church (LRC) te Abbotsford (Canada).

Overwegingen:

1. De LRC wil leven overeenkomstig Gods Woord en gebruikt de New King James Version als betrouwbare Bijbelvertaling en niet, zoals in de CANRC, de New International Version.
2. De LRC heeft als grondslag de drie Formulieren van enigheid, zoals DGK die ook heeft.
3. De Dordtse Kerkorde wordt door de LRC gehanteerd, zij het dat die gebaseerd is op het Engelse model die dezelfde inhoud maar een andere indeling heeft.
4. In de LRC wordt gezongen uit het Book of Praise.

Besluit:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen te Emmen op 14 november 2009 besluit om de Liberated Reformed Church te Abbotsford (Canada) op hun grondslag van het fundament in leer, dienst en tucht te erkennen als ware kerk en met haar een zusterkerk-relatie aan te gaan.

Gronden:

1. De Liberated Reformed Church at Abbotsford is trouw in leer, dienst en tucht aan onze God.
2. Het aangaan van een zusterkerk-relatie van de Canadian and American Reformed Churches (CANRC) met zowel de Orthodox Presbyterian Church (OPC) als de United Reformed Church (URC) heeft dwalingen (kerk, verbond, prediking) in de kerk gebracht, die de ambt dragers niet hebben gezien of hebben willen zien.
3. De leden van de CANRC hebben volgens het kerkrecht hun bezwaren, appèls en revisieverzoeken op de wettige manier ingediend. De mogelijkheid om met bezwaren voort te gaan in de kerkelijke weg is hen ontnomen door een nieuw synodebesluit binnen de CanRC m.b.t. het indienen van bezwaarschriften aan de synode door kerkleden.
4. De Canadian and American Reformed Churches (CANRC) hebben, in het niet honoreren van de ingediende bezwaren, aangegeven de vrede in de kerk boven het recht van Christus te plaatsen.
5. Deze dwalingen raken het hart van het evangelie en het hele leven van de kerkgemeenschap.

Bespreking:

De preses verzoekt de deputaten, de broeders P. Drijfhout, Joh. Houweling en A.v.d. Net plaats te nemen aan de vergadertafel en heet hen hartelijk welkom. Broeder Drijfhout geeft aan dat hij samen met broeder Van der Net twee weken naar Abbotsford is geweest, waar zij alle broeders en zusters hebben gesproken, twee zondagen de kerkdiensten hebben mogen bijwonen en ook de mannenvereniging hebben bezocht.

Deputaten kregen inzicht in de ontwikkelingen in de CANRC, de OPC en de URC. In de OPC mogen baptisten voorgaan, als ze de door hen geleerde volwassen doop maar niet uitdragen. Ook de tucht wordt daar bijna niet meer gebruikt.

T.a.v. de wettigheid van de vrijmaking in Abbotsford wordt gesproken over de Westminster Confessie, die door zusterkerken van de CANRC gebruikt wordt. Met name bleek de praktijk van de open avondmaalstafel in de OPC maar ook binnen de CANRC zelf, een belangrijke grond te zijn geweest voor de vrijmaking van de bezwaarde broeders en zusters. Een andere belangrijk punt was de blokkering voor kerkleden om met een bezwaar tegen een synode-uitspraak rechtstreeks naar de synode te gaan. Met ingang van 2004 kan men alleen een bezwaar of appèl indienen bij de classis of synode via de eigen kerkenraad. Zo werd de kerkelijke weg voor de bezwaarden afgesloten.

Ook is duidelijke geworden dat de broeders en zusters in Abbotsford er alles aan doen om te leven naar Schrift en belijdenis.

Nadat de vergadering na een langdurige bespreking vaststelt dat de vrijmaking van de LRC wettige gronden kent en de kerkelijke weg door hen ten einde doorlopen was, spreekt de assessor broeder Teunis de dankbaarheid hierover uit aan de Here, de Almachtige die gedacht heeft aan Zijn Kerk en zo in de harten heeft gewerkt dat een begin van de eenheid gemaakt kon worden. Met ingang van vandaag heeft DGK een zusterkerk, t.w. de LRC te Abbotsford.

Ook wordt nog de brief van Abbotsford d.d. 3 juni 2010 waarin hun verzoek staat om te komen tot een zusterkerkrelatie i.v.m. het aanwezige publiek, in het Nederlands voorgelezen.

Het besluit wordt met algemene stemmen genomen. Broeder A.v.d. Net blijft als deputaat buiten stemming.

Artikel 99: Behandeling Rapport van Deputaten BBK: Australië

13-02-2010

Materiaal:

- Rapport Deputaten Buitenlandse Kerken
Hoofdstuk 4.3 Australië

Besluit:

Pas nieuwe pogingen te ondernemen om met de FRCA een zusterkerkrelatie aan te gaan wanneer de FCRA de banden met de GKv verbreekt

Gronden:

1. In opdracht van onze Here Jezus Christus zijn we geroepen de eenheid op grond van de Schrift, de drie formulieren van eenheid en de KO te zoeken.
2. In de FRCA kerken neemt de onrust en onvrede met de situatie in de GKv toe. Individuele kerken hebben al maatregelen genomen (niet alle predikanten op hun kansels toe te laten en attestaties niet zondermeer te accepteren).

Overwegingen:

1. Deputaten BBK hebben tot taak om t.a.v. de situatie in de FRCA voldoende en ter zake zijnde informatie in te winnen waaruit de GS kan putten om op basis daarvan een besluit kan nemen over de situatie aldaar.
2. De FRCA hebben zich in de laatste synodes steeds afwijzend uitgelaten t.o.v. DGK terwijl de zusterrelatie met de GKv werd aangehouden.
3. Toch zijn de kerken in Australië in zoverre verdeeld dat er nu kerken zijn waar niet elke predikant van de GKv zomaar op de kansel kan. Ook attestaties worden daar niet zomaar geaccepteerd.
4. Kontakten behoeven niet per definitie enkel en alleen via deputaten van de FRCA te lopen maar kunnen eventueel ook via bezwaarde broeders en zusters lopen.

Besluit:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen te Emmen op 14 november 2009, besluit de kerkelijke contacten met de FRCA in Australië te blijven handhaven, maar een verzoek tot zusterkerkrelatie op te schorten totdat deze kerken de band met de GKv verbreken.

De GS stelt daarbij de volgende instructie vast:

Deputaten krijgen m.b.t. de Australische kerken de opdracht:

- a. richting de FRCA niet alleen haar diepe teleurstelling uitspreken over de genomen besluiten richting de GKv en DGK, maar ook haar grote bezorgdheid betreffende het ernstige tekort aan Schriftuurlijk onderscheidingsvermogen binnen de FRCA zelf; de FRCA oproepen om van haar verkeerde beoordelingen terug te komen, op te komen voor het recht en de eer van de Heer der Kerk en te verwerpen alles wat tegen Gods Woord ingaat.
- b. de kerken van FRCA waarschuwen Schrift en belijdenis voor leer en leven voluit te blijven erkennen als de waarheid (-de Schrift) en het naspreken van de waarheid (-de belijdenis); niet toe te geven aan een hermeneutiek en schriftkritiek die steeds meer rekening houdt met de huidige omstandigheden; tevens volledig recht te doen aan de KO en haar niet laten oprekken voor eigenwillige vrijheid.
- c. pas nieuwe pogingen te ondernemen om eventueel met de FRCA een zusterkerkrelatie aan te gaan wanneer de FCRA de banden met de GKv verbreekt.
- d. eventuele ontwikkelingen in de FRCA blijven volgen.

Gronden:

1. In opdracht van onze Here Jezus Christus zijn we geroepen de eenheid op grond van de Schrift, de drie formulieren van eenheid en de KO te zoeken.
2. In de FRCA kerken neemt de onrust en onvrede met de situatie in de GKv toe. Individuele kerken hebben al maatregelen genomen (niet alle predikanten op hun kansels toe te laten en attestaties niet zondermeer te accepteren).

Bespreking:

Door een broeder wordt t.a.v. de inleiding in art. 4.3.1 gevraagd naar de reden waarom deputaten na bestudering van het rapport BBK van de FRCA de eerder gedane aanvaarding van de uitnodiging om als deputaten aanwezig te zijn op de synode van de FRCA terug te nemen. De deputaten antwoorden daarop dat zij in eerste instantie, zonder de rapporten te bestuderen die met de uitnodiging meegestuurd werden, de uitnodiging met blijdschap aangenomen hebben. Echter toen bij het lezen van de rapporten bleek dat het standpunt van de FRCA nog gelijk was aan de situatie van drie jaar terug en erop gericht was dat DGK zich zouden herenigen met de GKv om zo gezamenlijk de GKv te doen inzien dat zij zich op on-Schriftuurlijke wegen bevinden, besloten deputaten geen gehoor te geven aan de uitnodiging. Nadat die uitslag aan de FRCA was meegedeeld ontstond er onrust bij de bezwaarde broeders en zusters in Australië omdat die vonden dat deputaten wel moesten komen en die situatie in rekening brengend hebben deputaten in een nieuwe vergadering alsnog besloten om toch te gaan. Kanttekening daarbij is dat zowel het meerderheidsrapport als het minderheidsrapport er nog steeds van uitgingen dat de GKv de ware kerk is en er dus t.o.v. een drietal jaren terug geen enkele vordering was. Vanuit de afgevaardigden wordt aangegeven dat de contacten met die bezwaarde broeders en zusters niet verbroken mogen worden om hen zo in hun strijd een hart onder de riem te kunnen steken. Tekenend is ook het feit dat er meerdere kerken bezwaar hebben aangetekend tegen de synodebesluiten zowel van de FRCA als de GKv, maar dat daarmee toch, tegen de verwachtingen in, de aandacht voor DGK tot een minimum was teruggebracht. Duidelijk moet dan zijn wat de opdracht van deputaten is in het onderhouden van de contacten omdat vanuit de FRCA gezien de deputaten wel contacten willen onderhouden, maar dat die erop gericht zijn een verzoening tussen DGK en de GKv te bewerkstelligen. Toch is er een beeld van onrust in de

FRCA te bespeuren, waarbij zelfs verschillende kerken van het verband aangeven niet alle predikanten van de GKv zo zondermeer toe te laten op hun kansels. Verschillend wordt gedacht over een eventuele scheuring, maar wel is duidelijk dat de antithese wordt afgebroken in zowel de scholen als in de kerken, wat een reden is voor veel strijd.

Het besluit wordt met 10 stemmen voor genomen. Één afgevaardigde onthoudt zich van stemming. Broeder A. van der Net blijft als deputaat buiten stemming.

Artikel 100: Brief van de deputaten van de Free Reformed Churches of Australia (FRCA)

12-06-2010

Materiaal:

Brief van de Deputaten van de Free Reformed Churches of Australia (FRCA) d.d. 18 maart 2010 waarin zij een voorstel doen tot contact en vragen stellen m.b.t. recente ontwikkelingen binnen De Gereformeerde Kerken.

Voorstel:

Een geargumenteerde antwoord te geven aan de FRCA op hun brief d.d. 18 maart 2010 met daarin als bijlagen de brieven van DGK aan de GKv en aan de Ichthusgemeente (Kampen), in Engelstalige versie.

Besluit 1:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen te Emmen op 14 november 2009 besluit om door het moderamen een geargumenteerde conceptbrief op te laten stellen, welke na accordering door de synode met bijlagen verzonden kan worden naar de FRCA.

Gronden:

1. De Generale Synode van Legana van 2009 (FRCA) hebben het besluit genomen om de GKv te vermanen i.v.m. o.a. het vierde gebod en het gebruik van de sacramenten.
2. De FRCA weet dat DGK aangegeven hebben dat de toenmalig bezwaarde kerkleden, welke nu DGK hebben gevormd, voor 2003 de gehele kerkelijke weg van appèlleren hebben gevolgd in de GKv.
3. De FRCA veronderstelt dat een terugkeer van DGK naar de GKv in nederigheid en liefde zou moeten kunnen.

Bespreking:

Het standpunt dat de FRCA inneemt t.a.v. DGK en de GKv wordt besproken. De vergadering betreurt het dat de FRCA na het verstrekken van zoveel informatie over de situatie rond 2003 en binnen de GKv, DGK blijven oproepen om zich te verzoenen met de GKv.

Opgemerkt wordt dat nieuwe deputaten met mogelijk nieuwe gezichtspunten deze brief hebben geschreven.

De deputaten BBK worden bedankt voor het door hen geleverde werk.

Het besluit wordt met algemene stemmen genomen. Broeder A.v.d. Net blijft als deputaat buiten stemming.

Artikel 101: Brief aan de Free Reformed Churches of Australia (vervolg)

02-10-2010

Materiaal:

- Brief aan de Free Reformed Churches of Australia

Overweging:

Het wordt als belangrijk aangegeven dat de volledigheid van de als bijlage meegezonden correspondentie tussen deputaten cq CKE een vereiste is wil de FRCA ten aanzien daarvan een goed beeld kunnen krijgen.

Besluit:

De Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen op 14 november 2009 te Emmen, spreekt uit dat de brief aan de Free Reformed Churches of Australia volgens het besproken concept verzonden zal worden met de daarbij genoemde bijlagen.

Grond:

Het antwoord met de oproep aan de Free Reformed Churches of Australia moet een uitgebreide argumentatie hebben met daarbij vermeld:

- De werkelijke staat van de contacten tussen DGK en de GKv
- De toedracht van de kerkverlating bij DGK

Het besluit wordt met algemene stemmen genomen.

Artikel 102: Brief van de Liberated Reformed Church at Abbotsford

11-09-2010

Verzoek om ds. De Marie over te laten komen om in de LRCA het Woord en de sacramenten te bedienen.

Materiaal:

Brief d.d. 30 augustus 2010 van de Liberated Reformed Church at Abbotsford

Overweging:

Omdat het een uitnodiging betreft om ds. De Marie over te laten komen naar Canada zal de kerkenraad van De Gereformeerde Kerk van Zwolle daar een besluit over moeten nemen. Dat komt de GS van Emmen niet toe.

Door deputaten wordt de nood bij de LRCA onderstreept door aan te geven dat er bij hun vertrek uit Canada vier ongedoopte kinderen waren waarvan de oudste al zes jaar is, terwijl rond deze tijd nog twee kinderen worden verwacht. Ook heeft men al jaren geen avondmaal meer gevierd.

Besluit:

De Generale Synode etc. besluit de LRCA te verzoeken hun verzoek betreffende de uitnodiging om ds. De Marie te laten overkomen tot de kerkenraad van DGK Zwolle e.o. te richten.

Artikel 103: Brief aan de Liberated Reformed Church at Abbotsford

02-10-2010

Materiaal:

- Brief aan de Liberated Reformed Church at Abbotsford

Bespreking:

Op het verzoek van de LRCA om ds. De Marie te laten overkomen i.v.m. bediening van de Heilige Doop aan vier kinderen van de gemeente en de bediening van het Heilig Avondmaal, deelt deze mee dat hij van de kerkenraad van de Gereformeerde Kerk van Zwolle e.o. toestemming heeft gekregen om van D.V. 24 oktober tot 5 november dat bezoek te brengen. Ds. De Marie zal tijdens die reis vergezeld worden door broeder C. Houweling. Op de terugreis zal in Ontario een tussenstop plaatsvinden om daar met bezwaarde broeders en zusters te spreken.

Artikel 104: Bezoek ds. De Marie aan Abbotsford, Canada

08-10-2010

Ds. S. de Marie vermeldt dat hij n.a.v. de stop in Ontario op de terugweg van zijn a.s. reis naar Abbotsford, door een lid van de subcommittee van de deputaten buitenlandse kerken van de CanRC, t.w. ds. Moesker, een verzoek tot een gesprek heeft ontvangen. Omdat DGK geen zusterkerkrelatie met de CanRC onderhoudt heeft ds. De Marie dit verzoek eerst voorgelegd aan deputaten BBK, waarvan broeder P. Drijfhout aanwezig is om e.e.a toe te lichten. Desgevraagd geeft deze aan hierover advies is ontvangen van de kant van de zusterkerk te Abbotsford. Besloten is om te antwoorden dat BBK liever met minstens twee deputaten dit gesprek willen voeren na de nodige uitwisseling en gedegen bestudering van relevante informatie. Daarbij komt dat er zeer recent een afwijzend artikel van ds. Cl. Stam in de Clarion is verschenen in de lijn van de door GS Burlington 2010 aanvaarde adviezen van het vorige deputaatschap. Bovendien is de beschikbare tijd van ds. De Marie te kort, en kan een eventueel gesprek beter in Nederland plaatsvinden.

Ds. De Marie meldt verder nog dat hij per e-mail aan ds. Moesker van de CanRC heeft aangegeven dat het verzoek op de synode gebracht zou worden, waar deze verheugd om was.

Artikel 105: Nieuwe contacten met Zuid-Afrika en Informatie Deputaatschap BBK

02-10-2010

- Ds. P.G. Boon uit Zuid-Afrika van de Vrye Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika heeft als deputaat BBK een brief gezonden aan deputaten BBK van DGK met de vraag daarin om een gesprek met deputaten BBK te mogen hebben. Dat gesprek, dat aangevraagd is i.v.m. de kerkelijke ontwikkelingen die de laatste jaren hebben plaatsgevonden in vooral de GKv, zal D.V. op 12 oktober a.s. plaatsvinden in Hasselt.
- Op 15 september jl. werd van de Canadian Reformed Churches vanuit de synode van Burlington een brief ontvangen met het verzoek om in de loop van dit jaar een gesprek te mogen hebben. Afspraken daartoe zullen nog gemaakt worden.

Vanuit de afgevaardigden wordt gevraagd of het niet zinvol zou zijn om de brief die verzonden is aan de GKv al voor de komende gesprekken ook aan de nieuwe gesprekspartners te zenden. Dit voorstel zal door deputaten verder uitgewerkt worden.

Artikel 106: Behandeling Rapport van Deputaten BBK:Sri Lanka

13-02-2010

Materiaal:

- Rapport Deputaten Buitenlandse Kerken
Hoofdstuk 4.4 Sri Lanka

Besluit:

De deputaten voor de Betrekkingen Buitenlandse kerken adviseren de Synode, niet over te gaan tot kerkelijke hulpverlening aan de gereformeerden in Sri Lanka.

Gronden:

1. De Australische Kerk van Byford is bezig de hulpverlening voor gemeente en school geheel op zich te nemen.
2. Tussen de Australische kerken en De Gereformeerde Kerken in Nederland, is geen kerkelijke eenheid, en daarom nauwe samenwerking onmogelijk.
3. Hulpverlening aan de armsten, door financiële adoptie van een kind uit een Tamilgezin, is geen kerkelijke zaak en kan aan het particuliere initiatief van kerkleden overgelaten worden.
4. Ook de financiële ondersteuning van de John Knox School is geen kerkelijke zaak en moet aan particulier initiatief van kerkleden overgelaten worden.

Overwegingen:

1. Om scholen te bouwen en in stand te houden is in principe een eigen zendeling ter plaatse nodig die daarbij een onderwijzende en evangeliserende taak heeft.
2. Wanneer financiële ondersteuning wordt geboden is het een noodzaak om een duidelijk beeld te hebben c.q. te krijgen waar die middelen voor gebruikt zullen worden.

Besluit:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen te Emmen op 14 november 2009, besluit geen zendingsactiviteiten met betrekking tot de Lanka Reformed Church te ontwikkelen.

Gronden:

1. De kerk van Byford heeft besloten de financiële hulpverlening stop te zetten omdat blijkt dat broeder De Silva de gelden gebruikt voor initiatieven die niet gedragen worden door Byford.
2. Voor deputaten BBK is het onduidelijk in welk opzicht broeder De Silva nu ondersteuning zou moeten hebben om de gemeente te Sri Lanka in stand te houden.
3. Het laten opzetten en in stand houden van scholen zonder eigen zendeling ter plaatse ligt niet in de opdracht van deputaten BBK.

Bespreking:

Omdat de vraag naar financiële bijstand, zoals deputaten aangeven, door broeder De Silva op Sri Lanka volgens ds W. v. d. Jagt van de kerk van Byford in zoverre uit de hand loopt dat het een bodemloze put lijkt te zijn, heeft de kerk van Byford besloten om de financiële hulpverlening stop te zetten. Onduidelijk is daarbij of de zendingsactiviteiten daarmee dan ook gelijktijdig zijn stil gelegd. Hoewel het niet bekend is wat de precieze situatie is t.a.v. broeder De Silva wordt er verschillend gedacht over een eventuele plaatsvervangende hulpverlening. Enerzijds moet deze broeder in zoverre ondersteund worden dat hij zijn taak in de gemeente in ieder geval kan blijven doen, terwijl anderzijds het onduidelijk is wat broeder De Silva in financieel opzicht heeft gedaan waardoor de kerk van Byford de hulpverlening heeft stopgezet.

Het besluit wordt met 10 stemmen voor genomen. Één afgevaardigde onthoudt zich van stemming. Broeder A. v. d. Net blijft als deputaat buiten stemming.

Artikel 107: Behandeling Rapport van Deputaten BBK: Webmagazine Reformed Continua

13-02-2010

Materiaal:

- Rapport Deputaten Buitenlandse Kerken
Hoofdstuk 4.5 Webmagazine Reformed Continua

Bespreking:

Op de vraag hoeveel medewerkers een aandeel hebben in het verschijnen van het blad wordt geantwoord dat er een viertal vaste medewerkers zijn die de stukken vertalen van het Nederlands in het Engels en er een nieuwe medewerker is die voor de layout zorgt. De vergadering neemt met dankbaarheid kennis van dit initiatief en besluit dat deputaten verder kunnen gaan met het webmagazine.

Artikel 108: Behandeling Rapport van Deputaten BBK: Gereformeerde Kerken in Indonesië

13-02-2010

Materiaal:

- Rapport Deputaten Buitenlandse Kerken
Hoofdstuk 4.6 De Gereformeerde kerken in Indonesië (GGRI)

Overwegingen:

1. Het is aan de GS om deputaten van de nodige financiën te voorzien om een reis te kunnen maken naar Indonesië.
2. De gesprekken die de broeders uit Indonesië hier gevoerd hebben met deputaten mochten als positief worden ervaren.

Besluit: Deputaten zullen op uitnodiging van de kerken in Indonesië alle beschikbare middelen gebruiken om tijdens de GS van deze kerken zich op de hoogte te stellen van het Gereformeerd karakter van deze kerken en de kerken in Nederland daarvan op de hoogte brengen.

Grond:

De wil om gereformeerd te willen zijn werd tijdens het gesprek van deputaten en ds. S. de Marie met de broeders uit Indonesië duidelijk geproefd.

Bespreking:

Het bezoek dat ds. Pila Njuka en broeder Marten Sangguwali aan Nederland heeft gebracht om in gesprek te gaan met deputaten en de adviseur ds. S. de Marie werd vreemd genoeg aangekondigd door ds. Van der Jagt. Ds. S. de Marie geeft t.a.v. het gesprek aan dat het een goed en sympathiek gesprek was en dat daar dankbaar op mag worden teruggekeken. Ook heeft ds. Pila Njuka aangegeven te willen pleiten om deputaten BBK uit te nodigen voor de volgende synode in Indonesië.

Dit besluit wordt met algemene stemmen genomen. Deputaat A. van der Net blijft buiten stemming.

Artikel 109: Herziening synode besluiten in zake betrekkingen met buitenlandse kerken

11-09-2010

E.1. BETREKKINGEN BUITENLANDSE KERKEN:

E.1.1. Materiaal

Generale Synode Leeuwarden 1990, artikel 93
Generale Synode Ommen 1993, artikel 68-82
Generale Synode Berkel & Rodenrijs 1996, artikel 85, 86, 88-94
Generale Synode Leusden 1999, artikel 89, 90, 92-98
Generale Synode Zuidhorn 2002/2003, artikel 133-141, 144-194
Generale Synode Mariënborg 2005, artikel 25 (J)

E.1.2. Overweging

- E.1.2.1. Om aan de Schriftuurlijke eis te voldoen om de eenheid van de ware kerk - voor zover mogelijk - ook over de landgrenzen heen te zoeken en te bevorderen zijn kerkelijke regels onontbeerlijk.
- E.1.2.2. De GS Groningen-Zuid 1978 heeft een aantal overwegingen gemaakt die tezamen met art. 47 KO een goed uitgangspunt vormen voor kerkelijke regels
- a. dat naar het Woord Gods (Joh. 17 : 11, 17, 20, 21; Ef. 3 : 14 4 : 16; 2 Tim. 3 : 15, 16) en de daarop gegronde belijdenis (Heidelbergse Catechismus Zondag 21 en N.G.B. artt. 27-29) de Kerk van Christus wel verspreid en verstrooid is door de gehele wereld, maar toch tezamen gevoegd en verenigd in eenzelfde Geest, en in enigheid van het ware geloof, door het bewaren van de ware leer en dienst en tucht naar de ordeningen van Jezus Christus als haar enig Hoofd;
 - b. dat het naar het Woord Gods en de belijdenis de roeping van de ware gelovigen en van de kerken in elke plaats en elk land is te staan naar kerkelijke gemeenschap met allen, die met hen eenzelfde geloof belijden en handhaven in prediking en dienst, kerkregering en tucht, en wel in eenheid van kerkelijk samenleven in elke plaats en land en waar dit door geografische afstanden, taalbarrières of andere oorzaken niet mogelijk is door kerkelijke correspondentie als oefening van kerkelijke gemeenschap;
 - c. dat het tevens de roeping van de ware gelovigen en kerken is met ijver en goede voorzichtigheid uit het Woord Gods te onderscheiden wat de ware kerk is, om met die ware kerk gemeenschap te oefenen en kerkelijke gemeenschap af te wijzen met kerken die openlijk van de leer en de ordeningen van het Woord Gods afwijken, of die zich schismatiek hebben afgescheiden van de ware kerk;
 - d. dat bij het vervullen van deze roeping er rekening mee gehouden zal moeten worden, dat de Here Christus Zijn Kerk vergadert onder verschillende volken en ook met Zijn Kerk onder die volken een weg van eigen historie van verdrukking en strijd tegen dwaling en reformatie is gegaan en nóg gaat; dat hierdoor tussen deze kerken ook verschillen aanwijsbaar kunnen zijn in de wijze waarop zij de waarheid Gods belijden en voorts in de uiterlijke inrichting en liturgische gebruiken en afspraken van kerkregering, terwijl ze toch samenstemmen in het belijden van het Woord van God en het handhaven van de ware leer en de bediening van de sacramenten en niet willen afwijken van wat Jezus Christus als het enig Hoofd heeft verordend (vgl. art. 32 N.G.B. en art. 86 K.O.);
 - e. dat in contact met kerken in het buitenland, die relaties hebben met andere kerken of kerkengroepen, met wie de Gereformeerde Kerken in Nederland geen kerkelijke correspondentie of gemeenschap hebben, voor de vraag van het aangaan van kerkelijke gemeenschap, zowel het onder c. als onder d. genoemde in rekening gebracht dient te worden;
- E.1.2.3. GS Leeuwarden 1990 heeft uitgaande van het onder E.1.2.2 genoemde regels opgesteld voor het aangaan en onderhouden van zusterkerkrelaties met kerken in het buitenland (Acta Leeuwarden 1990, art. 93) Hierin is bewust conform art. 29 NGB geformuleerd dat de kerken over en weer op elkaar zullen toezien, dat in leer, kerkregering, tucht en eredienst niet afgeweken wordt van de gereformeerde leer.
- E.1.2.4. GS Ommen 1993 heeft echter het “op elkaar toezien” in de eerste regel gewijzigd “in elkaar bijstaan” (Acta, art. 68): “De kerken zullen elkaar zo veel mogelijk bijstaan in de handhaving, verdediging en bevordering van de gereformeerde belijdenis naar de Schriften in leer, kerkregering, tucht en eredienst.” Als argument hiervoor werd genoemd dat men niet belerend wilde overkomen als Gereformeerde kerken in Nederland naar de kerken in het buitenland. Verder voerde men aan dat er protesten tegen de oorspronkelijke formuleringen kwamen van bepaalde presbyteriaanse zusterkerken.

- Deze wijziging geeft echter ruimte voor uitholling van de Schriftuurlijke plicht tot het toezien op elkaar, dat ook bedoeld is om elkaar te helpen eventuele dwaalleer te weren en waar nodig elkaar terecht te wijzen. Hoewel bijstaan dit ook inhouden kan, is het toch algemener en scherpt het te weinig in deze richting op.
- E.1.2.5. De wijze waarop men na GS Ommen 1993 is omgegaan met het aanknopen van kerkelijke contacten en aangaan van zusterkerkrelaties doet vermoeden dat het bijstellen van deze regel een uiting is geweest van een tolerantere visie op kerk zijn en dwaalleer.
 - E.1.2.6. Als voorbeeld van de hiermee samenhangende tolerantie zij hier genoemd het aangaan van een zusterkerkrelatie met de Presbyterian Church of Eastern Australia (PCEA). Op de GS Berkel en Rodenrijs 1996 lag reeds een voorstel hiertoe waarin de wijziging in de regels voor het aangaan van een zusterkerkrelatie een belangrijke grond vormde (zie materiaal E.1.1.19). De verhouding tussen PCEA en Free Reformed Churches of Australia weerhield de synode toen nog. GS Leusden 1999 ging echter wel over tot het aangaan van een zusterkerkrelatie met de PCEA. Hiertegen bestonden echter ernstige principiële bezwaren. Deze Australische kerken lieten predikanten van buiten eigen kerken toe op de kansel, waaronder baptisten. Mensen van buiten deze kerken werden op eigen getuigenis toegelaten tot het Heilig Avondmaal. De vele reviseverzoeken tegen het aangaan van deze zusterkerkrelatie werden door GS Zuidhorn 2002 echter allen afgewezen. GS Mariënborg 2005 sprak uit dat de synodebesluiten van GS Ommen 1993, GS Berkel en Rodenrijs 1996, GS Leusden 1999 en Zuidhorn 2002/2003 die betrekking hadden op de PCEA, allen vervallen zijn (Acta Mariënborg 2005, art. 25, J.)
 - E.1.2.7. De Gereformeerde Kerken in Nederland beschouwen zichzelf als de wettige voortzetting van de Gereformeerde Kerken die bijeen waren op de GS te Zuidhorn 2002. Derhalve hebben deze kerken de plicht en roeping de zusterkerken waarmee zij vóór de vrijmaking verbonden was als zodanig te benaderen. Daarbij dient te worden overwogen dat wederzijdse erkenning nodig is voor bestendigen van deze relatie.
 - E.1.2.8. Dat houdt enerzijds in dat bij het niet aanvaarden van de recente vrijmaking als wettige daad van Schriftuurlijke reformatie de buitenlandse zusterkerk de band heeft verbroken. Anderzijds is de plicht voor De Gereformeerde Kerken dat zij in het contact met deze buitenlandse kerken nagaan of deze de gereformeerde belijdenis van het Woord van God niet slechts nog steeds officieel aanvaarden, maar ook nog steeds metterdaad tot gelding doen komen in hun kerkelijke praktijk van leer, eredienst, kerkregering en tucht. Deze regel geldt in ieder geval voor het aangaan van een zusterrelatie (zie Materiaal E.1.1). In de huidige situatie hebben wij te maken met een lange ontwikkeling van deformatie en tolerantie binnen de GKv die van invloed kan zijn geweest op de gelegde relaties. Extra waakzaamheid m.b.t. het omzien naar de ander is dan geboden.
 - E.1.2.9. Hoewel de ICRC, The International Conference of Reformed Churches haar basis heeft in de Heilige Schrift, de Gereformeerde belijdenisgeschriften (drie formuleiren van eenheid), en de Westminster Standards (Westminsterconfessie en kleine en grote Westminster catechismus), behoren momenteel meerdere kerkgenootschappen tot haar leden die niet onverkort trouw zijn aan deze basis. Daaronder zijn: De Christelijke Gereformeerde Kerken, De Gereformeerde Kerken vrijgemaakt, Presbyterian Church of Eastern Australia.
 - E.1.2.10. Allerlei besluiten die zijn opgenomen onder Materiaal (E.1.1.) hebben betrekking op zaken van training, zending en hulpverlening, administratie en financiën, voorlichting aan de kerken en uitgave van een internationaal bulletin. Deze zaken hebben sinds de vrijmaking van 2003 hun praktische betekenis en uitvoerbaarheid verloren

E.1.3. Besluiten

E.1.3.1. De Generale Synode van de Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen op 14 november 2009 te Emmen, spreekt m.b.t. de besluiten van de GS Ommen 1993, GS Berkel en Rodenrijs 1996, GS Leusden 1999 en GS Zuidhorn 2002-2003, die betrekking hebben op actieve zusterkerkrelaties in 2003, het volgende uit

1. op deze zusterkerken zijn de regels voor het aangaan en onderhouden van zusterkerkrelaties met kerken in het buitenland van toepassing, zoals deze zijn vastgesteld door GS Leeuwarden 1990.
2. m.b.t. het omzien naar de buitenlandse zusterkerken zullen de deputaten en de kerken zich er niet alleen van dienen te vergewissen dat door deze kerken de gereformeerde belijdenis nog steeds officieel wordt aanvaard, maar dat deze ook metterdaad door hen tot gelding wordt gebracht in hun kerkelijke praktijk van leer, eredienst, kerkregering en tucht.
3. de uitvoering van bovenstaande regels is afhankelijk van de hoeveelheid informatie in de contacten met de vele buitenlandse kerken.
4. zusterkerken die de wettigheid van de vrijmaking van 2003/2004 niet willen erkennen, hebben de relatie metterdaad verbroken.
5. het betreft de volgende buitenlandse kerken waarmee in 2003 een zusterkerkrelatie bestond:

Van vóór 1990	Free Reformed Churches of Australia (FRCA)
Van vóór 1990	Canadian Reformed Churches (CanRC)
Van vóór 1990	Vrye Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika (VGKSA)
Van vóór 1990	Gereja-Gereja Reformasi di Indonesia (GGRI-NTT)
Van vóór 1990	Presbyterian Church of Korea (PCK)
Van vóór 1990	Evangelical Presbyterian Church of Ireland (EPC)
Vanaf 1990	Reformed Church in the United States (RCUS)
Vanaf 1993	Iglesia Reformada en Venezuela (IRV)
Vanaf 1993	Reformed Presbyterian Church of Ireland (RPCI)
Vanaf 1996	Reformed Presbyterian Church of Northern India (RPCNI)
Vanaf 1996	Free Church of Scotland (FCS)
Vanaf 1996	Eglise Réformée Confessante au Bénin (ERCB)
Vanaf 1999	Reformed Presbyterian Church North East India Synod (RPCNEI)
Vanaf 1999	Free Church of Central India (FCCI)
Vanaf 1999	Reformed Presbyterian Church of Taiwan (RPCT)
Vanaf 1999	Eglise Réformée Confessante au Congo (ERCC)
Vanaf 1999	Evangelical Presbyterian Church of England and Wales (EPCEW)
Vanaf 1999	Presbyterian Church of Eastern Australia (PCEA)
Vanaf 1999	Evangelical-Reformed Churches Union of Russia (ERCUR)
Vanaf 2002	Igrejas Reformadas do Brasil (IRB)
Vanaf 2002	Gereja-Gereja Reformasi Musyafir (GGRM)
Vanaf 2002	Reformed Church of Japan (RCJ)
Vanaf 2002	Africa Evangelical Presbyterian Church Kenia (AEPC)
Vanaf 2002	Reformed Churches of New Zealand (RCNZ)

E.1.3.2. De Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen op 14 november 2009 te Emmen, spreekt uit dat de besluiten van de GS Ommen 1993, GS Berkel en Rodenrijs 1996, GS Leusden 1999 en GS Zuidhorn 2002-2003, die betrekking hebben op contacten met buitenlandse kerken, anders dan actieve zusterkerkrelaties, om praktische redenen vervallen zijn en dat dus de kerken daaraan niet meer gebonden zijn. Tevens zijn de door de GS Mariënborg van 2005 overgenomen regels in de acta blz. 234 onder punt 3 niet meer van kracht.

- E.1.3.3. De Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen op 14 november 2009 te Emmen, spreekt uit dat het besluit van de GS Ommen 1993, art. 68 dat betrekking heeft op de regels voor het beoefenen van zusterkerkrelaties vervallen is en dat dus de kerken daaraan niet meer gebonden is.
- E.1.3.4. De Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen op 14 november 2009 te Emmen, spreekt uit dat de besluiten van de GS Ommen 1993, GS Berkel en Rodenrijs 1996, GS Leusden 1999 en GS Zuidhorn 2002-2003, die betrekking hebben op het lidmaatschap van het ICRC zijn vervallen en dat dus de kerken daaraan niet meer gebonden zijn .

E.1.4. Gronden

- E.1.4.1. (Ad besluit E.1.3.1.)
 - a. De Gereformeerde Kerken in Nederland zijn de wettige voortzetting van de Gereformeerde kerken die bijeen waren op de GS Zuidhorn 2002. Zij hebben de Schriftuurlijke plicht om te zien naar hun zusterkerken in het buitenland.
 - b. Ze dienen daarbij zorgvuldig de daartoe geldende regels te volgen.
 - c. Tevens dienen zij de wettigheid van de recente vrijmaking aan deze kerken duidelijk te maken.
- E.1.4.2. (Ad besluit E.1.3.2.)
De huidige mogelijkheden verhinderen dat de deputaten BBK andere contacten dan zusterkerkrelaties, die in 2003 zijn aangegaan, kunnen continueren.
Dat neemt niet weg dat zij wel gelegenheden tot deze contacten kunnen benutten, conform hun instructies.
- E.1.4.3. (Ad besluit E.1.3.3)
De regels van GS Leeuwarden 1990 waren Schriftuurlijk, en vormen een goede basis voor het aangaan en beoefenen van een zusterkerkrelatie.
De wijziging van de formulering 'omzien naar' in 'bijstaan van' in de gewijzigde formulering van de regels van GS Ommen 1993 is vervlakkend t.o.v. de wederzijdse plicht als zusterkerk conform art. 28 en 29 NGB betreffende de roeping en kenmerken van de ware kerk.
- E.1.4.4. (Ad besluit E.1.3.4.)
De ICRC is een interkerkelijke internationale conferentie met adviserende rol waarvan ook ontrouwe kerkgenootschappen deel uit maken.

Bespreking:

Door een afgevaardigde wordt aangegeven dat in de regels voor de zusterkerkrelatie door de synode van Mariënberg in 2005 zonder gronden ten onrechte in plaats van de tekst van GS Leeuwarden 1990, de tekst van de GS Ommen van 1993 is overgenomen. Dat besluit werd toen nog niet getoetst. Het voorgestelde besluit neemt om principiële redenen afstand van het besluit van GS Ommen 1993. Omdat het merendeel van de betreffende zaken ook bij het aanvullende rapport van dep. BBK inzake regels voor zusterkerkrelaties aan de orde zal komen, wordt de bespreking ervan daar voortgezet alvorens tot besluiten te komen. Het besluit E.1.3.1 wordt tijdens de rapportage van Deputaten BBK uitvoerig besproken. De voorgestelde tekst van besluit 1.3.1.3 'afhankelijk van de mogelijkheden van de deputaten.' wordt via een amendement gewijzigd in: 'afhankelijk van de hoeveelheid informatie in de contacten met de vele buitenlandse kerken', dat als betere omschrijving wordt aanvaard.

De besluiten worden met algemene stemmen genomen. Deputaat ds. De Marie blijft buiten stemming.

Artikel 110: Aanpassing tekst besluit E.1.3.5. t.b.v. volgende GS

11-09-2010

Voorstel: Opdracht Dep. DOS aanpassing tekst besluit E.1.3.5. t.b.v. volgende GS

Materiaal:

Rapport Deputaten Onderzoek Synodebesluiten GS Ommen – GS Zuidhorn

Overweging:

1. In het door dep. DOS voorgestelde conceptbesluit worden vele zaken opgeschort die verband houden met de buitenlandse kerken, waaronder ook het uitgeven van een internationaal bulletin. Echter wordt al geruime tijd via het internet het op buitenlandse kerken gerichte blad 'Reformed Continua' uitgegeven door deputaten BBK.

Besluit:

De Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen op 14 november 2009 te Emmen, spreekt uit dat Deputaten Onderzoek Synodebesluiten t.a.v. het door hen voorgestelde besluit E.1.3.5. voor de volgende synodevergadering met een nieuw voorstel komen, waarin de huidige situatie meegewogen wordt.

Grond:

1. Men kan niet besluiten om de uitgave van een internationaal bulletin op te schorten, terwijl dat nu wel uitgegeven wordt.
2. Omdat nu reeds door deputaten BBK het blad "Reformed Coninua" uitgegeven wordt, kan de term "in de toekomst" in het besluit E.1.3.5. niet gehandhaafd blijven.

Bespreking:

Er wordt op gewezen dat de onderhavige besluiten, één geheel vormen waarin ook allerlei samenwerkingsverbanden, zoals met de vereniging de Verre Naasten en in het kader van internationale (deels interkerkelijke) opleidings- en andere activiteiten, die niet alleen praktisch maar ook principieel niet kunnen worden gehandhaafd. Het is daarom moeilijk om hier nu één onderdeelje uit wel te handhaven.

De vergadering besluit, na een uitgebreide bespreking, om deputaten DOS op te dragen met een gewijzigde tekst te komen, waarbij het goed is om dat in overleg met deputaten BBK te doen.

Dit besluit wordt met algemene stemmen genomen. Deputaat ds. De Marie blijft buiten stemming.

Artikel 111: Vervallen verklaren regels voor het aangaan en onderhouden van zusterkerkrelatie van GS Mariënborg 2005

02-10-2010

Materiaal:

GS Mariënborg 2005 art. 24 besluit 3:

De Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen op 15 oktober 2005 te Mariënborg besluit

- a. in de "Instructie Deputaten Buitenlandse Betrekkingen" in 3.1. toe te voegen "en de Westminster Confessie";
- b. dat het moderamen zal onderzoeken of het noodzakelijk en/of nuttig is in 3.1. een verwijzing naar de gereformeerde kerkorde (Dordtse kerkorde) op te nemen;
- c. behoudens spellingcontrole en met inachtneming van bovenstaande de 'Instructie Deputaten Buitenlandse Betrekkingen' vast te stellen conform het concept.

GS Mariënborg 2005 art. 32, besluit f:

dat voor nieuw te benoemen deputaten nieuwe instructies worden vastgesteld.

Overwegingen:

1. GS Mariëberg 2005 heeft in art. 24 besluit 3 en art. 32, besluit f nieuwe instructies vastgesteld voor de deputaten Betrekkingen Buitenlandse Kerken. Ze deed dit o.a. "om kerken aan te spreken wanneer van Gods Woord wordt afgeweken".
2. GS Mariëberg heeft in de uitwerking van bovengenoemde besluiten aan de instructies als bijlage toegevoegd "Regels voor het aangaan en onderhouden van zusterkerk-relaties in het buitenland" (Acta GS Mariëberg Bijlage D Instructies, paragraaf d., pag. 235, 236).
3. Deze regels zijn echter de regels die vastgesteld zijn door GS Ommen 1993, zoals opgenomen in de Uitgave "Kerkorde van de Gereformeerde Kerken in Nederland verzorgd door H. Bouma, v.d.m., De Vuurbaak.
4. GS Mariëberg had echter in art. 22 in besluit 2.3 ook besloten om de binding aan de besluiten van GS Ommen 1993 - Zuidhorn 2002 op te schorten totdat er nadere toetsing heeft plaatsgevonden op een volgende synode.
5. De onder 2 en 3 genoemde "regels" zijn op GS Mariëberg 2005 niet getoetst geweest. Volgens het onder 4. genoemde besluit zou men gebonden moeten zijn aan de regels die GS Leeuwarden 1990 had opgesteld mbt de zusterkerk-relaties.
6. Derhalve zal bij het ontbreken van nadere onderbouwing, de bijlage met de regels van Ommen beschouwd moeten worden als een door GS Mariëberg gemaakte vergissing.
7. GS Emmen 2009 heeft besloten de regels van GS Ommen 1993 (art. 68) te verwerpen (zie art 109 besluit 1.3.3.); daarom zijn de kerken niet meer gebonden aan de regels die GS Mariëberg 2005 had overgenomen van GS Ommen, maar aan de regels van GS Leeuwarden 1990.

Besluit:

De Generale Synode van de Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen op 14 november 2009 te Emmen, spreekt uit dat de regels voor het aangaan en onderhouden van de zusterkerk-relaties die door GS Mariëberg 2005 als bijlage aan de instructies waren toegevoegd, zijn vervallen en dat de kerken daaraan niet langer gebonden zijn.

Gronden:

1. De Synode heeft in art.109, besluit E.1.3.3.het besluit van GS Ommen 1993, art. 68 vervallen verklaard.
2. Omdat de regels van GS Mariëberg 2005 ten onrechte en zonder gronden waren overgenomen van GS Ommen 1993, zijn deze daarom nu ook vervallen.

Dit besluit wordt met algemene stemmen genomen.

Artikel 112: Amendement op E.1.3.5. volgens art. 202 acta 11 september 2010

02-10-2010

Materiaal:

1.1. GS Ommen 1993, art. 78 Lux Mundi

Materiaal :

1. rapport Deputaten betrekkingen met de buitenlandse kerken, deel I, hoofdstuk 8;
2. aanvullend rapport Deputaten betrekkingen met de buitenlandse kerken, hoofdstuk 7.

Besluit:

nieuw te benoemen deputaten op te dragen:

1. de uitgave van Lux Mundi voort te zetten;
2. met behoud van de kwaliteit de kosten zo laag mogelijk te houden.

Grond:

voortzetting van de uitgave van het blad is gewenst om blijvend naar buiten te kunnen treden met onderwerpen die in toenemende mate van belang blijken te zijn voor de relatie met de kerken in het buitenland.

1.2. GS Berkel 1996, Artikel 92

Besluit 1:

(Lux Mundi)

deputaten op te dragen de uitgave van Lux Mundi voort te zetten.

Gronden:

1. het kwartaalblad is een geschikt middel om buitenlandse relaties te informeren over actuele thema's in de gereformeerde theologie en concrete zaken uit het gereformeerd kerkelijk leven;
2. het blad wordt met interesse gelezen en geniet waardering onder buitenlandse relaties.

Besluit 2:

(voorlichting binnenland)

deputaten op te dragen:

1. de kerken geregelde voorlichting te geven over hun werk en zich daartoe te wenden tot de uitgevers van het blad 'Tot aan de einden der aarde' en de eigen uitgave van 'Wereldwijd' geregeld te actualiseren;
2. in de voorlichting bijzondere ruimte te bieden voor bevindingen van deputaten inzake de wederkerigheid van de relaties met buitenlandse kerken.

Gronden:

1. om de kerken te helpen om voor hun deel de relaties met buitenlandse kerken in te vullen is het nodig dat ze op de hoogte zijn van het bestaan van die kerken en geregeld geïnformeerd worden over verdere ontwikkelingen van die kerken en onze relaties met hen;
2. voor beantwoording van de vraag waarin de kerken kunnen leren van de (zuster)kerken in het buitenland zijn deputaten de eerst aangewezen om aanzetten te geven. Dat kan heel goed samengaan met het geven van geregelde voorlichting.

1.3. GS Leusden 1999, artikel 94**Materiaal :**

rapport deputaten BBK 1999, paragraaf 8.

Hierin wordt melding gemaakt van het publiciteitsplan met de volgende punten:

- a. het viermaal per jaar publiceren in 'Tot aan de einden der aarde';
- b. het viermaal per jaar zenden van een A-viertje naar de kerkenraden. Zo'n artikel kan gepubliceerd worden in het plaatselijk kerkblad;
- c. het zenden van een aangeklede aankondiging voor een BBK-collecte;
- d. het Nederlands Dagblad attenderen op ontwikkelingen in buitenlandse kerken met onmiddellijke nieuwswaarde;
- e. het eens in de drie jaar (na een generale synode) publiceren van een nieuwe 'Wereldwijd' en jaarlijks een blad met correcties, wijzigingen en aanpassingen.

Besluit 1:

deputaten op te dragen:

- a. publicatie van Lux Mundi te continueren;
- b. dit te laten realiseren binnen een budget van maximaal f 20.000,-- per jaar.

Grond:

bij het opschonen (in 1997) van het bestand van abonnees in het buitenland is gebleken dat het blad grote belangstelling en waardering geniet.

Besluit 2:

deputaten op te dragen:

- a. uitvoering te geven aan het vastgestelde publiciteitsplan;
- b. een website op internet te (laten) verzorgen;
- c. één en ander te realiseren binnen een budget van maximaal f 10.000,-- per jaar.

Gronden:

1. om het werk van deputaten onder de aandacht van de kerken te krijgen is goede voorlichting een noodzaak;
2. door het maken van een website kan voor het werk een nog bredere belangstelling gewekt worden.

1.4. GS Zuidhorn 2002, Artikel 193 – Lux Mundi**Materiaal:**

rapport van deputaten voor betrekkingen met buitenlandse kerken (11.1).

Besluit:

deputaten op te dragen:

de publicatie van Lux Mundi te continueren.

Gronden:

1. er is in het buitenland behoefte aan voorlichting over de ontwikkelingen in kerkelijk Nederland;
2. uit de ontvangen reacties uit allerlei werelddelen blijkt dat er veel waardering is voor Lux Mundi en dat Lux Mundi dienstbaar is aan de versterking van de band tussen de gereformeerde kerken in de wereld.

1.5. GS Zuidhorn, artikel 194 – Publiciteit**Materiaal:**

rapport van deputaten voor betrekkingen met buitenlandse kerken (11.2), waarin als beleid is weergegeven:

- a. via Tot aan de einden der aarde, een website en andere kanalen de kerken zo goed mogelijk informeren over de betrekkingen met buitenlandse kerken;

- b. na elke generale synode publicatie van een nieuwe Wereldwijd;
- c. brochure The Reformed Churches in the Netherlands ook in andere talen uitgeven;
- d. in overleg met de projectgroep die in opdracht van de generale synode zich op landelijk niveau met de GKV-website bezighoudt, de publicaties van de Gereformeerde Kerken op Internet ook in het Engels uitbreiden.

Besluit:

deputaten op te dragen:

- a. uitvoering te geven aan bovengenoemd publiciteitsplan;
- b. de publicaties via de website op het Internet voort te zetten en uit te breiden.

Gronden:

- 1. het is van groot belang dat broeders en zusters bekend raken met Jezus' kerkvergaderend werk, ook in het buitenland;
- 2. informatie dient niet bereikbaar te zijn via slechts één medium, maar te worden gegeven via verschillende kanalen: het geschreven woord (brochures, landelijke tijdschriften, plaatselijke kerkbladen, Internet) en het gesproken woord.

Overwegingen:

- 1. Allerlei besluiten die zijn opgenomen onder Materiaal van dit artikel en van artikel 201 onder E.1. hebben betrekking op zaken van training, zending en hulpverlening, administratie en financiën, voorlichting aan de kerken en uitgave van *Lux Mundi*. Deze zaken hebben sinds de vrijmaking van 2003 **in deze vorm** hun praktische betekenis en uitvoerbaarheid verloren
- 2. *Dit laat onverlet dat een andere uitwerking van deze zaken, zoals het uitgeven van een internationaal tijdschrift thans gebeurt in de vorm van Reformed Continua, een toepasbare uitwerking kan zijn van goede motieven die achter sommige van deze besluiten liggen.*

Besluit:

De Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen op 14 november 2009 te Emmen, spreekt uit de besluiten van de GS Ommen 1993, GS Berkel en Rodenrijs 1996, GS Leusden 1999 en GS Zuidhorn 2002-2003, die betrekking hebben op zaken van training, zending en hulpverlening, administratie en financiën, voorlichting aan de kerken en uitgave van *Lux Mundi* m.b.t. contacten met buitenlandse kerken, om praktische redenen vervallen te verklaren

Grond:

Sinds de vrijmaking van 2003 is er een andere situatie ontstaan m.b.t. de zusterkerkrelaties en samenwerkingsverbanden. Ook beschikken de kerken niet meer over dezelfde infrastructurele ondersteuning van het onderhouden van en de voorlichting over deze contacten, waarom besluiten dienaangaande hun praktische concrete betekenis en uitvoerbaarheid in de huidige situatie missen.

Hoofdstuk 7 APPÈLZAKEN EN REVISIEVERZOEKEN

Artikel 113: Bezwaarschrift broeder R. de Boer

20-03-2010

Materiaal:

- Bezwaarschrift van broeder R. de Boer

Overweging:

- 1. Het is voor elke broeder of zuster mogelijk om, met in achtneming van de daartoe gestelde regeling, via de kerkelijke weg een bezwaarschrift in te dienen bij de Generale Synode.

2. Wanneer betreffende broeder of zuster niet op de hoogte is van de regeling, waaraan een bezwaarschrift moet voldoen kan hij of zij de hulp inroepen van deputaten behandeling van Appèlzaken.
3. Wanneer een bezwaarschrift van een broeder of zuster door deputaten Behandeling van Appèlzaken ontvangen is en niet voldoet aan de gestelde regeling voor bezwaarschriften wordt deze broeder of zuster door deputaten gevraagd om het bezwaarschrift alsnog op een zodanige manier aan te passen dat het voldoet aan de door deputaten meegezonden regeling inzake revisieverzoeken/appelschriften.

Besluit 1:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen in Emmen op 14 november 2009, besluit dat het bezwaarschrift van broeder R. De Boer, niet gedateerd maar met nr. 09.01.002, onontvankelijk is.

Besluit 2:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen in Emmen op 14 november 2009, besluit dat broeder R. De Boer i.v.m. zijn ingediende bezwaarschrift niet gedateerd maar met nr. 09.01.002 in kennis wordt gesteld van het besluit t.a.v. zijn ingediende bezwaren, waarbij tevens een dringend appèl op hem zal worden gedaan om de besluiten van de Generale Synode van Zwolle, 2007 te aanvaarden.

Gronden:

1. Het door broeder R. de Boer ingezonden bezwaarschrift voldoet niet aan de door de GS van Mariënborg opgestelde regeling voor het inzenden van bezwaarschriften.
2. Broeder R. de Boer is meerdere malen gewezen op het feit dat zijn ingediende bezwaarschrift niet aan de regeling voldoet.
3. Door deputaten Behandeling van Appèlzaken zijn daarbij ook de benodigde criteria aangereikt.

Bespreking:

Door afgevaardigden wordt opgemerkt dat het ingediende bezwaarschrift op deze wijze niet ontvankelijk kan zijn omdat het de argumentatie mist t.a.v. de gemaakte opmerkingen. Verder wordt gesproken over de meerdere mogelijkheden die broeder R. de Boer heeft gekregen om zijn ingediende bezwaarschrift te laten voldoen aan de daarvoor gestelde regels. Hij heeft daar echter geen gebruik van gemaakt. Naar aanleiding daarvan geven afgevaardigden aan dat broeder R. de Boer in een dringend appèl er op gewezen moet worden om alle besluiten van de GS van Zwolle 2007 gelovig en gehoorzaam te aanvaarden.

Het voorstel wordt met 8 stemmen voor aangenomen. Vier afgevaardigden, t.w. de broeders A. Admiraal, H. Folkers, ds. S. de Marie en W. Snippe blijven i.v.m. enige betrokkenheid bij de zaak, buiten stemming.

Artikel 114: Brief aan broeder R. de Boer te Hogeveen

12-06-2010

Materiaal:

E-mail br. De Boer dd 13 april 2010

Conceptbrief aan broeder R. de Boer te Hogeveen als reactie op bovengenoemde e-mail

Besluit:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen te Emmen op 14 november 2009 besluit om de brief aan broeder R. de Boer d.d. 12 juni 2010, waarin hij wordt opgeroepen contact te zoeken met DGK van Bergentheim/Bruchterveld, zoals voorgesteld te verzenden.

Grond:

Broeder De Boer heeft in zijn e-mail van 13 april 2010 een aantal zaken aangegeven, maar zal daarvoor de weg moeten volgen zoals de KO dat voorschrijft.

Het besluit wordt met algemene stemmen genomen.

Artikel 115: Brief aan broeder A. Velthuis te Wezep

12-06-2010

Materiaal:

Conceptbrief aan broeder A. Velthuis te Wezep

Besluit:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen te Emmen op 14 november 2009 besluit om de brief aan broeder A. Velthuis d.d. 12 juni 2010, waarin conform art. 110 van GS Emmen 2009, de onontvankelijkheid van zijn revisieverzoek d.d. 9 november 2009 is verwoord, zoals voorgesteld te verzenden.

Grond:

De brief aan br. Velthuis bevat een uitgebreide argumentatie waarom zijn revisieverzoek onontvankelijk verklaard moest worden.

Het besluit wordt met algemene stemmen genomen.

Artikel 116: Brief van de Gereformeerde Kerk Zwijndrecht e.o.

12-06-2010

Materiaal:

Brief van de Gereformeerde Kerk Zwijndrecht e.o., waarin zij aangeven geen toenadering van de zijde van DGK te kunnen constateren, maar waarin zij voorbijgaan aan de oproep om zich te conformeren aan het besluit van de classis ZW in 2005

Besluit:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen te Emmen op 14 november 2009 besluit om de brief van de Gereformeerde Kerk Zwijndrecht e.o. d.d. 7 mei 2010 voor kennisgeving aan te nemen en in een reactie daarop het verdriet daarover mee te delen.

Grond:

1. In de brief van de Gereformeerde kerk Zwijndrecht wordt niets vermeld t.a.v. hun verwerping van het classisbesluit van 2005, waarin zij opgeroepen worden zich onder opzicht en tucht van de DGK te Berkel & Rodenrijs/Bergschenhoek te plaatsen.
2. Door het niet vermelden van hun verwerping in 2005 van het classisbesluit verleggen zij op een niet op waarheid berustende manier de schuldvraag en wordt daarmee op onrechtmatige wijze DGK aangemerkt als zijnde het niet zoeken van toenadering en het nemen van ongereformeerde besluiten.

Het besluit wordt met algemene stemmen genomen.

Artikel 117: Bezwaarschrift van de Matrix gemeente

20-03-2010

Materiaal:

- Bezwaarschrift van de Matrix gemeente

Overweging:

De Matrix gemeente heeft van Deputaten Behandeling van Appèlzaken middels een correspondentie meerdere malen het verzoek gekregen om hun bezwaar te laten voldoen aan de daarvoor geldende regeling, waarbij steeds de benodigde criteria zijn aangegeven.

Besluit 1:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen in Emmen op 14 november 2009, besluit dat het bezwaarschrift richting de classis Noord-Oost van de Matrix gemeente van 19 oktober 2009 in de aangeboden vorm onontvankelijk is.

Besluit 2:

De synode besluit tevens dat aan de Matrix gemeente t.a.v. het door hen ingebrachte bezwaarschrift van 19 oktober 2009 een brief zal worden verzonden waarin aangegeven zal worden dat zij alsnog in de gelegenheid wordt gesteld om het betreffende bezwaarschrift betreffende de ontvankelijkheid van een appèlschrift dat bij de classis was ingediend, te laten voldoen aan de daarvoor geldende regeling. Ook zal haar de mogelijkheid onder ogen worden gebracht om het appèlschrift rechtsreeks in te dienen bij de huidige GS, waarbij het dan wel moet voldoen aan de daarvoor geldende regeling. De termijn voor het opnieuw inzenden wordt gesteld op zes weken na verzending van de brief van de GS aan deze gemeente.

Gronden:

1. Het door de Matrix gemeente ingebrachte bezwaarschrift van 19 oktober 2009 voldoet niet aan de daarvoor geldende regeling.
2. De Matrix gemeente is er meerdere malen op gewezen om het bezwaarschrift te laten voldoen aan de daarvoor geldende regeling.
3. De synode geeft bij wijze van uitzondering, maar vanuit de wil om de verbroken eenheid te herstellen, aan de Matrix gemeente de gelegenheid om hun bezwaarschrift binnen de daarvoor gestelde termijn van zes weken aan te passen aan de daarvoor geldende regeling of om rechtstreeks bij de GS middels een appèl in beroep te gaan.

Bespreking:

De preses verzoekt de deputaten Behandeling van Appèlzaken, de broeders G.H. Plaggenmars, L. Menninga en H.J. Mooibroek, aan de vergadertafel plaats te nemen en heet hen hartelijk welkom. Voorafgaand aan de bespreking geeft broeder Menninga in een inleiding aan hoe en langs welke weg het e.e.a. tot stand is gekomen. Meerdere afgevaardigden wijzen er op dat het bezwaarschrift zoals het er ligt niet voldoet aan de daarvoor geldende regeling zoals vastgelegd in de acta van de GS Zwolle 2007. Daarbij plaatst de Matrix gemeente haar beide vragen onder één noemer waarbij het zo overkomt dat de Matrix gemeente een eventuele terugkeer laat afhangen van de uitspraak van de GS en pas dan een gesprek aan zou willen gaan wanneer aan haar verzoek is voldaan.

De besluiten worden met algemene stemmen genomen. De broeders van de classis Noord-Oost blijven, i.v.m. hun betrokkenheid bij deze zaak, buiten stemming.

Artikel 118: Revisieverzoek van DGK Groningen

20-03-2010

Voorstel:

Het gedeelte dat onder het oordeel valt van 1 Petrus 4 : 15 over bemoeials, die in één adem genoemd worden met moordenaars, dieven en boosdoeners, weg te nemen uit de overwegingen bij de verzoeken 3.1 en 3.2 van artikel 91 van Acta van Zwolle 2007, waarmee een groot onrecht uit de kerken zou zijn verwijderd.

Materiaal:

- Revisieverzoek van De Gereformeerde Kerk Groningen

Overweging:

Revisieverzoeken kunnen alleen betrekking hebben op besluiten waar men bezwaren tegen heeft, of op de gronden die ten grondslag liggen aan het gewraakte besluit.

Besluit:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen in Emmen op 14 november 2009, besluit dat het revisieverzoek van De Gereformeerde Kerk Groningen, waarin zij het gedeelte dat onder het oordeel valt van 1 Petrus 4 : 15 over bemoeials, die in één adem genoemd worden met moordenaars, dieven en boosdoeners, verzoekt weg te nemen uit de overwegingen bij de verzoeken 3.1 en 3.2 van artikel 91 van Acta van GS Zwolle 2007, onontvankelijk is.

Grond

1. Het revisieverzoek voldoet niet aan de regeling zoals opgesteld door de Generale Synode van Zwolle 2007.
2. Een volgende generale synode is niet gerechtigd buiten gegronde bezwaren tegen genomen besluiten, de Acta van een vorige synode nader vast te stellen. (zie regeling Synode II.1 en VII.2)
3. Er wordt een overweging aangevochten en geen besluit of een grond.

Bespreking:

Hoewel een aantal afgevaardigden, i.v.m. de moeite die er zijn in De Gereformeerde Kerken door het gebruikte Schriftgedeelte, het revisieverzoek om die reden ontvankelijk wilden verklaren vond de meerderheid dat er volgens het kerkrecht alleen revisieverzoeken kunnen worden ingediend waarbij men besluiten en/of gronden onder die besluiten aanvecht.

Het besluit wordt met 6 stemmen voor en 1 stem tegen genomen. De broeders A. Admiraal, H. Folkers, ds. S. de Marie, W. Snippe en W. Wildeboer onthouden zich van stemming, vanwege hun afvaardiging naar GS Mariëberg.

Artikel 119: Revisieverzoek inzake kerkgrenzen Zwolle/Hasselt

08-05-2010

Materiaal:

1. Revisieverzoek art. 82 Hoofdstuk 9 van de Acta van de GS Zwolle 2007 betreffende de kerkgrenzen.
2. Punt 2 van de regeling voor indienen revisieverzoeken blz. 204 Acta GS Zwolle 2007: *'een revisieverzoek moet dusdanig nieuwe en klemmende argumenten bevatten dat zij een eventuele verandering van het besluit waarover revisie wordt gevraagd rechtvaardigen (K.O., art. 33).*
3. Punt 3 van de regeling voor indienen revisieverzoeken blz. 204 Acta GS Zwolle 2007: *Een verzoek om revisie van een besluit, dat in de kerken algemene aanvaarding heeft gevonden, moet wel met zeer klemmende redenen worden aangedrongen en er blijk van geven, dat de indiener zich ernstig rekenschap heeft gegeven van alle argumenten, waarmee dat besluit werd gemotiveerd c.q. verdedigd. (GS Kampen 1975, art. 110)*

Besluit 1:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen te Emmen op 14 november 2009 besluit het hierboven genoemde revisieverzoek niet ontvankelijk te verklaren.

Grond:

Het revisieverzoek voldoet niet aan de punten 2 en 3 van de regeling voor het indienen van revisieverzoeken m.b.t. het synodebesluit art. 82 van de GS Zwolle 2007 zoals weergegeven op blz. 204 van de acta van de GS Zwolle 2007.

Dit besluit wordt met 7 stemmen voor en 1 stem tegen genomen. De broeders van de classis Zuid-West, t.w. A. Admiraal, J.A. Bazuin, A. van Egmond en ds. S. de Marie blijven, i.v.m. betrokkenheid bij deze zaak, buiten stemming.

Besluit 2:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen te Emmen op 14 november 2009 besluit i.v.m. het vele werk dat gedaan is in dit omvangrijke revisieverzoek door deze broeder behalve de onontvankelijkheidsverklaring een meer uitgebreide onderbouwing dan alleen het gestelde in de regeling zal ontvangen. De GS hoopt op deze manier dat deze broeder inziet waarom de GS genoodzaakt was zijn revisieverzoek niet in behandeling te mogen en kunnen nemen.

Grond:

Het zou t.a.v. een zo uitgebreid revisieverzoek een bepaald onrecht zijn aan broeder Velthuis als hij in deze alleen de onontvankelijkheidsverklaring zou krijgen.

Dit besluit wordt met algemene stemmen genomen. De broeders van de classis Zuid-West, t.w. A. Admiraal, J.A. Bazuin, A. van Egmond en ds. S. de Marie blijven, i.v.m. betrokkenheid bij deze zaak, buiten stemming.

Hoofdstuk 8 PRESENTATIE, PUBLICATIES EN COMMUNICATIE

Artikel 120: Persverslag

14-11-2009

De preses deelt mee dat het Reformatorisch Dagblad heeft verzocht om informatie betreffende de besluiten van de vergaderingen van de generale synode, om deze te kunnen plaatsen in de krant. Daartoe kan door elke vergadering een persverslag worden opgesteld dat toegezonden kan worden aan de redactie kerkelijk leven van het RD.

Besluit:

De vergadering besluit hier akkoord mee te gaan met de voorwaarde dat eventuele wijzigingen gedaan door het RD eerst door het moderamen worden geaccordeerd.

Artikel 121: Behandeling rapport Curatoren Landelijk Kerkblad en Websites.

23-01-2010

Materiaal:

Rapport Curatoren Landelijk Kerkblad en Websites.

Bespreking:

De preses verzoekt de broeders A. van Egmond, W.J. Sikkens en G. Willems aan de tafel plaats te nemen en heet hen vervolgens hartelijk welkom in de vergadering.

In het rapport worden de cijfers over 2009 nog gemist. De deputaten vragen daartoe de gelegenheid aan het einde van de synode. Gewezen wordt op het feit dat er niet het in de

instructie gevraagde overleg is geweest met Deputaten Financieel Beheer. Deputaten geven toe dat dit vanwege tijdsdruk een omissie hunnerzijds is.

Deputaten geven op de vraag van een paar afgevaardigden, waar het negatieve bedrag van € 15.172,- vandaan komt in de jaarrekening van 2008 en waarom er dan een positief bedrag van € 15.000,- staat in de balans per 31 december 2008, ten antwoord dat de GS van Zwolle van 2007 € 15.000,- beschikbaar heeft gesteld aan curatoren omdat, door hogere druk- en verzendkosten, voor 2008 begroot was dat de kosten de baten ongeveer met het beschikbare bedrag zouden overstijgen.

Middels een uitgedeeld schriftelijk stuk stelt een van de afgevaardigden aan de orde of er niet meer polemieken in het kerkblad DE BAZUIN mogelijk is, met het oog op adequate en snelle reactie op ontwikkelingen. Zou een rubriek persschouw daartoe niet dienstbaar kunnen zijn?

Er ligt echter voor de redactie wel een moeilijkheid om heel concreet op allerlei spelende zaken te reageren, met name als die niet publiek zijn gemaakt. Vroeger was het met de Reformanda gemakkelijker om stelling tegen nemen tegen artikelen in bijvoorbeeld de Reformatie. Nu gaat het bovendien ook vaker om vertrouwelijke zaken. Wel bestaat de mogelijkheid soms om te reageren op internetpublicaties. Toch is het belangrijk dat de redactie alert blijft op ontwikkelingen en desnoods in meer algemene artikelen opbouwende voorlichting geeft, die voor deze ontwikkelingen van belang is.

Voorstel 1:

Deputaten stellen voor om de tekst van art. 3 uit de instructie, t.w. "Zij zijn verantwoordelijk voor de Schriftuurlijke koers van het blad, conform art. 30 KO." uit te breiden met de woorden "en de websites", waardoor de instructie als volgt zou luiden: "Zij zijn verantwoordelijk voor de Schriftuurlijke koers van DE BAZUIN en de websites, conform artikel 30 van de kerkenorde."

Overweging:

1. Het is gedurende langere tijd niet meer alleen het kerkblad DE BAZUIN, maar ook de website van DE BAZUIN die beheert zal moeten worden. Deze website is al een aantal jaren in de lucht, maar is tot op heden nog niet onder de verantwoordelijkheid van de Generale Synode gebracht.
2. Het woord "conform" artikel 30 KO geeft de suggestie dat dit artikel de noodzaak van een website zou aangeven. Beter is daarom te spreken over "binnen het kader van" art. 30 KO.

Besluit 1:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen te Emmen op 14 november 2009, besluit dat artikel 3 als volgt luidt: "Zij zijn verantwoordelijk voor de Schriftuurlijke koers van DE BAZUIN en de websites, binnen het kader van artikel 30 van de kerkenorde."

Grond:

Alle communicatiemiddelen van de kerken behoren Schriftuurlijk verantwoord te zijn.

Het besluit 1 wordt met algemene stemmen genomen. Twee deputaten A. Admiraal en C.A. Teunis blijven buiten stemming.

Voorstel 2:

Het aantal Deputaten Curatoren Landelijk Kerkblad en Websites terugbrengen van 5 naar 3.

Overwegingen:

1. Omdat door omstandigheden het deputaatschap al langer dan een jaar met één deputaat minder werd beheerd, stellen de overige deputaten dat de werkzaamheden in het deputaatschap ook met drie deputaten vervuld zouden moeten kunnen worden.

2. De borging van de Schriftuurlijke koers zou volgens deputaten in dat geval niet in gevaar komen.

Besluit 2:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen te Emmen op 14 november 2009, besluit dat het aantal Deputaten Curatoren Landelijk Kerkblad en Websites m.i.v. heden van vijf deputaten wordt teruggebracht naar drie deputaten.

Gronden:

1. Het deputaatschap wordt door omstandigheden al geruime tijd door drie deputaten beheerd, wat tot op heden niet als een onoverkomelijkheid werd ervaren.
2. Het bewaken van de Schriftuurlijke koers kan ook met drie deputaten bewerkstelligd worden.
3. Wanneer vanuit het lezerspubliek Schriftuurlijke vragen zouden worden gesteld bereiken die eerst de drie redactieleden, waarnaast dan ook de drie deputaten daarin zouden kunnen meedenken. Bij elkaar is dat voldoende draagkracht voor de borging van de Schriftuurlijke koers.

Bespreking:

Deputaat broeder L. Groeneveld heeft aangegeven dat hij door omstandigheden niet in de gelegenheid is om een volgende termijn als deputaat beschikbaar te zijn. Ook broeder C.A. Teunis is niet voor een volgende termijn beschikbaar, in verband met zijn voorgenomen toetreden tot de redactie. Er wordt daarom doorgesproken over de noodzakelijkheid van het wel of niet aanvullen van het overgebleven aantal deputaten. Broeder G. Willems wordt opnieuw voorgesteld als secundus, waarvoor hij ook beschikbaar is.

Het besluit wordt met algemene stemmen genomen. Twee deputaten, de broeders A. Admiraal en C.A. Teunis, blijven buiten stemming.

Artikel 122: Brief van de redactie van De Bazuin

08-05-2010

Voorstel: De redactie van het kerkblad De Bazuin verzoekt de synode om de brieven die aan de GKv en de HHK gezonden worden ook te mogen afdrukken in De Bazuin.

Bespreking:

In de bespreking wordt duidelijk dat de afgevaardigden dit verzoek graag willen steunen om daardoor de leden van de kerk zoveel als mogelijk is op de hoogte te houden en te betrekken bij de besluitvorming van de GS.

Het voorstel wordt met algemene stemmen genomen.

Artikel 123: Voorstel moderamen t.a.v. de plaatsing van artikelen door deputaatschappen in De Bazuin

02-10-2010

Materiaal:

- Voorstel besluitvorming omtrent plaatsing van artikelen in De Bazuin op verzoek van een deputaatschap.

Overwegingen:

1. Het doel van De Bazuin is het leveren van een bijdrage aan de toerusting van alle kerkleden.
2. Het licht van Gods woord moet schijnen over het te behandelen onderwerp.
3. De redactie bepaalt de inhoud van het blad.
4. De redactie is verantwoordelijk voor het blad.
5. Deputaten-curatoren zijn verantwoordelijk voor de schriftuurlijke koers.
6. Deputaten-curatoren worden aangesteld door de Generale Synode.
7. Deputaten-curatoren hebben een toezichthoudende functie op de redactie van De Bazuin.
8. Bij verschil van inzicht tussen een deputaatschap en de redactie heeft het deputaatschap de mogelijkheid zich te beroepen op deputaten-curatoren.
9. Bij verschil van inzicht tussen het deputaatschap en deputaten-curatoren heeft het deputaatschap de mogelijkheid zich te beroepen op de Generale Synode.

Besluit:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen in Emmen op 14 november 2009, besluit:

1. De redactie van De Bazuin heeft niet de plicht om een artikel dat door een deputaatschap wordt aangeboden ongewijzigd in De Bazuin te plaatsen.
2. Nadere regelgeving omtrent het beheer ten aanzien van de redactie en het beheer van De Bazuin is overbodig.

Gronden:

1. De redactie is verantwoordelijk voor de inhoud van te plaatsen artikelen.
2. Te plaatsen artikelen behoren te voldoen aan het doel van De Bazuin.
3. De redactie heeft het recht een artikel van een deputaatschap te weigeren.
4. De redactie heeft de plicht een artikel van een deputaatschap te weigeren indien dit artikel niet voldoet aan de doelstelling van het blad en het licht van Gods Woord niet laat schijnen over het onderwerp.
5. Deputaten-curatoren zijn verantwoordelijk voor de schriftuurlijke koers van De Bazuin.
6. De overlegstructuur tussen deputaten-curatoren en de redactie biedt voldoende gelegenheid om over de inhoud van een artikel en de koers van De Bazuin te spreken.

Dit besluit wordt met algemene stemmen genomen. De broeders T.L. Bruinius en C.A. Teunis alsook ds. S. de Marie blijven, als lid van de redactie van De Bazuin, buiten stemming.

Artikel 124: Te publiceren documenten in De Bazuin

08-10-2010

Materiaal:

- Besluit in Acta GS Emmen art. 235 t.a.v. brief aan Gereformeerde Kerk Kampen (Ichthus)

Overwegingen:

1. Op het internet wordt door velen van buiten DGK over en tegen DGK geschreven.
2. Door veel kerkleden wordt gevraagd om een weerwoord tegen de vele aantijgingen die op meerdere sites te vinden zijn.

Besluit:

De Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen op 14 november 2009 te Emmen, spreekt uit dat de antwoordbrief aan de Gereformeerde Kerk Kampen (Ichthus) op hun brief van 23 juli 2010 met als reden van het verstrekken van informatie aan de kerkleden, opgenomen zal worden in De Bazuin.

Grond:

Omdat in deze tijd via het internet veel over en tegen DGK en haar predikanten gepubliceerd wordt is het belangrijk om de kerkleden te informeren over die zaken.

Bespreking:

Door de afgevaardigden wordt gesteld dat het in De Bazuin plaatsen van zaken zoals de antwoordbrief aan de Gereformeerde Kerk Kampen (Ichthus) belangrijk is voor de kerkleden, omdat die wel de correspondentie vanaf de andere kant op meerdere sites kan lezen, maar het weerwoord van de synode daarop anders node moeten missen.

Het besluit wordt met 11 stemmen voor genomen. Één afgevaardigde onthoudt zich van stemmen.

Hoofdstuk 9 FINANCIËN EN BEHEER

Artikel 125: Behandeling rapport Deputaten Financieel Beheer.

23-01-2010

Materiaal:

Rapport Deputaten Financieel Beheer

Bespreking:

De preses verzoekt deputaat broeder H.J. Mooibroek aan de vergadertafel plaats te nemen en heet hem vervolgens hartelijk welkom. De broeders P.J. Houweling en M.A. Sneep zijn door verhindering afwezig. Br. Mooibroek beantwoordt de vragen die door de afgevaardigden worden gesteld. Er wordt gevraagd of de € 50.000,- voor het fonds emeritering wel voldoende is t.a.v. de huidige financiële situatie na de crisis. Dit fonds is echter uitsluitend bestemd voor zogenaamde inhaalpremies in geval een (over te komen) predikant bijvoorbeeld een "pensioengat" heeft. De term emeriteringsfonds geeft wel verwarring; in ons geval betreft het geen fonds om de emeritering (pensioen) uit te keren, maar voorziet het alleen in het betalen van eventuele benodigde extra pensioenpremies. Wel zal bezien worden of de huidige economische ontwikkelingen in de toekomst een sterker beroep op dit fonds nodig maken.

De quota van de kerken gaan omlaag van € 30.000,- naar € 18.000,- omdat er bij voldoende opgebouwde spaarreserve, minder nodig is, en een eigen vermogen van € 25.000,- voldoende is om als Deputaatschap Financieel Beheer te bestaan.

In verband met het ontbreken van de gegevens van 2009 en de begroting van 2010 zullen deputaten Financieel Beheer in de vergadering van maart van de Generale Synode nogmaals verantwoording komen afleggen.

Artikel 126: Rapport Deputaten Financiële Beheer d.d. 10 april 2010

12-06-2010

Materiaal:

Rapport Deputaten Financiële Beheer d.d. 10 april 2010 met daarin:

- * Verantwoording 2009,
- * Toelichting op de balans,
- * Baten en lasten 2009,
- * Toelichting op baten en lasten 2009,
- * Meerjarenbegroting 2008-2011, incl. quota kerken 2010 begroot.

Voorstel:

Vaststelling quotum Deputaten Financiële Beheer 2010

Besluit:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen te Emmen op 14 november 2009 besluit om het quotum voor Deputaten Financiële Beheer 2010 gehandhaafd zal blijven op € 25 per ziel.

Grond:

De financiële situatie van het kerkverband laat het nu toe om het door de Generale Synode van Zwolle 2007 vastgestelde quotum van € 25 per ziel ook voor de komende periode vast te stellen.

Bespreking:

Door deputaat broeder Mooibroek wordt op heldere wijze uitgelegd hoe de financiën van het kerkverband er voor staan en waar de overschotten cq de knelpunten zitten. Ook wordt een afgestemde verdeling van de quota voorgesteld, wat een eerlijker verdeling van de lasten voor elke kerk tot gevolg zal hebben.

Artikel 127: Behandeling verzoek Stichting Het Theologische Boek.

23-01-2010

Materiaal:

Stuk 09.1.007 : Stichting Het Theologische Boek

Voorstel voor instructies van een te benoemen commissie van onderzoek naar de bibliotheek van de Stichting Het Theologisch Boek.

Voorstel:

Het moderamen stelt voor een commissie aan te wijzen die met de door hem voorgestelde instructie aan het werk zou kunnen gaan om advies te geven omtrent de eventuele overdracht van de bibliotheek van de Stichting Het Theologisch Boek aan De Gereformeerde Kerken. Op 10 april zou de vergadering het commissievoorstel kunnen bespreken.

Overwegingen:

Ds. S. de Marie dient als amendement de volgende aanvulling op de instructie van de te benoemen commissie in: "De mogelijkheden dat de bibliotheek of een deel ervan optimaal ten nutte kan zijn voor de opleiding tot de Dienst des Woords".

Het moderamen stelt voor om de volgende broeders in de commissie te benoemen:

C. Houweling	(primus)
A. van der Net	(primus)
W. Wildeboer	(samenroeper)
R.H. v.d. Laan	(secundus)
J.D. Plaggenmars	(secundus)
K.A. Tillema	(adviseur)

Besluit:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen te Emmen op 14 november 2009, besluit een commissie van onderzoek naar de bibliotheek van de Stichting Het Theologisch Boek in te stellen om de synode van de advies te dienen omtrent een eventuele

overname. De commissie zal bemand zijn met de door het moderamen voorgestelde broeders en haar werk verrichten overeenkomstig de door het moderamen voorgestelde instructie, met in achtneming van het amendement van ds. S. de Marie.

Gronden:

1. Om tot een goede afhandeling en instandhouding van een bibliotheek te komen voor de kerken is het van belang dat daar een degelijke instructie voor wordt gehanteerd.
2. De bibliotheek zal zeker ook voor de studenten en predikanten van nut kunnen zijn.
3. Om e.e.a. te verwezenlijken zal een commissie nodig zijn om het geheel op een juiste wijze uit te werken en te begeleiden.

Het besluit wordt met algemene stemmen genomen.

Artikel 128: Voorstel Commissie van Onderzoek met tweemaal amendement t.a.v. voorgestelde overname bibliotheek van Stichting Het Theologische Boek

02-10-2010

Materiaal:

- Voorstel van de Commissie van Onderzoek betreffende het aanbieden van de bibliotheek van de Stichting Het Theologisch Boek aan De Gereformeerde Kerken
- Amendement broeder T.L. Bruinius waarin deze aangeeft de gehele bibliotheek over te nemen met daarbij een uitvoerig beschreven werkwijze en instructie.
- Amendement broeder C.A. Teunis welke aangeeft de bibliotheek niet over te nemen m.u.v. de boeken die ten dienste kunnen zijn aan de Opleiding tot de Dienst des Woords.

Overwegingen:

1. De Stichting het Theologische Boek heeft in hun brief van 29 maart 2007 aangegeven om de bibliotheek over te willen dragen aan DGK via de kerkelijke weg, maar dat die overdracht op dat moment nog niet gerealiseerd kon worden. In hun brief van 2 juli 2009 gericht aan DGK Zwolle e.o. gaven zij aan dat vanaf dat moment de overname plaats kon vinden en gaven daarbij aan de kerkelijke weg te willen bewandelen.
2. Het amendement van broeder T.L. Bruinius wordt door 4 afgevaardigden gesteund, waarbij het voldoet aan de regeling om als voorstel besproken te kunnen worden.
3. Het amendement van broeder C.A. Teunis wordt door 5 afgevaardigden gesteund, waarbij het ook voldoet aan de regeling om als voorstel besproken te kunnen worden.

Besluit 1:

De Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen op 14 november 2009 te Emmen, spreekt uit dat de amendementen van de broeders T.L. Bruinius en C.A. Teunis in de bespreking van het voorstel van de Commissie van Onderzoek t.a.v. de voorgestelde overname van de bibliotheek van de Stichting het Theologische Boek besproken zullen worden.

Grond:

De ingebrachte amendementen zijn zowel waardevolle aanvullingen als ook geheel afwijkend van het door de Commissie van Onderzoek ingebrachte voorstel en dienen ten gevolge daarvan meegewogen te worden in een eindoordeel.

Overwegingen:

1. De in de afgelopen jaren door de Stichting het Theologische Boek verzamelde boeken vormen bij elkaar een bibliotheek welke een bepaald aandeel bevat wat ten dienste zou kunnen staan aan de Opleiding tot de Dienst des Woords.

2. Het zou voor de Opleiding tot de Dienst des Woords van grote waarde zijn als de aangegeven boeken gekregen zouden mogen worden van de Stichting.
3. De Stichting zou kunnen overwegen de overige bibliotheek te kunnen aanbieden aan de Bijbelstudiebond en/of aan plaatselijke Bijbelstudieverenigingen.
4. Ten aanzien van de overblijvende boeken zou het tevens van grote waarde zijn voor de kerkleden wanneer deze daarmee de mogelijkheid zouden krijgen hun eigen thuisbibliotheek uit te breiden.

Besluit 2:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen in Emmen op 14 november 2009, besluit om de complete bibliotheek van de Stichting Het Theologische Boek niet over te nemen.

Besluit 3:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen in Emmen op 14 november 2009, besluit te vragen aan De Stichting Het Theologische Boek om de boeken welke van nut zijn voor de Opleiding tot de Dienst des Woords te schenken aan De Gereformeerde Kerken.

Besluit 4:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen in Emmen op 14 november 2009, vraagt:

1. aan Deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords om aan de opleider een opgave te vragen van boeken en andere media welke hij van nut acht voor de Opleiding tot de Dienst des Woords, en deze opgave te verstrekken aan de Stichting Het Theologische Boek.
2. Geeft aan Deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords de opdracht om de in bovengenoemde opgave aangegeven boeken en andere media van de Stichting het Theologische Boek in ontvangst te nemen indien de Stichting deze wil schenken.
3. Spreekt bij voorbaat zijn erkentelijkheid uit aan de Stichting het Theologische Boek indien zij de aangegeven boeken en andere media metterdaad schenkt.
4. Adviseert de Stichting Het Theologische Boek te overwegen het overige van de collectie te schenken aan de Bijbelstudiebond, plaatselijke bijbelstudieverenigingen en individuele leden van De Gereformeerde Kerken.

Gronden:

1. De Stichting het Theologische Boek heeft de bereidheid getoond om de gehele bibliotheek over te dragen aan De Gereformeerde Kerken.
2. De Stichting het Theologische Boek ontving en ontvangt ondersteuning vanuit De Gereformeerde Kerken in de vorm van gebeden, arbeid, giften en collecten, dat geeft richting aan de bestemming van de collectie.
3. De kerken zijn gehouden een Opleiding tot de Dienst des Woords in stand te houden, daartoe behoort ook een eigen bibliotheek ten behoeve van de Opleiding
4. De kerken hebben niet de opdracht een bibliotheek ten behoeve van algemeen gebruik in stand te houden (art. 30 KO).
5. In het ambt aller gelovigen heeft een ieder zelf een taak in de opbouw van een eigen bibliotheek ten behoeve van persoonlijke toerusting.

Bespreking:

Door de afgevaardigden wordt aangegeven dat het bij de besluitvorming t.a.v. belangrijkheid van het besluit om de bibliotheek van de Stichting het Theologische Boek over te nemen gewenst is dat de gezamenlijke kerken middels de GS daar een besluit over nemen. Daaromtrent geeft de synodeadviseur dr. P. van Gorp aan dat een bibliotheek geen kerkelijke zaak is en dat de synode t.a.v. art. 30 KO alleen gerechtigd is om kerkelijke zaken

te behandelen. Tevens geeft hij aan dat het geen roeping van de kerken is om een bibliotheek voor haar leden op te bouwen en te onderhouden. Omdat een aantal van ruim 1100 boeken van de bibliotheek geschikt geacht wordt om dienstig te kunnen zijn aan de Opleiding tot de Dienst des Woords zal overleg gevoerd moeten worden met het bestuur van de Stichting om alleen die boeken over te dragen aan de kerken. Voor deze boeken, die onderdeel zouden kunnen worden van de bibliotheek van de Opleiding tot de Dienst des Woords, bestaat wel de roeping van de kerken, terwijl over de resterende boeken, omdat het geen kerkelijke zaak betreft, een eventueel advies gegeven zou kunnen worden wat de Stichting daar mee kan doen binnen de kerken. De besluiten worden met algemene stemmen genomen.

Artikel 129: Archief

20-03-2010

Materiaal:

- Rapport archivaris

Overweging:

1. Het bijhouden van een degelijk archief vereist een accurate en consequente werkwijze van de archivaris.
2. Het digitaal opslaan van archiefstukken t.o.v. de papieren versie daarvan bespaart een enorme hoeveelheid ruimte, die dan ook nog aan hoge eisen moet voldoen.

Besluit:

De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen in Emmen op 14 november 2009, besluit:

1. dat de archieven van deputaatschappen uiterlijk na een termijn van zes jaren overgedragen dienen te zijn aan de archivaris;
2. dat in alle instructies voor de deputaatschappen opgenomen wordt dat het rapport tevens aangeboden zal worden aan de archivaris;
3. dat de archieven van de commissies van de synode overgedragen zullen worden aan de archivaris;
4. dat aan de huishoudelijke regeling van de synode toegevoegd zal worden onder II sub 1: (de assessor draagt er zorg voor) en dat een lijst van stukken voor het archief wordt bijgevoegd;
5. dat de stukken voor het archief niet alleen in papieren vorm maar ook op CD-Rom in PDF-formaat worden overgedragen.

Gronden:

1. Het is noodzakelijk dat alle archieven van de verschillende deputaatschappen opgeslagen worden in het archief van de Generale Synode.
2. Het is belangrijk dat allen, die stukken aan moeten leveren aan de archivaris, daadwerkelijk op de hoogte zijn van hun verplichting om die stukken aan te leveren.
3. het opslaan van de stukken van het archief op CD-Rom in pdf-formaat heeft buiten een grote ruimte besparing ook een belangrijke functie als back-up.

Bespreking:

De vergadering is van mening dat de archivaris broeder K.A. Tillema, welke helaas verhinderd is, een degelijk stuk werk heeft verricht en neemt diens adviezen ter harte. Omtrent een aantal adviezen zal broeder Tillema eerst nog bevraagd worden.

De besluiten worden met algemene stemmen genomen.

Hoofdstuk 10 TOESPRAKEN

Artikel 130: Openingstoespraak door de preses n.a.v. 2 Sam. 20 : 1 en Ps. 69

19-12-2009

Geachte afgevaardigden, adviseur, broeders en zusters,

De Psalm die we nu voor ons hebben liggen wordt het vaakst geciteerd in het NT, naast de Psalmen 22 en 110. De dichter is David die deze Psalm waarschijnlijk heeft geschreven ten tijde van de opstand van Seba. (2 Samuël 20 : 1). We lezen daar dat zowel Juda als het volk Israël de koning claimden.

Seba, zo leert ons de Schrift, was een nietswaardig man (2 Samuël 20 : 1), die, nadat Absalom gestorven was, misbruik maakte van de verdeeldheid onder het volk van Israël en Juda (2 Samuël. 19 : 9 en 2 Samuël 19 : 40 – 43).

Zo wendt David zich tot God met zijn klachten en zorgen. Hij spreekt tot God en noemt heel concreet zijn zorgen: vs 2: de grootte van zijn nood, de oorzaak ervan (het aan God verbonden zijn) zijn ijver voor het huis van God (vs 8 en 10).

Dat de nood werkelijk groot is blijkt meteen al uit de eerste vier verzen, waarin David zijn persoonlijke situatie schetst. *“het water is gekomen tot aan mijn lippen, verzonken ben ik in bodemloos slijk, gekomen in diepe wateren een vloed overstroomt mij”*. Moede van het roepen, zijn keel is hees. Uitzichtloos lijkt de situatie.

Is dat nu diezelfde koning van wie wij lezen in 1 Kronieken 14 : 17 : “En Davids naam verbreidde zich in alle landen: de Here legde de schrik voor hem op alle volken” ?

Schrik voor David? We lezen in deze Psalm wel anders: *Talrijker dan de haren op mijn hoofd zijn zij die mij zonder oorzaak haten, machtig zij die mij willen verdelgen, mijn valse vijanden”*.

Ja, zo gaat het met ieder kind van God, die de Here wil vrezen en Hem wil gehoorzamen op al zijn wegen. David wijst dan wel op zijn nood hem door anderen aangedaan, maar tegelijkertijd kent David zijn eigen ellende, zoals wij die belijden in Zondag 2. Dat blijkt duidelijk uit de verzen 6 en 7. Maar het is nog niet genoeg, David weet dat er nog meer moet gebeuren. Want het gaat niet om David, niet om zijn eigen eer. Het gaat David om de Naam van de Here, de Here moet aan zijn eer komen. Daarom roept David het uit in vers 7 of de Here hem bewaren wil voor het gevaar van eigen eer, aanzien en roem. Hij bidt tot God of Hij hem wil bewaren om geen blokkade op te werpen voor allen die de Here verwachten en Hem oprecht willen zoeken.

En dan, als David zijn ellende en zonde gezien en beleden heeft pleit hij op Gods Naam in de verzen 8 en 9. Om Uwentwil draag ik smaad. Om uwentwil ben ik een vreemde geworden voor mijn broeders, een onbekende voor de zonen van moeder.

Herkennen wij ons in dit gedeelte? Denken ook wij niet vaak net als David? Hoe zijn wij niet vermoeid door het roepen en telkens maar wijzen op de doorgaande deformatie bij hen bij wie wij, tot voor een aantal jaren, nog aan die ene avondmaalstafel mochten zitten? Staat ons het water ook niet vaak tot aan de lippen in allerlei situaties? Staat het er met de kerk, vandaag zo rooskleurig voor? We weten zeker op dit moment wel beter!

Broeders en zusters, laten wij ook eerst onze eigen ellende goed leren zien, de Here is niet aan ons verbonden zonder voorwaarde. Ook voor ons gelden de woorden van het verbond: doet dit en u zult leven! Echt leven.....Het leven met de Here is geen glad geplaveide weg, als het goed is komen we op die weg onze eigen zonden tegen. Ze getuigen tegen ons, ons eigen vlees.....David mocht dit in het geloof belijden. Zullen wij dat ook blijven doen, ook nu wij als synode bijeen zijn gekomen om te spreken over de Opleiding van de dienst des Woords en de verkondiging van Gods Woord in leespreken?

David mocht verteerd worden door de ijver voor Gods huis, zijn kerk. Is het ook voor ons die ijver die ons verteert, zodat wij met David kunnen en moeten zeggen, *Och Here ook mijn ogen zijn bezweken van het uitzien naar U?*

Ook als de situatie naar de mens gesproken uitzichtloos en zorgelijk is?

Ook dan nog, als de duivel al zijn krachten aanwendt om de Kerk van Christus uiteen te slaan, te verwarren en tegen elkaar op te zetten?

Kennen we de kracht nog van het gelovig gebed? Bidden wij nog om kracht van de Allerhoogste als alles ons dreigt te ontvallen en naar de mens gesproken alle hoop de grond wordt ingeslagen?

In ons kerkelijk werk gaat het toch om Hem, die zijn volk vergadert, beschermt en onderhoudt. Laten we dat goed voor ogen houden, ook vandaag. Opgeleid te mogen worden tot dienaar van het **Goddelijk** Woord, dat is een blijk van Zijn genade. Het nog mogen en kunnen lezen van Schriftuurlijke preken is een bijzondere zorg van onze hemelse Vader.

Zie dan in David de grote Middelaar aan het werk die in heilige ijver verteerd was voor het Huis van Zijn Vader, toen hij de geldwisselaars en de verkopers de tempel uitdreef (Joh. 2 : 17).

Hij maakt het ook nu mogelijk om hier te vergaderen en te spreken over die belangrijke zaken. Niet omdat wij die zo belangrijk vinden of onszelf daarin, maar dienstbaar en als dankbare knechten van de Here die in alles, door alles, en voor alles, Zijn eer en Zijn werk op het oog hebben. Alleen die ijver voor Gods huis zal vrucht dragen.

De ootmoedigen zullen het zien en zich verheugen; David weet in geloof dat het gebed een belangrijk wapen is. In zijn nood bidt hij tot de Here, meerdere malen en hoewel van uitredding nog geen sprake is, mag hij in de zekerheid van het geloof de jubel aanheffen van een uitgeredde. Zo geldt dan ook voor ons dit Schriftwoord: “ *U die God zoekt uw hart leve op, want de Here hoort naar armen van geest en verlost uit genade allen die Hem in waarheid aanroepen*”.

Broeders afgevaardigden, verricht dan zo uw werk in alle nederigheid en rust . Ik wens u daarbij Gods zegen toe.

Ik dank u wel.

Artikel 131: Openingstoespraak door de preses n.a.v. 2 Kor. 4 : 1-15

23-01-2010

Geachte afgevaardigden, broeders en zusters.

Ik wil graag met u stil staan bij het 7e vers van dit hoofdstuk. De schat in de aarden vaten. Een overbekend Schriftgedeelte door Paulus gesproken en hij spreekt deze woorden uit nadat hij gesproken heeft over het oude en nieuwe verbond. Het oude verbond, met zijn letters op stenen gegrift en de heerlijkheid die daar al van uit ging zodat de kinderen van Israel hun blik niet op het aangezicht van Mozes konden vestigen (hfdst. 3 : 7b). Het wordt de bediening van de dood genoemd omdat het veroordeling brengt. Zij verdwijnt maar was al heerlijk te noemen.

Daar tegenover het nieuwe verbond. De bediening die rechtvaardiging brengt, overvloedig en blijvend in heerlijkheid. Dat is de bediening van de Geest.

Dat verwachten wij zegt Paulus. Wij die de Here kennen in Corinthe, in wie de Geest van de Here werkt.

Waar de Geest van de Here werkt daar is vrijheid.

Die bediening hebben wij allen, die is door barmhartigheid ons toevertrouwd.

Daarom wees standvastig, broeders en zusters in Corinthe. Ook als in het in de kerk donker dreigt te worden. Als er andere predikers na het vertrek van Paulus de gemeente te Corinthe voorgaan. Mannen die het tegenovergestelde van Paulus waren. Schitterende betogen konden ze voeren, de mensen meeslepend met een woord aangepast aan de wereld. Wijze woorden zoals ze dat in die dagen graag hoorden. Ja, die woorden die gingen er in als koek!

Dat wilden de mensen daar in Corinthe wel horen. Dat was nog eens wat anders dan die saaie Paulus met zijn droge preken en oproepen tot bekering en verwerpen van alles wat het licht niet kan verdragen (vs2).

Zo werd daar in die dagen het pas ontluikende evangelie al weer verduisterd door eigenwillige uitleg van de Schrift. De boodschap aangepast naar wat de mens wil horen. Welnu, vandaag is het niet veel anders. De mens leert van zijn fouten wordt er gezegd, blijkbaar niet als het gaat om de verloochening van zijn eigen wil en boodschap als het gaat om zijn zaligheid.

Zo werd in Corinthe het licht van het evangelie gedooft. Geen roemen meer in Christus en die gekruisigd maar roemen in de moderne mens, roemen in eigen wijsheid en kracht.

De schat in aarden vaten lijkt vernietigd en opgesloten. Lag het ook niet aan Paulus zelf? Was zijn spreken niet altijd saai en eentonig. Ja, Paulus geeft dat zelf ook toe door te zeggen dat zijn spreken en zijn prediking niet kwamen met meeslepende woorden van wijsheid (1 Kor. 2). Waarom deed Paulus dat dan niet? Als je toch een aandachtig gehoor wilt dan moet je toch laten horen wat men wil horen. Paulus had het wel gekund, zijn opleiding was er voldoende voor geweest wanneer wij lezen dat hij een opleiding heeft gehad in de school van de farizeeën, aan de voeten van Gamaliel (Handelingen 22 : 3).

Toch deed Paulus het niet. Sterker nog Paulus mocht het niet. Paulus hield dit allemaal voor vuilnis, omdat de kennis van Jezus Christus alles te boven ging (Fil. 3 : 8). Om die kennis daar moest het alleen maar omgaan en daarvoor moet alle menselijke wijsheid aan de kant. Met andere woorden het gaat niet om de prediker maar het gaat om de Here Jezus Christus en het licht van zijn evangelie: de schat in de aarden vaten.

Wij hebben deze schat en wat doen wij er mee? Een schat in aarden vaten, in kruiken van weinig waarde. Wijsheid van de Here om zijn Woord door onbetekende mensen te laten verkondigen. Door heel gewone dominees of ambtdragers die een preek lezen. Zo is de Here zelf aan het werk. Zo brengt Hij al de Zijnen bij elkaar onder de prediking van zijn Woord. Het is allemaal weinig spectaculair. Iedere Zondag twee keer een kerkdienst, twee keer een preek van ongeveer een half uur. Zo ook morgen weer. Nee, ook morgen geen drukte in de kerk. Geen grote show, maar alleen die schat in aarden vaten. Alleen Jezus Christus en die gekruisigd. En dan nog iets over die aarden vaten.

Predikanten die Gods Woord hebben te brengen. Die vaak zoeken naar woorden om het zo goed en duidelijk mogelijk te zeggen: wat wil de Here hier aan zijn gemeente zeggen?

Ambtsdragers die zich terdege moeten voorbereiden wanneer zij een preek zullen lezen. En dan nog zien er nog wel eens tegen op. Maar de Here gebruikt u als predikanten en ambtsdragers voor dat belangrijke werk. Inderdaad we zijn slechts aarden vaten, het gaat niet om het ambt of de drager van dat ambt. Het gaat om die grote boodschap van God voor de wereld. Velen moeten niets meer van die boodschap hebben of halen er alleen uit wat zij zelf kunnen gebruiken. Maar Paulus spreekt niet voor niets van de kracht die alles te boven gaat, de kracht die van God is en niet van ons. Die kracht moet in de wereld openbaar worden. Zo blijkt eens en te meer dat het God het zelf is die werkt en werken doet.

Dat mag ook gelden nu wij als gezamenlijke kerken in vergadering bijeen zijn. Als we spreken over het landelijk kerkblad DE BAZUIN, wat een voorrecht dat wij nog een kerkblad mogen hebben, dat er een redactie en schrijvers mogen zijn om wekelijks nog een blad te vullen. Elke week een kerkblad is een zegen van de Here voor zijn volk. Maar ook hier geldt het gaat om de inhoud en niet om de schrijvers. Gods Woord moet klinken en dat mag een kerkblad een middel toe zijn. Zo mogen we ook weer spreken over de preekvoorziening in de kerken, het verslag van deputaten financieel waarbij we dankbaar mogen constateren dat er voldoende middelen zijn om als kerken verder te bouwen op het vaste fundament van Gods Woord. Ook het verslag van deputaten ad artikel 49 KO mag besproken worden, ook hier mogen we de zegen van de Here ervaren om als kerken elkaar ook te mogen ondersteunen en adviseren bij zorgen en moeilijkheden.

Het is goed om met elkaar te beseffen wat een rijkdom ons de Here nog geeft. Zeker als we moeten constateren dat de Here soms wegen met ons gaat die wij van te voren nooit uitgedacht hadden en die wij al helemaal niet gekozen hadden. Als de Here ons telkens weer laat weten: bouw niet op uw eigen kracht, ga niet uit van het getal, maar vertrouw alleen op Mijn kracht, die openbaar geworden is in Jezus Christus en die gekruisigd.

Gebruiken we de ruimte optimaal en doen we er alles aan om met de ons gegeven middelen te werken zoveel als in ons vermogen ligt? Inderdaad de krachten zijn klein en er is werk in overvloed. Laten we dan in alles gesterkt en bemoedigd worden door Zijn Woord. Want ook Paulus had het niet gemakkelijk, toch mocht hij door de Geest gedreven ook deze woorden aan ons overleveren: *“ in alles zijn wij in de druk, doch niet in het nauw, om raad verlegen, doch niet radeloos, vervolgd, doch niet verlaten, ter aarde geworpen, doch niet verloren”* (vs 8).

Broeders afgevaardigden, zo mag u ook vandaag uw belangrijke werk weer doen, niet in eigen kracht maar gesterkt door zijn Woord en Geest.

Ik wens u alle wijsheid toe die nodig is, een afgebeden wijsheid om in afhankelijkheid van Hem besluiten te nemen die dienstbaar mogen zijn in het voortgaande kerkvergaderende werk van onze Here Jezus Christus.

Dat alles tot Zijn eer en nooit volprezen Naam.

Ik dank u.

Artikel 132: Openingstoespraak door de preses n.a.v. 1 Kor. 1 : 1-17

13-02-2010

Geachte afgevaardigden, broeders en zusters.

Verdeeldheid in de kerk, een kerkorde die nodig aan vervanging toe is, een kerkverband dat moet gaan fungeren als een kring, zo kunnen we lezen in het ND van 250110. Broeders en zusters die de kerk verlaten en apart gaan vergaderen. Wie denkt nu niet aan hen die vergaderen in de Matrix, Vijverhoeve, Zwijndrecht en Veenendaal.

Maar ook het zoeken van elkaar in eerbiedige vrees voor de Naam van de Here, als kerken en kerkleden. Kerk-reformatie en Kerk(her)bouw, zoals we dat met dankbaarheid mogen constateren. Ds. Heres die met een aantal gemeenteleden breekt met de GKv vanwege ernstige dwalingen, tegelijkertijd geven zij aan niet te breken met de kerk van Christus en haar voort te willen zetten, aldus een verklaring.

De Kerk .. wie over dat woord gaat spreken, die maakt de tongen los. De Kerk, dan denk ik niet aan verdeeldheid, strijd of scheuringen.

Nee, dan denk ik aan vrede, eensgezindheid, onderlinge liefde, één van gevoelen. Zoals we daarvan gezongen hebben.

Eén in Christus! En dan zijn we direct bij het 12e vers van 1 Corinthe 1. Want in de gemeente te Corinthe waren ze niet één in Christus, volgens vers 12. De ene groep vond Paulus beter prediken, een ander deel van de gemeente vond Apollos te verkiezen boven Paulus. Er was ook een deel van de gemeente die zich volgelingen van Petrus (Cefas) noemde omdat Paulus altijd met grote achting over Petrus sprak, terwijl er ook een groep binnen de gemeente was die dacht het uitnemende deel te hebben: zij waren van Christus. Het feit dat ze zich naar Christus noemden was niet verkeerd maar ze eisten die naam voor zichzelf alleen op, terwijl ze anderen in de gemeente die Naam ontzegden.

Zo zien we de zonde van het zichzelf verheffen boven de ander.

De grote zonde van het alleenrecht op het claimen van de Naam Christus. Christus die heel de gemeente toekomt, het gaat Hem om heel de gemeente en niet om de boodschappers van het heil.

De gemeente verdeeld in partijen waarbij de ene partij zich ver boven de andere voelde uitstijgen door zich te noemen naar verkondigers van het Woord en het Woord zelf, Christus.

Zo bouwden zij de kerk niet maar braken haar af. Want zegt Paulus: "Is Christus dan gedeeld, ben ik, Paulus, dan voor u gekruisigd of bent u gedoopt in de naam van Paulus"? Zo moest Paulus hen vermanen om het kruis van Christus niet tot een holle klank te maken. Dat moesten Paulus en alle andere apostelen en zendingswerkers verkondigen: Jezus Christus en die gekruisigd. Hij de grote Kerkvorst die de duivel overwonnen heeft en aan de dood zijn kracht heeft ontnomen.

Christus de kracht van God en de wijsheid van God, zo zal Paulus Hem in vers 24 noemen. Wat heeft de kerk van alle tijden er nu van geleerd. Wat heeft zij met die ernstige vermaning gedaan? Wat heeft zij gedaan met de prediking waardoor God hen wil redden die geloven?

Gaat u de kerkgeschiedenis maar na tot aan de dag van vandaag toe. De kerk heeft er weinig van geleerd! Elke keer weer is het evangelie tot een holle klank gemaakt. De Kerk moest elke keer weer gereformeerd worden. Elke keer weer terug naar het kruis van Christus. En dat heeft gevolgen. Gevolgen voor het leven met elkaar in een kerkverband. Gevolgen voor het aangaan van contacten met allen die zeggen op de grondslag van Gods Woord, de belijdenis en drie formulieren van eenheid te willen staan. Want dan zien we door Christus' kerkvergaderend werk de Kerk. Wij redeneren vaak vanuit de mens en zijn motieven. We zien dat ook om ons heen gebeuren. Niet de vraag waar roept Christus mij staat centraal (Zijn kerkvergaderend werk) maar waar vind ik rust, waar ben ik veilig, waar voel ik mij prettig (dat is: laat ik mij vergaderen daar waar ik dat zelf wil). Maar Christus kerkvergaderend werk dan? Zijn roepstem tot zijn schapen? Wordt die dan niet meer gehoord?

Christus ongedeelde lichaam, wat heeft ons dat te zeggen?

Zo komen we onherroepelijk uit bij de Nederlandse Geloofsbelijdenis, artikel 28. De Kerk, zij is oecumenisch, katholiek = algemeen. Oecumenisch dat is dat de Kerk zich uitstrekt tot de hele mensheid, de wereld. Zij is wereldomvattend. Zo is de geloofsbelijdenis van Nicea ontstaan in het jaar 325.

K. Schilder zegt over de oecumene het volgende nadat hij gezegd heeft dat het getal niet uitmaakt als het gaat over de vraag welke kerk oecumenisch is: " Maar God zegt: de oecumenische beweging is van Mij uitgegaan, en wordt door Mij ook tot een goed einde gebracht; daarom is de vraag wie het oecumenisch apostolaat bedient, alleen dan goed te beantwoorden, als men vooraf de vraag stelt: wie het van God ontvangen Woord onvervalst bewaart, en daarmee tot de brede wereld uitgaat. De oudste, de oorspronkelijke oecumenische beweging is niet: de wereldgetallen winnen voor je afwijkende boodschap, maar zoveel mogelijk mensen willen winnen voor Gods richtende, normatieve boodschap". (rede gehouden op de Bondsdag van de 'Bond van Gereformeerde Meisjesverenigingen in Nederland' Pinksteren 1951).

De kerk, die oecumenische beweging van God in Christus, die is zichtbaar. Zij is heel concreet aan te wijzen; nee, wij overzien haar niet. Maar toch, zij is concreet aanwijsbaar. In Nederland en daarbuiten. Dat blijkt ook heel duidelijk uit onze belijdenis art. 28. (Ik volg de oude versie), " Wij geloven, aangezien deze heilige vergadering is een verzameling dergenen die zalig worden, en dat buiten haar geen zaligheid is....." In die Kerk, in die heilige vergadering (dus geen onzichtbare vergaderingen) komen bijeen degenen die zalig, dat is behouden worden. Het zou hier en nu te ver voeren om daar goed op in te gaan, hoewel het wel belangrijk is. Ik wil er nu dit van zeggen. Buiten de kerk, die verzameling, is geen zaligheid te zoeken. Dat is de algemene regel, daarnaar heeft een ieder zijn gedrag te regelen. Nee, we zeggen niet dat er niemand buiten de Kerk zalig kan worden, dat wordt hier ook helemaal niet bedoeld.

In de kerk, dat is die vergadering van diegenen die zalig moeten worden, daar wordt genade en vrede verkregen, het leven tot in eeuwigheid zo roept Ps. 133 berijmt ons toe. Christus is nog steeds bezig met Zijn kerkvergaderend werk. Door de verkondiging van het Woord. Zo worden mensen geroepen om daadwerkelijk bijeen te komen.

Buiten de Kerk is geen zaligheid te vinden of te zoeken.

En dan zijn we meteen bij de agenda van deze dag. Een wereldomvattende dag is deze dag te noemen want we mogen spreken over Christus' kerkvergaderend werk in ons eigen land tot ver over onze landsgrenzen heen.

Zo zien we God in Christus bezig en Hij heeft ons in zijn ondoorgroendelijke wijsheid en barmhartigheid nog de tijd gegeven om daar aan te mogen meewerken. Hij is nog bezig om zijn onfeilbare werk tot vergadering van één lichaam te volmaken en daarom moeten wij als zijn kinderen het ook blijven doen. Dat alles naar de norm van Zijn geopenbaarde wil en vanuit die geopenbaarde wil neergelegd in onze geloofsbelijdenis. Dan mogen, ja moeten we spreken over de ware en valse kerk, over de kenmerken van die ware en valse kerk. Want alleen zo kunnen we onderscheiden, vanuit Gods Woord, waar Christus zijn heil schenkt.

Zo blijven we aan het werk, dankbaar en verwonderd om Gods genade die ons nog steeds elke dag wordt bewezen. We zien op naar Hem en beseffen dat ons werk met zonde bevlekt is, we belijden dat kerkelijke vergaderingen feilbaar zijn, afgevaardigden de wijsheid niet in pacht hebben, en al ons werk ons door Christus opgedragen ons telkens weer bij de handen afbreekt.

Toch gaan we verder, we putten nieuwe hoop uit Gods beloften, rapen al onze moed bij elkaar en roepen een ieder op om in geloof met ons te gaan en te doen als wij. Waarom? Omdat ik geloof en belijd een heilige algemene, katholieke kerk, een vergadering van ware gelovigen die al hun heil van Jezus Christus verwachten. Is dat hoogmoed of radicaal? Welnee, dat is voluit naar de Schriften: “Want het woord des kruises is wel voor hen, die verloren gaan, een dwaasheid, maar voor ons, die behouden worden, is het een kracht Gods”. (1 Kor. 1: 18)

Ik dank u.

Artikel 133: Openingstoespraak door de preses n.a.v. Ezra 3 : 10 – 4 : 5

27-02-2010

Geachte afgevaardigden, broeders en zusters.

Een gedeelte van de Joden was teruggekeerd uit de ballingschap. Na verloop van tijd verzamelde het volk zich als één man lezen we in vers 1 van hoofdstuk 4. Ze waren eensgezind en bouwden het altaar van de God van Israel. Niet **een** altaar, maar **het** altaar. Het terug gekeerde volk wist hoe zij de Here moesten dienen en deden dan ook zoals Hij hun dat bevolen had. Na een korte periode beginnen ze met de herbouw van de tempel. Dat is een loffelijk streven. Dat is ook het kenmerk van het trouwe volk van de Here dat het altijd weer de tempel, de kerk centraal stelt. Het kan ook niet anders want zij die de Here van harte liefhebben leven vanuit de kerk. Vanuit de Kerk wordt hun leven gevoed en zo gesterkt kunnen zij de strijd in de wereld en tegen hun eigen vlees weer aan. Dat houdt dan in dat het Woord van God onder hen alles bepalend is en blijft. Het is dan ook niet voor niets dat art. 29 NGB stelt dat ‘men nauwgezet en met grote zorgvuldigheid, vanuit Gods Woord, behoort te onderscheiden welke de ware kerk is....’ Dat Woord van God wijst ons de weg naar de kerk, naar de ware kerk. Onze belijdenis is daar heel duidelijk in.

Het volk van de Here, zij die zich laten roepen door Christus kerkvergaderend werk, gaan altijd bouwen, herbouwen wat vervallen is. En dat blijft niet onopgemerkt in de wereld. Ook niet in de dagen van de tempelherbouw te Jeruzalem. Want wij lezen in de eerste verzen van Ezra 4 dat de tegenstanders van Juda en Benjamin wilden meebouwen aan herbouw van de tempel. Waarom? Omdat zij volgens vers 2 ook de God van Israel zochten en Hem ook offers brachten. Zij hadden dus een eredienst en wilden ook daadwerkelijk komen tot kerkelijke eenheid. Daarom ook het verzoek: laat ons meebouwen!

Nu is er heel veel te zeggen over deze groep bewoners van land, het waren Samaritanen die zich gemengd hadden met de bevolking die achter gebleven waren toen de tien stammen weggevoerd waren in ballingschap. (2 Koningen 17). Er staat dan ook niet voor niets dat zij tegenstanders van Juda en Benjamin waren. Ze dienden naast de Here ook afgoden, ze gingen ook niet op naar Jeruzalem maar dienden de Here te Bethel. Toch noemen ze deze zaken niet in hun verzoek. Waarom zouden ze ook? Was het nodig om alle punten te benoemen als je tot samenwerking wilt komen? Je kunt toch beter zwijgen over de problemen en de verdeeldheid en alleen spreken over datgene wat verenigt?

Bovendien hebben ze toch de wezenlijke punten aangewezen waar het over gaan moet om mee te mogen bouwen Christus kerk. Ze geloven in dezelfde God en houden de

erediensten, wat willen we dan nog meer. Moeten ze het dan over alles eens zijn voordat er samengewerkt kan en mag worden? U begrijpt, nu zitten we midden in de rapporten en aangereikte stukken die vandaag geagendeerd zijn. Het zoeken naar eenheid met allen die de Here van harte en oprecht willen dienen, zijn Woord het hoogste goed achten en Hem met eerbied en ontzag willen zoeken.

Ja, is het dienen van dezelfde God en het daarom bij elkaar horen niet de basis om te komen tot gesprekken? Ze dienen dezelfde God en daarom zoeken ze ook de kerkelijke eenheid.

Zo wordt deze geschiedenis, dit Woord van God, wel heel actueel vandaag als wij gaan spreken over en besluiten te nemen hebben over: samen de Here dienen met allen die Hem van harte willen vrezen op grond van Schrift en belijdenis.

Was het die tegenstanders uit vers 1 werkelijk en oprecht te doen om de God van het Verbond en wilden zij zich werkelijk laten reformeren of speelden er andere belangen een rol? Het moet ons opvallen dat zij hun verzoek richten aan Zerubabel en tot de hoofden van de vaders: de oudsten. Wij zouden zeggen zij richten hun verzoek aan volksvertegenwoordiging, de regering van het land. Ze laten de hogepriester Jozua er dus buiten. Geen verzoek aan de kerkelijke leiders, de kerkelijke vergadering maar aan de politiek. Dat is vreemd, want het motto was wij zoeken de Here dus is het logisch dat je dan naar de kerkelijke leiders gaat en niet naar de politiek. Het is natuurlijk wel te begrijpen waarom ze dit zo gedaan hebben. Immers, wanneer ze de kerk via Jozua er bij betrekken zouden was de kans groot dat hun verzoek werd gewogen en getoetst aan Gods Woord. En dat kon wel eens moeilijkheden opleveren en er zouden vragen gesteld gaan worden als: waarom zoekt u de Here in Bethel en hoe zit het dan met die afgoden die u naast de Here ook dient? Vandaar hun verzoek aan de politiek om onder de lens van Gods Woord uit te kunnen komen. Zou Zerubabel niet denken dat het een goed en mooi verzoek was om samen de Here te dienen en samen als een eenheid op te treden in de wereld? Want laten we eerlijk wezen, wie let nu niet op aantallen en de voordelen die dat met zich mee brengt. Wij zouden met artikel 28 NGB in de hand zeggen dat een ieder zich bij de kerk moet voegen en zich met haar verenigen, want zo wordt de eenheid van de kerk bewaard. Wel nu, dat doen deze Samaritanen toch, wat is dan toch het probleem? Moet het dan altijd maar op het scherpst van de snede, altijd maar weer met die belijdenis aankomen en spreken over ware en valse kerk en haar kenmerken?

Nu luisterden wij net naar de belijdenis art. 28: Zo wordt de eenheid van de kerk bewaard; hoe wordt die eenheid bewaard? Door zicht te onderwerpen aan haar onderwijzing en tucht, de hals buigend voor het juk van Jezus Christus en de opbouw van de broeders dienend Als we dat in ons hoofd houden dan zien we het volgende: Men leek met het voorstel de broeders te dienen, immers samen bouwen, samen als broeders verder. Maar uit het vervolg blijkt dat zich niet neergelegd hebben bij het besluit van de vergadering (hoofdstuk 4 vanaf vers 4b).

Als het besluit (afwijzing van het verzoek) wordt meegedeeld dan komen we wel de naam van Jozua tegen. Zerubabel heeft dus wel overlegd met de kerkelijke leiders en wat veel meer is het Woord van God heeft gesproken, vanuit dat Woord moest het voorstel afgewezen worden. In het antwoord spreekt het volk Israel van '**onze** God'. Onze, dat is het tegenovergesteld van uw, jullie. Het volk Israel drukte hier mee uit dat de Samaritanen wel spreken over uw en mijn God maar dat zij een andere God dienden dan de God van de Schriften, ze dienden afgoden en de Here. Ze hadden de Here gelijk gesteld aan hun afgoden. En dat is tegen het Woord van God zelf in als Hij zegt: Ik ben God en niemand meer. Samenwerking en samenspreking alleen met een geopende bijbel, herkenend eigen onmacht en zonde en erkennend Gods soevereiniteit in Christus.

Nu spreken wij vandaag opnieuw over Christus kerkvergaderend werk. Een werk dat vol van dynamiek is, nooit stilstaat of een moment van rust neemt.

Één ding is nu al wel duidelijk; we moeten nooit vanuit ons gevoel spreken, niet gevoelig worden maar gelovig zijn en horen naar het Woord van de Here en Hem door zijn Woord ook laten spreken als wij gaan spreken over mogelijke gesprekken met allen die de Here naar waarheid willen dienen. Geen samenwerking als de basis naar de Schriften ontbreekt. Wat dan wel?

Als Kerk van de Here hebben wij de eenheid te zoeken met die andere schapen van Christus. De verdwaalden schapen, de dolerende schapen maar ook die schapen die niet de schaapskooi van Christus binnen willen gaan, we hebben hen te zoeken in liefde. Christus kerkvergaderend werk is oecumenisch, dat werk ligt niet opgesloten in een kerkelijk instituut. Toch geloven wij dat er maar één ware kerk van Christus is. Natuurlijk kunnen er voor een korte periode één of twee ware kerken zijn, maar zij hebben dan wel de opdracht om zich zo spoedig mogelijk te verenigen.

Die ware kerk is te kennen aan haar kenmerken maar de ware christenen zijn ook te kennen en te herkennen: aan het geloof dat zij de enige Heiland Jezus Christus aangenomen hebben, de zonde ontvluchten en de gerechtigheid najagen, de ware God en hun naaste liefhebben, niet naar rechts of links afwijken en hun oude mens met zijn werken kruisigen (art. 29 NGB). Zijn wij zo te herkennen als ware christenen die vast geloven dat wij in de ware kerk het heil in Christus alleen vinden? Als dat zo is dan kunnen we een ieder oproepen: Kom ga met ons en doe als wij! Een ieder die nu zwervend de zondag doorbrengt om het hier of daar te zoeken waar het niet te vinden is. Een ieder die zich laat vergaderen in het voorlopig (nood) kerkverband, waar het gevaar aanwezig is dat het voorlopige vanzelf een vast verband word. Een ieder die weet dat Christus hem of haar roept maar die niet aan die roepstem gehoor durft te geven of wil geven.

Er is veel verontrusting bij alles wat zich Gereformeerd noemt en wezen wil. Er gebeurt veel en allerlei activiteiten worden ontplooid. We luisteren eens naar wat Prof .Trimp heeft geschreven in de Reformatie van 1973.

Hij zegt over het voorlopige karakter van kerken of verbanden: men wil “ *door het stichten van noodlokalen het zwerven tegengaan en het verstrooiingsproces dat allang gaande is stuiten. Met weet dat anders de mensen in alle denkbare richtingen uiteengaan en velen zullen arriveren op plaatsen waarvan zij toen zij geloofsbelijdenis aflegden, nooit hadden vermoed dat zij daar nog eens terecht zouden komen. Noodlokalen bouwen kan op allerlei manier, maar het is, hoe begrijpelijk ook, niet de wijze, waarin Christus ontferming in deze verwarde tijd naar ons toekomt. Want de goede herder heeft niet vele lokalen voor de gewonde en gekwetste schapen gesticht om vervolgens aan de kerkelijke leiding een vergunning daartoe af te dwingen. Hij heeft hen allen tot de ene stal geroepen, de schaapskooi van Jezus Christus, die aan de twaalf apostelen werd toevertrouwd. Ik verzoek alle lezers het Woord van God te lezen in Matth. 9 : 36 – 10 : 4 Matth. 11 : 28 – 30 en Handelingen 28 – 31. Zo stichtte de Heiland orde onder een geknecht en verward volk. Naar Hem luisteren en Hem navolgen, dat is het ene nodige in alle tijden. Dat betekent voor alle dagen drieërlei:*

- 1. De verontrusten zullen in de eerste plaats hun vrijheid, die in Christus is, moeten hernemen en zich in die vrijheid vrijmaken van het juk van de synode besluiten en kerkordebepalingen waaronder zij nu gebukt gaan.*
- 2. De ambtsdragers onder hen zullen vervolgens in die situatie moeten opstaan en zich herders der schapen betonen, de mensen bij elkaar roepen, voorlichten, moed geven vanuit het vrijmakende Woord en vergaderen onder het opnieuw in vrijheid te verkondigen evangelie.*
- 3. En zo als hervergaderde kudde moeten zij zich presenteren bij die kerken in Nederland, waar het leven voor hen veilig is onder de oude normen van Schrift, confessie en KO. Dan is er een stukje herderswerk verzet in Nederlanden zal de veel gesmade Naam van Jezus Christus glorie ontvangen.*

Stel ik de zaak eenvoudiger voor dan zij in werkelijkheid is? Ik zou die vraag met grote nadruk ontkennend willen beantwoorden. Het gaat er maar om, voor de verontrusten ons zelf, dat wij geloven in de levende Here, die in Nederland nog present is en door Zijn Woord en Geest nabij is om ons allen te vergaderen in de enigheid van het ware geloof. Zijn ontferming is niet toegesloten. Zijn hand is niet te kort om ons met elkaar dagelijks te verlossen. Sinds de vrijmaking van 2003 hebben

wij onze vele problemen gekend, waarin God ons heeft beproefd, ons klein geloof heeft beschaamd, onze zwakheden, juist in onze grote woorden aan het licht heeft gebracht. Die geschiedenis zijn wij niet kwijt, wij weten ons maar al te zeer teruggeworpen op Gods ontferming alleen. Nu staan de verontrusten en allen die zich in een later stadium hebben vrijgemaakt voor dezelfde zaak. De nood is groot en zij hebben slechts één weg tot genezing: het geloof, dat de Herder leef en present is. Dat dan de voorgangers Hem navolgen en hun verstrooide en verwarde schapen voorgaan naar de schaapskooi van Jezus Christus, die ook voor ons uit vrije genade weer opening. Dan zullen er ongetwijfeld nog zaken zijn, waarover wij elkaar iets te vragen zullen hebben. Maar zeer veel zaken worden zonder meer als beletselen weggevaagd door de overmacht van Christus ontferming. En dan gaan wij de toekomst van Christus tegemoet als kleine mensen, die een grote Herder uit de doden hebben ontvangen en wij aanvaarden elkaar in nieuwe blijdschap onder de oude beproefd gebleken normen van het Gereformeerde kerkelijk samenleven” Tot zover Prof. Trimp.

Ik zou willen afsluiten met de woorden: Geve de Here dat het werk van u, als afgevaardigden, daaraan dienstbaar mag zijn. Dat de genomen besluiten van vandaag onderworpen mogen zijn aan het kerkvergaderend werk van Christus. Ik wens u allen een goede en vruchtbare vergadering
Ik dank u.

Artikel 134: Openingstoespraak door de preses n.a.v. Phil. 2:19 – 3:1

19-03-2010

Geachte afgevaardigden, broeders en zusters.

De apostel Paulus betoont zich een wijs en voorzichtig man in de omgang met de mensen. Want als hij schrijft over de zending van Timotheus stelt hij het zo voor alsof het om hem zelf gaat: één van hart was hij met Timotheus. Hij was ook de enige waar de apostel op aan kon omdat Timotheus zich volledig dienstbaar wou maken voor de zaak van Jezus Christus. Er waren er meer die onder dat zelfde motto het evangelie verkondigden en de gemeente wilden dienen, maar zij dienden slechts hun eigen belang.

Het was dus voor Paulus een grote opoffering om Timotheus naar Filippi te sturen. Nu was Timotheus bekend in de kerk te Filippi. Dat blijkt uit Handelingen de hoofdstukken 16 – 20. Tussen alle kerken in Macedonie en Timotheus waren de verhoudingen uitstekend te noemen.

Wanneer Paulus dit uitspreekt zit hij zelf nog in gevangenschap. Paulus kondigt Timotheus dan ook vrijmoedig aan en deelt mee hem terstond te zenden. Tegelijkertijd spreekt Paulus uit dat hij zelf ook spoedig naar Filippi zal komen. Hij weet dat zeker omdat hij niet zijn eigen belang voorop stelt maar het belang van de Here Jezus Christus, zijn kerkvergaderend werk is voor Paulus zo belangrijk en het is voor hem van zo'n ontzettende grote waarde dat hij spreekt in vers 23 van 'mijn zaak'. Natuurlijk doelde Paulus in de eerste plaats op een rechterlijke uitspraak ten aanzien van zijn in vrijheidstelling. Maar hij stelt dat alles ondergeschikt aan het grote raadsplan van God met zijn kerk hier op aarde. Of hij nu in vrijheid gesteld wordt of ter dood veroordeeld wordt hij vertrouwd in alles op de Here en zijn heilzaam Woord.

Nu waren er broeders in Filippi die wel de Here liefhadden maar hun eigen zaken voorop stelden en de Here op de tweede plaats.

Zo moeten ook wij ons altijd weer de vraag stellen of het wel de waarachtige liefde tot de Here is die ons drijft. De liefde tot de Here kan ons wel in het hart gegeven zijn, maar het moet verder, het moet heel ons denken en leven gaan beheersen.

Wat drijft ons vanavond wanneer wij gaan spreken over belangrijke zaken?

Is dat eigenbelang of krampachtigheid als het gaat over spreken met broeders en zusters die zich vrijgemaakt hebben of zich in naam gereformeerd noemen? Hoe gaan we daarmee om?

Paulus vertrouwde in en op de Here, hij spreekt dat uit als hij Timotheus naar de Filippijnen zendt en als hij spreekt over zijn eigen vrijlating. Laten wij vanavond ons vertrouwen dan ook stellen op die grote God, die in Jezus Christus zijn onuitsprekelijke liefde ons heeft bewezen. De waarschuwing van Paulus ter harte nemend: “ *Laten wij dan allen, die volmaakt zijn, aldus gezind zijn. En indien gij op enig punt anders gezind zijt, God zal u ook dat openbaren; maar hetgeen wij bereikt hebben, in dat spoor dan ook verder*” (Fil. 3 : 15 en 16).

Maar tegelijkertijd de Here prijzend met David in Psalm 16 : 7 en 8: “ *Ik prijs de Here, die mij raad heeft gegeven, zelfs bij nacht onderwijzen mij mijn nieren. Ik stelde de Here bestendig voor ogen; omdat Hij aan mijn rechterhand staat, wankel ik niet*”.

Ik wens u een goede vergadering.

Artikel 135: Openingstoespraak door de preses n.a.v.Mat. 5:1-17

20-03-2010

Geachte afgevaardigden, broeders en zusters.

Wat is de betekenis van de kerk voor en in de wereld? Staat die niet aan de rand van de samenleving? Heeft ze nog wel invloed? Het lijkt wel, of er niet meer naar geluisterd wordt. We zien het toch voor onze ogen gebeuren, dat het Evangelie de mensen niets meer doet. De kerk wordt steeds meer genegeerd, kan wel gemist worden, naar het lijkt. Maar Christus zegt iets anders: „*Gij zijt het zout der aarde*”. Zo mogen de discipelen het horen, en al die anderen die meeluisteren. Gij, dat zijn diegenen, die vervolgd worden, omdat ze bij Christus blijven. Die mensen, die in het hoekje zitten, waar de klappen vallen. Ze worden vervolgd. Ze staan naast het leven. Ze zijn onbetekenend voor de wereld, zo op het eerste gezicht. Maar Christus zegt: u bent het zout der aarde. De aarde, dat is hetzelfde als: de wereld (vers 14), de samenleving. Waar je met allerlei banden aan verbonden bent, door familie, werk enz. In die wereld hebben de volgelingen van Christus een onmisbare plaats. Ze zijn het zout.

Zout is iets onontbeerlijks. De kerk is onmisbaar. Zout, dat is een kracht, een kracht tot behoud. Het moet de ontbinding tegenhouden. Tegelijk heeft zout ook een heiligende werking. Door het zout werd het offer aan God gewijd. Zo werd het voor de HERE aanvaardbaar. Het zout dient ook om het eten smakelijk te maken. Het eten wordt er pittig van. Dat is nu de betekenis van Christus' kerk.

Door de zonde is het bederf ingetreden in de wereld. Maar het zout is een kracht tot behoud. Het doortrekt heel de samenleving, en houdt zo het bederf tegen. Door het zout is de wereld weer te zien, niet onaanvaardbaar meer. De samenleving heeft door het zout nog niet alle smaak verloren. Daarom kan de HERE nog geduld hebben met deze wereld. De samenleving wordt nog niet aan de vernietiging prijsgegeven. Terwille van de kinderen Gods.

We leven als gemeente van Christus niet aan de rand van het bestaan. Nee, heel de geschiedenis, heel de samenleving draait om de kerk. En pas als de laatste getuigen gedood worden (Openbaring 11), dan zal de vernietiging van het laatste oordeel intreden.

Nu zegt Christus: „*Gij zijt het zout der aarde*”. U bént het. Het is niet afhankelijk van de wil der discipelen. Er wordt niet een beroep op hen gedaan om het zout der aarde te worden. Ze **zijn** het zout. Of ze nu willen of niet. En dat danken ze niet aan eigen kracht. Omdat ze een uitgelezen gezelschap zijn van vrome en heilige mensen. Ze danken hun kracht aan de sterke Koning. De kracht van Christus werkt in hen. Als gehoorzame burgers van zijn rijk zijn ze een kracht tot behoud. Doordat Koning Christus in hun leven regeert, met zijn Woord. Zo zijn ze een kracht, ook als ze vervolgd worden.

Dan ben je bederfwerend in een samenleving, die dreigt onder te gaan door revolutie. Merk je daar nu altijd wat van, van die kracht? Gaat de werkzaamheid van de kerk gepaard met veel geweld? Er staat: „*Gij zijt het zout der aarde*”. We lezen niet: gij zijt het dynamiet der

aarde. Dynamiet werkt met explosies. Dat vernielt. Dat gaat niet ongemerkt voorbij. Zo is het zout niet. Dat werkt geruisloos. Geleidelijk aan. Zonder dat men er eigenlijk bij stilstaat. Maar het dóet z'n werk. Het doortrekt het vlees in stilte.

Zo doortrekken de burgers van het Koninkrijk in stilte de samenleving. Ze hebben invloed. Al is het niet met veel ophef. Hun kracht is niet het geweld, maar het Woord van Koning Christus. Je kunt je afvragen: wat hebben de christenen nog voor inbreng? Ja, wat doen wij hier toch nog in synodevergadering bijeen? Wie luistert er nu nog naar besluiten van meerdere vergaderingen? Je kunt onzeker worden.

Wat doe ik hier als christen? Wat haalt het eigenlijk uit? Maar verkijk u er niet op. Er gaat kracht van u uit. Als u gehoorzaam bent aan het Woord. Het evangelie van Christus en die gekruisigd, is een kracht van God. Ook al vindt de wereld het dwaas. In dat Woord ligt onze kracht. Geen schreeuwerige krachten zijn het. We hoeven geen gewelddadige acties te ondernemen. Laat Christus maar Koning zijn in uw leven. Gehoorzaam aan het Woord. Zo doortrekken we als het zout de samenleving. We hoeven niet te twijfelen of het werkt. Werkzaam is het. Want de kracht van Koning Christus is onoverwinnelijk.

Christus zegt niet: als het zout zijn kracht verliest, waarmee zal de aarde dan nog gezouten worden? Nee, als het zout krachteloos wordt, waarmee zal het zóut gezouten worden? Dus niet: wat voor gevolgen zal de aarde ondervinden, maar wat komt er van het zout terecht? Het gaat dus over de discipelen zelf. Over u en mij. Als wij onze kracht verliezen ook nu wij in vergadering der kerken bijeen zijn, wat zal er dan met ons gedaan worden?

Als het zout z'n kracht verliest. Kan zout z'n kracht verliezen? Sommigen denken dat dit onmogelijk is. De Here Jezus stelt hier iets voor dat volgens velen niet mogelijk is. Er zit volgens hen iets geruststellends in: zout kan immers z'n kracht niet kwijtraken. Toch ligt deze uitleg niet voor de hand. Want Christus gaat ervan uit, dat het wél eens zou kunnen gebeuren. Hij zegt immers in het vervolg: het wordt buitengeworpen en door de mensen vertrapt. Het kan wel degelijk gebeuren, dat zout niet langer zout is. Dan is het nergens meer goed voor.

We moeten hier alleen niet denken aan het keukenzout. Het gaat hier om het ruwe zout, dat indertijd gebruikt werd. Dat zout werd gewonnen uit de Dode Zee, en bevatte bijmengsel, met een bittere bijsmaak. Had het nu te lang blootgestaan aan vocht of warmte, dan kon het z'n kracht verliezen. Het werd waardeloos. En waarmee zal het dan gezouten worden? Dat is immers het bijzondere van zout. Alles wordt gezouten, maar zout dat z'n kracht verliest kan niet meer gezouten worden.

Hier zit dus een waarschuwing in. Er voor blijven zorgen dat we als zout onze kracht behouden. Niet voor ons zelf maar voor de wereld, want de kerk is oecumenisch. U bent burgers van zijn Rijk. Maar dan moeten we leven als burgers van dat Rijk. Houdt de zoutkracht op peil. Laat het Woord u blijven regeren. Laat het steeds uw kracht zijn. Omgordt de lendenen met de waarheid, schoei de voeten met de bereidvaardigheid van het Evangelie; neem de helm van het heil aan en het zwaard des Geestes, dat is het Woord van God. Zoek uw kracht daarin. Weer alles, wat u daartoe in de weg staat. Neem zo ook de besluiten die we deze dag moeten nemen. Besef dat Christus zelf zijn Kerk vergaderd en onderhoud, maar weet ook dat Hij ons allen daarbij inschakelt. U als afgevaardigden, als ambtsdragers in Christus Kerk. Wij allen zijn instrumenten in Zijn hand, een Hand die niets anders wil dan de eenheid van de éne schare die niemand tellen kan.

Heel nadrukkelijk wordt door Christus de absolute nutteloosheid van het krachteloze zout onder woorden gebracht. Nu willen we vooral letten op het woord 'buitengeworpen'.

We horen daar meer van in het onderwijs van Jezus. Hij duidt daarmee op de ernstige zaak van de verwerping. Dat hangt de gemeente, het kerkverband boven het hoofd, als de zoutkracht verloren gaat. De gemeente, dat kerkverband, die ophoudt te zijn, wat ze is, die is reddeloos verloren. Die verspeelt het burgerschap in het Rijk van Christus. Die zal nooit het eeuwig Koninkrijk beërven.

Deze woorden zijn ook tot Judas gesproken. Hij stond er ook bij, toen Christus tot hen zei: „Gij zijt het zout der aarde”. Hij bewijst het, wanneer hij straks met de anderen uitgezonden wordt. Hij gaat heen en predikt: „het koninkrijk der hemelen is nabij gekomen”. Maar straks

zal blijken, hoe hij smakeloos en krachteloos is geworden. Hij gaat Christus verraden. Hij moet deze machteloze Koning niet. Maar dan is er voor Judas straks ook geen weg meer terug. Ook al ziet hij nog het verkeerde van zijn verraad in, toch rest hem niets meer, dan buiten geworpen te worden. In de buitenste duisternis. Het ware voor hem goed geweest, als hij niet geboren was.

We zien hier de beslissende ernst van Jezus' woorden. Dat komt er nu van, als je slap wordt, flauw, zonder dat er nog enige kracht van je uitgaat. Dan verlies je voor eeuwig het burgerschap in de hemelen. Christus laat zijn discipelen zien, hoe het erop aankomt. Laten we daarom toezien, dat we de zoutkracht behouden. Want anders vallen we onder het oordeel, dat Christus zelf over Judas heeft gesproken. Dan geldt ook voor ons, dat het beter was geweest, als we niet geboren waren. Maar als we erop toezien, dat we onze zoutkracht niet verliezen, dan zijn hebben we een eeuwig burgerschap, in de hemelen.

Ik wens u en goede vergadering toe.

Artikel 136: Openingstoespraak door de preses n.a.v. Hand. 5:12-42

10-04-2010

Geachte afgevaardigden, broeders en zusters.

Vandaag mogen we als kerken in meerdere vergadering bijeen, een primeur beleven. Deze morgen mogen twee studenten een presentatie houden over een van te voren bepaald Schriftgedeelte. Vanmiddag mogen we spreken over het rapport van deputaten HSV. Unieke momenten in de geschiedenis van Gods Kerk. Aan de andere kant ook weer niet, want het gaat ook vandaag weer om Gods Woord. Zijn Woord gegeven aan de Kerk van alle tijden. Dat Woord van God in Christus dat ook vandaag veel verzet en onwil oproept. Datzelfde Woord dat ons elke zondag wordt voorgehouden als het onfeilbare Woord van God.

Het Woord dat gebracht wordt door predikanten die namens hun zender in de gemeenten zijn Woord zuiver en onverkort verklaren (zie bevestigingsformulier).

Voorgangers, letterlijk. Zij gaan de gemeente voor in de dienst der gebeden, bediening van Gods Woord en de sacramenten. Een zware, verantwoordelijke maar ook een mooi ambt dat de Here aan zijn Kerk heeft gegeven. Een ambt dat je niet zomaar aan komt waaien, je zult een roeping van de Here moeten hebben. Dienaar des Woords zijn is geen beroep maar een ambt. Hij maakt bekwaam en geeft de krachten daarvoor. Dat vraagt veel studie, veel onderscheidingsvermogen en liefde voor de kerk van Christus. Ook liefde voor de schapen van Christus die Hij zelf vergaderd.

Welnu over die liefde voor de Kerk van Christus spreekt het gelezen gedeelte. Want de apostelen zo lezen we in vers 12 gingen aan het werk, vele wonderen en tekenen geschieden onder het volk. De gemeente groeide en zelfs van buiten Jeruzalem werden de zieken aangedragen. Dit zinde de overpriester en de Sadduceeën echter niet en daarom werden ze gevangen genomen. Een engel des Heren bevrijde de apostelen echter in de nacht zodat de gerechtsdienaren de volgende morgen tevergeefs zochten naar de apostelen. De apostelen kregen een specifieke opdracht van de engel: gaat heen, gaat in de tempel staan en spreekt tot het volk al deze woorden des levens.

Met gevaar voor eigen leven Gods Woord verkondigen, dat is nogal wat. Zover is het hier gelukkig nog niet. We mogen hier vanmorgen in vrijheid bij elkaar zijn. Het heeft ons wel wat te zeggen over de ernst waarmee de Here zijn opdrachten aan Zijn dienstknechten geeft. Dat is niet vrijblijvend, niet afhankelijk van onze situatie. Nee, gaat heen verkondig de woorden van het leven. Het waarachtige leven, het leven in het geloof. Het leven van genade alleen.

Het bleef niet onopgemerkt dat de apostelen weer op vrije voeten waren. Spoedig worden ze dan ook gearresteerd en verschijnen voor de hogepriester.

Op de vraag waarom ze zich niet aan het gebod hadden gehouden om niet te prediken antwoorden de apostelen dat men God meer gehoorzaam moet zijn dan mensen. Wanneer

vervolgens de apostelen een getuigenis geven van Jezus Christus en die gekruisigd ontsteekt de vergadering in woede en willen ze de apostelen ter dood laten brengen.

Maar dan staat Gamaliel op. Deze Gamaliel was een Farizeeër een wetgeleerde. Hij was zo staat er in ere bij het hele volk. Een man om rekening mee te houden. Paulus was door hem onderwezen in de wet. Hij was een farizeeër dat was iemand die trouw de wet van Mozes probeerde te volbrengen. Ze meenden door nauwkeurige wetsonderhouding het eeuwige leven te verdienen. Hun tegenstanders waren de Sadduceeën. Het was deze Gamaliel die het op nam voor de apostelen, althans zo lijkt het.

Zijn advies komt er kort maar krachtig hier op neer: laat die apostelen maar, want als het niet uit God is verdwijnt het vanzelf wel weer. Maar als het uit God is zult u hen niet kunnen vernietigen, het mocht eens blijken dat u tegen God strijdt. Het advies klinkt goed en in de tijd van de grote Reformatie, de 16e eeuw, is dit advies één van de voornaamste argumenten geweest voor de zgn. politieke tolerantie, het verdragen van zowel ketters als afvalligen. Is het niet uit God dan verdwijnt het wel weer en anders kun je er toch niet tegen strijden!

Maar gaat het Gamaliel wel om het kerkvergaderend werk van de Here of spelen er andere motieven mee? Hij was een voorganger, een rabbijn. Hij kende de wet als geen ander, dus dan zal het wel goed zitten. Maar hij gaf zijn advies in een kerkstrijd. De strijd tussen de joodse kerk en de christelijke gemeente. Een strijd die sinds Pinksteren was losgebarsten. Hoofdstuk 4 vertelt er ons meer van. Met name de Sadduceeën zetten alles op alles om de apostelen tot zwijgen te brengen omdat de apostelen de opstanding van de doden verkondigden. Daar geloofde een Sadduceeër niet in. Deze Sadduceeën hadden een grote meerderheid in de Joods raad. Ze moesten niets weten van een opstanding der doden en prediking hierover was voor hen onverdraaglijk.

Gamaliel dacht alleen aan het belang van de Farizeeën. De strijd in de toenmalige kerk had niet het hart van deze Farizeeër. Nee, hij houdt zich liever op de vlakte. Spreekt mooie woorden die zo op het eerste gezicht nog hout snijden ook. Want hij wijst op God en noemt daar concrete voorbeelden bij. Als het niet uit God is dan verdwijnt het vanzelf wel weer. Wacht nu maar rustig af en maak je niet druk om een paar van apostelen die zeggen dat ze in de naam van Christus vergeving van de zonden en eeuwig leven verkondigingen voor een ieder die gelooft. De apostelen wijzen op Gods genade terwijl de Gamaliel God uitdaagt en Hem niet geloven wil op grond van zijn eigen Woord.

Het Woord waarin hij zich door studie nog wel in verdiept had en zich Schriftgeleerde liet noemen! Hij geloofde niet uit genade maar dacht door werken van de wet gerechtvaardigd te worden. Hij was een leraar van de wet, maar zegt geen woord over de kerkwet en het kerkrecht van God. Hij had moeten onderzoeken of de christelijke kerk van de apostelen de nieuwtestamentische voortzetting van de oudtestamentische kerk van God was. Is de leer van de apostelen over de Christus en diens opstanding en hemelvaart de ware leer of een dwaling? De apostelen hebben het de kerkleiders van die dagen met grote regelmaat voorgehouden vanuit Gods Woord, maar ze wilden er niet aan. Zo weigert Gamaliel met alle leden van het Sanhedrin, de toenmalige kerkenraad met het Woord van God in de hand te onderzoeken welke de ware kerk van God is de joodse of de christelijke.

Met name de bijzondere ambtsdragers hebben zich terdege te verdiepen in Gods Woord en het kerkrecht van God. Hoe zullen zij anders het kerkvolk voorlichten en hen in de naam van God Zijn Woord voorhouden?

Zo is het heel de kerkgeschiedenis gegaan. Ds. de Cock werd als ordeverstoorder aan de kant gezet in 1834, terwijl met Gods Woord in de hand zich verzette tegen de deformatie in de kerk. Zo ging het in de vrijmaking van 1944 en 2003 ook. Persoonlijk gedweep en persoonlijke motieven zouden een te grote rol hebben gespeeld bij hen die vrijmaakten. Men erkende niet dat het om de leer van de kerk ging, maar verweet hen die zich vrijmaakten kortzichtigheid en bekrompenheid.

Het is voor ieder kerklid een groot gevaar om van de kerkzaak een persoonlijke zaak te maken. Gamaliel laat het succes van de Apostelen en hun werk voor God de norm zijn. Veel succes? Dan is het uit God en anders niet. Het ergste is dat hij de genoemde groeperingen van Teudas en Judas de Galileeër gelijk stelt met Christus kerkvergaderend werk. Zo wordt de Pinksterkerk op één lijn gezet met andere groeperingen uit die dagen.

We mogen vanmorgen spreken over het Woord van God aan zijn kerk gegeven. Studenten die zich er in verdiepen en de kerken in de toekomst mogen dienen. Dienen vanuit Gods Woord zelf. Het Woord zelf wijst ons de weg en leert ons waar wij veilig kunnen gaan. Kunnen gaan.....God zelf zal ons bekwaam moeten maken om die weg ook te willen gaan. Wij gaan liever onze eigen wegen dan op Gods weg te gaan. Wij hebben Christus nodig. Hij die voor ons tot zonde werd gemaakt en de gestalte van een dienstknecht heeft aangenomen. Hij deed het voor ons, zijn volk, zijn duurgekochte Kerk.

Zo gaan we vandaag weer beginnen. Vertrouwend op zijn Woord en zijn genade. Een genade die ons ook bewezen is door te weten dat we in het kerkverband aan elkaar gegeven te zijn. Geve de Here ons een goede vergadering, tot meerdere eer en glorie van zijn Naam en tot opbouw van de broederschap.

Ik dank u.

Artikel 137: Openingstoespraak n.a.v Luc. 24 : 36-53

08-05-2010

Geachte afgevaardigden, broeders en zusters.

Luther zei eens: een christen moet een vrolijk mens zijn. De blijdschap moet voor hem zijn leven bepalen. Die blijdschap straalt ook af van het Lucasevangelie. Vooral het begin en het eind laten dat zien. De engel mocht aan Zacharias en aan Maria grote blijdschap verkondigen. En het einde is: de discipelen keerden na de Hemelvaart van Christus met grote blijdschap terug naar Jeruzalem. Dat laatste valt op. Het afscheid van Christus had hen kennelijk niet verdrietig gemaakt. Dat zou je wél verwachten. Wie kan er nu vrolijk zijn als zijn liefste bezit verdwijnt? Hoe kunnen discipelen nu zingen, als ze afscheid hebben genomen van hun Heer? Wat was er nu veranderd? Want eerder waren ze daar helemaal niet zo blij over (zie Johannes 14).

In de eerste plaats moeten we dan wijzen op het volbrachte werk van Christus. Hij had Zichzelf geofferd als Priester en Lam tegelijk. Hij had daarmee alle zonden van de zijnen weggedaan. Maar zijn priesterlijk werk was daarmee niet klaar. Een priester offerde én zegende.

Nu ging de Here Jezus na zijn offer ook zegenen. Hij nam zijn discipelen mee naar Betanië en hief de handen op en zégende hen.

Als we nu op de plaats letten waar die zegen plaats vond: niet de tempel of de synagoge, maar gewoon, op het land. Christus wilde vanaf nu elke plek op aarde gebruiken om te zegenen. Alles werd heilige grond onder zijn zegenende handen. Elke plaats werd tempel. Dat gebeurde met Hemelvaart.

De vloek is weggenomen en nu komt de zegen van Christus over de aarde. Dat wil zeggen: we mogen nu altijd en overal delen in zijn verlossingswerk. Daarom was het een blijde Hemelvaartsdag voor de zijnen.

We gaan eens wat dieper op die zegen van de Here Jezus letten:

Vroeger was er in de tempel van Israël er elke dag op een vast uur de zegen van de priester voor het volk. Nadat hij de zegen op het volk gelegd had, liet hij hen gaan. Ze moesten morgen maar weer terugkomen. Maar nu de Here Jezus! Hij vaart niet op **nadat** Hij gezegend heeft, maar **terwijl** Hij zegent.

In de tempel verdween de priester, als hij zijn zegenwoorden gesproken had. Maar op de Olijfberg verdwijnt ónze Hoge priester al zegenende. Terwijl Hij zijn handen uitgestrekt houdt, raken zijn voeten los van de aardbodem en stijgt Hij al hoger en hoger voor de verbaasde ogen van zijn discipelen. Zo wordt de kring onder zijn handen al groter en tenslotte omvatten die handen heel de aarde, heel de mensheid.

Dat is dus wel iets anders dan een priesterzegen vanuit de tempel. Die was één keer per dag en alleen voor Israël. Christus' zegen wordt wereldomvattend en tegelijk ononderbroken. Hij weet niet van ophouden!

Zijn handen blijven boven ons hoofd uitgestrekt en de zegen gaat niet meer voorbij. Dat is het heerlijke van Hemelvaart. Wie dit gelooft, zegt: nu, op dit moment daalt zijn zegen op mij neer.

Van uit die kracht mogen we vandaag ook weer vergaderen. Hij die Zelf op voer naar de hemel en door de Vader werd opgenomen in de hemelse heerlijkheid zegent ons ook vandaag vanuit zijn hemelwoning. Christus blijft maar zijn gaven op ons uitstorten, zijn Geest en kracht. We krijgen precies wat we nodig hebben; we leven onder een open hemel en Christus leidt ons leven als onze Here en Zaligmaker.

Waarom konden de discipelen blij zijn bij de Hemelvaart van Christus? Omdat zij wisten wat die Hemelvaart betekende. Christus had zijn werk op aarde voltooid en ging nu zijn laatste werk in de hemel uitvoeren: Zich een gemeente vergaderen tot het eeuwige leven. Dat wisten de discipelen nu.

Nog niet zo lang. Toen Christus in Johannes 14 aankondigde dat Hij naar de vader zou gaan, waren ze bedroefd. Maar nu niet meer, want ze begrepen het nu! Christus had uitgebreid met hen gesproken (zie vers 44-49) en hun alles duidelijk gemaakt. De Here opende hun verstand staat er in vers 45. Ze wisten nu, dat het juist goéd voor hen was, dat Hij heenging. Dat betekende immers niet, dat Hij hen losliet, maar dat Hij hen mee wilde nemen naar zijn toekomst.

Hij is boven om voor ons plaats te bereiden. Dus zou het slecht voor ons zijn als Hij nog op aarde was gebleven. Dat mogen we zeggen. We hebben allemaal wel eens het gevoel, dat ons geloof veel sterker zou zijn, als wij iets zouden kunnen zien. Was Jezus maar hier; konden we maar eens met Hem praten! Dat zou het toch allemaal veel gemakkelijker maken voor ons? Maar nu gaan we leren van de discipelen. Zij moesten afscheid nemen van hun Heere. Nadat zij naar Hem **gehoord** hadden. We hoeven Hem niet meer te zien. We hebben zijn Woord waar we zijn stem in horen. Zijn Woord dat vanmorgen ook weer mocht klinken. Zijn Woord dat ons richt op Hem en zijn volbrachte werk. We krijgen het alles om niet, uit genade. Kunnen we dan niet blij en dankbaar zijn? Ja, er blijven moeiten zorgen en strijd.

Maar ook voor ons is plaats bereid, ook voor ons is Hij ten hemel gevaren. Zijn wij dan ook vervuld met grote blijdschap?

De discipelen waren voortdurend in de tempel en loofden God, zo wordt hier Lucas 2 : 14 vervuld: ere zij God in de hoge en vrede op aarde bij mensen van het welbehagen.

Daarom zijn christenen dankbare mensen! De discipelen straalden die blijdschap uit. Zij prezen God, en door hun blijde boodschap nemen wij die lofzang over. Want zo mogen we geloven dat de Here Jezus vanuit de hemel met ons is, in vreugde en verdriet, elke dag. Hij heeft alle macht in hemel en op aarde. Niets kan ons scheiden van zijn liefde!

Uw liefde is het het hoogste goed dat U o God mij hebt gegeven, uw trouw is beter dan het leven. U bent het die mij juichen doet.

Artikel 138: Openingstoespraak n.a.v. 2 Kor. 4.

12-06-2010

Geachte afgevaardigden, adviseur en broeders en zusters,

Moeten we ons uit het veld laten slaan, als we zien dat de tegenstand tegen het Evangelie groeit? Als we zien dat de mensen zich er steeds meer van afwenden? Het is toch langzamerhand zo geworden in ons land dat de grote massa vreemd is aan het Evangelie. Het zegt de mensen totaal niets meer. Kunnen wij de boodschap van het Evangelie nog kwijt of is het een verloren zaak? Ja, die vragen mogen we ons wel eens stellen want die vragen gaan de Kerk niet voorbij.

Een GS kan wel besluiten nemen die gegrond zijn op Gods Woord, maar worden ze ook als zodanig geaccepteerd in de kerken en bij de kerkleden? Dienen ze tot opbouw van de kerken, tot verheerlijking van Gods grote Naam en Christus kerkvergaderend werk?

Ik wil graag met u stilstaan bij de eerste verzen van dit hoofdstuk. We mochten al eerder spreken over de schat in aarden vaten (vers 7).

Paulus zegt in vers één: wij verliezen de moed niet. Paulus is en blijft vol goede moed in dienst van het Evangelie. En waarom? De apostel verklaart dat door te zeggen: “Nu wij deze bediening **hebben**.” Dat is de bediening waarover hij in het vorige hoofdstuk van zijn brief geschreven heeft. Het is een bediening van de Geest, die leven schenkt. De bediening van het oude verbond kon geen leven brengen in de Kerk. De wet op zichzelf (los van Christus) bekeerde de mensen niet. De letters van de wet bleven in steen gegrift staan en bekeerden het hart niet.

Maar waar Christus wordt gepredikt, worden mensen weggehaald uit hun zonden en uit de dood. De bediening van de Geest schenkt vergeving, vrede met God en leven. Zou je de moed verliezen, als je zo'n bediening hebt? Durft u daar voor u zelf een antwoord op te geven? En als u eerlijk bent, moeten we deze vraag dan niet te vaak voorzien van het antwoord: ja, ik verlies de moed wel eens, en dan kan er een heel scala aan argumenten komen waarom wij denken de moed verloren te hebben.

Paulus voegt er nog aan toe: “Die ons door barmhartigheid is toevertrouwd.” Wat heeft de Here hem barmhartigheid bewezen, toen Hij hem op de weg naar Damaskus riep. Die Paulus, die dreiging en moord blies tegen de discipelen, werd een uitverkoren werktuig om de blijde boodschap uit te dragen. Wat een voorrecht deze bediening te hebben! Wat een genade heeft de Here daarin aan Paulus bewezen! Als Paulus daarop ziet, zegt hij: “Er mag heel wat gebeuren. Het mag stormen, de vijandschap mag de kop opsteken, maar niets krijgt ons eronder. Want wij staan in dienst van de Here, die Overwinnaar is.” En dat geldt voor ons allemaal, ook in deze tijd die wel eens een 'na-christelijk tijdperk' wordt genoemd. Christus wil ook vandaag zijn werk doen door ons. Daarom verliezen wij de moed niet. Daarom mogen we vandaag ook spreken over mogelijke gesprekken met hen die zich afgescheiden hebben van de GKv maar zich niet met ons laten vergaderen. De redenen waarom dat (nog) niet gebeurt kennen we. Het is niet eenvoudig om daar met een pasklaar antwoord te komen, maar we verliezen de moed niet!

Maar wij brengen de waarheid aan het licht, vervolgt Paulus in vers 2. Heel dat machtige heilshandelen van God in het kruis en de opstanding van Christus aan ons bewezen. Waardoor de zonde overwonnen en de duivel verslagen is. Waardoor er verzoening met God is. Die boodschap vraagt om een eigen stijl. We brengen het Woord en daarmee uit, zegt Paulus. We voegen daar niets aan toe en we moffelen er niets uit weg. We brengen de waarheid aan het licht. God alleen kan ons de waarheid openbaren. Want alle mensen zijn uit zichzelf leugenaars en ijdelers dan de ijdelheid zelf, aldus artikel 7 van onze Nederlandse Geloofsbelijdenis, waar de volkomenheid van de Heilige Schrift beleden wordt, die alleen een regel voor ons geloof is.

Wij beluisteren tegenwoordig andere geluiden: De waarheid is niet zonder meer dat wat in de Bijbel staat. Maar waarheid is het pas, als het bij ons overkomt. Gods waarheid is er pas als mensentongen in beweging komen. De waarheid wordt dus gemaakt door 'God met ons'.

Maar Paulus zegt: Wij brengen de waarheid aan het licht. Mensen kunnen daarover oordelen, ieder kan ons narekenen: komen we met de Bijbel of met onze eigen fantasieën?

We hoeven onszelf niet aan te bevelen bij de mensen. (Dat deden bijvoorbeeld de tegenstanders van Paulus die in de gemeente werkten met aanbevelingsbrieven, hoofdstuk 3 : 1.) Maar het Woord zelf is onze aanbevelingsbrief. Laten we het maar wagen met de Bijbel alleen, met de waarheid van God. We hebben allen een grote taak in dienst van het Evangelie. Laten we eraan meewerken om de waarheid aan het licht te brengen ook als het gaat om zusterkerkrelaties met bv. de gemeente te Abbotsford waar we vandaag over mogen spreken.

Wat zijn de wegen van de Here toch wonderlijk en barmhartig. Zijn wegen zijn ons in Zijn Woord voorspelt en toch vaak zo onduidelijk voor ons omdat ons oog vertroebelt is door de zonde. Christus is onze waarheid, ons door de Vader gegeven tot een volkomen verlossing. Volkomen verlossing; dan verliezen we de moed toch niet?

Hoop op Hem en zie naar boven want ik zal mijn God nog loven. (Ps. 42 berijmd)

De waarheid is de waarheid van God, die wij aan het licht brengen, heeft Paulus gezegd. Maar is het intussen toch maar niet een feit, dat die waarheid bij lang niet iedereen overkomt? Dat heel veel mensen er niets van willen weten?

Paulus stemt dat toe. Het Evangelie is 'bedekt'. Velen die het Evangelie horen, blijven in hun zonden. Wanneer uit de boeken van Mozes voorgelezen wordt, ligt er een bedekking over het hart van de joden, maar telkens wanneer iemand zich tot de Here Jezus bekeerd heeft, wordt de bedekking weggenomen, zei Paulus (hoofdstuk 3 : 15 en 16). Toch, lang niet altijd wordt de bedekking weggenomen. Lang niet iedereen bekeert zich tot Christus. Het Evangelie is bedekt bij hen die verloren gaan. Mensen die op weg zijn naar het eeuwig verderf. Maar ook dat mag je vandaag eigenlijk niet meer zeggen; dan wordt je radicaal of extremistisch genoemd.

In het leven van hen die zich niet bekeren willen heeft de satan een geweldige macht. Paulus noemt hem, de Satan, notabene de 'god van deze eeuw' in vers vier. In deze eeuw, -in onderscheid van de toekomstige eeuw waarin Christus' koninkrijk geopenbaard zal worden-, heeft satan geweldig veel macht. Hij is een 'god' in het leven van miljoenen. Ze volgen en gehoorzamen hem blindelings. Hij heeft de overleggingen van de mensen met blindheid geslagen. Dat merken we heel duidelijk in onze dagen. Er is een verregaande verblinding. De mensen zijn blind voor de werkelijkheid. Ze kunnen niet zien en ze willen niet zien, dat er maar één God is en één Zaligmaker, Jezus Christus. Ze willen er niet aan dat de Bijbel het Woord van God is en de enige norm, waarnaar mensen hebben te leven. De god van deze eeuw gebruikt de massamedia om zijn leugens er bij de mensen in te pompen: God bestaat niet, alleen de mens bestaat. En goed is niet wat God zegt maar wat wij vinden dat goed is. En kwaad is alleen dat wat onze levensontplooiing in de weg staat. Met blindheid geslagen.

Wij vragen ons altijd weer af, hoe het toch mogelijk is dat zoveel mensen het niet zien. En dan komt de Bijbel en die zegt tegen ons: "Het licht schijnt, het licht van het Evangelie van de heerlijkheid van Christus." En satan kan niet verhinderen dat het licht schijnt. Het licht van het Evangelie dat redding en blijdschap en hoop uitstraalt kan satan niet wegnemen. Maar hij krijgt wél de macht om te verhinderen dat mensen dat licht zien.

Het gaat hier, zegt Paulus, om het Evangelie van de heerlijkheid van Christus, die het beeld van God is. Zoals Adam in het paradijs beeld van God was om te heersen. Zo is Christus het beeld van God. Hij liet de majesteit van God uitschitteren, toen Hij op aarde was. Voor Hem moesten de duistere machten wijken. Zonde, duivel en dood dreef Hij terug. Is het een wonder dat de god van deze eeuw niet wil dat mensen dat licht zien?

Toch moeten wij doorgaan het Evangelie uit te dragen in deze wereld. Hier moet het licht schijnen tot redding voor de mensen. We moeten ons alleen niet verbazen, als de massa zich niet bekeert en de vijandschap tegen het Evangelie al groter wordt.

Wij hoeven het Evangelie niet aantrekkelijk te maken. De boodschap is immers heerlijk? Daarom is het belangrijk om een goede bijbelvertaling te hebben, waarin die boodschap zo

tot ons komt zoals Hij die door Zijn Geest liet opschrijven. Ook daar mogen we vandaag uitgebreid over spreken. Opdat Mijn volk Mijn woorden hore en er uit leve.

Geve de Here ons een goede vergadering in eensgezindheid en vrede, dat wij allemaal ons als instrumenten in Zijn hand gewillig en met vreugde laten gebruiken in Zijn dienst. De Here geve u Zijn wijsheid, hij verlichte uw verstand en geve ons het gebed op de lippen: "Wat de toekomst brenge moge mij geleid des Heren hand."

Ik dank U.

Artikel 139: Openingstoespraak n.a.v. Jes. 1 : 1-20

11-09-2010

Geachte afgevaardigden, adviseur, broeders en zusters,
Het lied in Deuteronomium 32 is niet bekend bij veel mensen. Toch gaf dit lied iedereen de mogelijkheid in Israel om Gods grote daden te horen. Dit lied moest geleerd worden, lang voor dat Davids Psalmen er waren. Het lied schetste hoe God zou blijken te zijn in de loop van de verbondsgeschiedenis: een trouwe Verbonds God en een Vader.

Maar het schetste ook hoe Israel zou zijn: ontrouw, niet als kinderen. God zou rijkdom geven, hen van alle kanten met zorg omringen. Hij wilde dat zijn volk Hem als Gever van het goede zou erkennen. Hij wilde dat men Hem dankbaar zou zijn en Hem zou dienen. Daarom heeft de Here rijkdom gegeven onder David, Salomo en Uzzia. Het is er niet van gekomen, dat Israel God erkende hierin. Vreemde goden werden wel ingevoerd. Mozes zegt er in dit lied van: toen werd Jesurun vet en sloeg achteruit en ze verwekten Hem tot naijver door vreemde goden te dienen Dt 32 :15 - 18.

Jesaja stelt dat achteraf ook vast. De waarschuwing op dat punt had moeten leiden tot het gebed leid ons niet in verzoeking door rijkdom, houd ons bij **U** in rijkdom. Ook dat gebed is er niet gekomen. Maar zijn wij beter? Vanwege de vreemde goden zou Gods jaloezie opkomen. Hij kan het niet hebben, dat iets of iemand in de wereld voor zijn volk belangrijker is dan hij zelf. Hij slaat zijn volk. Rampen hoopt Hij over hen op. Ook in de gerichten is de Here bezig Zijn volk bij te brengen dat Hij de enige God is. Maar Israel zag het niet en wilde het ook niet zien. Ze zagen niet dat hun zonden m.n tegen het eerste gebod de oorzaak waren van hun ellende. De vraag kon worden gesteld door Jesaja: waar wilt gij nog meer geslagen worden, dat gij voortgaat af te wijken(Jes. 1 :4 -10).

De voorzeggingen in het lied van Mozes zijn uitgekomen in de tijd van Jesaja. Hij was goed en rechtvaardig voor Zijn volk geweest. Ondanks alle afkeer en de openlijke zonde van met name het dienen van vreemde goden. De Here houdt het zijn volk voor, Ik ben het die doden kan maar ik ben het ook die u zal kunnen doen herleven. Ik kan met u doen wat ik wil, niemand is er die u redt uit mijn macht, uit mijn hand.

God wil de enige zijn en blijven in het leven van zijn kinderen. Ook van ons vandaag bijeen als afgevaardigden van de Gereformeerde Kerken. De enige blijven van wie wij het verwachten bij het nemen van besluiten. De enige God van zijn volk blijven bij het behandelen van de stukken die geagendeerd staan. Zijn volk.....

Het lijkt ons soms bij de handen af te breken. Als we denken aan kerkelijke eenheid. Als we spreken over oecumenisch Gereformeerd zijn in ons spreken en handelen. Er worden dan verwijten uitgesproken over het door ons uitgesprokene ten aanzien van het oecumenische

moeten naar de Schriften maar tegelijkertijd wordt ons oecumenisch handelen in twijfel getrokken. Om moedeloos van te worden. We mogen spreken over het inhoud geven aan de zusterkerkrelatie met de gemeente te Abbotsford maar tegelijkertijd komt het gevoel van onmacht naar boven als het gaat over de band met de Australische kerken.

Ook als we gaan spreken over het rapport van deputaten synodebesluiten is het belangrijk om met een geopende Bijbel dwars door al die besluiten heen dit voor ogen te houden: Ziet nu, dat ik, Ik Uw trouwe God het ben. Ik ben het. Daar is geen God behalve Mij, ik dood en doe herleven, Ik verbrijzel en Ik genees, en niemand is er die redt uit mijn macht”.

Als u die tekst op u in laat werken moet we dan niet tot de erkenning komen dat het voor de volle 100 % waar is? Dat we het als kerken in het leven van elke dag ondervinden? Zo staat God ook voor ons en houdt ons de spiegel voor, Ik ben het..... Ik vergader, bescherm en onderhoud mijn gemeente! Ik voeg uit alle windstreken van de wereld toe aan de schare die niemand tellen kan, Ik doe dat in Mijn vrijmachtig welbehagen volgens Mijn raadsplan. Ik ben het die u zift als de tarwe maar ik ben het ook die u tranen droogt en trekt met gouden liefdekoorden. Ik de HEERE ben het. Mijn Naam staat daar garant voor.

Dat was het volk Israel al gezegd bij de uittocht van Egypte. Ik ben de Here die u uit het slavenhuis Egypte gehaald heb, waar u vreemde goden diende en verdrukt werd. Later werd het volk de wet voorgehouden en weer klonk het: geen andere goden dienen! Zo werd het volk Israel de spiegel voorgehouden opdat het mocht erkennen dat God alleen het is die zijn volk redt uit alle hinderlagen. God ging als het ware vierkant voor zijn volk staan om het tot de erkenning te brengen, dat Hij alleen God is en dat niemand anders vertrouwen verdient. Hij de vaste burcht , onze toevlucht en onze sterkte Hij is het vertrouwen meer dan waard.

De vijanden van Gods volk kunnen nooit denken dat zij de kerk er onder hebben gekregen. Hij is iets nieuws met Israel begonnen , dwars door de ballingschap heen, toen de vijanden van het volk dachten dat gedaan was greep de Here weer in en bracht een rest terug naar Jeruzalem. Jesaja spreekt ervan dat de Here iets nieuws gaat beginnen dat het oude gaat overtreffen.

Niemand die iets aan kan doen wanneer God verbrijzelt zo is er ook niemand die er iets aan kan doen als God herstelt. Zijn plannen falen niet. Hij kiest de zijnen uit, Hij roept die allen.

Die het heden kent, de toekomst overziet laat geen van zijn woorden ter aarde vallen, en het werk der eeuwen dat zijn Geest omspant volvoert zijn hand. Dat is het enige sterke punt van Gods volk: de Here. In Christus staat God vierkant voor ons met de oproep: ziet nu, dat Ik Ik het ben Ik doe herleven, Ik genees, niemand rukt de mijnen uit mijn hand. Mozes mocht zijn lied er mee afsluiten: hij oefent wraak aan zijn tegenstanders en verzoent zijn land, zijn volk (vs. 43).

In Christus is al Gods wijsheid vervult. Hij de weg de waarheid en het leven, het brood uit de hemel en het water des levens. Ziet dan dat Ik het ben. Wie in de verzoening nog niet Gods liefde ziet die zal het verder nergens zien. Leven voor de Here als Kerk in september 2010. Dat vraagt de Here ook van ons als afgevaardigden in vergadering bijeen. Ook vandaag mogen we weer vele besluiten nemen, van verschillende aard.

Toch hebben ze alle één ding gemeen: het moet dienstbaar zijn aan Zijn kerkvergaderend werk, tot eer van God en tot heil van de kerken overeenkomstig Zijn Woord. Laten we zo ons werk gaan doen vandaag in biddend opzien naar onze trouwe God en vader in hemel afzien van ons zelf en vast geloven dat wij alleen van genade kunnen maar ook mogen leven.

Ik dank u.

Geachte afgevaardigden, broeders,

Als wij ons verdiepen in de geschiedenis van de Kerk van de Here, als we proberen na te gaan welke leiding God heeft gegeven aan zijn volk en als we dat doen met de Bijbel open dan komen we soms voor raadsels te staan.

In verband met de besprekingen zoals deze door de CKE zijn gevoerd met Dalfsen (dolerend) zat ik te lezen in een boek over de geschiedenis van de Afscheiding en de daarop volgende jaren. Wat een mooie tijd, de liefde voor de Kerk bloeide, het geloof was krachtig en door Gods genade waren zij tot grote daden in staat. En de dienst aan de Here, het was een liefdedienst. Er moesten grote offers worden gebracht maar ze werden met blijdschap gebracht. Moet u eens nagaan dat men soms urenlang moest lopen om de zuivere prediking van Gods Woord te horen. Men liep risico's van hoge boetes, of in de gevangenis terecht te komen.

Men had het er voor over, als men maar de troost van het evangelie mocht horen. Hun beker was overvloeierende.

Kortom, een gezegende tijd, die Afscheiding.

Maar kom nu eens enkelen jaren later. Ruzie, onderlinge twisten en verdeeldheid. En dat bij dezelfde mensen van wie de beker eerst overvloeierende was.

Heeft Christus zelf niet gezegd dat wie heeft, hem zal gegeven worden, en hij zal overvloedig hebben. (Matth. 13 : 12) Wie genade ontvangen heeft – en dat hadden de afgescheidenen toch – die zal nog meer krijgen tot in overvloed! Het tegenovergestelde lijkt eerder waar te zijn.

Ja, is het in feite niet bij elke verlossing van de Here een aantal jaren later een grote teleurstelling?

De Here verlost zijn volk uit het diensthuis van Egypte maar het langdurig verblijf in de woestijn geeft ons aan dat Israël wel bevrijd was van Egypte maar niet van de zonde.?

De trouwe verbondsgod bracht het volk in het beloofde land, maar we mochten het de vorige keer al zien dat het een op één stapeling is geweest van ontrouw en afval?

Na de ballingschap is het al niet veel anders geweest. Blijdschap na Reformatie, maar de zonde greep al weer snel om zich heen bij de teruggekeerde ballingen.

De profeet Jeremia spreekt er ook over in het zojuist gelezen gedeelte.

“ Ik gedenk de genegenheid van uw jeugd, de liefde van uw bruidstijd, toen gij Mij gevolgd bent in de woestijn, in onbezaaid land; geheiligd was Israël de Here, de eersteling Zijner opbrengst (Jer. 2 : 2 en 3)?

De profeet Jeremia spreekt tot het volk Israël dat de dienst voor de Here heeft ingeruild voor de afgodendienst. Ondanks de vele waarschuwingen verliet het volk toch weer de weg van de geloofsgehoorzaamheid. Terwijl de tempeldienst volop in ere wordt gehouden, worden tegelijkertijd de Baals in massa gediend.

De boodschap komt dan ook heel duidelijk tot Jeruzalem als het kerkelijk centrum in hoofdstuk 2. De Here gaat hier een rechtsgeding voeren met zijn volk, zijn ontrouwe bruid die bezig is terug te keren naar Egypte. Vandaar dat Jeremia moet beginnen het volk in herinnering te brengen de trouw van de Here, gedemonstreerd bij de uittocht uit Egypte. Het volk was die trouw al lang vergeten, maar de Here niet en Hij spreekt er zijn volk op aan. De verhouding tussen de Here en zijn volk wordt hier voorgesteld als een huwelijk. De Here is

de Man, Israel is Zijn bruid. Het begin van dat huwelijk wordt ons hier getekend door te wijzen op de tocht door de woestijn. Die tijd brengt de Here in herinnering om te wijzen op de trouw en de liefde die Hij toen bewees aan zijn jonge bruid. En de jonge bruid diende Hem met volle overgave. Ik gedenk de genegenheid van uw jeugd. De Here denkt aan de goede tijd toen Zijn volk Hem van harte lief had. In kinderlijk vertrouwen ging het volk achter de Here aan in vast geloof.

Nee, de Here ziet wel de ontrouw en de zonde die het volk ook in die begin periode heeft bedreven. Het is hier niet zo dat liefde blind maakt maar wel dat de liefde alle dingen bedekt en dat Israel ondanks alles, Hem, de Here telkens weer vond. Zo wordt de woestijn periode ons hier voorgesteld. Op dezelfde wijze spreekt Hosea er over in hoofdstuk 2 : 13: “ *Daarom, zie ik zal haar lokken en haar leiden in de woestijn, en spreken tot haar hart*”.

De Here had dus het volk Israel geleid uit Egypte naar de woestijn en het daar aangenomen tot Zijn bruid. Deze bruid was voortaan alleen voor Hem, Hem geheiligd, zoals de eerstelingen van de oogst. De eerstelingen van de oogst waren voor de Here zelf en mochten niet door mensen gegeten worden. Welnu, hier was een eersteling van de grote oogst, het ene volk dat door hem was verkoren om in heiligheid te leven naar Zijn Woord en geboden. De eersteling van de schare die niemand tellen kan. De Here betoonde zich een jaloers Man; ieder die Zijn bruid zou schenden, zou Zijn toorn opwekken. Zo is de Here vanaf het allereerste begin de God van trouw en liefde geweest voor Zijn volk en heeft Hij het bewaard als Zijn oogappel. Had de Here dat al niet bij de Sinai gezegd tegen Zijn volk: Gij zult voor mij een koninkrijk van priesters zijn en een heilig volk. Petrus trekt die lijn door als hij over de gemeente van Jezus Christus schrijft; “ *Gij zijt een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterschap, een heilige natie, een volk Gode ten eigendom*”.

Maar ondanks dat is er van de mooie begin maar weinig meer overgebleven. Daarom wil de Here een rechtsgeding met zijn volk voeren, een volk dan Hem nog steeds ter harte gaat. Hij heeft dat volk nog steeds lief, omdat Hij dat volk eenmaal uitverkoren heeft tot Zijn bruid. Wee degene, die minachtend van de Kerk spreekt vanwege haar zonden en gebreken. Hij tast Gods bruid aan! Maar wee ook de Kerk, die zich niet dagelijks reformeert naar het Woord van de Here.

Want we moeten Christus nooit los maken van Zijn gemeente. De goede Herder heeft niet slechts schapen maar een kudde. Die kudde, dat volk is het grote wonder van Zijn genade. Daar deel van uit te mogen maken is geen eigen verdienste maar kan ons slechts in verwondering doen stamelen. Zo gaan we vandaag onze agenda behandelen, Hem niet uit het oog verliezend. Trouw met een geopende Bijbel de voorstellen en besluiten afwegend. Wat wil de Here van ons in die situatie, wat moeten we doen met het oog op het kerkvergaderend werk van Jezus Christus?

Dat kunnen we niet uit onszelf, maar alleen in biddend en vertrouwend opzien naar de grote Herder der schapen die Zelf een vurige muur zal zijn rondom haar en een heerlijkheid binnen in haar (Zacharia 2: 5).

Ik dank u.

Artikel 141: Openingstoespraak n.a.v Hand 4:23-35

08-10-2010

Geachte afgevaardigden, broeders en zusters.

Als wij ons verdiepen in de geschiedenis van de Kerk van de Here, als we proberen na te gaan welke leiding God heeft gegeven aan zijn volk en als we dat doen met de Bijbel open dan komen we soms voor raadsels te staan.

In verband met de besprekingen zoals deze door de CKE zijn gevoerd met Dalfsen Dolerend zat ik te lezen in een boek over de geschiedenis van de Afscheiding en de daarop volgende

jaren. Wat een mooie tijd, de liefde voor de Kerk bloeide, het geloof was krachtig en door Gods genade waren zij tot grote daden in staat. En de dienst aan de Here, het was een liefdedienst. Er moesten grote offers worden gebracht maar ze werden met blijdschap gebracht. Moet u eens nagaan dat men soms urenlang moest lopen om de zuivere prediking van Gods Woord te horen. Men liep risico's van hoge boetes, of in de gevangenis terecht te komen.

Men had het er voor over, als men maar de troost van het evangelie mocht horen. Hun beker was overvloeiende.

Kortom een gezegde tijd, die Afscheiding.

Maar kom nu eens enkelen jaren later. Ruzie, onderlinge twisten en verdeeldheid. En dat bij dezelfde mensen van wie de beker eerst overvloeiende was.

Heeft Christus zelf niet gezegd dat wie heeft, hem zal gegeven worden, en hij zal overvloedig hebben (Matth. 13 : 12)? Wie genade ontvangen heeft – en dat hadden de afgescheidenen toch – die zal nog meer krijgen tot in overvloed! Het tegenovergestelde lijkt eerder waar te zijn.

Ja, is het in feite niet bij elke verlossing van de Here een aantal jaren later een grote teleurstelling?

De Here verlost zijn volk uit het diensthuis van Egypte maar het langdurig verblijf in de woestijn geeft ons aan dat Israel wel bevrijd was van Egypte maar niet van de zonde.?

De trouwe verbonds God bracht het volk in het beloofde land, maar we mochten het de vorige keer al zien dat het een op één stapeling is geweest van ontrouw en afval?

Na de ballingschap is het al niet veel anders geweest. Blijdschap na Reformatie, maar de zonde greep al weer snel om zich heen bij de teruggekeerde ballingen.

De profeet Jeremia spreekt er ook over in het zojuist gelezen gedeelte.

“ Ik gedenk de genegenheid van uw jeugd, de liefde van uw bruidstijd, toen gij Mij gevolgd bent in de woestijn, in onbezaaid land; geheiligd was Israel de Here, de eersteling Zijner opbrengst (Jer. 2 : 2 en 3)?

De profeet Jeremia spreekt tot het volk Israel dat de dienst voor de Here heeft ingeruild voor de afgodendienst. Ondanks de vele waarschuwingen verliet het volk tocht weer de weg van de geloofsgehoorzaamheid. Terwijl de tempeldienst volop in ere wordt gehouden, worden tegelijkertijd de Baals in massa gediend.

De boodschap komt dan ook heel duidelijk tot Jeruzalem als het kerkelijk centrum in hoofdstuk 2. De Here gaat hier een rechtsgeding voeren met zijn volk, zijn ontrouwe bruid die bezig is terug te keren naar Egypte. Vandaar dat Jeremia moet beginnen het volk in herinnering te brengen de trouw van de Here, gedemonstreerd bij de uittocht uit Egypte. Het volk was die trouw al lang vergeten, maar de Here niet en Hij spreekt er zijn volk op aan. De verhouding tussen de Here en zijn volk wordt hier voorgesteld als een huwelijk. De Here is de Man, Israel is Zijn bruid. Het begin van dat huwelijk wordt ons hier getekend door te wijzen op de tocht door de woestijn. Die tijd brengt de Here in herinnering om te wijzen op de trouw en de liefde die Hij toen bewees aan zijn jonge bruid. En de jonge bruid diende Hem met volle overgave. Ik gedenk de genegenheid van uw jeugd. De Here denkt aan de goede tijd toen Zijn volk Hem van harte lief had. In kinderlijk vertrouwen ging het volk achter de Here aan in vast geloof.

Nee, de Here ziet wel de ontrouw en de zonde die het volk ook in die begin periode heeft bedreven. Het is hier niet zo dat liefde blind maakt maar wel dat de liefde alle bedingen bedekt en dat Israel ondanks alles, Hem, de Here telkens weer vond. Zo wordt de woestijn periode ons hier voor gesteld. Op dezelfde wijze spreekt Hosea er over in hoofdstuk 2 : 13: *“ Daarom, zie ik zal haar lokken en haar leiden in de woestijn, en spreken tot haar hart”*.

De Here had dus het volk Israel geleid uit Egypte naar de woestijn en het daar aangenomen tot Zijn bruid. Deze bruid was voortaan alleen voor Hem, Hem geheiligd, zoals de

eerstelingen van de oogst. De eerstelingen van de oogst waren voor de Here zelf en mochten niet door mensen gegeten worden. Welnu, hier was een eersteling van de grote oogst, het ene volk dat door hem was verkoren om in heiligheid te leven naar Zijn Woord en geboden. De eersteling van de schare die niemand tellen kan. De Here betoonde zich een jaloers Man; ieder die Zijn bruid zou schenden, zou Zijn toorn opwekken. Zo is de Here vanaf het allereerste begin de God van trouw en liefde geweest voor Zijn volk en heeft Hij het bewaard als Zijn oogappel. Had de Here dat al niet bij de Sinai gezegd tegen Zijn volk: Gij zult voor mij een koninkrijk van priesters zijn en een heilig volk. Petrus trekt die lijn door als hij schrijft over de gemeente van Jezus Christus schrijft; “ *Gij zijt een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterschap, een heilige natie, een volk Gode ten eigendom*”.

Maar ondanks dat is er van de mooie begin maar weinig meer overgebleven. Daarom wil de Here een rechtsgeding met zijn volk voeren, een volk dan Hem nog steeds ter harte gaat. Hij heeft dat volk nog steeds lief, omdat Hij dat volk eenmaal uitverkoren heeft tot Zijn bruid. Wee degene, die minachtend van de Kerk spreekt vanwege haar zonden en gebreken. Hij tast Gods bruid aan! Maar wee ook de Kerk, die zich niet dagelijks reformeert naar het Woord van de Here.

Want we moeten Christus nooit los maken van Zijn gemeente. De goede Herder heeft niet slechts schapen maar een kudde. Die kudde, dat volk is het grote wonder van Zijn genade. Daar deel van uit te mogen maken is geen eigen verdienste maar kan ons slechts in verwondering doen stamelen. Zo gaan we vandaag onze agenda behandelen, Hem niet uit het oog verliezend. Trouw met een geopende Bijbel de voorstellen en besluiten afwegend. Wat wil de Here van ons in die situatie, wat moeten we doen met het oog op het kerkvergaderend werk van Jezus Christus.

Dat kunnen we niet uit onszelf, maar alleen in biddend en vertrouwend opzien naar de grote Herder der schapen die Zelf een vurige muur zal zijn rondom haar en een heerlijkheid binnen in haar (Zacharia 2: 5).

Artikel 142: Openingstoespraak ochtendvergadering n.a.v. Jud 1-19

16-10-2010

Geachte afgevaardigden, broeders en zusters in de Here,

Ik wil graag met u stil staan bij de verzen 1 tot en met 3 van de brief van Judas.

Judas stelt zich naar de gewoonte van die tijd in het begin van zijn brief voor. Hij noemt zich een **dienstknecht** van Jezus Christus en een **broeder** van Jacobus. De geadresseerden wisten precies van wie de brief afkomstig was. Wij hebben daarmee meer moeite.

Wanneer Judas schrijft dat hij een **dienstknecht** van Jezus Christus is, dan is dat een belangrijke zaak, maar dat houdt voor ons niet in, dat wij nu weten wie Judas is. Ook Jacobus noemt zich een dienstknecht van Jezus Christus.

Toch geeft voor ons de aanduiding „broeder van Jacobus” meer vastheid. In het Nieuwe Testament komen heel wat personen voor met de naam Judas, maar wanneer Judas zich voorstelt als de broeder van Jacobus, mogen we aannemen, dat deze Jacobus een algemeen bekend persoon geweest is. Ongetwijfeld een vooraanstaande broeder in de kerk van de Here in die tijd.

Als zodanig leest u van hem in Handelingen 12 en 15, en ook in Galaten 1 en 2. U kent deze Jacobus ook uit zijn brief, die door Gods goede zorg voor de kerk van de Here bewaard mocht blijven.

Wanneer we mogen aannemen, dat Judas een broer van deze bekende Jacobus is, dan krijgen de woorden waarmee Judas zich voorstelt een bepaalde kleur. Immers Jacobus en Judas waren ook broeders van de Here Jezus (Matth. 13 : 55).

Als broeder van de Here Jezus stelt Judas zich niet voor en Jakobus doet dat ook niet. Neen, hij noemt zich „**dienstknecht van Jezus Christus**”. Hij heeft de grootheid en hoogheid van Jezus Christus in geloof mogen zien door de werking van de Heilige Geest. Hij weet, Jezus is zijn broeder naar het vlees, maar Jezus Christus is oneindig veel meer.

Jezus Christus is de Zoon van God, die mens werd om zijn grote opdracht tot verlossing van zijn volk te volbrengen. En wanneer Judas zijn brief schrijft is Hij zelf, de verhoogde Christus aan het werk, die door zijn Woord en Geest zich een gemeente vergadert.

Daarom noemt Judas zich in nederigheid niet de broeder van de Here, maar een dienstknecht, een slaaf van Jezus Christus. Hij stelt zijn leven in dienst van Jezus Christus. Het klinkt ons zo vanzelfsprekend in de oren. Dienstknecht van Jezus Christus, maar dat goldt niet alleen voor Judas maar ook voor ons die vandaag bijeen zijn als Gereformeerde Kerken in Nederland. Bijeen in de laatste vergadering van de Generale Synode die door de Kerk te Emmen bijeen geroepen mocht worden.

Ook wij hebben ons te scharen in de slagorden van Jezus Christus, als Zijn dienende knechten. Spreek Here uw knecht luistert.

Ik dank u.

Hoofdstuk 11 SLOTHANDELINGEN

Artikel 143: Opening slotvergadering

16-10-2010

De preses broeder A. Admiraal opent de middagvergadering op Christelijke wijze met gebed en heet alle afgevaardigden, de adviseur en de broeders en zusters van harte welkom.

Vervolgens leest hij uit de Schrift Judas : 1 – 19 en houdt zijn openingswoord:

Geachte afgevaardigden, adviseur , broeders en zusters in de Here,

Wanneer we mogen aannemen, dat Judas een broer van de bekende Jacobus is, dan krijgen de woorden waarmee Judas zich voorstelt een bepaalde kleur. Immers Jacobus en Judas waren ook broeders van de Here Jezus (Matth. 13 : 55).

Als broeder van de Here Jezus stelt Judas zich niet voor en Jakobus doet dat ook niet. Neen, hij noemt zich „**dienstknecht van Jezus Christus**”. Hij heeft de grootheid en hoogheid van Jezus Christus in geloof mogen zien door de werking van de Heilige Geest. Hij weet, Jezus is zijn broeder naar het vlees, maar Jezus Christus is oneindig veel meer. Jezus Christus is de Zoon van God, die mens werd om zijn grote opdracht tot verlossing van zijn volk te volbrengen. En wanneer Judas zijn brief schrijft is Hij zelf, de verhoogde Christus aan het werk, die door zijn Woord en Geest zich een gemeente vergadert. Daarom noemt Judas zich in nederigheid niet de broeder van de Here, maar een dienstknecht, een slaaf van Jezus Christus. Hij stelt zijn leven in dienst van Jezus Christus. Het klinkt ons zo vanzelfsprekend in de oren. Dienstknecht van Jezus Christus, maar dat goldt niet alleen voor Judas maar ook voor ons die vandaag bijeen zijn als Gereformeerde Kerken in Nederland. Bijeen in de

laatste vergadering van de Generale Synode die door de Kerk te Emmen bijeen geroepen mocht worden.

Ook wij hebben ons te scharen in de slagorden van Jezus Christus, als Zijn dienende knechten. Spreek Here uw knecht luistert.

Judas is geen apostel geweest zoals Paulus die vanzich zelf vermeldt dat hij een geroepen apostel was (Romeinen 1:1). Duidelijk onderscheidt Judas zich van de apostelen wanneer hij de gelovigen voorhoudt zich de woorden van de apostelen van de Here Jezus Christus te herinneren (vs. 17). Hij zegt niet: herinnert de woorden die **ik** tot u gesproken heb maar herinner de woorden gesproken **door de apostelen** van onze Here Jezus Christus.

Wel is Judas een medewerker van de apostelen als dienstknecht van Christus. En als zodanig draagt hij zorg voor de gemeenten. Hij adresseert: **aan de geroepenen**... Waar die geroepenen zich bevinden deelt Judas ons niet mee. In de tweede brief van Petrus wordt gewaarschuwd tegen de dezelfde dwaalleraars (2 Petrus 2). We zouden mogen aannemen, dat de geadresseerden dezelfde zouden kunnen zijn: de gelovigen in Klein Azie. Vooral ook omdat Judas in vers 17 spreekt tot hen die door de apostelen in een eerder stadium al tot hen zijn gesproken.

Geroepenen noemt Judas de geadresseerden. Dat zijn mensen, die het Evangelie gehoord en aanvaard hebben. Het zijn mensen, die gelovig geworden zijn door de kracht van Geest en Woord.

Mensen, die de HERE zijn gaan dienen. En voor die mensen geldt, dat ze delen in Gods liefde. In God de Vader geliefd zijn.....Ze mogen leven in de sfeer van Gods liefde. In de liefde van God de Vader, die door zijn macht voor hen zorgt als een Vader. Dat mogen de levende leden van Gods Kerk altijd weten. Ze mogen delen in liefde van God, de Vader. Nee, niet omdat zij dat verdiend zouden hebben maar om Christus wil. Want vervolgt Judas, de geroepenen zijn ook bewaard **voor** Jezus Christus. Hij heeft hen gekocht met zijn bloed. Ze zijn zijn eigendom. En ze zijn voor Hem bewaard.

Sterke, troostvolle woorden. Wanneer u in geloof het Evangelie aanvaardt en daarbij leeft, dan bent u bewaard. Dan weet u zich omringd met Gods liefde en dan zal niets u kunnen scheiden van die liefde Gods in Christus. Dan is de toekomst goed. Dankzij de roepende God.

Zeker, het leven van de gelovigen, dus uw en mijn leven, wordt gekenmerkt door strijd. We weten er alles van. Alleen, de strijders mogen zeker weten: Gods liefde omringt ons, Vader zorgt. We zijn bewaard voor Jezus Christus, die ons kocht met zijn bloed. Bij die belofte mag en moet u leven.

Nadat Judas zich heeft voorgesteld en de geadresseerde heeft genoemd, vervolgt hij met een groet in de vorm van een zegen: de barmhartigheid, vrede en liefde worde u vermenigvuldigd ! Judas wenst de gemeente van de Here steeds meer barmhartigheid, vrede en liefde toe. Hij weet hoe nodig de gemeente, de Kerk van de Here Jezus Christus dat alles heeft.

Barmhartigheid dat spreekt van de trouw van God ten opzichte van zondaren. Van zijn reddend werk in Christus Jezus, onze Here. Welnu, die trouw van God in de redding van zondaren door Jezus Christus heeft de Kerk, die uit zondaren bestaat, steeds weer en steeds meer nodig. In zijn barmhartigheid heeft God naar ons omgezien. En zonder de trouw

van de Here, die uitgaat naar zondaren zijn de kinderen van God nergens. Tot de laatste dag van ons leven hebben we die barmhartigheid van God nodig. Judas bad en wij moeten steeds vaker bidden: Schenk ons uw barmhartigheid steeds meer, opdat wij door uw trouw staande mogen blijven.

Judas bidt niet alleen om Gods barmhartigheid, maar ook om de vrede van God. Vrede dat spreekt van de goede verhouding tot God en de naaste. Vrede is een gave van Gods genade in Christus. Het is het heil dat Christus voor de zijnen heeft verworven. De vergeving van de zonden, het herstel van de gebrokenheid van het leven. Kort gezegd: het delen in het heil van de verhoogde Christus door de werking van zijn Woord en Geest. Die vrede mag hier op deze aarde al het deel zijn van Gods kinderen en houdt de belofte in van eeuwige vrede.

Judas legt de gemeente van de Here de bede op de lippen: vermenigvuldig de vrede in ons hart en leven.

De barmhartigheid, de vrede en de liefde met andere woorden, geef dat Uw blijken van liefde steeds meer in ons leven openbaar mogen worden. Doe uit ons leven alles weg wat scheiding brengt tussen U en mij.

Judas bidt deze zegenbede in opdracht van onze Here Jezus Christus. Daarom mogen en moeten wij ook bidden om barmhartigheid, vrede en liefde van Hem die onze Heiland en Redder is. Bidden met een zekerheid dat God de Vader om Jezus Christus wil ons ook verhoren zal. Christus heeft dat voor ons verdiend door zijn offer aan het kruis van Golgotha, voor ons de geroepen.

Als dienstknecht van Jezus Christus is Judas zeer betrokken bij het wel en wee van de broeders en zusters. Zijn liefde gaat uit naar hen. De broeders en zusters die leven uit en door de genade van Gods liefde en daarom zijn ze voor Judas evenzeer geliefden.

Om hen duidelijk en helder de rijkdom van het heil in Christus te laten zien heeft hij zich voorgenomen hen te schrijven over het **gemeenschappelijke** heil. Judas doet dat niet zo maar, nee hij leeft voor de gemeente. Hij weet hoe uiterst belangrijk het gemeenschappelijk heil is. Hoe belangrijk het is, dat de Kerk gaat zien en blijft zien de grote rijkdom, die ze mag hebben in Jezus Christus. In zijn persoon en werk. Daarom heeft hij voorbereidingen getroffen om een brief te schrijven over het heil in Christus, de noodzaak om dwalingen te weerleggen en hen te wijzen op hun roeping. Zo spreekt hij over de verlossing van het leven door de genade van God in Christus.

Zo wil Judas een diens knecht zijn van Jezus Christus en zich dienstbaar maken aan zijn Kerkvergaderend werk opdat de gemeenten steeds vaster zullen staan op het fundament van de genade en daaruit ook zullen leven.

Judas typeert het heil in Christus als een gemeenschappelijk heil. Het is voor Joden en heidenen. Het is voor mensen van allerlei ras en stand. Een gemeenschappelijk heil. Christus is gekomen om zich een gemeente te vergaderen uit alle geslachten, taal en volken, uit alle rangen en standen. Al de geslachten van de aarde zullen in Hem geregeerd worden. Het gaat om de algemene christelijke kerk. Het heil in Christus is gemeenschappelijk heil. Dat heil bindt aan Christus, dat heil bindt samen. Christus formeert een nieuwe mensheid, die leeft voor de kracht van het heil.

Judas is zeer verontrust want dat gemeenschappelijke heil, Jezus Christus en die gekruisigd, wordt aangevochten en bestreden. Judas gaat spreken over de **inhoud** van ons geloof.

Paulus moest dat in zijn brieven ook verschillende malen doen, sprekend over de gezonde leer en vast te blijven in het geloof.

Het gaat altijd weer om het zuiver bewaren van de prediking. Daarvoor moet de Kerk tot het uiterste strijden. Prediking, scherp als een tweesnijdend zwaard maar ook verkondiging van de blijde boodschap. Judas spreekt dat uit en het legt het ons ook voor, Paulus legt er met grote klem de nadruk op en door hen zegt de verhoogde Christus het zelf.

Die Kerk die vast wil houden aan dat Woord van God in leer en leven die staat vast als een pilaar in de waarheid.

Daarom moeten we altijd blijven strijden om dat Woord van God zuiver te bewaren. De Here heeft ons geroepen en gezegend in de vrijmaking van 2003 en volgende jaren. Maar we zijn er niet, de prediking moet gehoor krijgen, we moeten er uit gaan leven. Reformatie is geen zaak van een bepaald moment maar krijgt gestalte in het leven van elke dag. Daarom worden we in de prediking ook opgeroepen tot gehoorzaamheid en het leven naar Gods geboden. Geloof en gehoorzaamheid zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Want als God roept door de prediking dan is dat niet vrijblijvend. Dan bekeren we ons elke dag weer en gedragen we ons in heel ons leven als een geroepene. Wandel waardig aan de roeping waarmede u geroepen bent (Ef 5 : 1 en 1 Thess. 2 : 12). Daarom stijdt de goede strijd van het geloof en grijp het eeuwige leven vast (1 Tim 6 : 12).

Weet u wat nu het wonderlijke van het Evangelie is?

Dat we dat uit onszelf niet kunnen: de goede strijd van het geloof strijden en het soms ook niet eens willen. Ook dat is het werk van God zelf in Jezus Christus.

Onze Vader in de hemel blijft trouw aan Zijn verbond, daarom kan Paulus het uitroepen in Romeinen 8 : 30: “ *die Hij tevoren bestemd heeft, deze heeft Hij ook geroepen; en die Hij geroepen heeft . deze heeft Hij ook gerechtvaardigd; en die Hij gerechtvaardigd heeft, dezen heeft Hij ook verheerlijkt.*”

Met deze woorden verklaar ik deze sluitingsvergadering van de GS Emmen 2009/2010 voor geopend.

Hierna wordt in samenzang gezongen van Ps. 23 : 1, 2 en 3

Artikel 144: Toespraak preses.

Toen de GS eind 2009 begon te vergaderen gingen we er vanuit dat voor de vakantie van 2010 de sluitingsvergadering gehouden kon worden.

In het begin leek het erop dat de agenda vrij spoedig (in ieder geval voor de vakantie) kon worden afgewerkt. Maar naar mate de tijd verstreek bleek dat er tav de gesprekken die nodig waren om te onderzoeken of er mogelijkheden waren om kerkelijk één te mogen worden met hen zij die zich in Dalfsen hadden vrijgemaakt meer tijd nodig was.

Het zelfde gold voor deputaten Betrekking Buitenlandse Kerken om te onderzoeken naar de Schriftuurlijke mogelijkheid van het onderhouden van een zusterkerkrelatie met de kerk te Abbotsford. Bezoeken moesten worden afgelegd, rapportage moest worden voorbereid en ter Synode moesten besluiten genomen worden.

De werkzaamheden die voortvloeiden uit de rapportage van deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords om te komen tot een eigen Opleiding vroeg veel tijd en de deputaten kregen opdrachten mee om nog tijdens de looptijd van deze GS met uitgewerkte voorstellen

te komen. Ook dat kostte veel extra tijd. Zo hadden we een uitgebreid en zeer gevarieerd agendum af te werken.

Ik spreek zeker namens u allen, wanneer ik daarbij zeg: een zeer boeiend agendum. Er waren geen appelzaken die de aandacht van de GS opeisten. Er waren revisieverzoeken, waarin de Synode richting hen die in de Matrix vergaderen besloot om hen in de gelegenheid te stellen om met een volwaardig revisieverzoek te komen. Het oorspronkelijke revisieverzoek voldeed niet aan de daarvoor geldende regeling, derhalve moest de GS besluiten dit revisieverzoek niet ontvankelijk te verklaren. Helaas voldeed de Matrix gemeente niet aan het verzoek zonder enige nadere verantwoording richting de GS.

Zoals gezegd, een zeer groot deel van het werk bestond in de behandeling van heel veel positieve en constructieve zaken.

En dan wil ik als eerste met u stilstaan bij het belangrijke besluit van de GS Emmen om te starten met een eigen Opleiding tot de Dienst des Woords.

Eerst een stukje geschiedenis.

De Opleiding tot de Dienst des Woords is de eeuwen door altijd een zorgenkind van de kerken geweest en gebleven in velerlei opzichten. Het was die zorg die Calvijn vervulde en hem er toe bracht om in Geneve een academie te stichten. Het was dezelfde zorg die de kerken vervulde over de toenmalige academie in Leiden en die te Kampen in 1854.

Ook bij ons is er naast grote dankbaarheid richting de Here, die ons de mogelijkheden geeft hoe beperkt en onaanzienlijk in veler oog, toch zorg.

Want er ligt een grote belasting bij de Opleiders, studenten en deputaten. Maar dat niet alleen, die zorg mag, nee moet er ook bij U zijn als kerklid.

Ook Luther zag dat in zijn dagen al in en hij beschuldigde de dierbare theologen van die dagen "meer te studeren in de dogmatische handwerken dan in de Schrift." (U kunt er meer van lezen in het boekje: Toogdag in tenten, het artikel van Ds. D.K. Wielenga).

Zijn gebed is dan ook dat God ons geve doctoren er theologie. En vervolgt hij dan: "Men moet er zeker van zijn dat niemand leraren der Schrift kan maken dan de Heilige Geest, naar de belofte van Christus in Joh. 6 : 45" (einde citaat).

Het komt zelfs zover dat Luther aanraadt zijn kinderen niet te sturen naar scholen waar de Schrift niet de heerschappij voert. Waar vinden we die scholen, zo vraagt hij zich af. Ik vrees zeer, zegt Luther, "dat de hogescholen poorten der hel zijn, wanneer zij het jonge volk niet met ijver de Schriften ingieten".

We gaan terug naar Calvijn. 5 juni 1559 wordt in Geneve de Academie geopend, een school die niet alleen een studie aanbood in de Theologie maar ook in de rechten en medicijnen. Het was Calvijn te doen om de vorming in de breedste zin van het Woord van hen die later het ambt in de Kerk zullen bekleden.

Mar ook in Geneve kwamen er twisten en moeiten tussen leraren enerzijds en leerlingen anderzijds. Het ging Calvijn niet om geleerdheid maar om de confessionele betrouwbaarheid van de leraren.

De invloed van de School te Geneve deed zich later gelden in heel West Europa.

Na het overlijden van Calvijn verandert er veel op de School te Geneve. In 1576 wordt de eed op de confessie afgeschaft. Geen binding van het geweten meer. Een zekere Perrot uitte in zijn colleges liberale tendenzen. Het kwam zelfs zover dat hij door zijn kerkenraad in 1585 een vermaning kreeg ten aanzien van zijn opvattingen over de rechtvaardigden van het geloof. De remonstranten Uutenbogaert en Arminius hebben aan de voeten gezeten van de Perrot. Ze kwamen dan ook met heel andere opvattingen terug naar Nederland. Arminius richt met zijn afwijkende leer grote beroering aan in de toenmalige Nederlandse kerken.

Waarom we u dit alles voorhouden? Omdat hieruit duidelijk blijkt het grote belang van een confessionele betrouwbare Opleiding, want één besmette kathedraal (denk aan Arminius) is

een infectiehaard voor de kerk en levensgevaarlijk voor de kansel. We zien dus dat het van levensbelang is dat er betrouwbare leraren en opleiders zijn. Welnu dat had de GS van Emmen 2009/2010 voor ogen toen zij de deputaten de opdracht gaf om met een uitgewerkt voorstel te komen hoe de Opleiding in de huidige situatie gestalte kon krijgen.

Een School van en voor de Kerken. Een bekend gezegde maar ook met een diepe en verstrekkende inhoud. Want dat legt een verantwoording neer bij heel het kerkvolk. Hoe staat het met onze kennis in de Schriften en de leer van Christus Kerk? Hoe spreken we thuis over de gemeente van de Here en de prediking? Hoe spreken we over ambtsdragers, studenten en predikanten?

Spreek goed over Christus en Zijn werk want Hij is het die Zijn gemeente beschermt en onderhoudt. Het is geen mensenwerk, maar werk van Zijn genade.

Bij het nemen van de besluiten om te starten met een eigen Opleiding hadden de broeders afgevaardigden niet hun eigen kunnen op het oog, het was geen hoogmoedig staaltje om te laten zien wat een klein kerkverband wel niet kan op eigen kracht.

Nee, U had als deputaten en afgevaardigden de toekomst van Christus kerk op het oog. Het is dan ook beschamende dankbaarheid dat ook in deze tijd weer jonge mannen bereid gevonden worden hun studie te volgen aan deze School van de Kerken. Bidt gedurig tot de Here om wijsheid en inzicht bij Opleiders, docenten en deputaten. Bidt om een verlicht verstand bij de studenten. Er komt veel op hen af in de huidige kerkelijk situatie.

Laten we als Kerken rondom de Opleiding gaan staan zodat allen die er aan verbonden zijn zich gedragen weten door ons aller gebed.

Een tweede punt dat graag onder uw aandacht wil brengen is het werk en de besluiten die de GS Emmen heeft genomen inzake kerkelijke eenheid, zowel in Nederland als ook daar buiten.

Er is gecommuniceerd met de kerkenraad van Kampen Ichtus om te komen tot een gesprek. Helaas heeft de kerkenraad dit verzoek niet gehonoreerd maar verwezen naar het verband van kerken waar zij deel van uitmaakt. De nieuw benoemde deputaten DACOBB hebben in hun instructie een mogelijkheid om onder bepaalde voorwaarden dit gesprek aan te gaan.

De bespreking en rapportage van de deputaten die hier betrekking op hadden als ook het opstellen van antwoord brieven vroegen veel van de broeders afgevaardigden maar ook van de deputaten.

Er werd door de GS een commissie kerkelijke eenheid ingesteld om de mogelijkheid te onderzoeken of er kerkelijke eenheid mogelijk is met de kerk van Dalfsen Dolerend. Na een aantal gesprekken van de CKE met de kerkenraad van de gemeente te Dalfsen besloot de GS op grond van de rapportage van de CKE een brief zal ontvangen waarin de besluiten van de GS zijn meegedeeld en waarin wordt aangegeven dat zowel de vrijmaking van 2003 als die van 2010 in Dalfsen het werk van de Here was. Ik lees u een klein stukje voor uit de bedoelde brief: "Tegelijkertijd zien wij in uw Vrijmaking het dynamische kerkvergaderend werk van de Here doorgang vinden. En wij zijn met u de Here daarvoor diep dankbaar. Het is deze dankbaarheid die voor u en voor ons nieuwe verplichtingen met zich meebrengt. En wel allereerst de verplichting om de eenheid in de waarheid met elkaar ook vorm te geven door samen op te gaan trekken in de waarachtige dienst aan de Here. Voor deze waarachtige eenheid heeft Jezus Christus hartstochtelijk zijn Vader gebeden, Johannes 17:11b, 20, 21.

Wij zijn dan ook stellig van mening dat deze eenheid in de waarheid mogelijk is. Want als we er echt van overtuigd zijn, van weerszijden, dat de Here een goed werk bij u en bij ons is begonnen, dan zullen we elkaar ook weten te vinden in de dankbare vreugde voor Zijn werk bij u en bij ons.

Dan pinnen we elkaar niet vast op de datum waarop de een en de ander zich heeft vrijgemaakt, of beter, werd vrijgemaakt, maar dan vinden we elkaar in de diepe verwondering dat de Here ons samen heeft bewaard bij Zijn Woord en Kerk. En gaan we samen verder, als broeders en zusters in de Here, wetende dat daar, waar broeders ook tezamen wonen, de Here Zijn zegen gebiedt, leven tot in eeuwigheid, Psalm 133"

De GS overwoog daarbij dat gezien de gronden voor deze Vrijmaking in Dalfsen de synode eveneens met dankbaarheid constateert dat de Gereformeerde Kerk (dolerend) te Dalfsen op hetzelfde fundament staat van Schrift en Belijdenis.

Geve de Here de kerkenraad en gemeente te Dalfsen de kracht en de wijsheid om zich te willen verenigen op grond van dat fundament, niet ziende op wat naar de mens is maar ook daarin alleen van Hem alles te verwachten.

Ook het werk van de broeders deputaten Buitenlands Kerken kwam breed aan bod en mocht uitmonden in het aanbieden van een zusterkerkrelatie met de kerk van Abbotsford. Een dankbaar moment in al het werk van de GS ! Een zusterkerkrelatie aangaan brengt wel een verantwoording mee zoals dat ook verwoord is in de daarvoor geldende regeling, een verantwoording voor beide partijen. Er mocht gesproken worden over de contacten met de Australische kerken. De GS besloot een brief naar deze kerken te sturen waarin zij vermeldt dat zij ‘ Met grote teleurstelling moest constateren dat uw synode te Legana de zusterkerkrelatie met de GKv blijft handhaven en dat ons verzoek om een zusterkerkrelatie voor de tweede keer is afgewezen.

Verder geeft u aan graag geïnformeerd te willen blijven over de ontwikkelingen in onze kerken, want u hebt gehoord dat wij een sterke wens openbaren om gereformeerd te blijven. Tevens zegt u dat u de opdracht hebt om de GKv te vermanen om trouw te blijven aan het Woord van God. Hier is de GS van Emmen 2009/2010 uitgebreid op ingegaan, de GS sloot af met het volgende: “ De Gereformeerde Kerken in Nederland hebben gemeend te hebben gehandeld in trouw aan Christus, het hoofd van de kerk waarbij ze ook anderen hebben gezocht. We hebben daarbij niet onze eigen eer willen zoeken maar steeds gehoorzaam willen zijn aan de Schrift, de drie formulieren van eenheid en de aangenomen K.O.”

Er mochten besluiten genomen worden over het werk van Stichting Herziene Staten Vertaling. Het werk van deputaten riep diep respect op van de afgevaardigden om de uitgebreide rapporten, heldere uitleg en signalering van mogelijke tekortkomingen in de voltooide Herziene Staten Vertaling. De deputaten kregen als opdracht mee om: “de volgende synodevergadering dienen met een voorstel waarin beargumenteerd zal worden of de Herziene Statenvertaling in zijn volledige versie aanvaardbaar is voor kerkelijk gebruik; en indien dit het geval is hoe kerkelijk om te gaan met de NBG 1951 uitgave en de Statenvertaling”. Een belangrijke taak voor dit deputaatschap.

Er is in al de vergaderingen van de GS veel besproken en besloten. Ik ben niet compleet geweest maar heb geprobeerd u een aantal belangrijke zaken te schetsen.

U kunt dat allemaal nalezen in de Acta van de GS te Emmen 2009/2010, de scribe zal u er nog wat meer over vertellen.

Tot slot,

Geve de Here dat de genomen besluiten ingang mogen vinden in de Kerken, maar dat het bovenal mag zijn tot Zijn eer. We gaan als Kerk van 2010 naar de jongste dag toe. De dag der dagen. De dag waarop onze Here Jezus Christus zal wederkomen op wolken om te oordelen de leven en de doden. Dat belijdt de kerk in 2010, daarin spreekt zij Gods Woord na. Ik lees u tot slot de laatste verzen van Bijbelboek Openbaring, het 22^e hoofdstuk de verzen 17 -21:

“En de geest en de bruid zeggen: Kom! En wie het hoort zegge: Kom! En wie dorst heeft, kome, en wie wil nemen het water des elvens om niet. Ik betuig aan een ieder, die de woorden der profetie van dit boek hoort; Indien iemand hieraan toevoegt, God zal hem toevoegen de plagen, die in dit boek beschreven zijn; en indien iemand afneemt van de woorden van het boek dezer profetie, God zal zijn deel afnemen van het geboomte des levens en van de heilige stad, welke in dit boek beschreven zijn.

Hij die deze dingen getuigt, zegt Ja, Ik kom spoedig. Amen, kom Here Jezus! De genade van de Here Jezus Christus zij met allen”.

Ik dank u voor uw aandacht.

Artikel 145: Ondertekening overeenkomsten in verband met de Opleiding tot de Dienst des Woords

Hiervoor wordt getekend door:

1. De Gereformeerde Kerk van Zwolle e.o in verband met het beschikbaar stellen van Ds. S. de Marie voor 20% van zijn beschikbare arbeidstijd;
2. Ds. S. de Marie in verband met zijn benoeming tot opleider van de Opleiding tot de Dienst des Woords;
3. Ds. P. van Gorp, br. T.L. Bruinius en br. A. van Egmond in verband met hun benoeming tot docent van de Opleiding tot de Dienst des Woords;
4. Br. A. J. Koekkoek in verband met zijn benoeming tot opleidingsmedewerker van de Opleiding tot de Dienst des Woords, had reeds eerder getekend in verband met zijn afwezigheid tengevolge van zijn ziekte
5. Het moderamen van de Generale Synode

Daarna komt de ondertekening van het Ondertekeningformulier en wordt er getekend door:

1. Deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords;
2. Medewerkers van het College van Opleiding van de Opleiding tot de Dienst des Woords.

Daarna wordt in samenzang Ps. 138 gezongen

Artikel 146: Toespraak scriba I

Broeders en zusters,

De derde synode die wij als Gereformeerde Kerken in Nederland mochten houden is vandaag afgesloten. Daarover mogen we dankbaar zijn dat wij, zo'n jong en klein kerkverband al weer drie synodes mochten houden.

Alle punten die op de agenda's hebben gestaan zijn behandeld. Daarbij waren zaken die al op een eerdere synode behandeld zijn en ook zijn er nu rapporten die na behandeld te zijn, op een volgende synode nog weer aan bod zullen komen.

Deze synode heeft veertien maal vergaderd om alle punten van de agenda's te behandelen.

Al die vergaderingen zijn ook echt nodig geweest, en zelfs vanmorgen zijn er nog wel degelijk belangrijke zaken besloten en vastgesteld.

En alles is opgetekend en, zoals het wordt omschreven in artikel 49 van de Dordtse Kerkorde, in een verslag vastgelegd.

Alles wat op één van de synodevergaderingen is besproken, is dus ook opgetekend en vormt samen met al die zaken, -die handelingen en wat er allemaal gebeurt is- samen de acta.

Daar staan alle handelingen en besluiten in. En die besluiten zijn dan weer gebaseerd op gronden en overwegingen.

Het moet echt officieel en heel nauwkeurig want een acta wordt ook vrij vaak als naslagwerk gebruikt. Bijv. op de kerkenraadstafels. Als het nodig is voor bijv. bepaalde besluiten, dan zal men regelmatig één van de acta raadplegen.

Dat nauwkeurig opschrijven, dat gebeurt al heel lang. Enkele jaren geleden hoorden we al van de eerste synode in 1571, dat was de synode van Emden, dat daar de eerste echte acta geschreven werd. Maar daarvoor, al in 1568, heeft men in de beschrijving van de synode

van Wesel, -want een acta werd toen van die synode nog niet opgemaakt-, toen werd al gesproken over acten die opgesteld moesten worden.

Ik heb een stukje voor u opgezocht en zo staat er in het Kerkelijk Handboekje van 1882 in de acta van **‘de handelingen van de verzameling der kerken die onder het kruis zitten en in en buiten Nederland alleszins verstrooid zijn’** van 1568 in artikel 8 van Capittel 4, dat handelt over de ouderlingen, daar staat: En nu komt er een stukje oud Hollands :

“Gelijkerwijs wij ook om vele redenen achten niet alleen profijtelijk, maar noodzakelijk te zijn, dat een van de ouderlingen, daartoe uit de anderen te verkiezen, neerstelyk, (dat is op ernstige wijze), aantekene in een bijzonder boek de Acten des kerkenraads.”

Dus in het beginjaar van de 80-jarige oorlog, nog voor de eerste echte acta gemaakt werd, in 1568 dus, toen werd al gesproken over het maken van een acta.

Zo'n acta was en is dus heel belangrijk voor de kerken. Want daarin staan de besluiten die genomen zijn. Ook over zaken die soms helemaal nieuw zijn. Zo nieuw dat ze pas tijdens de lopende synode in behandeling worden genomen en besloten. Broeder Admiraal heeft u daar zojuist een paar mooie voorbeelden van gegeven. Over wat andere van die besluiten in de kerken wil ik zo nog iets vertellen, maar eerst wil ik graag aangeven hoe het begin van de synode is verlopen:

Bij de start van de synode op 14 november van het vorige jaar was de leiding nog in handen van de samenroepende Kerk, dus in dit geval van Emmen.

De preses van de kerkenraad van Emmen opende de vergadering op christelijke wijze en hield een inleidend woord.

Daarna worden dan vervolgens de geloofsbrieven onderzocht. Dat dat niet zomaar een agendapuntje is weet u waarschijnlijk nog wel van enkele jaren terug.

Gelukkig was alles in orde en daarna kon dan begonnen worden met de verkiezing van het moderamen.

U zult begrijpen dat bij de verkiezing van het moderamen er meerdere stemrondes nodig zijn.

Het waarom daarvan wil ik eventueel in een persoonlijk gesprek nog wel eens aan u uitleggen.

Maar, het moderamen werd gekozen en daarmee is dan ook direct het aandeel van de samenroepende kerk betreffende de lopende vergadering ten einde. Niet voor alles natuurlijk, want zij hadden ook nog andere taken. De samenroepende kerk is van het begin van de synode tot aan het einde daarvan steeds in het geweer geweest.

Zo hebben zij voor elke dag, dat de synode heeft vergaderd de zalen in Nieuw Amsterdam steeds weer op orde gemaakt en voor de inwendige mens gezorgd. Niet alleen met heerlijke koffie en wat daar verder bij hoort, maar ook de middagmaaltijd was elke keer weer voortreffelijk verzorgd.

Maar, om weer even terug te keren naar de vergadering, de preses van de samenroepende kerk droeg toen vanaf dat moment de leiding over aan de preses van de Generale Synode.

En het eerste wat de preses dan doet is al de afgevaardigden laten verklaren dat zij het werk ter synode zullen doen in onderworpenheid aan de Schrift en in gebondenheid aan de belijdenis van de Kerk.

Zij moeten elk afzonderlijk gaan staan en daar met 'ja' op antwoorden. Dat 'ja' antwoorden is een heel belangrijk punt want alleen op die manier kan ook elke afgevaardigde gehouden worden aan zijn belofte. Aan de zuiverheid mag nooit getwijfeld kunnen worden.

De Here zegt dat ook in Zijn Woord in **Deuteronomium 23:21: Wanneer gij de Here, uw God, een gelofte doet, zult gij er niet mee talmen haar in te lossen, want de Here, uw God, zou ze toch van u eisen en dan zoudt gij u bezondigen.**

Het afleggen van de belofte is dan ook steeds weer teruggekomen op de momenten dat bijv. een primus van de synode niet aanwezig kon zijn en zijn vervanger, de secundus, dus ook de belofte moest afleggen.

Die zuiverheid, waar ik het net al over had is van groot belang voor de hele synode en dus ook bij de besprekingen. Wanneer er gesproken moest worden over een bepaald voorstel. Dan was het meestal dan wel zo, dat er één of meer van de afgevaardigden ook als deputaat aanwezig waren bij die bespreking.

En daar komt dan weer de zuiverheid in beeld, want de afgevaardigden die dan ook deputaat zijn bij zo'n bespreking stellen zich in die situatie terughoudend op. Zij doen niet direct mee met de discussie en zullen alleen als hen specifiek wat gevraagd wordt daar op antwoorden.

En als er dan gestemd moet worden over dat besproken besluit zullen de afgevaardigden die tevens deputaat van dat deputaatschap zijn, buiten stemming blijven. U begrijpt dat dat een heel belangrijk punt is voor de synode. Het zuiver houden van de besluitvorming.

Nu nog iets over een aantal andere besluiten van de generale synode in de kerken, want die zijn er heel veel genomen in de afgelopen periode.

U hebt natuurlijk ook wel gehoord van de Nationale Synode, en U weet dan ook wel dat de Gereformeerde Kerk Vrijgemaakt daar ook naar toe gaat. Wij hebben, via het deputaatschap Binnenlandse Betrekkingen als Synode van De Gereformeerde Kerken ook een uitnodiging gekregen.

Als synode hadden we er niet zoveel tijd voor nodig om tot het besluit te komen dat we daar geen gehoor aan kunnen geven. Wel hebben we er meer tijd aan besteed om een antwoord te formuleren waar een stuk getuigenis in zit. Zo zullen we hen wijzen op hun onschriftuurlijke werkwijze.

Zij vinden het bijv. belangrijk dat men het idee heeft dat zij op één lijn staan met de Nationale Synode van Dordrecht van 1618/1619. Dat vinden zij belangrijk, maar waar zij overheen stappen is het feit dat in hun stuurgroep van de synode de Remonstrantse Broederschap vertegenwoordigd is en dat juist die groepering door diezelfde Dordts Synode van 1618/1619 vanuit de Schrift verworpen is als vals en misleidend.

Ook doen zij met hun alverzoening het Evangelie geweld aan. Zo ontbreekt bij hen het heilsfeit dat Jezus Christus, het Hoofd van de Kerk, die gezeten is aan de rechterhand van God, de Almachtige Vader, weer zal komen om te oordelen de levenden en de doden. Daarmee wordt de antithese verdoezeld en ontkracht. De oproep tot bekering wordt teniet gedaan. Afsluitend heeft de generale synode nog een oproep gedaan aan hen om hun handel en wandel te toetsen aan de heilige Schrift.

Ik wilde u ook nog iets vertellen over besluiten van eerdere synodes. U weet dat wij de synodebesluiten van 1990 en daarvoor als bindend hebben verklaard en dat de besluiten die door de synodes van Ommen in 1993 tot en met Zuidhorn in 2002 genomen zijn allen beoordeeld moeten worden op juist of niet juist.

U begrijpt wel dat dat bij elkaar genomen een heel groot werk is en omdat toen in die jaren het verval in de Gereformeerde Kerken Vrijgemaakt langzaam zichtbaar werd, daarom moet

elk besluit met grote zorgvuldigheid getoetst worden aan de Schrift. Daar zijn nu dus al drie synodes mee bezig geweest en dat is nog niet afgerond.

Tot zover iets over de besluiten.

Wanneer de generale synode afgelopen is, en dat is dus vandaag. Vandaag is de laatste vergadering geweest.

Dan komt na enige tijd, en dat moet wel zo spoedig mogelijk zijn, dan komt de acta uit, of hij komt op de website van de kerken.

Als de acta dan uit is, mogen of kunnen de kerken nog tot en met de inzendtermijn voor stukken voor de Generale Synode eventuele bezwaren inbrengen tegen de synodebesluiten. In die periode zullen zij, de kerken de acta dus moeten doorlopen en alle besluiten toetsen aan de Schrift, de belijdenis en de KO.

Wanneer nu een kerkenraad, want die doen dat, dat toetsen, nu geen bezwaar heeft tegen de genomen besluiten, dan zijn de besluiten daarmee geratificeerd. Dat betekent dus dan eigenlijk, dat de besluiten allen getoetst zijn en in overeenstemming bevonden met dezelfde Schrift, belijdenis en KO.

Voor de rest van de besluiten, wilde ik het daar bij laten en verwijs u, als u zelf ook de besluiten wilt hebben, graag naar de acta, welke u in twee delen kunt verkrijgen voor het luttele bedrag van 37,50 euro. Zo'n acta is naast dat het een naslagwerk is, ook een handreiking om te komen tot besluitvorming of gewoon om kennis op te doen van wat er gaande in de kerken en niet onbelangrijk, een stuk geschiedenis van de kerken.

Wij hopen dat deze synode die nu afgesloten wordt zal mogen dienen tot opbouw van het kerkverband met daarvoor vooral dank aan de Here. Ik wilde afsluiten met de woorden, zoals ds Knoop in 1946 het aan het einde van de toenmalige Generale Synode zei: **“Als de arbeid die hier verricht is in de weegschaal van de Heilige God gelegd zou worden, dan moeten we zeggen met Psalm 130: Als U ons overtreden, O Here, blijft gadeslaan, en onze ongerechtigheden, Here, wie zal dan bestaan. Maar we weten ook: Bij U is vergeving, opdat U in ons leven eerbiedig gevreesd wordt. We weten ook dat Hij, onze God en Vader, ons, met onze werken wil aanzien in Christus”.**

Ik dank u.

Hierna wordt Ps. 145 : 1, 3 en 5 gezongen.

Artikel 147: Gereformeerd Mannenkoor

16-10-2010

Het Gereformeerd Mannenkoor brengt een aantal Psalmen en liederen ten gehore.

Artikel 148: Collecte

16-10-2010

Tijdens de collecte wordt door de organist een luisterrijk tussenspel gebracht en vervolgens wordt Ps. 86 : 1, 2, 4, 5 en 7 gezongen.

Artikel 149: Muzikaal intermezzo

16-10-2010

Door een tweetal zusters wordt met een panfluit en een dwarsfluit een tweetal muziekstukken gebracht, waarna Ps. 140 : 4, 9 en 10 gezongen wordt.

16-10-2010

Artikel 150: Slotwoord dr. P. van Gorp

16-10-2010

EENHEID IN WAARHEID

Broeder preses, broeders afgevaardigden, broeders en zusters

Broeder preses, allereerst wil ik mijn dank uitspreken voor de ruime mogelijkheid die mij steeds werd geboden om in de discussie mijn adviezen uit te brengen.

Terugziend op de synode is het duidelijk dat er enorm veel werk is verzet. De over enige tijd te verschijnen Acta zullen daar getuigenis van afleggen: ze zullen nog omvangrijker zijn dan de vorige Acta.

Rapporten van allerlei deputaatschappen, voorstellen, concepten voor uitgaande brieven, concept-synodebesluiten - dat alles kregen de afgevaardigden via de e-mail thuisgestuurd en daarop konden zij zo nodig weer reageren, ook weer via e-mail. Uiteraard ook in de besprekingen ter synode, waarbij moest opvallen dat alle broeders actief waren. Dat is het voordeel van een kleine synode. Wij zijn dankbaar voor al deze arbeid, waarbij met name het moderamen voorop moest lopen in het voorbereiden van vergaderingen en coördineren van de arbeid en de uitvoering van de besluiten.

Dat alles kon plaatsvinden in een bijzonder ontspannen en broederlijke sfeer, waarin naar elkaar geluisterd werd en vrijwel alle besluiten eenparig konden worden genomen.

De broeders afgevaardigden moesten niet alleen veel vrije zaterdagen offeren voor de synodezittingen, maar ook voor het doornemen van vaak lijvige stukken op andere dagen in de week. In dat alles zien wij de goede zorg van de Heere Jezus Christus voor de vergadering van Zijn gemeente.

Wat is inhoudelijk van al zo verscheidene arbeid te zeggen?

Ik wil dat samenvatten onder één noemer: eenheid in waarheid.

Onder die naam zijn op Internet verontrusten al jaren bezig de eenheid te zoeken door de waarheid uit te dragen, met name tegenover de deformatie van de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt. Echter, de eenheid die eventueel bereikt zou worden, blijft een virtuele eenheid, achter de computer, zolang niet de door de HEERE geboden gehoorzaamheid wordt betracht, zoals beleden in de artikel 28 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis, om de eenheid van de kerk te bewaren door zich bij de kerk te voegen..

Daartegenover is de eenheid die de Gereformeerde Kerken in de afgelopen synode hebben gezocht en beoefend die, welke in artikel 27 wordt beleden over de 'heilige kerk', namelijk dat 'zij is verbreid en verstrooid over heel de wereld, maar toch met hart en wil samengevoegd en verenigd in eenzelfde Geest, door de kracht van het geloof'.

Verschillende belangrijke besluiten zijn genomen met het oog op die eenheid. Te noemen zijn de contacten met de Hersteld Hervormde kerk, de Gereformeerde kerken vrijgemaakt, het comité voor de Nationale Synode, de onlangs vrijgemaakte kerken te Dalfsen en Kampen. En verder die met kerken in het buitenland, in Canada, Zuid-Afrika, Australië.

Wat het blijven in de waarheid betreft: daarover is te noemen de uitvoerige regeling van de eigen opleiding tot de dienst des Woords, de beproeving van de Herziene Statenvertaling, de voortgang van de terugkeer tot de Schriftuurlijke kerk regering door de herziening of afschaffing van allerlei oude synode besluiten.

Allerlei besluiten die voor de toekomst van grote betekenis zijn voor de kerken om te blijven in de waarheid en vast te houden wat wij door de reformaties van vroeger, met name die van 1944 en 2003, van de HEERE gekregen hebben.

Het is een oorzaak van een groot verdriet dat wij hier melding moeten maken van de verbreking van de eenheid in twee gemeentes. Opmerkelijk daarbij was het feit dat de

broeders die van oordeel zijn ten onrechte te zijn geschorst en afgezet, ondanks aansporingen om de kerkelijke weg te gaan, bleven weigeren om dat te doen.

Over die zaken kon de synode dan ook niet rechtstreeks oordelen. De oorzaken van deze scheuring liggen in de geest van independentisme, die geleid heeft tot de oprichting van een voorlopig kerkverband buiten de Gereformeerde Kerken om.

Het is in dezen belangrijk om te leren van het verleden van de Gereformeerde Kerken. Immers, na de afscheiding van 1834 heeft zich een ontwikkeling voorgedaan vanuit diezelfde dwaling van het independentisme.

Het is niet mogelijk in deze toespraak daar uitvoerig op in te, dat hoop ik later in enkele artikelen in De Bazuin te doen. Maar wil ik iets doorgeven van wat in de Acta van de synodes van de afgescheiden kerken van 1834 tot 1854 te vinden is.

In de Acta van de synode van Amsterdam van de afgescheiden kerken in 1849 is te vinden een terugblik op de synode van de preses, ds. S. van Velzen.

Er bestonden toen twee kerkverbanden. In 1843, dat was dus slechts negen jaar na de Afscheiding, kwam het tot een breuk. Niet alleen enkele vooraanstaande predikanten (waaronder Brummelkamp en Van Raalte) verlieten toen de constituerende vergadering voor de synode, maar ook allerlei gemeenten volgden en vormden een eigen kerkverband. Ondanks allerlei pogingen in de volgende synodes om de breuk te helen is die scheiding blijven bestaan tot 1854, toen mede door de oprichting van de Theologisch School de beide kerkverbanden herenigd werden. Dat heeft dus 11 jaar geduurd!

Wat was de kern van de oorzaken van de scheiding,? Dat was heel duidelijk het independentisme. Dat kwam hierin uit dat de uitgetreden broeders niet wilden weten van de bevoegdheid en het gezag van de meerdere vergaderingen. Zij wilden hoogstens weten van gemeenschappelijke bijeenkomsten en vulden de uitzonderingsclausule van artikel 31 (het bekende 'tenzij') kerkorde zo in, dat alleen al de uitspraak van het eigen denken (gewetensbezwaar) voldoende was om wettige besluiten te verwerpen.

"Zij verwierpen het gereformeerde beginsel dat een mindere vergadering aan een meerdere zich behoort te onderwerpen", zo staat te lezen in het Verslag van de Synode van Afgescheiden kerken, gehouden te Amsterdam in 1849, p. 8. Zij scheidden zich af met beroep op hun geweten. De synode oordeelde daarover dat zij daarmee afweken van wat Christus, onze enige Meester, geordineerd heeft en zondigden tegen het voornaamste gebod, de liefde, p.11.

In alle besprekingen om tot eenheid te komen liep het altijd vast op de weigering van de uitgetreden broeders om art.31 te aanvaarden.

In het eerdergenoemde slotwoord van ds. van Velzen wees deze er op dat dit duidelijk de geest is van het independentisme. Dat brengt tot een scheuring en het is een zonde tegen het lichaam van de Heere om de ware kerk te scheuren, p.59. Geen ware vrede kan bestaan met verloochening van de waarheid, p.64.

Nadat hij zijn dankbaarheid had uitgesproken 'aan Hem die Zijn kerk niet alleen vergadert, maar ook onderhoudt en bewaart', moest hij toch daar aan toevoegen dat die blijdschap niet onvermengd was. Hij sprak over sommigen, die in hun midden waren opgestaan, die twist, verdeeldheid en scheuring verwekten. p.59.

Tenslotte deed hij een dringende oproep tot de uitgetreden broeders om van hun dwaalweg terug te keren.

Tot zover de les van de geschiedenis, die ons de weg wijst nu wij eveneens te maken hebben met het independentisme en het verwerpen van het gezag van de meerdere vergaderingen en het negeren van de in art.31 vervatte roeping, waardoor er nu een zogenaamd voorlopig kerkverband is opgericht. De geschiedenis van de kerk leert ons dat het dezelfde dwalingen zijn die altijd weer terugkeren. Dat was ook het geval in de zestiger jaren, toen eveneens het independentisme de kerken binnendrong en verwoestend werkte. Dat blijft een gevaar waartegen wij ons moeten blijven wapenen.

Wij eindigen met de laatste woorden van Van Velzen over die oproep tot eenheid:

`Dit werke de HEERE naar de rijkdom Zijner genade! Maar indien ook zulk een heil aan het Vaderland nog niet beschoren is, dan nog laat ons het gedrag van Mozes volgen, 'verkiezende liever met het volk Gods kwalijk gehandeld worden, dan voor een tijd de

genieting der zonde te hebben, achtende de versmaadheid Christi grooter rijkdom te zijn, dan de schatten in Egypte, want hij zag op de vergelding des loons, Heb.11:25,26.

Tenslotte: Wij roepen de zegen van HEERE in over al het werk van de synode, met vergeving niet alleen van zonden, maar ook van zoveel tekortkomingen. Moge Hij door deze arbeid het kerkverband versterken, de plaatselijke gemeenten onder haar ambtsdragers de vrede van Jeruzalem blijven schenken en de kerkleden doen delen in al deze zegening

Hierna wordt in samenzang Ps. 34 : 1 en 2 gezongen.

Artikel 151: Dankwoord preses

16-10-2010

Broeders afgevaardigden, adviseur, broeders en zusters in de Here,

Het lijkt alweer zo lang geleden, die avond waarin de bidstond voor deze synode gehouden werd in dezelfde kerk als waar we nu de sluitingsvergadering mogen houden. Biddend zijn begonnen, biddend zullen we ook deze GS sluiten.

Het lijkt alweer zo lang geleden, die zaterdagmorgen in november 2009, waarop br. Ravensbergen de GS namens de roepende kerk van Emmen in Nieuw Amsterdam voor geopend verklaarde.

We zijn nu bijna drie kwart jaar verder en de synode van Emmen krijgt ook twee jaartallen achter haar naam 2009/2010.

Wat is er op deze synode gewerkt, opbouw werk. In de kleinere kring van deputaten met een specifieke opdracht tussen de synodevergaderingen door, maar ook in de enkele commissie die de GS had benoemd.

Er is een agendum afgewerkt die langer is geworden dan het zich in eerste instantie liet aanzien, maar het was een zeer gevarieerd agendum.

Bij al dat werk kwam het er op aan dat wij met onze harten niet aan het agendum bleven hangen. Dat we niet werkten om de tijd te vullen of onze eigen voorkeuren nastreefden. Maar dat we het agendum afwerkten om de tijd te gebruiken in de dienst van de Here.

Dat hebben we eerlijk gezocht, onze tijd gebruiken in de dienst en koninkrijk van de Here.

Dit betekent niet dat we in deze dienst volmaakt zijn geweest. De HEERE rekene ons onze onvolmaaktheden en alles wat er aan vleselijke bewegingen in onze besprekingen en handelingen heeft gewerkt niet toe. Hij zij genadig over onze arbeid. Het betekent ook niet dat de uitkomsten van ons werk in onze oordelen en in onze besluiten volmaakt zijn. Het blijft zondig mensenwerk, met al zijn gebreken en tekortkomingen.

Maar we hebben in ons werk toch wel geworsteld om de HEERE welgevallig te mogen zijn; en met de uitkomsten van ons werk de kerken te mogen dienen.

En in dat geloof geven we de uitkomsten die vast zijn gelegd in de Acta van ons werk nu ook over; aan de Here en aan de Kerken. Aan de Kerken die ons hadden afgevaardigd want het woord is nu aan de kerkenraden om de Acta te toetsen aan Gods Woord en de Kerk Orde.

Maar wat een synode door haar besluiten niet kan doen, dat geve de HEERE. Als een zegen op ons werk. Dat werk dat voor de synode niet alleen bestond in het nemen van haar besluiten, maar dat ook volbracht werd in haar gebed. Het stond niet op het agendum, maar het werken van de synode is ook bidden geweest. Zo mochten we elke vergadering beginnen met Hem en met Zijn Woord. Vanuit dat Woord ons ook beroepen op de HEERE, dat Hij het werk voleindigen zal. Er kracht uit putten en ons de weg laten wijzen.

Wie heeft de GS nu gezocht in haar besluiten? **De Kerken**, want u bent als afgevaardigden gekomen ter vergadering met een mandaat. Het mandaat van de kerken dat u namens de classis is geschonken. Die classis die spraken namens de kerkenraden. Kerkenraden die volgens artikel 21 KO geroepen zijn om 'in herderlijke zorg de gemeente te regeren, de tucht te bedienen en te zorgen dat in de gemeente alles op gepaste wijze en ordelijk gebeurt'. Dat had de GS op het oog, dat bepaalde haar agenda: de gemeenten, de kerken en haar leden.

Broeders afgevaardigden: Al lezend kwam ik terecht bij artikel 34 van de KO. Het gaat daar onder andere over de taak van de preses. Ik lees u een klein stukje uit dat artikel voor: "*Hij moet zorgen dat de discussies ordelijk verlopen. Sprekers die een woordenstrijd voeren over kleinigheden of die zich door heftige emoties laten meeslepen, moet hij het woord ontnemen en hen berispen als zij geen gehoor geven*". Soms was het inderdaad nodig, en het kon ook want de vergaderingen verliepen in goed harmonie. Er kon veel tegen elkaar gezegd worden, u hebt veel geaccepteerd ook van de preses, die zijn werk met gebreken heeft gedaan.

Maar het gaat en ging niet om ons. We zijn de Here dankbaar dat we dit werk mochten doen in een hechte broederlijke gemeenschap. Hem komt alle dank en eer toe. Hij gaf u alles en heeft het mogelijk gemaakt, Hij heeft u de krachten er voor gegeven. Krachten die hard nodig waren om niet alleen als mannen en vaders in uw gezinnen uw plaats en taak te vervullen en waar u vaak werd gemist.

Krachten om als ambtsdrager de gemeente voor te gaan in de dienst aan de Here, bezoeken in de gezinnen af te leggen, kerkenraadsvergaderingen voor bereiden en bijwonen. Want laten we dat niet vergeten; het belangrijkste is toch de plaatselijke gemeente. Daar waar de Here door Zijn Woord u en mij geroepen heeft. Daar waar de verkondiging van Zijn Woord elke week weer mocht klinken. Tot vertroosting en bemoediging maar ook tot vermaan en bekering. Aan dat werk bent u dienstbaar geweest als GS van Emmen. Ik dank u namens de Kerken voor uw trouw, voor uw vertrouwen dat u mij schonk als preses van de GS.

In die dank betrek ik ook de broeders die als secundus of als tertius waren afgevaardigd. Een aantal van u hebben daadwerkelijk als afgevaardigden deel genomen aan de vergaderingen van de GS. Een extra moeilijke opgave omdat bepaalde zaken soms in een eerdere vergadering deels al waren behandeld.

Geachte broeders afgevaardigden. Staat u mij toe om een paar woorden te richten tot het moderamen van de GS.

Ik wil u hartelijk danken voor uw constructieve arbeid. Ik mocht samen met u deze GS dienstbaar zijn. Het was mij een grote vreugde, ondanks het vele werk dat er moest gebeuren.

Als we over werk spreken dan weet de 1^e scriba, br. Bazuin daar alles vanaf, het opstellen van de conceptacta's der vergaderingen. Het verwerken van voorgestelde wijzigingen door de afgevaardigden en het tenslotte gereed maken om als Acta in boekvorm te laten verschijnen.

Ook de 2^e scriba, br Baan uitte wel eens een verzuchting als er een vergadering van de GS was afgelopen en besluiten waren genomen. Want dat betekende dat er brieven opgesteld moesten worden, instructies moesten aangepast worden naar de voorstellen en besluiten van de GS. Uitnodigingen worden verstuurd voor een volgende vergadering. En zo was er zo veel te doen. Samen met de 1^e scriba heeft u zich voortvarend van uw taak gekweten.

De GS koos als assessor br. Teunis. Weet u wat een assessor doet of moet doen? Ik zal het u zeggen: eigenlijk komt hier op neer: hij doet alles wat een ander niet doet. En dat was nog al eens wat! Een veelheid aan taken hebt u volbracht, in de soms zo weinig beschikbare tijd.

Waarom ik u dit alles vertel? Omdat het werk van de preses er een stuk eenvoudiger van wordt. Samen mochten we vergadering dienen met voorstellen en haar ordelijk doen laten verlopen. Tussen de vergaderingen in hield U alles nauwlettend in de gaten en gaf adviezen die het werk van GS te gunste kwamen. Ik dank u, als leden van het moderamen voor uw vele werk en de constructieve omgang met elkaar.

Een speciaal woord van dank voor van ds. van Gurp als adviseur van de GS. U hebt onder verdrietige en moeilijke omstandigheden een gedeelte van u werk gedaan. We hebben u een aantal vergaderingen gemist, het verlies van uw vrouw viel u zwaarder dan u verwachtte. Toch was uw adviserende taak waardevol voor de GS. We mochten als GS opmerken dat de Here u krachten deed opveren nadat u over meer tijd de beschikking had en de Here u bemoedigde en troostte.

Een speciaal woord van dank voor de samenroepende kerk van Emmen.

Het was een voorrecht om onder de Drenten te mogen verkeren in het Nieuw Amsterdamse. Met name wil ik noemen br. en zr. Folkers die als koster tijdens de vergadering van de GS fungeerden. U bent er in geslaagd om aan de hooggespannen verwachtingen te voldoen, die sommige afgevaardigden aan u stelden. Uw werk en inspanning deden ons goed, uw zorg was uitstekend en de voorzieningen waren optimaal om te kunnen vergaderen. Het heeft ons aan niets ontbroken.

Ik verzoek om br. en zr. Folkers naar voren te komen zodat de assessor u een blijk van waardering kan overhandigen namens de GS.

We naderen het eind van deze vergadering.

Wij scheiden dan ook van elkaar met de vurige hoop dat Jezus Christus ons, als Zijn Kerk beschermt en bewaard. En dat Hij door het verloop van de tijd heen Zijn werk met onze Kerken blijft voortzetten.

In Hem ligt de garantie dat de Kerk, ook met de onvolkomenheden van haar synode en in haar besluiten, toch heengeleid wordt naar de volmaaktheid van Zijn wederkomst op de wolken.

Ik wil dit dankwoord graag afsluiten met de woorden die volgen op onze Schriftoverdenking, Judas de verzen 20 -25: *“ Maar gij, geliefden, bewaart uzelf in de liefde Gods, door u zelf op te bouwen in uw allerheiligst geloof en door te bidden in de heilige Geest, verwachtede de ontferming van onze Here Jezus Christus ten eeuwigden leven. En weest ook barmhartig jegens sommigen die twifelen, redt hen door hen uit het vuur te rukken, maar weest jegens anderen barmhartig in vreze, uit afkeer zelfs van het kleed , dat door het vlees bevlekt is.*

Hem nu, die u voor struikelen kan behoeden en onberispelijk doen staan voor zijn heerlijkheid in grote vreugde, de enige God, onze Heiland, zij door Jezus Christus, onze Here, heerlijkheid, majesteit, kracht en macht vòòr alle eeuwigheid, én nu én in alle eeuwigheden! Amen.

Hierna wordt in samenzang Ps. 34 : 7 en 8 gezongen

Artikel 152: Sluiting

16-10-2010

De zitting van de middag wordt door ds. S. de Marie met gebed afgesloten, waarna de preses de laatste vergadering van de synode sluit.

Hoofdstuk 12 REGELINGEN EN INSTRUCTIES

I. HUISHOUDELIJKE REGELING VOOR GENERALE SYNODEN

1. Samenroepende kerk

De samenroepende kerk zal, in overleg met deputaten voor voorbereiding van de volgende synode en zoveel mogelijk in overeenstemming met eventuele aanwijzingen door de vorige synode gegeven:

1. met advies van de classis tijd en plaats van de eerstkomende synode vaststellen;
2. zes maanden vóór de datum van de synode een oproep doen uitgaan door aan kerken en classes bekend te maken:
 - a. de vastgestelde tijd en plaats van de eerstkomende synode,
 - b. het postadres waar stukken voor het agendum worden ingewacht,
 - c. dat drie maanden vóór de aanvang van de synode een eerste informatie zal worden verstrekt over de zaken van het agendum van de synodale vergadering,
 - d. de sluitingsdatum voor het indienen van stukken voor het agendum, en deze stellen op drie weken vóór de vastgestelde tijd van aanvang van de synode; de synode zal zelf beoordelen of zij na de sluitingsdatum in bijzondere gevallen nog stukken zal aanvaarden en in behandeling nemen;
3. voorzieningen treffen die een efficiënt werken van de synode mogelijk maken; hierbij dient aandacht te worden besteed zowel aan een goede accommodatie voor het houden van plenaire zittingen, het werk van de commissies en de administratieve dienstverlening, inclusief ondersteunende werkzaamheden ten behoeve van de scriba, zie onder andere 2.1 en 7., als aan huisvesting en verzorging van de leden der synode;
4. drie maanden vóór de datum van de synode de eerste informatie omtrent de zaken van agendum verstrekken aan alle kerken en classes, alsmede aan deputaten voor de correspondentie met de buitenlandse kerken, ter kennisgeving aan deze kerken. Zij stelt hiertoe een lijst samen, die
 - a. is ingedeeld in vaste rubrieken naar het volgende grondpatroon:
 1. Leer
 2. Kerkregering
 3. Eredienst
 4. Zending en Evangelisatie
 5. Opleiding
 6. Correspondentie buitenlandse kerken
 7. Hoge Overheid
 8. Synodalia
 9. Particularia
 10. Varia;
 - b. een duidelijke omschrijving bevat van de hoofdinhoud van voorstellen en verzoeken:
5. drie maanden vóór de datum van de synode de classes verzoeken afgevaardigden naar de synode te benoemen; elke classis vaardigt zes broeders af, predikanten en

- ouderlingen, totdat er vier classes zijn; bij vier classes of meer wordt het aantal afgevaardigden weer gesteld op vier broeders per classis, namelijk twee predikanten en twee ouderlingen (indien geen predikanten beschikbaar zijn in hun plaats ouderlingen); en voorts zes (vier) secundi-afgevaardigden;
- a. de lijst van zaken voor het agendum toezenden aan alle kerken, classes, kerkenraden en de adviseur.
 - b. dezelfde lijst, de deputatenrapporten en de 'Huishoudelijke regeling voor generale synoden' toezenden aan de door de classes benoemde primi en secundi afgevaardigden.
6. in overleg met de archiefbewarende kerk zorgdragen dat de in het generale archief voor het synodale werk beschikbaar gehouden exemplaren van de Acta en Handelingen van de voorgaande synoden sedert 1996 ter plaatse van de vergadering aanwezig zijn;
 7. na de sluitingsdatum voor het indienen van stukken het concept-agendum vaststellen; in dit concept-agendum worden alle kerkordelijk overeengekomen punten opgenomen en de bijbehorende lijst van ingekomen stukken, aangevuld met wat tot de sluitingsdatum is binnengekomen;
 8. twee weken vóór de opening der synode een uitnodiging sturen aan de primi-afgevaardigden, met mededelingen over plaats en tijd van bidstond en opening synode en over logiesadressen;
 9. op de avond voorafgaande aan de opening van de synode een bidstond beleggen en als voorganger in deze dienst een predikant uitnodigen.
 10. op de vastgestelde tijd en plaats:
 - a. de synode op christelijke wijze openen,
 - b. de credentiebrieven onderzoeken en daarover rapport uitbrengen,
 - c. de verkiezing leiden van het moderamen, achtereenvolgens van de preses, de assessor, de eerste en de tweede scriba,
 - d. de leiding overdragen aan de door de synode gekozen preses,
 - e. het agendum met alle bijbehorende stukken overdragen aan het moderamen.

2. Moderamen

Het moderamen zal

1. bestaan uit een preses, een assessor, een eerste en een tweede scriba;

De *preses* leidt de zittingen der synode overeenkomstig hetgeen bepaald is in art. 34 K.O. Krachtens zijn verantwoordelijkheid voor een ordelijke en efficiënte wijze van werken tijdens de plenaire zittingen ziet hij ook toe op de arbeid ter voorbereiding van die zittingen.

De *assessor* staat de preses bij in de leiding en vervangt hem in voorkomende gevallen. Ook draagt hij zorg voor de contacten met de pers in welke vorm dan ook. Hij behartigt in overleg met de quaestor van de synode de materiële en financiële belangen der synode. Hij draagt er zorg voor, dat de voor het archief bestemde stukken aan de archivaris ter hand worden gesteld.

De *eerste scriba* houdt aantekening van het verhandelde. Hij maakt de Acta en Handelingen gereed. Telkens wanneer een gedeelte in concept gereed is, legt hij dit ter vaststelling aan de vergadering voor. Hij zal bij zijn werkzaamheden worden ondersteund door één of twee personen die tot taak hebben de vastgestelde Acta en Handelingen te verwerken tot de definitieve Acta voor uitgave.

De *tweede scriba* verzorgt de uitgaande correspondentie. Hij regelt de werkzaamheden voor de typekamer, mede opdat de te vermenigvuldigen stukken de leden van de synode tijdig bereiken. In voorkomende gevallen vervangt hij de eerste scriba;

2. na kennisneming van het agendum de vergadering dienen met voorstellen als genoemd onder 4;
3. toezien op de naleving van het door de synode vastgestelde werk- en tijdschema;
4. zo spoedig mogelijk de vergadering een voorstel doen met betrekking tot het doen drukken van de Acta en Handelingen;
5. zodra voor een bepaald deputaatschap deputaten kunnen worden aangewezen de vergadering dienen met een voordracht ter benoeming;
6. de commissies en personen aan wie punten van het agendum ter voorbereiding zijn toevertrouwd, van advies dienen inzake een efficiënte wijze van werken;
7. De quaestor voorzien van een overzicht van de namen van de ingestelde deputaatschappen (naam samenroeper, diens telefoonnummer, adres en woonplaats); tevens geeft het moderamen daarbij aan of het deputaatschap gerechtigd is een eigen quorum aan de kerken te vragen;
8. Zo spoedig mogelijk na aanvang van de synode die classis waar de eerstvolgende synode gehouden zal worden, verzoeken een samenroepende kerk aan te wijzen en dit kenbaar te maken aan de synode die op dat moment vergadert.

3. Adviseurs

1. De gewone hoogleraren van de Theologische Universiteit zullen door de roepende kerk worden uitgenodigd voor het geven van eventuele adviezen. Zolang er nog geen hoogleraren zijn zal één of meerdere ervaren emeritus predikanten worden uitgenodigd, of één of meerdere broeders, die naar het oordeel van de synode in staat is adviezen te geven die waardevol zijn voor het gehele kerkverband. De adviseur geeft zijn adviezen in de vrije discussie ter plenaire zitting. Is bij een bepaalde zaak de deskundige inbreng van een hoogleraar of adviseur gewenst, dan wordt deze op voorstel van of in overleg met het moderamen verzocht deel te nemen aan het werk van de commissie aan welke deze zaak van advies is toevertrouwd.
2. de dienaar (dienaren) des Woords van de samenroepende kerk zal (zullen) door de preses worden uitgenodigd de zittingen van de synode als adviseur(s) bij te wonen.
3. deputaten worden door de synode uitgenodigd om bij de behandeling van op hun deputaatschap betrekking hebbende zaken aanwezig te zijn, eventueel het woord te voeren en advies te geven.

Ten dienste van de adviseurs gelden de volgende bepalingen:

- a. zo spoedig mogelijk na de opening van de synode zal een voorlopig werk en tijdschema verstrekt worden aan de adviseur(s);
- b. aan het eind van elke vergaderweek of vergaderzitting zal een zo gedetailleerd mogelijk werkschema voor de volgende vergaderweek of vergaderzitting aan de adviseur(s) verstrekt worden;
- c. in geval adviezen wenselijk en/of noodzakelijk worden geacht, zal dit telkens bij het verstrekken van dit werkschema worden vermeld, onder overlegging van de benodigde werkstukken
- d. een advies over de zaak zelf wordt in de eerste besprekingsronde ingebracht. In een tweede of derde ronde dient het advies zich te beperken tot eventueel ingediende tegenvoorstellen en amendementen;

4. Werkschema

De synode zal bij haar werkzaamheden de volgende orde in acht nemen:

1. nadat het moderamen heeft zitting genomen verzoekt de preses de leden van de synode en de aanwezige adviseurs door op te staan van hun zitplaatsen te beloven al hun arbeid ter synode te zullen verrichten in onderworpenheid aan de Heilige Schrift en in gebondenheid aan de aangenomen Belijdenis; deze belofte zal ook worden gevraagd indien iemand voor het eerst als vervanger ter synode aanwezig is;
2. het moderamen neemt kennis van het agendum en dient de vergadering met een voorstel inzake de sluitingstermijn voor het aanvaarden van stukken voor het agendum;
3. nadat de vergadering een besluit heeft genomen betreffende het onder 2 genoemde voorstel wordt zij geschorst teneinde het moderamen gelegenheid te geven voor breed overleg inzake de verdere werkwijze der synode, waaronder een schema van de volgorde en het tijdsbestek voor het afhandelen van het agendum, en inzake de huishoudelijke zaken, waaronder de benoeming van een quaestor;
4. nadat de vergadering inzake de onder 3 genoemde voorstellen heeft aanvaard, wordt een begin gemaakt met de afhandeling van het agendum;
5. na afhandeling van de punten van het agendum wordt de roepende kerk voor de volgende generale synode aangewezen. De preses houdt de censuur naar art. 48 K.O., spreekt een slotwoord en sluit de vergadering naar art. 29 K.O.

5. Vergadertechniek

1. Rapporten en adviezen, die tijdig aan de leden werden verstrekt, zullen niet worden voorgelezen maar dadelijk in behandeling worden genomen.
De preses begint daarbij met een korte weergave van de conclusies, adviezen of verzoeken in de stukken. Voorgestelde besluiten worden tezamen met de voorgestelde gronden, voorgelezen.
2. Bij de bespreking ziet de preses erop toe, dat terminologische of redactionele kritiek, die vooraf schriftelijk bij de rapporteur kon worden ingediend, niet in de plenaire zitting wordt uitgebracht.
Wel zal bij deputaten- of commissierapporten aan de leden eerst de gelegenheid worden geboden aan de opstellers vragen te stellen over eventuele inhoudelijke onduidelijkheden. De opstellers van het rapport krijgen vervolgens gelegenheid deze vragen te beantwoorden.
3. Niet dan bij uitzondering en met goedvinden van de vergadering geeft de preses meer dan twee spreekronden over dezelfde zaak. Adviseurs die uitgenodigd zijn door de synode, kunnen uitgenodigd worden deel te nemen aan de discussieronden. De preses zal de spreektijd zo rantsoeneren, dat verwacht kan worden dat afhandeling plaats vindt binnen de voor deze zaak geplande tijd. In de eerste ronde is het niet mogelijk in te gaan op wat door een vorige spreker is gezegd. Tijdens de tweede ronde kan worden ingegaan op hetgeen door sprekers in de eerste ronde is gezegd. Tegenvoorstellen en amendementen zullen als regel tijdens de tweede ronde worden ingediend. Voorstellen en amendementen kunnen alleen worden ingediend door leden die naar art. 32 KO stemrecht hebben.
4. Voorstellen en amendementen dienen schriftelijk aan de scriba ter hand gesteld te worden. Een voorstel of amendement komt alleen voor behandeling in aanmerking wanneer het door tenminste één lid wordt gesteund.
5. Wie een voorstel of amendement heeft ingediend heeft het recht, voordat de discussie gesloten wordt, te repliceren. Wanneer adviseurs of deputaten, die door de synode uitgenodigd zijn, een voorstel indienen geldt voor hen hetzelfde.

6. Bij stemming zullen eerst aan de orde komen de amendementen, vervolgens de oorspronkelijke voorstellen en de tegenvoorstellen, waarbij als regel het oorspronkelijke voorstel voorrang krijgt. Indien een voorstel een aantal onderdelen bevat en de preses deze onderdelen eerst afzonderlijk in stemming brengt, zal hij daarna het voorstel in zijn geheel aan een eindstemming onderwerpen.
- a. Voorstellen en tegenvoorstellen zullen door de preses altijd tezamen met de gronden worden geformuleerd en in de vergadering worden gepresenteerd voorafgaand aan de stemming. Zonodig zullen de scribe en de assessor de preses bijstaan bij het tot stand komen van deze formulering.
 - b. Besluiten worden zo mogelijk met algemene stemmen genomen. Is dit niet mogelijk, dan wordt beslist overeenkomstig hetgeen de meeste stemmen hebben goedgevonden.
In geval van appèl of revisie blijven buiten stemming degenen die lid waren van de vergadering, welke het omstreden besluit nam, of die deze vergadering vertegenwoordigen.
Bij staking van stemmen is een voorstel verworpen.
Over zaken wordt in de regel mondeling gestemd.
Tenzij benoemingen met goedvinden van de vergadering geschieden op enkelvoudige voordracht van het moderamen, worden personen schriftelijk verkozen.
Om verkozen te worden verklaard moet iemand de volstreekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen hebben verkregen. Blanco stemmen worden niet meegeteld bij het bepalen van de volstreekte meerderheid.
Indien nodig wordt na twee vrije stemmingen een herstemming gehouden tussen hen, die de meeste stemmen hebben verkregen. Staken hierbij de stemmen, dan wordt de oudste in leeftijd voor verkozen verklaard.
 - c. Wie overwegende bezwaren heeft tegen een genomen besluit, heeft het recht zijn tegenstemmen in de acta te doen aantekenen. Hij kan ook verzoeken hierbij de aard van zijn bezwaren aan te duiden. De synode zal hierover per geval oordelen.
 - d. Wie bezwaar heeft tegen een beslissing van de preses, kan zich op de synode beroepen. In dat geval zal zijn bezwaar terstond in behandeling komen.

6. Rapporten

1. Stijl en format van de rapporten.

Elk deputaatschap, dat een rapport indient, doet dit in een vooraf door Deputaten Voorbereiding Volgende Synode vastgestelde stijl in MSWord en dient zowel in MSWord als in PDF-format te worden aangeleverd.

Het PDF format wordt aan de afgevaardigden gestuurd voor bestudering. De andere versie gaat naar de nieuwe scribe voor opname in de Acta.

Het volgende dient als voorbeeld van een dergelijk format:

2. Rapporttitels en nummering bijlagen en aanvullingen.

Alle rapporten en aanvullingen worden genummerd, te beginnen bij 1.

Hoofdrapport = Rapport 1.

Aanvullende rapporten: rapport 2, rapport 3, enz.

In de ondertitel wordt aangegeven welke status dit rapport heeft en korte inhoudsomschrijving; bijvoorbeeld: Titel Rapport 2: Deputaten Liturgische Voorzieningen, Ondertitel: beschikbaarheid van catechismuspreken.

De bijlagen volgen de nummering van de rapporten. Bijv. Rapport 1 met bijlagen 1.1 en 1.2. De titel van de bijlagen moet weergeven de status en korte inhoudsomschrijving.

Dit bevordert uniformiteit, duidelijkheid en opzoekbaarheid.

7. Acta

Het opstellen van de Acta voor publicatie na de synode dient snel en efficiënt te gebeuren. Daarmee zal reeds tijdens de zittingen een begin worden gemaakt. De scriba zal met assistentie van kerkleden, aangewezen door de samenroepende kerk, vastgestelde Acta-tekst van de zittingen direct samen met te publiceren bijlagen, zoals rapporten, in een cumulatief Acta-document ordenen en onderbrengen, de indeling onder 1.4.a. volgend. Tegen het einde van de synode zijn de Acta dan voor een groot deel in te publiceren vorm, gereed; voor het verdere traject van de Acta zie 9.2.

8. Toegankelijkheid

1. De vergaderingen van de synode zijn toegankelijk voor leden van De Gereformeerde Kerken. Met toestemming van het moderamen kunnen ook andere personen de vergaderingen bijwonen.
2. Behalve in geval van beoordeling van personen zal de synode niet dan bij volstrekte noodzaak in besloten zitting vergaderen. Indien zij in comité vergadert, zullen allen die niet als afgevaardigden, als adviseurs of op uitnodiging van de synode aanwezig zijn, de vergadering verlaten.
3. Aan vertegenwoordigers van pers, radio of televisie kan de vergadering toestemming verlenen een verslag of reportage van openbare zittingen te maken en deze in de publiciteit te brengen.

Deze toestemming zal slechts worden verleend, wanneer de volgende voorwaarden aanvaard worden:

- a. de verslaggevers/reporters blijven zelf verantwoordelijk voor hun weergave;
- b. de verslaggevers/reporters verplichten zich onjuistheden in hun weergave via het medium, waarvan zij voor hun weergave gebruik maakten, te rectificeren in de door het moderamen gestelde vorm;
- c. het moderamen heeft altijd vooraf inzage in de te publiceren stukken en behoudt zich het recht voor de stukken te censureren met het recht op wijzigen of te verbieden dat tot publicatie van bepaalde aken wordt vergegaan;
- d. journalisten zullen tekenen voor akkoord met de door de vergadering gestelde regels.

9. Deputaten van de Generale Synode

1. Bij het benoemen van deputaten zal de synode de volgende richtlijnen aanhouden:
De benoemde deputaten zullen:
 - a. op uitnodiging van de door de synode aangewezen samenroeper(s) zo spoedig mogelijk bijeenkomen om hun werkzaamheden te regelen zo, dat deze binnen de daarvoor gestelde tijd tot een goed einde gebracht kunnen worden;
 - b. hun werkzaamheden verrichten in gebondenheid aan de door de synode omschreven opdracht;
 - c. van hun handelingen schriftelijk rapport uitbrengen aan de eerstvolgende synode. Zij dienen er naar te streven aan hun rapport conclusies te verbinden, die dermate bondig geformuleerd zijn dat ze in aanmerking komen voor een directe behandeling ter synode;
 - d. tenzij de synode anders bepaald heeft, hun rapport uiterlijk vier maanden vóór de bijeenkomst van de eerstvolgende synode indienen bij de roepende kerk;

- e. indien krachtens een beslissing van de synode toezending aan de kerken dient plaats te vinden, het rapport zo tijdig toezenden, dat het de kerken bereikt binnen de in de opdracht van deputaten gestelde termijn;
 - f. de onkosten, verbonden aan het verrichten van de hun opgedragen werkzaamheden, vergoed krijgen nadat zij een begroting hebben ingediend bij deputaten Financieel Beheer en van hen goedkeuring hebben ontvangen. Dit geldt niet voor deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords;
 - g. deputaten Financieel Beheer en Opleiding tot de Dienst des Woords zullen van hun financiën verantwoording doen aan de synode aan welke zij hun rapport uitbrengen, met daarin opgenomen het controleverslag van de aangewezen classis (zie 9.1.h.);
 - h. de synode zal aan het eind van de behandeling van haar agenda een aantal classes en kerken aanwijzen die belast worden met de controle van de boeken van de onderstaande deputaat-schappen. De aangewezen classes en kerken zullen bij toerbeurt de genoemde controles verrichten:
 - 1. Archivaris: GS 2009: DGK Hasselt e.o.
GS 2011: DGK Emmen e.o.
GS 2013: DGK Assen e.o.
 - 2. Opleiding tot de Dienst des Woords: GS 2009 classis Noord – Oost
GS 2011 classis Zuid – West
GS 2013 classis Noord – Oost
 - 3. Financieel Beheer: GS 2009 classis Zuid – West
GS 2011 classis Noord – Oost
GS 2013 classis Zuid – West
 - i. de synode vraagt aan de classis Zuid – West om een samenroepende kerk aan te wijzen voor de in 2011 te openen Generale synode en daarvan aan haar bericht te doen.
2. Voor deputaten geldt:
- a. dat een deputaat lid in volle rechten moet zijn van De Gereformeerde Kerken;
 - b. dat een deputaat als hij geen lid in volle rechten meer is zelf allereerst actie moet ondernemen om zijn deputaat zijn te doen beëindigen.

10. Deputaten voor voorbereiding van de volgende generale synode

De leden van het moderamen van de synode zullen, na de sluiting van haar zittingen, als haar deputaten:

- 1. uitvoering geven aan de besluiten van de synode, voorzover deze niet aan andere deputaten werd opgedragen;
- 2. de tekst van het laatste deel van de Acta of Handelingen, dat niet meer aan de synode konden worden voorgelegd, vaststellen, de Acta voorzien van een inhoudsopgave en register en de Acta en Handelingen der synode zo spoedig mogelijk na sluiting van de synode doen drukken en verzenden;
- 3. de samenroepende kerk voor de volgende synode van advies dienen bij de uitvoering van hetgeen bepaald is ten aanzien van de taak van de kerk;
- 4. het concept-agendum als volgt opstellen:
 - 1. opening namens de samenroepende kerk
 - 2. onderzoek van de credentiebrieven en presentie
 - 3. verkiezing van het moderamen
 - 4. constituering van de vergadering
 - 5. betuiging van instemming met de aangenomen belijdenis der kerken
 - 6. benoeming van de adviseur(s) en betuiging van instemming conform punt 5.
 - 7. vaststelling van het agendum van de synode
 - 8. behandeling van de ingekomen stukken en rapporten
 - 9. benoemingen
 - 10. vaststelling van de Acta en de Handelingen

11. aanwijzing van de samenroepende kerk voor, alsmede tijd en plaats van de volgende synode
12. censuur naar art. 48 KO
13. rondvraag
14. sluiting

Vastgesteld door de Generale Synode van De Gereformeerde Kerken op 14 november 2009.
Namens de Generale Synode,

A. Admiraal, preses

J.A. Bazuin, eerste scriba

C.A. Teunis, assessor

C. Baan, tweede scriba

II REGELING VOOR HET INDIENEN EN BEHANDELEN VAN APPEL-SCHRIFTEN

Artikel 1 Indienen van een appèlschrift

- a. Wanneer kerkenraad of een lid van één der kerken van De Gereformeerde Kerken in Nederland zoals voortgezet na de vrijmaking vanaf medio 2003, zich op grond van artikel 31 KO op de synode beroept, doet hij dit schriftelijk en dient hij zijn appèlschrift in bij de kerk die is aangewezen als samenroepende kerk voor de eerstvolgende synode; drie maanden voor de opening van de synode; tevens zendt hij een afschrift van zijn appèlschrift aan de classis waartoe hij zich in een eerder stadium al heeft gericht.
- b. De samenroepende kerk plaatst het appèlschrift op de voorlopige agenda van de eerstvolgende synode en stelt een afschrift in handen van de deputaten voor de voorbereiding van de behandeling van appèlzaken.
- c. Een appèlschrift bevat de volgende zaken:
 1. een weergave van het besluit, de besluiten en/of de handelingen van de classis waartegen de bezwaren zijn gerezen;
 2. een weergave van de reactie en/of het besluit van de classis op de door de appellant ingebrachte bezwaren;
 3. een omschrijving van de bezwaren van de appellant met opgave van redenen en indien van toepassing - weergave van de feiten;
 4. een formulering van de uitspraak welke de appellant van de synode verlangt.

Wanneer een appèlschrift niet voldoet aan de genoemde vereisten, krijgt de appellant (kerkenraad of kerklid) gelegenheid zijn appèlschrift aan te vullen binnen een termijn, die door het deputaatschap voor appèlzaken wordt bepaald.

Van de appellant wordt verlangd dat hij/zij de classis over zijn/haar appel bij de generale synode inlicht.

Artikel 2 Taak van de deputaten appèlzaken

- a. Een deputaat die betrokken is geweest bij de in appèl aanhangige zaak of die in enige persoonlijke relatie staat tot de appellant, wordt voor de duur van de behandeling van de onderhavige zaak vervangen door zijn secundus of één van de overige secundi.
- b. De deputaten nemen zo spoedig mogelijk kennis van het appèlschrift en bereiden de behandeling ervan door de synode voor. Wanneer zij er niet in slagen dit voorbereidende werk af te ronden voordat de eerstvolgende synode in eerste zitting bijeenkomt, delen zij dit tijdig aan de samenroepende kerk mee; de synode bepaalt dan een datum waarop in voortgezette zitting het appèlschrift zal worden behandeld. Wanneer de deputaten het nodig achten dat de synode eerder bijeenkomt voor de behandeling van een appèlschrift, kunnen zij de samenroepende kerk verzoeken een buitengewone synode samen te roepen. In dat geval wordt de synode binnen veertien dagen samengeroepen.
- c. Een appèlschrift is niet ontvankelijk:

1. indien het niet is ingediend vóór de eerste synode volgend op het besluit of de handelingen van de classis waartegen bezwaar wordt aangetekend, tenzij er (een) gegronde reden(en) bestaa(t)n om daarvan af te wijken;
 2. indien de appellant geen lid (meer) is van een Gereformeerde Kerk, tenzij het een appèl betreft tegen het onrecht dat hem/haar in zijn/haar hoedanigheid als kerklid is aangedaan en de gevraagde uitspraak betekenis heeft voor zijn/haar terugkeer naar de kerk of voor herstel van zijn/haar goede naam in de gemeente, of wanneer hij/zij optreedt in zijn/haar kwaliteit als wettig vertegenwoordiger van een kerklid;
 3. indien het ook na de door de deputaten gestelde termijn voor de aanvulling van het appèlschrift niet voldoet aan de in artikel 1.c. genoemde vereisten.
- d. De classis en de appellant (kerkenraad of kerklid) stellen desgevraagd alle stukken die op het geding betrekking hebben ter beschikking aan de deputaten en verstrekken alle gevraagde inlichtingen. De deputaten zijn bevoegd om termijnen stellen, waarbinnen de gevraagde medewerking moet worden gegeven. Zij zien erop toe, dat de partijen volledig geïnformeerd worden over de stukken en inlichtingen die van weerszijden in de behandeling van de zaak ter tafel worden gebracht.
 - e. De deputaten passen zo nodig mondeling hoor en wederhoor toe. Zij geven daarbij aan classis en appellant gelegenheid tot toelichting en/of verweer en tot reactie op elkaars stukken en mededelingen. Zij kunnen de partijen ook in elkaars aanwezigheid horen.
 - f. De classis en de appellant hebben het recht zich in hun schriftelijk en mondeling contact met de deputaten te laten bijstaan.
 - g. Van de mondelinge besprekingen met de classes en de appellant of zijn/haar vertegenwoordiger(s) wordt een kort verslag opgesteld, waarvan een afschrift aan beide partijen wordt verstrekt.
 - h. De deputaten kunnen advies en hulp vragen van deskundigen, mits daarbij geheimhouding in acht wordt genomen.
 - i. De deputaten zenden hun rapport en het concept voor een besluit over het ingediende appèlschrift uiterlijk tien dagen voor de afgesproken datum van (zitting van) de synode in afschrift toe aan alle afgevaardigden. Na aanvaarding van het rapport door de synode kan het rapport eventueel ook aan appellant(en) gezonden worden, indien hij/zij daarom verzoek(t)(en), zulks naar het oordeel van de synode en zonodig onder voorwaarde van vertrouwelijkheid.

Artikel 3 Behandeling en besluitvorming door de synode

- a. Bij de behandeling van het appèlschrift door de synode zijn tenminste twee deputaten aanwezig om hun rapport en voorstel toe te lichten en de synode zo nodig van advies te dienen.
- b. De appellant (kerkenraad of kerklid) of zijn/haar vertegenwoordiger(s) kan/kunnen toegang krijgen tot de zitting(en) waarin de bespreking van zijn/haar appèlschrift plaatsvindt, indien hij/zij daarom verzoek(t)(en), naar het oordeel van de synode.
- c. In de zitting(en) waarin de bespreking van het appèlschrift plaatsvindt, kan zowel aan de afgevaardigden van de betrokken classis als aan de appellant gelegenheid worden geboden zijn/haar/hun zienswijze kort toe te lichten.
- d. In het besluit van de synode worden de volgende elementen opgenomen:
 1. een weergave van het besluit, de besluiten en/of de handelingen van de classis, waarover het geschil is gerezen;
 2. een samenvatting van de bezwaren die door de appellant zijn ingebracht;
 3. een samenvatting van de gronden, de toelichting c.q. het verweer van de zijde van de classis;
 4. de uitspraak van de synode over het appèlschrift;
 5. de gronden waarop de uitspraak van de synode rust;
 6. zo nodig een aanwijzing van de rechtsgevolgen van het genomen besluit;
 7. indien van toepassing nadere aanwijzing inzake de weg waarlangs herstel van recht en vrede kan worden verkregen.

- e. De synode geeft van haar besluit binnen twee weken kennis aan de appellant en aan de classis.

Namens de Generale Synode, 16 oktober 2010,

A. Admiraal, preses
C.A. Teunis, assessor

J.A. Bazuin, scriba 1
C. Baan, scriba 2

III. REGELING VOOR HET INDIENEN VAN REVISIEVERZOEKEN

Wanneer één van de kerkenraden of classes of een lid of leden van één van De Gereformeerde Kerken aan de generale synode een verzoek wil doen tot herziening van een door een vorige generale synode genomen besluit gelden de volgende regels voor het indienen van een revisieverzoek:

1. het revisieverzoek zal tijdig ingediend worden bij de kerk, die is aangewezen als roepende kerk voor de eerstvolgende synode. De sluitingsdatum voor inzending is gesteld op drie weken vóór de vastgestelde tijd van aanvang van de synode.
2. Een revisieverzoek moet dusdanig nieuwe en klemmende argumenten bevatten dat zij een eventuele verandering van het besluit waarover revisie wordt gevraagd rechtvaardigen (K.O., art. 33).
3. Een verzoek om revisie van een besluit, dat in de kerken algemene aanvaarding heeft gevonden, moet wel met zeer klemmende redenen worden aangedrongen en er blijk van geven, dat de indiener zich ernstig rekenschap heeft gegeven van alle argumenten, waarmee dat besluit werd gemotiveerd c.q. verdedigd. (GS Kampen 1975, art. 110)
4. Voor revisieverzoeken betreffende appelzaken of andere zaken van particuliere aard geldt dat alleen zij die op enigerlei wijze geroepen zijn tot de uitvoering van de beslissing, de mogelijkheid hebben tot het doen van een revisieverzoek op basis van art. 31 K.O. Zaken van particuliere aard die in de weg van appèl op de generale synode tot beslissing gekomen zijn, behoeven immers als zodanig geen beoordeling door alle kerken of haar leden. Daarbij zij erop gewezen dat bij besluiten in zaken van particuliere aard terughoudendheid in acht is te nemen. Deze eis tot terughoudendheid heeft niet te maken met bevoogding of willekeur, maar beschermt de kerken tegen overschrijding van de grenzen van wat haar toekomt. De terughoudendheid is bovendien vereist in verband met de bescherming van de eer en de goede naam van appellanten en andere betrokkenen overeenkomstig het 9e gebod, waaraan ook kerkelijke vergaderingen gebonden zijn. (Middelburg 1896, art 94; Arnhem 1902, art. 175; Heemse 1984/5, art. 124).
5. Het revisieverzoek dient in ieder geval de volgende elementen te bevatten:
 - a. een weergave van het besluit, de besluiten en/of handelingen van de synode waartegen bezwaren zijn gerezen.
 - b. een uiteenzetting van de bezwaren van de indiener, waarbij wordt aangegeven of er strijdigheid is met Gods Woord of de KO, dan wel waarom deze bezwaren zo klemmend zijn, dat herziening noodzakelijk is. (K.O. art 31, 33)
 - c. een duidelijke formulering van de uitspraak welke de indiener van de synode verlangt.

6. Een revisieverzoek, dat aan de onder 4. genoemde criteria voldoet, zal door de samenroepende kerk na overleg met de deputaten voorbereiding volgende synode, naar alle afgevaardigden en kerkenraden worden gezonden, uiterlijk drie weken voor aanvang van de volgende synode.
7. Elk revisieverzoek wordt – onafhankelijk van het onder punt 5. genoemde - door de generale synode zelf beoordeeld op ontvankelijkheid.
8. De generale synode zal binnen twee weken na behandeling van het revisieverzoek op ordelijke wijze van haar besluit kennis geven aan de indiener van het revisieverzoek.
9. In gevallen waarin deze regeling niet voorziet beslist de synode.

Namens de Generale Synode, 16 oktober 2010,

A. Admiraal, preses
C.A. Teunis, assessor

J.A. Bazuin, scriba 1
C. Baan, scriba 2

IV. INSTRUCTIE DEPUTATEN OPLEIDING TOT DE DIENST DES WOORDS

1. Zij zien er op toe dat er structureel opleiding plaatsvindt door het College van Opleiding.
2. Zij informeren de kerken over de mogelijkheden van de opleiding. Op deze wijze zullen zij broeders stimuleren de studie theologie te volgen en broeders die zulks van zins zijn, nader adviseren.
3. Zoveel als in hun vermogen ligt ondersteunen zij het College van Opleiding in hun werkzaamheden.
4. Zij bespreken met het College van Opleiding elk half jaar het studieprogramma en de studievoortgang van de studenten aan de hand van het halfjaarlijks rapport van de opleider betreffende de planning van de onderwijsmomenten, de leerstof en het jaarlijks af te nemen examen.
5. Zij brengen aan iedere synode omtrent het sub 4 genoemde rapport uit, de rapportage over de studievoortgang van de studenten geschiedt vertrouwelijk.
6. Zij voeren minimaal twee maal per jaar een voortgangsgesprek met de opleider.
7. Zij voeren minimaal eenmaal per jaar een voortgangsgesprek met elke docent en opleidingsmedewerker.
8. Zij hebben de bevoegdheid om, in overleg met de opleider, het geven van onderwijs bij te wonen.
9. Zij hebben de bevoegdheid om, op voordracht van de opleider, één of meer overige medewerkers te benoemen en een daarbij passende vergoeding toe te kennen.
10. Zij geven elk jaar aan elke student een onderwerp op waarover de student een mondelinge presentatie geeft. Deze presentatie wordt vooraf schriftelijk ingeleverd bij deputaten. In het jaar waarin de generale synode bijeenkomt wordt deze presentatie voor de generale synode gehouden. In het jaar waarin de generale synode niet bijeenkomt wordt de presentatie voor deputaten gehouden.

11. Zij voeren elk jaar in de periode van maart tot en met mei een voortgangsgesprek met elke student afzonderlijk. Na dit gesprek geven zij een schriftelijk advies met betrekking tot de voortgang van de studie aan het College van Opleiding en de student.
12. Zij verlenen toelating tot het volgen van de Opleiding tot de Dienst des Woords aan een kandidaat-student mits hij een positief attest heeft van zijn kerkenraad inzake zijn leer, leven en motivatie, en mits hij daarna met positief resultaat een toelatingsgesprek heeft gehad met deputaten.
13. Zij dragen zorg voor het in stand houden van een benodigd ondersteuningsfonds voor de opleiding tot de dienst des Woords, en informeren de kerken hierover. Zij stellen daarvoor een conceptbegroting op van de te verwachten uitgaven en worden gemachtigd aan de kerken een quotum te vragen voor de voeding van dit fonds voor de opleiding tot de dienst des Woords. Daarnaast zullen zij de kerken oproepen voor dit belangrijke werk een plaats op het collecterooster in te ruimen en te attenderen op de mogelijkheid van giften.
14. Zij staan met raad en daad terzijde de broeders die de studie theologie of een, nader te bepalen, opleiding in de klassieke talen volgen, en indien nodig hebben zij daarover contact met de opleider en kerkenra(a)d(en) van de broeders.
15. Zij verlenen, indien nodig, aan studenten financiële ondersteuning. Voor financiële ondersteuning zullen zij de door de synode vastgestelde Regeling studiefinanciering theologische studenten hanteren. Deze regeling maken zij bekend aan de broeders die een theologische studie volgen of wensen te volgen.
16. Zij verstrekken een boekengeld aan theologische studenten met een maximum van € 1200,- per jaar. Voor een student die een opleiding klassieke talen volgt, waarmee de opleider heeft ingestemd, geldt een maximaal bedrag van € 600,- per jaar.
17. Zij dienen de eerstvolgende synode i.o.m. het college van opleiding met een advies over de vakken van de klassieke talen als onderdeel van de (voor-) opleiding, aangezien de reguliere vooropleiding klassieke talen aan de TUA is komen te vervallen.
18. Zij dienen de eerstkomende generale synode met een definitieve regeling voor het toezicht houden door het deputaatschap.
19. Zij dienen de eerstkomende generale synode met een concept voor een Statuut voor de Opleiding; in dit concept kan de definitieve regeling voor het toezicht houden door het deputaatschap, zie sub 18, worden opgenomen.
20. Zij zijn gerechtigd tot het doen van een verzoek aan de samenroepende kerk van de eerstkomende generale synode om een bijzondere of vervroegde Generale Synode bijeen te roepen indien de voortgang van de Opleiding dat noodzakelijk maakt of indien een opleider benoemd moet worden in de tijd gelegen tussen twee generale synodes.
21. Zij ondersteunen de opleider bij de opbouw van bibliotheek en dragen zorg voor de instandhouding van de bibliotheek en plegen daartoe overleg met de opleider.
22. Zij voeren zonodig overleg met de Theologische Universiteit te Apeldoorn in verband met een goede studievoortgang.
23. Zij zullen eenmaal per jaar verantwoording afleggen over het beheer van de hun ter beschikking staande financiële middelen. De penningmeester van dit deputaatschap zal

daartoe zijn boeken laten controleren door een classis die hiervoor door de synode is aangewezen. Vier maanden voor aanvang van de eerstkomende synode zal het deputaatschap een financiële begroting en de verantwoording van de financiële middelen zoals deze zijn goedgekeurd door de controlerende classis, aan de roepende kerk doen toekomen.

24. Zij zullen van hun werk rapport uitbrengen aan de eerstkomende generale synode van De Gereformeerde Kerken, en dit rapport, eventueel aangevuld met voorstellen, vier maanden voor aanvang van de synode aan de roepende kerk en tevens aan de archivaris van de Generale Synode doen toekomen.
25. Zij zullen hun archief zowel in papieren- als ook in digitale vorm (pdf-formaat op cd-rom) uiterlijk na zes jaar overdragen aan de archivaris van de Generale Synode.

Namens de Generale Synode, 16 oktober 2010,

A. Admiraal, preses
C.A. Teunis, assessor

J.A. Bazuin, scriba 1
C. Baan, scriba 2

V. INSTRUCTIES VOOR MEDEWERKERS AAN DE OPLEIDING TOT DE DIENST DES WOORDS

1. Alle medewerkers aan de Opleiding

Alle medewerkers zijn lid van één van De Gereformeerde Kerken in volle rechten en houden zich in leer en leven houden aan de Heilige Schrift, de Apostolische Geloofsbelijdenis, de Geloofsbelijdenis van Nicea, de Geloofsbelijdenis van Athanasius, de Nederlandse Geloofsbelijdenis, de Heidelbergse Catechismus en de Dordtse Leerregels en eveneens aan de kerkorde van De Gereformeerde Kerken.

2. De opleider

De opleider verplicht zich om de navolgende werkzaamheden te verrichten ten behoeve van de Opleiding:

- a. Het inrichten van de opleiding en de daarbij behorende studiegids.
- b. Het aansturen van de docenten, opleidingsmedewerker en overige medewerkers.
- c. Het aansturen van de bibliothecaris voor de bibliotheek van de Opleiding
- d. Het geven van onderwijs aan en begeleiding van de studenten waarbij de opleider bevoegd is om in alle vakken te doceren.
- e. Alle werkzaamheden die redelijkerwijs nodig zijn voor het goed functioneren van de Opleiding met uitzondering van de taken die bij de kerken of deputaten liggen. Het minimaal tweemaal per jaar voeren van een evaluatiegesprek met Deputaten.
- g. Het minimaal eenmaal per jaar voeren van een evaluatiegesprek met elke docent en opleidingsmedewerker.
- h. Het toestaan dat Deputaten het onderwijs kunnen bijwonen en er volledig aan meewerken om inzicht te geven aan de werkzaamheden en voorbereidingen die door de onderwijsgevende worden uitgevoerd in het kader van de opleiding.
- i. Klachten behoren met redenen omkleed kenbaar gemaakt te worden aan Deputaten.

3. De docent

De docent verplicht zich om onder leiding van de opleider de navolgende werkzaamheden te verrichten ten behoeve van de Opleiding:

- a. Het mede inrichten van de opleiding en de daarbij behorende studiegids in samenwerking met de opleider.

- b. Alle werkzaamheden die redelijkerwijs nodig zijn voor het goed functioneren van de Opleiding met uitzondering van de taken die bij de kerken of deputaten liggen
 - c. Het minimaal eenmaal per jaar voeren van een evaluatiegesprek met de opleider.
 - d. Het minimaal eenmaal per jaar voeren van een evaluatiegesprek met de opleider en deputaten tezamen.
 - e. Het toestaan aan deputaten om het onderwijs bij te wonen; eraan meewerken om de deputaten een goed inzicht te geven in de werkzaamheden en voorbereidingen van de docent.
 - f. Klachten dienen met redenen omkleed kenbaar gemaakt te worden aan de opleider.
4. Docent br. T.L. Bruinius
Zijn taak is het geven van onderwijs aan en begeleiding van de studenten in de navolgende vakken:
- a. Kerkgeschiedenis.
 - b. Vakken die door de opleider worden aangegeven.
5. Docent br. A. van Egmond
Zijn taak is het geven van onderwijs aan en begeleiding van de studenten in de navolgende vakken:
- a. Kerkrecht.
 - b. Catechetiek.
 - c. Vakken die door de opleider worden aangegeven.
6. Docent Ds. P. van Gurp
Zijn taak is het geven van onderwijs aan en begeleiding van de studenten in de navolgende vakken:
- a. Historia revelationis Oude Testament.
 - b. Historia revelationis Nieuwe Testament.
 - c. Exegese Oude Testament.
 - d. Exegese Nieuwe Testament.
 - e. Homiletiek.
 - f. Evangelistiek en Missiologie.
 - h. Vakken die door de opleider worden aangegeven.
7. De opleidingsmedewerker Drs. A.J. Koekkoeck
Zijn taak wordt nader bezien. Indien mogelijk zal deze betreffen om in overleg met de opleider en in samenwerking met docent kerkgeschiedenis:
- a. Een syllabus over de Nieuwe Vrijmaking 2003/2004 op te stellen.
 - b. Ander studiemateriaal m.b.t. kerkgeschiedenis op te stellen. .
 - c. Andere werkzaamheden die redelijkerwijs nodig zijn voor het onderwijs aan de Opleiding.
8. Overige medewerker
De overige medewerker heeft tot taak om onder leiding van de opleider de werkzaamheden te verrichten die passen bij de functie welke met hem of haar is overeengekomen.

Namens de Generale Synode, 16 oktober 2010

A. Admiraal, preses
C.A. Teunis, assessor

J.A. Bazuin, scriba 1
C. Baan, scriba 2

VI INSTRUCTIES COLLEGE VAN OPLEIDING

1. Het College van Opleiding heeft tot taak broeders die zich voorbereiden op het ambt van

dienaar des Woords te begeleiden en op te leiden tot gereformeerde dienaren des Woords;

via deze weg dienen zij ook de handhaving van de gereformeerde leer in de kerken, welke in alle delen overeenstemt met De Schrift, de zes belijdenisgeschriften van onze kerken en de door de Generale Synode aangenomen kerkenorde.

2. Het College richt het onderwijs in zoals de Generale Synode van Emmen 2009 heeft besloten. Daarbij geeft zij – afhankelijk van de fase in het opleidingscurriculum - acht op de aard van het eigen onderwijs in verhouding tot de externe opleidingsinstituten, zijnde begeleiding, aanvullende opleiding, dan wel vervangende opleiding.
3. Zij stelt daartoe elk halfjaar een specifiek jaarplan op voor de volgende fasen:
 1. De bachelorfase, met een normtijd van 3 jaren;
 2. De masterfase-I, met een normtijd van 1,5 jaren;
 3. De masterfase-II, met een normtijd van 1 tot 2 jaren.
4. In elk specifiek jaarplan worden aangegeven:
 1. De leerdoelen;
 2. De frequentie van de contacturen;
 3. De leerstof en de studielast;
 4. De datum c.q. data van de examens met de daarbij behorende examenstof.
5. De opleider is voorzitter van het College van Opleiding en belast met het coördineren van het onderwijs.
6. Het College van Opleiding doet desgewenst een voordracht tot benoeming van een opleider en van docenten aan Deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords.
7. Het College van Opleiding bepaalt welke aanschaffingen voor de eigen bibliotheek wenselijk zijn. De opleider stuurt daarbij de bibliothecaris aan.
8. Het College van Opleiding stelt zich steeds op de hoogte van de persoonlijke situatie van de betreffende studenten, de voortgang van hun studie en de eventuele problemen die de studenten in hun studie en/of in hun persoonlijke voorbereiding op het ambt van dienaar des Woords ervaren.
9. Het College van Opleiding adviseert de deputaten inzake de wenselijkheid van extra onderwijs in de oude talen nu de regulier vooropleiding oude talen wordt beëindigd.
10. Het College van Opleiding rapporteert tweemaal per jaar aan de Deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords.

Namens de Generale Synode, 16 oktober 2010

A. Admiraal, preses
C.A. Teunis, assessor

J.A. Bazuin, scriba 1
C. Baan, scriba 2

VII INSTRUCTIE DEPUTATEN BETREKKINGEN BUITENLANDSE KERKEN (BBK)

Aan de deputaten is opgedragen:

1. Zij zullen de vastgestelde 'Regels voor het beoefenen van Zusterkerkrelaties' t.a.v. de Liberated Reformed Church at Abbotsford (Canada) inhoud geven in goed overleg met de kerkenraad van Abbotsford.
2. Zij zullen, uitgaande van de hartelijke bereidheid de kerkelijke eenheid te zoeken met allen, die op de grondslag van Schrift, belijdenis en Dordtse kerkorde willen leven, contact zoeken, c.q. contact onderhouden met die kerken in het buitenland die met de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) in Nederland zoals bijeen op de GS Leeuwarden-1990 in correspondentie staan (zoals genoemd onderpunt 4).
3. Het doel van deze contacten is om de wettigheid van de recente vrijmaking en van het kerkverband van De Gereformeerde Kerken in Nederland aan deze kerken over te brengen en hen te verzoeken deze wettigheid te erkennen als voortvloeiende uit de gehoorzaamheid aan Gods Woord en de binding aan de belijdenis van de kerk en de Dordtse kerkorde van De Gereformeerde Kerken.
4. Zij zullen contacten onderhouden, blijven zoeken, of zo mogelijk intensiveren met de volgende kerken omdat God ons roept tot eenheid op grond van Schrift en belijdenis: de Free Reformed Churches of Australia (FRCA), die Vrye Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika (VGKSA, Zuid-Afrika), de Korean Presbyterian Churches (KPC, Korea), de Gereja Gereja Reformasi di Indonesia N.T.T. (GGRI, Indonesië), de Evangelical Presbyterian Church (EPC, Ierland), de Free Church of Scotland (FCS, de Free Church of Scotland (Continuing), Schotland), Reformed Presbyterian Church of Ireland (RPCI, eveneens Ierland), de Free Reformed Churches of the Philippines (FRCP, Filippijnen) en de Reformed Churches in the United States (RCUS, Verenigde Staten).
5. Zij zullen in het contact met de onder punt 4 genoemde kerken deze blijven waarschuwen op grond van Gods Woord dat het contact dat die kerken wensen te behouden met de GKv, niet verenigbaar is met contact met De Gereformeerde Kerken.
6. Zij krijgen m.b.t. de Australische kerken de opdracht:
 - a. richting de FRCA niet alleen haar diepe teleurstelling uitspreken over de genomen besluiten richting de GKv en DGK, maar ook haar grote bezorgdheid betreffende het ernstige tekort aan Schriftuurlijk onderscheidingsvermogen binnen de FRCA zelf; de FRCA oproepen om van haar verkeerde beoordelingen terug te komen, op te komen voor het recht en de eer van de Heer der Kerk en te verwerpen alles wat tegen Gods Woord ingaat.
 - b. Zij zullen daarbij gebruik maken van een Engelstalige versie van de brief van de GS van Emmen aan de GKv.
 - c. pas nieuwe pogingen te ondernemen om eventueel met de FRCA een zusterkerkrelatie aan te gaan wanneer de FCRA de banden met de GKv verbreekt.
 - d. eventuele ontwikkelingen in de FRCA blijven volgen.
7. Zij zullen op uitnodiging van de kerken in Indonesië alle beschikbare middelen gebruiken om zich op de hoogte te stellen van het Gereformeerde karakter van deze kerken en de kerken in Nederland daarvan op de hoogte brengen. Hiertoe kan behoren het bijwonen van de GS van deze kerken.
8. Zij zullen ten aanzien van de Canadian Reformed Churches (CanRC, Canada en Ver. Staten) het volgende doen:
 - a. richting de CANRC niet alleen haar diepe teleurstelling uitspreken over de genomen besluiten richting de GKv en DGK, maar ook haar grote bezorgdheid inzake het ernstige tekort aan Schriftuurlijk onderscheidingsvermogen binnen de CANRC zelf; de CANRC oproepen om van haar verkeerde beoordelingen terug te komen, op te

- komen voor het recht en de eer van de Heer der Kerk en te verwerpen alles wat tegen Gods Woord ingaat.
- b. Zij zullen daarbij gebruik maken van een engelstalige versie van de brief van de GS Emmen aan de GKv.
 - c. pas nieuwe pogingen te ondernemen om met de CANRC een zusterkerkrelatie aan te gaan wanneer de beschuldiging aan het adres van De Gereformeerde Kerken van scheurmakerij wordt teruggenomen.
 - d. eventuele ontwikkelingen in de CANRC blijven volgen.
9. Zij zullen ten aanzien van de Vrye Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika (VGKSA, Zuid-Afrika) eenzelfde benadering volgen als onder 8. uiteengezet is t.a.v. de CANRC.
 10. Zij zullen in hun contacten o.a. gebruik maken van Engelstalige documenten waarin de gronden voor de Vrijmaking 2003 en de wettigheid van De Gereformeerde Kerken in Nederland worden uiteengezet, en dient uit te komen dat De Gereformeerde Kerken zoals bijeen in Emmen 2009, de begeerte hebben de eenheid te onderhouden met de bovengenoemde zusterkerken. Daarin zal gebruik gemaakt worden van vertalingen van de synodebesluiten van GS Mariënborg 2005, GS Zwolle 2007 en GS Emmen 2009 aangaande oude synodebesluiten 1993-2003. Zonodig kan tevens nog gebruik gemaakt worden van één of meerdere van de volgende documenten:
 - de brochure "Do not take Words away from this Book of Prophecy" (verweerschrift tegen de GKv brochure "Not beyond what is written" en antwoord op het appèl van de GKv d.d. 2006),
 - "Deed of Liberation or Return" (Akte van Vrijmaking of Wederkeer) d.d. september 2003,
 - de brochure "Let us repent" (Laten wij ons bekeren) d.d. februari 2003
 - de "Call to Reformation" d.d. februari 2003.
 11. Zij zullen, indien gewenst, de buitenlandse zusterkerken dienen met nadere toelichting op de ontwikkelingen binnen de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt).
 12. Zij zullen waar wenselijk en mogelijk in deze contacten mondeling een nadere toelichting geven, zo nodig in een gezamenlijke vergadering met afgevaardigden van de betrokken kerken.
 13. Zij zullen antwoorden op reacties van de kant van buitenlandse kerken die betrekking hebben op de zusterkerkrelatie met onze kerken. Zij zullen kerkleden die tijdelijk in het buitenland verblijven, op hun verzoek dienen met adviezen m.b.t. kerkgang en deelname aan het kerkelijk leven ter plaatse.
 14. Zij stellen aan het begin van hun activiteiten een concept-begroting op van de te verwachten uitgaven en dienen die in bij Deputaten Financieel Beheer.
 15. Zij kunnen voor het uitvoeren van de opdrachten beschikken over de nodige financiële middelen die worden verstrekt door Deputaten Financieel Beheer.
 16. Zij zullen van hun werk rapport uitbrengen aan de eerstkomende generale synode van De Gereformeerde Kerken, en dit rapport, eventueel aangevuld met voorstellen, vier maanden voor aanvang van de synode aan de roepende kerk en tevens aan de archivaris van de Generale Synode doen toekomen.
 17. Zij zullen hun archief zowel in papieren- als ook in digitale vorm (pdf-formaat op cd-rom) uiterlijk na zes jaar overdragen aan de archivaris van de Generale Synode.

A. Admiraal, preses
C.A. Teunis, assessor

J.A. Bazuin, scriba 1
C. Baan, scriba 2

VIII INSTRUCTIE VOOR DE DEPUTATEN FINANCIEEEL BEHEER

Aan de deputaten is opgedragen:

1. Zij zullen zorg dragen voor het beheer van de onder hun verantwoording komende gelden. Zij zullen van de inkomsten en uitgaven een nauwkeurige administratie bijhouden. Zij zullen alle geldelijke fondsen binnen het kerkverband beheren. Alleen het Deputaatschap Opleiding tot de Dienst des Woord zal zelf zijn gelden ontvangen uit de kerken en deze gelden ook zelf beheren.
2. Zij zullen jaarlijks de hoogte van het quotum omgeslagen per ziel, dat door de classis is vastgesteld, kenbaar maken aan de kerken. In dit schrijven worden de kerken ook gevraagd hun geldelijk bijdrage te storten op de daarvoor ingerichte bankrekening van Deputaten Financieel Beheer. De kerken geven jaarlijks per 1 januari hun ledental aan de deputaten door. Deze opgave dient voor 15 januari schriftelijk aan de deputaten te worden gemeld.
3. Zij zijn bevoegd om de uitgaven die gedaan zijn/worden door de onderscheiden deputaatschappen te vergoeden. Van alle deputaatschappen ontvangen zij zo snel mogelijk na aanvang van hun werkzaamheden een begroting, met uitzondering van het deputaatschap Opleiding tot de Dienst des Woords. Deputaten kunnen bij gerede twijfel in overleg gaan met het betreffende deputaatschap over de hoogte van de door hen ingediende begroting. Dat geldt ook als ingediende declaraties (te) veel afwijken t.a.v. de ingediende begroting.
4. Zij zullen ervoor zorg dragen dat alle ingediende declaraties/rekeningen van een handtekening van de voorzitter en van de secretaris van het deputaatschap zullen worden voorzien.
5. De deputaten zullen jaarlijks een begroting maken over alle eventuele kosten van het kerkverband en komen tot een quotum voorstel. Zij zullen in de september vergadering van de aangewezen classis hun quotum voorstel indienen. In de jaarlijkse classisvergadering van september of in de classisvergadering van december wordt het quotum voorstel van de deputaten besproken en worden vastgesteld. De aangewezen classis bevestigt schriftelijk aan Dep. Fin. Beheer hun akkoordverklaring als ook aan de andere classis..
6. Jaarlijks zal de administratie van Deputaten Financieel Beheer worden gecontroleerd. De controle zal plaatsvinden door de aangewezen classis en zal jaarlijks per classis rouleren. De classis zal schriftelijk verslag doen van haar bevindingen voor aanvang van de eerstvolgende GS, met een voorstel hen te déchargeren. Dit verslag zal door de classis aan de samenroepende kerk worden toegezonden.
7. Eens per twee jaar zal de synode voor de komende twee jaren de classis aanwijzen welke zorg draagt voor de controle van de administratie en het vaststellen van de quota.

8. Deputaten Financieel Beheer dragen zorg voor een mantelovereenkomst om het ouderdoms-, weduwen-, en wezenpensioen van predikanten te verzekeren bij een geschikte verzekeringsmaatschappij, zodat de kerken die een predikant hebben beroepen voor dat deel kunnen voldoen aan artikel 13 KO. Deputaten richten voorts een 'Reservefonds t.b.v. emeritering' op en beheren dat fonds. Dit fonds zal het karakter hebben van een 'onderlinge steunverlening met een geringe kapitaalvorming'. Het kapitaal is nodig om een buffer te hebben voor het betalen van zgn. inhaalpremies die kerken verschuldigd kunnen zijn voor hun predikanten die een pensioen en/of AOW-gat hebben opgelopen. De Deputaten stellen een quotum vast voor dit in te stellen reservefonds, en dragen zorg voor de inning van dit quotum. Voorts adviseren zij de plaatselijke kerken over de mantelovereenkomst en het genoemde reservefonds, zodra deze een predikant wensen te beroepen.
9. De quaestor van een synode valt onder de verantwoording van Dep.Fin.Beheer. De quaestor draagt zorg voor de uitbetaling van de ingediende declaraties/rekeningen. De declaraties en rekeningen van de synode zijn voorzien van de handtekeningen van twee leden van het moderamen.
10. Zij zullen over de jaren 2010 – 2011 per jaar maximaal € 15.000,- aan deputaten Landelijk Kerkblad De Bazuin overmaken en daartoe minimaal twee maal per jaar een begroting ontvangen van deze deputaten.
11. Zij zullen van hun werk rapport uitbrengen aan de eerstkomende generale synode van De Gereformeerde Kerken, en dit rapport eventueel aangevuld met voorstellen, vier maanden voor aanvang van de synode aan de roepende kerk en tevens aan de archivaris van de Generale Synode doen toekomen.

Namens de Generale Synode, 16 oktober 2010

A. Admiraal, preses
C.A. Teunis, assessor

J.A. Bazuin, scriba 1
C. Baan, scriba 2

IX INSTRUCTIE VOOR DE DEPUTATEN ADRESVOERING/CONTACTEN OVERHEID/ BINNENLANDSE BETREKKINGEN.

Aan de deputaten is opgedragen:

1. Zij zullen zich bij de daarvoor in aanmerking komende overheidsorganen en de nodige van de overheid uitgaande instellingen bekend maken en de plaatselijke kerken op hun verzoek daarbij assisteren.
2. Zij zullen fungeren als officieel adres van het kerkverband van De Gereformeerde Kerken in Nederland (postale aanduiding "hersteld") voor overheid, andere kerkgenootschappen en landelijke instellingen en in het algemeen wanneer de kerken gezamenlijk worden aangesproken of aangeschreven.
3. Zij zullen stukken die van de overheid en overige kerkgenootschappen bij hen binnenkomen en bestemd zijn voor de kerken of anderszins van belang zijn voor de kerken onder de aandacht van de kerken brengen.
4. Zij zullen op vragen van de overheid en overige kerkgenootschappen over bepaalde zaken antwoord geven, voorzover de kerken zich na 2005 over deze en dergelijke zaken

in generale synoden hebben uitgesproken. Dit alles in overeenstemming met het gevoel van de kerken. Zij zullen zowel de bedoelde vragen als de door deputaten gegeven antwoorden ter kennisgeving aan de kerken doen toekomen.

5. Zij zullen reageren op wetgeving die door de overheid wordt voorbereid evenals op door de overheid aangekondigde of reeds genomen maatregelen, indien dit van belang is voor de onbelemmerde voortgang c.q. de wettige bescherming van de dienst van de kerk (artikel 27 KO) en indien niet op het bijeenkomen van de generale synode gewacht kan worden; van de reacties dienen deputaten de kerken in kennis te stellen.
6. Zij zullen reageren op zaken die door de overige kerken ons bekend worden gemaakt indien dit van belang is voor de onbelemmerde voortgang c.q. de wettige bescherming van de dienst van de kerk en het kerkelijke zaken betreft, indien niet op het bijeenkomen van de generale synode gewacht kan worden; van de reacties dienen deputaten de kerken in kennis te stellen.
7. Zij zullen de kerken informeren over nieuw tot stand gekomen wetgeving en andere maatregelen van de rijksoverheid die voor de kerken consequenties hebben, en over rechterlijke uitspraken die voor het functioneren van de kerken overal in het land van belang zijn.
8. Zij zullen gelukwensen of betuigingen van deelneming bij vreugde of rouw, overbrengen en de vertegenwoordiging van de kerken op koninklijke recepties voorbereiden en uitvoeren behalve wanneer de generale synode bijeen is.
9. Zij zullen op uitnodiging van de overheid de kerken vertegenwoordigen bij officiële plechtigheden met een vorstelijk of nationaal karakter, met dien verstande dat geen uitnodiging aanvaardt kan worden tot het bijwonen van religieuze samenkomsten en andere plechtigheden die in strijd komen met het Woord van de Here en de op dat Woord gegronde belijdenis van de kerken.
10. Zij zullen in het algemeen de ontvangst van hun toegezonden stukken aan afzender(s) bevestigen
11. Zij zullen ingeval zij menen, dat bepaalde hun niet regarderende stukken van betekenis kunnen zijn voor de kerken of voor een ander generaal deputaatschap, de afzender(s) daarheen verwijzen
12. Zij zullen het adressenbestand van de kerken en van de overige kerkgenootschappen up-to-date houden.
13. Deputaten zullen ontwikkelingen in andere kerkverbanden nauwlettend volgen. Zij zullen, wanneer zich tekenen voordoen, waaruit blijkt dat er sprake is van trouw aan Schrift en belijdenis (drie formulieren van enigheid) en samenleven volgens de Gereformeerde Kerkorde, daartoe oriënterende gesprekken houden met een gemeente of kerkverband om zich over deze tekenen nader te laten informeren.
14. Zij zullen enkele of gegroepeerde al dan niet reeds vrijgemaakte verontruste kerkleden van de GKv of andere kerkgenootschappen verwijzen naar de kerkenraad van de dichtstbijzijnde kerk.
15. Zij zullen desgevraagd adviezen verlenen aan de plaatselijke kerken bij het aangaan van gesprekken met de onder 14 genoemde personen.

16. Zij stellen bij het begin van hun werkzaamheden een conceptbegroting op van de te verwachten uitgaven en dienen die in bij de deputaten financieel beheer.
17. Zij kunnen voor het uitvoeren van de opdrachten beschikken over de nodige financiële middelen die worden verstrekt door Deputaten Financieel beheer.
18. Zij zullen van hun werk rapport uitbrengen aan de eerstkomende generale synode van De Gereformeerde Kerken, en dit rapport eventueel aangevuld met voorstellen, vier maanden voor aanvang van de synode aan de roepende kerk doen toekomen.
19. Zij zullen hun archief zowel in papieren- als ook in digitale vorm (pdf-formaat op cd-rom) uiterlijk na zes jaar overdragen aan de archivaris van de Generale Synode.

Namens de Generale Synode, 16 oktober 2010

A. Admiraal, preses
C.A. Teunis, assessor

J.A. Bazuin, scriba 1
C. Baan, scriba 2

X. INSTRUCTIE VOOR DE DEPUTATEN CURATOREN VAN HET LANDELIJK GEREFORMEERD KERKBLAD DE BAZUIN EN DE LANDELIJKE WEBSITES

1. Zij zullen de uitgave en ontvangst van het landelijk Gereformeerd Kerkblad De Bazuin in de kerken bevorderen in overleg met en met inschakeling van de redactie en medewerkers.
2. Zij zullen toezien op het naleven van de Regelingen Kerkblad en het Redactiestatuut Landelijk Kerkblad van De Gereformeerde Kerken in Nederland, beide zoals vastgesteld door de generale synode te Mariëenberg 2005/2006.
3. Zij zijn verantwoordelijk voor de Schriftuurlijke koers van DE BAZUIN en de websites, binnen het kader van artikel 30 van de kerkenorde.
4. Zij zullen de leden van de redactie schriftelijk aanstellen en een rooster van aftreden van de redactie opstellen.
5. Zij zullen aan de redactie medewerkers toevoegen met bijzondere taken, te weten:
 - a. leden van de eindredactie door wie het blad persklaar gemaakt wordt;
 - b. een administrateur;
 - c. een medewerker voor de financiële administratie;
 - d. een redactiesecretaris;
 - e. een webmaster.
6. Zij zullen zo mogelijk een deskundige op communicatiegebied toevoegen aan de redactie.
7. Zij zullen tenminste eenmaal per jaar met de redactie vergaderen om het beleid te bespreken.
8. Zij zullen de instructie van de webmaster controleren op uitvoerbaarheid t.b.v. het onderhouden van de websites voor de kerken en DE BAZUIN.

9. Zij zullen minimaal vier maal per jaar de boekhouding van de penningmeester beoordelen en de penningmeester ondersteunen waar dit wenselijk is.
10. Zij zullen minimaal twee maal per jaar een financieel overzicht en een begroting opstellen en dit met deputaten financieel beheer bespreken. Ook zullen zij in overleg met deze deputaten de financiële rapportage ten behoeve van de synode opstellen.
11. Zij zullen van hun werk rapport uitbrengen aan de eerstkomende generale synode van De Gereformeerde Kerken, en dit rapport eventueel aangevuld met voorstellen, vier maanden voor aanvang van de synode aan de roepende kerk en tevens aan de archivaris van de Generale Synode doen toekomen.
12. Zij zullen hun archief zowel in papieren- als ook in digitale vorm (pdf-formaat op cd-rom) uiterlijk na zes jaar overdragen aan de archivaris van de Generale Synode.

Namens de Generale Synode, 16 oktober 2010

A. Admiraal, preses
C.A. Teunis, assessor

J.A. Bazuin, scriba 1
C. Baan, scriba 2

XI. Instructie voor de deputaten Onderzoek Herziene Statenvertaling.

Aan de deputaten is opgedragen:

1. Zij zullen nauwkeurig onderzoek doen naar de Schriftuurlijke betrouwbaarheid en de bruikbaarheid van de “Bijbel in de herziening van de Statenvertaling” (afgekort HSV), uitgegeven op last van de Stichting Herziening Statenvertaling, uitgaande van het hoofdbestuur van de Gereformeerde Bond, voor De Gereformeerde Kerken. Bij de beoordeling zal steeds de betrouwbaarheid voorop staan, de leesbaarheid komt dan op de tweede plaats.
2. Zij zullen de volgende synodevergadering dienen met een voorstel waarin beargumenteerd zal worden of de Herziene Statenvertaling in zijn volledige versie aanvaardbaar is voor kerkelijk gebruik; en indien dit het geval is hoe kerkelijk om te gaan met de NBG 1951 uitgave en de Statenvertaling.
3. Zij zullen zonodig bij het uitvoeren van hun opdracht advies inwinnen van deskundigen op het gebied van grondtalen.
4. Zij zullen bij hun onderzoek kennisnemen van publicaties m.b.t. de HSV voorzover deze dienstig zijn bij hun onderzoek.
5. Zij zullen contact hebben met de Stichting Herziening Statenvertaling en werkbijeenkomsten en andere bijeenkomsten van deze stichting bijwonen, voor zover dat dienstig is voor het onderzoek en zulks met inachtneming van de overige artikelen van de instructie.
6. Zij zullen daarnaast een vervolgonderzoek doen naar de leesbaarheid van de HSV, zowel m.b.t. het gebruik in de erediensten en officiële bijeenkomsten als m.b.t. het Bijbellezen in gezinnen en op verenigingen.

Bij hun selectie van Schriftgedeelten uit de HSV zullen zij met name ook moeilijk leesbare gedeelten van de NBG 51 vertaling, beoordelen.

Daarvoor zullen zij in dat geval onder kerkleden deze leesbaarheid breed toetsen

7. Zij zullen de kerkenraden en kerkleden oproepen zich te verdiepen in de HSV door het gebruik van de HSV in gezinnen en verenigingen aan te bevelen en kritische opmerkingen inzake de leesbaarheid en de betrouwbaarheid naar de deputaten te zenden.
Zij zullen de kerkenraden bevragen op hun oordeel of de HSV aanvaardbaar is voor kerkelijk gebruik, en hen verzoeken om ook de kerkleden de gelegenheid te geven zich hierover uit te spreken.
Hiertoe zullen zij de kerkenraden tijdig aanschrijven.
8. Zij zullen de uit hun onderzoek naar voren gekomen kritische opmerkingen m.b.t. de inhoud van de HSV blijven richten aan de Stichting Herziene Statenvertaling. Voorts zullen zij bij de eerstvolgende druk nagaan in hoeverre de stichting rekening heeft gehouden met deze opmerkingen.
9. Zij stellen bij het begin van hun werkzaamheden een conceptbegroting op van de te verwachten uitgaven en dienen die in bij de deputaten financieel beheer.
10. Zij kunnen voor het uitvoeren van de opdrachten beschikken over de nodige financiële middelen die worden verstrekt door Deputaten Financieel beheer.
11. Zij zullen hun archief zowel in papieren- als ook in digitale vorm (pdf-formaat op cd-rom) uiterlijk na zes jaar overdragen aan de archivaris van de Generale Synode.
12. Zij zullen van hun werk rapport uitbrengen aan de eerstkomende generale synode van De Gereformeerde Kerken, en dit rapport eventueel aangevuld met voorstellen, vier maanden voor aanvang van de synode aan de roepende kerk en tevens aan de archivaris van de Generale Synode doen toekomen.

Namens de Generale Synode, 16 oktober 2010

A. Admiraal, preses
C.A. Teunis, assessor

J.A. Bazuin, scriba 1
C. Baan, scriba 2

XII. INSTRUCTIE DEPUTATEN AD ART. 49 KO.

Aan deze deputaten is opgedragen:

1. Zij zullen de classes bijstaan in alle gevallen waarbij de kerkorde dit voorschrijft, en op verzoek van de classes bij bijzondere moeilijkheden. Zo zullen zij hulp bieden bij situaties als: het ontslag van een predikant van zijn verbintenis aan een gemeente en ontheffing uit het ambt (art. 14, 15 KO), bij de toelating van predikanten uit andere kerken, bij de toelating van afgezette predikanten en moedwillige verlaten van predikanten uit de gemeenten. De adviezen aan een classis behoren gegeven te worden voordat de leden van de classis hun stem uitbrengen. Bij een conflict tussen het oordeel van de classis en de deputaten zal de Generale Synode daarover een besluit nemen.

2. Zij, of enkelen van hen, zullen toezicht houden op het peremptoir examen van aanstaande predikanten. Zij kunnen vragen stellen tijdens het peremptoir examen aan de kandidaat. Zij zullen mede beraadslagen en adviseren. De adviezen aan de classis behoren gegeven te worden voordat de leden van de classis hun stem uitbrengen. De classis besluit over het toelaten van de kandidaat tot de bediening van het Woord en de heilige sacramenten. Bij een conflict tussen het oordeel van de classis en de deputaten zal de Generale Synode daarover een besluit nemen.
3. Zij zullen de tijdelijke wijzigingen in de KO die naar het besluit van de GS Mariënborg 2005 zijn genomen, controleren op hun uitvoerbaarheid en werkzaamheid. Zij zullen bij de samenroepende kerk van de eerstvolgende Generale Synode zo nodig een verzoek indienen om die artikelen van de KO die tijdelijk gewijzigd zijn opnieuw te bezien en – indien dit nodig is - te herformuleren.
4. Wanneer bepaalde zaken niet kunnen wachten tot de eerstvolgende Generale Synode omdat ze zeer complex zijn of grote moeite oproepen in de kerken, of omdat omstandigheden in het kerkverband wijzigingen in de aanpassingen van de KO vereisen, zullen zij bij de samenroepende kerk van de eerstvolgende Generale Synode een verzoek indienen om een vervroegde Generale Synode bijeen te roepen.
5. Zij zullen van hun werk rapport uitbrengen aan de eerstkomende Generale Synode van De Gereformeerde Kerken, en dit rapport vier maanden voor aanvang van de synode aan de roepende kerk en tevens aan de archivaris van de Generale Synode doen toekomen. Dit na toestemming van Deputaten Voorbereiding volgende Generale Synode.
6. Zij zullen hun archief zowel in papieren- als ook in digitale vorm (pdf-formaat op cd-rom) uiterlijk na zes jaar overdragen aan de archivaris van de Generale Synode.

Namens de Generale Synode, 16 oktober 2010

A. Admiraal, preses
C.A. Teunis, assessor

J.A. Bazuin, scriba 1
C. Baan, scriba 2

XIII. INSTRUCTIE ARCHIVARIS SYNODE ARCHIEF VAN DE GEREFORMEERDE KERKEN IN NEDERLAND

Aan de archivaris wordt opgedragen:

1. Hij beheert in opdracht van de generale synode van De Gereformeerde Kerken de synode- en documentatiestukken van de jl. gehouden synode 2009/2010 te Emmen.
2. Hij draagt zorg voor een geordend overzicht van de stukken in een door hemzelf ingerichte archiefkast c.q. archiefruimte. Dit betreft zowel de aangeleverde stukken op papier als wel in digitale vorm op CD of DVD.
3. Hij zal er zorg voor dragen dat er na afloop van elke synode een getekend exemplaar van de Acta en drie exemplaren van de vertrouwelijke Acta (waarvan één getekend) aan het archief zullen worden toegevoegd.

4. Hij deelt het archief met zijn stukken zodanig in, dat alle stukken optimaal toegankelijk worden gemaakt. Hij kan gebruik maken van de bijlagen die bij deze instructie worden toegevoegd n.l.: Archiefschema (bijlage 1) en Trefwoordenregister (bijlage 2).
5. Ook zal hij een postboek bijhouden waaruit na te gaan is of het archief compleet is.
6. Hij neemt na afloop van de synode de stukken, die daarvoor in aanmerking komen, over van de scriba's 1 en 2 en overige functionarissen en bergt deze stukken in het archief op.
7. Hij bewaart alle vertrouwelijke informatie en staat voor alle vertrouwelijke informatie onder de belofte van strikte geheimhouding.
8. Het raadplegen van niet vertrouwelijke stukken kan geschieden en het uitlenen van die stukken kan dan plaatsvinden na verkregen toestemming van de archiefvoerende kerk. Het uitlenen geschiedt tegen een ontvangstbewijs en wordt door hem geregistreerd.
9. Het raadplegen van vertrouwelijke stukken kan en mag pas plaatsvinden nadat de archivaris overlegd heeft met Deputaten Voorbereiding Volgende Synode. Zij zullen de archivaris binnen veertien dagen nadat de aanvraag is binnengekomen bij de deputaten voorzien van een schriftelijk ondertekend antwoord (in tweevoud), dat door de archivaris zal worden overhandigd aan het verzoekend kerklid. In deze brief zullen deputaten bij een negatief antwoord de reden aangeven.
10. Wanneer Deputaten Voorbereiding Volgende Synode toestemming geven voor het inzien van vertrouwelijke stukken zal de archivaris het verzoekend kerklid wijzen op de strikte vertrouwelijkheid. De archivaris zal een kopie aan het verzoekend kerklid overhandigen, welke hij binnen veertien dagen moet retourneren aan de archivaris.
11. Hij zal een lijst bijhouden waarin de uitgifte (gedateerd) is geregistreerd van alle vertrouwelijke stukken.
12. Hij draagt zorg dat de scriba van de archiefvoerende kerk (Zwolle) als tweede sleutel gemachtigde, zijn taak in voorkomende gevallen kan uitvoeren.
13. Hij maakt een lijst op van alle voor vernietiging in aanmerking komende stukken en vernietigt deze stukken na verkregen toestemming van de laatst voorafgaande generale synode.
14. De onkosten die de archivaris voor zijn werk maakt, kunnen door hem worden gedeclareerd bij het deputaatschap Financieel Beheer. Hij zal hiervoor een conceptbegroting opstellen en deze aan Deputaten Financieel Beheer overhandigen.
15. Hij zal er zorg voor dragen dat elk jaar het archief gecontroleerd zal worden door een van te voren aangewezen kerk, welke op bijgevoegde lijst (bijlage 1) staat aangegeven.
16. Het mandaat van de archivaris wordt stilzwijgend verlengd, tenzij hij ontheffing van zijn arbeid vraagt of de generale synode de aanwijzing van een andere archivaris noodzakelijk acht. Is er onverhoopt sprake van wanbeheer, dan kan hij met onmiddellijke ingang worden ontslagen van zijn functie.
17. Hij dient de volgende Generale Synode met een advies om, naast de kerkelijke archiefstukken, een documentatiecentrum op te zetten waarin documenten verband houdend met De Gereformeerde Kerken bewaard worden op een zodanige wijze dat deze te raadplegen zijn. Dat betreft zowel de bewaarfunctie, de beheerfunctie en de

personele aspecten. Hij kan daartoe advies inwinnen bij Deputaten Voorbereiding Volgende synode.

18. Vooruitlopend op een documentatiesysteem begint hij reeds nu met het verzamelen en beheren van documenten welke van belang kunnen zijn voor De Gereformeerde Kerken.

Namens de Generale Synode, 16 oktober 2010

A. Admiraal, preses
C.A. Teunis, assessor

J.A. Bazuin, scriba 1
C. Baan, scriba 2

XIV. INSTRUCTIE DEPUTATEN ONDERZOEK SYNODEBESLUITEN GS OMMEN T/M GS ZUIDHORN (DOS).

Aan deputaten is opgedragen:

1. Zij zullen het onderzoek dat reeds gedaan is naar de synodebesluiten vanaf de synode van Ommen 1993, en op basis waarvan besluiten zijn genomen op de synode van Mariënberg 2005, voortzetten.
2. Zij zullen het schema, dat door de synode van Zwolle in haar vergadering van 15 maart 2008 is vastgesteld, waarin de resterende onderwerpen zijn opgenomen verifiëren op correctheid en compleetheid.
3. Zij zullen bij hun onderzoek, naast de materialen ook opnemen, de bij het onderzoek genomen overwegingen, en een concept besluittekst voor de eerstvolgende Generale Synode, die aangeeft of herziening dan wel afschaffing nodig is, voorzien van de daarbij behorende gronden; bij die besluiten, waarvoor geen gronden zijn om ze af te schaffen op grond van Schrift en/of kerkorde, maar die vanwege praktische redenen in de huidige situatie van de kerken niet toepasbaar zijn, het volgende voorstel te doen: deze besluiten dienen in de toekomst herbeoordeeld te worden in het licht van de ontstane situatie
4. Zij zullen indien de mogelijkheden tot completering ontbreken, aan de Synode aangeven welke synodebesluiten nog overblijven voor nader onderzoek. Dit zal worden opgenomen in het rapport.
5. Zij stellen bij het begin van hun werkzaamheden een concept-begroting op van de te verwachten uitgaven en dienen die in bij Deputaten Financieel Beheer.
6. Zij kunnen voor het uitvoeren van de opdrachten beschikken over de nodige financiële middelen die worden verstrekt door Deputaten Financieel Beheer.
7. Zij zullen de door haar opgestelde lijst, met overgebleven synodebesluiten, en het rapport, zoals boven beschreven, uitbrengen aan de eerstkomende Generale Synode van De Gereformeerde Kerken, en deze zaken drie maanden voor aanvang van de synode aan de roepende kerk en tevens aan de archivaris van de Generale Synode doen toekomen.
8. Zij zullen hun archief zowel in papieren- als ook in digitale vorm (pdf-formaat op cd-rom) uiterlijk na zes jaar overdragen aan de archivaris van de Generale Synode.

XV. INSTRUCTIE DEPUTATEN LITURGISCHE VOORZIENINGEN (DLV)

Aan deputaten is opgedragen:

1. Zij zullen blijvend acht geven op de behoefte in de kerken aan nieuwe exemplaren van het Gereformeerde Kerkboek en zich blijven vergewissen van de beschikbaarheid ervan; zonodig nemen zij maatregelen die de beschikbaarheid ervan bevorderen.
2. Zij zullen de kerken dienen met het beschikbaar stellen van voldoende catechismuspreken en preken die bestemd zijn voor bijzondere gelegenheden als gedenkdagen van heilsfeiten, bid- en dankstonden, en voor de voorbereiding voor de viering van het Heilig Avondmaal. Zij zullen de behoefte hieraan van tijd tot tijd blijven peilen.
3. Zij zullen t.a.v. de eventueel te lezen preken twee lijsten met namen van predikanten aanleggen en beheren:
Lijst 1:
 - Predikanten en professoren die over leden zijn in de periode van de vrijmaking van 1944 en die van 2003 en die tijdens hun leven geen verkeerde kerkelijke keus hebben gemaakt, overeenkomstig het advies van de Generale Synode van Mariënborg, acta artikel 23, besluit 7.3.Lijst 2:
 - Predikanten die tijdens hun leven de zaak van de vrijmaking-1944 een warm hart toegedaan waren en die vóór augustus 1944 zijn overleden, van deze predikanten worden thans op de lijst opgenomen de predikanten Ds. J.W. Tunderman en Ds. M.B. van 't Veer, en
 - Predikanten die tijdens hun leven zich niet gevoegd hebben bij De Gereformeerde Kerken en vóór 1 januari 1990 de 50-jarige leeftijd hadden bereikt en van de professoren: D. Deddens en K. Deddens, zie bijlage 2 van het deputatenrapport.
4. Zij zullen een gegevensbank gaan opzetten met in eerste instantie de bestanden van wijkgemeente Amersfoort e.o., waarbij de daar aanwezige kennis en kunde ter beschikking wordt gesteld, en zullen die (laten) onderhouden met preken welke 'geoorloofd worden geacht om te lezen in een eredienst'. In deze gegevensbank worden opgenomen:
 - Preken van predikanten uit lijst 1.
 - Preken van predikanten uit lijst 2, indien één van de kerken hierover het oordeel 'geoorloofd om te lezen in een eredienst' heeft uitgesproken en plaatsing bij Deputaten Liturgische Voorzieningen heeft aangevraagd onder toezending van de volledig ingevulde 'Verklaring van preek-beoordeling' (zie bladzijde 6 van het aanvullend deputatenrapport).
5. Zij zullen de preekbestanden op de website van de kerken (laten) plaatsen in overleg met Deputaten Curatoren Landelijk Kerkblad en Websites en zo ter beschikking stellen aan de kerken.
6. Zij zullen een preek uit lijst-2, waartegen een kerkenraad een gegrond bewaar heeft en dat gemeld heeft aan alle kerkenraden en middels het formulier 'Verklaring van preekbeoordeling' aan deputaten Liturgische Voorzieningen, verwijderen uit de lijst van

preken welke geoorloofd worden geacht om te lezen in een eredienst. Zij plaatsen de bewuste preek in de lijst van preken welke niet geoorloofd worden geacht om te lezen in een eredienst.

7. Zij zullen aan een preek uit lijst-1, waartegen een kerkenraad een gegrond bewaar heeft en dat gemeld heeft aan alle kerkenraden en middels het formulier 'Verklaring van preekbeoordeling' aan deputaten Liturgische Voorzieningen, het bewuste bezwaar toevoegen in het bestand waarin de betreffende preek is gepubliceerd.
8. Zij zullen de kerken oproepen mee te werken onder leiding van deputaten aan het digitaliseren van preken in overeenstemming met de richtlijnen welke door de GS zijn vastgesteld.
9. Zij zullen van hun werk rapport uitbrengen aan de eerstkomende generale synode van De Gereformeerde Kerken, en dit rapport, eventueel aangevuld met voorstellen, vier maanden voor aanvang van de synode aan de roepende kerk en tevens aan de archivaris van de Generale Synode doen toekomen.
10. Zij zullen hun archief zowel in papieren- als ook in digitale vorm (pdf-formaat op cd-rom) uiterlijk na zes jaar overdragen aan de archivaris van de Generale Synode.

Namens de Generale Synode, 16 oktober 2010

A. Admiraal, preses
C.A. Teunis, assessor

J.A. Bazuin, scriba 1
C. Baan, scriba 2

XVI INSTRUCTIE VOOR DEPUTATEN VOORBEREIDING VOLGENDE GENERALE SYNODE.

Aan deputaten is opgedragen:

1. Deputaten zullen, in samenwerking met de door de generale synode aangewezen roepende kerk de volgende generale synode voorbereiden.
2. Zij zullen er zorg voor dragen en er op toezien dat de voorbereidingen verlopen volgens de Regeling voor de generale synode, zoals die door de generale synode is vastgesteld en is opgetekend in de bijlage.
3. Zij zullen de roepende kerk informeren, adviseren en ondersteunen bij alle werkzaamheden die voortvloeien uit de opdracht om de volgende synode bijeen te roepen.
4. Zij zullen zich bij hun werk zonodig laten adviseren door de vorige roepende kerk en door de predikanten in het kerkverband.
5. Zij zullen van hun werkzaamheden rapport uitbrengen aan de eerstkomende generale synode van De Gereformeerde Kerken, en dit rapport eventueel aangevuld met voorstellen drie weken voor aanvang van de synode aan de roepende kerk en tevens aan de archivaris van de Generale Synode doen toekomen.

Namens de Generale Synode, 16 oktober 2010

A. Admiraal, preses
C.A. Teunis, assessor

J.A. Bazuin, scriba 1
C. Baan, scriba 2

XVII INSTRUCTIE VOOR DE QUAESTOR VOOR AFHANDELING VAN DE FINANCIËLE ZAKEN VAN DE SYNODE VAN DE GEREFORMEERDE KERKEN

1. De quaestor verricht zijn werk onder de verantwoording van Deputaten Financieel Beheer.

2. De quaestor krijgt alle ondertekende declaraties en rekeningen van alle gemaakte kosten van de synode van De Gereformeerde Kerken. Deze declaraties en rekeningen dienen te zijn voorzien van de handtekeningen van de preses en de scriba/assessor van de synode.

3. De Deputaten Financieel Beheer stellen gelden ter beschikking aan de quaestor, zodat hij tot uitbetaling kan overgaan. De uitbetaling dient te geschieden op privé- of zakelijke rekeningen van de indieners.

4. Hij maakt een totaal overzicht van alle ondertekende declaraties en rekeningen van alle gemaakte kosten van de synode in een overzichtsrekening.

5. Hij stuurt de totale overzichtsrekening met één kopie van alle ondertekende declaraties en rekeningen naar Deputaten Financieel Beheer. Deputaten Financieel Beheer controleren de overzichtsrekening met de kopieën van de ingediende declaraties en rekeningen.

6. De quaestor maakt een begroting voor de volgende synode en stuurt deze begroting naar Deputaten Financieel Beheer. Deputaten Financieel Beheer kunnen deze begroting in hun financiële overzicht verwerken en een half jaar voor de aanvang aan de volgende synode ter beschikking stellen.

7. Het moderamen van de synode stelt twee broeders aan om een kascontrole te houden bij de quaestor.

8. Zijn alle financiële handelingen door de quaestor verricht, dan kan hij zijn financiële administratie overdragen aan de Deputaten Financieel Beheer. De aangewezen classis controleert de gehele administratie van Deputaten Financieel Beheer. Hiermee is zijn taak als quaestor van de synode ten einde.

Namens de Generale Synode, 2 oktober 2010,

A. Admiraal, preses
C.A. Teunis, assessor

J.A. Bazuin, scriba 1
C. Baan, scriba 2

Hoofdstuk 13. CORRESPONDENTIE

I. Brief classis Noord-Oost inzake behoefte aan predikanten

Aan : De Classis Noord/Oost van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeenkomend
op 13 juni 2009
p/a De Gereformeerde Kerk van Emmen e.o.
De heer L.G. Spoelman
't Rak 47
7761 GM Schoonebeek

Van : De Gereformeerde Kerk van Mariënborg e.o.
A.H. Ramaker
W. Hentstraat 5
7692 AL Mariënborg
Telefoon: 0523-25.10.48

Datum: 11 mei 2009

Betreft: **Behoeftte aan predikanten**

Geachte broeders,

In de classisvergadering van de classis Noord-Oost op 13 juni jl. is gesproken over de behoefte aan predikanten in onze kerken.

1. Constateringen

We hebben de volgende feiten vastgesteld:

1. Ons kerkverband bestaat uit een beperkt aantal gemeenten: 9 gemeenten en 2 wijk-of deelgemeenten.
2. Ons kerkverband beschikt over één predikant in vaste dienst en één emeritus-predikant (geboren 21 september 1921).
3. Twee studenten uit ons kerkverband volgen een theologische opleiding aan de Theologische Universiteit van de Christelijke Gereformeerde Kerken te Apeldoorn.
4. Het zal nog enkele jaren duren voordat de studenten hun opleiding afgerond zullen kunnen hebben.
5. De bedoelde twee studenten worden begeleid door onze Commissie van Begeleiding.
6. De Commissie van Begeleiding bestaat uit: Br. T.L. Bruinius, Dr. P. van. Gurp en Dr. S. de Marie. (blz. 460 Acta Zwolle 2007)
7. De instructie voor de Commissie van Begeleiding voor Opleiding tot de Dienst des Woords, luidt als volgt:

“De commissie heeft tot taak de broeders die zich voorbereiden op het predikambt te begeleiden en te onderwijzen ten dienste van hun vorming tot gereformeerde predikanten en de handhaving van de gereformeerde leer in de kerken.

Zij stellen zich daartoe steeds op de hoogte van:

- 1. de situatie van de betreffende broeders,*
- 2. de voortgang van hun studie en*
- 3. de problemen die de broeders in hun studie en/of in hun persoonlijke voorbereiding op het predikantschap ervaren.*

De commissie rapporteert tweemaal per jaar aan de Deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords.” (Acta van de Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, Zwolle 2007, pagina 213).

8. De instructie van Deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords vermeldt omtrent het contact met de Commissie van Begeleiding het volgende:

“Artikel 5: Zij zullen de commissie van begeleiding zoveel als in hun vermogen ligt ondersteunen en bijstaan in hun werkzaamheden.

Artikel 6: Zij zullen twee maal per jaar middels een rapportage op de hoogte worden gehouden van de vorderingen van de studenten door de commissie van begeleiding. Zij zullen hierbij aan iedere synode, betreffende deze tweejaarlijkse rapportage, vertrouwelijk rapport uitbrengen over dit onderdeel van hun arbeid.

Artikel 8: Zij zullen de broeders die de studie theologie of de z.g. vooropleiding in de klassieke talen volgen, met raad en daad ter zijde staan.

Zij zullen de broeders hierin zoveel als mogelijk is, bijstaan en indien nodig daarover contact hebben met de begeleiders en kerkenra(a)d(en) van de broeders.

Zij zullen erop toezien dat er structureel begeleiding plaatsvindt door de commissie van begeleiding.” (Acta van de Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, Zwolle 2007, pagina 213/214).

9. Tijdens de looptijd van de studie kan niet met volstrekte zekerheid de uitspraak gedaan worden of de studenten

- 1. de opleiding zullen afronden;*
- 2. daarna geschikt zijn voor het ambt van predikant in onze kerken;*
- 3. daarna de wil hebben om predikant te worden in onze kerken.*

10. We weten thans niet of er aanmeldingen zullen komen van jonge mannen die de opleiding willen gaan volgen.

11. Wel weten we dat de opleiding tot predikant al gauw zes jaren duurt.

12. In De Bazuin nummer 15 van 22 april 2009 schreef Dr. P. van Gorp in het artikel “Calvijn en de prediking” onder meer het volgende:

- 1. pagina 189: “Wij zullen nooit het antwoord vinden op de vraag ‘wat was het grote belang van het optreden van Calvijn?’ wanneer wij geen aandacht schenken aan zijn arbeid met betrekking tot de prediking van het Woord van God.”*

- 2. pagina 190: “In de geloofsbelijdenis van de Franse Gereformeerde Kerken (de zogenaamde Confessio Gallicana), in 1559 door de synode van Parijs opgesteld overeenkomstig een ontwerp van Calvijn, staat in artikel 25:*

De kerk kan niet bestaan als er geen predikanten zijn die het ambt hebben om te prediken en die geëerd moeten worden en aangehoord met eerbied wanneer zij wettig geroepen zijn en hun ambt trouw bedienen (Matt. 10:40; Joh. 13:20). Niet alsof God afhankelijk zou zijn van zulke helpers of ondergeschikte instrumenten, maar omdat het Hem behaagt ons op deze wijze in toom te houden (Rom. 10). Daarom haten wij alle dwaalleraars die graag zoveel als zij konden het ambt van de prediking van het Woord en van de sacramenten zouden willen vernietigen.

Daarom vond Calvijn de prediking de belangrijkste roeping van de kerk.”

13. Onze kerken hebben nu, heden ten dage, dringend behoefte aan predikanten.
14. We weten niet wanneer ons kerkverband één of meer predikanten tegemoet kan zien.
15. We zien dat er in onze kerken momenteel geen gebruik gemaakt wordt van de mogelijkheden welke artikel 8 van de kerkorde biedt om de weg te openen voor het ambt van predikant voor broeders die daarvoor geschikt zijn.
16. Artikel 8 van de kerkenorde bepaalt het volgende inzake de toelating zonder theologische opleiding:
“Wie geen theologische opleiding hebben ontvangen, kunnen niet toegelaten worden tot het predikambt, tenzij overtuigend blijkt dat zij bijzondere gaven hebben van godsvrucht, ootmoed, ingetogenheid, verstand, onderscheidingsvermogen en welsprekendheid.

Wanneer zulke personen toelating vragen tot de dienst des Woords, zal de classis hen examineren na toestemming van de particuliere synode. Indien het examen naar het oordeel van de classis gunstig verloopt, zal deze een periode vaststellen waarin zij als proponent mogen voorgaan in de kerken van het classicaal ressort.

Daarna zal de classis verder met hen handelen zoals naar haar oordeel verantwoord is, volgens de generale regeling die daarvoor door de kerken is vastgesteld.”

2. Overwegingen

Bij het overdenken van bovenstaande feiten zijn de volgende overwegingen bij ons naar voren gekomen:

1. We weten niet wanneer we bekwame predikanten kunnen ontvangen die de kerken kunnen gaan dienen en die een verlichting kunnen betekenen voor het vele werk dat thans rust op de schouders van Ds. De Marie en onze emeritus-predikant Ds. Van Gurp.
2. De kerken behoren zich in te spannen om in de behoefte aan predikanten te voorzien.
3. In de behoefte aan predikanten kan ook voorzien worden door om te zien naar broeders in onze kerken die
 1. reeds de volwassen leeftijd hebben bereikt, en
 2. door zelfstudie zich een goede theologische kennis hebben verworven, en
 3. in de praktijk van ons kerkelijk leven hebben getoond over gaven te beschikken welke aannemelijk maken dat deze broeders geschikt kunnen zijn om het ambt van predikant te kunnen vervullen.
4. Bij dit omzien naar geschikte broeders kunnen de kerkenraden
 1. de gemeenteleden inschakelen, en
 2. elkaar bijstaan door elkaar opmerkzaam te maken op geschikt geachte broeders; omdat bij bedoelde broeders
 - a. de gaven overtuigend aanwezig moeten zijn, en
 - b. we een klein en overzichtelijk kerkverband vormen.
5. Het kan zijn dat deze broeders een aangepaste begeleiding behoeven om op een verantwoorde wijze te staan naar het ambt van predikant in de weg van artikel 8 van de kerkorde.
6. De Theologische Universiteit te Apeldoorn(TUA) en het Hersteld Hervormd Seminarie(HHS) komen, gezien hun theologische ligging, niet in aanmerking voor een aangepaste begeleiding omdat deze instituten geen betrouwbare gereformeerde instellingen zijn.
7. Onze Commissie van Begeleiding heeft de kennis en kunde in huis om broeders te begeleiden naar het ambt van predikant in onze kerken, zodat aangenomen mag worden dat onze Commissie ook de begeleiding kan geven aan de bedoelde broeders om ze op

een verantwoorde wijze hun aanvraag te laten doen om in de weg van artikel 8 van de kerkorde te staan naar het ambt van predikant.

8. Als de kerken erin slagen om geschikte broeders aan te wijzen en bereid te vinden om de weg van artikel 8 van de kerkorde te volgen, kunnen onze kerken op een termijn die enigszins redelijk te overzien is een voorziening verwachten voor de zeer dringende behoefte aan predikanten.
9. Het heeft de voorkeur dat een onderzoek naar geschikt geachte broeders een breed draagvlak heeft binnen onze kerken en daarom gedragen wordt door een besluit van de Generale Synode.
10. Gelet op de dringende behoefte aan predikanten behoort gestreefd te worden naar een zo kort mogelijke termijn van omzien naar bekwaam geachte broeders.

3. Oordeel

Naar aanleiding van onze constatering en overwegingen zijn we het onderstaande van oordeel.

1. De kerken behoren om te zien naar mannen broeders die in de weg van artikel 8 van de kerkorde kunnen staan naar het ambt van predikant.
2. De kerken behoren de gemeenteleden in te schakelen en elkaar bij te staan in het omzien naar geschikt geachte broeders.
3. De kerken behoren geschikt geachte broeders te stimuleren om de weg van artikel 8 van de kerkorde te gaan.
4. De kerken behoren dit op korte termijn te doen, omstreeks binnen drie maanden nadat de Generale Synode daartoe een besluit genomen heeft.
5. De Commissie van Begeleiding is het aangewezen instituut om te voorzien in een eventueel wenselijk geachte begeleiding.

4. Voorstel tot besluitvorming

De kerkenraad stelt u voor het volgende besluit te nemen:

De Classis Noord/Oost van De Gereformeerde Kerken in Nederland vraagt aan de Generale Synode, welke in november 2009 te Emmen bijeen zal komen, om met voorrang, op grond van bovenstaande constatering, overwegingen en oordeel het volgende besluit te nemen:

1. De Generale Synode vraagt de kerken om te zien naar mannen broeders welke geschikt geacht kunnen worden om te staan naar het ambt van predikant in de weg van artikel 8 van de kerkorde.
2. De Generale Synode vraagt de kerkenraden bij het omzien naar bekwaam geachte broeders de gemeenteleden in te schakelen en elkaar bij te staan.
3. De Generale Synode vraagt dit omzien naar geschikte mannen broeders te voltooien binnen een periode van drie maanden.
4. De Generale Synode vraagt de kerken om geschikt geachte broeders te stimuleren om te staan naar het ambt van predikant in de weg van artikel 8 van de kerkorde.
5. De Generale Synode draagt de Commissie van Begeleiding op om te voorzien in een eventueel gewenste begeleiding van broeders die staan naar het ambt van predikant in de weg van artikel 8 van de kerkenorde.

Met heilbede en broedergroeten,
Namens de classis Noord-Oost bijeen op 13 juni 2009.

Preses,
H.Oosterhuis

Scriba,
A. H. Ramaker

II. Brief Classis Zuid-West inzake verzoek kerkelijke in kadering stichting het theologisch boek.

Aan : de samenroepende kerk voor de GS te Emmen.
p/a kerkenraad DGK Emmen, 't Rak 47, 7761 GM Schoonebeek,
Van : de classis Zuid-West van De Gereformeerde Kerken
Cc : stichting het Theologisch boek p/a Orionlaan 8, 7771 EK Hardenberg
Onderwerp : verzoek kerkelijke in kadering stichting het theologisch boek.

Hasselt , 24 september 2009

Eerwaarde broeders,

De classis Zuid-West heeft in haar vergadering, gehouden op 24-09-2009, gesproken over het verzoek van één van de kerken in haar ressort, om de Stichting Het Theologisch Boek aan te bieden aan de kerken.

zij stelt voor om de complete bibliotheek te schenken aan het deputaatschap Opleiding tot de dienst des Woords. Verder stelt zij voor om een deputaatschap te benoemen als toezichhouders en verantwoordelijk te stellen als beheerders van de bibliotheek. Ook zal dit deputaatschap in samenspraak met deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords, beoordelen of aangeboden boeken geschikt zijn voor een Gereformeerde bibliotheek.

De classis Zuid-West wenst u wijsheid toe bij al uw beraadslagingen.

Namens deze,

A.Admiraal,
preses

R. Kreeft,
scriba

III. Brief Stichting Theologisch boek aan DGK Zwolle e.o.

Stichting het Theologisch Boek,
Secretariaat (tijdelijk):
W. Dijkstra, Orionlaan 8, 7771 EK Hardenberg.
Tel.: 0523-263025; e-mail: wdprive@mdijkstra.com

De Kerkenraad van De Gereformeerde Kerk te Zwolle e.o.
p.a. de scriba br. E. Korevaar,

Verlengde Kerkweg 19, 8091 EW Wezep.

Betreft: overdracht bibliotheek aan De Gereformeerde Kerk.

Hardenberg, 2 juli 2009.

Weleerwaarde en eerwaarde broeders,

Op vrijdag 29 december 2006 ontvingen wij een e-mail bericht van uw scriba aangaande de overdracht van de bibliotheek aan De Gereformeerde Kerken in Nederland. Uw Raad was van oordeel, dat bij een eventuele overdracht van de bibliotheek aan de kerken, dat in de kerkelijke weg zou moeten worden voorbereid omdat het hier gaat om een particuliere organisatie.

Wij hebben u geantwoord in een brief d.d. 29 maart 2007, dat wij met u van mening zijn dat bij een eventuele overdracht van de bibliotheek, dat in de kerkelijke weg moet worden voorbereid.

Ook bood u aan om de stichting behulpzaam te zijn om deze zaak op de Generale Synode te brengen. Wij hebben u geantwoord, dat op dat moment de overdracht nog niet gerealiseerd kon worden en dat we in een later stadium graag gebruik zouden maken van uw aanbod.

We zijn nu twee jaar verder. We zijn bezig de laatste hand te leggen aan het corrigeren van de ingevoerde gegevens. Inmiddels zijn we bereikbaar via telefoon en e-mail en ook hebben we een eigen internetsite met daarop informatie over de bibliotheek.

Ook wordt er gewerkt aan het via internet raadplegen van de bibliotheek, maar dat kost nog even tijd. Het invoeren van boeken gaat langzaam maar zeker verder.

We hebben daarom als bestuur besloten om de bibliotheek aan de kerken aan te bieden, zodat de kerken opnieuw de beschikking krijgen over een theologische bibliotheek.

We verzoeken u dan ook om deze brief met de bijlagen over de bibliotheek in de kerkelijke weg (via de classis) aan de generale synode te doen toekomen en dit verzoek positief te ondersteunen.

Wij hopen u met bovenstaande voldoende geïnformeerd te hebben.

Met hartelijke broedergroet,

D.H. van Noort, voorzitter. W. Dijkstra, waarnemend secretaris.

IV. Brief GS Emmen 2009 aan Stichting Theologisch boek aan DGK Zwolle e.o.

Stichting Het Theologisch Boek
De heer M. Vossebelt, secretaris
De Buiskap 54
8251 DE Dronten

Datum: 9 oktober 2010

Geachte Heren,

Met een brief van 24 september 2009 kregen wij van de Classis Zuid West uw voorstel om de complete bibliotheek te schenken aan het deputaatschap Opleiding tot de dienst des Woords. U ontving van deze brief een afschrift.

De Generale Synode heeft ter voorbereiding van de besluitvorming een commissie ingesteld. Deze commissie heeft in verband met het door haar uit te brengen rapport tevens advies gevraagd aan onze opleider omtrent de mogelijke bijdrage van uw collectie voor de opleiding tot de Dienst des Woords.

De Generale Synode heeft tijdens haar zitting van 2 oktober het rapport van de commissie besproken en is tot besluitvorming gekomen.

De synode heeft bij voorbaat zijn grote erkentelijkheid uitgesproken voor uw aanbod om uw boeken en andere media metterdaad te schenken. Juist omdat u daarmee te kennen geeft de kerken te willen dienen.

Zij stelde wel vast dat de kerken op grond van artikel 30 van de kerkorde alleen dat deel van de bibliotheek mogen aanvaarden dat van nut kan zijn voor de eigen opleiding tot de dienst des Woords. Daartoe zal het betreffende deputaatschap contact met u opnemen.

Voor het overige deel van uw bibliotheek geven wij u het advies om te overwegen deze te schenken aan de Bond van bijbelstudieverenigingen, de plaatselijke bijbelstudieverenigingen en individuele leden van De Gereformeerde Kerken.

Om u zo compleet mogelijk te informeren geven wij u in de bijlage de gehele tekst van het besluit van de synode.

We zullen onze Deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords vragen om contact met u op te nemen om u een opgave te geven van gewenste boeken en andere media en de overdracht daarvan te regelen indien u deze wilt schenken.

Met betuiging van erkentelijkheid en hartelijke broedergroeten,

De Generale Synode van De Gereformeerde Kerken

A. Admiraal, preses

C. Baan, scriba 2

Bijlage : Het besluit van de Generale Synode

CC. : Deputaten Opleiding tot de dienst des Woords

Besluit van de Generale Synode met betrekking tot de bibliotheek van de Stichting het Theologisch Boek, genomen op 2 oktober 2010.

Besluit:

1. De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland , bijeen in Emmen op 14 november 2009, besluit om de complete bibliotheek van de Stichting het Theologisch Boek niet over te nemen.
2. De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen in Emmen op 14 november 2009,

besluit te vragen aan de Stichting het Theologisch Boek om de boeken en andere media welke van nut zijn voor de Opleiding tot de Dienst des Woords te schenken aan De Gereformeerde Kerken.

3. De synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen in Emmen op 14 november
 - 3.1. vraagt aan Deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords om aan de opleider een opgave te vragen van boeken en andere media welke hij van nut acht voor de Opleiding tot de Dienst des Woords, en deze opgave te verstrekken aan de Stichting het Theologisch Boek;
 - 3.2. geeft aan Deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords de opdracht om de in bovengenoemde opgave aangegeven boeken en andere media van de Stichting het Theologisch Boek in ontvangst te nemen indien de Stichting deze wil schenken;
 - 3.3. spreekt bij voorbaat zijn erkentelijkheid uit aan de Stichting het Theologisch Boek indien zij de aangegeven boeken en andere media metterdaad schenkt;
 - 3.4. adviseert de Stichting te overwegen het overige van de collectie te schenken aan de bijbelstudiebond, plaatselijke bijbelstudieverenigingen en individuele leden van De Gereformeerde Kerken.

Gronden:

1. De Stichting het Theologisch Boek heeft de bereidheid getoond om de gehele bibliotheek over te dragen aan De Gereformeerde Kerken.
2. De Stichting het Theologisch Boek ontving en ontvangt ondersteuning, vanuit De Gereformeerde Kerken in de vorm van gebeden, arbeid, giften en collecten, dat geeft richting aan de bestemming van de collectie.
3. De kerken zijn gehouden een Opleiding tot de dienst des Woords in stand te houden, daartoe behoort ook een eigen bibliotheek ten behoeve van de Opleiding.
4. De kerken hebben niet de opdracht een bibliotheek ten behoeve van algemeen gebruik in stand te houden (art. 30 KO).
5. Het ambt aller gelovigen heeft een eigen taak in de opbouw van een eigen bibliotheek ten behoeve van de persoonlijke toerusting.

v. Brief Deputaten ACOBB aan synode

Deputaten Adresvoering/Contacten Overheid/Binnenlandse Betrekkingen van de Gereformeerde Kerken in Nederland

Secretaris: De heer W. Dijkstra, Orionlaan 8, 7771 EK Hardenberg, tel. 0523-263025

Aan: de synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland,
p.a. de scriba C. Baan,
Zalkerdijk 47, 8042 PP Zwolle.

Betreft: kerkelijke eenheid.

Hardenberg, 10 februari 2010.

Weleerwaarde en eerwaarde broeders,

Opnieuw richten wij ons tot u in verband met ons werk als deputaten Binnenlandse Betrekkingen. Voordat we u onze voorstellen voorleggen, willen we eerst duidelijk maken wat de aanleiding is of wat de achtergronden zijn, op grond waarvan wij met onze voorstellen komen. Immers de kerkelijke ontwikkelingen in ons land gaan steeds sneller. Wij verzoeken u dan ook deze brief te bespreken voor dat u het rapport DACOBB gaat behandelen.

Aanleiding of achtergronden

1. De signalen die ons bereiken t.a.v. de kerkelijke ontwikkelingen in ons land laten ons zien dat voor vele verontruste broeders en zusters het moment is gekomen dat ze niet verder kunnen in de GKv. Op de website www.eeninwaarheid.nl wordt naast voorlichting ook aangegeven dat men, wat betreft het gaan van de kerkelijke weg, in een eindfase is gekomen. De kerkenraden hadden nog tot 10 januari 2010 de tijd.

Die datum is inmiddels verstreken en dit alles zal consequenties hebben voor vele verontrusten.

2. Op vrijdagavond 5 februari 2010 hebben deputaten een gesprek gehad met de redactie van de website “eeninwaarheid”. Ook door deze broeders werd aan gegeven dat het moment van het breken met de GKv zeer nabij is. Tevens werd de vraag gesteld: en dan? Er is een voorlopig kerkverband, er is een HHK, er is de DGK...

Ook werd gezegd, dat de Here Christus gebiedt, dat allen die Hem oprecht en in waarheid willen volgen, zich tevens in één kerk moeten laten vergaderen.

3. De predikant E. Hoogendoorn is met zijn gemeente te Kampen nu definitief buiten het kerkverband terecht gekomen door schorsing en afzetting.

4. De predikant R. v.d. Wolf heeft zich onttrokken aan het kerkverband omdat hij niet verder kon in dat kerkverband vanwege deformatie en onrecht. Hij heeft een beroep aangenomen naar de gemeente die vergadert in De Matrix te Hardenberg. Deze gemeente heeft zich losgescheurd van het kerkverband van De Gereformeerde Kerken.

5. Op dit moment hebben de gemeenten die vergaderen in “De Matrix” en de gemeente die vergadert in Kampen in “De Ichtus” samen een voorlopig kerkverband gevormd.

6. In week 5 heeft ds. E. Heres te Dalfsen zich met twee diakenen en 24 gemeenteleden vrijgemaakt van on-Schriftuurlijke synodebesluiten van de GKv toen de kerkenraad van Dalfsen die besluiten definitief ratificeerde.

7. Deputaten zijn bezig met het voeren van gesprekken met nog andere groepen verontrusten in ons land, zoals FKO en SKO (Drentse en Friese werkgroep kerkelijke ontwikkelingen).

8. Voor vele verontrusten is de situatie zeer verwarrend. Waar is nu de kerk van Christus? Waar moeten we heen?

9. Vanuit groepen, die de DGK verlaten hebben en ook vanuit het voorlopig kerkverband van de predikanten Hoogendoorn en van der Wolf wordt ernstige kritiek geuit op de DGK, hetgeen velen in verwarring brengt.

Wat is onze opdracht...?!

In Johannes 17 spreekt onze Here Christus als de unieke Hogepriester een gebed uit. Daarin bidt Hij om eenheid van allen die de Vader Hem gegeven heeft en hen die door hun woord in Hem geloven. Eén in de waarheid. Eén zoals Vader en Zoon één zijn.

Christus heeft voor die eenheid vurig gebeden. De geboden ware oecumene moet dus gaan om de eenheid zoals de Here die wil. Het moet gaan om eenheid in de waarheid van Gods Woord.

De woorden “opdat zij allen één zijn” staan ook op de grafsteen gebeiteld van prof. Dr. K. Schilder. Hij die werd uitgemaakt voor kerkscheurder.

Wanneer we nu zien dat er broeders en zusters op het punt staan om zich los te maken van een gedeformeerde kerk en wanneer we lezen in persberichten dat predikanten en gemeenteleden eenheid zoeken met allen, die met hen willen staan op de grondslag van Gods Woord, de gereformeerde

belijdenis en de kerkorde, dan vraagt Christus van ons als Gereformeerde Kerken een actieve en positieve houding. Hij vraagt dan van ons dat we die eenheid ook zoeken. Dat we er actief mee bezig zijn en doen wat in ons vermogen ligt om die eenheid te bewerken voor zoveel wij kunnen. Elkaar dus zoeken. Met hen spreken. Bidden en werken.

Zie voor meer informatie ons aanvullend rapport d.d. 9 januari 2010.

Gesprek

Deputaten zien, gelet op bovenstaande de roeping om vanuit hun instructie landelijk een gesprek te organiseren met vertegenwoordigers uit diverse verontruste groepen in ons land. Doel van dit gesprek zou moeten zijn:

Op grond van Johannes 10 en 17 spreken over de kerk van Christus en het zich laten vergaderen door Christus in de kerk zoals we die gezamenlijk belijden in de artikelen 27 t/m 29 NGB.

Verder zouden eventuele misverstanden op zo'n vergadering weggenomen kunnen worden.

Omdat dit een zaak is, die alle kerken aangaat en de GS in vergadering bijeen is, verzoeken deputaten aan de GS de volgende besluiten te nemen:

1. het beleggen van een landelijke vergadering met afgevaardigden van verschillende groepen verontruste broeders en zusters;
2. daarbij ook betrekken afgevaardigden van broeders en zusters die van ons heengingen;
3. deze vergadering zo spoedig mogelijk te realiseren (voorstel 6 of 13 maart);
4. op deze vergadering te spreken over de kerk vanuit Johannes 10 en over de kerkelijke eenheid vanuit Johannes 17;
5. een document op te stellen waarin de situatie geschetst wordt t.a.v. kerkelijke eenheid en het werk van deputaten tot nu toe; in dit document zal ook moeten staan het voorstel om een landelijke vergadering te houden met allen die de gereformeerde belijdenis van harte onderschrijven;
6. genoemd document naar alle kerkenraden te zenden en hen te verzoeken deze informatie aan de aan hen toevertrouwde gemeenteleden te verstrekken;
7. de in het document genoemde informatie tevens in het landelijke kerkblad De Bazuin te plaatsen;
8. voorbede voor het werk van de geboden kerkelijke eenheid zowel persoonlijk als in de gemeenten op de zondag.

Gronden

1. de kerkelijke ontwikkelingen komen op dit moment in een stroomversnelling; velen raken door verkeerde voorlichting in verwarring t.a.v. de kerk van Christus; voor velen is het moment gekomen om daadwerkelijk te breken met een ontrouwe kerk; sommigen hebben dat onlangs al gedaan;
2. Christus roept ons op om de eenheid in de waarheid te zoeken met allen die Hem lief hebben en Hem zoeken (Joh. 17);
3. na elke door de Here gegeven reformatie klonk er telkens de oproep, zoals na de Afscheiding in 1834: "tevens gemeenschap te willen uitoefenen met alle ware Gereformeerde ledematen, en zich te willen vereenigen met elke op Gods onfeilbaar woord gegronde vergadering, aan wat plaatze God dezelve ook vereenigd heeft" (Acte van Afscheiding of Wederkeering);
4. de tijd dringt, omdat velen in deze weken/maanden zich hebben of gaan vrijmaken en dan moet voorkomen worden dat ze zich door allerlei verkeerde voorlichting voegen bij HHK, CGK of bij het voorlopig kerkverband van De Matrix en Zwijndrecht;
5. het is van belang te laten zien dat DGK niets met achterkamertjespolitiek van doen hebben, maar de zaak van Christus' kerk publiek en landelijk aan de orde stellen om zo mee te werken aan de eenheid die Christus gebiedt;
6. het is van belang dat ook de gemeenteleden van onze eigen kerken op de hoogte worden gebracht van de kerkelijke ontwikkelingen en hoe onze kerken daar in staan en wat wij doen aan het bevorderen van kerkelijke eenheid van allen die bij elkaar horen;

7. het is van belang dat het werk van het bevorderen van de kerkelijke eenheid wordt ondersteund door ons persoonlijk gebed en tevens door het publieke gebed in onze gemeenten wanneer we 's zondags samenkomen.

Deelnemers

Als deelnemers aan die landelijke bespreking zouden de volgende instanties en/of personen kunnen worden uitgenodigd:

Namens onze kerken deputaten Binnenlandse betrekkingen met ds. S. de Marie. Misschien is het goed dat deputaten worden aangevuld met twee broeders uit het zuidwesten van het land.

Namens de gemeente te Dalfsen: ds. E. Heres met een broeder uit zijn gemeente.

Namens de gemeente te Kampen-Noord: ds. E. Hoogendoorn met een broeder uit zijn gemeente.

Namens de redactie van "eeninwaarheid": een tweetal broeders.

Namens de FKO: een tweetal broeders.

Namens de SKO: een tweetal broeders.

Namens de Vijfhoek: een tweetal broeders.

Namens de site "gereformeerdbleven": een aantal bezwaarde predikanten.

Misschien moeten we ook namens de broeders en zusters die vergaderen in De Matrix en in Zwijndrecht en in de vijfverhoeve verzoeken om enkele broeders af te vaardigen.

Geliefde broeders, wij hopen en bidden of de Here zijn kerk wil blijven vergaderen, beschermen en bouwen, ook in ons land. Moge Hij ook onze activiteiten zegenen opdat allen die bijeen horen, ook werkelijk bijeengebracht mogen worden. Tot eer van Hem en tot opbouw van Christus' werk in ons land.

Geve Hij u daartoe moed en kracht om naar zijn Woord te handelen en besluiten te nemen, waardoor zijn kerk gebouwd mag worden.

Namens deputaten Adresvoering/Contacten Overheid/Binnenlandse Betrekkingen (DACOBB) van De Gereformeerde Kerken in Nederland.

W. Dijkstra, secretaris

VI. Brief deputaten BBK FRCA

Vertaling van brief van:

Deputaten van de Free Reformed Churches of Australia

Relaties met zusterkerken

FRCA 2009-2010

Synode van De Gereformeerde Kerken (hersteld) te Emmen

p/a Gereformeerde Kerk te Emmen

Scriba L. G. Spoelman

't Rak 47, 7761

Emmen, Nederland

scriba@dgkemma.nl

18 maart 2010

Geachte broeders,

Namens de Free Reformed Churches of Australia willen wij allereerst onze groeten toesturen aan uw Synode. We bidden dat de HERE uw werk wil zegenen en dat de besluiten die genomen zullen worden, zullen zijn tot eer van Zijn Naam.

Wij nemen aan dat u inmiddels door uw deputaten bent geïnformeerd over het besluit van onze laatste Synode te Legana 2009 (Art. 75 van de Acta) om blijvend *geïnformeerd willen te worden over de ontwikkelingen* in uw kerken door contacten met ons te onderhouden. Dat doen wij op gronden dat wij van de broeders van DGK(h) horen dat er een *sterke wens is om gereformeerd te blijven*. Zoals u weet hebben onze kerken geen conclusie getrokken of de vrijmaking gerechtvaardigd was of niet. Toch heeft diezelfde Synode van Legana ook besloten om de GKV te vermanen om *trouw te zijn in hun benadering tot de hermeneutiek*, vooral met het oog op de leer omtrent het vierde gebod, de uitspraken van Dr. Harinck en het bedienen van beide sacramenten aan militairen. Onze deputaten hebben een mandaat om met de deputaten GKV te spreken over verdere recente ontwikkelingen in deze zusterkerken. Verder heeft de Synode de Australische kerken bevolen om veelvuldig de GKV te gedenken in hun gebeden met het oog op de voortdurende spanningen die zich voordoen tussen hen en ons vanwege deze ernstige zaken.

Het is in de context van ons vermanen van de GKV en het aanspreken van deze zusterkerken over recente zaken, dat onze Synode besloten heeft dat wij, als deputaten, *contact met u blijven onderhouden en u te bemoedigen om de kwesties en moeiten van zorg met de GKV te bespreken*. Wij doen dit op de gronden dat *het een ernstige zaak is om te scheiden* en omdat het *nooit met haast of zonder volledige inspanning om de eenheid van het geloof mag worden gedaan*. Deze grond wil niet beweren dat u dat niet hebt gedaan, maar het is bedoeld om u te herinneren aan deze Schriftuurlijke beginsel. Wij weten heel goed dat u van mening bent dat u de volledige weg van appelleren aan de GKV Synode bent gegaan. Toch vragen wij ons af, is er niets meer dat nog gedaan kan worden? In feite heeft een van onze Synodes besloten *“om de HERE te smeken dat door Zijn genade en zegeningen de kerkelijke breuk tussen de GKV en DGK(h) te helen”*. Wij vragen u ernstig te overwegen om u alsnog te wenden tot de GKV.

Naar onze Synode besluit, moedigen wij u aan om met de GKV te spreken in *nederigheid* en *liefde*. In *nederigheid* zodat, nog u, nog wij, overkomen als zijnde arrogant want wij weten heel goed dat ook wij behouden zijn alleen door het bloed van Christus. In *liefde*, want, zoals de HERE ons leert in Zijn Woord, wij verplicht zijn om al onze broeders en zusters lief te hebben.

Broeders, als wij spreken over de eenheid van geloof, zijn wij ons er ook van bewust dat u de wens aangeeft om deze eenheid te handhaven en te zoeken, door publiekelijk en volhardend te roepen, allen die zich aan Gods Woord willen houden, om met u één te zijn. Toch blijkt dit niet te gebeuren. In plaats daarvan, horen we van mensen die u verlaten. Wij vragen ons af waarom? Het is ook in deze context dat wij, als Australische Kerken, graag geïnformeerd willen blijven wat bij u gaande is.

Broeders, wij blijven voor u bidden, vooral nu, in uw overwegingen en besluiten van de Synode. Wij blijven bidden voor onze zusterkerken in Nederland. Wij bidden voor al Gods kinderen dat zij verenigd mogen worden in de kudden van Christus.

Met broederlijke groeten,
namens de deputaten,

W. Vanderven

P.K.A. de Boer

VII. Brief aan GS van commissie kerkelijke eenheid (CKE): tussentijdse rapportage

Commissie Kerkelijke Eenheid van De Gereformeerde Kerken in Nederland

G.H. Plaggenmars, secretaris

Hesselinkkamp 11

7692 AS Mariënberg

Aan: De Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland

p/a de heer C. Baan

Zalkerdijk 47

8042 PP Zwolle

e.mail: c.baan@alumnus.utwente.nl

Betreft: Tussentijdse rapportage Commissie Kerkelijke Eenheid

Mariënberg, 6 september 2010

Weleerwaarde en eerwaarde broeders,

Middels deze schriftelijke rapportage delen wij u mee, dat de door u ingestelde Commissie Kerkelijke Eenheid in de achterliggende periode een tweetal gesprekken heeft gevoerd met de kerkenraad van de Gereformeerdekerkdalsten (dolerend). Deze gesprekken zijn tot stand gekomen op onze schriftelijke uitnodiging van 29 maart 2010.

De commissie heeft met dankbaarheid mogen constateren dat de kerkenraad van Dalsten bereid was tot deze gesprekken. We hebben op 19 juni en 3 september 2010 vergaderd te Hasselt. Het volgende gesprek staat gepland op DV 23 september 2010. In deze rapportage zullen we u als vergadering informeren welke onderwerpen besproken zijn en welke punten nog behandeld en besproken dienen te worden.

De volgende onderwerpen zijn besproken op 19 juni en 3 september 2010;

1. **Hartelijke begeerte om samen eenheid te zoeken.** Met dankbaarheid mocht geconstateerd worden dat er van beide kanten de hartelijke begeerte is uitgesproken om tot kerkelijke eenheid te komen.
2. **De schriftelijke verklaring om gereformeerd te blijven van de kerkenraad van Dalsten.** Van DGK zijde is dankbaarheid en waardering uitgesproken voor deze verklaring omdat daaruit blijkt dat de kerkenraad en gemeente van Dalsten willen staan op het vaste fundament van Gods Woord. Ook is herkenning uitgesproken omdat veel van de aangedragen zaken in de verklaring ook al speelden rond de vrijmaking van 2003/4.
3. **Een of meerdere ware kerken en de vrijmakingen in 2003/4.** Door de kerkenraad van Dalsten is gevraagd of binnen DGK het mogelijk wordt geacht dat er meerdere ware kerken zijn gedurende een bepaalde tijd. Van DGK zijde is hier op geantwoord

dat dit mogelijk is met daarbij de aantekening dat dit niet een permanente situatie kan en mag zijn maar slechts voor korte tijd.

4. **Hoe te komen tot kerkelijke eenheid.** Deze vraag van DGK zijde is voorgelegd aan de kerkenraad van Dalfsen (dolerend). De kerkenraad maakt duidelijk dat hij als insteek heeft om alle ex-GKv'ers onder één kerkelijk dak te verzamelen. Daartoe worden er gesprekken gevoerd met het voorlopig kerkverband, de Gereformeerde Kerk Assen e.o (De Vaste Rots) en DGK om te onderzoeken of, staande op hetzelfde fundament, er mogelijkheden zijn om te komen tot kerkelijke eenwording. De kerkenraad van Dalfsen (dolerend) ziet ten opzichte van Kampen-Ichthus een basiseenheid en heeft de indruk dat de diverse scheuringen binnen DGK niet het gevolg zijn van leergeschillen.
5. **Het voorlopig kerkverband met daaraan gekoppeld de vraag hoe de kerkenraad van Dalfsen aankijkt tegen Kampen-Noord, dit i.v.m. wat hier over in de verklaring staat van de kerkenraad van Dalfsen.** Binnen de kerkenraad van Dalfsen is er wel nauw persoonlijk contact met o.a. ds. Hoogendoorn maar geen kerkelijk contact. Men weet dat Kampen-Ichthus voor dezelfde strijd staat waar het gaat om confessionele uitgangspunten. De kerkenraad van Dalfsen vindt het jammer dat het voorlopig kerkverband inmiddels lijkt te zijn doorgegroeid naar een vast kerkverband omdat daardoor het gevaar dreigt dat er twee kerkverbanden tegenover elkaar komen te staan. Van DGK zijde is gewezen op de brief die de generale synode heeft verstuurd aan Kampen-Ichthus met als inhoud dat o.a. door het opnemen van de De Vijverhoeve een gesprek met het voorlopig kerkverband niet mogelijk is. Daarbij is ook gewezen op de voorwaarden die gesteld worden voor een eventueel gesprek door Zwijndrecht en op het ontbreken van een reactie door De Matrix/Hardenberg op het voorstel van de synode om een volwaardig bezwaarschrift in te zenden.
6. **Het voorgaan in eredienst van ds. E. Heres te Assen (Vaste Rots).** Vanwege de begeleiding bij het komen tot vrijmaking van diverse broeders en zusters in Assen door ds. Heres worden door hem nog intensieve contacten onderhouden. Daartoe behoort ook het leiden van samenkomsten (geen erediensten) in deze gemeente.
7. **De vragen van kerkenraad Dalfsen over interne problemen DGK.** Door de kerkenraad van Dalfsen zijn diverse vragen gesteld die betrekking hebben op de problemen die hebben gespeeld of nog spelen binnen DGK. Deze vragen betroffen de vele afscheidingen; hoe het kan dat een minderheid een meerderheid schorst; het artikel in De Bazuin over de opeenvolging van de ambten. Hier is zo goed mogelijk op geantwoord waarbij niet alle vraagtekens konden worden weggenomen. Wel was men blij met de rectificatie i.v.m. het artikel in De Bazuin over de opeenvolging van de ambten, het daarin gestelde was afdoende.
8. **De vraag of er bereidheid is voor contacten DGK en het voorlopig kerkverband met de uitgetreden groepen.** Van DGK zijde is geantwoord dat dit moeilijk ligt. Verwezen werd o.a. naar de brief die de synode heeft laten uitgaan naar Kampen-Ichthus en naar de nieuwe situatie die ontstaan is door het toetreden van De Vijverhoeve na hun kerkscheuring tot het voorlopig kerkverband. Gezien deze afscheiding en de beschuldigingen die de kerkenraad van De Vijverhoeve heeft geuit in haar brochure over DGK lijken er weinig mogelijkheden te zijn in dat opzicht. Met

name betreft dit de beschuldiging van dwaalleer inzake de kerk. Door de kerkenraad van Dalfsen wordt gevraagd of wij voldoende onderkennen de impact die bepaalde artikelen in De Bazuin hebben op broeders en zusters. Ook wordt gevraagd of er binnen DGK wel voldoende zelfreflectie is.

- 9. De waardering van de vrijmaking 2003/4.** Over dit punt is in twee vergaderingen uitvoerig gesproken. Van DGK zijde is opgemerkt dat zij de vrijmaking van 2003/4 ten diepste zien als het werk van de HERE waarvoor Hem ook dank wordt gebracht. Van de zijde van de kerkenraad van Dalfsen wordt gesteld dat de keus die toen is gemaakt door broeders en zusters op andere plaatsen veelal gerespecteerd wordt, maar mag niet van hen worden gevraagd dat ook zij de vrijmaking van 2003/4 moeten zien als een werk van de HERE. In verband hiermee wordt van DGK zijde gewezen op de situatie in de zestiger jaren toen prof. Kamphuis uitsprak dat betreffende de waardering van de vrijmaking van 1944 de wegen uiteengingen in het danken voor deze vrijmaking. Van beide zijden zijn bouwstenen aangedragen om over dit onderwerp nog eens verder door te denken en door te spreken op een volgende vergadering.

Op DV 23 september hopen we nog verder door te bespreken;

- **de waardering van de vrijmaking 2003/4**
- **hoe zien DGK de Gereformeerde Kerk Dalfsen (dolerend)**
- **hoe ziet de kerkenraad de inhoud van de toevoeging ‘dolerend’**
- **de status van de artikelen in het kerkblad De Bazuin**
- **het functioneren van het kerkverband**
- **hoe te komen tot eventuele hereniging**

Graag zijn wij bereid om tijdens de vergadering van de generale synode op 11 september een mondelinge toelichting te geven op deze tussentijdse rapportage.

Wij bidden u de kracht en de wijsheid van de Here toe en wensen u bij al uw overwegingen de leiding van de Heilige Geest toe,

Met broedergroet,
namens de Commissie Kerkelijke Eenheid van De Gereformeerde Kerken in Nederland,

G.H Plaggenmars

IX Brief van Matrix-gemeente aan GS Emmen

Van: Gereformeerde Kerk Bergentheim / Bruchterveld e.o. (Matrix)

scriba : J.F. Bos

De Hoge Esch 84
7783 CE Gramsbergen

Aan de Generale Synode van de Gereformeerde Kerken (Hersteld) bijeen te Emmen
samenroepende Kerk van de Generale Synode Emmen 2009,
p/a 't Rak 47,
7761 GM Schoonebeek

Gramsbergen, 19 oktober 2009,

Geachte afgevaardigden,

Als kerkenraad van de Gereformeerde Kerk van Bergentheim / Bruchterveld e.o. (Matrix) willen we ons tot u wenden.

Op de Generale Synode van vorig jaar zijn er tijdens de zitting van 12 april 2008 beschuldigingen aan het adres van de indieners van het revisieverzoek, met betrekking tot artikel 40 en 41 van de Acta van de Generale Synode van Mariënborg, geuit die tot op heden niet zijn herroepen.

De kerkenraad heeft via de classis getracht om de rechtsgang te beoordelen en te veroordelen. Wij hebben moeten vaststellen dat er vanaf de kant van de classis geen enkele toenadering is gezocht om de moeiten te bespreken.

Zij hebben op haar eerste vergadering, na de onterechte schorsing door 3 “ouderlingen” van 4 ouderlingen en 4 diakenen, de 3 “ouderlingen: zonder hoor en wederhoor in het gelijk gesteld.

Alle bezwaren zijn onontvankelijk verklaard.

Door middel van dit schrijven willen we u, als hoogste rechtscollege vragen om de werkwijze van de classis te veroordelen en alles in het werk te stellen om de geschonden verhoudingen te herstellen.

Het is nu ruim anderhalf jaar geleden dat de moeiten zijn ontstaan en van de kant van zowel de classis als van Dr. van Gurp is geen actie ondernomen om nader tot elkaar te komen.

We wensen u allen Gods zegen bij uw werk en hopen dat deze Generale Synode oog heeft voor de moeiten in Bergentheim / Bruchterveld en in bijna alle gemeenten binnen uw kerkverband, en alles in het werk wil stellen om de eenheid weer te zoeken.

Namens de kerkenraad,

R. de Boer, preses

J.F. Bos, scriba.

p.s. als bijlage treft u aan het appelschrift wat wij 5 maart 2009 gestuurd hebben naar de classis Noord – Oost, alsmede het antwoord van de classis

X Brief van GS Emmen aan Matrix-gemeente

Emmen, 3 april 2010

Aan de Gereformeerde Kerk Bergentheim/Bruchterveld e.o.(Matrix)
p/a Saturnusstraat 17
7771 XV Hardenberg

Onderwerp: Bezwaarschrift

Geachte broeders,

De Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland heeft in haar zitting van 20 maart 2010 te Nieuw-Amsterdam uw bezwaarschrift d.d. 19 oktober 2009 betreffende een aantal revisieverzoeken t.a.v. de classis Noord-Oost besproken.

De synode heeft eveneens het rapport van de Deputaten Behandeling Appelzaken (DBA) betreffende uw bezwaarschrift gelezen. Uit dat rapport is de synode duidelijk geworden dat uw bezwaarschrift, na herhaalde malen aandringen van de zijde van de DBA, nog steeds niet voldoet aan de u reeds eerder toegezonden regeling voor het indienen van appelschriften. Op de door de DBA in hun brief d.d. 19 januari 2010 aan u gestelde uiterste termijn van 30 januari 2010 kwam, van uw zijde helaas, geen reactie, zodat de DBA de synode geen ander advies konden geven dan uw bezwaarschrift niet ontvankelijk te verklaren.

De synode heeft op grond van het uitgebrachte advies van de DBA aan haar besloten uw bezwaarschrift niet ontvankelijk te verklaren.

Tevens adviseerde de DBA de synode om uw laatste verzoek: *“alles in het werk te stellen om de geschonden verhoudingen te herstellen”* wel te honoreren.

De synode heeft, na bespreking van dit advies van de DBA, besloten aan u een laatste mogelijkheid te geven om uw bezwaarschrift conform de regeling voor het indienen van appelschriften aan te leveren.

Hierbij wil de synode u tevens wijzen op de mogelijkheid om de inhoud van de in uw bezwaarschrift genoemde revisieverzoeken rechtstreeks aan de zittende synode voor te leggen. Dat betekent dat u een bezwaarschrift kunt indienen ten aanzien van de rechtsgang en ten aanzien van de inhoud van de betreffende zaak.

Wel maken wij u erop attent dat de appelschriften conform de genoemde regeling moeten zijn.

Indien u van deze mogelijkheden gebruik wenst te maken, dienen uw bezwaar- c.q. appelschriften uiterlijk maandag 10 mei 2010 op het in het briefhoofd genoemd postadres aanwezig te zijn.

Wij bidden God dat Hij u mag aanzetten tot een uiterste inspanning om aan uw eigen laatste verzoek te voldoen.

U groetend in Christus, namens de synode,

A. Admiraal, preses

C. Baan, 2^e scriba

XI Brief van Commissie Kerkelijke Eenheid aan de Ichthus-gemeente

Commissie Kerkelijke Eenheid van De Gereformeerde Kerken in Nederland

p.a. G.H. Plaggenmars, secretaris
Hesselinkkamp 11
7692 AS Mariënberg

Aan: De Raad van de Gereformeerde Kerk Kampen (Ichthus)
p.a. De weledele heer J.A. de Wit, scriba,
Rietkamp 5
8266 KE Kampen

Betreft: **Verzoek gesprek met het oog op kerkelijke eenheid**

Mariëberg 1 april 2010

Weleerwaarde en eerwaarde broeders,

De generale synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland heeft in haar vergadering van 19 maart 2010 gesproken over het zoeken van kerkelijke eenheid met allen die Jezus Christus in waarheid liefhebben en dienen. Dit zoeken van kerkelijke eenheid is immers een opdracht van Christus, de Heer van Zijn kerk (NGB art. 27-29) en geldt alle gelovigen.

Tijdens deze bespreking is ook het rapport van onze deputaten Binnenlandse Betrekkingen met daarin een verslag van het gesprek met uw predikant, in het bijzijn van Ds. R. van der Wolf, aan de orde gekomen.

Naar aanleiding van dit rapport en als vervolg daarop verzoekt de synode u om op korte termijn een gesprek met De Gereformeerde Kerken aan te gaan. Het doel van dit gesprek is om te onderzoeken of wij mogen komen tot kerkelijke eenheid.

De synode heeft, mede, voor het houden van dit gesprek een Commissie Kerkelijke Eenheid benoemd.

Deze commissie heeft tevens een adviserende taak om de kerken binnen het kerkverband te helpen en te ondersteunen bij activiteiten die verband houden met het bereiken van kerkelijke eenheid met allen die onze Here Jezus Christus in waarheid liefhebben en dienen.

We zullen het zeer op prijs stellen wanneer u er in bewilligt om dit gesprek met ons aan te gaan. Als eventuele data stellen wij voor zaterdag 29 mei of 5 juni 2010.

We kunnen het begrijpen als u enigszins verrast bent door ons verzoek aan u, omdat u inmiddels een voorlopig kerkverband bent aangegaan met gemeenten in Bergentheim/Bruchterveld en Zwijndrecht. Tijdens het gesprek met u hopen wij ons verzoek aan u dan ook nader toe te lichten.

Op grond van het woord van Christus, zoals beleden in de Gereformeerde belijdenis, hopen en bidden wij dat u de noodzaak inziet om u, samen met ons, te beraden over kerkelijke eenheid in Christus. Opdat zo, onder de zegen van onze trouwe God en Vader in de hemel, ons gescheiden optrekken nu mag worden tot een samen één kudde vormen onder de grote Herder der schapen.

Wij bidden u de kracht en de wijsheid van de Here toe bij al uw overwegingen en wachten uw reactie in vertrouwen af.

Met broedergroet,
namens de Commissie Kerkelijke Eenheid van De Gereformeerde Kerken in Nederland,
G.H. Plaggenmars

XII Brief van Ichthus-gemeente aan Commissie Kerkelijke Eenheid

Aan de Commissie Kerkelijke Eenheid
Van De Gereformeerde Kerken in Nederland
p.a. br. G.H. Plaggenmars, secretaris
Hesselinkkamp 11
7692 AS Mariëberg

Betreft: uw verzoek tot een gesprek d.d. 1 april 2010

Kampen, 24 mei 2010

Geachte broeders,

De kerkenraad van de Gereformeerde Kerk Kampen (Ichthus) heeft uw brief van 1 april 2010 ontvangen en behandeld.

In uw brief verzoekt u ons om met u in gesprek te gaan met als doel te onderzoeken of wij mogen komen tot kerkelijke eenheid.

Het stemt ons dankbaar dat u de roeping tot eenheid ziet die onze gereformeerde confessie belijdt voor allen die de Here liefhebben naar zijn Woord. Van harte delen wij uw gevoelens hierover.

In uw kwaliteit als Commissie Kerkelijke Eenheid van de Gereformeerde Kerken in Nederland nodigt u namens uw kerkverband ons uit tot een gesprek. Het is u bekend, zoals u ook aangeeft in uw schrijven, dat wij als gemeente te Kampen deel uitmaken van een kerkverband.

Het zoeken naar kerkelijke eenheid is naar het oordeel van de kerkenraad inderdaad een zaak van het kerkverband zoals u ook vanuit uw eigen kerkverband om dit gesprek vraagt.

Het lijkt ons dan ook vanzelfsprekend dat dit gesprek niet met een lokale kerk gevoerd wordt, één gemeente uit een breder kerkverband, maar met het verband zelf waarvan wij als kerk te Kampen deel uitmaken.

Voor uw verzoek zijn wij dus niet de aangewezen vergadering om dat gesprek over kerkelijke eenheid met u te voeren.

Wij willen u daarom vragen uw verzoek te richten tot het 'Voorlopig Kerkverband van de Gereformeerde Kerken'. Het adres van het kerkverband is: J.A. de Wit, Rietkamp 5, 8266 KE Kampen (scriba van de adresvoerende kerk).

Wij spreken de bede uit dat de Here u en ons in deze zaken helderheid en wijsheid wil geven en ons de weg wil wijzen die wij hebben te gaan, om in trouw aan de grote Herder van de schapen te doen wat Hij ons vraagt in het zoeken van een eenheid met allen die in handel en wandel willen staan op de grond van de Schrift, de gereformeerde Belijdenis en de gereformeerde Kerkorde.

Met broedergroet,

Namens de kerkenraad van de
Gereformeerde Kerk Kampen (Ichthus),

J.A. de Wit, scriba

XIII 1^e Brief van Generale Synode Emmen 2009 aan Ichthus-gemeente

Emmen, 21 juni 2010

Aan de kerkenraad van de Gereformeerde Kerk te Kampen (Ichthus)
p/a Rietkamp 5
8266 KE Kampen

Onderwerp: **Antwoord op uw brief van 24 mei 2010**

Weleerwaarde en eerwaarde broeders,

Inleiding

De Commissie Kerkelijke Eenheid (voortaan CKE) heeft haar recente briefwisseling met u gerapporteerd aan ons op 12 juni 2010. Tevens heeft de CKE uw vraag, om het verzoek tot een gesprek met uw raad te richten aan het voorlopig kerkverband, aan ons voorgelegd omdat het ingaan op deze vraag buiten haar mandaat lag.

De CKE heeft in haar brief van 1 april 2010, waarin u werd uitgenodigd voor een gesprek met het oog op kerkelijke eenheid, geschreven dat zij haar verzoek aan u tijdens het gesprek nader wilde toelichten. Daarbij refereerde zij aan het gegeven dat u inmiddels een voorlopig kerkverband was aangegaan. Wij vinden het teleurstellend dat u de CKE daar geen gelegenheid voor hebt geboden.

Deze mondelinge toelichting had nl. alles te maken met de onmogelijkheid voor ons om een gesprek met het oog op kerkelijke eenheid aan te gaan met het voorlopig kerkverband.

Tijdens de vergadering op 12 juni 2010 hebben wij uw verzoek besproken en besloten om hieraan niet te voldoen. Voor de goede orde merken we hierbij op dat we tevens besloten hebben om onze correspondentie te publiceren in ons landelijk kerkblad De Bazuin, na een periode van vier weken na dagtekening van deze brief.

Om u duidelijkheid te geven over de redenen hiervoor willen wij ons door middel van deze brief aan u verantwoorden, omdat een mondelinge toelichting niet mogelijk is gebleken.

We hebben deze verantwoording in een aantal punten onderverdeeld.

1. Het voorlopig kerkverband wordt mede gevormd door gemeenten die zich van De Gereformeerde Kerken hebben losgemaakt.

1.1. De gemeente te Hardenberg

De gemeente uit uw kerkverband die in Hardenberg samenkomt staat mede onder leiding van op wettige wijze geschorste en afgezette ambtsdragers die kerkelijke uitspraken negeren. Dit is op dit moment nog meer duidelijk geworden omdat, ondanks herhaald aandringen van onze kant, deze kerkenraad zich, via een deugdelijk bezwaarschrift, niet beroepen heeft op de generale synode. In deze situatie kunnen en mogen wij geen opdracht verstrekken om een gesprek aan te gaan met het voorlopig kerkverband want dan zouden we voorbijgaan aan de oordelen van mindere vergaderingen ten opzichte van ambtsdragers binnen uw kerkverband. Eerder past hier een oproep tot bekering en het inslaan van de weg terug.

Wij zien in deze houding van de gemeente te Hardenberg een negeren van het kerkverband van De Gereformeerde Kerken (voortaan DGK).

1.2. De gemeente te Zwijndrecht

De gemeente te Zwijndrecht heeft zich destijds metterdaad onttrokken aan het kerkverband, zonder de kerkelijke weg te bewandelen. Daarbij komt dat op een recent appel van onze kant aan deze gemeente door haar in een brief van 7 mei 2010 geantwoord werd, dat de mogelijkheid tot een gesprek met haar pas aan de orde kan komen als eerst de besluiten uit het verleden ten aanzien van Zwijndrecht worden teruggenomen. Aan deze voorwaarde kunnen en mogen wij echter geen gehoor geven omdat een dergelijke herziening van wettig genomen besluiten niet in de afgesproken kerkelijke weg aan de orde is gekomen.

Wij zien in deze houding van de gemeente te Zwijndrecht een volhardend verwerpen van het kerkverband van DGK.

2. Onze eerdere vraag om een gesprek, mede op verzoek van uw predikant, is niet beantwoord.

Op 19 maart 2010 is door deputaten Binnenlandse Betrekkingen (ACOB) ter synode gerapporteerd over het gesprek dat met uw predikant op maandag 23 november 2009 is gevoerd.

Daaruit is ons duidelijk geworden dat uw predikant het raadzamer vond om een volgend gesprek met de kerkenraad van de Gereformeerde Kerk te Kampen (Ichthus) te hebben. Mede op grond van deze raadgeving en de aanvankelijk getoonde welwillendheid is de brief van de CKE, met het verzoek tot een gesprek, tot stand gekomen.

Als kerkenraad van Kampen (Ichthus) had u daarom al, als vervolg op het eerste gesprek van deputaten Binnenlandse Betrekkingen met uw predikant, een uitnodigende brief gehad, gedateerd 9 januari 2010. Tevens is er op 9 januari 2010 een brief verzonden aan uw predikant met de bevestiging van het gesprek tussen hem en deputaten Binnenlandse Betrekkingen en het verzoek tot een vervolgesprek met zijn kerkenraad.

Het bevreemd ons zeer dat u, zelfs na telefonisch contact en aandrang van de kant van deputaten Binnenlandse Betrekkingen, maandenlang niet bent ingegaan op de uitnodigingen van aanvankelijk de deputaten en later de CKE om te komen tot het verlangde gesprek. Dit hebben wij als zeer teleurstellend ervaren, zeker gezien uw publiekelijk verklaarde bereidheid om de eenheid te zoeken met allen die willen staan op de grondslag van Schrift en belijdenis.

3. Drie dagen vóór de vorming van het voorlopig kerkverband werd deze vorming ontkend.

In het gesprek op maandag 23 november 2009 met uw predikant hebben deputaten Binnenlandse Betrekkingen doorgevraagd naar de vorming van een mogelijk kerkverband tussen verschillende gemeenten die niet tot het kerkverband van DGK behoren. De reactie hierop van uw predikant hebben deputaten niet anders kunnen opvatten, dan dat deze vorming van een kerkverband niet in het verschiep lag.

Enkele dagen na dit gesprek kwam echter via een persbericht naar buiten dat uw gemeente op 26 november 2009 een voorlopig kerkverband was aangegaan met gemeenten die voorheen tot ons kerkverband behoorden. U begrijpt dat dit persbericht deputaten Binnenlandse Betrekkingen als ook ons enorm verraste en dat ook daarom de behoefte bij ons bestond om hierover met u en uw predikant door te spreken.

Want de gemeenten te Zwijndrecht en Hardenberg zijn ontstaan doordat de betreffende broeders en zusters zich metterdaad en zonder beroep op art. 31 KO buiten het kerkverband van DGK hebben gesteld.

4. De gemeente Zwolle - De Vijverhoeve is toegetreden tot het voorlopig kerkverband.

Intussen is er een nieuwe reden bijgekomen waarom wij geen gesprek met het oog op kerkelijke eenheid met het voorlopig kerkverband zullen aangaan. Deze reden is het toelaten tot het voorlopig kerkverband van de gemeente die zich in de Vijverhoeve laat vergaderen. Dat is een gemeente die schismatiek en zonder de kerkelijke weg te bewandelen zich heeft losgescheurd van DGK. Ook hier is art. 31 KO volledig genegeerd.

Deze toelating tot uw voorlopig kerkverband heeft ons met name geschokt door wat u hierover in uw persbericht van 5 juni 2010 heeft geschreven.

In dit persbericht lezen wij namelijk o.a. deze zin:

“De kerken zien in deze ontvangen eenheid de onverdiende weldaad van de verhoogde Heiland Jezus Christus, die bijeen brengt wat bij elkaar hoort”.

Wij zijn verbijsterd over wat u hier publiek bekend maakt en wat hierin verder mee aangegeven wordt. Want, door te stellen dat de door u ontvangen eenheid met de gemeente die zich laat vergaderen in De Vijverhoeve een onverdiende weldaad van de verhoogde Heiland is, die bijeen brengt wat bij elkaar hoort, beweert u publiek dat de breuk die deze broeders en zusters eerder hebben geslagen met De Gereformeerde Kerk te Zwolle e.o. een naar de Schrift geoorloofde breuk is geweest. Als een scheuring die geboden is door de Koning van de kerk.

In alle ernst vragen wij ons af hoe u dit voor uw verantwoording hebt kunnen nemen zonder dat u ons hierover gesproken hebt.

Is dit niet een publiek onverhoord veroordelen van het kerkverband van DGK, terwijl wij toch van meet af aan u de mogelijkheid hebben geboden om in onderlinge gesprekken elkaar te bevragen?

Maar hoe geheel anders was dat van uw kant. U doet wel alsof u het gesprek wilt met allen die willen staan op de grondslag van Schrift en belijdenis maar wij hebben daar tot op heden weinig tot niets van gemerkt. De oorzaak daarvan zou kunnen zijn dat u vindt dat wij niet staan of willen staan op die grondslag. Maar was het dan niet waarachtiger geweest als u ons dat duidelijk had gemaakt in een gesprek? En daarin ons had aangewezen waar wij tekort doen aan het fundament dat eens gelegd is door apostelen en profeten?

Dit klemmt temeer omdat uw predikant wel publiekelijk heeft gesteld, o.a. in zijn toespraak ‘Om de ware oecumene’, dat er zijns inziens genoeg stof ligt om eerst eens eerlijk(!) na te gaan en te bespreken(!) hoe het toch komt dat er binnen de GKH/DGK zoveel verdeeldheid is.

Blijkbaar is dit "eerlijk nagaan en bespreken", van de door uw predikant gesignaleerde verdeeldheid, beperkt tot het spreken met hen die uit DGK zijn weggegaan.

5. Wens

Het is onze hartelijke overtuiging dat het uitspreken van oecumenisch willen niet op gespannen voet mag staan met het daadwerkelijke handelen, wil ons spreken oprecht en zuiver zijn voor de Here en naar elkaar toe.

Wij betreuren het daarom in hoge mate dat het spreken van uw predikant over oecumenisch willen tot op heden niet gepaard is gegaan met oecumenisch handelen uwerzijds jegens De Gereformeerde Kerken.

Het is onze oprechte wens en bede tot de Here dat Hij wegen opent waardoor allen bijeen vergaderd worden die Hem oprecht willen dienen en volgen.

U groetend in Christus, namens de synode,

A. Admiraal, preses

C. Baan, 2e scriba

XIV Brief van Ichthus-gemeente aan Generale Synode Emmen 2009

Gereformeerde Kerk Kampen (Ichthus)

Aan de Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland (Emmen 2009-2010)

p.a. C. Baan, 2e scriba

Zalkerdijk 47

8042 PP Zwolle

Betreft: uw brief van 21 juni 2010

Kampen, 23 juli 2010

Weleerwaarde en eerwaarde broeders,

Onze raad heeft uw schrijven van 21 juni 2010 besproken dat uw synode in antwoord op onze brief van 24 mei 2010 aan uw Commissie Kerkelijke Eenheid ons deed toekomen.

Wij hebben daarvan met teleurstelling kennis genomen. om meer dan een reden.

Het werkelijke verloop van de contacten

Allereerst noemen wij uw *weergave van het verloop van de contacten*.

U stelt in uw schrijven: "Het bevreemdt ons zeer dat u, zelfs na telefonisch contact en aandrang van de kant van deputaten Binnenlandse Betrekkingen, maandenlang niet bent ingegaan op de uitnodigingen van aanvankelijk de deputaten en later de CKE om te komen tot het verlangde gesprek".

Wij hebben met verbazing van deze bewering kennisgenomen.

Hoe is immers de werkelijke gang van zaken geweest?

Allereerst is er op verzoek van uw deputaten Binnenlandse Betrekkingen een gesprek geweest met onze predikant persoonlijk naar aanleiding van zijn referaat in september 2009 "am de ware oecumene". Dit gesprek heeft op 23 november 2009 plaatsgevonden in aanwezigheid van Ds. R. van der Wolf. Daarbij werd het van weerskanten raadzaam geacht dat een eventueel vervolgesprek zou plaatsvinden niet verder in het persoonlijke vlak maar tussen deputaten en de raad van de Gereformeerde Kerk te Kampen (Ichthus).

Persoonlijk is dit later in telefonisch contact bevestigd na overleg met de kerkenraad. De kerkenraad zou afwachten daar deputaten dit eerst aan uw synode moesten voorleggen. Uw deputaten ACOBB hebben dit nog eens schriftelijk bevestigd aan onze predikant d.d. 9 januari 2010. Daarin schreven zij:

"We hopen dat onze kerken ons een nieuw mandaat geven om inhoudelijk met u verder te spreken over de vragen die u ons heeft voorgelegd.

Wel stellen wij ons daarbij voor dat het volgende gesprek niet met u persoonlijk zal zijn, maar met uw kerkenraad of een afvaardiging namens uw kerkenraad. U had dit zelf ook al

aangegeven in het gesprek op 23 november 2009.

In verband hiermee willen we binnenkort een verzoek richten aan uw kerkenraad."

Van deze gang van zaken is de kerkenraad op de hoogte gesteld.

In uw officieel kerkblad De Bazuin van 17 maart 2010 konden we kennis nemen van de bespreking van (o.a.) dit werk van uw deputaten, op de synodezitting van 27 februari 2010.

In dit synodeverslag kwam op ons beschamend over het gesteggel dat er op uw synode was over de wijze van opereren van uw deputaten in hun contactlegging met onze predikant en kerkenraad.

Uiteindelijk heeft uw synode op 19 maart 2010 in dezen een besluit genomen. In een schrijven d.d. 1 april 2010 verzoekt de synode (via haar Commissie Kerkelijke Eenheid) onze raad "om op korte termijn een gesprek met De Gereformeerde Kerken aan te gaan. Het doel van dit gesprek is om te onderzoeken of wij mogen komen tot kerkelijke eenheid".

Hier ligt uiteindelijk het eerste en enige officiële verzoek van uw kant aan onze raad om tot een gesprek te komen. Op dit verzoek moest de kerkenraad wachten, zoals aangegeven was door uw deputaten.

In de loop van de maand april kwam dit verzoek bij onze raad binnen. Onze kerkenraad vergadert normaliter eens per drie weken.

Uw verzoek is door onze kerkenraad behandeld bij de eerstkomende gelegenheid die de kerkenraad daarvoor had. Door overdruk op onze agenda moest het een enkele kerkenraadsvergadering overstaan. Zo heeft de kerkenraad in mei een besluit hierover genomen en u daarvan op de hoogte gesteld per schrijven van 24 mei 2010.

Broeders, kunt u zich enigszins voorstellen dat wij het gezien deze werkelijke gang van zaken het daarom een suggestieve en in meer dan een opzicht onjuiste weergave achten als u onze raad verwijt dat hij '*maandenlang* niet is ingegaan op uitnodigingen van aanvankelijk de *deputaten* en later de CKE' (schuingedrukt en onderstreept van ons)?

Hier spreken de feiten voor zich.

Onjuiste weergave van het onderhoud

Een tweede voorbeeld van kwalijke suggestieve beeldvorming achten wij uw *weergave van een onderdeel van het onderhoud dat uw deputaten ACOBB met onze predikant en ds. R. van der Wolf hadden*.

Onze predikant zou u bedrogen hebben met betrekking tot de vorming van een kerkverband door onze kerkenraad met andere gemeenten. U doet het voorkomen als zou onze predikant in zijn reactie op vragen van uw deputaten dienaangaande de indruk gewekt hebben dat deze vorming van een kerkverband niet in het verschiet lag. Terwijl u enkele dagen na dit gesprek via een persbericht moest constateren dat de vorming van dit kerkverband drie dagen na het gesprek al was aangegaan.

Broeders, u suggereert hier oneerlijkheid terwijl de feiten anders liggen.

Collega Van der Wolf, die bij dat gesprek aanwezig was, is er mede getuige van dat uw opvatting ten onrechte is. Door de predikanten is in dat onderhoud niet ingegaan op de gestelde vragen met betrekking tot zo'n kerkverband (en de bezwering van uw deputaten daartoe niet over te gaan). Zij achtten het op dat moment en in die discussie niet nodig daar op in te gaan.

Dat is heel wat anders dan uw kwalijke beschuldiging, zelfs in een vette kop in uw brief, van: "Drie dagen vóór de vorming van het voorlopig kerkverband werd deze vorming ontkend".

Verzoek om rechtzetting

Wij verzoeken u dat u de hier boven aangehaalde en weerlegde beweringen, die u ook nog gemeend hebt te moeten publiceren, corrigeert en ook publiek recht zet.

Gesprek op kerkverbandelijk niveau voorgesteld en afgewezen

Toen het verzoek van uw synode tot een gesprek met onze kerkenraad op onze kerkenraad diende, waren de kerkelijke ontwikkelingen intussen voortgegaan. In uw kerkverband evenals in ons kerkverband.

Dat is voor onze kerkenraad de aanleiding geweest om het kerkelijk gesprek dat aanvankelijk op kerkenraadsniveau was gedacht, op te tillen naar kerkverbandelijk niveau, van kerkverband tot kerkverband. Vandaar onze reactie op uw uitnodiging om niet met onze kerkenraad alleen een gesprek te voeren om te onderzoeken of wij mogen komen tot kerkelijke eenheid, maar waar wij deel uitmaken van een inmiddels gegroeid kerkverband, dat dan van kerkverband tot kerkverband te doen.

U gaf aan in een gesprek met onze kerkenraad nader te willen toelichten waarom u toch met

ons alleen een gesprek wilde aangaan.

Inmiddels hebt u die toelichting in uw reactie van 21 juni jl. ons gegeven.

De kerkenraad heeft geen behoefte om nader in te gaan op wat u beweert ten aanzien van onze huidige zustergemeenten te Hardenberg, te Zwijndrecht als ook te Zwolle (Vijverhoeve).

Dat geldt ook wat u met betrekking tot deze gemeenten aan verwijten in onze richting doet, als zouden wij geen hoor en wederhoor hebben toegepast en daarmee de DGK onverhoord veroordeeld hebben.

Broeders, u hebt in uw officieel kerkblad De Bazuin als ook op uw synodes meer dan genoeg hierover gezegd en gepubliceerd om uw uitvoerig verantwoord standpunt in dezen te kennen.

Ook ten aanzien van de gemeente te Zwolle (Vijverhoeve) is de verantwoording van uw kerkenraad daar richting de gemeente bekend.

Wij hoeven toch niet meer te weten dan uw eigen kerkverband aan verantwoording van uw kant heeft ontvangen over de in geding zijnde zaken?!

Wij laten dan ook alles wat u beweert ten aanzien van onze genoemde zustergemeenten volledig voor uw eigen verantwoording en maken ons diepe zorgen over uw volgehouden opstelling in dezen.

Appel

Met verdriet constateren wij dat er een ontzaglijke tegenstelling ligt tussen uw spreken over de 'ware oecumene naar Schrift en confessie' en uw doen in uw kerkelijke praktijk. We zien het helaas splijtend werken naar binnen en naar buiten.

Het is ons gebed dat de Here u de ogen daarvoor mag openen. Tot zegen van de gemeenten die u leidt en vertegenwoordigt. En tot herstel van de eenheid van de verstrooide schapen van onze Opperherder Jezus Christus.

Met broedergroet,
namens de raad voornoemd,
J.A. de Wit
scriba

XV 2^e Brief van Generale Synode Emmen 2009 aan Ichthus-gemeente

Emmen, 16 oktober 2010

Aan de Raad van de Gereformeerde Kerk Kampen (Ichthus)
p/a De heer J.A. de Wit, scriba
Rietkamp 5
8266 KE Kampen

Betreft: Reactie op uw brief van 23 juli 2010

Weleerwaarde en eerwaarde broeders,

Naar aanleiding van uw brief d.d. 23 juli 2010 met daarin opgenomen een appèl aan ons omdat er volgens u een ontzaglijke tegenstelling ligt tussen ons spréken over de 'ware oecumene naar Schrift en confessie' en ons doen in de kerkelijke praktijk, hebben wij ons eigen handelen richting u kritisch getoetst.

Dit mede naar aanleiding van wat uw predikant als begeleidend commentaar bij uw brief op uw website heeft geschreven nl.:

“Het is verdrietig dat de DGK-synode zich op deze manier wil sterk maken en haar wijze van kerkelijk handelen wil rechtvaardigen. Daar wordt de ware oecumene o.i. geen dienst mee bewijzen, zoals we in de brief verwoordten.

Ik hoop dat het u allen duidelijk wordt uit onderstaand antwoordschrijven.”

Met uw appèl aan ons en het begeleidend commentaar van uw predikant verwijt u ons immers dat wij wel zeggen dat we de ware oecumene willen zoeken maar dat we in de praktijk daar niet naar handelen. Dat is ernstig en uw verwijt raakt ons diep. Over deze zaken hoort onder ons geen misverstand of onduidelijkheid te zijn. Daarom vindt u onderstaand onze reactie op uw schrijven.

1. Het verloop van de contacten

Het valt ons bij dit onderdeel allereerst op dat u wel citeert uit de brief d.d. 9 januari 2010 van onze deputaten aan uw predikant, maar niet uit de brief met dezelfde datum van onze deputaten aan u als kerkenraad. Dit valt temeer op omdat wij in onze brief d.d. 21 juni 2010 aan u juist nadrukkelijk naar deze brief hadden verwezen en daarvan gesteld hadden dat dit een uitnodigende brief was geweest.

Waarom wij dit een uitnodigende brief noemden zullen wij eerst uitleggen.

In deze brief werd gerefereerd aan het broederlijke gesprek dat er was geweest met uw predikant op 23 november 2009. Dit gesprek vond overigens plaats op initiatief van onze deputaten. We memoreren dit omdat u ons verwijt dat we wel spreken over het zoeken van de ware oecumene maar er niet naar handelen.

In dit gesprek werden door uw predikant enkele vragen aan deputaten gesteld die zij wilden beantwoorden. Omdat hun instructies daarvoor geen ruimte boden gaven zij aan dat zij eerst zouden rapporteren aan de generale synode die op 13 februari 2010 zou vergaderen. De brief van 9 januari 2010 vervolgt dan met:

“We hopen dat onze kerken ons een nieuw mandaat geven om inhoudelijk verder te spreken over de vragen die ons werden gesteld.

Wel stellen wij ons daarbij voor dat het volgende gesprek niet met ds. Hoogendoorn persoonlijk zal zijn, maar met u als kerkenraad van de Gereformeerde Kerk Kampen of een afvaardiging namens uw kerkenraad. We hebben ds. Hoogendoorn hiervan op de hoogte gesteld. We zouden het zeer op prijs stellen wanneer u er in zou bewilligen om dit vervolg gesprek met ons aan te gaan.”

Dit citaat geeft aan dat deputaten van oordeel waren dat een vervolggesprek niet plaats diende te vinden met uw predikant maar met u als kerkenraad. Uw predikant was overigens deze mening ook toegedaan zoals u terecht in uw brief opmerkt.

Vandaar dat in bovenstaande citaat de slotzin luidt: *“We zouden het zeer op prijs stellen wanneer u er in zou bewilligen om dit vervolg gesprek met ons aan te gaan”.*

Een logische vraag omdat u als kerkenraad zich nog niet had uitgesproken of u zo'n vervolggesprek wel wilde aangaan. Vandaar ook dat aan het eind van de brief deputaten schreven:

“We zien uw antwoord vergezeld van eventueel enkele data met belangstelling tegemoet.”

Onze deputaten hebben u dus de uitnodigende vraag voorgelegd of u *als kerkenraad* zo'n vervolgggesprek zou willen aangaan. En zij vroegen u om antwoord, vergezeld van enkele data. Heel eenvoudig omdat zij op 13 februari 2010 aan de generale synode hoopten te kunnen rapporteren dat die bereidheid om zo'n vervolg gesprek met elkaar te hebben ook bij u *als kerkenraad* aanwezig was. Om, als u ook al data had doorgegeven waarop uwerzijds zo'n vervolg gesprek zou kunnen plaatsvinden, haast te kunnen maken met het vervolgggesprek en zo het zoeken van de ware oecumene.

Onze deputaten gingen er vanuit dat zij voor zo'n vervolgggesprek echt wel het mandaat van ons als synode zouden krijgen. Zij waren dus voortvarend bezig om spijkers met koppen te slaan en hadden de stellige verwachting dat deze voortvarendheid door u gedeeld zou worden.

Toen wij onze brief van 21 juni 2010 aan u schreven was de situatie volgens ons als volgt:

1. Onze deputaten vroegen u in hun brief om uw bewilliging voor een vervolgggesprek;
2. Onze deputaten schreven dat zij uw antwoord met belangstelling tegemoet zien;
3. Eén van hen heeft begin februari 2010 uw scriba telefonisch benaderd met de vraag of de brief al door u was behandeld.

Op 21 juni was bij ons geen enkele reactie bekend op onze brief van 9 januari 2010.

Op 11 september bespraken wij uw brief van 23 juli. We verwonderden ons erover dat daarin geen verwijzing was naar onze brief van 9 januari 2010. Dat was voor ons de aanleiding voor het besluit om aan u te vragen of u onze brief van 9 januari 2010 wel ontvangen had. Deze vraag stelden we u per e-mail op 13 september. U gaf ons per e-mail op 28 september antwoord.

Daarin deelde u ons onder meer mee dat *“In diezelfde tijd heeft ds. Hoogendoorn telefonisch contact gehad met de deputaten, waarin hij heeft aangegeven dat de kerkenraad het goed vond dat zij het aan de synode zouden voorleggen en dat de kerkenraad de synodebeslissingen zou afwachten.”*

We reconstrueren nu het verloop van onze contacten als volgt:

- Op 23 november 2009 vindt er een gesprek plaats tussen onze deputaten en uw predikant. Tijdens dit gesprek zegt uw predikant, en onze deputaten zijn het daarmee eens, dat een vervolgggesprek dient plaats te vinden met u als kerkenraad.
- Op 27 november 2009 wordt publiek gemaakt dat er op 26 november 2009 een voorlopig kerkverband is gevormd door uw gemeente, de gemeente te Zwijndrecht en de zgn. Matrixgemeente.
- Op 9 januari 2010 versturen onze deputaten aan u een brief waarin zij refereren aan het gesprek met uw predikant en vragen zij of u erin kunt bewilligen dat een vervolgggesprek niet met de predikant alleen zal plaatsvinden maar met u als kerkenraad. Voorzover onze huidige deputaten bekend, hebben zij daarop geen antwoord ontvangen.
- Voortbouwend op o.a. wat uw predikant zei tijdens het gesprek op 23 november 2009, dat een vervolg gesprek dient plaats te vinden met u als kerkenraad, nodigt de generale synode u per brief d.d. 1 april 2010 uit voor een gesprek.
- Per brief d.d. 24 mei 2010 geeft u als antwoord dat een gesprek met u als lokale kerk niet mogelijk is omdat u inmiddels deel uitmaakt van een kerkverband.
- Per brief van 21 juni 2010 antwoorden wij op uw brief van 24 mei. In deze brief gaven wij u aan dat een gesprek over kerkelijke eenheid met het voorlopig kerkverband voor ons niet mogelijk is. De reden daarvoor is dat het voorlopig kerkverband mede gevormd wordt door gemeenten die zich van De Gereformeerde Kerken hebben losgemaakt.

- Per brief van 23 juli 2010 geeft u een andere weergave van het verloop van de contacten, vraagt u om rechtzetting en constateert u dat er een ontzaglijke tegenstelling is tussen ons spreken en doen omtrent de ‘ware oecumene naar Schrift en confessie’.
- Per e-mail van 13 september vragen wij u of u onze brief van 9 januari 2010 wel ontvangen heeft.
- Per e-mail van 28 september geeft u een bevestigend antwoord met daarbij de vermelding van een telefoongesprek van uw predikant dat ons tot dusver onbekend was.

In verband met het door u gestelde hebben wij vier van de vijf deputaten nader bevestigd hierover. Tengevolge van de kerkelijke ontwikkelingen konden wij de toenmalige vijfde deputaat niet bevestigen omdat deze inmiddels geen deel meer uitmaakte van ons kerkverband. Deze vier deputaten die bij dit onderhoud aanwezig zijn geweest zijn van oordeel dat uw predikant heeft aangegeven dat de vorming van een voorlopig kerkverband niet in het verschiet lag. Ons inziens is daarmee in lijn ook het advies dat uw predikant gaf om een vervolggesprek niet met hem aan te gaan maar met u *als kerkenraad*.

Eveneens verklaarden deze vier deputaten dat zij geen telefonisch contact met uw predikant hebben gehad waarin hij meegedeeld zou hebben dat u een beslissing van de synode zou afwachten.

We betreuren het dat we achteraf moeten vaststellen dat er twee elkaar tegensprekende verklaringen zijn omtrent het telefoongesprek dat uw predikant met één onzer deputaten gevoerd zou hebben. Wij willen uitgaan van de goede trouw van alle betrokkenen en verklaren dat we de waarheid niet kunnen achterhalen. We leggen deze tegengestelde verklaringen neer voor het aangezicht van Here, en spreken daarbij de hoop uit dat dit misverstaan geen nadelige gevolgen zal hebben voor onze contacten.

Wat betreft uw verwijt dat er een ontzaglijke tegenstelling is in ons spreken over de ware oecumene en ons doen, komen we tot de vaststelling dat dit met betrekking tot ons zoeken van u niet juist is en geen recht doet aan onze intenties. We hoeven hiervoor alleen maar te verwijzen naar het initiatief dat onze deputaten hebben getoond door het gesprek met uw predikant aan te gaan; dat zij u als kerkenraad een uitnodigende brief hebben gestuurd en dat de generale synode u heeft uitgenodigd voor een gesprek.

2. De weergave van het onderhoud

Volgens uw brief wordt uw predikant door ons beschuldigd van oneerlijkheid terwijl daar geen sprake van is. Collega Van der Wolf zou dat kunnen bevestigen.

Zoals u dat hebt begrepen is door de predikanten tijdens het onderhoud op 23 november 2009 nl. niet ingegaan op de gestelde vragen van deputaten met betrekking tot de vorming van een voorlopig kerkverband.

We zijn blij dat u aangeeft dat er wat dat betreft concrete vragen gesteld zijn. Deze vragen werden namelijk gesteld omdat onze deputaten diverse signalen bereikten dat er een voorlopig kerkverband gevormd zou worden waarvan u deel zou gaan uitmaken. En het antwoord daarop was voor hen belangrijk in verband met de vraag hoe nu verder te handelen.

In uw brief geeft u aan dat de beide predikanten op die vragen niet zijn ingegaan.

Allereerst moeten wij hierover opmerken dat een dergelijke wijze van omgaan met elkaar ons bevreemdt. Aannemende dat u echt zoekende bent naar de ware oecumene kunnen we niet begrijpen dat u een terughoudende houding aanneemt over zo’n belangrijk onderwerp. Temeer daar onze deputaten u, zoals u dat noemt, bezworen hebben daartoe niet over te gaan.

Hierbij nog de volgende opmerking: Als de vorming van het voorlopig kerkverband wel aanstaande was maar uw predikant het op dat moment in de discussie niet nodig vond om daarop in te gaan, hoe kon hij dan wel adviseren om samen met zijn kerkenraad een vervolggesprek aan te gaan? Daardoor zijn de deputaten toch op een verkeerd been gezet? Want uw predikant wist toen toch al dat zo'n vervolggesprek niet zou kunnen plaatsvinden omdat Kampen Ichthus binnen een paar dagen deel zou gaan uitmaken van een voorlopig kerkverband?

In uw brief d.d. 24 mei 2010 schrijft u aan ons: “***Het lijkt ons dan ook vanzelf spreken dat dit gesprek niet met een lokale kerk gevoerd wordt, één gemeente uit een breder kerkverband, maar met het verband zelf waarvan wij als kerk te Kampen deel uitmaken.***”

Wij hebben in bovenstaande zin enkele woorden vetgedrukt om aan te geven dat wat voor u zo vanzelf spreekt voor uw predikant blijkbaar op 23 november 2009 nog niet vanzelf sprak. En dat vanzelfsprekende feit vond u blijkbaar ook niet de moeite waard om aan onze deputaten als reactie op hun brief d.d. 9 januari 2010 mee te delen.

In het licht van bovenstaande zien wij vooralsnog geen reden om de uitspraken van onze deputaten met betrekking tot het spreken van uw predikant inzake de vorming van een voorlopig kerkverband in twijfel te trekken.

3. Verzoek om rechtzetting

U zult dan ook begrijpen dat we op dit moment niet de noodzaak zien om het door ons gepubliceerde recht te zetten. U gaat er blijkbaar van uit dat u wat wij geschreven hebben, hebt weerlegd; maar daarin kunnen we u niet volgen, mede met het oog op het feit dat de gevoerde telefoongesprekken niet schriftelijk zijn vastgelegd. Uw schrijven roept bij ons nog de behoefte op om het volgende op te merken:

- Bij het weergeven van het werkelijk verloop van de contacten noemt u niet de brief van onze deputaten aan u als kerkenraad met het verzoek om een antwoord.
- U schrijft ons *als kerkenraad* dat de **feiten** met betrekking tot de weergave van het onderhoud met de predikanten Hoogendoorn en Van der Wolf anders liggen en dat wij een kwalijke beschuldiging hebben gedaan. Maar u bent zelf niet bij dat onderhoud aanwezig geweest. Dan is het toch een te stellige bewering wanneer u *als kerkenraad* schrijft dat de **feiten** anders liggen? In de huidige situatie staat nu immers het woord van de beide predikanten tegenover het woord van onze deputaten. We menen dat hier toch op een andere, voorzichtiger manier over gesproken zou moeten worden.

4. Gesprek op kerkverbandelijk niveau voorgesteld en afgewezen

Wat betreft het door u gestelde in het eerste gedeelte van dit punt, kunnen we verwijzen naar wat wij hierover eerder in deze brief al hebben opgemerkt. Toen de brief d.d. 9 januari 2010 van onze deputaten u bereikte was u nl. al een kerkverband aangegaan. We stellen vast dat u onze deputaten toen niet onder de aandacht hebt gebracht dat een gesprek met u als lokale kerk nu niet meer mogelijk was. Zoals uiteengezet waren wij niet op de hoogte van uw afwachtende houding en daarom namen wij het initiatief om u met onze brief van 1 april uit te nodigen voor een gesprek.

Omdat u ons schreef dat u niet met ons in gesprek wilde gaan was het daardoor voor ons niet meer mogelijk om mondeling nadere uitleg te geven. Daarom besloten wij om deze nadere uitleg per brief te geven. Om duidelijkheid te scheppen naar onze eigen gemeenteleden,

waarom wij niet met het voorlopig kerkverband in gesprek konden gaan, hebben wij de briefwisseling met u gepubliceerd. Zodat het voor iedereen duidelijk is hoe een en ander in elkaar steekt.

Vervolgens merkt u op dat met betrekking tot uw huidige zustergemeenten u voldoende hebt aan wat in DE BAZUIN en op generale synodes is gezegd en gepubliceerd. Ook deelt u mee dat u bekend is de verantwoording van de kerkenraad van Zwolle naar zijn eigen gemeente inzake de scheurmaking van hen die zich nu laten vergaderen in De Vijverhoeve. Meer hoeft u niet te weten, schrijft u.

Wij wezen er in onze brief op dat uw predikant in zijn toespraak ‘om de ware oecumene’ juist gesteld had: “*dat er zijns inziens genoeg stof ligt om eerst eens eerlijk na te gaan en te bespreken hoe het toch komt dat er binnen de GKH/DGK zoveel verdeeldheid is.*”

Uw predikant stelt daarin dat hij eerst eens eerlijk wil bespreken de door hem gesignaleerde verdeeldheid. We gaan ervan uit dat hij daarin serieus genomen wil worden, daarom mogen wij toch de verwachting hebben dat hij daarover het gesprek met ons wil voeren alvorens zich te verbinden met hen die van ons zijn uitgegaan? Het kan toch niet zo zijn dat eerlijk nagaan en **bespreken** van de door hem geconstateerde verdeeldheid zich kan beperken tot het lezen van DE BAZUIN en de Acta’s van de generale synoden? Hoor en wederhoor toepassen behoort ons inziens meer in te houden.

5. Samenvatting van de huidige situatie

Uw brief schetst voor ons een beeld van een situatie waarin u *als kerkenraad* zonder gesprek met ons de, ons diep treffende, verdeeldheid en scheuringen binnen ons kerkverband oordeelt. We moeten vaststellen dat zij die met negeren van de kerkelijke weg hun eigen gang gaan door u welkom worden geheten. En op uw goedkeuring kunnen rekenen ambtsdragers (van De Vijverhoeve), die openlijk hun woord breken, die aanzetten tot scheuring en die daadwerkelijk de gemeente scheuren, nog voordat de kerkenraad van de naburige gemeente zijn oordeel kon uitspreken over de opgelegde voorlopige schorsing.

Wij kunnen het helaas niet anders zien.

6. Appèl

In dit onderdeel velt u publiek een onterecht oordeel over ons handelen. U constateert namelijk met verdriet dat er tussen ons spréken over ‘de ware oecumene naar Schrift en confessie’ en ons dóen in onze kerkelijke praktijk een ontzaglijke tegenstelling ligt. En u ziet dat splijtend werken naar binnen en naar buiten.

Broeders, uw onterechte oordeel doet òns verdriet.

Zowel u als wij begeren de eenheid van al Gods kinderen, van allen die in woorden en daden staan op Schrift en belijdenis. Daarin willen we elkaar toch serieus nemen? We spreken onze intenties toch altijd uit ten overstaan van onze Here? Dan is ons ja ja en ons nee nee. Dan willen we eerlijk en oprecht die eenheid nastreven. In dat verband ervaren we uw onterechte oordeel als een nieuwe moeite. Omdat u ons hierdoor geen recht doet.

Wanneer er sprake is van onduidelijkheden, misverstanden of zelfs onenigheid over gesproken woorden en over de gang van zaken, dan moeten we daar met elkaar voor het aangezicht van de Here uit zien te komen. Ons menselijk falen, en daarbij willen we nadrukkelijk stellen dat ook op ons eigen handelen aanmerkingen te maken zijn, mag toch de bijbelse roeping om met elkaar te spreken over eenheid niet in de weg staan?

Wij vragen u dan ook met de meeste ernst om uw oordeel te herzien, dit ook publiek te maken en met ons over deze zaken toch in gesprek te gaan, los van uw verwijzing naar het voorlopig kerkverband.

Voor nader overleg kunt u contact opnemen met onze deputaten Adresvoering/Contacten Overheid/Binnenlandse Betrekkingen; u kunt dan benaderen broeder G.H. Plaggenmars, Hesselinkkamp 11, 7692 AS Mariënborg, dit omdat de Generale Synode op 16 oktober 2010 wordt gesloten.

Tenslotte delen we u nog mee dat wij de inhoud van uw brief aan ons en deze antwoordbrief, mogelijk in bewerkte vorm, zullen aanbieden ter publicatie in DE BAZUIN. Er is al veel openbaar gemaakt en we vinden het daarom belangrijk dat ook onze kijk op de gebeurtenissen publiek beschikbaar wordt.

U sterkte wensend bij uw beraad,

Met broedergroet,

Namens de Generale Synode van De Gereformeerde Kerken
A. Admiraal, preses C. Baan, 2^e scriba

Emmen, 23 juni 2010

XVI Brief Aan de kerkenraad van de Gereformeerde Kerk te Zwijndrecht e.o.

Aan de kerkenraad van de Gereformeerde Kerk te Zwijndrecht e.o.
p/a Hermann Hesse-erf 143
3315 BL Dordrecht

Onderwerp: **Antwoord op uw brief van 7 mei 2010**

Geachte kerkenraad,

Uw brief van 7 mei 2010, als antwoord op onze brief van 9 april 2010 hebben wij ontvangen en besproken tijdens onze zitting van 12 juni jl.

Met teleurstelling en verdriet hebben we moeten vaststellen dat u niet in gaat op ons appèl in onze brief van 9 april om de door u verworpen classisbesluiten middels de oproep van de Generale Synode van Zwolle 2007 te aanvaarden.

Door uw houding in deze zijn wij dan ook helaas tot de conclusie gekomen dat we niet op hetzelfde fundament staan.

Dat houdt in dat wij van oordeel zijn dat een verdere oefening van contact op dit moment niet zinvol is.

Alleen het gebed blijft ons nog over dat God de HERE al zijn kinderen bijeen brengt.

U groetend in Christus, namens de synode,

A. Admiraal, preses

C. Baan, 2e scriba

XVII Brief aan Generale Synode van de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt.

Emmen, 21 mei 2010

Aan de Generale Synode van de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt
Postbus 770
3900 AL Amersfoort

Onderwerp: **Een oproep en een wens**

Geachte broeders,

1. Inleiding: Verlangen naar eenheid in het ware geloof

De Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland te Emmen heeft in haar zitting van 8 mei 2010 uw brief van 14 oktober 2008 besproken.

We zijn verheugd te lezen dat uw liefde naar ons blijft uitgaan. Als reden daarvoor noemt u onder andere dat, ondanks de kerkscheidende factoren, de christelijke roeping blijft bestaan om te zoeken naar herstel van de breuk en eenheid op grond van Gods Woord en de gereformeerde belijdenis. In uw gebed tot onze God en Vader heeft u gebeden om heelheid en verzoening en gesprek. In vertrouwen op God, de kenner en bewerker van onze harten.

Dat zijn mooie woorden, waarin wij uw hartslag willen horen.

Wij geven daar graag antwoord op. Ons hart gaat ook naar u uit. En naar onze vele familieleden, vrienden en bekenden met wie wij door de scheiding de ware geestelijke band missen. Nu al zoveel jaren.

In uw brief viel ons op dat u niet reageert op de inhoud van de oproep die wij tot u deden in ons antwoordschrijven van 15 april 2006. Die inhoud was welgemeend, zij kwam voort uit onze bezorgdheid voor u. Bezorgdheid dat u zich als kerken al verder begeeft van het enige fundament waar de ware eenheid op gegrond moet zijn: Gods Woord en haar gezag.

We hebben in uw brief gelezen dat u zich beroepen heeft op Gods grootheid en dat u gebeden heeft om gesprek. Maar de vraag is dan: waarover, want u noemt geen enkel onderwerp.

Met deze brief reiken wij u graag de helpende hand. Vanwege onze liefde voor u en onze bewogenheid met u, vragen wij met deze brief uw aandacht voor het volgende:

1. Inleiding: Verlangen naar eenheid in het ware geloof.
2. Schriftkritiek neemt het fundament onder de kerk weg.
3. De Nieuwe Bijbel Vertaling leidt op een dwaalweg.
4. Het vierde gebod van onze God: Gedenk de sabbatdag dat gij die heiligt.
5. Het zevende gebod van onze God: Gij zult niet echtbreken.
6. Het avondmaal is voor leden van de kerk.
7. Kerkelijke eenheid ten koste van Gods Woord is verkeerd.
8. Oproep: Keer terug tot trouw aan de Almachtige.
9. Wens: Samen in eenheid van het ware geloof onze God en Vader dienen.

2. Schriftkritiek neemt het fundament onder de kerk weg

2.1. Schriftkritiek is eigenwillige uitleg van Gods Woord

Als eerste willen wij het centrale thema van onze brief noemen. En dat is de Schriftkritiek die u toelaat in uw kerken. Dat houdt in dat u openlijk toelaat dat er uitleg van het Woord van God wordt gegeven die afwijkt van wat de bijbel zelf zegt. Daardoor doet u tekort aan de betrouwbaarheid van Gods Woord. Dat doet ons verdriet.

Onder de besluiten van de GS te Zuidhorn, die door ons, in onze vrijmaking in 2003, moesten worden afgewezen als onschriftuurlijk, ligt de omarming van een nieuwe hermeneutiek (uitlegkunde). Daardoor worden veel bijbelgedeelten niet meer aanvaard zoals Gods Woord ze ons geeft in alle helderheid en klaarlijkheid. In uw kerken wordt geaccepteerd dat geleerd wordt dat bijbelteksten qua vorm en inhoud beïnvloed zijn door de toenmalige wereld. Het zijn dan teksten die in onze tijd opnieuw moeten worden geïnterpreteerd door en voor de gemeente van Christus, omdat er vanuit gegaan wordt dat Bijbelgedeelten vandaag niet zonder meer die gelding hebben, zoals ze in de Schrift staan opgetekend.

We denken daarbij, bijvoorbeeld, aan historische gedeelten uit Genesis (1-11), Jona, Jozua, en aan de besluiten over de nieuwtestamentische sabbat als een mogelijk menselijke instelling en aan de nieuwe opvattingen over huwelijk en echtscheiding. Dit zijn opvattingen die er toe geleid hebben dat Gods Woord geen geboden meer bevatten maar aanwijzingen en richtlijnen zijn die steeds weer door de gemeente moeten worden toegepast op de eigen situatie in de eigen tijd.

2.2. Zes voorbeelden van Schriftkritiek die u toelaat

De afgelopen jaren is deze ontrouw door onze kerken al vaak gesignaleerd in diverse publicaties. We komen afwijkende uitleg van de bijbel tegen in uw synodebesluiten en in publicaties in uw kerken. Enkele opvallende voorbeelden willen we hier noemen waarin de feitelijke en historische betrouwbaarheid van de Schrift wordt aangevochten:

1. Het goedkeuren en aanbevelen door uw synoden van de Emmaüs-cursus (GS Zuidhorn, art.109 besluit 2i, GS Amersfoort 2005, art. 114, besluit 5). Deze bewerkte interkerkelijke evangelisatiecursus bevat uiterst Schriftkritische passages m.b.t. Genesis 1-11, hoofdstukken die aangeduid worden als “oergeschiedenis”.

Dat de benadering van de Emmaüscursus voortkomt uit de ‘hoofdstroom van de historisch-kritische visie’ wordt nadrukkelijk onderkend door de bewerkers, zo is in de cursus zelf te lezen. U heeft als kerken - tegen uw belijden in (art. 7, art. 29 NGB) - het gebruik van deze cursus niet afgewezen, maar juist bevorderd als opvolger van de alpha-cursus omdat zij volgens u is een *“verantwoorde en bruikbare cursus om in een gereformeerde setting en op een gereformeerde wijze kennis te laten maken met het Woord van God en de gemeente van Jezus Christus.”*

2. Het miskennen van de historiciteit van Gods Woord over de dagen in Genesis 1, (Ds. J.J.T. Doedens in Woord op schrift, 2002).

3. Het geven van ruimte om veel Bijbelse verhalen niet historisch te zien, maar als metafoor (beeldspraak), (Prof. dr. A.L.Th. de Bruijne in Woord op schrift, 2002 en in Omhoog kijken in platland, 2007).

4. Het legitiem vinden om te spreken van een oerknal en een evolutionistische ontwikkeling van het heelal en de aarde en eveneens het loslaten van de letterlijkheid van de dagen in Genesis (Prof. dr. J. Douma in Genesis, 2004).

5. Het zich in zeer Schriftkritische zin uitspreken over de uittocht uit Egypte en het ontstaan van het volk Israël en het afwijzen van de historiciteit van Genesis 1-3 (Dr. S. Paas, in zijn proefschrift, 1998, en in het Tijdschrift Wapenveld, 2001; hij werd daarna benoemd tot docent aan uw predikantenopleiding in Kampen).

6. Het strijden van de HERE voor zijn volk door zon en maan te laten stil staan, zoals beschreven in Jozua 10:12, afdoen als een oosterse verteltraditie (Dr. K. van Bekkum in zijn proefschrift, maart 2010).

2.3. Het fundament wordt in toenemende mate ondergraven

Het verdrietige en uiterst schadelijke is dat de Schriftkritiek in uw kerken volop ruimte krijgt en door de kerkelijke vergaderingen niet wordt bestreden. De weinige trouwe broeders die nog opkomen voor het gezag van Gods Woord krijgen geen gehoor en worden telkens afgewezen in hun bezwaren (zie bijv. GS Zwolle-Zuid, art. 104, 105).

Zo neemt u feitelijk afstand van de op Gods eigen Woord gegronde artikelen 2-5, en 7 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis en ondergraaft u steeds meer het fundament van de kerk (art. 29 NGB).

We hebben de overtuiging dat de onderwerpen die we in het vervolg van deze brief aan u voorleggen samenhangen met Schriftkritiek en loslating van het gezag van Gods Woord.

3. De Nieuwe Bijbel Vertaling leidt op een dwaalweg

3.1. Wij hebben zorgen over u

Nu alweer vijf jaar geleden nam u het besluit om in de kerken het gebruik van de Nieuwe Bijbel Vertaling (NBV) hartelijk aan te bevelen. Uw Generale Synode zei toen dankbaar te zijn voor het geschenk van de NBV omdat volgens u de NBV de heilige Schriften zorgvuldig en in betrouwbaar hedendaags Nederlands weergeeft.

En twee jaar geleden sprak opnieuw uw Generale Synode het vertrouwen uit in de NBV en verklaarde daarbij dat u geen argumenten kreeg waardoor aan de betrouwbaarheid van de NBV moet worden getwijfeld.

Deze uitspraken verontrusten ons in grote mate. Ze doen ons verdriet.

Want wij hebben vastgesteld dat de NBV een vertaling is die de boodschap van de redding van zonden verkondigt die mede door zelfwerkzaamheid van de mens wordt bewerkstelligd.

De NBV is een vertaling die onrecht doet aan Jezus Christus, want Hij alleen is het die zijn volk redt van hun zonden.

We willen dat graag aan u duidelijk maken door een korte bespreking van de NBV te geven, bestaande uit een aanduiding van de inleidingen op de bijbelboeken, drie voorbeelden van onjuist vertaalde teksten en een conclusie met een opwekking.

3.2. De inleidingen op de bijbelboeken worden beheerst door Schriftkritiek

De NBV geeft voorafgaand aan elk bijbelboek een korte inleiding. Daarin wordt kort iets gezegd over de inhoud en het ontstaan van het bijbelboek.

Met deze inleidingen kunnen we verschillende kanten uit, maar vaak overheerst een Schriftkritische benadering van het bijbelboek.

Dat willen we aantonen aan de hand van twee voorbeelden.

3.2.1. God openbaart dat alle mensen van Adam afstammen In de inleiding op het boek Genesis lezen we op pagina 4 het volgende: "Door middel van een aantal geslachtsregisters in Genesis 4,5,10 en 11 wordt de visie tot uitdrukking gebracht dat alle mensen Adam als gemeenschappelijke stamvader hebben."

Hier zet de NBV de lezer op het verkeerde been. Want de HERE geeft ons geslachtregisters in de bijbel, en deze registers wijzen Adam als de eerste mens aan en de stamvader van alle mensen die daarna kwamen. Dat is werkelijkheid, dit onderwijs van de HERE mogen we niet afdoen als een visie.

Want de bijbel is het woord van God, de HERE. Hij vertelt ons alles wat nodig is te weten voor onze zaligheid. Daarin is Hij volmaakt en vergist Hij Zich niet. Daarom zegt Hij elders bij monde van de apostel Petrus dat geen profetie der Schrift een eigenmachtige uitlegging toelaat (2 Petr. 1:20).

3.2.2. Paulus schreef zelf de brieven aan Timotheüs

In de inleiding op het bijbelboek 1 Timotheüs lezen we: "Volgens sommigen zijn de brieven door Paulus zelf geschreven aan het einde van zijn leven. Anderen menen op grond van de stijl en de inhoud dat de brieven niet van Paulus' hand zijn, maar dat ze pas aan het einde van de eerste of het begin van de tweede eeuw zijn geschreven door een auteur die ons verder onbekend is gebleven en met de naam Paulus zijn brieven gezag wilde verlenen."

De inhoud van dit citaat uit de NBV is gewoon in tegenspraak met het onderwijs van de Heilige Schrift zelf.

Want in 1 Timotheüs 1:1 en 2 lezen we dat de apostel Paulus de brief schrijft aan Timotheüs. Dan staat het voor ons onomstotelijk vast dat Paulus de schrijver is.

Dat wordt bevestigd door het woord in 2 Petrus 1: 21 waar de Here ons meedeelt dat profetie nooit is voortgekomen uit de wil van een mens, maar dat, door de Heilige Geest gedreven, mensen van Godswege gesproken hebben.

3.3. De NBV doet afbreuk aan de verlossing door Christus alleen

In dit gedeelte van de brief willen we door middel van drie voorbeelden aangeven dat de NBV een vertaling is die afdoet aan het feit dat we uitsluitend en alleen door Jezus Christus verlossing van onze zonden kunnen krijgen.

3.3.1. Genesis 3:15

Vertaling NBG-1951 : En Ik zal vijandschap zetten tussen u en de vrouw, en tussen uw zaad en haar zaad; dit zal u de kop vermorzelen en gij zult het de hiel vermorzelen.

Vertaling NBV : Vijandschap sticht Ik tussen jou en de vrouw, tussen jouw nageslacht en het hare, zij verbrijzelen je kop, jij bijt hen in de hiel.

Beoordeling:

a. Met het woord 'dit' (NBG-1951) wordt bedoeld de Here Christus, de eniggeboren Zoon van God, geboren uit een maagd. Hij zal de duivel verpletterend verslaan (Col. 2:15).

Met het woord 'zij' (NBV) is bedoeld het nageslacht van de vrouw; vanwege de meervoudsvorm van het werkwoord 'verbrijzelen' zijn dat hier de gelovigen.

b. In de hiel bijten is niet levensbedreigend. De hiel vermorzelen is wel levensbedreigend; deze uitdrukking betekent dat de duivel Christus zwaar zal vervolgen, en dat Christus door de dood heen zal overwinnen.

c. Deze tekst is een Christus-profetie, die aangeeft dat de overwinning op de zonde alleen door Christus tot stand komt, en dat blijkt hier niet uit de NBV.

3.3.2. Lucas 1:27B

Vertaling NBG-1951 : De naam der maagd was Maria.

Vertaling NBV : Het meisje heette Maria.

Beoordeling:

a. Het wonder van de maagdelijke geboorte is hier weg in de NBV.

b. En daardoor is dan het nieuwe begin dat God Zelf begon ook weg.

c. De verlossing van onze zonden is alleen het werk van de Here God, door zijn Zoon: Jezus, is de Christus.

3.3.3. Efeze 2:8A

Vertaling NBG-1951 : Want door genade zijt gij behouden, door het geloof,

Vertaling NBV : Door zijn genade bent u nu immers gered, dankzij uw geloof.

Beoordeling:

a. De rechtvaardiging van Christus ontvangen wij dóór het geloof.

b. 'door' heeft hier de betekenis van 'door middel van' (geeft de weg aan), wat heel anders is dan 'dankzij' dat de betekenis heeft van 'het geven van een positieve bijdrage'.

c. De NBV stelt dat mijn redding te danken is aan mijn geloof. Dat is niet waar, want mijn redding is alleen te danken aan Jezus Christus, aan Hem kan ik alleen toebehoren dóór het geloof.

3.4. Conclusie met een opwekking tot terugkeer naar een betrouwbare vertaling

Door Gods Woord menselijk voor te stellen loopt het evangelie van de vrije genade grote kans te verdwijnen, en daardoor het ware geloof (HC 7, V&A 21).

De NBV is te kenmerken als een vrijzinnige, onbetrouwbare vertaling die de remonstrantse dwaling weer binnenhaalt. De dwaling van de remonstranten is dat de zaligheid van de gelovige mede afhankelijk is van de eigen zelfwerkzaamheid van de mens. Deze dwaling is op Schriftuurlijke gronden door de Synode van Dordrecht in 1618/1619 verworpen. Daar hebben we ons prachtige belijdenisgeschrift van de Dordtse Leerregels aan te danken. Een geschrift waarvan u zegt dat u er op aanspreekbaar bent.

Wij belijden: de gelovige verkrijgt de zaligheid alleen door Jezus Christus door het geloof, hetwelk een gave van God is (Ef. 2:8b)

U presenteert de NBV als een betrouwbare bijbel. Wij kunnen op nog veel meer dan bovengenoemde gronden, niet anders dan dat afkeuren.

Als eerste noemen we dat de NBV een verkondiger is van het evangelie van de zelfwerkzaamheid van de mens bij zijn verlossing.

Als tweede komt daar bij dat de NBV te koop is in twee uitvoeringen: met en zonder apocriefe (ook wel genoemd: deuterocanonieke) boeken. Ook zijn er uitgaven waarin niet gerept wordt over het bestaan van apocriefe boeken. In de openbare bibliotheek en de boekhandel staan (mei 2010) twee oranje- en blauwe uitgaven naast elkaar, nauwelijks van elkaar te onderscheiden. De ene zonder, de ander met apocriefe boeken. In de ene uitgave wordt het Nieuwe Testament in de inleiding op de bijbel het tweede gedeelte van de bijbel genoemd. In de andere uitgave, met de apocriefe boeken, worden in de inleiding de apocriefe boeken het tweede gedeelte van de bijbel genoemd en de boeken van het Nieuwe Testament het derde gedeelte. In deze inleiding wordt weliswaar vermeld dat in de vroege kerk de term apocrief gebruikt werd voor boeken die niet gezaghebbend werden geacht, maar tevens wordt de uitspraak gehandhaafd dat deze boeken behoren tot de bijbel.

Deze manier van uitgeven houdt in dat elke koper, door de keuze van de uitvoering die hij koopt, zelf uitmaakt wat wel of niet het Woord van God is. Dat is verkeerd. Want alleen de Here Zelf geeft aan wat zijn Woord is. Een zondig mens kan dat niet uit zichzelf.

Als derde zien we dat bij elk bijbelboek een inleiding is opgenomen die in strijd is met de Bijbel en dus de waarheid geweld aan doet.

Door de NBV te presenteren als een betrouwbare Bijbel verleent u aan alle dwalingen in deze vertaling goddelijk gezag. En door het gebruik van de NBV stelt u de leden van uw kerkverband bloot aan de kans op grote schade aan hun geloof. De mogelijkheid dat dit zelfs tot verlies van het geloof kan leiden is helaas een werkelijkheid.

Wij hopen dat u terugkeert tot het onverkort vasthouden van al datgene dat de Here U gegeven heeft: Zijn heerlijk Woord, opdat niemand uw kroon neme, Openbaring 3:11.

Het eeuwige leven van u en de aan uw zorgen toevertrouwde schapen is in geding.

4. Het vierde gebod van onze God: Gedenk de sabbatdag dat gij die heiligt

4.1. God heeft ons het gebod gegeven dat de zondag een rustdag is.

In uw kerken mag verkondigd worden dat de zondag als rustdag niet gegrond is op een goddelijk gebod.

Deze uitspraak van uw synode is tegen de Schrift en daarmee verwerpelijk. Helaas handhaven uw synoden tot op heden deze uitspraak.

En toch is het echt verkeerd dat u deze leer toelaat. Want het woord sabbat duidt een rustdag aan. Deze is door God Zelf bij Zijn schepping ingesteld (Gen. 2:2,3; Ex. 20:8-11).

Na de zondeval blijft deze rustdag van kracht (Exodus 16:23-30).

In het Nieuwe Testament wordt de sabbat van de zaterdag verschoven naar de zondag. Want de Here Jezus is opgestaan op de eerste dag van de week (Joh. 20:19, Hand. 2:1, Hand. 20:7, 1 Cor. 6:2, Openb. 1:10). De rustdag op zichzelf blijft onveranderd, het is een scheppingsgave tot eer van God vanwege Zijn grote daden.

Dat staat er niet letterlijk zo. Dat komt omdat dit gebod zó vanzelfsprekend is, dat ervan wordt uitgegaan dat iedereen zich daaraan houdt; dan behoeft het ook niet uitdrukkelijk te worden opgeschreven.

Er zal niet één tittel of jota van de wet vergaan voordat alles zal zijn geschied (Matth. 5:18).

Dat is door de kerk in het verleden samengevat en verdedigd in haar belijdenis en besluiten van vele synoden.

De Generale Synode van Dordrecht 1618-1619, die zo duidelijk de grondslag voor de kerken vaststelde, gaf een aantal regels met betrekking tot de onderhouding van de sabbat, waaruit we de volgende conclusies kunnen trekken:

- . één dag in de week is aan de godsdienst gewijd;
- . de rustdag is de zondag;

. op zondag moet men rusten van het dagelijks werk en de ontspanning die niet past bij de dienst aan God.

De laatste conclusie houdt in dat alleen het werk van barmhartigheid en noodzakelijkheid is toegestaan (Matth. 12:9-14, Luc. 14:1-6).

4.2. Ontkrachting van Gods geboden maakt de prediking krachteloos

Door uw synoden wordt het houden van de zondag als rustdag op grond van het vierde gebod dat God ons gaf gelijkgesteld aan een mening van een mens. Daardoor is het mogelijk dat een predikant een menselijke mening vanaf de kansel gaat verkondigen. Uw synode sprak ook uit dat een mening in de kerk niet bindend mag worden opgelegd (GS Zuidhorn, act art. 52, besluit 3). Daardoor kan de leer van de zondagsrust in uw kerken niet meer met goddelijk gezag verkondigd worden.

En dat heeft grote gevolgen, niet alleen voor het vierde gebod, maar door uw besluit wordt het gezag van de hele wet van God aangetast. Want wie op één punt struikelt, is schuldig geworden aan alle geboden (Jac. 2:10, zie ook Matth. 5:17-19).

Hierdoor wordt het Woord van God van kracht beroofd en kan er niet meer met goddelijk gezag opgeroepen worden tot een leven dat voor de Here aangenaam is. Uw kerkgenootschap is niet meer een pijler en fundament van de waarheid (1 Tim. 3:15).

Het publiceren van de handreiking “Zondag HEERlijke dag” verandert daar niets aan. Want in dat boekje krijgen het Goddelijk Woord en een menselijke mening gelijke rechten. Maar zo mist uw prediking de kracht van onze God. En leidt u uw schapen volhardend op een dwaalweg. Dat is een buitengewoon kwalijke zaak.

4.3. Op zondag rusten is tot eer van God en goed voor de mens

Het is hoogmoedig om te denken dat we zelf zouden mogen beslissen wat wij met de zondag zouden mogen doen, en maar gaan doen wat we willen. God bepaalt wat op de sabbat wel of niet behoort te gebeuren (Marc. 2:28). De rustdag is gebod van God en ook een gave van God, daardoor weten we dat deze dag héél goed is voor de mensen. Ja, onze goede God weet de mensen goede gaven te geven.

De rustdag: Daar moeten we ons aan houden, tot eer van God en tot welzijn van alle mensen en de gehele schepping.

5. Het zevende gebod van onze God: Gij zult niet echtbreken

5.1. De Here haat alle echtbreuk

Wij vragen uw aandacht voor het feit dat de Here alle echtbreuk haat, zie o.a. Mal. 2:16, Matth. 5:31-32, Marc. 10:6-9, Hebr. 13:4.

De Schrift kent echter wel een situatie waarin echtscheiding wordt toegestaan en dat is de situatie van ontucht met vleselijke gemeenschap buiten het eigen huwelijk, zie daarvoor Matth. 5:31-32.

Hier wijst de Schrift alle opvattingen af die het begrip ontucht oprekken naar andere situaties. Alleen in geval van overspel is de echt namelijk reeds gebroken door de overspelige partij en wordt echtscheiding door de Here toegestaan (Matth. 19:9). Want er is dan sprake van een voldongen feit: het huwelijk is stuk gemaakt. Uiteraard moet hier altijd gewezen worden op de weg van verzoening, maar er ligt geen plicht bij de getroffen partij om altijd te komen tot herstel van de huwelijksverhouding.

De Schrift openbaart ons nog één situatie waarin mogelijk echtscheiding is geoorloofd. En dat is de situatie van kwaadwillige verlating vanwege het geloof van man of vrouw. Dan is de partner die verlaten wordt niet langer gebonden aan de ongelovige die hem of haar verlaten heeft, zie 1 Cor. 7:15-16. Het is echter de vraag of hier hertrouwen is toegestaan (1 Cor. 7:10). We hechten er waarde aan hier op te merken dat de apostel hier niet een nieuwe regel invoert, maar dat hij voor een uitzonderlijke situatie een toepassing geeft van de woorden van Christus in Mattheüs 10:35-37: “Want Ik ben gekomen om tweedracht te brengen tussen een man en zijn vader en tussen een dochter en haar moeder en tussen een schoondochter en haar schoonmoeder; en iemands huisgenoten zullen zijn vijanden

zijn. Wie vader of moeder liefheeft boven Mij, is Mij niet waardig; en wie zoon of dochter liefheeft boven Mij, is Mij niet waardig.”

Broeders, elke andere echtscheidingsgrond dan de hierboven genoemde is volgens Gods Woord ongeoorloofd.

5.2. Eigen criteria bij het toestaan van echtscheiding is aantasting van het Woord van God

Uw laatstgehouden synode sprak uit dat bij hertrouwen na een scheiding de kerkenraad erop moet toezien dat dit kerkelijk bevestigd wordt, op dezelfde wijze als bij een eerste huwelijk, indien de kerkenraad met dat volgende huwelijk instemt. Dit besluit geeft aan dat echtbreuk in nader te bepalen situaties gedoogd wordt.

Daarvoor hanteert u als kerken eigen criteria vanuit de situatie waarin de betrokkenen zich bevinden. Deze eigen criteria komen niet voor in Gods Woord.

Dat leidt tot aantasting van het gezag van het Woord van God omdat de bijbel nu niet meer haar eigen uitlegster is.

6. Het avondmaal is voor leden van de kerk

6.1. Deelname aan het Heilig Avondmaal verlangt eenheid in geloof in leer en leven

Op grond van Gods Woord hebben de gereformeerde kerken altijd afgesproken dat deelname aan de viering van het Heilig Avondmaal **Error! Reference source not found.** alleen vrij staat aan belijdende leden van een gereformeerde kerk of van een zusterkerk die een attest van hun kerkenraad hebben.

Dat is de gereformeerde regel die is vastgelegd in artikel 60 van de kerkorde. Daar staat: Tot het avondmaal van de Here zal de kerkenraad alleen hen toelaten die belijdenis van het geloof naar de gereformeerde leer hebben gedaan en godvrezend leven. Zij die uit zusterkerken komen, zullen op grond van een goede attestatie inzake leer en leven toegelaten worden.

En, op grond van Gods Woord, hebben we in artikel 61 van de kerkorde ook afgesproken, dat het avondmaal gevierd wordt in de openbare eredienst, volgens kerkelijke orde, onder toezicht van de ouderlingen.

6.2. Het veronderstellen van geloofseenheid buiten de kerk gaat in tegen ons belijden

Uw synode heeft uitgesproken dat een kerkenraad een lid van een kerk, waarmee geen zusterkerkrelatie bestaat, als gast aan het avondmaal kan toelaten, wanneer de kerkenraad zich ervan overtuigd heeft dat de betrokkene in de eigen kerk tot het avondmaal is toegelaten en niet onder tucht staat en instemt met de gereformeerde belijdenis en godvrezend leeft, zoals bedoeld in artikel 60 van de kerkorde. Als er instemming gevraagd wordt met de gereformeerde leer wordt er niet meer of minder gevraagd dan wanneer er instemming gevraagd wordt met ‘de leer van het Oude en Nieuwe Testament, die in de Apostolische Geloofsbelijdenis is samengevat en hier in de christelijke kerk geleerd wordt.’ Dat is dezelfde vraag die gesteld wordt bij het afleggen van openbare geloofsbelijdenis.

Wij geloven dat er een verbinding bestaat tussen de kerk, het Woord en het avondmaal.

De viering van het Heilig Avondmaal is de betekening en verzegeling van Gods beloften zoals deze in de kerk in de bediening van het Woord wordt verkondigd en aangeboden.

Het openlijk in strijd handelen met de belijdenis van de kerk, dient een belemmering te zijn om aan de tafel van het Heilig Avondmaal gemeenschap met Christus te hebben.

Het is ons inziens bovendien niet mogelijk dat iemand die ongehoorzaam is ten aanzien van artikel 27-29 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis, toch oprecht en met een goed geweten voor God en mensen, instemt met de gereformeerde belijdenis.

Deelname van iemand die geen lid is van een gereformeerde kerk of zusterkerk veronderstelt een geloofseenheid buiten de kerk. Dat is de aanname van een veelvormigheid van de kerk die in strijd is met de Nederlandse Geloofsbelijdenis, artikel 27-29. Want deelname aan het avondmaal kan niet los worden gezien van de zondagse eredienst.

In artikel 35 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis belijden we dat de kerk "dit heilig sacrament in de samenkomst van Gods volk" ontvangt.

Ook is het ons inziens niet mogelijk dat een kerkenraad toezicht kan houden op de heiligheid van het Avondmaal als er gasten aangaan die niet onder het toezicht staan van de kerkenraad of van een zustergemeente.

7. Kerkelijke eenheid ten koste van het bewaren van Gods Woord is verkeerd

7.1. Kerkelijke eenwording mag alleen als het Woord van God onverkort wordt vastgehouden

Uw laatst gehouden synode heeft met dankbaarheid kennis genomen van de rapportage van afvaardigingen van uw kerken en de Nederlands Gereformeerde Kerken omtrent het gesprek over binding aan de belijdenis, ook al zijn de gesprekken over die binding nog niet afgerond.

Uw synode heeft ook met dankbaarheid geconstateerd dat er overeenstemming is bereikt over de noodzaak tot ondertekening van de belijdenis, ook al is dat nog niet door alle betrokken kerken gebeurd.

Uw synode heeft uitgesproken dat deze overeenstemming het vertrouwen geeft dat ook andere hindernissen met betrekking tot binding aan de belijdenis overwonnen kunnen worden.

Als motief voor deze uitspraken wordt ondermeer aangevoerd dat uit de overeenstemming over de noodzaak tot ondertekening van de belijdenis, de uitgesproken intentie van de Nederlands Gereformeerde Kerken blijkt om de binding aan de belijdenis serieus te nemen.

Uw synode sprak ook uit dat er met instemming is kennis genomen van de manier waarop is doorgesproken over de uitspraken van de Nederlands Gereformeerde Kerken inzake de openstelling van de ambten voor zusters in de gemeenten.

Eveneens nam uw synode met dankbaarheid kennis van de toenadering die is gebleken over Schriftverstaan en Schriftuitleg.

Als reden werd daarvoor onder meer genoemd dat er herkenning c.q. verheldering kwam terzake van de omgang met de Schrift.

7.2. Blijft u wel trouw aan het Woord van God en de gereformeerde belijdenis?

De bovengenoemde uitspraken van uw synode vervullen ons met grote zorg.

Wij willen u hierbij opmerkzaam maken op uitspraken van uw en onze synode die in 1967 van oordeel was dat de Open Brief van 31 oktober 1966 de inhoud en het algemeen karakter van de gereformeerde belijdenis in twijfel heeft getrokken.

De gereformeerde belijdenis is de hoofdsom van de waarachtige en volkomen leer van de zaligheid.

De inhoud van de Open Brief paste destijds wel in het kader van de zogenoemde oecumenische beweging, maar de gereformeerde kerken hebben de verkeerde oecumene altijd verworpen en de gereformeerde belijdenis gehandhaafd. Het schriftuurlijk-confessioneel fundament van onze kerken in de artikelen 27-29 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis werd in de Open Brief niet nagesproken.

Uw en onze synode sprak in 1967 uit dat er een onaanvaardbare tegenstrijdigheid bestaat tussen enerzijds het uitspreken van instemming met de belijdenis der kerk en anderzijds de ondertekening van de Open Brief, omdat met deze ondertekening de verantwoordelijkheid voor de inhoud aanvaard werd. Deze uitspraken van 1967 zijn bevestigd door uw en onze synode van Hoogeveen 1969/1970.

We herinneren u aan deze uitspraken van uw en onze synode omdat de Nederlands Gereformeerde Kerken ontstaan zijn door het werk van hen die voorstanders waren van de inhoud van de Open Brief. Dat werkt heden ten dage nog door in het Akkoord van Kerkelijk Samenleven van deze kerken. Daarin staat ondermeer dat "De kerken verzoeken alle gemeenten die bezwaren hebben tegen aanvaarding van het (een) kerkelijk akkoord zich zoveel mogelijk richten naar hetgeen met de meeste stemmen goedgevonden wordt."

Wij constateren dat hierdoor elke kerk kan bepalen en doen wat goed is in eigen ogen.

De Schriftuurlijke roeping om één kerkverband te zijn wordt hierdoor genegeerd (zie Ef. 3:17,18).

We maken u erop opmerkzaam dat sinds 1995 in de genoemde kerken een niet-verplicht ondertekeningsformulier voor predikanten gehanteerd wordt, waardoor een predikant zich niet (ook) formeel bindt aan de Schrift en de belijdenis die daarop gegrond is. Wel wordt er gesteld dat een “aanstaande predikant zijn handtekening zal zetten onder”, maar dit wordt niet uitdrukkelijk verplicht gesteld. Deze regeling geldt ook voor andere ambtsdragers, zie daarvoor artikel 17 van het Akkoord van Kerkelijk Samenleven.

De binding aan Schrift en belijdenis staat hierdoor op losse schroeven, waardoor eigenwillige godsdienst toegestaan wordt. Dit gaat in tegen onze kerkorde, zie artikel 53 en 54.

7.3. Zonder binding aan Schrift en belijdenis komt er afdwaling in het kerkelijk leven

In de praktijk blijkt dat er afdwaling van het Woord van God ontstaat als de binding aan de belijdenis wordt losgelaten. We willen u hiervoor twee concrete voorbeelden geven en in het volgende hoofdstuk laten zien wat de Schrift leert omtrent het omgaan met dwaling en wat onze houding daartegenover moet zijn.

7.3.1. De ziel van een gestorven gelovige gaat terstond naar Christus.

Ten eerste de dwaalleer dat de gelovigen in de tijd tussen hun aardse sterven en de wederkomst van Jezus

Christus in een soort tussentoestand verkeren en van niets weten; deze dwaling is door deze kerken nog steeds geaccepteerd en niet afgewezen.

Wij belijden in Zondag 22 van de Heidelbergse Catechismus dat de ziel van een gestorven gelovige terstond tot Christus wordt opgenomen. Christus is het Hoofd van de gelovige. Het lichaam van de gestorven gelovige wordt eens door Christus weer opgewekt, met zijn ziel verenigd en aan het verheerlijkt lichaam van Christus gelijkvormig.

7.3.2. Het bijzonder ambt is door Christus alleen aan de man toebedeeld

Het tweede voorbeeld van ontrouw aan de Schrift is dat in de Nederlands Gereformeerde Kerken de ambten opengesteld zijn voor zusters der gemeente.

De openstelling van de bijzondere ambten in de kerk voor zusters der gemeente gaat lijnrecht in tegen het Woord van God. In 1 Timotheüs 2:11-15 lezen we: “Een vrouw moet zich rustig, in alle onderdanigheid, laten onderrichten, maar ik sta niet toe, dat een vrouw onderricht geeft of gezag over de man heeft; zij moet zich rustig houden. Want eerst is Adam geformeerd, en daarna Eva. En Adam heeft zich niet laten verleiden, maar de vrouw is door de verleiding in overtreding gevallen.”

De Heilige Geest zegt daarbij dat de vrouwen die voor haar godsvrucht uitkomen zich sieren met waardige klederdracht, zedig en ingetogen, en goede werken; zij zullen behouden worden, kinderen ter wereld brengende, indien zij blijven in geloof, liefde en heiliging, met ingetogenheid.

7.4. De HERE zegt: Dwaalt niet, wees trouw

Wat er ook gebeurt, wij mogen altijd blijven hopen op het Woord van de Here. Dat heeft Hij beloofd bij onze doop. Wanneer wij soms uit zwakheid in zonden vallen, moeten wij aan Gods genade niet wanhopen en al evenmin in de zonde blijven liggen. Want de doop is een zegel en een volkomen betrouwbaar getuigenis dat wij een eeuwig verbond met God hebben.

7.4.1. Geen samenwerking bij ontrouw aan het Woord van God

Vandaar dat wij de vrijmoedigheid hebben om u te vragen geen samenwerking aan te gaan of voort te zetten waarbij ontrouw aan het Woord van God wordt toegelaten.

Want samenwerking met een genootschap dat zich niet wil binden aan het gezag van Gods Woord en de daarop gegronde belijdenis is tegen de wil van de HERE.

De Schrift wijst deze houding beslist af in 1 Koningen 12:33-13:34 en 2 Johannes vers 10.

De Nederlandse Geloofsbelijdenis wijst in artikel 7 deze houding af.

Met het Schriftwoord van Jacobus 1:16 vragen wij aan u: Dwaalt niet, mijn geliefde broeders.

7.4.2. De HERE vraagt trouw aan zijn Woord

De HERE gebiedt ons Zijn Woord onverkort te bewaren.

De HERE

- leert ons dat er maar één kerk is en dat de ambtsdragers goede leiding moeten geven (Ef. 4:1-6, NGB art.27-29);
- heeft een afkeer van vrijblijvend omgaan met zijn Woord (1 Kon. 13:2);
- geeft aan dat er alleen bij de binding aan zijn Woord ontkoming is (Joël 2:32);
- wil dat we naar Hem luisteren (Luc. 16:27-31);
- leert ons dat het begin van de wijsheid en de kennis der Schrift is, om Hem te vrezen (Spr. 1:7, Spr. 9:10, Spr. 15:33, Ps. 111:10);
- roept ons om de profetieën niet te verachten (1 Thes. 5:20);
- draagt ons op alles te toetsen en het goede te behouden (1 Thes. 5:21);
- vermaant ons Hem, ondanks alles, altijd weer geheel en al lief te hebben (Openb. 2:4);
- zegt ons de meerderheid in het kwade niet te volgen noch het recht te buigen in het rechtsgeding (Ex. 23:2).

8. Oproep: Keer terug tot trouw aan de Almachtige

Wij hebben gezien dat de besluiten van uw laatste synode, gehouden in Zwolle-Zuid, geheel in lijn liggen met de besluiten van de generale synode van Zuidhorn.

De besluiten van die synode waren de reden voor onze Vrijmakingen in 2003 en 2004. U gaat voort op de verkeerde weg waarvoor in Zuidhorn is gekozen.

In deze brief doen wij daarom een dringende oproep aan u om terug te keren naar de Schriftuurlijke paden die u vroeger wel bewandelde en waar uw en onze synode van Amersfoort West 1967 toen zo duidelijk voor gekozen heeft.

U schreef ons dat u in uw gebed tot onze God en Vader heeft gebeden om heelheid, verzoening, gesprek. In vertrouwen op God, de kenner en bewerker van onze harten.

U schreef dat u zich wil toevertrouwen aan Zijn wil.

Dat geeft ons de vrijmoedigheid om u te vragen dat u zich bezint op de weg die u nu gaat en dat u de besluiten die in strijd zijn met Schrift en belijdenis wegneemt uit het midden van uw kerken.

Daar zal een grote zegen van uitgaan en dat zal veel blijdschap geven op de aarde en in de hemel.

We kunnen u melden dat ons gebed tot inkeer van onze broeders en zusters in de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt geregeld opstijgt tot de troon van onze almachtige God die in Christus onze Vader is en die de gebeden van Zijn kinderen hoort en verhoort.

Wij schrijven u deze brief omdat ons hart naar u uitgaat. Met velen van u hebben wij tot voor enige jaren geleden samen aan die ene avondmaalstafel gezeten. Geve de Here toch nog herstel van die geschonden verhoudingen in de weg van het ware geloof, omdat Christus ons oproept tot het doen van de wil van onze Vader die in de hemelen is.

9. Wens: Samen in eenheid van het ware geloof onze God en Vader dienen

Wij wensen u toe dat de bede van Psalm 25:4,5 ook uw bede is en voor u werkelijkheid wordt, zodat wij en de aan uw en onze zorgen toevertrouwde schapen weer samen tot onze almachtige Vader kunnen zingen:

“HERE, maak mij uw wegen bekend, leer mij uw paden,

Leid mij in uw waarheid en leer mij, want Gij zijt de God mijns heils, U verwacht ik de ganse dag.”

Wij weten en geloven:

Ja, allen die U verwachten, worden niet beschaamd,
beschaamd worden wie trouweloos handelen zonder oorzaak.
(Ps. 25:3).

Wij hopen en bidden dat de HERE u bekering wil schenken, zodat wij weer samen omhoog kunnen kijken, samen voor Gods aangezicht staan, samen Hem in eendracht weer kunnen dienen en samen Zijn zegen ontvangen.

Met hoogachting en hartelijke groet,

Namens de Generale Synode van De Gereformeerde Kerken

XVIII Brief aan de Commissie Interkerkelijke Contacten van de Hersteld Hervormde Kerk

Emmen, 29 april 2010

Aan de Commissie Interkerkelijke Contacten van de Hersteld Hervormde Kerk
p/a ds. L. W. Ch. Ruijgrok
Poelenburgh 9
2681 NW Monster

Onderwerp: **Kerkelijke eenheid en uw brief d.d. 9 oktober 2008**

Geachte Commissie,

1. Inleiding

De Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland heeft in haar zitting van 27 februari 2010 te Nieuw-Amsterdam uw brief d.d. 9 oktober 2008 besproken.

Allereerst dankt de synode u voor de hartelijke toon, waarin uw brief gesteld is. Uw en onze situatie vertonen grote overeenkomsten. Beide kerkverbanden zijn relatief klein en hebben strijd moeten voeren om Gods Woord zuiver te bewaren en moeten deze strijd blijven voeren.

Naast het verheugende feit dat Gods Woord, zoals dat beleden wordt in de drie Formulieren van Eenheid, ons beider richtsnoer is kunnen we er niet omheen dat er ook scheidende zaken zijn zoals de kerkorde, de leer over de kerk en de bevinding van ons geloof. Met deze brief gaan we graag kort op deze onderwerpen nader in. Met de bedoeling om obstakels op de weg naar kerkelijke eenheid weg te nemen. Want wij hebben de indruk dat het u ernst is om het woord van de Here zuiver te willen bewaren, net zoals dat wij dat willen.

2. De kerkorde

U schrijft in uw brief dat het uw uitdrukkelijke wens is om een kerkorde te hebben die de toets van Schrift en belijdenis kan doorstaan. Tevens schrijft u dat de toekomst zal moeten uitwijzen of het uiteindelijke resultaat beantwoordt aan onze verwachtingen.

Wij vragen u daarom dringend om de kerkorde, zoals die vanaf de Synode van Dordrecht 1618/1619 eeuwenlang in de kerken zijn zegenrijke werk heeft gedaan, onder de aandacht van diegenen te brengen die werken aan de totstandkoming van uw nieuwe kerkorde. Als handreiking zenden wij u bijgaand een exemplaar van de kerkorde van de Gereformeerde Kerken in Nederland zoals deze is opgenomen in het Gereformeerd Kerkboek. Deze kerkorde heeft een geestelijk en niet een bestuurlijk-administratief karakter.

In deze kerkorde komt duidelijk tot uiting dat de dienst van het Woord het hart van de kerk is. Onze ervaring is dat deze kerkorde bescherming biedt tegen overbodige regelzucht. Het is, ons inziens, een eenvoudige en pastorale orde.

In onze kerken fungeert deze kerkorde tot onze grote voldoening, waarbij we voor de goede orde opmerken dat we deze kerkorde op enkele ondergeschikte punten hebben aangepast vanwege de geringe omvang van ons kerkverband. Als voorbeeld noemen we u dat een vergadering van een particuliere synode bij ons op dit moment niet mogelijk is, zoals artikel 46 KO dat voorschrijft.

Het gebruiken van deze kerkorde zal in positieve zin bevorderend werken op het toegroeien naar kerkelijke eenheid.

3. De leer over de Kerk

De Nederlandse Geloofs Belijdenis behoort tot de belijdenisgeschriften die wij aanvaarden. Omtrent de kerk belijden wij ons geloof in de artikelen 27-32. In artikel 29 belijden wij dat de ware kerk zich richt naar het zuivere Woord van God en alles wat daarmee in strijd is verwerpt. Wij spannen ons in om ons daaraan te houden.

Nu lazen wij, in uw persbericht naar aanleiding van uw synodevergadering van 5 en 6 maart 2010, dat uw synode op voorstel van uw commissie een voorstel besprak om ruimte te bieden tot samenwerking op plaatselijk vlak tussen een hersteld hervormde gemeente en een christelijke gereformeerde kerk. Uw synode sprak uit hier in principe positief tegenover te staan en gaf aan uw commissie de opdracht om deze aangelegenheid te bespreken met deputaten van de Christelijke Gereformeerde Kerken en naar aanleiding daarvan met nadere voorstellen te komen. Dat geldt ook voor de vraag of een christelijke gereformeerde predikant op verzoek van een plaatselijke gemeente kan voorgaan in de eredienst van een hersteld hervormde gemeente.

Dit vervult ons met zorg. Want de Christelijke Gereformeerde Kerken kenmerken zich door het hebben van diverse modaliteiten. Deze kerkengroep kent ook samenwerkingsgemeenten met Gereformeerde Kerken Vrijgemaakt en met Nederlands Gereformeerde Kerken. Deze kerkengroepen laten afdwaling van het Woord van God toe. Dat gaat lijnrecht in tegen de belijdenis die wij beiden zeggen te onderschrijven.

Van de Gereformeerde Kerken Vrijgemaakt hebben wij ons losgemaakt omdat daar aantoonbaar dwaling toegestaan wordt, onder meer ten opzichte van het vierde en het zevende gebod, en door de invoering van de Nieuwe Bijbel Vertaling is de zuivere overdracht van het Woord van God onmogelijk geworden.

Inzake de Christelijke Gereformeerde Kerken schreven wij u al in onze brief van 21 augustus 2008. We kunnen daaraan toevoegen dat door hun samenwerking met de Nederlands Gereformeerde Kerken (NGK) ook daar het Woord niet meer veilig is, zo zijn daar inmiddels de bijzondere ambten opengesteld voor de vrouw. Dat gaat in tegen het onderwijs van de Heilige Geest in 1 Timotheüs 2:9-15.

Wij hopen van ganser harte dat u zich nader bezint over deze ontwikkelingen en alleen kerkelijk contact zoekt daar waar algehele trouw is aan het Woord van God, zoals de Schrift ons leert: "gij zult daaraan niet toedoen en daarvan niet afdoen".

4. Bevinding van ons geloof

In uw kringen horen wij ook wel een pleidooi voor bevindelijke kennis en prediking. Het kan dan zo gauw gebeuren dat dan het menselijk gevoel, wellicht onbedoeld maar toch, de boventoon gaat voeren. We merken hierover gaarne op dat het in het geloof behoort te gaan om een stellig weten en een vast vertrouwen dat de Heilige Geest in mijn hart werkt dat vergeving van zonden, eeuwige gerechtigheid en eeuwig heil door God geschonken wordt, enkel uit genade, alleen op grond van de verdienste van Christus.

Door het geloof ervaren wij de waarheid van het Woord van God en staat ons gevoel onder het gezag van het Woord. De waarheid van het Woord van God staat dan in het middelpunt omdat deze geloofd wordt.

Bevinding van onze kennis en ons geloof wordt gevoed door te wijzen op de beloften van God en de zekerheid dat God zijn beloften nakomt. Onder alle omstandigheden. Dat is zeker. In Jezus Christus vervult onze God al zijn beloften. Dat is net zo zeker als het lijden, het sterven, het opstaan en de hemelvaart van Jezus Christus onomstotelijk waar is. Het is heerlijk om ons gevoel op te voeden en te koesteren met deze waarheden.

Dat stemt ook overeen met ons belijden: We richten ons naar het zuivere woord van God en verwerpen alles wat daarmee in strijd is.

5. Wens

Met u bidden wij om eenheid in de Waarheid met allen die op het fundament van de apostelen en de profeten staan en waarvan Jezus Christus zelf de Bouwmeester is.

Met hoogachting en een hartelijke groet,
De Generale Synode van De Gereformeerde Kerken.

A. Admiraal, preses

C. Baan, 2e scriba

Deputaatschappen en deputaten

Adressenlijst + Deputaatschappen GS Emmen 2009/2010

Naam	Adres	Postcode	Plaats	Tel.	E-mailadres	functie
<u>1. Deputaatschap Behandeling Appèlschriften.</u>						
G. H. Plaggenmars	Hesselinkkamp 11	7692 AS	Marienberg	0523-251782	ghplaggenmars@gmail.com	sameroeper
L. Menninga	Albast 53	2719 TV	Zoetermeer	079-7074971	L.Menninga@alice.nl	
P. Drijfhout	Anwending 4	7861 BE	Oosterhesselen	0524-582442	pdrijfhout@hetnet.nl	
A. Admiraal	Dissel 8	8061 MG	Hasselt	038-4771247	berryadmiraal@orange.nl	
G.J.C. Willems	Emtenbroekerdijk 13A	7695 TT	Bruchterveld	0523-231153	gjcwillems@live.nl	secundus
H. J. Mooibroek	Karthuizerlaan 7	8271 XA	IJsselmuiden	038-3333335	info@mooibroekmediation.nl	secundus
<u>2a. Deputaatschap Opleiding tot de Dienst des Woords.</u>						
M.S. Godschalk	Zomertalinghof 29	8043 JW	Zwolle	038-4200810	msgodschalk@zonnet.nl	
C. A. Teunis	Margriet 33	7772 NC	Hardenberg	0523-270894	c.a.teunis@hetnet.nl	sameroeper
R. ten Have	Hanebalken 40	9205 CX	Drachten	0512-523936	roelofthave@hetnet.nl	
R Ramaker	Wicher Hentstraat 5	7692 AL	Marienberg	0523-251048	rramaker@gmail.com	
J.C. Sikkens	Moezelstraat 52	9406 VM	Assen	0529-460717	jksikkens@gmail.com	
L. Menninga	Albast 53	2719 TV	Zoetermeer	079-7074971	L.Menninga@alice.nl	
<u>2b. College van Opleiding tot de dienst des Woords</u>						
T.L. Bruinius	De Drift 26	9414 BB	Hooghalen	0593-592138	bruinius3@home.nl	docent kerkgeschiedenis
Dr. S. de Marie	Hazelaarlaan 5	8024 XA	Zwolle	038-4537562	s.demarie.mail@gmail.com	sameroeper, opleider, docent
Dr. P. van Gorp	Luukmanserf 20	7722 AC	Dalfsen	0529-435245	pvgorp@tele2.nl	docent
A. van Egmond	A. van 't Hartweg 31	2665 MJ	Bleiswijk	010-5218982	avegmond@solcon.nl	docent kerkrecht, mentor catecheet catechesestage
Drs. Ad. J. Koekkoek	Noord Houdringelaan 108	3722 BT	Bilthoven	030-2281306	adjkoekkoek@kpnmail.nl	medewerker
<u>3. Deputaatschap voor Betrekkingen Buitenlandse Kerken.</u>						
A. van de Net	Het Kooistuk 5	8061 AT	Hasselt	038-4772262	avdnet@home.nl	
J. Houweling	Hoefweg 202	2665 LE	Bleiswijk	010-5248329	joophouweling@hotmail.com	sameroeper
P. Drijfhout	Anwending 4	7861 BE	Oosterhesselen	0524-582442	pdrijfhout@hetnet.nl	
P. van Gorp	Luukmanserf 20	7722 AC	Dalfsen	0529-435245	pvgorp@tele2.nl	
<u>4. Deputaatschap Financieel Beheer.</u>						
H. J. Mooibroek	Karthuizerlaan 7	8271 XA	IJsselmuiden	038-3333335	info@mooibroekmediation.nl	sameroeper
P. J. Houweling	Bergweg-Noord 40b	2661 CR	Bergschenhoek	010-5216202	pjho@planet.nl	
C.J. Teunis	Zeegravensingel 71	8271 KJ	IJsselmuiden	038-4237839	kcteunis@yahoo.com	
<u>5. Deputaatschap voor Adresvoering/Contacten Overheid/Binnenlandse Betrekkingen.</u>						
A. Admiraal	Dissel 8	8061 MG	Hasselt	038-4771247	berryadmiraal@orange.nl	
G. H. Plaggenmars	Hesselinkkamp 11	7692 AS	Marienberg	0523-251782	ghplaggenmars@gmail.com	
A. van Egmond	A. van 't Hartweg 31	2665 MJ	Bleiswijk	010-5218982	avegmond@solcon.nl	sameroeper
J.A. Bazuin	Van Polanenstraat 46	3341 GP	H. I. Ambacht	078-6820480	jabazuin@gmail.com	
W. Wildeboer	Gaykingastraat 20	Ten Boer		050-3022894	wildeboer-w@home.nl	
<u>6. Deputaatschap Deputaten-Curatoren Landelijk Kerkblad en websites.</u>						
W. J. Sikkens	Snip 90	9728 XR	Groningen	050-5779339	info@sikkens-karssies.nl	
A. van Egmond	A. van 't Hartweg 31	2665 MJ	Bleiswijk	010-5218982	avegmond@solcon.nl	
A. Admiraal	Dissel 8	8061 MG	Hasselt	038-4771247	berryadmiraal@orange.nl	sameroeper
G. Willems	Knolsdijk 4	7736 PF	Marienberg	0523-251221	willemsw@wanadoo.nl	secundus

7. Deputaatschap Onderzoek Herziene Statenvertaling.

Dr. W. J. Heeringa	Newa 7	1186 KD	Amstelveen	020-4539332	wjheeringa@hotmail.com	
Dr. P. van Gorp	Luukmanserf 20	7722 AC	Dalfsen	0529-435245	pvgorp@tele2.nl	
T.L. Bruinius	De Drift 26	9414 BB	Hooghalen	0593-592138	bruinius3@home.nl	samenroeper
Dr. S. de Marie	Hazelaarlaan 5	8024 XA	Zwolle	038-4537562	s.demarie.mail@gmail.com	
P. van Ewijk	Mosgroen 30	2718 HC	Zoetermeer	079-7504187	petervanewijk@hotmail.com	
E. Godschalk-Wielenga	Zomertalinghof 29	8043 JW	Zwolle	038-4200810	msgodschalk@zonnet.nl	

8. Deputaatschap Ad. Artikel 49 KO.

Dr. S. de Marie	Hazelaarlaan 5	8024 XA	Zwolle	038-4537562	s.demarie.mail@gmail.com	
C. A. Teunis	Margriet 33	7772 NC	Hardenberg	0523-270894	c.a.teunis@hetnet.nl	
A. van Egmond	A. van 't Hartweg 31	2665 MJ	Bleiswijk	010-5218982	avegmond@solcon.nl	samenroeper
G. Willems	Knolsdijk 4	7736 PF	Mariënberg	0523-251221	willemsw@wanadoo.nl	
W. J. Sikkens	Snip 90	9728 XR	Groningen	050-5779339	info@sikkens-karssies.nl	

9. Archivaris + Adviseur.

K. A. Tillema	Liede 20	8032 AD	Zwolle	038-4544813	katillema@rdnet.nl	
L. Kampinga	W. Lodewijklaan 18	8448 PJ	Heerenveen	0513-629773	lkampinga@chello.nl	adviseur
P. Drijfhout	Anwending 4	7861 BE	Oosterhesselen	0524-582442	pdrijfhout@hetnet.nl	digitalisering

10. Deputaatschap Onderzoek Synodebesluiten GS Ommen 1993 tot en met GS Zuidhorn 2002.

Dr. S. de Marie	Hazelaarlaan 5	8024 XA	Zwolle	038-4537562	s.demarie.mail@gmail.com	samenroeper
H. Oosterhuis	Noordwolderweg 34	9784 PC	Noordwolde (Gn)	050-3012683	h.oosterhuis@versatel.nl	
W. Dijkstra	Orionlaan 8	7771 EK	Hardenberg	0523-263025	wdprive@mdijkstra.com	
A. van Egmond	A. van 't Hartweg 31	2665 MJ	Bleiswijk	010-5218982	avegmond@solcon.nl	
N. van der Heiden	De Bodding 2	9249 MA	Frieschepalen	0512-303822	cvdh81@planet.nl	
M.A. Sneep	De Ruyterweg 13	2665 AL	Bleiswijk	010-5240208	michielsneep@hotmail.com	

11 Deputaatschap Liturgische Voorzieningen.

A. Admiraal	Dissel 8	8061 MG	Hasselt	038-4771247	berryadmiraal@orange.nl	samenroeper
C. A. Teunis	Margriet 33	7772 NC	Hardenberg	0523-270894	c.a.teunis@hetnet.nl	
W. Snippe	Chopinlaan 11	9402 SB	Assen	0592-372455	gka.snippe@home.nl	
E. Korevaar	Verlengde Kerkweg 19	8091 EW	Wezep	038-3764262	Evert-Korevaar@kpnplanet.nl	secundus

12. Deputaatschap Voorbereiding Volgende Synode.

A. Admiraal	Dissel 8	8061 MG	Hasselt	038-4771247	berryadmiraal@orange.nl	samenroeper
C. A. Teunis	Margriet 33	7772 NC	Hardenberg	0523-270894	c.a.teunis@hetnet.nl	
J.A. Bazuin	Van Polanenstraat 46	3341 GP	H. I. Ambacht	078-6820480	jabazuin@gmail.com	
C. Baan	Zalkerdijk 47	8042 PP	Zwolle	038-4214071	c.baan@alumnus.utwente.nl	

Quaestor

H. J. Mooibroek	Karhuizerlaan 7	8271 XA	IJsselmuiden	038-3333335	info@mooibroekmediation.nl	
-----------------	-----------------	---------	--------------	-------------	--	--

Adviseurs

Dr. S. de Marie	Hazelaarlaan 5	8024 XA	Zwolle	038-4537562	s.demarie.mail@gmail.com	adviseur deputaten
Dr. P. van Gorp	Luukmanserf 20	7722 AC	Dalfsen	0529-435245	pvgorp@tele2.nl	adviseur deputaten

De adviseurs staan ter beschikking voor alle deputaatschappen met dien verstande dat het te bespreken onderwerp door deputaten niet kan worden behandeld omdat het een specifiek gebied betreft waarin een predikant geschoold is.

De adviseurs krijgen de stukken van de deputaten in normale gevallen niet en zullen ook niet worden uitgenodigd om hun vergaderingen bij te wonen. Mochten deputaten de hulp van de adviseurs willen inroepen dan zullen zij dit vermelden in hun rapportage naar de eerstvolgende GS.

Afkortingen Deputaatschappen

1.	Deputaten Behandeling van Appèlzaken	DBA
2.	Deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords	DOtdDdW
	Commissie van Begeleiding	COB
3.	Deputaten voor Betrekkingen Buitenlandse Kerken	BBK
4.	Deputaten Financieel Beheer	DFB
5.	Deputaten voor Adresvoering/Contacten Overheid/Binnenlandse Betrekkingen	DACOB
6.	Deputaten-Curatoren Landelijk Kerkblad en websites	DCLK
7.	Deputaten Onderzoek Herziene Statenvertaling	DOHS
8.	Deputaten ad. Artikel 49 KO.	
9.	Archivaris + Adviseur.	
10.	Deputaten Onderzoek Synodebesluiten na 1990.	DOS
11.	Deputaten Liturgische Voorzieningen	DLV
12.	Deputaten Voorbereiding Volgende Synode.	DVVS

Trefwoordenregister

aanbod leespreken33
aangepaste erediensten40
aanvullend studieprogramma.....54
Abbotsford 120, 123, 168, 181,208
ACOBb102, 107
acta en handelingen189
Acta GS Zwolle 2007137
acta-document.....10
advertenties82
adviseur 7, 11, 48, 50, 189
adviseurs9
afgevaardigden11
Afscheiding 1834225
Akkoord van Kerkelijk Samenleven254
ambt aller gelovigen.....223
ambt van predikant57
ambtsdragers155, 255
amendement.....9
ANBI90
antithese121
antwoordbrief GKv92
antwoordbrief HHK93
appélregeling19
appélregeling18
appèlschrift194
appelschriften232
appèlzaken134, 136, 137
Archief- en Documentatiecentrum20
archivaris21, 146, 210
Arminius.....175
assessor8, 9, 10, 188
attest.....54, 68, 252
attestatie120
Australië.....120
bachelor-fase49
baptisten119
bediening van de verzoening111
behoefte aan predikanten57, 216, 218
belofte6
beoordeling van preken29
bevindelijke kennis.....257
bevindelijke prediking.....257
bezwaarde groepen in GKv97
bezwaarschrift.....134, 232

bezwaarschriften.....18
bezwaren preken29
bibliothecaris76
bibliotheek..... 71, 78, 144, 220, 221, 222
bidstond2
bijbelstudiebond145, 223
bijbelstudieverenigingen145, 223
Bouma, H.....59, 70
Bouwman, H.68
brief aan GKv.....98
broederlijke gesprek240
Calvijn175
Calvijn en de prediking.....58, 217
Canadese kerken (CANRC).....117
catechiseren65
Christelijke Gereformeerde Kerken....257
Clarion123
classis Noord-Oost57, 136, 219
classis Zuid-West.10, 11, 12,78, 98, 138,
220
classisbesluiten.....245
College van Opleiding.49, 54, 71, 75, 197
Commissie Kerkelijke Eenheid (CKE)..93,
95, 96, 98, 102, 104, 107, 109, 228,
233, 234, 238
Commissie van Begeleiding.....49, 53, 54,
57, 58, 71, 75, 78, 216, 218
commissie van onderzoek144
Confessio Gallicana.....58, 217
constituering6
controle boeken193
Convent van 1887.....68
Curatoren Landelijk Kerkblad en
Websites139
De Bazuin 9, 10, 58, 82, 96, 99, 101, 103,
139, 141, 150, 217, 225, 229, 235, 238,
239, 244
De Gereformeerde kerken in Indonesië
(GGRI).....125
De Reformatie.....154
De Stichting Het Theologische Boek ..145
De Vaste Rots.....229
Deputaatschap appèlzaken18
Deputaten ACOBB.....94, 97, 115
Deputaten Ad Art. 49 KO11

Deputaten Behandeling Appelzaken (DBA)	232	GKv.....	88, 94, 121, 141
Deputaten Binnenlandse Betrekkingen	233, 237	GKV Zwolle-Zuid 2008.....	88
Deputaten Financieel Beheer	142	goddelijk gebod.....	250
Deputaten Generale Synode.....	192	GS Amsterdam 1908	45, 47, 79
Deputaten HSV.....	90	GS Amersfoort 2005	247
Deputaten Liturgische Voorzieningen ..27, 29, 36, 37		GS Amersfoort-West 1966/1967	104, 110, 255
Deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords (OtdDdW)....	48, 50, 53, 57, 70, 73, 146, 217	GS Arnhem 1981	87
Deputaten VVS	9, 193	GS Berkel en Rodenrijs 1952	45
DGK Groningen	11, 69, 137	GS Burlington 2010	123
DGK Zwolle.....	11, 52	GS Den Haag 1914	45, 47, 79
diaconale zaken.....	13	GS Dordrecht 1618/1619	250, 256
digitaal prekenbestand.....	33, 35, 38	GS Groningen 1946	45, 67
digitale preken	27, 37	GS Groningen-Zuid 1978.....	45, 46, 126
discussieronden.....	9	GS Hoogeveen 1969/1970 .	104, 110, 253
docent	77, 199	GS Kampen 1951	45
echtbreuk.....	251	GS Kampen 1975	43, 138
echtscheiding.....	247	GS Leeuwarden 1920	40, 42
echtscheidingsgrond	252	GS Leeuwarden 1990 ...	45, 127, 130, 131
eerste scriba	188	GS Legana 2009.....	227
eigen bibliotheek.....	72	GS Mariënborg 2005....	28, 40, 42, 84, 90, 91, 94, 111, 127, 130, 131
eigen examens	52, 53	GS Middelburg 1933.....	43
eigen opleiding.....	50, 73	GS Ommen 1993.....	127
eigen opleidingsplan	52, 53	GS Rotterdam-Delfshaven 1964/65.....	14
Emmaüs-cursus.....	247	GS Utrecht 1905	68
erkend diploma	50	GS Utrecht 1943	40, 42
evolutionistische ontwikkeling	247	GS Zuidhorn 2002	111, 129, 247, 251
externe opleiding theologie	71	GS Zwolle 2007 ...	41, 42, 57, 84, 91, 105, 111, 135, 138, 143, 245
financiële verzorging predikanten	15	GS Zwolle-Zuid 2007	248
FRCA Byford.....	124	H.M. de Koningin	91
Free Reformed Churches of Australia (FRCA)	100, 120, 122, 227	HC Zon 2	148
gastkerk	26	HC zon 7 (V&A 21)	249
gastlidmaatschap	25, 26	HC Zon 21	110
geloofsbrieven	5	HC Zon 22	254
geloofseenheid	252	Heilig Avondmaal	252
gemeente Hardenberg (Matrix).....	235	hermeneutiek.....	120, 247
gemeente te Dalfsen (dolerend) ..94, 104, 105, 106, 112, 176, 228		Hersteld Hervormd Seminarie (HHS)...	58, 218
Gemeente Kampen (Ichtus).....	91, 93, 96, 100, 102, 107, 108, 176, 235	Hersteld Hervormde Kerk (HHK) ..	89, 141
gemeente te Zwijndrecht.....	235	Herziene Staten Vertaling (HSV)	38
Generale Synode.....	56	historisch-kritische visie	247
Genesis.....	247	huisbibliotheken	71
Gereformeerd Kerkboek	256	huishoudelijke regeling	9, 10, 11
Gereformeerde bibliotheek	220	huwelijk	247
Gereformeerde Kerken Vrijgemaakt ...	257	instructie van deputaten.....	81
gezangen	42	interkerkelijke synode	115
		internetpublicaties.....	139
		John Knox School.....	124
		Jona.....	247
		journalisten	192

Jozua	247	liturgie	42
kandidaat-student	54, 55	losmaking predikant	16
kanselruil	120	Luther	161
kerkboek	43	Lux Mundi	132, 133
kerkelijke breuk	227	map van Bouma	69
kerkelijke contacten	120	masterfase	71
kerkelijke eenheid ... 94, 96, 225, 233, 234		Masterfase	79
kerkelijke examens	83	Master-fase	49
kerkelijke ontwikkelingen ... 224, 225, 238, 242		Matrixgemeente	92, 96, 98, 100, 136
kerkelijke uitspraken	235	media-vertegenwoordigers	192
kerkelijke zaak	146	moderamen	6, 188
kerkenraad	35	MS Word	10
kerkgrenzen	138	Nationale Synode	115
kerkmuziek	42	NBV1951	39, 249
kerkregistratie	90	Nederlands Gereformeerde Kerken ... 253, 257	
kerkscheuring	100, 229	New International Version	118
kerkverband 15, 35, 52, 53, 57, 92, 94, 100, 238		New King James Version	118
kerkverband DGK	92	NGB art 27-29	94, 255
klachtenregeling	81	NGB art 28	110, 112, 151, 154
KO art.5	73	NGB art 29	29, 34, 153, 248
KO art 8	50, 57, 58, 67, 69, 70, 219	NGB art 30	29, 34
KO art.14	16	NGB art 35	253
KO art.18	51	Nieuwe Bijbel Vertaling (NBV)	248
KO art.19	50, 51	oecumene	224, 240, 242
KO art.22	13	oefenaars	61, 66
KO art 27	88, 90	oergeschiedenis	247
KO art.29	116, 190	oerknal	247
KO art 30	17, 43, 139, 146, 222, 223	ondertekeningsformulier	85, 177
KO art 31	18, 19, 106, 112, 140	oosterse verteltraditie	247
KO art 32	190	open avondmaalstafel	117
KO art 33	43, 138	Open Brief	253
KO art 46	256	Openingstoespraak	147, 160
KO art.48	190	opleider	76, 199
KO art 49	150	Opleiding tot de dienst des Woords 54	
KO art 55	29, 34	Opleiding tot de Dienst des Woords ... 48, 145	
KO art 60	252	opleidingsmedewerker	77, 200
KO art 61	252	oproep tot bekering	235
KO art.65	42	oproep tot reformatie	112
KO art.65 en 67	40	opstellen acta	10
KO art.66	21	orden van dienst	42, 43, 44
KO art.84	40, 42	ordinarium	43
KO art.65	40	Orthodox Presbyterian Church (OPC) 117, 119	
KO art.67	40, 42	parttime/gesegmenteerde dienst	17
kort verslag	9, 10	PDF format	10
Kuyper, A.	67	peremptoir examen	65
Kuyper, H.H.	67	peremptoir onderzoeken	67
Lanka Reformed Church	125	plaatselijke gemeenten	92
Liberated Reformed Church (LRC)	120, 126, 170, 208	plaatselijke kerk(en)	90, 95, 97
lijst van predikanten	30	Postacta	67

praeparatoir examen.....	65	student(en).....	49, 70
predikambt.....	62, 64	studiefinanciering.....	84
preekbeoordeling.....	31	studiegids.....	76
preekleescriterium.....	30	studieprogramma.....	197
preeklezen.....	27	Synodaal Convent Rotterdam 1887.....	59, 66
prekenbestand.....	33, 37	Synode Dordrecht in 1618/1619.....	249
prekensite.....	27	The International Conference of	
prekenverzameling.....	37	Reformed Churches.....	128
preparatoir examen.....	68	thuisbibliotheek.....	145
Presbyteriaanse Kerken.....	117	thuiskerk.....	26
Presbyterian Church of Eastern		toegankelijkheid vergaderingen.....	192
Australia(PCEA).....	127, 128	toekomstvisie.....	54
presentatie studenten.....	56	toelating van studenten.....	55
preses.....	188	TU Apeldoorn..	49, 51, 52, 53, 57, 58, 218
proponent.....	218	TU Kampen.....	51
proponeren.....	65	tussentoestand.....	254
propositiën.....	63	tweede scribe.....	189
publicaties op internet.....	92	United Reformed Church (URC).....	119
quaestor.....	7	verbondsontmoeting.....	44
quota van de kerken.....	143	vereisten Oefenaar.....	61
rechtsgang.....	231	vergaderdata.....	8
Reformanda.....	31, 101, 139	vergaderingen.....	8
Reformatorsch Dagblad.....	139	vergadertechniek.....	190
Reformed Coninua.....	130	verkeerde synodebesluiten.....	99
Reformed Continua.....	133	verklaring van preekbeoordeling....	32, 33, 34, 36
regeling studiefinanciering.....	74	verontruste broeders.....	224
revisieverzoek.....	135, 137, 138, 196, 231	verontruste predikanten.....	114
roeping tot de dienst des Woords.....	14	verontrusten.....	155
roeping van de student.....	55	verslaggevers/reporters.....	192
rubriek persschouw.....	139	vertegenwoordiging van de kerken.....	91
rustdag.....	250	vertrouwelijke acta.....	95
Rutgers, F.L.....	62, 67	Vervroegde GS.....	81
sabbat.....	247	vierde gebod.....	251
samenroepende kerk.....	3, 187	Vijverhoeve gemeente.....	100
scheiding.....	252	Voetius.....	65, 66
scheurkerk.....	118	voorlopig kerkverband.....	100, 102, 225, 229, 233, 236, 243
Schilder K.....	224	vooropleiding.....	57
schismatieke kerk.....	118	voorstellen en amendementen.....	190
schorsing.....	231	voortgangsgesprek.....	74
schriftelijke stemming.....	6	Vrijmaking 2003/4.....	104, 105, 109, 110, 113, 230, 255
schriftkritiek.....	120, 247, 248	Vrye Gereformeerde Kerke.....	124
singuliere gaven.....	60, 61, 62, 66, 68	webmagazine.....	125
sluitingstermijn.....	11	website "eeninwaarheid".....	224
spreekconsent.....	45, 46, 47, 79	werkschema.....	189
Sri Lanka.....	124	Westminster Confessie.....	117
St Het Theologisch Boek.....	72, 144, 220, 222	wettigheid van de Vrijmaking.....	101
statuut opleiding.....	87	WMO.....	90
stichtelijk woord.....	66	Woord op schrift.....	247
Stichting Herziening Statenvertaling		woordverkondiging.....	44
(SHSV).....	38, 89		
stijl en format rapporten.....	10, 191		

zendeling124
zondag250
zusterkerk(en).....227, 252
zusterkerkrelatie118, 120, 134, 252

Zwijndrechtgemeente..... 92, 96, 98, 100,
136
Zwolle (Vijverhoeve)239

Tekstregister

Gen 1.....	247	Luk 1,27b.....	249
Gen 1-3.....	247	Luk 2,14.....	162
Gen.2,2 en 3.....	250	Luk 14,1-6.....	251
Gen 3,15.....	249	Luk 14,28.....	53
Gen.21,14.....	68	Luk 16,27-31.....	255
Ex.12,26-27.....	41	Joh.2,17.....	148
Ex 16,23-30.....	250	Joh 6,45.....	175
Ex 20,8-11.....	250	Joh 10.....	225
Ex 23,2.....	255	Joh.13,20.....	58, 217
Deut 23,21.....	179	Joh 14.....	161
Joz 10,12.....	247	Joh 17.....	92, 224
1 Sam.3,18b.....	68	Joh 17,11b-21.....	110, 113, 176
2 Sam 19,40-43.....	147	Joh 20,19.....	250
2 Sam 19,9.....	147	Hand 2,1.....	250
2 Sam 20,1.....	147	Hand 4,23-35.....	168
1 Kon 12,33-13,34.....	254	Hand.5,12-42.....	158
1 Kon 13,2.....	255	Hand 20,7.....	250
2 Kon.17.....	153	Hand 22,3.....	149
1 Kron 14,17.....	148	Rom 1,1.....	171
2 Kron.12,12.....	68	Rom 8,30.....	174
Ezra 3,10-4,5.....	152	Rom.10.....	58, 217
Ps 16,7,8.....	156	1 Kor 11,17.....	29
Ps 22.....	147	1 Kor 6, 2.....	250
Ps 25,4 en 5.....	255	1 Kor 7,10.....	251
Ps 69.....	147	1 Kor 7,15-16.....	251
Ps 78,4.....	113	1 Kor. 12,24b.....	40
Ps 103, 2.....	113	1 Kor. 12,24b-25.....	41
Ps 110.....	147	1 Kor. 14,34-35.....	41
Ps 111,10.....	255	1 Kor.1, 18.....	152
Ps 133.....	114, 176	1 Kor.1,1-17.....	150
Spr 1,7.....	255	1 Kor.2.....	149
Spr 9,10.....	255	2 Kor.4.....	162
Spr 15,33.....	255	2 Kor.4,1-15.....	149
Jes. 1,1-20.....	164	Ef 2, 8a.....	249
Jer. 2,2 en 3.....	167	Ef 2,8b.....	250
Jer.2,1-25.....	166	Ef 3,17 en 18.....	254
Jer.37,21.....	68	Ef 4,1-6.....	70, 255
Joël 2,32.....	255	Ef 5,1.....	173
Zach 2, 5.....	168	Fil.2,19-3,1.....	156
Zach 2,4 en 5.....	2	Fil.3,8.....	149
Mal 2,16.....	251	Fil.3,15,16.....	156
Matt 5,1-17.....	156	1 Thess 2,12.....	173
Matt 5,17-19.....	251	1 Thess 5,20.....	255
Matt 5,31-32.....	251	1 Thess 5,21.....	255
Matt 10,35-37.....	251	1 Tim 1, 1 en 2.....	249
Matt 10,40.....	58, 217	1 Tim 2,11-15.....	254
Matt 12, 9-14.....	251	1 Tim 3,15.....	251
Matt 13,12.....	167, 168	1 Tim 6,12.....	173
Matt 13,55.....	170	1 Tim. 2,9-15.....	257
Mark 2,28.....	251	Hebr 10,25.....	29
Mark 10,6-9.....	251	Hebr 13,4.....	251

Jak 1,16	254
Jak 2,10	251
1 Petr 4,15	137
1 Petr 4,15	137
2 Petr 1, 21	249
2 Petr 1,20	248
2 Petr 2	171

2 Joh 10	254
Jud 1-19	170
Openb 1,10	250
Openb 2,1-7	70
Openb 2,4	255
Openb 3,11	250
Openb 11	157

Inhoudsopgave

BIDSTOND	2
PRO-ACTA	3
Artikel 1 Opening	3
Artikel 2 Onderzoek geloofsbrieven en presentatie	5
Artikel 3 Verkiezing moderamen	6
Artikel 4 Constituering	6
Hoofdstuk 1 ALGEMEEN	6
Artikel 5: Beloften	6
Artikel 6: Benoeming Adviseur en Quaestor Synode	7
Artikel 7. Bespreking vergaderdata en huishoudelijke zaken	8
Artikel 8. Opening en sluiting van de vergaderingen	8
Artikel 9. Schorsing tijdens de vergaderingen	8
Hoofdstuk 2 KERKREGERING	9
Artikel 10 : Rapport Deputaten Voorbereiding Volgende Synode (VVS)	9
Artikel 11. Sluitingsdatum indienen stukken	11
Artikel 12: Behandeling Rapport Deputaten Ad Art. 49 KO.	11
Artikel 13: Rapport DOS naamgeving deputaatschap	12
Artikel 14: KO art 22. Diaconale zaken	13
Artikel 15: Roeping tot de Dienst des Woords	14
Artikel 16: Financiële verzorging predikanten uit ander kerkverband	15
Artikel 17: Losmaking predikant naar artikel 14 KO	15
Artikel 18: Toepassing van artikel 30 KO	17
Artikel 19: Appelregeling artikel 31 KO	17
Artikel 20: Archief en documentatie, artikel 50 KO	19
Artikel 21: Interpretatie artikel 66 KO	21
Artikel 22: Pastoraat en Diaconaat. Gastlidmaatschap	22
Hoofdstuk 3 EREDIENST	27

Artikel 23:	Leespreken.....	27
Artikel 24:	Procedure inzake bezwaren van kerken tegen te lezen preken.....	29
Artikel 25:	Beoordeling preken	29
Artikel 26:	Behandeling voorstel 1B uit aanvullend rapport DLV	30
Artikel 27:	Verklaring van preekbeoordeling	32
Artikel 28:	Aanleg van digitaal preekbestand	33
Artikel 29:	Behandeling voorstel 1E uit aanvullend rapport van DLV	34
Artikel 30:	Behandeling voorstel 1F, 1G, 1H en 1I uit aanv. rapport van DLV	35
Artikel 31:	Prekenverzameling	37
Artikel 32:	Uitbreiding aantal gedigitaliseerde preken	38
Artikel 33:	Rapport Deputaten Onderzoek Herziene Statenvertaling	38
Artikel 34:	Benoemen Deputaten Onderzoek HSV	39
Artikel 35:	Aangepaste kerkdiensten voor gehandicapten.....	40
Artikel 36:	Orden van dienst	42
Artikel 37:	Spreekconsent.	45
Hoofdstuk 4 OPLEIDING		48
Artikel 38:	Wijze van behandeling rapport deputaten Opleiding tot de Dienst des Woords.....	48
Artikel 39:	Behandeling rapport OtdDdW m.u.v. de voorstellen 5.1, 5.2, 5.8, 5.10, 5.11, 5.12.	49
Artikel 40:	Behandeling voorstel 5.1 van het rapport OtdDdW.....	50
Artikel 41:	Behandeling voorstel 5.2 van het rapport OtdDdW.....	52
Artikel 42:	Behandeling voorstel 5.8 van rapport Deputaten OtdDdW.....	54
Artikel 43:	Behandeling voorstel 5.10 van rapport deputaten OtdDdW	55
Artikel 44:	Behandeling voorstel 5.11 van rapport deputaten OtdDdW	55
Artikel 45:	Behandeling voorstel 5.12 van rapport van deputaten OtdDdW	56
Artikel 46:	Verzoek ten aanzien van behoefte aan predikanten	57
Artikel 47:	Presentatie studenten	70
Artikel 48:	Instelling College van Opleiding	71
Artikel 49:	Oprichting bibliotheek ten behoeve van de opleiding	72
Artikel 50:	Planning College van Opleiding	73

Artikel 51:	Verplichte eigen opleiding.....	73
Artikel 52:	Rapport deputaten OtdDdW voorstel: voortgangsgesprek met studenten	74
Artikel 53:	Aanpassing regeling studiefinanciëring.....	74
Artikel 54:	Instructie voor het College van Opleiding	75
Artikel 55:	Instructie medewerkers aan de Opleiding	76
Artikel 56:	Aanwijzing van een Classis i.v.m. controle van de boeken deputaten.....	78
Artikel 57:	Decharge voor de Commissie van Begeleiding.....	78
Artikel 58:	Spreekconsent	79
Artikel 59:	Tweede Aanv. Rapport Deputaten Opleiding tot de Dienst de Woords, Spreekconsent.....	79
Artikel 60:	Klachtenregeling	81
Artikel 61:	Bijzondere of Vervroegde Generale Synode	81
Artikel 62:	Aanvulling van de instructie van deputaten OtdDdW.....	82
Artikel 63:	Begroting 2010 en Exploitatieoverzicht deputaten OtdDdW.....	82
Artikel 64:	Kerkelijke examens.....	83
Artikel 65:	Studiefinanciering.....	84
Artikel 66:	Tweede Aanv. Rapport Deputaten Opleiding tot de Dienst de Woords, Toezicht op de Opleiding	85
Artikel 67:	Aanv. Rapport Deputaten Opleiding tot de Dienst de Woords, Bijzondere of vervroegde Generale Synode.....	86
Artikel 68:	Aanv. Rapport Deputaten Opleiding tot de Dienst de Woords, Concept Statuut Opleiding	87
Hoofdstuk 5	BINNENLANDSE BETREKKINGEN	88
Artikel 69:	Voorstel antwoordbrief aan GKv	88
Artikel 70:	Voorstel antwoordbrief aan HHK	89
Artikel 71:	Rapportage inzake gerichte vragen aan bestuur Stichting HSV	90
Artikel 72:	Bespreking van Instructie ACOBB:.....	90
Artikel 73:	Bevoegdheid Deputaten ACOBB.....	92
Artikel 74:	Behandeling Aanvullend Rapport (10 februari 2010) van Deputaten ACOBB	92
Artikel 75:	Antwoordbrief aan GKv i.v.m. brief dd. 14-10-2008	93

Artikel 76:	Antwoordbrief aan HHK i.v.m. brief dd. 9-10-2008.....	93
Artikel 77:	Rapport Deputaten ACOBB: Commissie Kerkelijke Eenheid (CKE)	93
Artikel 78:	Aanv. rapport Deputaten ACOBB: appel gemeente Zwijndrecht.....	96
Artikel 79:	Voorstel d.d. 10 februari 2010 van Deputaten ACOBB	96
Artikel 80:	Voorstel d.d. 10 februari 2010 van Deputaten ACOBB	97
Artikel 81:	Overweging bij besluit tot instelling van Commissie Kerkelijke Eenheid	98
Artikel 82:	Brief aan Gereformeerde Kerk vrijgemaakt (GKv).....	99
Artikel 83:	Brief aan Gereformeerde kerken vrijgemaakt (vervolg)	99
Artikel 84:	Rapportage Commissie Kerkelijke Eenheid	100
Artikel 85:	Rapportage Commissie Kerkelijke Eenheid (CKE), Dalfsen.....	101
Artikel 86:	Rapportage Commissie Kerkelijke Eenheid, Kampen Ichthus	102
Artikel 87:	Plaatsing van een artikel van Deputaten ACOBB in De Bazuin.....	103
Artikel 88:	Verslag en advies Commissie Kerkelijke Eenheid	104
Artikel 89:	Rapportage Deputaten ACOBB inzake Kampen (Ichthus)	107
Artikel 90:	Aangepaste conceptbrief aan Kampen (Ichthus)	108
Artikel 91:	Bespreken en vaststellen brief aan de Gereformeerde Kerk Dalfsen (dolerend) ...	108
Artikel 92:	Tweede Rapportage CKE met besluit m.b.t. advies en de brief aan "Dalfsen"	109
Artikel 93:	Aanvullend rapport Deputaten ACOBB verzoek 13.4.1 en 13.4.2.....	114
Artikel 94:	Vaststellen instructie Deputaten ACOBB.....	115
Artikel 95:	Uitnodiging Nationale Synode	116
Artikel 96:	Antwoordbrief aan stuurgroep Nationale Synode	116
Hoofdstuk 6	BUITENLANDSE BETREKKINGEN	117
Artikel 97:	Behandeling Rapport van Deputaten BBK: Abbotsford.....	117
Artikel 98:	Aanvullend Rapport Deputaten BBK inzake de LRC (Abbotsford).....	119
Artikel 99:	Behandeling Rapport van Deputaten BBK: Australië	120
Artikel 100:	Brief van de deputaten van de Free Reformed Churches of Australia (FRCA)	122
Artikel 101:	Brief aan de Free Reformed Churches of Australia (vervolg).....	122
Artikel 102:	Brief van de Liberated Reformed Church at Abbotsford.....	123
Artikel 103:	Brief aan de Liberated Reformed Church at Abbotsford.....	123

Artikel 104:	Bezoek ds. De Marie aan Abbotsford, Canada	124
Artikel 105:	Nieuwe contacten met Zuid-Afrika en Informatie Deputaatschap BBK.....	124
Artikel 106:	Behandeling Rapport van Deputaten BBK:Sri Lanka	124
Artikel 107:	Behandeling Rapport van Deputaten BBK: Webmagazine Reformed Continua	126
Artikel 108:	Behandeling Rapport van Deputaten BBK: Gereformeerde Kerken in Indonesië	126
Artikel 109:	Herziening synode besluiten in zake betrekkingen met buitenlandse kerken.....	126
Artikel 110:	Aanpassing tekst besluit E.1.3.5. t.b.v. volgende GS.....	130
Artikel 111:	Vervallen verklaren regels voor het aangaan en onderhouden van zusterkerkrelatie van GS Mariëenberg 2005.....	131
Artikel 112:	Amendement op E.1.3.5. volgens art. 202 acta 11 september 2010	132
Hoofdstuk 7 APPÈLZAKEN EN REVISIEVERZOEKEN		134
Artikel 113:	Bezwaarschrift broeder R. de Boer.....	134
Artikel 114:	Brief aan broeder R. de Boer te Hoogeveen.....	135
Artikel 115:	Brief aan broeder A. Velthuis te Wezep	136
Artikel 116:	Brief van de Gereformeerde Kerk Zwijndrecht e.o.	136
Artikel 117:	Bezwaarschrift van de Matrix gemeente.....	136
Artikel 118:	Revisieverzoek van DGK Groningen.....	137
Artikel 119:	Revisieverzoek inzake kerkgrenzen Zwolle/Hasselt	138
Hoofdstuk 8 PRESENTATIE, PUBLICATIES EN COMMUNICATIE		139
Artikel 120:	Persverslag.....	139
Artikel 121:	Behandeling rapport Curatoren Landelijk Kerkblad en Websites.....	139
Artikel 122:	Brief van de redactie van De Bazuin.....	141
Artikel 123:	Voorstel moderamen t.a.v. de plaatsing van artikelen door deputaatschappen in De Bazuin.....	141
Artikel 124:	Te publiceren documenten in De Bazuin.....	142
Hoofdstuk 9 FINANCIËN EN BEHEER.....		143
Artikel 125:	Behandeling rapport Deputaten Financieel Beheer.....	143
Artikel 126:	Rapport Deputaten Financieel Beheer d.d. 10 april 2010	143
Artikel 127:	Behandeling verzoek Stichting Het Theologische Boek.....	144

Artikel 128:	Voorstel Commissie van Onderzoek met tweemaal amende-ment t.a.v. voorgestelde overname bibliotheek van Stichting Het Theologische Boek.....	145
Artikel 129:	Archief	147
Hoofdstuk 10 TOESPRAKEN		148
Artikel 130:	Openingstoespraak door de preses n.a.v. 2 Sam. 20 : 1 en Ps. 69	148
Artikel 131:	Openingstoespraak door de preses n.a.v. 2 Kor. 4 : 1-15.....	149
Artikel 132:	Openingstoespraak door de preses n.a.v. 1 Kor. 1 : 1-17.....	151
Artikel 133:	Openingstoespraak door de preses n.a.v. Ezra 3 : 10 – 4 : 5.....	153
Artikel 134:	Openingstoespraak door de preses n.a.v. Phil. 2:19 – 3:1	156
Artikel 135:	Openingstoespraak door de preses n.a.v. Mat. 5:1-17	157
Artikel 136:	Openingstoespraak door de preses n.a.v. Hand. 5:12-42	159
Artikel 137:	Openingstoespraak n.a.v. Luc. 24 : 36-53.....	161
Artikel 138:	Openingstoespraak n.a.v. 2 Kor. 4.....	162
Artikel 139:	Openingstoespraak n.a.v. Jes. 1 : 1-20	165
Artikel 140:	Openingstoespraak n.v.a. Jer.2:1-25	167
Artikel 141:	Openingstoespraak n.a.v. Hand 4:23-35	168
Artikel 142:	Openingstoespraak ochtendvergadering n.a.v. Jud 1-19	170
Hoofdstuk 11 SLOTHANDELINGEN		171
Artikel 143:	Opening slotvergadering	171
Artikel 144:	Toespraak preses.....	174
Artikel 145:	Ondertekening overeenkomsten in verband met de Opleiding tot de Dienst des Woords.....	178
Artikel 146:	Toespraak scriba I.....	178
Artikel 147:	Gereformeerd Mannenkoor	181
Artikel 148:	Collecte	181
Artikel 149:	Muzikaal intermezzo.....	181
Artikel 150:	Slotwoord dr. P. van Gurp	182
Artikel 151:	Dankwoord preses.....	184
Artikel 152:	Sluiting	187

Hoofdstuk 12	REGELINGEN EN INSTRUCTIES	188
I.	HUISHOUDELIJKE REGELING VOOR GENERALE SYNODEN	188
II	REGELING VOOR HET INDIENEN EN BEHANDELEN VAN APPEL-SCHRIFTEN	195
III.	REGELING VOOR HET INDIENEN VAN REVISIEVERZOEKEN	197
IV.	INSTRUCTIE DEPUTATEN OPLEIDING TOT DE DIENST DES WOORDS	198
V.	INSTRUCTIES VOOR MEDEWERKERS AAN DE OPLEIDING TOT DE DIENST DES WOORDS	200
VI	INSTRUCTIES COLLEGE VAN OPLEIDING	201
VII	INSTRUCTIE DEPUTATEN BETREKKINGEN BUITENLANDSE KERKEN (BBK)	202
VIII	INSTRUCTIE VOOR DE DEPUTATEN FINANCIËEL BEHEER	205
IX	INSTRUCTIE VOOR DE DEPUTATEN ADRESVOERING/CONTACTEN OVERHEID/ BINNENLANDSE BETREKKINGEN.	206
X.	INSTRUCTIE VOOR DE DEPUTATEN CURATOREN VAN HET LANDELIJK GEREFORMEERD KERKBLAD DE BAZUIN EN DE LANDELIJKE WEBSITES	208
XI.	Instructie voor de deputaten Onderzoek Herziene Statenvertaling	209
XII.	INSTRUCTIE DEPUTATEN AD ART. 49 KO	210
XIII.	INSTRUCTIE ARCHIVARIS SYNODE ARCHIEF VAN DE GEREFORMEERDE KERKEN IN NEDERLAND	211
XIV.	INSTRUCTIE DEPUTATEN ONDERZOEK SYNODEBESLUITEN GS OMMEN T/M GS ZUIDHORN (DOS)	213
XV.	INSTRUCTIE DEPUTATEN LITURGISCHE VOORZIENINGEN (DLV)	214
XVI	INSTRUCTIE VOOR DEPUTATEN VOORBEREIDING VOLGENDE GENERALE SYNODE.	215
Hoofdstuk 13.	CORRESPONDENTIE	217
I.	Brief classis Noord-Oost inzake behoefte aan predikanten	217
II.	Brief Classis Zuid-West inzake verzoek kerkelijke in kadering stichting het theologisch boek.	221
III.	Brief Stichting Theologisch boek aan DGK Zwolle e.o.	221
IV.	Brief GS Emmen 2009 aan Stichting Theologisch boek aan DGK Zwolle e.o.	222
V.	Brief Deputaten ACOBB aan synode	224
VI.	Brief deputaten BBK FRCA	227

VII.	Brief aan GS van commissie kerkelijke eenheid (CKE): tussentijdse rapportage.....	229
IX	Brief van Matrix-gemeente aan GS Emmen	231
X	Brief van GS Emmen aan Matrix-gemeente	232
XI	Brief van Commissie Kerkelijke Eenheid aan de Ichthus-gemeente	233
XII	Brief van Ichthus-gemeente aan Commissie Kerkelijke Eenheid	234
XIII	1 ^e Brief van Generale Synode Emmen 2009 aan Ichthus-gemeente	235
XIV	Brief van Ichthus-gemeente aan Generale Synode Emmen 2009.....	238
XV	2 ^e Brief van Generale Synode Emmen 2009 aan Ichthus-gemeente.....	240
XVI	Brief Aan de kerkenraad van de Gereformeerde Kerk te Zwijndrecht e.o.....	246
XVII	Brief aan Generale Synode van de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt.	247
XVIII	Brief aan de Commissie Interkerkelijke Contacten van de Hersteld Hervormde Kerk	257
Deputaatschappen en deputaten		260
Afkorting Deputaatschappen		262
Trefwoordenregister.....		263
Tekstregister		268